

© 2016 : Jos H.L. van den Bosch, Klimmen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur / uitgever.

Opa, hoe was 't?

OVERDENKINGEN VAN
EEN LERAAR EN FILATELIST

Opgedragen aan
Jasper, Luna, Lucas en ‘?’

Inhoud

Voorwoord	11
Aug. 1998: De Nulzegel.....	12
Sep. 1998: Dag van de Jeugdfilatelie	12
Okt. 1998: De grote Leegte	12
Nov. 1998: Oranjebitter.....	12
Dec. 1998: Vooruitblik.....	13
Jan. 1999: Winterslaap?	13
Feb. 1999: Borenborg.....	13
Mrt. 1999: Reclame	14
Apr. 1999: Altijd die Randstad	14
Mei 1999: Facteurexamen.....	14
Jun. 1999: Germania	15
Aug.1999: Renovatieperikelen.....	15
Sep. 1999: Zomermoeheid	15
Okt. 1999: Regio	16
Nov. 1999: Terug Thuis	16
Dec. 1999: Eeuwwisseling	17
Jan. 2000: 'M.o.m.-Reclame'	17
Feb. 2000: Pedofilatelie?.....	17
Mrt. 2000: Mijn Plezier	18
Apr. 2000: Jeugd	18
Mei 2000: Vuurwerk	19
Jun. 2000: Een erudiet Heerschap	19
De Bosschen-Reünie	20
Aug. 2000: Natuur.....	20
Sep. 2000: Filatelisten onder elkaar	21
Okt. 2000: Zoeken.....	21
Nov. 2000: Spelletjes	22
Dec. 2000: Voorbereidingen	22
Jan. 2001: Kerst-Potter	23
't Konijntje van de Taxateuze	23
Feb. 2001: Likken	25
Mrt. 2001: Sjors en Sjimmie	25
Canton Reiss.....	26
Schot in eigen Been.....	28
Apr. 2001: Vernieuwing = Verbetering?.....	29

Mei 2001: Het Gerendal	30
De Biologieles.....	30
Jun. 2001: De Kroost	34
Aug. 2001: Optimale Efficiëntie.....	34
Sep. 2001: De Zondag	35
De Aanmelding	35
Nov. 2001: Zilver.....	38
Alcohol.....	39
Dec. 2001: Inbraak.....	41
Jan. 2002: De Conversie	42
Jubileum.....	42
Feb. 2002: Van wie heb jij 't?.....	44
Mrt. 2002: Professor Pim.....	45
Apr. 2002: Roken?	46
Mei 2002: Geuren	46
Jun. 2002: Likkend de Wereld door.....	47
Aug. 2002: Voerendaals Bankje	48
Sep. 2002: La Poste	48
Een Tovenaar	49
Okt. 2002: Onthaastingsoefening	51
De Dorpsdisco.....	52
Nov. 2002: Twee Doosjes 'Vin'	54
Dec. 2002: Büch	55
Het parc en ze cars.....	56
Jan. 2003: Dikke Boeken	57
Feb. 2003: 'n Dippie?	58
Mrt. 2003: 'Huuve'	58
Pedagogie.....	59
Apr. 2003: Bok geschoten?.....	61
Mei.2003: Bloemen	62
Wie mooi wil zijn....	63
Jun. 2003: Kapotmoe!.....	65
Het Ei	65
Aug. 2003: Goed maar duur Nieuws.	68
Kunt U even op mijn Kamer komen.....	69
Sep. 2003: 'n Gelukkie	70
Okt. 2003: Zo maar een Avond	71

Nov. 2003: De Firma Rolluik.....	71	Aug. 2006: Vakantie	109
Wie mooi wil zijn..... (2)	72	Okt. 2006: Op Cursus	110
Dec. 2003: Kerst-allergie	74	Parijs	111
Jan. 2004: En? veel gedaan?.....	74	Nov. 2006: De Deurbel	114
Amerikanen	75	Dec. 2006: De Droom.....	115
Feb. 2004: Poeh... die TV!	79	Dec. 2006: Seks	115
Geen Carnaval	80	Jan. 2007: Flipse van TNT.....	116
Mrt. 2004: Pipa.....	85	Winter. 2007: Geschiedenis.....	117
Apr. 2004: Juliaantje	86	Feb. 2007: Nu wordt 't Ernst	118
Mei. 2004: Provençaalse Filatelie	86	Mrt. 2007: Die ouwe Buys.....	119
De Leerlingen van tegenwoordig?	87	Lente 2007: de Neanderthaler.....	120
Aug. 2004: Bataille!	88	Apr. 2007: Eten met Flipse	121
Sep. 2004: Keuzes maken	89	Mei 2007: Het Boodschappenlijstje.....	122
Okt. 2004: Krakende Talen	90	Lente 2007: Gedrag	123
Nov. 2004: Géén Hobby's.....	90	Jun. 2007: Van die Dagen.....	124
Exact.....	91	Zomer 2007: Geologen	125
Dec. 2004: Big Brother	93	Aug. 2007: Regout.....	127
Jan. 2005: Griep	93	Sep. 2007: Afweken.....	127
Over Tsunami, Prins en Tonpost.....	94	Herfst 2007: Luxemburg.....	128
Feb. 2005: Wat Moet?	96	Nov. 2007: Cadeautje	129
Mrt. 2005: Belastingen.....	96	Dec. 2007: Staking.....	130
De Open Dag.....	97	Winter 2008: Aardbevingen.....	131
Apr. 2005: Tanden & Tandingen	98	Jan. 2008: Herinneringen.....	132
Mei 2005: Alles puur Psycho	99	Feb. 2008: Even afhalen	133
Jun. 2005: Europa? Europa!	100	Lente 2008: Stenen	134
Aug. 2005: Schrijf 't 'ns op!	101	Mrt. 2008: 'Deep Throat'.....	136
Sep. 2005: Broodje Parkiet.....	101	Apr. 2008: Ouderdom	136
Okt. 2005: Neef Ton.....	102	Zomer 2008: Pareltjes.....	137
Nov. 2005: Oproer.....	103	Mei 2008: Gedeelde Passie.....	138
Dec. 2005: Zussenweekend.....	103	Jun. 2008: Moeders Speeltje	139
Jan. 2006: 30 Jaar vol (1)!	104	Zomer 2008: Afstompen.....	140
Feb. 2006: 30 Jaar vol (2)!	105	Aug. 2008: Impact	142
Mrt. 2006: 30 Jaar vol (3)!	105	Sep. 2008: Een 'Smfr'	142
Apr. 2006: 30 Jaar vol (4)!	106	Okt. 2008: Pure Winst	143
Een ruimtereis	106	Nov. 2008: "Yes, we can"	144
Mei 2006: Lente	108	Winter 2008: Dubois.....	145
Jun. 2006: Is er nog Hoop?.....	109	Dec. 2008:"Eerst het Zuur en dan..." ..	146

Jan. 2009: Alweer voorbij	148	Mrt. 2011: Erfenis.....	187
Feb. 2009: Een rustige Namiddag	148	Apr. 2011: Zaterdag.....	188
Lente 2009: Vrouwen.....	149	Zomer 2011: China	189
Mrt. 2009: Ook weer verdwenen.....	151	Mei 2011: Hoe het was	190
Lente 2009: Lascaux	151	Jun. 2011: Organiseren	191
Apr. 2009: Vrijdag de Dertiende.....	153	Aug. 2011: Rush-hour.....	192
Zomer 2009: Dollo	154	Sep. 2011: Vakantiefila.....	192
Juni 2009: Europa?.....	155	Herfst 2011: Zinkvioletje.....	193
Zomer 2009: Geloven.....	156	Okt. 2011: ‘Doe ’s ff normaal, Man!’ ...	195
Aug. 2009: Vakantie	157	Herfst 2011: Revoluties	196
Sep. 2009: Limburgs Dreven	158	Nov. 2011: OV-Chipkaart.....	197
Okt. 2009: Postzegel-kleefkracht	159	Dec. 2011: Sinterklaas	198
Winter 2009: Berlijn.....	160	Winter 2012: Handenschudden.....	199
Nov. 2009: Koninklijk Onderscheiden..	162	Jan. 2012: Uitverkoop.....	201
Winter 2009: Ster tegen elke Prijs?	163	Feb. 2012: Europhila.....	201
‘Heinrich Franz von Ohnegleich’	164	Mrt. 2012: Wraak.....	202
Dec. 2009: Grensstreken	165	Lente 2012: Gered door Poststempel? ..	203
Jan. 2010: Vleesch of Visch?	166	Apr. 2012: De Staat in de Staat.....	205
Lente 2010: Wie betaalt de Veerman? ..	167	Lente 2012: Welke Vereniging?	206
Feb. 2010: Carnaval	168	Mei 2012: Met de FPU	208
Lente 2010: Nog eens Vrouwen.....	169	Jun. 2012: Voetballen.	208
Mrt. 2010: Paters en Broeders.....	170	Aug. 2012: Hobbyisten	209
Apr. 2010: Tefaf.....	171	Herfst 2012: Iphofen.....	210
Zomer 2010: Darwin	172	Sep. 2012: Kort Geheugen.....	212
Mei 2010: Meedoen	174	Herfst 2012: <i>Footprints</i>	213
Zomer 2010: Paters	175	Okt. 2012: VUT	214
Jun. 2010: Kiezen	176	Nov. 2012: Computer	215
Jul. 2010: Het postzegelloze Tijdperk? .	177	Dec. 2012 (1): Bijbaantje.....	216
Sep. 2010: Fakturen.....	177	Dec. 2012 (2): Doodgewoon.....	217
Winter 2010: Krakatau	178	Feb. 2013: Commercieel?	218
Okt. 2010: Brandalarm.....	180	Lente 2013: Tattoos en Veren.....	218
Winter 2010: Muggen	181	Mrt. 2013: Uit de Kast!.....	220
Nov. 2010: Les Ch’its	182	Lente 2013: Pauselijke Oplossingen....	221
Dec. 2010: Ballotage	183	Apr. 2013: Discussie.....	222
Jan. 2011: ’t Prijskaartje.....	184	Mei 2013: Poeh hè	223
Lente 2011: Rolstenen.....	185	Jun. 2013: Verhoging tarieven.....	223
Feb. 2011: Kleine verandering	186	Aug. 2013: Nog gekker?	224

Herfst 2013: Kristallisatiekernen.....	225	Feb. 2015: ‘Nieuwe Lente’ van Slag	245
Sep. 2013: Spijt?	226	Lente 2015: Afval	246
Herfst 2013: Gedrag	227	Mrt. 2015: Bravoure	248
Okt. 2013:100 Jaar!	229	Lente 2015: Het Overzicht.....	249
Nov. 2013: Postex	229	Apr. 2015: Doet ’t er toe?	250
Dec. 2013: Janus	230	Mei 2015: School.....	251
Jan. 2014: Geluk.....	231	Jun. 2015: Willy.....	252
Feb. 2014: De derde ronde!	231	Aug. 2015: Te Veel.....	252
Lente 2014: Bochum	232	Zomer 2015: Neustadt	253
Mrt. 2014: Breuk	234	Sep. 2015: Dagen van 38 Uur	256
Apr. 2014: Sterker	234	Herfst 2015: De Ineenstorting.....	257
Lente 2014: Weer die Neanderthalers...	235	Okt. 2015: Het “Michel-effect”	258
Mei 2014: Opgaan in je hobby	237	Nov. 2015: Meuren of geuren?	259
Herfst 2014: Verzamelaars en Europa...	238	Herfst 2015: Apen.....	260
Sep. 2014: Internet	239	Dec. 2015: Postzegels of brieven?	263
Okt. 2014: Aantekenen.....	240	Jan. 2016: Eén stempeltje, slechts	263
Nov. 2014: Tentoonstellen	241	Lente 2016: Scheidslijnen.....	264
Herfst 2014: Die Postzegels toch	242	Feb. 2016: Tegen!	266
Dec. 2014: Conventies	243	Lente 2016: Wiens schuld?.....	267
Jan. 2015: Leuk Oud Zeer	244	Mrt. 2016: Opgeruimd staat netjes!	269

Voorwoord

In het postzegel seizoen 1998 ben ik begonnen met het schrijven van columns in 't FakTuweeltje' het verenigingsblaadje van filatelistenvereniging 't Fakteurke Mergelland.

Van 2000 tot 2007 heb ik over mijn dagelijkse beslommeringen, vaak in het onderwijs en de vakantiegebeurtenissen geschreven en dat in een 'kerstcadeautje' verpakt voor familie en vrienden. De Franse vakantiegebeurtenissen daarin, heb ik al samengevat in het boek 'Kleine Man in de Provence', dat ik uitgegeven heb in een zeer beperkte oplage voor familie en enkele vrienden in 2010.

In 2007 ben ik begonnen met het schrijven van columns voor het verenigingsblad van de 'Arbeitsgemeinschaft Bergbau und Geowissenschaften e.V.', uiteraard in het Duits.

Nu, in 2016, ouder en wijzer, realiseer ik me opeens dat ik eigenlijk niets van mijn vader weet, zijn leefwereld, zijn gedachten en ideeën. Veel van mijn leefwereld heb ik in mijn columns en verhalen vastgelegd, vaak met de nodige humor, hoop ik.

Kans is groot dat mijn kleinkinderen, aan wie dit boek is opgedragen, niet eens meer weten wat een postzegel eigenlijk is of waar een brief nu eigenlijk toe dient, maar dat is snel uitgelegd: wat via de app gaat of per email, deden we vroeger 'te voet,' via een geschreven briefje en daar moest je voor betalen met een postzegel en die kon je dan weer verzamelen. Er staan voorbeelden genoeg in de afbeeldingen bij de tekst.

Uit dit besef ontstond zo het idee om alle columns en verhalen te verzamelen en indien nodig voor het lezersgemak, te vertalen. Je kunt, naar mijn mening, de ontwikkelingen van bijna twintig jaar op de voet volgen en een goed idee krijgen waar ik zo al mee bezig was.

Tegen de tijd dat mijn kleinkinderen dit kunnen lezen en begrijpen, zal het verzamelen van postzegels gekrompen zijn tot een hobby voor heel oude grijze mannen en ook nog enigszins elitair. Maar het verzamelen van alles en nog wat, is een menselijke eigenschap en ook daarmee zullen mijn nakomelingen behept zijn. Daar kun je veel plezier aan beleven en dat mag wel blijken uit mijn verhalen, tenminste dat hoop ik.

Ik wens een ieder die zich de moeite neemt, om dit te lezen, veel leesplezier.

Jos van den Bosch
Klimmen
Februari 2016

Aug. 1998: De Nulzegel

Ook eens nagedacht over de '0 cents-zegel' van TNT? Is het nu een postzegel of niet? Dit, huis aan huis bezorgde zegel in de folder over de posttarieven, was slechts één dag geldig, te weten 29 juni jl. U mocht toen Uw post frankeren met deze zegel en de brieven werden netjes bezorgd. Nee, zegt de NVPH, (de goden die bepalen wat er in de catalogus komt) deze zegel was niet vrij verkrijgbaar aan het loket, dus géén notering in de catalogus, dus ook geen postzegel.

Valt nu de helft van alle Nederlandse zegels buiten de catalogus, want ik heb begrepen van Nederland-verzamelaars, dat het niet verkrijgbaar zijn toch nog wel eens vaker voorkomt!

Dus lezen over de 'nul-zegel', over de tentoonstelling in 2000 en weer eens 'het maandblad' de soap die postzegelend Nederland bezig blijft houden.

Sep. 1998: Dag van de Jeugdfilatellie

Weert organiseert in het voorjaar de 'Dag van de Jeugdfilatellie' in een nieuwe opzet. Het wordt de 15e Grote Nationale Jeugddag. Maar nu hebben zij ook wel een ijzersterke jeugdafdeling met de prachtige naam 'Sir Rowland Hill' Lees erover! In oktober al veel activiteiten voor filatelisten: de "Vijfde NVPH-Postzegelshow" in Den Haag in het Congresgebouw. Als je toch niets te doen hebt? Verrassingen van PTT, zoals aangekondigd voor 1 september vallen wel creatief uit, maar ze brengen de filatelist tot wanhoop. Waar zijn we nu eigenlijk helemaal mee bezig?

Okt. 1998: De grote Leegte

Klaagt de pianolerares tegen mijn eega, die liever piano speelt dan postzegels verzamelt, dat haar man in de VUT is gegaan. En dat hij haar nu op 'de wekker valt'. Hij weet immers niet wat te doen. Altijd hard gewerkt en altijd onderweg en nu: 'de grote leegte'! Wat zijn wij postzegelaars toch gelukkige mensen. Wij weten onze tijd altijd te benutten en hebben altijd de mogelijkheid om weg te duiken in onze albums. Ben je te oud als VUTTER om te beginnen met verzamelen? Welnee, por iedereen in de omgeving, die niet weet wat te doen met z'n vrije tijd, op om mee te gaan en te kijken hoe het er aan toe gaat in onze vereniging. De ervaring leert dat dat de meest enthousiaste leden worden, de echte filatelisten.

Nov. 1998: Oranjebitter

Onderaan dit blad vindt u het nieuwe jaarprogramma van onze vereniging. Indien u het langs de lijntjes afknijpt heeft u een handig overzicht om in uw agenda te leggen. 1999 wordt weer een bijzonder actief jaar. Maar liefst 13 bijeenkomsten, 12 convocaties. 11 keer krijgt u het maandblad thuisgestuurd en wij houden u op de hoogte van alles wat

de moeite om is om lid te zijn van deze vereniging. Met uw lidmaatschap steunt u ook onze activiteiten want wij gaan nog steeds subsidieeloos door het leven, terwijl wij toch zo'n 100 filatelisten elke maand van de straat houden. Word lid!

Dec. 1998: Vooruitblik

Midden in het zegelseizoen houden we even in, om het oude jaar uit te luiden en het nieuwe jaar te verwelkomen! We kijken terug op een rustig jaar, maar belangrijke zaken werpen hun schaduw vooruit. Zoals het nu uitziet zal vooral het jaar 2000 een belangrijk jaar worden en zullen we 1999 heel hard nodig hebben om de voorbereidingen te treffen die voor grote gebeurtenissen noodzakelijk zijn. Helaas kan ik nog niets over de plannen zeggen, maar na het teleurstellende bericht dat het in het Industrion niet mogelijk was, kan ik nu vertellen dat er hoop gloort aan de horizon. Het ziet er zelfs naar uit dat een en ander zal kunnen plaats vinden in de onmiddellijke nabijheid van Klimmen. Wij werken er hard aan en houden u op de hoogte als er meer bekend is.

Jan. 1999: Winterslaap?

U dacht natuurlijk aan een winterslaap? Maar niets is minder waar. Als ik dit in de computer zet, ben ik net terug van een bezoek aan het nieuwe culturele centrum 'Fuerenthela' te Voerendaal, dé locatie voor de LFD 2000: de 'Limburgse Filatelisten Dagen 2000', die wij samen met de EKPV in maart 2000 gaan houden. Een gebouw dat lijkt gemaakt te zijn voor prachtige filatelistische manifestaties. Ook andere verenigingen zullen er hun hart ophalen aan de perfecte mogelijkheden die dit gebouw biedt. Lopende door het nieuwe gebouw stijgt het enthousiasme tot ongekeende hoogte, een prachtige zaal waar zeker 250 kaders in passen, Perfecte belichting, géén vals licht. Een geweldige foyer, uitermate geschikt voor ruilactiviteiten. Een paar geweldige zaaltjes voor vergaderingen, COLF en lezingen. Een gezellig café... dat belooft wat!

Feb. 1999: Borenborg

Vorige keer hebben wij u op de hoogte gebracht van de vorderingen van de commissie L(imburgse) F(ilatelisten) D(agen) 2000. Er zijn enige mutaties te vermelden. Wij schreven dat dhr. Eussen voorzitter zou worden. Dit is om persoonlijke redenen echter niet mogelijk, zo is gebleken. Wij hebben daar uiteraard respect voor en zochten naar een oplossing, immers een commissie kan toch moeilijk zonder voorzitter. Na ampel overleg heeft dhr. Blommers, die de contacten tussen het Voerendaalse en de commissie zou verzorgen, zich bereid verklaard de kar te trekken. Ons lid en bestuurslid Blommers kennende: een uitstekende keus, zo dacht ook het bestuur van de EKPV erover! Bij het comité heeft zich ook dhr. Dijksman gemeld, hij zal adviseren i.v.m. de publiciteit. Verder is het ons niet duidelijk hoe het nieuwe culturele centrum in Voerendaal heet. In ons vorige Faktuweeltje vermelden wij de naam: 'Fuerenthela', maar inmiddels dringt de naam: 'De Borenborg' zich steeds meer op. Wie het weet mag het ons melden!

Mrt. 1999: Reclame

Drie dagen na onze laatste bijeenkomst stond er in het Limburgs Dagblad een artikel van de hand van Ton Gebben over onze vereniging onder de titel: 'Onbetaalbaar geluk voor een dubbeltje te koop'. De fotograaf had op onze verenigingsavond zijn best gedaan en je ziet meteen de hand van de meester want wie stonden er in de krant: de meest fanatieke leden die wij hebben. Dat had hij goed geschoten. Ook het artikel was zeer verfrissend, prima weergegeven wat er in een uur tijd zoal verteld was aan de telefoon. Dat de journalist er nog wat heeft kunnen maken, want als je natuurlijk de voorzitter iets over postzegels vraagt....dan is een uur zo om!

En de reacties? Nog geen nieuwe leden, maar de drukinkt was nog niet droog of hele volksstammen die overleden familieleden betreurden, belden met de vraag of die verzameling nog iets van waarde had. Uiteraard probeer je de mensen ervan te overtuigen dat verzamelen veel leuker is als verkopen, maar in veel gevallen toch maar de 'Liquidatie-Commissie' er op af gestuurd voor een evenwichtig en onpartijdig oordeel (postume service van de vereniging aan verzamelaars).

Apr. 1999: Altijd die Randstad

De COLF, u weet wel, de club waarin alle Limburgse verenigingen, al sinds 1950 samenwerken om te komen tot een gemeenschappelijke tentoonstellingsagenda en het forum om problemen te bespreken, gaat in de aanval! Op de laatste bijeenkomst in Echt werd besloten dat men het toch echt niet eens is met de Bondspolitiek t.a.v. de zwakke regio's. De aandacht voor de zwakke regio's is te groot, en dat gaat ten koste van de andere landelijke activiteiten. Dat had de COLF al jaren geleden voorspeld en daar is men nu ook achter gekomen. Het blijkt dat, statistisch gezien, de Randstad veel meer efficiëntie geeft per tentoonstellingsbezoeker. Wat een wonder, er wonen ook veel meer mensen en u kent toch het verhaal van de statisticus? De rivier is gemiddeld 1 meter diep... de arme ziel is toch verdronken. Dat dreigt nu ook met de landelijke regio's te gebeuren. De Randstad eist en wij kunnen nog maar met goed fatsoen één tentoonstelling per jaar organiseren.

Née!, zegt de COLF: het stuur moet om! De gezonde regio's meer aandacht en geen statistisch geneuzel meer, tel maar gewoon het aantal nieuwe leden, dat is pas efficiënt!

Mei 1999: Facturexamen

Op de voorpagina van 'La Provence' een van de kranten van Zuid Frankrijk staat op maandag 3 mei een artikel onder de kop: "Facteur: een concours selectiever dan het eindexamen!". Daaronder een foto van zwetende mannen en vrouwen die in een gymzaal een soort examen aan het doen zijn. De tekst erbij luidt: niet minder dan 7200 kandidaten zijn in Marseille, gisteren, opgegaan voor het toelatingsexamen als facteur bij de post. Een en ander werd georganiseerd door de post van het departement 'Bouches-du-Rhône' net als in 64 andere departementen. Voor de verleidingen van het vooruitzicht van een vaste baan, hebben gegadigden van alle leeftijden, alle rangen en standen en

studieniveaus zich opgeworpen, wetende dat bijna één op twee een diploma gelijk aan of zelfs meer dan het middelbare schooldiploma heeft en dat er net zoveel vrouwelijke gegadigden zijn als mannelijke. Om aan de vraag tegemoet te komen waren voor de hele operatie 42 zalen in 9 plaatsen nodig. Op 27 mei zijn de uitslagen bekend en dan moet zich één op de vier kandidaten nog eens mondeling presenteren. Aan het einde van de rit zijn er slechts 80 uitverkorenen om de carrière van een facteur te gaan volgen. Hé, je ziet, je wordt niet zomaar 'n FAKTEUR! Daar moet je wel wat voor doen, maar bij ons gaat het gemakkelijker!

Jun. 1999: Germania

Veel mensen denken dat wanneer de temperaturen gaan stijgen en dus het vakantieseizoen aanbreekt, pincet en loupe wel weer opgeborgen zullen worden. Dat de woeste verzamelaar zich terugtrekt in tuin of zwembad. Bij die temperaturen ga je toch niet met die postzegels zitten spelen! Maar dan rekenen ze buiten de waard. Als je

eenmaal met die filatelie besmet bent, dan houdt het nooit meer op. Je medegezinsleden hopen dat het voorlopig voorbij is, maar niets is minder waar. Je blijft altijd alert. Mijn vrouw krijgt er wat van als ik alweer voor een postzegelzaak blijf staan, ergens midden in Frankrijk of in Rome. Vooral die postzegelmarkt in Parijs is een lusthof voor de ware filatelist. Ik zeg er toch ook niets van als ze alweer voor die schoenenzaak blijft staan. En dat interessante buitenlandse postzegelblad, dat moet ook maar eens kunnen. Pappa ontzegt zich toch al van alles en hij eet geen (dure) ijsjes, toch? Als we dan weer thuis zijn, dan is

er niets aangenamer om, in de koelte van het huis, ondersteunt door dat prima artikel over de "Germania-uitgiften" eens lekker te gaan zitten neuzen en zoeken in al die Germaniaatjes met hun eigenaardigheden en afwijkingen, heerlijk. Postzegelen is geen hobby... het is een besmetting, en je komt er nooit meer vanaf!

Aug. 1999: Renovatieperikelen

Iedereen weet het uit ervaring: een verbouwing brengt ongemakken met zich mee. Wie mooi wil zijn moet pijn lijden. Maar, we krijgen er veel voor terug, ons lokaal wordt een stuk ruimer, de geluidsinstallatie wordt vernieuwd, een nieuwe vloerbedekking en een prachtige nieuwe bar-ruimte. Er is veel plaats in 'Op d'r Plats' na de verbouwing. Voorlopig (d.w.z. in augustus, september en oktober) verblijven we in het Gemeenschapshuis 't Wouves' in Ransdaal. U vindt een plattegrond op de achterzijde. Hiermee kunt U vanuit Klimmen onze tijdelijke plek bereiken. Aan het postzegelenthousiasme van al onze leden zal dit nauwelijks afbreuk doen!

Sep. 1999: Zomermoeheid

De zin om met postzegels aan de slag te gaan wil maar niet komen. Het blijft maar zomeren. De eerste bijeenkomst was toch gezellig druk, maar de buffetomzet was twee keer zo groot. De zaal is wat klein en daardoor is de dorst groter, maar het is maar

tijdelijk en de verbouwing van ‘Op d’r Plats’ ligt op schema, het ziet er naar uit dat we in oktober weer terug kunnen naar Klimmen. Houdt de convocatie in de gaten. Soms kan iemand toch ook wel eens een succesje melden. Zo vertelde een lid me dat hij uit een dubbeltjes boek, door zijn kennis van zaken, een zegeltje had gevonden met de juiste tanding etc., dat in de catalogus genoteerd stond met een waarde van maar liefst 3000 gulden! Dan krijg je er weer zin in, of niet soms

Okt. 1999: Regio

De bijeenkomst van de COLF in Maastricht, werd gekenmerkt door grote eenvormigheid in de mening van de aangesloten verenigingen ten aanzien van de houding van de regio tegenover de Bond. Men was het er roerend over eens dat er meer faciliteiten vrij gemaakt moeten worden voor de regio’s die goed draaien. De anderen, die niet goed draaien krijgen dan vanzelf de neiging om het beter te gaan doen. Nu gaat het voordeel van de fijne manifestaties, zoals de Dag van de Postzegel, constant naar de grote steden in het Noorden. Twee honden vechten om een been en... De traditie om bij aanvang van de herfstvakantie in oktober, een mooie tentoonstelling te organiseren - de ‘Limphilex’ voor de 30-ste (!) keer alweer – werd schandelijk doorbroken. Maar nu was er in ieder geval nog een tentoonstelling: wij vrezen met grote vreze, dat dit in de toekomst ook verloren zal gaan.

De COLF zal in een vergadering in het Bonds bureau in Utrecht in november tegen deze afbraakpolitiek stelling nemen en het van bovenaf opgelegde eng stramien proberen af te schudden. Overigens heeft de secretaris van de COLF te kennen gegeven het werk, na meer dan tien jaar in deze functie, te willen over dragen aan een andere enthousiasteling. Kan hij, uw voorzitter, wat meer tijd vrij maken om z’n inzending voor LFD 2000 op poten te zetten!

Nov. 1999: Terug Thuis

Hè, hè eindelijk weer terug op het oude honk! De officiële opening van het verbouwde gemeenschapshuis ‘Op d’r Plats’ heeft op vrijdag 5 november j.l. plaatsgevonden. Een grote afvaardiging van ‘t Fakteurke’ heeft de nieuwe ruimten bewonderd en naar ik vernomen heb, goedgekeurd voor filatelistisch gebruik. Veel mensen waren volledig gedesoriënteerd en konden zich helemaal niet meer voor de geest halen hoe het oorspronkelijk geweest is. Menigeen wilde via de tuindeur het pand weer verlaten of wilde in de gymzaal naar de oude vergaderzaal gaan zoeken. Grote veranderingen in de verblijfruimtes maar ook een beetje in de tijden. De grote zaal is pas geopend vanaf 19.00 uur en gaat om 22.00 uur weer op slot. Zijn na dat tijdstip dan geen activiteiten meer mogelijk? Wel ja, maar dan in het cafégedeelte. Meestal gaat het daarbij om een kleine groep slechts, zoals het bestuur, dat nog wel eens wil blijven hangen (hangbestuur).

Achter de bar, op het buffet prijkt een heus ‘Fakteurke’, een geschenk van de postzegelclub ter gelegenheid van de heropening. Om iedereen er aan te herinneren dat één keer in de maand, en wel de laatste dinsdag, de postzegelclub “‘t Fakteurke’ in ‘Op d’r Plats’ resideert!

Dec. 1999: Eeuwwisseling

Alweer een eeuw voorbij! Dat gevoel krijg je een beetje als je ziet hoe je op de eeuwwisseling afstormt. Het lijkt alsof alles veel sneller gaat. We sluiten deze eeuw af met een paar filatelistische ongewisheden maar ook met een paar opstekers. De ongewisheden zijn natuurlijk de vragen over de filatelie in de volgende eeuw. Wat gaat er met onze hobby gebeuren als de Euro definitief op onze zegels verschijnt? Als ik naar mijn verzameling ‘Oude Duitse Staten’ kijk dan zie je dat het geen belemmering hoeft te betekenen. Het zijn nog steeds zeer gevraagde gebieden. Het gevaar voor de filatelie

zit ook niet zozeer in de Euro, maar meer in de andere vormen van communicatie. Ik denk hierbij aan Fax en email. Daar heb je geen postzegels voor nodig en het is ook nog een stuk goedkoper en sneller. De zorg over de waarde is niet zozeer des verzamelaars, dat interesseert alleen de KPN zelf en/of de handelaren. Dat je bekocht uitkomt als je het als investering ziet dat wisten wij hobbyisten allang, een hobby kost altijd geld, maak je daar maar geen zorg om.

De positieve zaken: de eerste bijeenkomst in het vernieuwde clublokaal was een groot succes. Iedereen sprak zijn waardering uit voor het resultaat van de verbouwing

Jan. 2000: ‘M.o.m.-Reclame’

Naast mij ligt het voorwoord voor de catalogus van de tentoonstelling ‘LFD 2000’ die op 24, 25 en 26 maart a.s. gehouden zal worden. Naast de burgemeesters van Kerkrade en Voerendaal schrijven natuurlijk ook de voorzitters van ’t Fakteurke en van de EKPV een voorwoordje. Ze doen het dit keer samen, zo hebben ze besloten, het is al meteen tekenend voor dit nieuwe millennium: bundeling om te kunnen overleven.

Toch gek dat onze ‘tak van sport’ zich zorgen moet maken voor de toekomst terwijl het buiten het voetbal, hoogstwaarschijnlijk de meest beoefende hobby in Nederland is. We zullen samen aan de slag moeten om het enthousiasme voor de filatelie te behouden zodat steeds nieuw bloed in de verenigingen komt. De tentoonstelling ‘LFD 2000’ is de eerste aanzet. Maak reclame voor deze manifestatie, de ‘m.o.m.-reclame’ is nog altijd de beste reclame die er is. Zorg dat zoveel mogelijk kennissen en bekenden een kijkje komen nemen, hang een affiche op en kom zelf met de hele familie een kijkje nemen. U weet: ook in 2000 is postzegelen de moeite waard!

Feb. 2000: Pedofilatelie?

“Meneer”, wil een leerling weten, “wat zijn eigenlijk uw hobby’s?”

“Waarom wil je dat weten”, vraag ik. Ze willen een witboek maken voor alle leerlingen die dit jaar eindexamen doen, en daarin willen ze alle leraren vermelden die les hebben gegeven aan de eindexamenkandidaten, en zo wat bijzonderheden over deze leraren. Ik zeg dat ik twee hobby’s heb: wandelen en filatelie.

“wat is dat, filatelie?” vraagt zo’n stuk onbenul vlak voor me.

“Nou dat wordt het volgende proefwerk, twee punten minder!”, zeg ik.

“Dat is postzegel-verzamelen sufferd”, merkt zijn buurman terecht op.

“Dat wordt een punt meer voor het volgende proefwerk”, antwoord ik. Dan roept opeens een leerling van achter uit de klas:

“Mijnheer bent u ook pedofilatelist?” Ik moet even slikken, je denkt tegenwoordig meteen aan enge dingen. Ik stotter wat en brabbel iets van een jeugdclub, maar dat zal wel niet de bedoeling zijn. Iedereen lacht over mijn

nervositeit en een ander zegt:

“Hij bedoelt, meneer, of u ook kinder-postzegels spaart!” Gelach alom en ik gebruik de rest van het lesuur om eens flink reclame te maken voor onze prachtige hobby

Mrt. 2000: Mijn Plezier

Afgelopen weken hebben mij weer ettelijke mensen opgebeld met het volgende stereotype verhaal: “Meneer, mijn vader verzamelde postzegels, maar hij is overleden. Nu zitten wij met die verzameling en wij hebben geen idee wat we er mee aan moeten.” Gelukkig hebben we in de vereniging een ‘liquidatie-commissie’ waar ik naar verwijzen kan. Want vaak weet ik niet wat te zeggen. Ik vraag welke landen of welk thema verzamelde uw vader, van welke jaren. Niet om een oordeel te geven, dat doet de ‘liquidatie-commissie’, maar om een praatje te kunnen maken. Soms zijn de verwachtingen veel te hoog! Vandaag vertelde mij een collega, die geen kinderen heeft, dat hem de vraag bezig gehouden had waar hij met zijn collectie naar toe moest. Een of ander neefje zou het wel erven. Hij was tot de conclusie gekomen dat het hem worst was. Hij had zijn plezier eraan gehad en als ie definitief vertrokken was, wat kon het hem dan nog schelen? Ik denk aan mijn eigen situatie. Geen van mijn kroost schijnt interesse te hebben. Soms vraagt mijn vrouw dan wel eens, zo in de trant van: ‘wat mot je er dan mee?’ (Overigens vindt zij het, ondanks het feit dat ze er geen snars van snapt, noch om geeft, heerlijk, als ik lekker rustig en intensief, urenlang tandingen zit uit te zoeken). Dan antwoord ik haar, denkend aan mijn collega:

“Meid, ik heb er plezier aan, en wat zij er straks mee doen, dat moeten ze maar zelf weten. Dan kan ik me daar jammer genoeg, geen zorgen meer over maken!”

Apr. 2000: Jeugd

Wat mij altijd opgevallen is, tijdens mijn vele reizen, is het enthousiasme waarmee kinderen nadoen wat hun ouders doen. In Nepal, met een streng kastensysteem, heb je nooit een tekort aan timmerlui, immers de zonen lopen al op zeer vroege leeftijd achter hun vader aan en willen het liefst voor vol aangezien worden doordat ze karweitjes opgedragen krijgen die niet onderdoen voor wat hun vader ook moet doen. Helemaal in overeenstemming hiermee staan de resultaten van de voorlichtingscampagnes op onze scholen: hoe meer wij zeggen - bijv.: roken is slecht, hoe harder ze na de les naar

de poort lopen om er een op te steken. Tuurlijk, zij zien het thuis en apen hun ouders/voorbeelden na. Zo gaat dat ook met alcohol, sex en drugs (ja en ook rock and roll!). Het heeft mij er al eens toe gebracht om bij de voorlichting in een klas te zeggen: “jongelui, jullie moeten zo veel mogelijk roken en zo hard mogelijk zuipen! Want dat is goed voor mijn salaris, dan krijgt de minister meer centjes binnen”. Daar keken ze (even maar) van op.....

Aan dit alles moest ik denken toen ik de jeugd op onze postzegel tentoonstelling bezig zag. Een groot succes, ons idee om van tevoren de lagere scholen te bezoeken en hen uit te nodigen onze tentoonstelling te komen zien. Maar of dat op den duur nieuwe filatelisten op levert? Ik persoonlijk denk dat we moeten proberen meer ouders aan te zetten om zich bezig te houden met de filatelie, dan komen de kinderen vanzelf

Mei 2000: Vuurwerk

Een stroom van informatie is de laatste dagen over mij heen gerold. Ik had me zoveel voorgenomen en te vertellen over de laatste ontwikkelingen in onze mooie hobby. Ik zal ook wel in verschillende artikelen uitweiden over allerhande nieuwe ontwikkelingen. Maar steeds weer wordt mijn aandacht getrokken door de berichtgeving over de verschrikkelijke ramp die in Enschede gebeurd is. Er is geen lust om nu met postzegels bezig te zijn, want wat zijn nu die onnozele stukjes papier, vergeleken met wat die arme mensen daar is overkomen. Ik lig daar wakker van en denk: stel het zou jou overkomen en alles wat je in al die jaren hebt verzameld, maar ook de familie-herinneringen, foto's, je Cd's. Erger nog: ik moet er niet aan denken dat je naar gezinsleden moet gaan zoeken.

Ik steek nooit meer vuurwerk af. Ik had er sowieso de pest aan, als ik hoorde welke bedragen met nieuwjaar de lucht in gaan. Wat trekt de mens daarin toch aan? Zal er nog iemand zijn die nog vuurwerk gaat afsteken? Ach, laat ik me maar concentreren op deze convocatie.

Jun. 2000: Een erudiet Heerschap

Een collega van mij, is een echte heer. Hij onderwijst Grieks en Romeins (sukkel, dat heet Latijn!). Hij is een collega die je respectvol benadert. Hij is een echte ‘erudiet’ (dat is iemand die zowat alles gelezen heeft, en bij wie zelfs de collega Nederlands af en toe nog om raad komt vragen als hij er niet meer uitkomt). Hoewel hij in Kerkrade

woont, kun je hem nooit op een onvertogen woord betrappen. Als reisgids op schoolreis, was zijn tekst en uitleg, zelfs in het bordeel van Pompeji, brandschoon. Geen onvertogen woord, terwijl het onderwerp zich toch wel leende voor een rake opmerking (hoewel ik mij later afvroeg of alle leerlingen het wel begrepen hadden, als je tenminste de vragen hoorde: “mijnheer wat is eigenlijk een ‘fallus’?”). Hij verzamelt ook postzegels. Uiteraard motief: Griekenland. Hij kan over elke zegel uren uitweiden met een stroom van legenden en sagen, goden en koningen. Een filatelist pur sang zoals we ze graag als lid zouden zien. Maar de laatste tijd heeft een gekte toegeslagen. Het begon enkele weken geleden, maandag

- ochtend op school, raar in het geel uitgedost, hees, en helemaal uit zijn dak, vanwege Roda! Het geel veranderde allengs in oranje en hij heeft zelfs een mobiel aangeschaft om op stel en sprong kaarten te kunnen bemachtigen als zich de gelegenheid voordoet op de (zwarte?) markt voor de wereldkampioenschappen voetbal. Zijn auto hangt vol met oranje vlaggen en het gespreksonderwerp is alleen nog maar ‘voetbal’! Hij zou toch beter moeten weten (brood en spelen en zo...). Zou het ooit nog goed komen?

De Bosschen-Reünie

Via Ingebüsch en de Schalenbosch loop ik op het einde van mijn lentewandeling terug van Valkenburg. De glooiende weilanden en de percelen waar straks de maïs zal groeien worden afgewisseld door driehoeken en vierkanten vol lommerrijke bosschages. De kwikstaarten kwinkeleren bij bosjes boven de velden. Even dwaalt mijn aandacht af en ik verbaas mij waarom Dubois, zelfs na de ontdekking van de Pithecanthropus boisei, geen algemene wetenschappelijke en maatschappelijke erkenning kreeg....

Mijn gepieker wordt echter onderbroken door de vrolijk bassende Bossche herder van mijn overbuurman. Het is een aardig beest, een goed karakter en een voortreffelijke waakhond. Soms wat luidruchtig, maar je kunt niet alles hebben, toch?

Ik woon op 19 en mijn overbuur woont op 18 en hij heet óók van den Bosch, hetgeen al vaker voor vrolijke verwarring heeft gezorgd. Heel de buurtschap is vergeven met van den Bosschen, die overigens allemaal geen familie zijn.

Ik loop om de hoek en bots bijna op tegen de heer T. Bosch! Ik kan hem met goed fatsoen géén goeiendag zeggen, hij heeft mij enige tijd geleden diep beledigd. Ik denk: ‘hoe kan het ook anders als je -van den- mist!’ Vlug naar binnen dan, om de confrontatie uit de weg te gaan.

Wanneer ik binnen kom heeft mijn vrouw al een kopje thee met een Bosse bol klaar gezet. We keuvelen wat en als zij doorgaat met het schrappen van bospeen, duik ik in mijn postzegels. Na enige tijd struikel ik over een heuse “Bossche knip”. Ik kijk mijn vrouw aan en zeg: er zit een reünie in de lucht!

Ze kijkt verschrikt op en begint meteen tegen te werpen dat ik al genoeg te doen heb en dat het veel werk met zich mee brengt èn, èn, èn.... Maar ik blijf erbij, het zit in de lucht en trouwens: “who is the boss here?”

Aug. 2000: Natuur

Postzegelen is goed voor het natuurbehoud! Een rare stelling zult u zeggen, maar het is inmiddels een ervaringsfeit. Iedereen die mij kent weet dat ik het hanteren van een pincet zwaarblijktiger vind dan het hanteren van een hark of schop. Een beetje zoals een Massaï, die wroeten nooit in de grond en behoren toch tot de fierste en intelligentste stammen van Afrika! Doordat ik steeds weer aan de postzegels zit, is mijn tuin, tenminste in de ogen van de doorsnee burger, een chaos. Maar chaos brengt soms mooie zaken voort. Ik snoei alleen maar af en toe wat en met veel pijn en moeite verwijder ik wat ‘onkruid’ waarbij niet de soort plant belangrijk is maar of ik hem mooi vind of niet. Gif en bestrijdingsmiddelen gebruik ik ten principale niet. Dat heeft mij een aantal schitterende dingen opgeleverd: vorige herfst een heuse ‘heksenkring’

en een serie paddenstoelen waar kabouter Spillebeen jaloers op zou zijn. En een tijdje terug hoorde ik groot gezoem in het struikgewas en voor ik het wist zat ik in een wolk van, voor zover ik weet, uiterst zeldzame, ‘vliegende herten’ die blijkbaar mijn tuin als nestplaats hadden uitgekozen.

Zo ziet u maar: wilt u mooie dingen in uw tuin, dan kunt u beter heel fanatiek postzegels gaan verzamelen, de natuur doet de rest en u kunt natuurlijk over zo’n tuin een prachtige motief-verzameling opzetten om uw fortuinlijke vondsten filatelistisch te illustreren.

Sep. 2000: Filatelisten onder elkaar

Een terrasje ergens in Frankrijk. Ik zie een statige man, met grijze baard, pijp in de mond. Voor hem ligt een ‘tome’ van Yvert. Dat kan alleen maar een postzegelverzamelaar zijn! Ik trek de stoute schoenen aan en stap op hem af met de vraag of hij filatelist is: prijs! Hij heeft de Deense nationaliteit, spreekt alleen gebrekkig Duits, maar woont in de Provence en werkt altijd aan zijn hobby. Namen, adressen en specialiteiten worden uitgewisseld. Hij heeft ook email. Opmerkelijk hoeveel gepensioneerden zich vol enthousiasme op het internet storten. En zo correspondeer ik nu via email met dhr. Pedderson uit Hølstebrø. Ik krijg het Deense fossielenblok, hij mijn overvloedige Germania’s.

Twee dagen later op hetzelfde terras gaat er een gedistingeerde Fransman naast ons zitten en legt een prachtig gefrankeerde en aangetekende enveloppe op z’n tafeltje. Mijn oren spitsen. Mijn vrouw ruikt onraad en zegt: ‘niet alweer hè’, maar ik kan het niet laten: ‘of mijnheer misschien filatelist is?’. Eerst, kijkt hij verbaasd naar zijn, overigens, hele knappe vrouw. Dan kijkt hij naar de enveloppe en begrijpt ‘t! “Mais oui!” Hij spaart bijzonderheden van luchtpost en van de Verenigde Naties en heeft op een veiling in Parijs iets moois gekocht. Ik mag de luchtpostzegel met perforatie bewonderen. We raken geanimeerd in gesprek en als cadeautje mag ik de enveloppe houden. Een geschenk van voorzitter aan voorzitter. Hij is voorzitter van een vereniging ergens in Normandië en ‘als ik nog eens wat van die VN-specialiteiten vind?’ Uiteraard zeg ik toe. Hij woont ook meerdere maanden per jaar in het Zuiden. We zullen hem volgend jaar ook wel weer treffen op ’t zelfde terras!

Laat ik nu jarenlang gedacht hebben dat het dorp in de Provence verstoken was van ‘pincet-heffers’! Het verblijf daar wordt steeds aantrekkelijker, dat belooft wat!

Okt. 2000: Zoeken

Als je weer eens dagen lang gebogen zit over die vermaledijde serie uit ’48, met 4 soorten watermerk, met 8 mogelijke tandingen, met 6 verschillende drukafwijkingen, dus voor een serie van 23 zegels in totaal zo’n 400 mogelijkheden, dan denk je wel eens: ‘waar doe ik het voor?’ Er zitten zeker zeer dure stukken in die serie, maar zelfs in een berg van duizenden zegels vind je over het algemeen niets bijzonders. Je tuurt je scheel op het watermerk, vaak niet te zien. Je piekert je suf over de tanding die vaak net tussen 11 en 11¼ ligt. En dan komt M. op de verenigingsavond weer

met zijn verhalen: hij vindt steeds de prachtigste afwijkingen! Laatst ook weer: een zegel die normaal maar een kwartje waard is, maar met deze tanding...3000 gulden 'cattagellus'! En, waarachtig, de tanding klopte.

“Als dubbeltjes zegel uit een dubbeltjes album gehaald, meneer!” Hoe is het mogelijk dat het hem steeds lukt.

Maar, afgelopen verenigingsavond sloeg het lot toe: uit een dubbeltjes boek haal ik de 20 pfg. waarde van een serie. Ongestempeld, twee stuks. Altijd leuk dacht ik. Bij de eerstvolgende zoektocht in mijn materiaal, bekijk ik deze ongestempelde exemplaren het eerst en.... na drie keer kijken, zoeken en meten kom ik tot de conclusie dat het de 120 dm. variant moet zijn. Deze week heb ik alle 2000 doubletten doorgewerkt. Ik droomde alleen nog over Kölner Dom en Brandenburger Tor::.... niets!

Nou ja, je kunt niet altijd geluk hebben, nietwaar?

Nov. 2000: Spelletjes

Ik mag niet meer mee doen! Wanneer de familie weer eens bij elkaar komt, mag ik niet meer met de spelletjes mee doen. Een keer in de zoveel tijd komt de hele bende bij elkaar in 'huisjes' en dan worden er spelletjes gedaan. Nu zaten ze toch al altijd scheef te kijken als ik mee wilde doen. Omdat ik immers altijd met die postzegels bezig ben, doe ik zo weinig spelletjes, dat ik altijd win. Hoogstwaarschijnlijk door mijn onberekenbare spelgedrag. 'Eeuwig Anfängerglück' noemen ze dat! Bedenk dan ook nog dat ik ècht alleen voor de gezelligheid mee speel, immers fanatisme in deze is mij totaal vreemd! Dat brengt dan menige schoonbroer tot waanzin wanneer hij weer alle straten kwijt is, of ik hem als detective in Londen het eerst betrapt heb, of wanneer ik Oezbekistan als eerste opdracht op hem heb veroverd.! Die zijn me toch fanatiek! Er werd besloten dat ik daarbij maar liever niet meer mee moest doen en als troost mocht ik dan met Triviant mee doen. Kent u dat spel? Allemaal vragen over de gekste dingen. Vooral geschiedenis, geografie en biologie liggen me. Door de jaren lange postzegelarij weet ik echter zoveel feiten en feitjes, dat ik daar ook al altijd win, en nu willen ze niet meer. Ga maar postzegelen zeggen ze dan in koor en ze denken me daar mee te treffen zodat ik ontroostbaar zou zijn. Ik trek dan een uiterst ongelukkig gezicht, houd dat met moeite in een plooi, en trek me stilletjes terug. Misschien een beetje aso... maar wel héérlijk!

Dec. 2000: Voorbereidingen

Laatst zegt een collega: “hé, je moet wel aan je ouderdom werken hoor”. Je moet na de VUT nog jaren mee!” Ik antwoordde dat ik er weldegelijk aan werkte: ik doe geen sport, behalve dan wandelen. Krijg géén voetbalknieën, géén gescheurde pezen en géén botbreuken. Ik krijg géén tennisarm, kortom een heleboel ellende wordt je bespaard en de onderdelen zijn nog niet versleten als je in de VUT gaat. Ik ben matig, maar

regelmatig van inname, en zoek mijn innerlijke rust in de postzegels, dan vergeet ik even de huiselijke beslommeringen.

Doet me altijd denken aan onze reis naar Nepal. Wij, mijn vriend en ik, organiseerden die reis zelf voor een groep enthousiastelingen. Eén van onze adviezen was: 'zorg dat je een goede conditie hebt vóór vertrek, want onderschat die bergtochten niet!' Wie had natuurlijk een conditie van niks: drie keer raden....

De andere deelnemers waren doorgetraind. stormden de bergen op en af ver vóór de sherpa's. Ik kwam altijd één uur later, samen met de 'bezemsherpa' aansukkelen en vroeg dan: "hebben jullie die leuke papierfabriek gezien en de smidse onderweg. Hebben jullie ook zo leuk gekletst met die vrouwen in het rijstveld en voor het klooster?". Niets, ze hadden niets gezien, blind gericht op sportprestaties. Na drie dagen waren ze kapot, totaal op! Ik daarentegen had nog weken met m'n 'bezemsherpa' door die Himalaya 's kunnen keutelen. Pincetheffers zijn geen doodlopers. Prosit Neujahr!

Jan. 2001: Kerst-Potter

Na een verschrikkelijk druk einde van het vorige jaar met een stroom van vergaderingen, studiebijeenkomsten en andere goed bedoelde ellende, was ik helemaal aan vakantie toe. Even nog wat boodschappen, alhoewel ik het verdomde om ook nog op zondag te gaan shoppen! Die stapel proefwerken in de hoek gegooid, vakantie is vakantie, ook voor de leraar! Dan nog even een, twee kerstdiners, maar dan... Hè ik had me helemaal verheugd op lekker postzegelen. Er moest dringend gecatalogiseerd worden. Telkens wist ik niet of ik bepaalde zegels nu wel of niet in mijn bezit had. Dan kwam je thuis en dan bleek dat je die zegel nou net niet had, terwijl je die ander nu weer dubbel hebt! Het lijkt taai werk, de albums en catalogi doorploegen, maar het geeft zo'n rust! Krijg ik me daar eerste kerstdag een serie van 4 boeken: 'Harry Potter', kinderboeken nog wel! Hè, wat is dat voor een cadeau?

" 't Was zo bekend, er werd zoveel over geschreven! Leek me echt een cadeau voor jou ". U weet: 'een gegeven paard ...' Dus eens inkijken, alleen de eerste pagina's, nee nee, niet verder. De boeken gaan niet alleen over tovenaars, ze werken ook betoverend. Twee weken later heb ik deel 4 uit en zucht eens diep: deel 5 moet nog verschijnen! Eén boek voor elk jaar dat Harry de opleiding volgt aan 'Zweinstein, Hogeschool voor Hekserij en Hocus-pocus', dat zijn dus 6 boeken. Ik hoop dat hij een jaar blijft zitten! Enige tegenvaller: ze gebruiken alleen 'uilenpost'. Bewegende postzegels leken me het einde, vooral als ze gillend het stempel ontwijken (afbeeldingen bewegen immers in toverland!) Niets aan mijn postzegels gedaan: pot-ter-verjandorie!

't Konijntje van de Taxateuze

Besloten word de hypotheek te verhogen om zodoende de badkamer en de keuken een opknappbeurt te geven. Aanvankelijk word overwogen het huis te verkopen maar het vooruitzicht van een verhuizing bezorgt me het koude zweet en het vooruitzicht om ook nog kleiner te gaan wonen... Nee dit is een goede beslissing. Dit voorkomt een hele hoop gedonder in de trant van: wat doe ik nu weg en wat neem ik mee?

Om de hypotheek verhoging te verkrijgen is een hele reeks handelingen vereist, waaronder een nieuwe taxatie. Het bureau van de taxateur belt verrassend snel terug om een afspraak te maken. Hij laat er geen gras over groeien en komende maandag komt er al iemand. Maandagmiddag gaat de voordeurbel en een, helemaal niet onaantrekkelijke, juffrouw presenteert zich als ‘de ‘taxateur’ of moet het zijn ‘de taxateuze’? Onze verraste blik beantwoordend, zegt ze: "Ik ben de vrouw van de taxateur, maar ik heb bouwkunde gestudeerd, dus het zou moeten kunnen". Ik antwoord natuurlijk dat ik daar in de verste verte niet aan twijfel (als het beoogde bedrag maar zwart op wit komt te staan, denk ik in mijn achterhoofd). Terwijl ik dit zeg kijken mijn zoon en ik elkaar veel betekenend en ondeugend aan zoals we dat iedere keer doen als vrouwelijk schoon ons pad kruist.

De hond Dobber wil natuurlijk ook wel eens snuffelen, maar wordt, daar hij dat nogal ‘sans gêne’ pleegt te doen, resoluut naar z’n mand verwezen. Hij gaat er in liggen, weliswaar duidelijk verongelijkt, maar zonder te protesteren. En blijft er dan ook nog in! Ze verontschuldigt zich dat ze toch wel het hele huis zal moeten zien en zo lopen wij als schoothondjes gedwee, achter haar aan, gevraagd en ongevraagd tekst en uitleg gevend. Ze maakt een zeer professionele indruk en zwaait goedgemutst links en rechts met de meetlat. Als ze na een kwartier alles gezien heeft, zegt ze:

“Mag ik even aan tafel zitten, dan kan ik de formulieren invullen, zodat ik het op kantoor beter en sneller kan uitwerken.”

“Tuurlijk”, roepen wij in koor en de een begint met de stoel te schuiven en de ander vraagt of ze “misschien een kopje koffie wil?”

Dobber vindt het nu wel genoeg in die mand, en wilt nu ook wel eens weten wie dat begeerde object eigenlijk is. Op zijn onmiskenbare slinkse manier probeert hij zich onopvallend uit zijn mand los te weken.

“Terug in de mand”, zeg ik streng en z’n oren gaan meteen droevig in de nek. Deze meelijwekkende actie mist zijn uitwerking niet:

“Ach laat hem maar”, zegt ze, “ik ben het gewend, ik ben niet bang!”

Z’n oren gaan meteen omhoog en al kwispelstaartend komt hij uit zijn mand. Zij zit een beetje schuin op haar stoel en Dobber maakte meteen ruimschoots gebruik van de geboden gelegenheid. Hij ramt z’n neus, op de hem kenmerkende onbeschaamde manier, in haar kruis en neemt een snuif die voldoende is om zijn tekort aan hormonale informatie aan te vullen. Wij schrikken van deze ‘aanranding’ en roepen in koor:

“Foei Dobber, terug in de mand!”

“Och laat hem maar”, zegt ze onbedorven: “hij ruikt mijn konijntje!”

Verbouwereerd kijken Maarten en ik elkaar aan en krijgen prompt beide een rode toeter en de neiging om in proesten uit barsten. We dachten allebei hetzelfde: ‘laten wij nou in de veronderstelling leven dat dat anders genoemd word!’. Omdat we geen raad weten met de situatie zwijgen we maar terwijl Dobber zich uitgebreid laat knuffelen. Zij zegt:

“Ik heb thuis een konijntje en dat zit altijd op mijn schoot en dat ruikt uw hond natuurlijk!”

“Oh zo!”, roepen wij schaapachtig in koor, jaloers als we zijn op dat konijn.

De schatting verliep voorspoedig, het beoogde bedrag werd ruimschoots gehaald en wij hebben het nog lange tijd over ‘het konijntje van de taxateuze’.

Feb. 2001: Likken

Ik heb terstond maatregelen moeten nemen! Na al die jaren kwam de aap uit de mouw: overgewicht ontstaat door te veel postzegels likken! Nu heb ik sowieso de pest aan postzegels likken, je krijgt er zo'n ongelofelijk kleffe bek van en ik heb als echte filatelist altijd de neiging om ze ongebruikt op te bergen. Mijn vrouw echter houdt de administratie bij en die heeft meteen een lik-verbod gekregen. Per zegel 5,9 calorieën, en wij ons maar afvragen waar al dat overgewicht nu toch vandaan komt? Helaas voor de doorgewinterde postzegelverzamelaar, het zal in de toekomst toch de zelfklevende zegel worden. Het losweken daarvan, kost zoveel hoofdbrekens en calorieën, dat alleen dat, al de moeite is. Die ergernis nemen we dan maar op de koop toe. Nu snap ik ook waarom ze in Indonesië aan het loket, alleen postzegels zonder gom verkochten. Dat was niet vanwege de hoge vochtigheidsgraad, welnee het dik-makende gevaar lag op de loer. Midden in de hal van het hoofdpstkantoor van Bandung, ('t zag er ongeveer uit zoals het vroegere hoofdpstkantoor van Heerlen) stond een grote pan met witgrijze, melige lijm. Dat kent u nog wel van de kleuterschool, Gluton heette dat spul geloof ik. Een grote schilderskwast diende daarin geduwd en daarmee moest dan zegel en flap van de enveloppe ingesmeerd worden. De dosering was problematisch, het schimmelige goedje klodderde nogal. Nu weet u ook waarom al die Indonesiërs zo mager zijn en blijven! En ook is duidelijk waarom de echte zegels van Indonesië alleen in het buitenland en met gom worden verkocht!. Voor de fijnproevers!

Mrt. 2001: Sjors en Sjimmi

Ik ben uiteindelijk toch ook maar Nederlandse postzegels gaan sparen. De aanleiding was niet zo zeer dat ik zó geporteerd ben voor Nederlandse zegels, maar ik kreeg een album in handen voor 'n prikkie en dan ga je hokjes vullen. De zegels vallen sowieso in de bus. Ik wil me dan ook beperken tot alleen maar gestempelde exemplaren. Hé, de Nachtwacht internationaal, heeft op het vel wel 3 tandjes maar op de rol niet! En die combinaties uit de boekjes, krijg die maar eens gestempeld bij elkaar! De fuik sluit zich. Ik bevind me op de verjaardag van mijn zoon in Deventer. Sturen we hem toch een "te gekke kaart". Maar zeg ik tegen mijn vrouw, dan plakken we daar wel een zegelcombinatie uit het 'natuurboekje' op. Het postkantoor in Deventer is leeg. Enkele bordjes verwijzen naar een winkelcomplex. Ingeklemd tussen C1000 en de Coöp

liggen twee loketten waarvan er natuurlijk maar één bemand is. Ervoor een rij van hier tot Tokio. Voor ons een stel Japanners, die het na 10 minuten opgeven en al discussiërend de winkel in verdwijnen. Na nog eens tien minuten is de oude mevrouw het eindelijk met de lokettiste eens en komt er beweging in de rij. Als ik dan na tien minuten aan de beurt ben en vraag naar het 'natuurboekje' zegt ze: "Oh meneer, die zijn al uitverkocht, ik heb alleen nog Sjors en Sjimmië". Maar als ik dan aanstalten maak om onverrichter zake om te keren, bemoeit mijn vrouw zich er ook mee:

"Je denkt toch niet dat ik ergens anders nog eens 20 minuten in de rij ga staan, koop dan maar Sjors en Sjimmië!"

"Maar die heb ik al", sputter ik nog tegen. Haar blik spreekt boekdelen en ze vindt dat mijn passie echt te ver gaat. Dan maar een combinatie uit Sjors en Sjimmië, maar ik schrijf wel achterop: 'enveloppe bewaren!' Een felicitatie met voorbedachten rade! Dat krijg je met zo'n hobby.

Canton Reiss.

Deze naam heeft voor mij altijd een bijzondere uitstraling gehad. Elke Heerlenaar kent die ietwat exotisch klinkende naam. Vroeger toen de Geleenstraat nog de uitvalsweg was naar Valkenburg en Maastricht en waar al snel de velden begonnen, lag de garage van Canton Reiss, eigenlijk net buiten het centrum. Schuin er tegenover lag het legendarische café van 'Happy Dolfie'. Hoeveel keren ben ik daar niet aan de hand van papa en mama het kruispunt Geleenstraat en Kruisstraat overgestoken, langs de villa van de Wever, op weg naar tante en suikeroom. Liep je de Valkenburgerweg af, dan had je nog een enkele boerderij en wat villa's. Midden daar tussenin het 'Sportfondsenbad'. Elke Heerlenaar ouder dan veertig heeft daar zwemmen geleerd toen dat nog in het normale lespakket zat. Wij liepen te voet in de rij, twee aan twee naast elkaar, met de onderwijzer voorop, dwars door de velden. Via een glibberig pad, achter een villa langs, waar in de tuin, een enorme stapel lege wijnflessen lag, bereikten we dan de ingang van het zwembad, dat op enkele honderden meters al te ruiken was door een penetrante chloor lucht.

Later ging Canton Reiss verkassen en verhuisde buiten het centrum, pal naast dat bad. Het was de tijd van de grote bouwprojecten in Heerlen. Links en rechts rezen de torenflats en de winkelcentra, omgeven door hoekige huisjes, uit de grond. Die huizenblokjes worden nog steeds als de 'Flinstone-woningen' aangeduid. Veel van dat bouwgeweld werd gerealiseerd door één firma: 'de Vasco'. De gemeente Heerlen was sterk aan 'de Vasco' gelieerd want ze konden bouwen met een snelheid alsof de duvel ze op de hielen zat.

Nu, zo'n dertig jaar later zijn de plannen allemaal gerealiseerd, bezonken en alweer versleten. Veel van de bouwwerken waren ongetwijfeld nuttig en noodzakelijk. Veel was ook verkeerd gepland en veel blijkt toch ook niet bestand tegen de toets van de kritiek. Het winkelcentrum dat er verrees, met de mooie naam 't Loon', heeft niet gekregen wat men na werken zou moeten verdienen: de helft staat leeg.

Laatst loop ik het winkelcentrum uit en automatisch keek je dan tegen de achterzijde van de garage van Canton Reiss aan. Is dat even schrikken! Waar eens Canton Reiss lag, is een groot gat...weg, zo maar... een triest gezicht, net als een getrokken kies in een gaaf gebit. Voor mijn gevoel was het gebouw nog heel jong of gaat de tijd zo snel? In mijn herinnering komt onmiddellijk een verhaal naar boven dat onlosmakelijk

verbonden is met Canton Reiss. Het werd door mijn vader, vaak op smakelijke wijze, verteld. Mijn vader was voorzitter van de lokale harmonie ‘St. Joep’ en als zodanig luisterden zij het openingsfeest van de nieuwe garage op. De receptie werd naast de cliëntèle, bevolkt door de burgemeester van Heerlen, een bolle man die ik nooit nuchter heb gezien, Verder de Gouverneur, in het Nederlands de ‘commissaris van de Koningin’, en natuurlijk de directeur van ‘de Vasco’, de gerespecteerde Heerlenaar ‘J’. De bouw was niet zo voorspoedig verlopen. Halverwege de bouw was het de directie van het constructiebedrijf, dat het grote dak zou maken, ter ore gekomen dat ‘de Vasco’ niet meer zo liquide zou zijn. Ze staakten onmiddellijk de werkzaamheden. ‘J’ was in paniek en belde Ome Koos van Riet, directeur van een constructiebedrijf in Geleen. Ome Koos, die was begonnen als smid op ‘de Koel’, had zich destijds op aanraden van mijn vader, vlak na de oorlog, zelfstandig gemaakt. Binnen een aantal jaren was hij miljonair want hij kon blijkbaar het ijzer smeden als het heet was, iets wat toch niet iedere smid kan, anders waren ze allemaal wel miljonair!

Deze Ome Koos heeft niet veel moeite met het verzoek van ‘J’ en binnen een paar weken ligt de dakconstructie erop.

De geruchten rond het ontbreken van de betalingskracht van ‘J’. blijken niet uit de lucht gegrepen, want een paar weken later heeft Ome Koos zijn centen nog niet. Je voelt ‘t al aankomen! Welke gelegenheid is nu beter om betreffende wanbetaler er eens aan te herinneren dat hij nog moet betalen. Halverwege de receptie komt Ome Koos binnen. Door zijn postuur kun je niet om hem heen. ‘J’ trekt lijkbleek weg. Als een slagschip (en zijn breedte ging aardig in de richting) doorklieft hij de volkse golven, recht op zijn doel af: ‘J’. Hij begroet, noch de Gouverneur, noch de Burgemeester en grijpt, met zijn op kolenschoppen lijkende handjes, ‘J’ bij zijn kraag. Tilt hem, zonder de geringste moeite, zowat een halve meter van de grond. Terwijl ‘J’ daar zo hangt uit Ome Koos zijn wensen, die voor alle omstanders duidelijk te verstaan en ook niet te misverstaan zijn. Met onvervalst Rotterdams accent:

“Seg fader, as ik mōgge me sente niet heb.... schiet ik je KAPOT! Enne ... je weet dat ik woord houw, anders had je nouw geen dak bove je hoofd!”

Dan laat hij ‘J.’ vallen en in verwarring achter. Draait zijn steven en stampet de deur uit, ook het volk in verwarring achter latend.

De volgende dag heeft Ome Koos zijn geld!

Twee weken later gaat ‘de Vasco’ failliet. ‘J’ vlucht naar het buitenland: België. De gemeente Heerlen komt onder curatele te staan van Den Haag en de burgemeester is nòg vaker dronken. Vele eenvoudige entrepreneurs in het Heerlense gaan op de fles. Kleine werklieden, die hard gewerkt hebben en zo twee eigen vrachtwagens bijeen geschraapt hebben, gaan over de kop.

Later gaan de mijnen dicht en moet iedereen zich maar zien te redden. Een golf van werkeloosheid. Maar het constructiebedrijf van Ome Koos floreert nog steeds als nooit tevoren. De opdrachten en het geld blijven binnenstromen: overspanningen voor autowegen tot en met dakconstructies voor visfabrieken in IJsland.

Opeens is Ome Koos dood, gewoon omgekiept. Een half jaar later is het bedrijf bankroet.....

Schot in eigen Been

Ik heb al jaren niet meer les gegeven aan de lagere klassen. Door bezuinigingen, en allerhande, vooral niet-pedagogische redenen, moet het er dit jaar wel weer van komen. Ik kan er eigenlijk niet meer zo goed tegen, tegen dat enthousiaste ‘gefröbel’ in die lagere klassen. Je probeert ze iets bij te brengen, en tegenwoordig is dat ‘iets’ wegbezuinigd tot op het meest fundamentele. Dat kan alleen, als er voldoende rust is. Rust is de voorwaarde voor bezinking. In wervelend water bezinkt niets en wordt de vruchtbare grond weggespoeld.

Ik zet het in het begin ook altijd streng aan. Mijn jarenlange ervaring heeft me geleerd dat, wil je tot een goed niveau in een klas komen, je in het begin op je strepen moet gaan staan en dan gaandeweg ’t jaar de teugels laten vieren wanneer jij de tijd rijp acht. Een leerling, die het genoeg smaakte twee keer in dezelfde klas, met mij als leraar, te mogen verblijven, zei na de eerste les in het nieuwe schooljaar: “Goh mijnheer, zelfs de tweede keer maakt het nog diepe indruk!”

De coördinator, dat is die arme ziel die ’t hele zaakje mag beredderen voor hetzelfde salaris, of nog minder, had ’t met zijn klassen over de leraren gehad en men vond mij toch wel erg streng.

“Er mag ook nog wel eens gelachen worden?”, had hij mij vragend gezegd. “Je zit toch wel goed in je vel?” Ik heb hem geantwoord dat ik beter dan ooit in mijn vel zit en hij geen angst hoeft te hebben dat ’t niet zo loopt zoals ik het wil. Zijn angst is voorbarig en ik heb het hem als een ‘wijze en oude ervaren’ leraar nog maar eens uitgelegd. Het stelt hem gerust.

Ook in de klas heb ik het er natuurlijk over gehad. Uit mijn ervaring sprekend heb ik hen gewaarschuwd voor de ‘wolven in schaapskleren’. Daar maken jonge en vaak overenthousiaste leraren zich nog wel eens schuldig aan. Het gaat hen niet voor de kennisoverdracht maar over ‘hoe kom ik over?’ Ze willen om de een of andere reden populariteit afdwingen en dat mislukt vrijwel altijd. De gemiddelde leerling zal er geen last van hebben, maar ’t zijn vrijwel altijd de buitenbeentjes die daar de dupe van worden. Zij denken zich dingen te kunnen permitteren en dan blijkt de leraar het helemaal niet zo leuk te vinden en zijn de gevolgen niet van de lucht. Meestal leidt het ertoe dat deze leerling degradeert of zelfs van school ‘weggepromoveerd’ wordt.

Ik heb hun het verhaal verteld van een klas waar ik toentertijd, alweer een tiental jaren geleden, mentor van was. Tijdens een proefwerktoezicht keek ik uit op een ander gelijkvloers lokaal. Toen de bel ging - de klas waar ik toezicht op hield moest aan hun proefwerk doorwerken - kwamen, tot mijn grote verbazing, de leerlingen van mijn klas, door het raam naar buiten. Ik opende mijn raam en riep er een paar bij mij. Ze gehoorzaamden blindelings en onmiddellijk! Toen het clubje voor mij stond, ’t waren niet eens de raddraaiers in die klas, vroeg ik ze of ze niet wisten waarvoor er een deur in het klaslokaal zat. Een retorisch vraag, waarop ik alleen een schouderophalen verwachtte. Tot mijn grote ontsteltenis zeiden er een paar dat ze daar van de leraar toestemming voor hadden gekregen. Ik kon niets meer uitbrengen, sloot het venster en verzonk in diep gepeins.

Dezelfde leraar die dat toegestaan had, viel op de afsluitende vergadering uit tegen mijn klas.

“Het zijn schavuiten! Ze horen hier niet thuis en verschillende van die leerlingen moeten verdwijnen uit onze banken!” Het werd rood voor mijn ogen. Als mentor, de

klas beter kennend, ging ik op mijn strepen staan en veegde hem de kast uit. Het resultaat van deze confrontatie, die zoals gewoonlijk sprakeloos door de andere collegae gevolgd werd, was dat alle leerlingen bleven. Tot mijn grote opluchting was de betrokken leraar het volgende schooljaar wel verdwenen. Toch nog gerechtigheid?.....

Ze moeten toch wel erg omhoog gezeten hebben met het tekort aan leraren, want tot mijn verwondering zie ik deze docent aan het begin van dit schooljaar weer in onze gangen lopen. Als dat maar goed gaat, hoe kunnen ze dat nu toch doen? Het lijkt wel of men zich in het onderwijs, opzettelijk, meerdere malen aan dezelfde steen stoot.

Hij is een typisch Hollandse jongen. Ziet er iets volwassener uit dan de rest. Is al stevig aan 't puberen en schijnt niet de makkelijkste te zijn. In de les is hij echter zeer oplettend en na wat startproblemen en het nodige kattenkwaad, heb ik hem de verhoudingen duidelijk gemaakt. Vanaf dat moment gaat het eigenlijk prima. Wat mij opvalt is het surplus aan durf om te discussiëren. Vooral bij onderwerpen waarbij de anderen maar wat onderling zitten te fluisteren, doet hij goed mee en durft stelling te nemen op een nette manier, zonder dat hij de regels overtreedt. Soms heb je leerlingen met die kwaliteit, dit is er ook zo een. Voor zo'n type zou je best je kop eens wat verder willen uitsteken. Ze zijn wel wat moeilijker dan de anderen, maar goed geleid vormen ze 't zout in de pap'. Dat kunnen de toppers worden, als 't ze maar interesseert en als je de teugels maar strak houdt. Waren niet de grote geesten, de mannen en vrouwen die de maatschappij gevormd hebben, allemaal rare, moeilijke en opvallende snuiters? Menige opvoedkundige heeft gedacht: 'waar moet dat naartoe?'

Bij mij komt dan ook zoiets van de missionaris bovendrijven. Ik ben blijkbaar nog van de generatie die opgroeide met missie-ijver. Je ging er naar toe en als je maar één zieltje gered had, dan was de roeping beantwoord en de expeditie geslaagd. Ik denk dat de huidige generatie leraren die geest mist.

Deze jongeman is ook zo'n te redden zieltje. Maar het kwaad is al geschied. Bij de gewraakte leraar in de klas komt 't tot een confrontatie. Deze heeft vervolgens een aanklacht ingediend wegens bedreiging en de leerling word 's nachts door de politie, van z'n bed gelicht. Het 'zero-tolerance beleid' en misschien een brevet van onvermogen van de school? Mijn profetie aan de klassen dat leerlingen moeten oppassen voor de 'wolven in schaapskleren' en dat ze zich dan altijd in hun eigen been schieten, word bewaarheid. Profeet zijn is niet zo moeilijk.

De jongen heb ik niet meer teruggezien. Hij zal ongetwijfeld een ster worden, maar dan aan het verkeerde firmament. Jammer!

Apr. 2001: Vernieuwing = Verbetering?

Efficiëntie is een toverwoord. Je tovert er het langverwachte konijn mee uit de hoed, tenminste zo zeggen de deskundigen. Op school moest het efficiënter! Een nieuwe jaarindeling, natuurlijk, want die christelijke jaarindeling, daar is geen touw aan vast te knopen. Het is pedagogisch didactisch ook nog veel beter, zeiden de didactiepedagogen. Nu ben ik niet iemand die het experiment schuwt, dus maar eens een jaar geprobeerd. Het was wel veel werk om al die jaarplanners om te schrijven, maar vooruit. Resultaat: het loopt voor geen meter! Het is véél meer werk, de kinderen zijn

een stuk vervelender en de docenten zijn bekaf, waardoor alles nog langzamer gaat. Uit de toverhoed komt géén konijn maar een brandnetel.

Onder datzelfde motto van de efficiëntie zijn we inmiddels op het gebied van de landbouw weer teruggekeerd in de middeleeuwen. Wij simpele burgers vergeten dat het streven naar efficiëntie vaak nog andere doelen dient dan iets beter laten functioneren namelijk méér geld verdienen (of minder verliezen).

PTT-post wil de invoering van de Euro ook efficiënt aanpakken. Mijn haren gaan rechtovereind staan. Oh, straks is de operatie zeker 'vlekkeloos' verlopen, dat wil zeggen het heeft PTT wel veel geld gekost maar dat zullen ze natuurlijk nooit toegeven, die deskundologen. Maar zo'n nieuw tijdperk moet je radicaal binnenschieten. De filatelie is ter ziele, want de waarde van de zegels van vóór juni 2002 is naar een dieptepunt gezakt en die filatelie was toch ook nog goed voor een stukje winst van PTT-post, de levering van tonnen gegomd papier zonder tegenprestatie! Is toch heerlijk die efficiëntie!

Mei 2001: Het Gerendal

Gisteren zijn we gaan wandelen. Het was zo heerlijk weer dat we de verleiding niet konden weerstaan. Filatelie of geen filatelie maar nu kon er alleen maar genoten worden van het prachtige weer. Er blaast een droog en warm briesje, je verbrandt

voordat je het weet. Aan de rand van het Gerendal koffie gedronken en daarna de verlokking gevolgd: de heuvels in, genietend van het frisse groen. Jongens wat is dat Limburgs landschap toch mooi, kan me heel plat-Holland gestolen worden, dit verveelt nooit! Prachtige bloemen in elementaire kleuren in de bermen. Sommige geuren zijn daarbij ook nog zó verleidelijk. De kleuren zijn zo doordringend en eenvoudig: het blauw van het 'vergeet-me-nietje' en 'zenegroen'. Het goudgeel van de 'boterbloem' en het wat bescheidenere geel van de 'gele dovenetel' Het kuise wit van 'salomonszegel' en 'witte dovenetel'. Niet te evenaren frisse kleuren. Daar zou ik nu voor willen pleiten op postzegels,

komt me gaandeweg langs het pad in de zin: veel meer frisse en elementaire kleuren op onze postzegels, liefst met bloemen. Niet klein en weggewerkt in een groot tableau zoals met de ouderenzegels van onlangs, maar een geheel postzegel vullend beeld van die prachtige bloemen met verfrissende kleuren. Krijg je in het voorjaar de oogkriebels van de echte natuur, waarom geen oogkriebels in de winter via onze onvolprezen postzegels. Is eens wat anders dan een gestippelde 'koningin van Suriname' in grijs blauw voor 39 eurocent. Kijk naar de natuur en zij leert je hoe het moet, gratis en voor niets. Je hoeft alleen maar je ogen open te houden in het voorjaar, aan de randen van het Gerendal.

De Biologieles.

"Gaat zitten!"... Honden luisteren beter dan deze bende uitgelaten enthousiastelingen van wie wij de driften in de kiem moeten smoren, wil je tenminste nog les kunnen geven. Na een moment of drie kunnen we dan eindelijk beginnen.

“Zoals je op je werkplanner kunt zien kun je tot en met basisstof 3 laten aftekenen en voor de volgende week moet je basisstof 4 afhebben!” Bij deze methode hoef je eigenlijk niets meer te doen, maar deze keer bekruipt mij de lust om tegen alle regelen van de nieuwe methode in, eens flink uit te halen.

“Jongens, diegenen die verder willen werken gaan rustig door, maar diegenen die willen luisteren kunnen opletten. Vandaag wilde ik met jullie eens babbelen over SEX!”

Een geroezemoes stijgt op. Uit de diepten hoor ik ‘SEX’ en ‘lekker’ en ‘pornovideo’. Het moge duidelijk zijn dat dit hoofdstuk gaat over voortplanting, dat wil zeggen het ‘uitgeklede’ verhaal, alleen nog maar technisch, want de ‘jus’ wordt tegenwoordig verteld in de lessen van een ander vak: ‘verzorging’.

“Jongens, het domme ‘stekker in het stopcontact’-verhaal, hoef ik jullie niet meer te vertellen. Dat staat in geuren en kleuren in jullie boek en dat is tòch het eerste wat jullie aan het begin van dit schooljaar gelezen hebben. Maar vandaag wilde ik het eens niet hebben over datgene wat zich allemaal tussen jullie oren (c.q. benen) afspeelt, maar over seksualiteit en de biologie.” Een gekreun van desillusie stijgt op.

“Nee”, ga ik door, “vandaag wil ik ’t eens hebben over de seksualiteit en hoe interessant dat is voor biologen. Voor ons biologen is seks van de mens eigenlijk niet interessant. Er zijn veel interessantere onderwerpen te vinden in de planten- en dierenwereld die met seks te maken hebben. Wat dacht je van de regenwormen? Als 2 regenwormen paren zijn er ook 2 regenwormen zwanger. Dat is toch perfect: hoe meer nakomelingen hoe beter! Wat te denken van de slakken? De mannetjesslak maakt van zijn zaadcellen een pijl, een zogenaamde ‘liefdespijl’, en schiet die in de voet van ’t vrouwtje.” Een pijnlijk gekreun stijgt wederom op.

“Maar”, vervolg ik, “er was een tijd dat er helemaal geen seks bestond!” Tuurlijk volgt onherroepelijk de opmerking vanuit de achterhoede:

“bah wat saai.”

“Tja saai wel, maar óók heel effectief”, ga ik door. “Een miljard jaar lang plantten planten en dieren zich voort door simpele deling. Zo heb je één bacterie en als de omstandigheden gunstig zijn, heb je er na 20 minuten twéé. Zouden de omstandigheden gunstig blijven dan heb je in een dag ‘2 tot de macht 72’ bacteriën, dat is een laag bacteriën waarmee je de hele wereld zou kunnen bedekken. Gelukkig voor ons, zijn de omstandigheden voor deze simpele organismen nooit zó gunstig. Ook nu nog komen deze organismen voor en planten ze zich op deze wijze voort. Toch komt daar zo’n 500 miljoen jaar geleden verandering in en ontstaat er seksualiteit... dus verschil tussen de een en de ander. Eerst nog kun je geen onderscheid maken tussen mannetjes en vrouwtjes. We spreken dan ook maar van ‘plus’ en ‘min’. Maar ‘plus’ wil niet met ‘plus’, ‘plus’ wil alleen maar met ‘min’.”

“Geen vuile flikkers”, hoor ik halfzacht, maar ik besluit om er niet op in te gaan en mijn betoog voort te zetten.

“Dat levert dus veel minder nakomelingen op. De vraag is dus: waarom doet de natuur dit dan? De natuur doet alles om de soort in stand te houden, dat is de eerste ijzeren ‘natuurwet’. En zoveel mogelijk nakomelingen is natuurlijk een prima methode om de soort in stand te houden. Toch kiest ‘moeder natuur’ voor seks in plaats van simpele vermeerdering. Waarom?...”

Het blijft even stil en natuurlijk komt dan het klassieke:

“met seks is het veel spannender!” Ik geef niet meteen op.

“Is het dan zo moeilijk om een soort in stand te houden?”, vraag ik. “Kun je voorbeelden geven waar dat niet gelukt is?” Ik denk natuurlijk aan de dinosauriërs, maar de ‘dino-hype’ is kennelijk voorbij. Eerst wordt de neushoorn en de tijger aangedragen als voorbeeld. Pas in derde instantie komen de dino’s aan bod.

“Niet alleen één soort is uitgestorven, maar een hele groep met duizenden soorten is uitgestorven, ondanks dat hun voortplanting toch goed functioneerde!” De dino’s hebben de laatste schrijvers, knippers en plakkers het zwijgen opgelegd en de aandacht is totaal, je kunt een speld horen vallen.

“Wat is het grote voordeel van voortplanting met seks?”, vraag ik, “van geslachtelijke voortplanting?” Veel sneller dan ik verwacht antwoordt iemand:

“Ze zijn allemaal anders, de nakomelingen bedoel ik.”

“Heel goed”, beaam ik, “het grote voordeel is dat alle nakomelingen verschillend zijn. Kijk maar eens naar de mens: zelfs met je broertje en zusje verschil je enorm. Terwijl die bacteriën allemaal hetzelfde zijn. Gebeurt er iets waar ze niet tegen kunnen, dan zijn ze ook allemaal tegelijk de klos. Door de geslachtelijke voortplanting zit er een ‘broodnodige variatie’ in, die maakt dat er altijd wel een of ander kan overleven in tijden van grote nood. Dat is de reden waarom de natuur zo’n 500 miljoen jaar geleden ‘overgestapt’ is op geslachtelijke voortplanting. Niet alleen vermeerdering, maar ook variatie waardoor de kans dat de soort overleeft veel groter wordt.”

Nu moet ik de aansluiting hebben bij het onderwerp dat in ’t boek behandeld wordt, dus begin ik:

“Bij de mens is er nog meer aan de hand. Bij ons gaat ’t niet zo zeer over vermenigvuldiging, er is meer... Wij krijgen niet elke keer dat we vrijen kinderen. Je moet er niet aan denken dat je elke keer als je vrijt meteen met kinderen opgezadeld wordt. Toch kunnen wij het hele jaar door vrijen, wat een uitzondering is in de dierenwereld. Onze vrouwen zijn eigenlijk maar 12 uur van hun cyclus vruchtbaar. Als je kinderen wilt moet je al bijna goed mikken, zo hebben we de vorige les spottend gezegd. Er wordt dus heel wat gepaard zonder dat er kinderen van komen en als je voorbehoedsmiddelen gebruikt al helemaal geen. Wat zou bij ons naast voortplanting en vermeerdering, de taak van seks kunnen zijn?”

Vanuit de achterste rijen schallen de antwoorden:

“’t is lekker!” en

“’t geeft veel plezier!”. Ik pareer met:

“waar, maar toch ook niet helemaal! Stel je voor dat je vader en moeder 2 kinderen hebben gemaakt en daarna is er alleen nog maar de fles geven en luiers verschonen. Als die kids dan ook nog ouder en eigenwijzer worden, moet je zorgen dat ze niets overkomt. Als je dan ook nog, tegenwoordig, de ‘pech’ hebt intelligente kinderen te krijgen, die Havo en Atheneum kunnen volgen, krijg je ieder jaar de boekenrekening gepresenteerd waardoor je je vakantie wel kunt vergeten!”

Iedereen knikt instemmend.

“Als er geen seks in het huwelijk was dan had je er vlug genoeg van! Gelukkig is er seks. Seks is de ‘pritt’ van het huwelijk...’t plakt de partners aan elkaar.”

Er wordt schaapachtig gelachen. Ze hebben blijkbaar wel al in de gaten dat een en ander plakt!

“Bij vossen kan ’t mannetje als hij met ’t vrouwtje gepaard heeft, oprotten! Het vrouwtje voedt de kindertjes alleen op en wil niet ook nog zo’n lastige vent erbij. Bij ons moeten we als vader en moeder jarenlang voor het kroost zorgen. Uiteindelijk schop je ze de deur uit en als ze dan hun eerste salaris hebben verdiend staan ze na 3 weken toch weer voor je neus met opgeheven hand: ‘kun je me nog iets lenen, want ik zit even krap!’ Ik zie dat deze situatie wel bekend voorkomt vanwege het veelvuldige instemmend geknik en gegrinnik.

“Waardoor komt ’t dat wij mensen dat allemaal nodig hebben, dat seks lekker is en blijft? Het antwoord: omdat we zo’n grote dikke kop hebben!”

In de klas klinkt alom

“hè?”

“Door onze grote hersenen moeten we veel te vroeg geboren worden. Moet er nog jaren voor ons gezorgd worden. Als we een volledige draagtijd in de moeder zouden hebben, dan hadden we geen 9 maanden, maar misschien wel 1 of 2 jaar nodig....En dan past die kop niet meer door het geboortekanaal!”

Ik denk: ‘kop’ en haal meteen uit:

“Wie dus beweert dat seks alleen is voor het krijgen van kinderen heeft een ‘plank voor de kop. Toch zijn er instanties die dat beweren en die zeggen: ‘je mag de pil en die condooms niet gebruiken, want seks is er alleen voor de voortplanting.’ Dat leidt in bepaalde continenten tot trieste toestanden. Denk maar eens aan Afrika, Oeganda bijvoorbeeld. Daar lijdt zo’n 50 procent van de mensen aan AIDS en toch seks alleen voor de voortplanting, géén pil of condoom? De gemiddelde Keniaanse vrouw heeft zo’n dertien en een half kind, zoals ik jullie de vorige keer al eens vertelde. Dat wordt de ondergang voor dat soort landen, die, op zichzelf landen zijn van ‘melk en honing’ ... Maar ja, ’t heeft ook zo’n 500 jaar geduurd voordat de kerk z’n excuses heeft aangeboden vanwege ’t feit dat ze Galilei veroordeeld hebben omdat hij hen kon voorrekenen dat de aarde om de zon draaide en niet andersom. Zo’n dertig jaar na de maanlanding kwam ’t excuus!

Over 500 jaar biedt de Paus zichzelf excuses aan, er zijn dan namelijk geen andere mensen meer over, behalve die ene die niets mocht en niets kon! Hij geeft dan toe dat ’t misschien toch beter was geweest om condoom en pil toe te staan, maar ja, te laat...”

Ik doorbreek de doodse stilte en zeg:

“zijn er nog vragen?” Er zijn geen vragen,

“Oh zeg ik, wat ben ik toch een goede leraar” en iedereen moet daar hartelijk om lachen.

“Basisstof 4 maken en wie wil laten aftekenen, die kan komen.”

Binnen de kortst mogelijke tijd staat er een rij van 10 man. Als ’t wat rumoerig wordt zeg ik:

“Nu wordt er gewerkt en is ’t stil, anders dan kun je dit hoofdstuk overschrijven!”

Achter uit de klas klinkt:

“Mag ik dan ook de plaatjes overtekenen?”

Jun. 2001: De Kroost

Sommige mensen hebben de gave om overal in geïnteresseerd te zijn en ook alles te kunnen. Mijn voormalige baas (conrector) is ook zo'n type: altijd een bezig baasje. Postzegels: vooral de Jamboree in Nederland van '37, daar zoekt hij alle speciale

stempels van en hij zal ze nu onderhand wel compleet hebben. Dat zijn, zijn favorieten, dat spaart hij, maar dan op academische wijze. En natuurlijk de genealogie (stamboomkunde): over zijn stamboom kon hij uren bomen en met smakelijke verhalen de pauzes op school lardereren. Kortom zo'n man die het altijd druk heeft met zijn hobby's en ook anderen weet enthousiast te maken. Toen ging hij met pensioen en ik weet dat hij zich vanaf dat moment geen minuut verveeld heeft, misschien had hij nog wel meer te doen dan toen hij nog op school actief was. Gisteren stond in een groot landelijk volksdagblad een artikel over het promoveren van een van zijn zonen aan de universiteit. Die jongen heb ik nog in de klas gehad en dan nu doctor in de historiën! Zijn these komt er in het

kort op neer dat de interesse van de gemiddelde Nederlander voor geschiedenis best nog wel aanwezig is. Iedereen zoekt plaatjes van zijn stad van 100 jaar geleden. Iedereen is geïnteresseerd in zijn familiegeschiedenis. En wat te denken van de historische kennis van menig postzegelverzamelaar? Leuk vond ik dat ik door de regels heen in dat artikel, zijn vader las. Het zaad in is vruchtbare grond gevallen. Goh, wat zal die pa apetrots zijn op zijn zoon. En hij zal zeker geen problemen hebben over de vraag waarheen met zijn postzegelverzameling als zijn tijd gekomen is (hopelijk duurt dat nog heel lang!).

Aug. 2001: Optimale Efficiëntie

Als ik zie wat voor fratsen PTT-Post allemaal aan het uithalen is, dan moet ik vaak denken aan een 'spotprent' die ik in mijn bezit heb. Het is een spotprent, gedrukt in Nederland aan het einde van de tweede wereldoorlog, dus voorjaar 1945. Dat moet in het Zuiden geweest zijn, want het Noorden was toen nog bezet. Op de kaart staat de 'propagandaminister' Goebbels die opgewonden tegen zijn baas, Hitler, verklaart: "Wij hebben de aanvoer-snelheid van munitie enorm weten te verhogen door de aanvoerroutes zo in te korten, dat we elkaar de munitie kunnen aanreiken!" De van de propagandapostzegels bekende 'Grossdeutsche' grenzen waren zo gekrompen, dat er optimale efficiëntie mogelijk was.

Als ik de plannen van PTT-Post bekijk dan zal er binnenkort geen postkantoor meer over zijn. De optimale efficiëntie is dan bereikt, de personeelskosten zijn bijna tot het nulpunt gekrompen. De postzegels zijn geworden tot kleefstickertjes die bij elke sigarenhandel en kruidenier te koop zijn, waarmee de status van 'de postzegel' ook gedegenereerd is tot een wegwerp- en gebruiksvoorwerp dat alleen maar te krijgen is in 10-voud. Het zal het enthousiasme van de filatelist niet verhogen, want je kunt ze alleen maar in dat veelvoud krijgen, hetgeen de prijs van je abonnement sterk zal doen stijgen. Dus kom ik toch weer uit bij dat wat ik mij enige tijd geleden voorgenomen had, toen ik Nederland erbij ben gaan verzamelen: het sparen van gestempelde zegels

is veel leuker Dan hoeft je ook niet meer via de 'collect-service', het pensioenfonds voor PTT'ers en of de topsalarissen van de directeurs te spekken. Die zijn namelijk tegen die tijd, allemaal weggepromoveerd naar andere bedrijfstakken of overgeplaatst naar Polen alwaar PTT-Post het zeer winstgevende Poolse postbedrijf heeft overgenomen

Sep. 2001: De Zondag

Een hoogdravende discussie over de zogenaamde zondagsrust. Van vele kanten, uiteraard vooral van kerkelijke zijde, wordt aangedrongen op verandering van de winkelsluitingswet, die voorziet in veel ruimere openingstijden voor winkelbedrijven en aanverwante bedrijven. Een dilemma: ik weet niet wat ik zou beslissen. Er zijn gewoon veel bedrijven die ook op zondag open zijn, en als je voor zo'n bedrijf gaat werken, denk hierbij eens aan de horeca, dan weet je van tevoren waaraan je begint. Maar er zijn veel werknemers die ooit in dienst zijn gekomen van een bedrijf waarbij de tijd voor hun hobby's gewaarborgd leek, ondanks het feit dat ze zeer hard moesten werken. Nu vinden deze mensen geen tijd meer voor hun hobbyavond en/of hun gezin want de baas wil zo nodig ook 's avonds en 's zondags open zijn. En u weet maar al te goed, wanneer je na enige tijd in zo'n bedrijf een bepaalde positie veroverd hebt, dan

hang je dat niet zomaar aan de wilgen. Met andere woorden, als je baas komt en je vraagt...zeg je dan nee? Niet dat je er meteen uit ligt, maar een eigen beslissing c.q. een vrije keuze is anders. Wij, de verenigingen merken dat. Mensen kunnen niet meer voor 9 uur aanwezig zijn of kunnen op sommige avonden al helemaal niet meer, waarbij de baas het erop lijkt aan te leggen om juist die ene avond te nemen waarop ook de vereniging actief is. Veel plezier in het leven wordt zo voor

veel mensen vergald. Anderzijds vinden veel mensen Ikea op zondag ook heel leuk! Hoeven ze eens niet de hele dag voor de klotsbuis te hangen. Ik zou zeggen: mensen ga toch postzegels verzamelen, sigarenbandjes, ga schilderen, ga lezen, want iedere postzegelverzamelaar kan u vertellen dat kopen niet gelukkig maakt. Het geluk en het plezier liggen ergens anders, je moet het alleen net even vinden en er tijd voor hebben en vrijmaken.

De Aanmelding

Als op school 't cabaret weer in de lucht zit, wordt de roep om sketches als maar sterker en dan waag je een poging. Of deze ook in het programma komt weet je niet. De aanleiding is dat het mij opviel dat er zoveel kinderen 'iets' hebben, af en toe vraag je je af of er nog, gewoon, gezonde kinderen rondlopen.

Hevige activiteit ontplooit zich steeds weer in februari. Als één keer per jaar de ramen van de school gewassen worden, hoor je de leerlingen zuchten: "De open dag komt eraan." Dan staat iedereen te zwaaien met aanmeldingsformulieren en dan maar hopen op zoveel mogelijk 'aanmeldingen' (er wordt niet eens meer over 'leerlingen' gepraat).

Na de verplichte rondgang door het gebouw komen een vader met vrouw en kind bij het einde van de fuik: de inschrijftafel.

"Allez vrouw, kom nu maar het aanmeldingsformulier invullen..."

"Ja, laten we dat nu maar gaan doen, ik word zo moe van dat geslenter", zegt zij. Maar de koter is het er helemaal niet mee eens:

"Ik heb nog geen gel gemaakt en we hebben het biologie lokaal nog niet gezien." De vader weerlegt:

"Dat is toch maar allemaal gezichtsbedrog, toen ik nog op school zat heb ik die proeven alleen maar tijdens de open dagen gezien. Tegenwoordig zie je dat toch ook op Discovery!"

"Ik ben echt wel toe aan een kop koffie maar niet die slurrie die ze hier in het bakje gooien en wat wil jij?", vraagt de moeder terwijl ze het kind aankijkt. Drie keer raden: "cola en chips".

"Ja moeder, toch maar eerst het formulier invullen."

"Nou vooruit dan maar...", pruilt het kind.

Ze lopen op de aanmeldingstafel af

"Goeiemiddag meneer, we wilden hem aanmelden."

"Ah, prima zaak hoor meneer, mevrouw, iedereen is welkom. Wilt u dan wel het aanmeldingsformulier invullen" zegt de coördinator vriendelijk maar hij kan zijn zin niet afmaken want:

"Dat is allemaal al bekend, we hebben er al drie hier gehad hoor, geeft u dat formulier nu maar, mijn vrouw heeft een beetje hoofdpijn, weet u en..."

"Acherm heeft u daar vaak last van", vraagt de coördinator belangstellend.

"Geeft u dat formulier nou maar", zegt de vader, maar de coördinator blijft ook niet onberoerd door een lijdende mooie moeder en laat de vader helemaal links liggen:

"Misschien een chefarientje?"

"Nee liever koffie", antwoordt de moeder zichtbaar geraakt door zoveel aandacht.

"Geeft u dat formulier nu maar?", probeert de vader geërgerd. Maar de coördinator is helemaal gebiologeerd door de moeder:

"Het is ook niet niks, zo'n kind hè, knap vermoeiend soms." Als vader dan nog een keer om het formulier vraagt, overhandigt de coördinator tergend langzaam het papier terwijl hij de moeder achermend blijft aanstaren.

"Alstublieft, als er moeilijkheden zijn dan hoor ik het wel! Tja mevrouw, kinderen opvoeden is geen alledaagse kost, dat kost inspanning bij die jeugd van tegenwoordig, zal ik u een kopje koffie bezorgen?" Helaas krijgt de coördinator niet veel tijd om te flikflooiën want na ampele momenten is vader klaar.

"Al klaar? Da's vlug, laat maar eens zien", zegt de coördinator terwijl vader de kans schoon ziet om zijn vrouw terug te veroveren.

De coördinator neemt het formulier oppervlakkig door en zegt:

"Eh, u hebt iets vergeten! Hier ... iets vergeten." en hij wijst op het papier.

"Niet dat ik weet, wat dan?"

"Hier, bij gezondheidsklachten... heeft u niets ingevuld!"

"Maar hij heeft toch ook niets, hij is gewoon gezond." Deze mededeling slaat als de bliksem in.

"Maar dat kan toch niet... helemaal gezond? Niets ... helemaal niets?" en de coördinator draait in de richting van een stel collega's die verderop staan te keuvelen:

"Heren, heren, snel, snel... . Het noodlot . vlug, vlug." De vader schrikt van de plotselinge belangstelling van de groep leraren die op hem afstormt en hij vraagt: "Wat is daar verdorie mis mee?" Maar de eerst gearriveerde collega laat hem niet eens uitpraten en vraagt al:

"Hjielemaal gezondj?"

"Datj kan toch nietj!", zegt de tweede in de rij, waarop de derde collega te berde brengt:

"Moetj toch iets hebben!"

"Misschjiens een beetsje cara?", bemoeit nummer vier zich ermee,

"Of vaker hevig ongesjteld?", vraagt de eerste collega.

"Nooitj migraine?", vraagt nummer twee belangstellend, waarop de derde onmiddellijk aanvult:

"Platjvoetjen of haaruitjval?"

"Een beetje versjlaafd is ook goed.", probeert nummer vier nog als uitweg. Helaas moet vader ze allemaal teleurstellen:

"Gelukkig is hij echt gewoon gezond hoor!" Nu wordt het de coördinator allemaal te veel, hij heft zijn handen ten hemel en een klagerige toon weerkaatst tegen de muren van de lerarenkamer annex inschrijfbureau:

"Al die cursussen voor niets, al die investeringen weggegooid. Als we verdorie nog een paar van die gezonde misbaksels krijgen dan kunnen we de tent wel sluiten." En dan valt het collegiale koor in:

"Dan krijgsjen we geen enkele njieuwe leerling meer", zegt de eerste.

"Dan scoren we nietj meer in het kwaliteitsjonderzoek", klaagt nummer twee mee. En de derde verdiept het leed nog een beetje:

"Dan gaatj elke blaag naar 't sjintjmaartensj". Ook de vierde man verliest het overzicht en roept uit:

"Weg de bijverdiensjten uit de huisjwerkklasj voor moeilijke gjevallen."

Dit wordt vader toch wel wat te gortig:

"Maar wat doet u nu toch moeilijk, allemaal?" De coördinator reageert snel en verzucht:

"Maar meneer... de wereld is nu eenmaal moeilijk" en meteen aansluitend de vraag: "heeft hij echt, echt helemaal niets?" Vader schudt van 'nee'. Dit is de aanleiding voor het hele team om nog een keer los te branden:

"een beetje ADHD misschjiens?"

"of BDHD, CDHD, misschjien DDHD?"

"Of perversje sjtoringen", waarop de laatste collega in mijmeringen verzinkt terwijl hij verlekkerd naar het plafond kijkt:

"Oh, heerlijk die perversje sjtoringen"

"Maar een beetje dyslectisch zal hij toch wel zijn?", kijkt de coördinator onderzoekend het kind aan, waarop het circus weer uitbarst:

"Volgensj mij isj hij 'n beetje analfabeetj." De tweede van het, nu werkelijk op hol geslagen vierspan kijkt meewarig de moeder aan en vraagt:

"Isj dat niet erfjelijk?"

"Motorischj gestoord?" vraagt drie. Maar vier denkt nu toch de oorzaak gevonden te hebben:

"Isj uw huwelijk wel gezond?", vraagt hij meelijwekkend aan de verschrikt reagerende moeder en vader.

De coördinator wil een einde maken aan de netelige situatie en besluit:

"Wilt u echt dat uw zoon hier op school komt?" De vader, nog lichtelijk verstoord over de aanval op zijn huwelijk, weerlegt:

"Eigenlijk wel, 't is het dichtste bij huis". De coördinator, opeens denkend aan de te behalen aantallen aanmeldingen, kiest dan toch maar eieren voor zijn geld en strijkt over zijn hart:

"Nu ja, we moeten ons flexibel opstellen, leerlingssubsidietechnisch gesproken, we zullen wel wat vinden, we kunnen er alvast eens de 'Roorsjachtest' op los laten en misschien later de 'Vestibuletest', daar komt altijd wel iets uit, denkt u niet, collegae?"

"Mag ik nu wel nog naar de cursusj 'PDNOsj bij brugpiepersj?", wil de een weten, gebruik makend van deze stemmingsomslag.

"Nee ik wil naar die cursusj", zegt de ander.

"Nee ga jij nu maar naar de cursusj 'studiebegeleiding gedragsgestoorde brugpiepersj', daar hebben ze ook hele goeie lunches, hoor", meent de derde. Maar collega vier is verkocht:

"Ik wil in de 'oudjerbegeleidingsjcommissie' ", zegt hij zwijmelend, kijkend naar de mooie moeder.

De coördinator besluit met een zuur gezicht:

"Nou jongetje, hartelijk gefeliciteerd, je mag naar het Stella Maris College", maar voegt daar vlug aan toe: "maar je moet toch wel zien dat je vlug wat oploopt hoor!"

Nov. 2001: Zilver

Vroeger, op die goeie oude HBS, kregen we wiskunde, in maar liefst vier vakken: algebra, stereometrie, goniometrie en analytische meetkunde (of je een emmer leeg gooit!). In de algebra moest je af en toe het bewijs leveren voor een stelling (een bewijs vanuit het ongerijmde!) Als je dan na veel valkuilen ontweken, veel kronkels genomen en veel truckjes toegepast, uitkwam op het gevraagde bewijs, dan mocht je er 'Q.E.D' onder zetten. Dat is Latijn, en juist HBS'ers, die geen Latijn kregen, gebruikten die uitdrukking graag: 'Quod Erat Demonstrandum!' Dat betekent: hetgeen

te bewijzen viel. Overigens economie kregen we nog niet op die goeie ouwe HBS, bij ons liep het nog vanzelf scheef! Toen PTT-Post laatst een nieuwe postzegel uitgaf moest ik daar even aan denken. De postzegel bestaat uit zilver. Kost ook niet niks: 12 gulden en 75 cents en is bedoeld als frankering voor aangetekende stukken. De vermelding is alleen in guldens, dus is de zegel ook vóór 1 januari weer uit het verkeer. In de tussentijd hebben alle filatelisten die zegel natuurlijk aangeschaft, zo'n 2 tot 4 miljoen maal 12,75! Ik kan me zo voorstellen dat ze bij PTT-Post gedacht hebben: laten we na al die jaren waarin

die malle filateleuteraars, heel duur bij ons, bedrukt papier hebben ingekocht, nu maar eens wat terugdoen Een geste: geen papier maar een beetje waar voor je geld.....zilver. Terwijl we er toch bijna niets voor hoeven te doen, want geen hond plakt die zegel natuurlijk op een brief. Daar is ie ook niet geschikt voor: Het stempel blijft niet zitten,

je veegt het er zo vanaf. Je kunt het zegel in principe blijven hergebruiken. Maar als je hem in je album stopt, sowieso is het na 1 januari afgelopen met de guldens, dan hebben de verzamelaars een leuk aandenken aan die goeie ouwe ‘gulden-tijd’. En verdienen wij er toch ook weer leuk aan.

Alcohol

“Zo jongens, jullie hebben nu dat boekje over alcohol bestudeerd en vandaag gaan we er eens over babbelen. Kan iemand me vertellen waar dat nou allemaal, dat boekje en zo, voor nodig is?” Meteen schieten een paar vingers de lucht in.

“Dat is voor te weten dat wat er allemaal met je gebeuren kan als je alcohol gebruikt”, zegt een enthousiast meisje dat nu eindelijk eens een goed antwoord denkt te geven. Haar mond valt open als ik zeg:

“FOUT”.

“Jij daar dan” zeg ik en ik wijs een willekeurige jongensvinger aan.

“Voor je te waarschuwen, die wat te veel drinken, dat je niet te veel moet drinken.”

“Helemaal FOUT!”, zeg ik weer, even gruwend van het Nederlands. Nu wordt het stil in de klas. Nog twee vingers blijven in de lucht.

“Jij dan maar:” en ik wijs naar rechts.

“Voor te weten wat dat er met je gezondheid kan gebeuren voor die wat te veel drinken.”

“Nee”, zeg ik, “ook fout!” Nu hebben ze het niet meer, de monden vallen open en er valt een betekenisvolle stilte. Net wil iemand gaan mokken en protesteren als ik herneem en zeg:

“Jullie begrijpen er niets van, ik zal het dan maar uitleggen en duidelijk maken”.

“Kijk”, zeg ik, “het probleem zit ‘m in het tekort dat onze regering heeft om het Nederlandse onderwijs op het peil te brengen van de omliggende landen. We hebben 4 miljard extra nodig als we hetzelfde onderwijspeil willen bereiken als Duitsland, België en Frankrijk.” Nu snappen ze er niets meer van en het onbegrip wordt nog groter als ik vervolg:

“en ik krijg al jaren geen ‘kerspekkeet’, géén dertiende maand noch een kerstgratificatie....” Nu heb ik ze plat.

“Hij is uiteindelijk toch ‘kierewiet’ geworden, hadden we altijd al gedacht”, zie ik in de blik van zo menigeen.

“Wat heeft de regering er mee te maken?”, vraag ik. Nu gaat een wijsneuzig vingertje de lucht in, en hij zegt:

“Dat zijn die, die wat er geld aan verdienen met belastingen.” Ik zeg:

“Jij hebt het begrepen.” Ik citeer uit de krant van vanochtend:

“De staat heeft besloten om de prijzen van alcohol te verhogen, zo’n vijf cent per glas. Dat betekent op jaarbasis vijf miljard méér inkomsten. En dan maken ze de cola wel iets goedkoper, maar als je de mensen vraagt, zeggen ze er zelf meteen bij, dat ze het drinken niet zullen laten, dus lekker meegenomen die vijf miljard.”

Dan denk ik aan de verhalen van mijn broer, de marineofficier, eenmaal buitengaats kreeg hij de borrel voor een ‘duppie’, wat behoorlijk alcoholmisbruik met zich meebracht op haremajesteits oorlogsbodems.

“Als je een fles borrel koopt zonder belasting, dus echt taxfree, dan betaal je misschien twee gulden de fles, die zo bij de slijter, veertig of vijftig gulden kost, tel uit je winst.

Dus wil je een hoop belangrijke zaken kunnen bekostigen dan kan de Nederlandse staat de inkomsten van alcohol en tabak niet missen. Dus eigenlijk zou ik willen zeggen: zuipen en róóóken.”

Er ontstaat hevige discussie in de gelederen en ik laat ze even bijkomen, maar dan ga ik weer in de aanval:

“Maar eh.... ik ben tegen ‘blowen’, niet doen, is niet goed”, en daarbij kijk ik vragend naar het eigenwijze vingertje. Het duurt enige tijd, links en rechts wordt geroepen:

“dat is illegaal”, en

“daar ga je dood aan”. Maar hij zegt, kalm:

“logo, die kinderen die wat blowen betalen geen belasting, daar verdienen we niets aan!”

“Juist”, zeg ik: “maar zo vlug als het gelegaliseerd is: ‘zuipen, róóóken en blóóówen’, zoveel mogelijk, dan krijg ik misschien eindelijk ook eens een ‘kerspekke’!”

Er ontstaat een nog heviger discussie en ik moet ze tot rust manen. Dan trekt iemand de stoute schoenen aan en vraagt:

“Maar waarom geeft u ons dan die boekjes, dat kost toch ook geld?”

“Goeie vraag”, zeg ik, “maar we moeten toch wel de schone schijn bewaren en trouwens: de statistieken leren dat dat ook heel goed is voor het bevorderen van het gebruik. Zo vlug als jullie voorlichting hebben gehad over roken, zoals dat vorig jaar bij jullie het geval was, stijgt de omzet enorm, dan gaat iedereen paffen. Dus die voorlichting werkt wel. En met drinken is dat ook zo. Zo vlug als jullie in het kader van het project ‘gezonde school’ voorlichting hebben gehad over alcohol, zie je het verbruik enorm stijgen. Dan is het afgelopen met de ‘cola-party’s’. Over de voorlichtingsboekjes over ‘seksualiteit’ die jullie in het volgende jaar krijgen wil ik al helemaal niets zeggen. Nauwelijks zijn ze uitgedeeld, dan... Halen jullie 5 Havo of 6 Vwo dan zijn de verkoopcijfers van alcohol en tabak geweldig gestegen. Er zijn veel leerlingen die speciaal daarvoor de hele week gaan werken en dan in één weekend hun hele salaris er door jagen in de disco, waarbij 20 tot 30 glazen bier op een avond geen uitzondering zijn, dus de voorlichting helpt wel. En”, vervolg ik, “die paar miljoen die die boekjes kosten dat is ‘peanuts’ vergeleken bij de miljarden die het oplevert. En de redenering klopt: ze zijn al bezig met onze dertiende maand en de kerstgratificatie, dus róóóken en zuipen voor mij!”, galm ik door het lokaal.

‘Zo die zit’, denk ik. Al dat gedoe met voorlichting helpt vrijwel geen zier. Vroeger liet ik gore plaatjes zien met versteende rooklongen en de bel was nog niet gegaan of ze renden naar de schoolpoort en stonden daar ‘en masse’ te paffen. Dan liever een ‘Denkzettel’ zoals onze oosterburen dat zo mooi kunnen zeggen. Maar ik moet meteen ook denken aan mijn studententijd, waarin alle maten verwaterden en er maar één maat bestond en dat was ‘een pils’. Had je een bekeuring gekregen dan had je de pest in want dat waren veertig pils, zo maar weg. Mijn eeuwige strijd tegen het roken, dat nu op een gelijk spel is uitgelopen. Ik rook nog wel eens een sigaartje. Zit het in de mens ingebakken dat gerommel met alcohol, tabak, paddestoelen? Zelfs onkruid uit de wei, zoals wiet, word gerookt en duur betaald.

Een zwaaiende vinger prikt in mijn overpeinzingen:

“Een vraag”, constateer ik: “zeg ’t maar”, nadat ik iedereen tot stilte gemaand heb.

“Meester, maar wat u zegt is ook niet helemaal waar”

“Oh nee?”, vraag ik.

“Nee hoor, want als mensen die wat dat allemaal gebruiken ziek worden, dan doet dat toch ook veel centen kosten, ziekenhuizen zijn toch heel duur als je kanker krijgt.” Toevallig valt mij in dat ik vanochtend over dit onderwerp iets in de krant las: “Ziekenhuizen zijn verschrikkelijk duur, een ‘avondje ziekenhuis’ kost ongeveer vier keer zo veel als een suite in het Hilton, maar dan bedoel ik het echte ‘viersterren’.

En”, ga ik verder, “denk eens aan de kosten van de doden bij verkeersongelukken veroorzaakt door alcohol. Hebben we iemand voor veel geld opgeleid, en jullie weten wat dat je vader en moeder kost, wordt hij dan overhoop gereden door een alcoholgebruiker achter het stuur, dan kost dat de staat, dus wij allemaal, óók veel geld. We verdienen het niet terug, over het leed van de nabestaanden nog niet te spreken, want dat is niet in geld uit te drukken.”

Een sprankje gelukzaligheid straalt opeens uit de klas: ‘hij is gelukkig weer normaal geworden’, zie je ze denken. Bijna verrukt nemen ze het huiswerk in ontvangst:

“Voor de volgende keer hoofdstuk drie van het boekje ‘alles wat je weten moet over alcohol’. Hopelijk denken ze eens terug aan die gekke leraar als ze willen gaan roken of drinken. Ik heb gedaan wat ik kon, toch?

Dec. 2001: Inbraak

Tijdens de verenigingsbijeenkomst is het altijd hectisch, tenminste als je in het bestuur zit. We houden ons goed bezig, voor en achter de bestuurstafel. Maar soms moet je de tijd nemen, want dan moeten leden wat kwijt. Afgelopen keer komt een lid op mij af met een betrokken gezicht... en ik ben dat helemaal niet gewend van hem. Hij is altijd goed gemutst en gaat op zijn minst glimlachend door het leven, een glimlach die onderstreept wordt door zijn sjaal die altijd om zijn nek zit.

“Ik had verdorie net de nummer 11 te pakken gekregen...jaren naar gezocht en twee maanden geleden heeft hij daar, ‘van in de hoek’ me die bezorgd. Nu hebben ze me het album gejat!”.

“Op een ruilbeurs?”, vraag ik, hopen de dat het niet in ons eigen honk gebeurd is, want dat zijn erg vervelende situaties!

“Nee, ingebroken bij mij thuis”, zegt hij troosteloos. “Een rij albums en uitgerekend dat album pikken ze eruit, ik hoefde alleen nog maar de nummer 4, voor de rest helemaal compleet, jaren werk...”. Wat zeg je in zo’n geval, dus begin ik maar wat te leuteren over

“ben je verzekerd?” en

“was je ‘inbraak beveiligd’?” , niet dat het helpt maar je moet toch wat.

“Ze zochten poen” zegt hij, “de hele tent overhoop gehaald en uitgerekend dat ene album”. Ik krijg de indruk dat het geld hem helemaal niet interesseert, maar z’n nummer 11 zit overdwers. We komen samen tot de conclusie dat het allemaal niet helpt. Dan verschijnt opeens die glimlach weer die veranderd in een ondeugende grimlach en ik veronderstel dat een ‘witz’ het daglicht gaat zien. Ik heb het nog niet gedacht of hij zegt:

“ken je die witz van Sinterklaas die.....” Hij laat zich gelukkig niet zo snel uit het lood slaan, denk ik. Die nummer 11 komt er wel weer. Getroost door deze gedachte mis ik ook nog de pointe en moet in de herhaling. Zelf het hardst lachend spoedt hij zich naar zijn ruilpartner, het leven gaat door, heerlijke man!

Jan. 2002: De Conversie

Afgelopen week, ik had nog vakantie, zeg ik tegen de vrouw:

“Kom meid, we gaan naar Aken!”.

“Heb je dan wat nodig?”, vraagt zij mij.

“Nee”, zeg ik, “maar ik wil nu wel eens naar Aken, zonder dat gezeur van: ‘in welke beurs zitten de marken?’ of: ‘moeten we niet eerst wisselen?’. We kunnen nu gewoon gaan, zonder flauwe kul en zonder het gevoel dat je toch weer even door een of andere zaak of bank er tussen genomen wordt.” Dat gevoel heb ik altijd gehouden sinds de koers van de gulden onder die van de mark dook in de zestiger jaren. Ook een van de redenen dat Aken toch altijd uitgesproken ‘buitenland’ bleef, ondanks mijn vloeiend Duits en mijn studie daar.

“Oma heeft me trouwens nog zo’n mark of vijftien gegeven, voor het goede doel zei ze, ‘coins for family’, zodat we ook nog eens gratis koffie kunnen gaan drinken... en niets smaakt zo lekker als gratis consumpties!”

Toen mijn vrouw in de uitverkoop het truitje van haar leven vond en meteen van de gelegenheid gebruik maakte om nog wat werkkleding te kopen, veel goedkoper volgens haar, was het zalig om gewoon met je ‘eigen geld’ te kunnen betalen. Terug naar de parkeergarage loodst ze me, onder het voorwendsel dat ze nog dringend in een supermarkt wat moet hebben in verband met het avondeten, voorbij aan de postzegelhandel: ik mocht ‘ns op ideeën komen. Ik houd er wel een flesje cognac aan over, want die is werkelijk veel goedkoper dan bij ons. Bij de kassa smeekt een werknemer ons om een Nederlandse euro tegen een Duitse te ruilen, die verzamelaars toch hè. Dolblij met zijn Nederlandse euro knutselt hij verder aan een kassa die de conversie niet zo ziet zitten. Bij de parkeergarage blijken de tarieven bijna verdubbeld, dat is even slikken, maar goed je kunt niet alles hebben, nietwaar?

Jubileum.

Binnenkort vier ik een jubileum: 40 jaar diabeet! Ik werd er aan herinnerd bij een bezoek aan mijn huisarts, die dit toch even aan mijn dossier wil toevoegen. Overigens constateert hij bij deze gelegenheid een ‘tennisarm’. Vreemd, terwijl ik nog nooit getennist heb. Maar zo had ik ooit ook een ‘voetbalknie’ en wie mij kent weet dat mijn belangstelling voor deze takken van sport uiterst gering genoemd kan worden. Mijn prof zei vroeger altijd: “*Sport ist Mord*” en inderdaad ik moet zeggen dat ik meer mensen de lappenmand in heb zien duiken door overdadige sportbeoefening dan door ‘gewone’ ziektes en afwijkingen. Mijn afwijking, diabetes, heeft mij altijd afgehouden van al te intensieve sportbeoefening hoewel het volgens de moderne inzichten wel mogelijk moet zijn.

Diabeter word je van diabetes niet. Het kan alleen maar slechter. Je moet een bepaald evenwicht zien te handhaven en daar ben ik de laatste jaren een meester in geworden. Uiteraard daarin begeleid door een rij internisten en ander tuig. Je ziet er in de loop van de jaren heel wat aan je voorbij trekken.

Mijn eerste internist was meer een soort van psycholoog. Zijn stelling was dat er meer diabeten ten onder zijn gegaan aan het streven naar goede bloedsuikers dan aan het streven naar een levenswaardig bestaan. Netelige problemen, zoals de bierconsumptie in mijn studententijd, omzeilde hij door eenvoudigweg te stellen: Als zij er drie drinken, dan drink jij er een!”. Wist hij veel, menigeen schaamde zich niet voor een

pils of veertig. Gelukkig heb ik blijkbaar ‘Japanse genen’ want ik kan alcohol ontzettend slecht verdragen, dus had ik, ondanks het omen dat ik net als Willem Alexander, ‘Prins Pils’, met mij meedraag, een ingeboren rem.

Toen ik aan kwam zetten met safari’s in Afrika en bergtochten in Nepal, heeft hij me eens scheef aangekeken:

“Jij bent een witte raaf, elk ander zou ik dit verbieden, maar jou houd ik toch niet tegen!” Terug van zo’n intensieve tocht is m’n suiker altijd prima in orde.

Het bespreken van de suiker wordt op den duur bijzaak en de ‘vragen des levens’ zijn veel interessanter. Ik had m’n eerste internist opgevoed.

Nadat hij met pensioen ging na een jaar of tien, heb ik nooit meer wat van hem gehoord of gezien, zo eindigt een arts-patiënt relatie niet vaak. Hij bezorgt me wel nog even een nieuwe specialist, niet zo een van die ‘procenten-neukers’ zoals hij dat zo krachtig uitdrukt. Een maag en darm arts wordt mijn deel.

Zijn opvoeding baart me aanvankelijk enige zorgen. Hij is meer ingebed in het reguliere hospitaal gebeuren en dat vraagt aanvankelijk wat strenge maatregelen. Maar als hij doorheeft dat ik, misschien dankzij mijn opleiding als bioloog, toch ook wel wat weet van hormonale terugkoppelingssystemen, draait hij vlug bij. Als de suiker niet te sterk ontregeld is, vergelijken we de organisatorische situaties in ’t ziekenhuis met die op school en komen gezamenlijk tot de conclusie dat de schaalvergroting een schot in eigen been is.

Als de technieken voor de behandeling van diabetes hem wat te veel worden en mijn opvoeding afgerond is, krijg ik ‘promotie’: een nieuwe en echte internist, een echte suikerman! Bij het eerste consult blijkt mijn ‘suikerman’ een echte ‘suikervrouw’. Een kei van een vakvrouw, eerst biologe, gespecialiseerd in DNA-technieken en daarna, alsof je een emmer leeggooit, ook nog een specialisatie als internist. Vergt zij nog opvoeding? Het is moeilijk want er is toch een groot verschil tussen het opvoeden van zonen en dochters. Zij toont zich een strenge meesteres, die mij steeds weer betrapt op iets te hoge Hb1Ac-gehaltes en daarom maar eens een scala van onderzoeken op mij loslaat. Zoiets onderga ik gelaten totdat het op prikken aankomt. Je zou zo zeggen na 40 jaar insuline prikken wordt je daar toch niet meer warm of koud van? Maar ik moet bekennen: ik kan het niet hebben al dat geprik. Toen er dan ook een onderzoek naar de toestand der zenuwen in voeten en benen werd aangekondigd, en daarin ben ik toevallig oorspronkelijk gespecialiseerd weilswaar bij kikkers, inktvissen en zeepokken, heb ik geweigerd. Ik weet dat ik er last van heb maar of dat nu voor 35 of 39 procent is vind ik de moeite niet van al dat geprik. De opvoeding is begonnen.

Tijdens een consult vraagt ze in verband met de huidverharding door constant insulineprikken of ze even aan mijn buik mag voelen. Ik kan het niet laten en zeg dat zelfs mijn vrouw dat tegenwoordig niet meer vraagt.... Ze blijft streng kijken. Het opvoeden van meisjes is inderdaad anders. Als straf wordt ik overhandigd aan een diabetes verpleegkundige, die als voornaamste taak heeft naar mijn buik te staren.

Mijn vrouw zegt me op een middag dat het ziekenhuis gebeld heeft en dat de volgende afspraak met mijn strenge meesteres zo’n vijf maanden verschoven is.

“Dat duurt lang”, zeg ik.

“Ze is zwanger, ze krijgt een kindje zei de secretaresse”, antwoordt ze me en kijkt me doordringend aan. Ik voel me, als ze me zo aankijkt, meteen schuldig en zeg ondeugend:

“Daar kan ik toch niks aan doen!”. Dat heb je nu met meisjes, zou het helpen bij de opvoeding?

Dan zullen we het voorlopig met de diabetes verpleegkundige moeten doen. Mijn eerste ontmoeting verloopt al meteen spectaculair. Aangezien ik pas om half elf bij hem hoef te zijn, was er geen noodzaak om het eerste lesuur uit te laten vallen. Mijn stofwisseling houdt zich nooit aan lesuren, dus ik stond net voor de klas moest ik al meteen weer naar het toilet. In de snelheid die vereist is, omdat anders de klas wordt afgebroken trek ik mijn onderbroek naar beneden waarbij deze, hoewel spiksplinternieuw, om de een of andere duistere reden, scheurt. In de naad, helemaal door. Leuk begin van een relatie: “sorry maar m’n onderbroek is gescheurd!”. Dat zet me meteen op achterstand in mijn opvoedingsprogramma.

Mijn oogarts is een koekje. Sinds ik hem bekende dat ik als leraar biologie zoveel mogelijk leerlingen probeer te interesseren voor het vak van oogarts en hij breedvoerig over de enorme tekorten aan deze vakspecialisten begon te klagen, waardoor hij veel te lang moet werken, kan ik alle kanten met hem op. Op het einde van ’t consult, mijn jaarlijkse diabetes-controle, zeg ik hem goeiedag en

“tot over drie maanden!”.

“Over drie maanden?”, vraagt hij verbaast. “U hoeft pas over een jaar terug te komen, want ’t is mooi rustig”(waarmee hij mijn ogen bedoelt, natuurlijk).

”Nee”, zeg ik, “de ambtenaren van ’t Centraal Bureau Rijbewijzen hebben mij twee weken geleden telefonisch laten weten dat er een brief in aantocht is waarin zij mij mededelen, naar aanleiding van de aanvraag tot verlenging van mijn rijbewijs, dat zij een extra standaard oogonderzoek nodig achten. Ik heb twee maanden geleden voor een kapitaal aan formulieren zoals eigen verklaringen en een bezoek aan ‘een andere dan uw huisarts’, uiteraard allemaal voor eigen rekening, ingestuurd. Zij deelden mij echter óók mee dat ik dat oogonderzoek zo’n drie maanden geleden had moeten aanvragen gezien de lange wachttijden en dat ik dus waarschijnlijk, gezien het feit dat mijn rijbewijs volgende week verloopt, zo’n drie maanden onverzekerd en met een ongeldig rijbewijs: dus.... niet zal kunnen rijden, nog een goede morgen meneer!, zei de vriendelijke juffrouw!”

Hij kijkt me stuurs aan.....:

“Kul”, zegt hij: “Flauwe kul, stuur mij dat formulier maar op, zo snel als u het krijgt, want dat onderzoek hebben we net toch gedaan. Ik vul het dan wel in, maar ik zal u wel een consult moeten berekenen”.

Ik wil zeggen: “*No problem*”, maar dat verander ik snel in “*Pas de problème*”, denkend aan het feit dat ik dus toch probleemloos over drie weken op vakantie naar Frankrijk kan. Je ziet: een goede opvoeding betaalt zich altijd!

Feb. 2002: Van wie heb jij ‘t?

Hij stond al steeds voor mijn bureau, zo met een ongekend verlangen om te vragen: wat ben jij nu eigenlijk aan ’t doen? Hij is een jongen uit de buurt, van het ruwe type en komt nu eenmaal, om de een of andere reden, vaker bij ons. Heeft alles in zich om geweldig te ontsporen, gaat het technisch onderwijs in, dus valt dan vanzelf in de criminele sfeer, want daar schijnt het lager technisch onderwijs tegenwoordig voor op te leiden (Engels / Nederlands). Maar toch, als hij mij bezig ziet, achter mijn bureau, altijd maar bezig met die zegels en brieven en de hele santenkraam (mijn vrouw zegt

vaker: “ik snap niet dat jij er niet gek van wordt, altijd maar die postzegels.”)
 “Heb ik ook een paar van, thuis”, zegt hij.
 “O, ja”, zeg ik: “en waar zitten die dan in?” Hij zegt:
 “had ik, maar toen mijn vader gescheiden is gegaan, was het album opeens kwijt...
 moet je die postzegel nu eraf weken?” vraagt hij en:
 “hoe doe je dat?”

‘Ha’, denk ik: de interesse is er” en ik begin uitgebreid te vertellen over ‘afweken’ en vooral ook ‘niet afweken’. Ik laat hem een paar brieven zien en hij snapt dat je die maar beter niet kunt afweken. Ik zie in mijn ooghoek een oude catalogus van Nederland liggen, dus ik vraag hem:

“zou jij een catalogus willen hebben, dan kun je alle postzegels van Nederland opzoeken om te weten uit welk jaar ze zijn”. Op zijn gezicht straalt opeens een grote glimlach:

“ja graag” zegt hij en dat is dan ter vervanging van ‘dank je wel’, want dat krijg ik niet te horen, zeker nooit geleerd thuis! Ik geef hem ook nog een insteekboek, dat me toch maar in de weg lag. Ik bespeur wat minder nonchalance als hij na enige tijd weer aftaait. Als ik niet een oom had gehad, die ook zo terloops vroeg of ik het leuk zou vinden, dan was ik er nooit aan begonnen. Immers, hoewel mijn vader niet ‘gescheiden ging’, vond hij dat maar allemaal ‘flauwe kul’. Dus ik heb het van een oom en niet van mijn vader.... hij dus nu ook niet.

Mrt. 2002: Professor Pim

De televisie staat aan. De hele avond word ik al beziggehouden door gemeenteraadsverkiezingen die blijkbaar ook landelijke gevolgen dienen te hebben. Ik kijk naar mijn vrouw en vraag opeens:

“zou professor Pim ook postzegels verzamelen?” Zij kijkt verbaasd:

“Hoe kom je daar nu op?”

“kweet niet, maar als Duitsland-verzamelaar ben ik me misschien historisch wat méér bewust dan andere mensen”, zeg ik. “Elke keer dat: ‘wilt u meer weten: mijn boek komt dan en dan uit en dan kunt u alles lezen wat ik wil en bedoel’ irriteert me mateloos”, zeg ik tegen mijn vrouw.

“In de jaren twintig van de vorige eeuw was er ook zo’n gozer die zijn ideeën in een strijdbaar boek vastlegde en een blik instant oplossingen opentrok. Dat partijprogramma in boekvorm is ook enige tijd zo’n hit geweest, waar hij veel geld mee verdiend heeft, ondanks het feit dat niemand het goed gelezen had. Hij was ook zo’n ras-verzamelaar...van auto’s, schilderijen en monstrueuze gebouwen tot en met landen, oorlogen en macht. Zijn collectie ‘haat’ was fenomenaal. Uiteindelijk verzamelde hij alleen nog maar ellende en misère. Hij verzamelde niet alleen postzegels, maar liet deze ook nog van zich zelf maken. En dat is met zijn grote ‘ik word president’ - mond helemaal niet goed afgelopen.” Ik moet even de drang om een geweldig grote borrel te nuttigen onderdrukken want deze postzegelverzamelaar moet morgen weer vroeg op. Als ik dan even later getuige ben van de ‘eerste grote

paneldiscussie' dan weet ik één ding zeker: verzamelaars of niet, maar die anderen hadden in ieder geval wel eens 'ne aandere poszegel kinne trèkke'. In het laatste nieuws rijdt professor Pim nóg een keer voor in zijn automobiel.....ik vond een Jaguar altijd zo'n mooie sympathieke auto, echt een collectors-item.....

Apr. 2002: Roken?

Het gebeurde in de dagen van de regering van paus Joséphine, na het algemene concilie der Filateleuteraars van Klimmen. Het gemene volk stond op tegen de vorsten.

De besluiten werden weggehoond. Het volk kwam in oproer. Een oproer met aan het hoofd Jan 'Zonder Land', Heer van Fauquement. Hij liep naar de grote poort en spijkerde tien stellingen op het Brand's groen eikenhout. (Tien keer, want vroeger op school moest hij ook steeds tien keer dezelfde regels schrijven). Hij hekelde de luie bisschoppen en kardinalen, die gezeten op hun pluche het volk bestuurden en bezabbelden, met hun strenge regels. Hij riep:

"Wie is het volk?". Een deel van het verenigde volk steunde hem in zijn pogingen om het goddeloze karakter van de maatregelen aan te tonen.

"Waar zijn ze", riep hij: "waar zijn de hoogwaardigheidsbekleders die hun catechismus aan ons willen opleggen? Laat ze uit hun holen komen, de woelratten!" De paus wist zich met de situatie geen raad, maar durfde de besluiten van het jaarlijkse concilie niet tegen te spreken, het recht liet dat niet toe. Een deel van het volk brieste en tierde met de populaire Jan 'Zonder Land' mee: 'Méér rook, méér rook' riepen ze in koor en menigeen bekreop al de angst voor rokende brandstapels. Maar een ander deel van het volk steunde de besluiten van het concilie en ziet: het schisma was een feit. Jan 'Zonder Land' trok zich met dat deel van het volk dat hem in zijn oproer steunde, terug, over de grens van het 'barre' gebied aan gene zijde van de grote poort, naast de bar. De kardinalen vonden deze geografische scheiding een goed alternatief en pikten het Land van Jan 'Zonder Land' meteen in, gezien het enorme ruimtegebrek dat er heerste. Deze hele geschiedenis haalde de wereldliteratuur door de bekende uitspraak: 'to smoke or not to smoke, that is the question!'.

Mei 2002: Geuren

Op de terugweg van het boodschappen doen in Valkenburg, kijk ik door het autoraampje naar buiten en dan geniet ik altijd weer van het prachtige lieflijke glooiende landschap. Ik kan me dat ook uitgebreid permitteren, want als we samen in de auto zitten, rijdt zij altijd: harmonie gegarandeerd! De sfeer wordt nog aangenermer door de tulpen die we zojuist gekocht hebben en die amechtig op de achterbank liggen te geuren.

"Goh, ik dacht dat tulpen niet konden geuren", zeg ik. Als we na de klim, de rand van het plateau bereiken wil zij net gaan uitleggen dat dat tegenwoordig wel mogelijk is, maar dan botst de zuidoosten plateauwind pal op onze auto. Ik kan net niet op tijd alle luchtkanalen dicht maken en dus vult mijn auto zich met mestgeur. Er is een boer 'aan ut sjtronten', zoals mijn kinderen dat altijd zo plastisch uitdrukken. Mijn vrouw wordt

eerst groen, daarna paars en bereikt uiteindelijk bijna de gele kleur van onze tulpen.

Mieljaar wat een stank. Prompt krijg ook ik kots neigingen. Ik zoek nog naar een zakje, want het lijkt dat mijn vrouw het niet meer houdt. Dan realiseer ik me dat we nu weer uit de wind rijden, en draai snel alle luchtkanalen weer open. Net gered! We zijn nog met trillende neusvleugels aan het bijkomen van deze aanslag op onze gezondheid, zegt ze opeens:

“Heb jij die geurpostzegels al gekocht?”

Gelukkig zit ik in mijn veiligheidsgordel anders was ik van mijn stoel gevallen van verbazing. Stotterend vraag ik waarom ze zich daar nu opeens mee bezighoudt, haar interesse in filatelie is namelijk anders tamelijk beperkt te noemen.

“Dan ruikt in ieder geval je album wèl lekker” zegt ze. Die buitenkans laat ik niet aan mij voorbij gaan. Als ik dan op het postkantoor bij de betaling van twee geurvelletjes even moet slikken, niet door de geur maar vanwege de prijs, denk ik met Heijermans: ‘De geur wordt duur betaald.’, voor geur-tulpenen voor geur-postzegels!

Jun. 2002: Likkend de Wereld door

Nederland laat zich toch wel wat kansen ontglippen. Ik heb eerder in deze column gewezen op de negatieve dik makende gevolgen van het likken van postzegels. Maar nu blijkt het toch ook positieve kanten te hebben, reden te meer om die vermaledijde stickers meteen af te schaffen. Het likken van postzegels heeft de Chinees Cang Xin (zeg maar Sjang) op creatieve gedachten gebracht. Nu kan ik me dat ook wel voorstellen, immers gom op postzegels is in China een groot goed, dat nog niet zo lang geleden de stijfselpot in de postkantoren heeft vervangen. Hij heeft het verheven tot een kunstvorm, en verdorie een kunst die ook nog door het, toch ietwat star te noemen, regime volledig geaccepteerd is. Hij mocht ermee naar de Biënnale van Sydney en heeft daar als performance-artist de ‘Lik de Wereld Show’ opgevoerd! Dit idee is hier meteen gejat door de makers van witbier, maar dat heeft toch niet zo’n uitstraling als dat je zo’n Chinees ziet likken. Die Sjang likt nu mondiaal, zolang hij maar geen politieke lik-beurten uitvoert, dus de Eiffeltoren likken mag, maar ‘het torentje’ in Den Haag, mag niet! T’is toch wat zo’n Chinees, de wereld al likkend veroveren en op het idee gebracht door ’n postzegel. Mag hij eigenlijk een ouderwetse postzegel met Trix aflikken? Dat zal eerst aan de Chinese exportcommissie voorgelegd moeten worden. Hoe het zit met leuke juffrouwen likken, zal in China ook wel moeilijk liggen, kunst is en blijft moeilijk. Zoals mijn oude directeur zei, toen ik mij laatdunkend uitliet over een niet nader te omschrijven kunstwerk, dat vooral depressies oproep bij de voorbijgangers:

“jij moet je daar niet mee bemoeien, dat is kunst met een grote ‘K’, daar heb jij geen verstand van”. Het enige wat ik toen bij mezelf kon bedenken was:

“Leck mich am....!”

Je ziet: hij had gelijk, als kunstenmaker moet je altijd je ogen open houden en vooral ook je tong uit je mond!

Aug. 2002: Voerendaals Bankje

“Meneer, ik geniet nog steeds van mijn pensioentje. Dat heb ik te danken aan ‘Vadertje Drees’ en aan de filetalisten van ons lieve landje die zich al die tijd suf gekocht hebben aan m’n postzegels en aanverwanten. Ik heb nog gewerkt op het

hoofdpostkantoor in Heerlen. Postbeambte noemde zich dat. U bent toch van Heerlen? Ken u zich dat nog herinneren...nee...u bent van een te jonge jaargang. Prachtig bureel was dat: 'het Kantoor der Posterijen en Telegraaf'. Je had eerst een vestibul en dan kwam je in de grote hal. Rechts had je dan, wel 15 loketten en ik had altijd loket vier: ‘postzegelen en alle geldhandelingen’ Maar ja, ik had dan ook de volle mulo. Toen was dat nog iets, dan kon je rekenen en schrijven en niet zo’n beetje! Elke maandagochtend stempelcontrole, dat was toen nog van hoge waarde. Schoonmaken, achterom met wasbenzien en de datum nauwkeurig opdraaien. O wee als de notaris ontdekte dat je stempel verkeerd stond, dan had je misère.

Toen ik aangenomen werd hadden we een Hollènder als directeur. Hij zei: ‘Joop’ -maar ik heette Joep-, ‘let op die filetalitisie. Behandel ze met eerbied want het zijn onze trouwste klanten’. Zelf heb ik nooit wat gehad met die postzegels. Kijk je heb je beroep en je heb je hobbies, maar na een hele dag zegelenverkoop mot je me daar niet mee aankommen. Nee, nooit iets aangevonden..”en hij keek zwijgend naar de overkant.

“En nu ligt ik in de kontramien met de buurt hier, die hebben wat tegen ‘hangouderen’. Ik kan niet steeds van mijn paar centjes een ‘terrassie pikken’. Nee, wij oudjes doen het met dat bankie hier in Voerendaal. Krijgen we meteen de naam ‘hangouderen’ en prompt ook de malaise die daaraan schijnt te hangen. We maken teveel lawaai en we moesten maar ergens anders heen gaan zitten. Mijnheer het is toch ook altijd wat, hier in dit kikkerlandje.”

Hij draait zich in een rookwolk om, en klopt met een ferme tik zijn shagje af.

Sep. 2002: La Poste

In mijn hemdsmouwen loop ik het plaatselijke postkantoorje binnen. Ik heb gelezen in

de wekelijkse postzegelrubriek van de plaatselijke courant dat La Poste nieuwe zegels uitbrengt met als motief ‘Jazz’. Alle groten van de jazz vereeuwigd op een goudkleurig velletje met toeslag voor het Rode Kruis. Als ik binnenkom staan er slechts tweemensen voor het loket. En dat op marktdag! Gelukkie. Dat wil niet zeggen dat het vlot gaat, want het ouwetje voor me wil van alles en ik moet mijzelf voorhouden dat ik vakantie heb, tijd zat dus. Ik kijk een beetje in het rond en verwonder me dat een dorpje als dit, bloot aan de haak misschien 1500 inwoners, er toch zo’n postkantoor op na houdt. Ik zie een affiche waarop de jazz-zegels worden aangeprezen en er staat bij dat je ook een CD kunt krijgen

waarop dezelfde artiesten. Mijn tweede zwak na postzegels zijn Cd’s. Als ik eindelijk

aan de beurt ben, er staat inmiddels 'n rij van zo'n man of vijf achter me, vraag ik eerst het velletje en dan of ik die CD ook kan krijgen. De vriendelijke juffrouw kijkt verbaasd....ze moet dat even vragen aan de chef. Achter mij een rij van acht man! De chef komt en zegt dat het besteld moet worden in Parijs. Maar dat zullen wij wel voor u doen, geef maar even uw telefoonnummer.

“Maar monsieur ik zit op een camping!”

“Nog lang? Langer dan een weekje? Geen probleem we brengen u op de hoogte, geef maar het adres van de camping”. Achter mij een rij van tien.

“Wilt u een velletje gestempeld misschien, u bent toch filatelist nietwaar?” Als dat zou kunnen, en ze stempelt een velletje voorbeeldig. Achter mij een rij van twaalf. Als ik klaar ben zegt die lieve juffrouw en ook alle Fransen die in de rij staan vriendelijk ‘bonjour’. Een weekje later krijg ik een bruine dienst-enveloppe van La Poste: ik kan mijn bestelling afhalen. 's Avonds zit ik bij de tonen van Grappelli te genieten van een glas wijn. Waarin een land toch allemaal groots kan zijn?

Een Toveraar

Het maken van een verslag is in de natuurwetenschappen zeer belangrijk. Daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen. Dus, reeds in de tweede klas, beginnen we daarmee.

“Houdt je aan het volgende lijstje: titel, doel, materiaal, werkwijze, resultaat, conclusie en literatuur”. Een hypothese laten we maar even weg, dat is nog te moeilijk.

“Mijnheer, wat is literatuur?”

“Heel simpel, bij jullie is dat gewoon je leerboek. Dat klinkt overdreven, maar er zijn al professoren ontslagen omdat ze vergeten waren te vermelden welk boek of welke artikelen ze gebruikt hadden”. Onwillekeurig denk ik aan de Leidse professor en aan van Dis.

“Mijnheer, wat is een conclusie?” Dat is altijd een moeilijke. Je komt niet om het woord conclusie heen en gevolgtrekking maakt het ook niet duidelijker. Ik val dan altijd maar terug op het woordje ‘dus’.

“Bijvoorbeeld: je bekijkt iets dat verandert omdat jij er iets mee doet...dat betekent dan, dat je kunt zeggen: dus de verandering is het gevolg van datgene wat ik doe”.

Het blijft ontoereikend maar beter weet ik het ook niet. Ik vertel dan nog dat mijn vroegere natuurkunde leraar altijd een hele les aan ‘dus’ besteedde en het vervolgens opgaf omdat we het toch nooit zouden leren. Hij sloot altijd af met de volgende ‘grap’:

“Vraag aan een leerling wat de overeenkomst is tussen een brug en een kanarie. Als antwoord krijg je: de kanarie is geel dus de brug is ook van ijzer”. Mijn leerlingen blijven me óók schaapachtig aankijken.

“Laten we het maar eens proberen”, en ik geef aan dat ik het practicum nummer 25 zal doen.

“We kunnen dat niet klassikaal doen want zoveel materiaal hebben we niet, het lokaal is te klein of de groep te groot, in ieder geval demonstreer ik het en jullie moeten straks in je verslag precies beschrijven wat ik heb gedaan.”

Als demo-practicum gebruiken we het aantonen van zetmeel met jodium.

“We hebben zetmeel nodig en joodoplossing. Dat zijn geen opgeloste joden, we noemen het nu eenmaal zo in de scheikunde”, er gaat een misprijzend gemompel op bij het woord scheikunde.

“Het is jodium opgelost in kaliumtrijodide... anders functioneert het niet. Kijk we lossen wat zetmeel op in het reageerbuisje, goed schudden, maar nooit - zoals ik doe - met je duim erop, want als er zoutzuur in zit ben je je vinger kwijt.”

Ik weet dat dat in elk verslag gemeld gaat worden: je mag nóóit, met je duim op het reageerbuisje schudden! Die zit in ieder geval.

“Nu doe ik er een paar druppels joodoplossing bij”. Het is verbazingwekkend wat voor een betoverend effect die simpele omslag van wit naar paars-zwart altijd heeft. Het ‘oh ‘ en ‘ah ‘ is niet van de lucht. Een kinderhand is snel gevuld!

“We noemen het een indicator, een aantoonstof!”.

Bij de tweede proef komen enkele voedingsmiddelen aan de orde. Het boek vermeldt brood, worst, kaas, melk en een aardappel. Elk jaar zeg ik er bij: je moet alleen beschrijven wat ik doe. Ik gebruik alleen brood en aardappelen want ik heb geen worst noch kaas of melk. Elk jaar vertel ik wat voor bewonderenswaardige rij voedingsmiddelen na afloop de revue passeren in hun verslagen.

“Maar een voetbalverslaggever mag toch ook niet een paar doelpunten erbij verzinnen. Als MVV met 3-0 achter staat en hij zegt dat ze met 2 doelpunten voor staan...kan niet. Als hij dat doet is hij niet goed bezig en doet hij fout verslag!” Iedereen knikt instemmend terwijl ik bedenk dat een 2-0 uitslag vóór MVV sowieso al ongeloofwaardig zou klinken. Het brood wordt gemalen met een vijzel en een mortier of stamper en opgelost in water kleurt het prachtig blauwzwart....

”dus? “, vraag ik. Een wijsneusje op de eerste rij zegt:

“dan heeft hij zetmeel in zich!”.

“Juist, dan zit er zetmeel in, goed zo!”.

Dan de aardappel:

“die ga ik niet oplossen. Een schijfje is voldoende: als je daar een paar druppels joodoplossing op laat vallen kleurt het al meteen zwart”. Ze kijken allemaal als of ze de braamstruik zien ontbranden.

De volgende les bespreek ik de nagekeken verslagen en citeer uit ‘n enkel verslag. Een vijzel en mortier, wordt een vijzel en een mijzel, helemaal niet zo slecht gevonden. Een ‘indicator’ wordt een ‘dictator’. Wit zetmeel wordt ‘beige’? Vooral de conclusie trekken levert problemen op. Na het woordje dus, beginnen ze weer opnieuw de werkwijze af te raffelen. De ‘literatuur’ wordt stevast vergeten.

Maar het klapstuk is toch altijd weer de wonderbaarlijke ‘broodvermenigvuldiging’ die plaatsvindt: in plaats van brood en aardappel heb ik de meest fantastische voedingsmiddelen gebruikt. Brood verandert in koekjes en beschuiten. En alles wordt zwart. Kaas, worst en melk passeren de revue, ze worden allemaal zwart. Aardappelen veranderen in bonen en appels die ook allemaal zwart worden. Iemand heeft zelfs cornflakes zien verschijnen en een ander ziet pindakaas, fruithagelslag en chocolademelk maar die laatste is toch al bijna zwart. Mijn opsomming levert het ene lachsalvo na het andere op want ik dik het natuurlijk wat aan nadat ik ze verzekerd heb dat dit eerste verslag niet zo zwaar telt.

“Mijnheer u hebt wel gevoel voor humor”, zegt het wijsneusje. Ik antwoord:

“Al ben ik dan misschien een slechte leraar, ik ben wel een grote tovenaars vinden jullie niet?”

Het volgende uur vraagt een leerling van 6 VWO:

“Mijnheer moeten we die posterpresentatie of videopresentatie bij die opdracht ook erbij maken?”

Ik denk aan het vorige uurtje terug en antwoordt:

“nee, maak maar gewoon een goed verslag volgens de regels, daar heb je meer dan genoeg aan voor je verdere carrière. Straks heb je je Atheneum dus dan zou je een universitaire studie moeten kunnen volgen....” Het woordje dus levert hier nog steeds onoverkomelijke moeilijkheden op. Je kunt niet vroeg genoeg beginnen!

Okt. 2002: Onthaastingsoefening

Ik moet een paar belangrijke brieven versturen aan mijn familie. De industriezegels zijn net uitgekomen, dus besluit ik er nieuwe zegels op te plakken en die even op het postkantoor in Valkenburg te gaan halen. Krijgt mijn zus een brief met de ON-schacht

erop, waar we als kinderen jaren tegen aan gekeken hebben. Leuk! In Valkenburg is net een parkeerplaatsje vrij. Normaal zakt m'n broek af door het kleingeld, nu alleen maar 2 eurostukken, nou die ga ik mooi niet in dat apparaat stoppen. Zal ik het dan maar wagen? Ik kom het postkantoor binnen en zie in het doolhof van folder-displays toch nog twee rijen. Ze zijn afgezoomd met een lint en lopen taps toe zodat de twee rijen dreigen te versmelten. Ik kies de linker

rij, want het rechter loket is leeg en er staat een verveelde mevrouw voor, de lokettist(e) moet zeker wat halen. Maar mijn loket is bemand en dat lijkt vlot te gaan. Ik kijk even over mijn schouder naar buiten en zie mijn auto nog niet gesierd met een 'prent'. Als de volgende klant aan de beurt is wijst de mevrouw voor me naar de buur rij en zegt:

“U was eerder”. Ik sta perplex! Ik vraag haar:

“waarom loopt u niet door?”

Het blijkt dat er geen twee rijen zijn maar slechts één, dat zag alleen maar zo uit. Ik werp weer snel een blik naar buiten. Het rechterloket komt vrij en niemand schuift aan, dus switch ik van rij die geen rij is en sta voor het loket. Daar word ik onvriendelijk terecht gewezen: de klant is alleen maar even iets fotokopiëren, ik moet op m'n beurt wachten! Ik draai stomend om en werp snel een blik naar buiten...nog niets!

De vrouw die voor mij in mijn non-rij staat kijkt triomfantelijk als ik weer achter haar moet gaan staan. Zij moet natuurlijk van alles hebben: van strippenkaart tot pakketzegel en laat dat nou net weer ergens anders in het kantoor liggen: 10 minuten lang weg lokettiste. Nog even een snelle blik naar buiten.

Tien minuten later ben ik eindelijk aan de beurt. Als je het onthaasten wil oefenen moet je naar het postkantoor.

De Dorpsdisco

Bij alle grote maatschappelijke politieke en maatschappelijke problemen vormt óók de jeugd van 12 tot 16 een gróóóót probleem. In een gemeentelijke nota stelt men dat zij overal buiten vallen en buitenshuis vrijwel geen tijdverdrijf kennen, geen ontmoetingsplaats, geen ontspanningsmogelijkheden. Het gevolg is het verschijnsel van de ‘hangjongeren’ die enkel en alleen door hun ietwat opdringerige en rumoerige aanwezigheid, de buurt de stuipen op het lijf jagen. Een balletje trappen op het pleintje kan niet meer, er staan overal geparkeerde auto’s en om de haverklap stuift een overspannen huisvrouw naar buiten om haar duur aangelegde tuin te beschermen. Ik heb er al eens een gezien die met een mes de bal lek stak omdat haar tuja’s ‘levensgevaarlijk bedreigd’ werden. Net als bij de berggorilla’s in Uganda is voor de jeugd een terugtrekkende beweging de bossen en de velden in niet meer mogelijk omdat de hele zaak gewoon dicht gebouwd is. Diezelfde huisvrouw werd ook nog eens overspannen van het onderhoud van heur tuin, zodat ze nu de hele zaak betegeld en volgegooid hebben met grind! Tijden veranderen....

Toen ik tussen de 12 en 16 was, had ik natuurlijk mijn huiswerk. ‘Maar ja, dat kun je toch wel weten man, dat maken ze al lang niet meer!’ Ik had een vriendje dat wel eens thuis mocht komen spelen. Hij heette Aureel! We speelden gevaarlijke situaties na uit de tweede wereldoorlog. De Jong had grote indruk gemaakt met zijn serie over de grote wereldbrand. De televisie trok onze aandacht met dat soort series, ‘so weit die Füßen tragen’ enz. Altijd als ik in de sneeuw loop moet ik even aan dat verhaal denken. Of we experimenteerden met een batterij die we van onze laatste zakcent gekocht hadden, mijn buurjongen Koosjan en ik. Met geïsoleerde koperdraad legden we een verbinding tussen mijn slaapkamer en de zijne en zonden elkaar berichten toe in morse. Zeg maar digitale prehistorie! Maar ik kon die verdomde piepjes maar niet onthouden en het duurde een eeuwigheid voordat ik de berichten ontcijferd had. Hij was razendsnel in de vertaling. Ik was er te stom voor, dus is hij naar de ambachtsschool gegaan, later op de grote vaart. En ik.... ben maar gaan studeren, er was geen andere mogelijkheid, vond mijn vader.

Ons spel leverde de spanning en daarin is de jeugd van nu niet anders. Alleen de spanning kan niet meer geleverd worden door fantasiesituaties of door morse. Ze zien op de televisie alles al: er valt niets meer te fantaseren of hebben ze het afgeleerd?

Een disco moet de oplossing brengen. Ik zit in het bestuur van het gemeenschapshuis en daar is een taak weggelegd. Deze jeugd is voor de horeca niet interessant, te weinig alcoholische omzet en te veel kabaal. Daar zijn wij als gemeenschapshuis dan wèl goed voor, vinden de ouders, de jongens en meisjes en ook de horeca. OK, geen drank dus, niet roken en geen drugs. Van 8 tot 11 en eenmaal binnen: niet meer naar buiten. Het slaat aan. Het levert de hoognodige spanning. Als perfect geïmiteerde volwassenen staan ze zich uit te sloven in het zweet des aanschijs, die kleine lijven in een T-shirtje en spijkerbroekje slechts. Een rookkanon maakt de zaak nog spannender en een normaal gesprek is gelukkig ook niet meer mogelijk want de basdreunen dompelen de hele zaak in een soort voorwereldlijke onverstaanbaarheid met enkel plaats voor bodylanguage. Dancing with dinosaurs!

Het publiek kun je in twee groepen verdelen. De ene groep vermaakt zich kostelijk en heeft blijkbaar thuis het goede voorbeeld gekregen. Meestal uit milieus die niet veel te

missen en te pronken hebben. Vaak dus de kinderen die laag opgeleid worden. Ze zijn eerlijk, spreken hun algemeen beschaafde bodylanguage en werken zich in het zweet op de dansvloer. De andere groep heeft van thuis al een tik meegekregen. Je hebt meer nodig om indruk te maken. Je bent pas echt macho als je stoned of dronken bent. Het imponerende leven gaat niet zonder drugs. Ze proberen op allerhande manieren drank en sigaretten naar binnen te smokkelen. Als duidelijk blijkt dat wij die trucs kennen, zien we een ander gedragspatroon tot ontwikkeling komen. Ze slepen tassen met breezers en ander spul mee. De breezers hoogstwaarschijnlijk door mevrouw de moeder zelf gekocht, denkende dat dit gevaarlijk spul limonade is. Ze dumpen dit vervolgens in de tuin van een niets vermoedende buurman en verlaten na een belronde op hun gsm om 10 uur het pand om zich op de hoek van de straat te gaan bezatten. Zo zijn wij al eens de trotse bezitter geworden van 5 flessen apfelkorn, geleverd door een jungske, lid van de harmonie nota bene, die aan kwam slepen met een enorme tas en die naast het gebouw dumpte. Waar zou die dat toch geleerd hebben?

Dan krijgt de gemeente of het bestuur van de organisatie na enige tijd van diezelfde mevrouw die vroeger naar buiten stootte als men maar in de buurt van haar tuin durfde te komen met een bal, een brief met een klaagzang over de overlast en het lawaai. De politie wordt ingeschakeld, een crisisteam geformeerd, overleg op gemeentelijk-ambtelijk niveau gevoerd en een stringent beleid uitgestippeld. De buurt krijgt een brief met vooraf alvast de verontschuldiging. Het gele en rode kaarten systeem wordt ingevoerd dat kan leiden tot een zaalverbod. Dan zijn wij van de problemen af. Toezicht moet ik ook af en toe houden. De bestuursleden hebben dat maar naar zich toetrokken want de ouders durven dat niet. Bang voor represailles, brik door je ruit en zo, weet je.

Ik heb enige ervaring met het toezicht houden bij dit soort gelegenheden. Op school werd ook ieder halfjaar een disco georganiseerd in de voormalige Jumbo Scala-disco te Valkenburg en er was niemand te vinden die daar toezicht wilde houden. Op voorwaarde van een taakuur en de mogelijkheid om watjes te gebruiken heb ik die arme schapen hun plezier gegund en was ik ettelijke avonden aanwezig, ondersteund door een heuse uitsmijter. Een man met een degelijke vooropleiding: 4 jaar lagere school en een zwarte band in de judo.

“Meister, es geer problemen hub met zo’n gassie, hoef geer maar even zo te doen en hij staat sneller boëte dan dattie naar binnen gekomme is”

Ik zie hem nog voor me staan met zijn reuzevingertje zwaaiend in de lucht. Maar het functioneerde en de overlast hielden we altijd buiten de disco, nooit binnen. Het ging toen om zo’n elfhonderd kinderen van 12 tot 20, dus was een uitsmijter wel op z’n plaats. Hoewel, tegen halve garen die een bierglas tegen hun eigen hoofd kapot slaan kun je niets beginnen. Z’n gymnasiale opleiding had kortsluiting veroorzaakt, het is goed dat dit zo vroeg duidelijk wordt, kan de maatschappij er alvast rekening mee houden.

Op onze dorpsdisco moeten we het zelf klaren. De eerste keer dat ik ‘dienst’ had werd ik geconfronteerd met een meisje dat met een bus axe in het gezicht gespoten was. Leuk hè, hoe verzin je het! Het meisje is asmatisch en komt bijna niet meer bij haar positieven. Ik mijn neus achterna en de zaal in. Het spul stinkt een uur in de wind, dus de dader heb ik na een half minuutje bij z’n kladden. Ik confisqueer de bus en zeg dat hij hem na afloop terug kan vorderen. Onder protest gaat hij akkoord. Vervolgens

verschijnt een meiske van een jaar of 14 bij de deur, met haar vriendje onder de arm en verklaart dat ze hoofdpijn heeft en dus even naar haar tante wil die om de hoek woont om aldaar enig medicament te halen en... de vriend, die moet mee! Tja, maar je weet eenmaal binnen niet meer naar buiten. Wij, de twee toezichthouders kijken elkaar aan en moeten grijnzen wanneer we horen dat het 'hoofdpijn-argument' nu eens andersom gebruikt wordt. We bieden een chefarientje aan tegen deze hormonale stuwingen, maar dat is niet goed genoeg. Ze doet nog twee maal een poging en dan geeft haar 'loverboy' het op en verdwijnt de zaal in naar zijn vriendjes. Nu is het meisje boos en verlaat meteen het pand, ongetwijfeld teleurgesteld. Er komt een meisje van een jaar of 12, huilend op mij af. Ze beklaagt zich: ze wordt door twee grote meisjes gepest:

"ze schelden en schreeuwen en duwen ons weg en zeggen akelige dingen". Ik zeg: "laat mij die snoodaards maar eens zien!"

Ze wijst me twee puberale lellebellen aan die ik meteen herken als twee van mijn eigen leerlingen afkomstig uit Hulsberg. Ik zeg dat ze hun jas kunnen gaan halen en kunnen vertrekken. Eentje wil nog gaan protesteren, maar de ander houdt haar terug en zegt dat het maar beter is om te gehoorzamen. Mijn compagnons, niet wetende dat het leerlingen van mij zijn, vallen bijna van hun stoel van verbazing als ze het gevolg van mijn ingrijpen aanschouwen. Sindsdien heb ik het gemaakt en geniet het respect dat bij mijn uitsmijter-positie past. Toch nog respect gekregen na al die jaren.

"Meister, es ze uch lestig valle....."

Na afloop, als het gekrakeel uit de straat verdwenen is, wacht binnen het axe jongetje op me en eist z'n bus terug.

"Weet u wel wat die bus kost, meneer. Hij is trouwens van mijn vriendje. u mag die niet van mij stelen!"

"Oh, maar die krijg je terug. Kom morgen maar met je moeder en dan geef ik haar die bus meteen terug!" Het onderdeurtje druipt ook af, zijn moeder heeft blijkbaar toch nog enige invloed.

Waarmee kun je ze tevreden stellen, wat moet je doen om ze weer wat spanning te geven? De commercie vindt altijd nog wel iets. Ik lees in de krant dat er nu al onderbroeken met string bestaan voor tienjarigen, spannend hè?

Nov. 2002: Twee Doosjes 'Vin'

Steunend en hijgend komt hij de trap opgelopen met een groot koffer in de hand.

"Of ik het even wil overnemen, want het is wat zwaar", stamelt hij. Het koffer, een exemplaar, zo schat ik, van uit de periode 40-50, weegt inderdaad niet niks en ik moet ook diep inademen als ik het op de tafel hijs.

"Het is nog van mijn vader geweest", zegt hij, "die was 'chef de réception' in een groot hotel in Amsterdam en toen verzamelde alle zichzelf respecterende lieden nog postzegels". Hij had die tic van zijn vader, maar na de oorlog was er niets meer van gekomen. Altijd druk, druk... Hij had altijd alles bewaard wat hij krijgen kon. Wilde de zaak gaan uitzoeken als hij gepensioneerd werd. Toen het zover was, had hij nog minder tijd, kleinkinderen en zo. Hij tenniste ook veel en opeens was hij 75, en.... hij had

geen zin meer.

“moet van de rotzooi af, alles ligt vol...zo’n soort laatste grote schoonmaak, zeg maar”. Na drie kwartier kom ik er eindelijk tussen om te kunnen vragen wat hij er eigenlijk mee wilt, verkopen? Of eerst uitzoeken?

“Nee, nee, ik wil er gewoon vanaf, weg. Kijk maar wat je ermee doet. Van mijn schoonzoon heb ik gehoord dat je zo’n enthousiaste ‘collectioneur’ bent en geen van mijn kinderen heeft er interesse in. Vul je verzameling maar aan en als je wat verkoopt mag je het aan een goed doel sturen of aan mij overmaken, maar dat interesseert me eigenlijk ook niet! Ik wil ervan af, rust, weten dat het goed zit.”

Dat het wel goed zit kan ik hem verzekeren en ik kan hem toch nog een doos ‘vin’ aansmeren. Helemaal voldaan en tevreden verlaat hij enkele kopjes koffie later het pand. Twee weken heb ik zitten zoeken, sorteren en aanvullen. Nederland na de oorlog is nu ver compleet. Al die avonden zegelen, wat word je daar toch heerlijk rustig van. Mijn vriend, zijn schoonzoon, zegt later: ‘weer een stuk van de erfenis weg’, dus dat kostte me nog een doosje ‘vin’.

Dec. 2002: Büch

In de voorlaatste ‘Collect’ het verkoop- annex reclame blad van TPG-Post schreef Boudewijn Büch in zijn column:

“Stel je nu toch eens voor dat we nu postzegels zouden kunnen verzamelen van het ooit Hollandse Berbice, (het naast Suriname gelegen huidige Guyana), en van eilanden die we vergaten in bezit te nemen zoals Paaseiland en het veraf gelegen Chileense eiland Chiloé. .Ach, een VOC-postzegel met Hollandse stempeling uit 1722 is de allermooiste postzegel die ik wensen kan. Helaas, die bestaat alleen maar in mijn fantasie. De gedroomde Postzegelverzameling – daar zou ik een dik boek over kunnen schrijven.”

‘Postzegelverzameling’ schreef hij met ’n hoofdletter! Hij wilde nog vele wilde reizen maken en toch bleef dit aparte mannetje een verzamelaar ‘pur sang’. Naast boeken hoorden daar ook postzegels bij. Hij verzamelde niet alleen voor de compleetheid, maar vooral ook om het verhaal dat er altijd achter zit. Daar gaf hij op de vreemdste plaatsen uiting aan. Wie hem wel eens bij Barend en van Dorp bezig gezien heeft vond hem, net als ik hoogstwaarschijnlijk een vreemde man, op een vreemde plaats, maar zijn enthousiasme was aanstekelijk. Dat zou op termijn een inspirator geweest kunnen zijn voor de filatelie, die ook de jeugd aansprak.

Wij kunnen nog veel van hem leren ondanks het feit dat hij zo vroeg gegaan is.

Ik voelde me met hem verwant. Niet een postzegel voor het vakje spreekt mij aan, maar de enveloppe, de kaart, de geschiedenis die er achter zit. Het verhaal dat zo’n reeks van stukken kan vertellen.

Jammer dat je zulke lieden niet in bonden en verenigingen aantreft. De komst van de euro omschreef hij als: ‘heerlijke spannende tijden in postzegelverzamelland’. Hoe zullen de ontwerpers het aanpakken? Vooral de uitdaging was zijn drijfveer en handel was hem absoluut vreemd. We hebben een ware academische filatelist verloren, we moeten dit soort mensen meer koesteren!

Het parc en ze cars.

Column (uit StellAvier personeelsblad, door Frans Kraan)

Onlangs kreeg ik weer eens zo'n lokaanbod van een collectieve lerarenauto-verzekeringopmaat. Leraren zijn heel bijzonder in het verkeer: ze rijden bij voorkeur geen kindertjes dood en stoppen altijd voor overstekende schildpadden in paringstijd. Daar worden ze door de lokker voor beloond met een superlage premie – zonder de kleine lettertjes. Maar veel leraren hebben min 6 of plus 8, dus die lezen niet zo goed. Ik nog wel, dus ik doe niet collectief. Wel vroeg ik mij na het lezen van de lokbrief af hoe dat eigenlijk zit met die karrende leraren en vooral: wát karren ze? Gisteren ben ik locatiebreed gaan stalken en ik kwam tot de volgende constatering: Land van herkomst: veel slappe Japanners, redelijk veel Italiaantjes en Fransjes (vrouwtesautootjes m.u.v. Dieseltje Nijsje en Van Lootje), een enkele trendy Engelsman en idem Landrot, verder een paar omhooggevallen Duitsers en een aantal jongens van het gewone volk, een verdwaalde Zweed, een enkele onbestemde Aziaat en dat is het wel zo ongeveer.

Kleur: overwegend grijs m.u.v. een enkel zwartje of wat blubberige rooie. Status: overwegend grijs, maar dat was ons beroep de laatste jaren toch al. Leeftijd: overwegend grijs m.u.v. die ene nieuwe patserbak en een zootje overrijpelingen. Interieur: overwegend grijs m.u.v. dat van de bekende chaoten

Ander gekarte: vervoeropmaatachtigen en een paar al dan niet gemotoriseerde tweewielers. En zo kan ik nog wel even doorgaan.

In bovenstaand stukje gaat het om de karren van het Stella Mariscollectief. Voor als u moet surveilleren in stilte– en andere lokalen geef ik u de volgende puzzel. Welke collega's horen bij de volgende karren? (niet in volgorde van de genoemde constatering): Jos van den Bosch, Tjeu Kikken, etc. etc.....

Naark Flog

Mijn antwoord:

Beste Naark

Ik doe niet mee met je puzzel! De indeling is me ietsje te grof. Alleen het woord 'karren' al! Ik denk dat je er iets te simpel tegenaan kijkt. Voor jou is een 'kar' een 'rijijzer' en een statussymbool en daarmee uit. Vaak dragen die vervoersmiddelen echter een mythe met zich mee. Wat is er mooier dan 'mythes'? Mythevorming vindt altijd plaats en je kunt doen wat je wilt, je komt er nooit meer vanaf. Auto's zijn mythetrekken.

Ik had ooit een collega die hield de mythes die er over hem rondzongen, in stand. Hij koesterde ze als een kasplantje en ze kwamen dan ook tot grote bloei! Hij genoot er zelf 't meeste van. Zijn automobiel vormde altijd een onlosmakelijk deel van zijn mythes. Deze collega kon via een zwager in het bedrijfsleven, een dikke Amerikaan op de kop tikken voor bijna geen geld. De auto was altijd directieauto geweest, met chauffeur. Deze bracht vrijwel de gehele dag door met het onderhouden van die bak. De auto zag er dan ook prachtig uit. Hij reed op gas en dus was het de goedkoopste auto in het verbruik van het gehele docentenautopark.

Toen hij er de eerste keer mee naar school kwam, vertelde hij in de lift aan het altijd jaloerse hoofd der administratiën, tevens hoofd van de afdeling interne communicatie

en roddel, dat hij deze wagen, cataloguswaarde ettelijke tig-duizenden, gekocht had van een erfenis die hem onlangs in de schoot geworpen was. De aangesprokene barstte meteen van de jaloezie en al vlug ging het verhaal rond met de toevoeging van de bekende duivel die altijd ...enz, enz.

Het werd wel ietwat neteliger toen mijn vriend 't presteerde om zijn Buick naast de uiteraard duurste automobiel op 't hele terrein te parkeren: de veel kleinere super Lancia van de directeur, wiens auto daardoor meer op een aftandse driewieler leek. Zijn proefwerktoezicht nam zienderogen toe en na niet al te lange tijd werd er elders een aparte directorale parkeerplaats vrijgemaakt en ingericht.

Ook bij ons op school gaan de mythes rond. Ik heb dat zelf ondervonden en dat wordt ook nog eens bewezen doordat ik in het niet-alfabetische rijtje dat jij voor je puzzel gemaakt hebt, bovenaan sta. Als ik voor elke keer dat ik gehoord heb, sinds ik in mijn 'little tank' rijd, dat geldzorgen mij vreemd zouden zijn, anders zou ik niet in zo'n met ster versierde automobiel rijden, één euro had gekregen, dan kon ik het hele corps een middag in een café vrijhouden.

Ik doe niet mee aan de Naark-puzzel. Ik koester, net als mijn vriend, m'n mythe en geniet er stillekes van.

Jan. 2003: Dikke Boeken

Laatst kwam een leerlingetje de klas in lopen en toen een medeleerling hem per ongeluk aanstootte, kiepste hij pardoes om! Zijn tas was zo vol en groot en daardoor zo topzwaar dat hij met beide benen de lucht in ging. Dat is een van de redenen waarom het studiehuis afgeslankt moet worden: de tassen zijn te zwaar en de boekenrekeningen te hoog. Gek toch: hoe dikker de boeken, hoe hoger de rekening, hoe lager het niveau. Vroeger hadden we een paar rot boekjes, amper een paar ons, en daarop studeerden we ons te pletter. Tegenwoordig, in dit schrijftafeltijdperk, creëren we veel werk: veel papier, veel boek met niks niveau. Wij denken dat ze zich een ongeluk werken, halen

bij de vleet werkstukken van internet, leren allerlei vaardigheden (zoals Frans, maar dan alleen lezen!), maar kunnen niet staartdelen, weten niet wat procenten zijn en van het Nederlands krijg zelfs ik af en toe kromme tenen! Conclusie: minder vakken, minder boeken en nog minder peil! In China doen ze dat anders. (Ik kan er ook niets aan doen dat het steeds weer die Chinezen zijn die mij verbazen, hoor!) Op een basisschool in Xiamen hebben ze een

nieuw vak ingevoerd: filatelie. Echt serieus, met heuse proefwerken en zo. Nu moet ik zeggen: praat met een filateleuteraar en je verbaast je altijd weer hoeveel parate kennis die luitjes hebben. Ik mag al niet meer meedoen met 'Triviant' want de hele familie ergert zich aan mijn feitenkennis. Dat komt door die filatelie. Nu, Chinezen hadden dat ook in de gaten en verbinden het aangename met het nuttige. Postzegels verzamelen is altijd leuker dan les krijgen en je leert ook nog een hele hoop op de koop toe. Mijn kennis bijvoorbeeld over de tweede wereldoorlog komt helemaal op rekening van de filatelie. Misschien dat een paar Chinese leerlingetjes zo de geschiedenis van de afgelopen vijftig jaar ook uit een wat ander perspectief gaan bekijken. Laten we maar hopen dat de partij-leiding dat niet in de gaten heeft.

Feb. 2003: 'n Dippie?

Ik kijk. Ik zie Collin Powell met een berg aan ellende voorbij drijven. Die verdomde Saddam Hoessein ook. Je voelt aan je poeperd dat hij de kluit belazerd. Je weet dat je binnen de kortst mogelijke tijd weer grote problemen in die regio hebt en zelfs misschien in eigen huis. Je kent ook de Amerikanen: ze zijn altijd zo naïef. Zou Irak ook postzegels hebben die de moeite waard zijn? Ik hoorde op de radio dat de eerste brieven ooit, geschreven zijn in het land van Eufraat en Tigris. De eerste belastingen zijn daar betaald en ook de eerste dienstplicht werd daar ingevoerd. Nu moet je keuzes

gaan maken en er komt altijd ellende van. Daar word ik dan zo moe van. Maar dat kenmerkt ons mensenras, het oplossen van problemen levert altijd weer nieuwe problemen. Ik zie diezelfde avond een film waarin een man, die z'n hele leven door verschrikkelijke problemen is geteisterd, z'n troost vindt in de postzegels. Hij is de hele dag, in de weer met z'n zegels en als hij een serie compleet heeft dan geeft dat voldoening: toch nog iets in z'n leven compleet gekregen. Maar z'n

vrouw kan het niet verdragen: ze wordt helemaal gek van die postzegels, ze wil praten want ze denkt dat dat nog helpt. Maar hij is tevreden. De vrouw houdt het niet bij hem uit en vertrekt van de ene op de andere dag nadat ze eerst de hele kamer met z'n ongestempelde zegels behangen heeft. Hoe het met hem afloopt weet ik niet, maar als ik later op de avond weer geconfronteerd wordt met het wapengedreig trek ik me terug achter m'n bureau en heb alleen nog maar zin om in mijn zegels te duiken. Niets motief, geen geschiedenis, geen historische ontwikkelingen.... nee de tandingen, de watermerken en drukfouten. Het verdiepen in dat soort filatelistische bijzonderheden geeft je geen gelegenheid meer om te piekeren over al die wereldse on-zaken waaraan je steeds maar weer je netvlies bloot moet stellen en waarvan je hersenen altijd weer blokkeren omdat je geen oplossing kunt bedenken.

Mrt. 2003: 'Huuve'

Weet u wat "huuve" zijn? Ik wist het ook niet, maar tijdens de optocht in Klimmen was er weer zo'n uitzonderlijk groepje "*Einzelgänger*" die duidelijk maakten dat de "huuve" in 't potje moeten! 'Huuve' zijn knikkers... nooit geweten! Maar hier in Klimmen weten ze het allemaal, heb ik direct persoonlijk gecontroleerd, allemaal! Nog tijdens de optocht moest ik denken aan het spreekwoord: 'niet om de knikkers maar om het spel'. En inderdaad de combinatie carnaval en 'huuven' deden mij vaststellen dat het bij mij tegenwoordig minder om de knikkers gaat maar meer om het spel. Vraag is alleen wat zijn de knikkers en wat is het spel? De knikkers is het geld dat de waarde van onze postzegels vertegenwoordigt. Het spel is: 'hoe krijg je bepaalde stukken, brieven, zegels?' Veel verzamelaars blijven steken op het 'knikker-niveau'. De eerste die ik tegen kwam die op een ander niveau dacht, was Ploum zaliger uit 'Kirchroa'. Die gaf mij zo maar een fel begeerd stuk en toen ik vroeg wat hij ervoor wilde hebben, zei hij:

"Och, ik heb zoveel, je weet wat ik zoek...als je eens iets voor mij hebt dan weet je het wel!" en hij ging door met de orde van de dag.

In Borgloon kwam ik weer zo'n verzamelaar tegen. Hij was enthousiast over stukken in mijn verzameling ('*Klamotten*' noemde hij ze) en ik over de zijne. Hij zocht stukken die ik heb en ik had wel een en ander voor hem. Ik kreeg van hem 's anderendaags een pakket en hij kan in mijn doubletten zoeken, de afspraak is al gemaakt. Geeft veel meer bevrediging als je op zo'n manier met elkaar kunt omgaan. Nu weet ik ook wel dat mijn attitude ten aanzien van geld een beetje achterlijk is, heb ik van thuis meegekregen. Als het leven maar goed is, maar wij hadden thuis dan ook niet te klagen. Helaas heeft de jeugd die houding ten volle overgenomen en dat baart me wel eens zorgen, want je moet wel in de gaten houden dat 't leven goed blijft. Mij is dat gelukt, maar of het hen lukt?

Pedagogie

Ik heb een ambivalente verhouding met de pedagogie. Het schijnt noodzakelijk te zijn dat je er als leraar verstand van hebt. Toen ik ging lesgeven was er echter geen sprake van een grote behoefte aan pedagogie en didactiek, er was behoefte aan geld van mijn kant en aan leraren bij het onderwijs! Ik was 21 jaar, ik denk nu, dat het toch nog wel erg vroeg was om als leraar te beginnen, maar de bio juffrouw van het 'Grotius College' was zwanger, en ze konden maar niemand vinden die enige lessen in de biologie kon geven.

Zo was het ook nog bij twee andere scholen in de omgeving van Heerlen maar ik heb de drang om flink geld te gaan verdienen in toom kunnen houden en heb gekozen voor 6 lesjes aan het 'Grotius' onder de strenge leiding van rector Sprey. Paniek in de tent want ze konden geen salarisschaal voor een eenentwintig jarige vinden. Sprey zag het helemaal niet zitten, zo'n snotblaag die amper z'n kandidaats had gehaald. Maar hij had geen andere keus, of de lessen laten vervallen.

Pedagogie en didactiek, daar had ik nog nooit van gehoord, ik deed gewoon mijn leraren Terhal, van der Veer en 'Hollywood' van der Velden van de middelbare school na en verdomd dat lukte. In den beginne werd ik nog wel geplaagd door de ideeën van de jaren zestig. Maar ik kwam er al vlug achter dat je, indien je je wilde handhaven, gauw die rare ideeën moest vergeten en onvoorwaardelijk je eisen stellen. Op het einde van het schooljaar was de juffrouw al lang en breed bevallen van een prachtige zoon en kon weer komen werken. De rector was zo onder de indruk van mijn vermogen tot handhaving dat hij mij aanbood mij een andere baan te bezorgen op een bevriend college, hij was zo tevreden dat hij een goed woordje zou doen. Zo begon ik in het jaar daarop op het 'Coriovallum College'.

Hier functioneerde een hecht team van biologieleraren. Allemaal zeldzame voorbeelden van atypische exemplaren, die toevallig nou net leraar waren geworden. De een, Leo Crombach, deed het als hobby, want hij was eigenlijk pastoor, de ander, Loek Rodrigues-Lopes, leidde eigenlijk een reisbureau maar kon door zijn verre reizen zo hartstochtelijk over 'het vak' vertellen dat de leerlingen altijd aan z'n lippen hingen. Bijverdienen was altijd erg in zwang onder de leraren. De een begon een avondschool, de ander een huiswerkbegeleiding instituut en hoewel de spoeling voor biologen altijd dun is, konden we een cursus geven om derdegraads leraren biologie op te leiden. Ik stond in de klas met mijn collega en hij bij mij, en daar is de pedagogie komen aanwaaien. Op een heel natuurlijke wijze pikte je de trucjes op en begon die in je eigen lesgeven te verwerken.

Ik wilde uiteindelijk toch mijn bevoegdheid halen, want het werd steeds duidelijker dat ik in het onderwijs zou blijven hangen, dan moet ook de pedagogisch didactische akte gehaald worden. Mijn collega Loek begeleidde me daarbij en een enkel bezoek aan de pedagogisch didactische faculteit van Nijmegen was noodzakelijk. Mijn vriend en collega reed met me mee en het hoge grote instituut van bovengenoemde faculteit doemde voor ons op. Een heuse flat vol met pedagogie en didactiek. In de lift naar de vierde verdieping waar de afdeling 'pe en di' voor de biologie lag ontmoette ik Maria Hoppenbrouwers nog, een oude liefde die zich ook in 'pe & di' aan het bekwamen was.

Uit de lift gekomen lopen we door een paar klapdeuren een lange gang in. In het hok van de conciërge zit wat langharig werkschuw tuig dat we maar gewoon links laten liggen. We openen links en rechts wat deuren en ontwaren alleen maar lege bureaus en lege zalen, lege miniklasjes. Alles was leeg ondanks de gewone normale doordeweekse dag. Terug naar de ingang en het langharig werkschuw tuig. Het blijkt dat dit de lector is bij wie wij ons moesten vervoegen en we slikken even want vanuit de traditie in Aken en Utrecht waar respectievelijk, ik en mijn collega gestudeerd hebben, zijn wij beiden uiteraard in pak bij een bezoek aan een prof.

“Maar mijnheer u heeft al zeven jaar les gegeven?” Ik antwoord bevestigend.

“Dan kunnen wij toch amper nog wat veranderen!”. Ik maak hem duidelijk dat het voor mij ook niet zo nodig hoeft, maar de minister wil het nu eenmaal zo, en, denk ik erbij: die loonsopslag van 25% is ook leuk meegenomen!

“Goed dan, u bestudeert dit boek en dat script” Hij geeft mij het boek: ‘De Bioloog als Leraar’ en een bundel samengeraapte papieren dat een script moet voorstellen.

“Als u nu eens over een maand terugkomt”

“heb ik dan examen hierin?”, vraag ik voor alle duidelijkheid.

”Nee, nee, examens is verleden tijd, dat doen we niet meer, we noemen het een gesprek. U, uw collega en wij, de afdeling 'pe & di', houden dan een gesprek over de boeken en uw werkverslag dat u onder begeleiding van uw collega hebt gemaakt”

Een maand later bespreek ik met hun het absoluut waardeloze script en zij zijn het met mijn conclusies eens. Het werkverslag wordt ook besproken en na een uurtje sta ik met 25% salarisverhoging weer op de stoep voor het grote lege 'pe & di'- gebouw in Nijmegen. Zo snel heb ik nog nooit iets verdiend! Ik trakteer mijn vriend maar snel op een pintje.

Nu, ongeveer 25 jaar later, lees ik in de Volkskrant, dat een oud klasgenoot van de HBS, Paultje Jungbluth, die na de middelbare school 'pe & di' is gaan studeren in Nijmegen, na heel veel studie en onderzoek, ontdekt heeft dat de prestaties van de leerlingen meer door de verwachtingen van de leraar bepaald worden dan door de kleur van de school (dV, 7.5.03). Paultje zat lange tijd bij mij in de klas en viel nogal op. Hij was klein van stuk en had altijd heel kortgeknipt haar. Verder viel op dat hij amper gewoon Nederlands kon praten, want hij kwam uit Vaals. Eens ben ik met hem mee gegaan maar die hele middag heb ik geen woord verstaan van wat hij of zijn ouders vertelden want het dialect was onverstaanbaar.

Enige jaren terug verscheen hij meerdere keren op televisie om de pedagogische omwentelingen in het onderwijs van commentaar te voorzien. Hé leuk, Paultje heeft zich gemaakt. De omwentelingen waren minder leuk, in ieder geval werd door iedereen in het veld getwijfeld aan het nut ervan. Omwentelingen in het onderwijs zijn

meestal verborgen bezuinigingen en je vindt altijd deskundigen die bereid zijn om er toch ook goede kanten aan te ontdekken. Zo zijn we de laatste decennia afgescheept met een verarmd en verloederd systeem, dat geheel buiten de realiteit opgebouwd is door allerhande pedagogen en didactici en waar de politiek handig gebruik van heeft gemaakt om te sparen.

Nee, dan die goede oude HBS, waar Paultje en ik op zaten. Zelfs na het behalen van het eindexamen had ik hem al kunnen vertellen waar hij nu 25 jaar op gestudeerd heeft. Toen ik de eerste jaren in het onderwijs doorbracht werd dat idee alleen maar bevestigd: de man die ervoor staat doet het hem, daar werken ze voor als ‘de goeie’ er staat. Zelf, schrijft het krantenartikel, was hij verbaasd over deze uitkomst. En dat na al die jaren natuurkunde van Prof. Dr. Ir. Hugén. Hij deed niets en wij deden niets. Paul en ik samen met de hele klas, hebben de hele natuurkunde in het laatste schooljaar moeten behappen onder de bezielende leiding van een nieuwe natuurkunde leraar die de gepensioneerde Hugén opvolgde en die met de brokken bleef zitten. Had Paul het toen nog niet in de gaten? Een bezielende klap om je oren van de wiskunde man, dan wilde je wel werken. En Paul had nog steeds niets in de gaten? Gerard Krul, columnist van het Dagblad ‘De Limburger’ schreef eens in Terzijde (DL 12.02) dat het hem opviel dat er juist in Heerlen zo veel te doen was op het gebied van architectuur en bouwkunst. Het stukje heette ‘Heerlen, Ground Zero’. Hij is, zo schrijft hij, bijna vijf jaar Limburger, “hoe komt het dat Heerlen zoveel toparchitecten levert”. Hij had het aan Paul ook kunnen vragen, want Paul en ik, zijn samen met Coenen, Houben, Aretz en Henket leerling geweest van de onovertroffen ‘mijnheer Fonville’, die ons tergende met zijn lijntekenspennen. Maar de belofte dat je je eigen villa mocht ontwerpen als je het allemaal onder de knie had deed wonderen ondanks de kritische begeleiding van deze meesterkunstenaar. Zijn eisen lagen hoog: kwamen twee lijntjes niet samen.... Gummen, krassen en overnieuw. Dat is de logische verklaring waar je naar zocht Gerard Krul, het waren de leraren met hun hoge eisen die daar de oorzaak van waren. Zo hebben die jaren, waarin de leraren hoge eisen stelden, een groot aantal bekende namen opgeleverd. Regelmatig zie ik nog links en rechts namen voorbijschieten: Coenen (architect), Tomlow (advocaat), Hammerstein (advocaat), Heinrichs (directeur Vredenburg), de Wilde (Riagg Utrecht), Thijs (theaterman), Ritsen (politicus), Wöltgens (politicus), Timmermans (minister BuZa), enz.

Maar goed, Paultje heeft er nog eens 25 jaar op gestudeerd. Heeft hij ooit voor de klas gestaan? Ik vraag het me af, want nog steeds is de ervaring en de intuïtie de beste en de snelste leermeester. Weet je wel: ‘the Survival of the Fittest’, zou het aan het vak liggen?

Apr. 2003: Bok geschoten?

Heeft de Deutsche Post een bok geschoten? De Duitsers zijn zeer gekant tegen de oorlog in Irak. Interessant en leerzaam is het de journaals van CNN, BBC en ‘t “Erste” te vergelijken. Publiceert ‘die Post’ in januari, op de vooravond van de Irak-oorlog, een zegel ter herdenking van Georg Elser. En wie was dan wel Georg Elser?, zult u vragen. Hij was hulparbeider in een wapenfabriek en als zodanig op de hoogte van de snode plannen die Hitler en zijn trawanten aan het uitbroeden waren. Hij besloot dat de oorzaak van het kwaad en de aanstichter van een nieuwe oorlog, uit de weg geruimd moest worden. Hij fabriceerde een bom die hij begin november 1939 in een zuil van de

‘Bürgerbräukeller’ verstopte. Op 8 november, toen Hitler in de zaal een toespraak hield, liet hij de bom ontploffen. Maar zoals het met dictatoren altijd gaat, op het cruciale moment moeten ze even plassen: de bom ontplofte en Hitler was net weg.

Elser werd gepakt tijdens zijn vlucht naar Zwitserland en hij werd geëxecuteerd in Dachau op 9 april 1945. Stel, die Elser had z'n doel bereikt. Hoeveel mensen zijn er in de tweede wereldoorlog gesneuveld? Zo'n 5 miljoen! Later heeft men de Britten altijd verweten Hitler in een vroeg stadium niet geëlimineerd te hebben. Saddam vindt Hitler een slappeling, hij had veel harder moeten optreden, zei hij. Ik denk dat z'n kwalificatie in Hitlers rangen gevonden moet worden. Een dictator van het ergste soort! Wanneer moet je ingrijpen? Iedereen zegt: 'had die Bush (Sr.) in '91 maar doorgezet': Nee, hij hield

zich aan het mandaat van de VN!

Nu wordt Elser geëerd als de 'meest consequente tegenstander' van het nationaalsocialisme, wordt van der G. veroordeeld tot levenslang en houdt elke journalist een microfoon onder je neus met die akelige vraag: 'bent u vóór of tègen de oorlog in Irak?' Mag ik het antwoord schuldig blijven, mag ik twijfelen, mag ik bedroefd over zo een wereld, mijn mond maar houden.

Mei.2003: Bloemen

Wat een prachtig lenteweer de afgelopen maand april. Veel tijd heb ik besteed aan wandelen door dellen en dreven. Genieten van een fantastische bloemenpracht. Met mijn vrouw repeteer ik dan de namen van alle bloemplanten die zo langs het pad staan. Elk jaar weer. Ik vergeet namelijk die namen steeds. U zult zeggen: 'da's toch gek voor een bioloog?' Nu heb ik eerlijk gezegd nooit een 'normale' bioloog gekend en elkeen heeft zo z'n makke. Ik bijvoorbeeld, kan geen namen onthouden. Vooral niet van planten. Wat ik ook doe, ik vergeet ze steeds weer. Dan komt het voorjaar en dan maak ik altijd ruimte in de lessen, voor de flora! Met dat boek in de hand kom je door het ganse plantenland. Je kunt alle planten in Nederland 'determineren' dat wil zeggen: opzoeken wat hun echte naam is. De leraar moet natuurlijk alle namen uit z'n kop kennen. Door de wandelingen met mijn vrouw, die de namen wèl onthoudt, lukt dat ook elk jaar weer opnieuw. Enne... planten met moeilijke en minder bekende namen mag je sowieso niet plukken, want die zijn zeldzaam.

Als we bij Oma komen staat ze heftig op het zwarte telefoonklappertje te drukken en te duwen. Ze zegt:

"Verdorie, die stomme televisie is kapot, ik krijg alleen Nederland 1!"

"Maar Oma, dat is toch niet de afstandsbediening!"

De even zwarte afstandsbediening ligt verscholen naast de tv. De tv functioneert perfect. Tevreden gaat ze zitten en ziet mijn setje zomerzegels.

"Ach", zegt ze, "dat is een Incalelie en dat een lathyrus. En dat een lychnis, als ik me niet vergis. En die Irissen heb ik altijd zo mooi gevonden, hadden wij ook in de tuin."

De enige bloem die ze niet noemt, is ook de enige die ik wel ken: het viooltje! Ik lees de tabs en verdomd, ze kent ze bijna allemaal. Ik ben stomverbaasd. Zij pakt weer het

telefoonklappertje en zegt:

“maar nu is die tv echt kapot, kijk maar”. en het klappertje floept open en alle blaadjes flapperen op de grond.

Wie mooi wil zijn....

De ‘vernieuwbouw’ van de school, werpt zijn schaduwen lang vooruit. Allerlei gemeentelijke organen werpen zich tegenstribbelend op en daarom duurt het allemaal zo lang. Ik kom op een maandagochtend na de paasvakantie nietsvermoedend de school in en zie op het prikbord een mededeling van een beleidsmanager:

“Er is nog steeds enorm veel rotzooi in de aula. Als dit niet verandert zullen er strikte maatregelen genomen worden!”. Met een slaperige blik kijk ik naar links, door de kamer van Johnny, de aula in: aula weg! Ik denk: “zouden ze nu eindelijk consequent geworden zijn.... maar dit is wel erg consequent! ... hele aula weg!”

Verbaasd loop ik naar het raam en aanschouw een groot gat. De hele aula weg. Al die jaren ergernis over, om je oren gegooide, yoghurtbekertjes. Containers weggeslingerde boterhammen waarmee je de totale hongersnood van een ontwikkelingsland zou kunnen stillen. Half volle colablikjes die voor je voeten gegooid worden. En het ergste... de daders weten zich altijd in de massa te verschuilen, dus ongrijpbaar. Alleen al die aula is een reden om overspannen van te worden. Hier blijkt de totale machteloosheid van het gezag, wanneer de massa’s zich niet willen of niet kunnen gedragen. Of misschien omdat het hen niet geleerd wordt. Per slot zijn in de loop der jaren de tafels, waaraan in de pauze gegeten kon worden, ook verdwenen en wordt van de jeugd verwacht dat ze uit de vuist, of zeg maar van de vloer vreten, want dat is de enige plek waar ze nog kunnen vertoeven. Behandel je klanten als vee en ze gaan zich ook zo gedragen. De collega’s maar klagen over het ontbreken van normen en waarden. Vind je het gek, houd ik ze altijd voor, in de talloze vergaderingen die altijd weer met dezelfde klaagliederen eindigen, en dan maak ik mijn ‘vee vergelijking’. Nee, nog meer strafwerk en meer solidariteit van de collega’s om er óók eens wat van te zeggen. Aan m’n hoela. Als je iets in de aula zegt krijg je een grote bek terug tenminste als die leerling niet toevallig in een van jouw klassen zit en je houdt er een trauma aan over. Ik heb al heel wat leraren zien afknappen tijdens het toezicht in de aula.

Daartegenover staat natuurlijk het cabaret. Dezelfde kinderen die uitgekreten worden voor nonchalant, smerig en onverantwoord, presteren het wel elk jaar weer, om een cabaret op de Bühne in diezelfde aula te zetten waar je ‘u’ tegen zegt. In de pauzes geen discipline, maar met goede leiding en veel eigen verantwoordelijkheid en wat povere middelen, zetten ze acts op de planken waar je soms de tranen van over de wangen rollen: óf van ontroering óf van het lachen. Ze zingen, performen, spelen de sterren van de hemel. En, het zijn vaak juist die zelfde rakkers waarover in de vergaderingen zo geklaagd wordt.

Tja, die aula. Er is daar al heel wat lief en leed gedeeld. Wat aanvankelijk een ‘loze ruimte’ leek, en waarover, bij enig management destijds, de enige zorg was of “de vloerbedekking niet beschadigd zou worden?”

En nu.... een leeg gat, alleen nog wat stalen balken en wat betonnen randen.

In mijn bio-lokaal verschijnen opeens gaten in de vloer. Het blijkt dat daar de regenpijpen doorheen zullen gaan. Als je er een gebouw tegenaan zet moet je natuurlijk wel ergens met die regenpijpen naar toe. Het water verkiest natuurlijk een andere weg en al vlug tekenen zich de bekende bruine vlekken af in het plafond, die wel tot de volgende verbouwing zullen blijven zitten over zo'n jaar of twintig. Ik kijk van mijn lokaal uit op het gat dat eens aula heette en vraag me af of het ooit nog goed zal komen.

Mijn vertrouwen wordt iets groter als ik ontdek dat men alle leidingen omgelegd heeft en een aantal kortsluitingen heeft moeten maken om het restant van de school normaal te laten functioneren. Toch wel duivelskunstenaars die bouwers.

Sinds mijn pentekenlessen op de middelbare school heb ik grote bewondering voor die architecten. Van tevoren alles in tekening vastleggen, tot op de centimeter nauwkeurig. Wat vooral belangrijk is: zien hoe je eigen ontwerp langzaam, maar zichtbaar ontstaat. Na een tijdje is het klaar en kun je zeggen: 'dat heb ik ontworpen en gebouwd', lijkt me fantastisch. Als leraar hoor of zie je vrijwel nooit meer iets van je eigen leerlingen. Bij je eigen kinderen duurt het altijd verschrikkelijk lang voor dat je met enige zekerheid kunt zeggen: 'het is goed zo...'

Maar wie mooi wil zijn moet pijn lijden, zegt het spreekwoord. En zo ook hier. Halverwege de les begint iemand in, het onder jouw lokaal gelegen plafond, te boren telkens wanneer jij met een belangrijke zin wilt beginnen. Of de kiezels vliegen je om de oren omdat ze het dak vernieuwen.

De solidariteit onder de collega's lijkt juist in deze moeilijke tijden te krimpen tot een minimum. Vooral als het op parkeren aankomt. Iedereen heeft wel een smoes om zijn plaatsje te claimen op het veel te kleine parkeerterrein, dat eigenlijk alleen maar voorbehouden is aan de pendelaars. Voorop uiteraard het management, dat juist niet aan lestijden gebonden is. Zij dienen zo kort mogelijk bij de school te parkeren want druk, druk, druk!

Je ontwikkelt een traagheidsfactor: "Kom ik te laat...dan kom ik te laat... 'vernieuwbouwing' weet je wel..."

Pas tijdens de proefwerkweek loopt het echt de spuigaten uit. Het is bloedheet op deze dag in juni maar voor het raam staat een bulldozer zand weg te werken en rijden de vrachtauto's af en aan. De arme leerlingen ploeteren met wiskunde en Engels. Door het lawaai kan er geen raam open. Na een halfuur besluit ik, gedwongen door een onverdraaglijke hitte, om toch maar de ramen open te zetten. De klas slaakt een zucht van verlichting die hen te staan komt op een aantal langs denderende treinen en twee jumbo's die laag over scheren teneinde vlak achter de spits van de basiliek te kunnen landen op Maastricht-Aachen Airport. De combinatie met de bulldozer en een paar vrachtwagens maakt dat ik besluit de ramen maar weer dicht te doen en de deur naar de gang open te zetten. Daar vallen we in een twistgesprek tussen een toezichthoudende overspannen 'maatschapeze-leraar' en zijn klas die ook het glorieuze idee heeft gekregen om de deur open te zetten en dat inmiddels blijkbaar vergeten heeft.

Na afloop van de beide proefwerken vraag ik aan de klas om even te blijven zitten en zij doen dat met opzienbarende meegaandheid.

“Jongens, ik moet jullie excuses aanbieden! Dit is het meest rotte toezicht dat ik in mijn tweeëndertig jarige loopbaan heb moeten houden. Jullie hebben reden tot klagen, want dit zou eigenlijk niet mogen. Ik zal het aan jullie leraren laten weten!”
Toch vallen de resultaten achteraf nog mee. Blijkbaar baart oefening kunst na al die jaren met lawaai in de aula.....

Jun. 2003: Kapotmoe!

Sta ik maandagochtend weer voor de klas.

“Meneer, mag ik een handtekening van u?

“Asjeblief, hou nou op met die flauwekul, dat heb ik vanochtend nu al 100 keer gehoord! “ Ik draaide de docentenkamer in:

“Ha daar heb je onze televisiester! Ik heb jou zaterdag op de t.v. gezien!”

Wat bracht L1 er toe om nu opeens zo’n belangstelling te hebben voor onze tentoonstelling? Enkel en alleen ‘de oervogel’ en niet eens alleen de oervogel, maar ‘de oervogel van Maastricht’ Wat een geluk dat we die oervogel hadden. Dat werd allengs een ‘ouwehoervogel’ Wat ik ook deed om de mooie presentatrice af te leiden naar de tentoonstelling en de postzegels, of de jeugdhoeck, of al die andere activiteiten die we dat weekend gingen ontwikkelen, het bleef alleen die OH-vogel! Maar goed,

als je in een pissoir een ringetje legt probeert iedereen daarop te mikken. Zo is het met de actualiteit ook. Je moet een item uitzoeken dat aanspreekt en dan heeft iedereen het alleen maar dáár over. We hebben het gemerkt. Op zondag, de dag na de uitzending van het ‘nieuwsitem’ liep het letterlijk storm. Iedereen wilde een enveloppe met ‘het stempel’! Dat heeft weliswaar niets met filatelie te maken maar het helpt wel. Vijf minuten op het nieuws, daar betaalt Ger P. een kapitaal voor. En het mooiste is: als ik die reclame gezien heb,

die vette man die daar zo’n beddenzaak in loopt en denkt dat de vrouwen hem nog zullen begeren als je maar zo’n bed bij hem koopt, dan heb ik al geen zin meer om zo’n bed bij P. te kopen! Het aangezicht van de mooie presentatrice deed mij glimlachen en dat kwam ook goed over: ‘wat was je vrolijk’ Tja, jullie wisten niet wat er bij die bloedhitte tegenover mij stond: dan wil je wel! Zij dacht alleen maar aan die oervogel. Ik dacht maar niet meer en daarom ging het vanzelf! We hebben daarna veel enveloppen verkocht, met dank aan L1 en die leuke juffrouw. Lang leve de oervogel.

Het Ei

Het is heerlijk weer.

“Kom”, zeg ik tegen de vrouw, “we gaan eens lekker met de hond wandelen.”

Niets is zo fijn als met de hond langs Limburgs dreven te lopen en te genieten van het landschap, het gekwinkeleer der vogelen in de lucht en van het feit dat vooral de hond er zo van geniet. Alleen gaan lopen vind ik vreselijk, het lijkt wel of je eventjes geestelijk gestoord bent, tenminste dat gevoel heb ik dan altijd.

De hond geeft meteen al blijk van zijn grote genoeg. Je hoeft maar naar je schoenen te kijken en op een bepaalde toonaard te zeggen: ‘ga je mee’, dan begint hij heen en weer te lopen en tegen je op te springen dat het een lieve lust is. Op de hoek van de oprit kijkt hij even om, even controleren of dat andere schaap (mijn vrouw) ook wel goed meekomt en dan kan het festijn beginnen.

Honden tillen hun poot op, tenminste mannetjes honden doen dat. Iedereen kent dat fenomeen: ze palen daarmee hun territorium af en laten aan de andere mannetjes weten dat ze er zijn. Bomen, paaltjes en muurtjes zijn de geschiktste plaatsen.

We naderen een voortuintje, alwaar het groen vervangen is door een compleet fort van bakstenen muren en bakken. Een voortuin is tegenwoordig niet meer genoeg, de wonderen der natuur in de vorm van struiken, bomen en planten zijn onvoldoende en worden vervangen door eigen spinsels van muurtjes en ten langen leste door een bak waar een dood zwart doek overheen wordt gelegd en dan een lading grind erop. Dan heeft de natuur definitief het onderspit gedolven, is het onderhoud te belastend geworden en zijn we weer een plens grondwater kwijt. Ik loop met Margaret erlangs en mijmer dat het zo eenvoudig is: gewoon laten groeien en de rest krijg je voor niets: de vogels, de egels en de muizen, de paddenstoelen en de kevers.

Opeens wordt mijn mijmering wrang doorbroken door een enge stem die schreeuwt: “kun jij je hond niet ergens anders laten pissen!”

Margaret en ik kijken verbaasd en zoekend om ons heen, daar onze horizon enigszins beperkt wordt door onze hoofddeksels. Dan opeens, kijk ik naar boven en zie in een open raam op de eerste verdieping een ‘boze buurman’, die als een soort Napoleon in onderhemd met hangbuik, zijn impertinente spraakgebruik voortzet in een tirade tegen ‘schijtende honden’. Wij murmelen dat onze hond dat nooit doet en Margaret stelt voor om maar snel door te lopen.

Ik loop me de hele avond te ergeren dat ik weer niet alert genoeg was om onze idylle zomaar te laten onderbreken door zo’n schreeuwlelijk. Ik haat mensen die het fatsoen niet hebben om je op een nette manier aan te spreken. Ik neem mij voor dat me dat niet meer gebeurt, alhoewel ik duidelijk met ‘een ei’ in mijn maag zit.

De volgende ochtend sta ik op en vraag me af: douchen of niet? Ach, al zijn er vandaag alleen maar rapportvergaderingen, ook je collega’s hebben recht op een frisse Jos dus toch maar douchen en een schoon hemmetje aan.

Ik kom beneden en wil de vogelkooi buiten zetten. Ik kijk naar de partytent en zie een buil water in de voorflap hangen. Het heeft vannacht blijkbaar geregend. Zo’n buil kun je niet laten hangen, want dan scheurt de stof. Maar die builen met water zijn verraderlijk, dat water gaat altijd de andere kant op dan jij denkt. Dus als ik nu rechts ga staan en met mijn rechterhand over links aan die flap trek, dan moet dat luk.... Voordat ik een woord heb kunnen uitbrengen gutst een enorme bel water over mijn schone hemmetje en mijn broek. Tweede douche maar nu met kleren aan. Ik zucht en denk: er zijn zo van die dagen, en ga me maar weer omkleden.

Op school gekomen valt me al snel de hectische sfeer op die er altijd hangt tijdens proefwerkweken en vergaderweken. De vergadering begint in een lacherige sfeer en dat bevalt me nooit. Hij wordt slecht geleid, duurt daardoor veel te lang, roept allerlei wreveltjes op, kortom niet goed. Een collega toont haar brevet van onvermogen door een leerling die formeel zonder toestanden bevorderd is van de derde naar de vierde klas VWO, toch maar aan te raden om naar de HAVO te gaan. Nu breekt mijn klomp.

Al is ze niet zo exact ingesteld, ze is formeel bevorderd, dan kun je toch geen HAVO gaan adviseren. Misschien een advies om niet het exacte pakket te kiezen, maar je kunt bijvoorbeeld toch ook eens hard gaan werken! Als ik bij de eerste de beste tegenslag een ander pakket had gekozen, dan was het pakket putjesschepper bij de gemeentereinigingsdienst mijn deel geworden. Ze blijft haar brevet van onvermogen poneren en dat leidt ertoe dat een andere collega een kolerische aanval krijgt, ieders standpunten door elkaar gaat halen, en uiteindelijk tegen mij uitvaart dat ik nu toch eens moet ophouden met die flauwekul. Hij loopt helemaal rood aan, zijn halsslagaders staan op springen en onbetamelijk woordgebruik neemt de overhand. Dreigingen om op directieniveau zijn gram te gaan halen..... Ik denk: hou maar je mond, dadelijk blijft hij erin. Hij is best een aardige vent maar heeft dat wel vaker en dat is niet gezond, zwijg maar.

Ik zal hem later wel even op de hoogte brengen dat hij tegen de verkeerde bezig was, en trouwens: het hoort bij deze dag.

Ik kom de dag verder tamelijk ongeschonden door en na het eten breekt het uur van lopen en laten lopen weer aan. We leggen de vork neer, kijken met een schele blik naar de schoenen en alles gaat bij de hond omhoog: de staart, de oren, de wenkbrauwen. “Ja, ja, we gaan met je lopen, wees nu maar rustig!”

De oprit af, even omkijken of het vrouwtje wel in de kudde blijft, maar het vrouwtje gaat helemaal niet mee, dat moet hij even verwerken. Maar na enig trekken en duwen kunnen we dan toch op pad.

Staat Napoleon, met de armen in de zij, breed uitgemeten op zijn trottoir.

“Nu zul je het hebben”, zeg ik tegen Dobber, “maar nu vallen we aan!”

Hij wil beginnen, maar ik ben hem voor:

“Tussen twee haakjes, wie heeft u toestemming gegeven om mij met ‘je’ aan te spreken? En daar komt nog bij: als u mij netjes iets vraagt ben ik altijd genegen om mijn oor te lenen en met uw vragen en wensen rekening te houden”

Zijn mond valt open van verbazing, maar hij herneemt:

“Jij hebt bier gedronken, je stinkt uit je bek!”

“Dat heeft er niets mee te maken”, antwoord ik: “als u mij netjes wat vraagt ben ik altijd bereid om met uw wensen rekening te houden!”

Hij zwaait met zijn armen en schreeuwt uit:

“Jij woont toch daarachter, waar altijd die Mercedes voor de deur staat, is ’t niet, ik weet je wel te vinden?”

Zo, al meteen een dreiging, doorgestoken banden of een baksteen door de voorruit, wat zijn we toch sociaal vandaag de dag. Ik trek me er niets van aan en herneem:

“Dat heeft er niets mee te maken, als u mij netjes iets vraagt, ben ik altijd bereid erna te luisteren!”

Zijn hals wordt steeds dikker, zijn ogen puilen uit, van de zenuwen staat hij alsmear z’n broek op te hysen en hij schreeuwt:

“Jij hebt gezopen, je hebt bier gezopen, je stinkt uit je bek en die honden schijten altijd op mijn oprit en dat moet maar eens afgelopen zijn!”

Hij wijst naar Dobber, die er rustig bij is gaan zitten en zich het tafereel van de zijkant aankijkt. Ik zie hem zitten en denk: wat een doedelzak, ik word hier bijna vermoord en hem deert het niets.

“U heeft het nog steeds niet begrepen”, antwoord ik:

“Mijn hond doet zoiets niet, maar ik heb u nog steeds geen toestemming gegeven om mij met ‘je’ aan te spreken en overigens als u mij netjes iets vraagt dan ben ik altijd bereid om erna te luisteren! Mag ik nu verder wandelen?”

Ik pak de lijn en vervolg mijn wandeling. De arme man staat hijgend en geslagen tegen zijn muurtje en weet het duidelijk niet meer. Zo nu heeft hij z’n ei terug en ben ik het kwijt. Eigenlijk ben ik wel een beetje trots op mezelf dat ik dat zomaar gedurfd heb, en dan ook nog zonder kleerscheuren er van af kom. Ik draai de hoek om en ben al een eind gevorderd in de volgende straat als hij ook de hoek omrent en mij achterna komt. Oh jeetje, nu zijn de rapen gaar, hij is weer bij z’n positieven gekomen. Het theater begint opnieuw. Weer eerst de constatering dat ik bier ‘gezopen’ heb. Hoe hij daar toch bijkomt? Ik had twee glazen wijn op, slecht reukorgaan en veel te dicht bij. Ik blijf maar antwoorden dat indien hij mij netjes benadert, ik zeker bereid ben om te luisteren maar dat ik hem geen toestemming geven heb om ‘je’ tegen mij te zeggen.

“Ik haal de politie erbij” schreeuwt hij teneinde raad uit.

“Moet u zeker doen”, zeg ik: “haal de politie maar erbij, dan kan ik hen ook uitleggen dat als men mij netjes iets vraagt, ik zeker bereid ben om te luisteren”.

Hij raakt wild zwaaiend mijn arm en ik vrees dadelijk een linkse directe, ik hoop dan maar dat er veel mensen kijken. De dreiging van de politie werkte averechts, zo merkt hij, dus gooit hij het nu op een andere boeg:

“Ach, ben jij er zo eentje, ook van dat soort, allemaal hetzelfde, houdt mekaar de hand boven het hoofd, je hebt bier gezopen, ik heb dat muurtje zelf gemetseld en ik wil niet dat er honden tegenaan pissen” en hij wil nog verder uithalen als een wagen gierend remt en de deur openzwaait. Een vrouwspersoon zegt:

“hou daar nou mee op, kom nu in de auto, kom nu!” Omdat hij ook niet meer weet wat hij ermee aan moet draaft hij woest met zijn knuisten zwaaiend in de richting van de auto en neemt zo zijn ei mee.

Dobber was er weer heerlijk rustig bij gaan zitten en samen constateren we dat het gesprek ten einde is. We besluiten onze wandeling te hervatten. We lopen door de groene velden en snuffelen samen aan de heerlijke bloemenpracht in de bermen. Vandaag, nu wij het ei kwijt zijn, plakken we er nog een extra rondje aan, heeft ie toch verdiend, hè Dobber, die baas van je?

Aug. 2003: Goed maar duur Nieuws.

Sinds jaar en dag laat het dagblad “De Limburger” de filatelie links liggen. Misschien heeft de hoofdredacteur een trauma opgelopen tijdens zijn jeugd? In ieder geval, wat je ook doet, ze laten je er nooit in! Lieten moet ik zeggen, want sinds kort is er belangstelling. Zo meldde zich vóór het LFD-weekend een journaliste in opleiding, die een ‘sfeerreportage’ wilde maken. Hoe meer publiciteit hoe beter. Enige teleurstelling toen bleek dat het artikel pas na het weekend zou verschijnen, maar goed, u weet: ‘een gegeven paard’, enz. Ik was enthousiast toen ik het las, komt mijn vrouw en die zegt: “ik vind het helemaal niet zo leuk!” Nu ben ik ’s ochtends toch al niet zo aanspreekbaar, maar dit breekt m’n klomp.

“Dat is toch goeie reclame! Daar moet een ander zwaar voor betalen. Lang leve de filatelie, toch!” Tja, daar was ze het wel mee eens, maar, zegt ze:

“in je enthousiasme weet nu de hele wereld en dus ook de penoze wat jij hier in huis hebt staan, aan verzamelingen en zo...” Ik snapte het nog niet helemaal, maar het was ook nog zo vroeg!

“Nou en?” pleeg ik dan te zeggen.

“Je hoort zo veel over inbraken”, antwoordt ze, “en nu weet iedereen dat er wat te halen valt....”

Daar heb ik helemaal niet bij stil gestaan, aan zoiets denk ik nou nooit, maar zij wel en.... ze heeft nog gelijk ook. Mijn belofte om een alarminstallatie te laten aan leggen brengt enige gemoedsrust terug. Ik laat de expert komen en het blijkt dat het mij toch wel enige honderden euro's gaat kosten en dan zeggen ze er altijd bij: ‘maar een professional komt er altijd in!’ Nu maar hopen dat die prof ook verstand heeft van postzegels, want dan komt hij niet direct bij mij. Het enthousiasme voor een hobby kan duur zijn. Dit leuke krantenartikel gaat me enige honderd euro kosten, maar goed er heeft zich wel één nieuw lid gemeld, daar doe je het voor!

Kunt U even op mijn Kamer komen

In het onderwijs verandert veel. Niemand wil het eigenlijk en toch is iedereen steeds alles aan het veranderen om te veranderen. Het is een ziekte: veranderitis. Wat dan het meeste opvalt is dat er eigenlijk helemaal niets verandert en dat je na een hoop toestanden weer terug bent bij af.

Als er vroeger iets niet in orde was, dan zei de rector tegen je: ‘kunt u even op mijn kamer komen’, en dan wist je al dat iets niet klopte. Soms viel het mee en was het alleen maar het discreet overhandigen van het pakket voorlichtingsmiddelen van de NVSH met de opmerking om het toch maar onopvallend in het kabinet op te bergen, maar soms was het een uitbrander, de directe mededeling dat iets niet goed was of de leiding niet beviel, je wist tenminste waar je aan toe was!

De ellende is begonnen met de ‘functioneringsgesprekken’. Iedereen moest om de zoveel tijd bij de baas of een van zijn secondanten komen en dan werd zijn reilen en zeilen eens onder de loupe genomen. Leuk werd het echter toen bleek dat je ook best iets mocht zeggen over hun reilen en zeilen. Het aantal gesprekken verminderde zienderogen.

Eén keer in mijn, nu 32 jarige loopbaan, heeft iemand officieel belangstelling moeten tonen voor mijn doen en laten. Een zonnige dag en in een tussenuur ‘het functioneringsgesprek’ op de kamer van de rector. Deze begint met de volgende uitspraak:

“Jos” (poeh hé, zo maar bij de voornaam)

“ik heb altijd zo’n idee dat jij veel te hard werkt”.

Daarmee heeft ie me plat. Ik ben zo stomverbaasd over deze uitspraak dat de volgende tien minuten volledig aan mij voorbij gaan. Ik vond van mijzelf dat ik er af en toe best een schepje bovenop kon gooien en dat het sowieso altijd beter kan. Als ik weer bijkom van mijn verbazing kijk ik door het grote venster naar buiten en zie een ijsvogeltje vliegen. Vorm van lichaam en snavel en de schitterende kleuren zijn zo eenduidig dat het niets anders zijn kan dan een ijsvogeltje. Een zeer zeldzaam diertje dat af en toe langs de Geul gesignaleerd word, maar ik had er nog nooit een in levenden lijve gezien. Dat is dan de tweede linkse directe en wederom kan ik geen

woord uitbrengen. De rector eindigt met de conclusie dat het een zeer verhelderend en goed gesprek was en na een halfuur sta ik geslagen buiten. Ik wilde zoveel zeggen.

Tegenwoordig probeert men het functioneren van docenten op andere wijzen te beïnvloeden, bijvoorbeeld door enquêtes te houden onder de leerlingen over het functioneren van de leraren. Allemaal gedragswijzen die de directe confrontatie uit de weg gaan en die eigenlijk nergens toe leiden dan alleen maar papier verslindende tijdverkwisting. Het gedrag van mensen verander je niet door aan anderen te gaan vragen wat zij er van denken. Het goede voorbeeld geven is een van de manieren waarop je dingen kunt veranderen en vooral de directe confrontatie.

Als er iets mis gaat met het boekenbestand en ik attendeer de verantwoordelijke in deze erop en de tijd dringt, dan gaat deze een brief schrijven naar de collega's die in die boekencommissie zitten en die schrijven dan een brief terug waarmee ze hun blunder goedpraten en er dus verder niets wezenlijks veranderd.

Wat verlang ik terug naar de tijd toen de baas nog zei: 'kunt u even op mijn kamer komen'

Sep. 2003: 'n Gelukkie

"Kijk maar!", zegt hij, bijna in paniek.

"Kijk maar, onder die blokjes van vier zitten hele ouwen". Inderdaad, onder de blokjes van vier, van betrekkelijk goedkope zegels zitten reeksen van dure zegels.

"En, je moet het maar weten...met dát stempel.." Hij stottert zich door het verhaal.

"Met dat stempel...kijk hier in de kattaloog... 20 tot 30 euro per stuk...heb ik nog nooit gezien". Ik krijg de indruk dat hij zich een beetje schuldig voelt dat de duvel nu eens op zijn hoop.... Als je geen specialist bent, kijk je er gegarandeerd over heen, net zoals de vorige bezitter en de veilingmeester die het ten bate

van de vereniging mocht veilen voor de somma van 15 euro! Blijkt maar weer eens dat kunde en kennis loont. Wat mij echter frappeert is dat hij, die bij wijze van spreken leeft van 'het geluk' en zijn salaris verdient uit het 'geringe' overschot tussen wat mensen vergokken en winnen in een gokhal, uiteraard altijd ten gunste van de firma, hierdoor zo in alle staten kan geraken. Nu hij zelf eens geluk heeft, komt hij er bijna niet weg mee. Als mijn zoon hem zou zien zou hij zeggen: ' een coole gast', zo oogt hij ook, maar nu is hij uit zijn evenwicht, wat alleen maar weer in balans gebracht kan worden door een paar extra pilzen.

"Moet ik de vorige eigenaar niet..?."

"Nee!", zeg ik resoluut: "verkocht is verkocht, dan moeten ze maar beter kijken"

"Maar de waarde is meer als 10.000 euro, schat ik zo..." Ik denk dat het me niets zou verbazen als het een veelvoud is van die 10.000.

"Vul daar nou maar je eigen verzameling mee aan, en je weet het: je kunt papier niet eten!" Nog niet geheel overtuigd geeft hij nog een rondje, maar hij zal ze moeten houden of hij wil of niet, dat is hem nu ook wel duidelijk. Tjee, wat ben ik blij dat de duvel nu eens op deze hoop heeft gesch...Hij weet dat je geluk niet bijeen kunt gokken of kunt kopen en nu overkomt het hem toch ook eens. Mijn avond is weer goed!

Okt. 2003: Zo maar een Avond

Onze verenigingsavond is, voor mij als voorzitter, altijd tamelijk hectisch. Eindelijk na afloop van het officiële gedeelte kan ik ook wat zegelen. Iemand tikt op m'n schouder. Aan de stem hoor ik wie het is. Dit lid is altijd op en top correct, betrouwbaar en stipt.

Ik kijk omhoog en schrik want ik zie een sterk vermagerd gezicht.

“Meneer de voorzitter, mag ik u even wat mededelen?”

“Natuurlijk”, antwoord ik, en ben benieuwd. Hij vertelt uitgebreid dat er bij hem leverkanker is geconstateerd en dat dat natuurlijk consequenties zal hebben. Morgen zal hij een aantal van z'n verzamelingen van de hand doen. Ik ben paf en kijk even stil voor me uit. Tussendoor vraagt iemand anders me nog wat en als ik me daardoor geïrriteerd terugdraai is hij weg.... Even later komt 't Reisnet-busje voor Peter, onze invalide penningmeester. De chauffeur, een jonge knul, komt blazend naar binnen en schreeuwt iets van:

“hij had al lang buiten moeten zijn! En schiet nu maar wat op want anders laat ik je gewoon hier staan.” Iedereen staat perplex. Normaal zijn ze een half uur te laat of een half uur te vroeg. Dan meldt de chauffeur zich altijd even vriendelijk om hem te halen. De barman heeft nog net de tegenwoordigheid van geest om te roepen:

“Hé, kan 't ook wat vriendelijker?” Onze Penningen-Peter reageert gelaten, heeft dit zeker al vaker meegemaakt.

's Nachts vlieg ik een school-coördinator aan, oorvijs een lullige conciërge en plak een leerling achter het behang. Uitgeput word ik 's ochtends wakker. Een schriftelijk klacht bij Hem indienen heeft natuurlijk geen zin, maar Reisnet krijgt een zware brief, met Drs. en voorzitter en alles d'rop en d'raan. Ze zullen weten dat ze met hun poten van m'n leden en vooral van m'n Penningen-Peter moeten afblijven!

Nov. 2003: De Firma Rolliuk

“Môge Flipsekerel”, zei de pasbenoemde ‘black-belt manager zegel-waarden’ van TPG-Post tegen zijn ‘office manager’ toen hij het office binnen zwierde. Hij had deze ochtend iets triomfantelijks en dat was ook wel terecht, want hij was als lid aangenomen in de golfclub ‘Rietlanden’ hetgeen op korte termijn een zekere promotie zou betekenen, of misschien wel een betere job via een vriendje in de plasmascherm-business. ‘Niks fout aan méér centjes’ was zijn adagio.

“Geef me eens even de agenda, Flipsekerel. Zijn de salesmanagers er allemaal al? Eens kijken... De koffiëomzet gestegen - goeie klapper was dat – grote vraag naar ‘Prestige-booklets’ wordt gemeld vanuit Apeldoorn....Apeldoorn? Flipse wat was er in Apeldoorn? Een postzegel-tentoonstelling, dacht je. Tja, maar daar kon ik dus niet naar toe vanwege die golf, toch? En dit? Flipsekerel? Een rolluiken firma uit Kerklaan die eigen postzegels vraagt? Wat is dit nu voor onzin? Flipse, die kunnen toch, hoe heten die dingen toch weer.. persoonlijke zakenzegels laten maken. Géén firma, zeg je? Wat maken ze er dan, Flipse? Niets? en dat al 900 jaar? Abdij? En niet eens bier? Flipse.. bel Heineken... een bierzegel, dat lijkt me wel wat, in de kleuren rood-groen, daar zullen ze toch wel wat voor over hebben, dunkt me. Wat zit je nu toch te zeuren

over die abdij, Flipse. Ook nog in Limburg, wedden dat ze dan dadelijk ook nog met steenkool komen aanzetten? Zie je wel, steenkool! Laat mij die brief eens zien, Flipse. Abdij Rolluik?...Oh nee Rol-duik! Waar ligt Kerkrade Flipse? Maar.. dat is bijna buitenland man. Niet eens een golfcourt, zeg je? Nee hoor, moeten we niet doen, Flipsekerel, zit niks voor ons in. Met cultuur, ook nog zo'n beetje in het buitenland kun je geen droog brood verdienen. Omzet, Flipsekerel, omzet. Schrijf maar af en verzin maar wat, dat moet jij met je mavo-C-diploma toch ook wel zelf kunnen fiksen...goed zo kerel!”

Wie mooi wil zijn.... (2)

Na de vakantie is de chaos op school natuurlijk nog groter dan dattie voor de vakantie al was. Alle roosters zijn omgekeerd in verband met de ‘vernieuwbouw’. De verantwoordelijken blijven hameren op hun grote verantwoordelijkheid en blijven de nadruk leggen op de vele weken extra werktijd die ze er in gestoken hebben om alles enigermate gladjes te laten verlopen. Laat dat gladjes maar weg, want het is een puinzooi.... maar dat moet je er voor over hebben. De eerste les begint al in een ander lokaal dan mijn vaklokaal. Uiterst vervelend, je moet eerst je spullen bij elkaar zeumeren in het andere lokaal, dan gaan sjouwen met sheets, kaarten en mappen. Hopen dat er een overheadprojector is in dat lokaal die functioneert enzovoorts. Ik kom de klas binnen en het is een gymnasium klas. Ze zitten doornstig naar mij te kijken zodat ik vraag:

“Jullie hebben toch biologie dit uur?”

“Nee hoor” antwoord een uiterst serieus meisje op de eerste rij.

“Wij hebben dit uur Duits!” en de hele klas knikt onverwoestbaar van yes. Ik kijk ze met ongeloof aan en denk bij mijzelf: ‘zou je dan toch verkeerd gekeken hebben?’ Dus pak ik mijn koffer en de hele santenkraam en loop terug naar de docentenkamer. Ik kijk op het rooster en daar staat duidelijk: gym 3 in lokaal natuurkunde! ‘De verrekkelingen’, denk ik, maar realiseer me tegelijkertijd die pokerfaces, die stalen smoelen...je houdt het toch niet voor mogelijk. Hier sprankelt weer dat gevoel voor humor uit dat je alleen maar aantreft in gymnasium klassen. Dat vereist een passend antwoord. Ik kom de klas binnen en zie de grimlachende gezichten in spanning, afwachting wat mijn reactie zal zijn. Ik zeg:

“Guten Morgen meine Damen und Herren. Heute werde ich unsere Unterrichtsstunde auf deutsch geben. Und zusätzlich natürlich eine Probearbeit zum Abschluss”. Nu weten ze niet meer of ze lachen moeten, geslagen door verbazing ondergaan ze mijn lesuur in het Duits. Hadden ze maar wiskunde gekozen of Frans, maar laat ik nu net in Aken biologie gestudeerd hebben!

Die verbouwing begint op mijn zenuwen te werken. Een paar dagen later moet ik weer naar een ander lokaal dan mijn vaklokaal. Ik kijk door de glazen wand en constateer de aanwezigheid van een overheadprojector. Hè, denk ik, gelukkig. De klas is zo'n tien minuten te laat. Ik heb natuurlijk weer de verkeerde klapper bij me en moet noodgedwongen naar het vaklokaal terug. Dan kun je de administratie nog eens gaan bijhouden van een klas waarvan je nog geen lijst hebt en waarvan de plattegrond vanwege het veranderde lokaal ook niet meer klopt.

Maar goed, ik loop uiteindelijk af op die overheadprojector en zie dat er zelfs een

tafeltje met wieltes onder staat, welk een luxe.

“Waar is het stopcontact?” vraag ik euforisch. De hele klas zoekt mee, maar we kunnen nergens een stopcontact ontdekken. Hoe nu? Een klas zonder stopcontact, dat kan toch niet... Het blijkt dat het stopcontact achter een zware kast is verborgen. Met enige mankracht krijgen we de kast van z'n plaats, blijkt het snoer net iets te kort. Goed, dan maar schuin projecteren, ook geen probleem. Een scherm is er niet, maar schermen heb ik al jaren geleden afgeschaft. Ik heb mijn amanuensis in het vaklokaal het vlak op de muur achter het bord wit laten schilderen en dat voldoet perfect. Spaart schermen en is stukken goedkoper. Ik duw het bord naar beneden, maar dat laat zich maar tien centimeter naar beneden duwen en dan houdt het op. Een strook van twintig centimeter af plafond is projectabel en dat is natuurlijk veel te klein! Verdorie, dan maar naar de conciërge om een scherm te vragen. Deze zegt opgewekt:

“Oh, maar we hebben een scherm! Dat staat in het rommelhok. Hier heb je de sleutel, veel succes!” In deze strijd om de sterkste te laten overleven wil ik al helemaal geen discussie meer aan gaan of ik dat wel moet doen, dus ik loop snel naar het rommelhok en inderdaad daar staat een ouderwetse driepoot met reuze scherm in ronde houder. Trots met mijn vondst sjouw ik terug naar het lokaal en laat het aan de leerlingen zien. Ik klap de driepoot uit, draai de houder horizontaal en grijp dan naar het linnen scherm maar tast in het niets. Ik kijk nog eens goed, maar er zit niets in: de houder is leeg. Ik wil gaan gillen maar dat kan natuurlijk niet. De klas begint te lachen en met nog tien minuten te gaan geef ik het op en mogen ze aan het huiswerk beginnen.

Het volgende uur moet ik de bloeddrukmeter demonstreren. Ik denk: ‘meet ook eens bij jezelf’ en realiseer me tegelijkertijd dat je dat eigenlijk nooit moet doen. Met mijn hypochondrische inslag ben je, voordat je het weet, elke minuut bloeddruk aan het meten. Het meetresultaat bedraagt 80 over 173, en geschrokken zeg ik dat hardop. Een spitse leerling interpreteert de vuistregels direct alweer verkeerd en antwoordt meteen: “Maar meneer, u bent toch nog geen 73 jaar?”

In de pauze loop ik naar de docentenkamer, me verheugend op het kopje koffie. Ik vecht altijd voor m'n pauze. Ze hoeven ook niet aan te komen met zeurende leerlingen: pauze is pauze en daar hoort een kopje koffie bij. Maar bloeddrukkend denk ik nu: ‘zal toch maar een kopje thee pakken’

Als dan het volgende uur in het computerlokaal, waar ik eindelijk de gelegenheid krijg om puntboek te laden zodat ik mijn cijferlijsten kan bijwerken, de tafels en computers zowat onder mijn gat vandaan worden getrokken omdat uitgerekend nu en dáár de nieuwe ingang doorgebroken dient te worden, is de maat bijna vol. Een helse koppijn steekt op, uitgelokt door van die bezwerende voedoegeesten in d'r iglo's die met naalden in een poppetje met jouw kop erop, beginnen te prikken.

Je besluit dan maar om proefwerken samen te stellen. Een kopieerapparaat is daarbij tegenwoordig een absolute noodzakelijkheid. Ik zoek uit de databank enkele opgaven en begeef mij naar de docentenkamer om te kopiëren. Diezelfde voedoegeesten gaan nu frontaal in de aanval op alle systemen! Het kopieerapparaat is natuurlijk defect en het veel langzamere reserveapparaat óók, net als ik wil beginnen! Nu is de maat vol, klapt m'n kraag, krampt m'n maag, krijg ik zo'n nek, staat m'n hoofd op springen en deel daardoor aan mijn chef mede, voor het éérs in 30 jaar, dat ik ziek ben en naar huis ga. Zelfs de goden moeten zich hoeden als er ‘vernieuwbouwd’ wordt.

Dec. 2003: Kerst-allergie

“Mijnheer Janssen?” De arts keek de wachttruimte in met een vragende blik.

“Ja hier”, antwoordt een oudere heer met moustache.

“Komt u maar mee” zegt de Arboarts met een vriendelijk gezicht.

“Gaat u zitten”, zegt hij en wijst naar de stoel voor het bureau,

“en vertelt u eens”.

“Dokter, ik zal heel eerlijk zijn...ik kan er niet meer tegen”.

” U werkt toch bij het post-verdeelcentrum? Toch niet zo’n hoge werkdruk, behalve natuurlijk met de kerst”.

“Nee dokter, dat is het niet, die werkdruk daar zijn we aan gewend, maar die kerstzegels”.

“Kerstzegels?” vroeg de arts.

“Dokter het begon met de temperatuurgevoelige kerstzegel, daar had je eigenlijk geen last van, maar daarna kwamen de zegels met kerstgeur. Mijn god, ik stonk in juli nog naar de dennengeur gemengd met kaneel. Weet u wel van die namaak-drogisterijgeur. Heeft u wel eens een paar miljoen kerstzegels tegelijk geroken?” vroeg de man triest, “van ’s ochtends tot ’s avonds en overal? En toen kwam de laatste kerstzegel met zo’n chip erin. Als je er op duwt, hoor je ‘jingle bells’. Bij ons worden die zegels automatisch gestempeld. De hele dag ‘jingle bells’, duizenden keren tegelijk. Door je hoofd razen duizenden muizen die ‘jingle bells’ zoemen. En dan kom je in het winkelcentrum: ‘jingle

bells’ Bij de slager ‘jingle bells’ Hilversum drie: ‘jingle bells’ Dokter ik kan er niet meer tegen. Als ik dennengeur ruik dan krijg ik maagkrampen. Als ik ‘jingle bells’ hoor, moet ik overgeven. Vroeger was de kerst een leuke tijd, wel hard werken hoor, dat had je er voor over, iedereen z’n kerstgroet tijdig bezorgen, maar als ik de kleuren rood en groen al zie, wordt ’t me slecht, ik doe geen oog meer dicht, slaap alleen nog maar op slaaptabletten...’t gaat niet meer!”

“Volgens mij”, zegt de dokter, “bent u lichtelijk overspannen en hebt u een kerstallergie opgelopen. Ik denk dat u eerst maar eens wat moet gaan uitrusten,!”

”Ja, dokter!” in de stilte die valt klinkt vanuit de wachtkamer... ja hoor!

Jan. 2004: En? veel gedaan?

Mijn schoonvader zaliger, deed altijd zijn beklag over het feit dat hij, nu hij eindelijk in de vut zat, helemaal geen tijd meer had. Toen kon ik dat niet begrijpen. Maar na iedere kerstvakantie wordt het me steeds duidelijker: Naarmate je ouder wordt gaat de tijd sneller. Is dat nu iets dat alleen mij overkomt, of heeft u dat nou ook? Toen de kerstvakantie begon lagen al die postzegels me toe te lachen. Ze wilden gesorteerd en uitgezocht worden en eindelijk eens gecatalogiseerd. Vooral sinds de hele filatelie naar een aparte kamer is verhuisd schreeuwen ze zo ongeveer om aandacht. Die verhuizing was echt noodzakelijk omdat de hoeveelheid zodanige vormen begon aan te nemen dat één bureau absoluut onvoldoende is en ik op het laatst niets meer kon vinden. Die verhuizing was mogelijk omdat zoonlief het huis verliet. Sindsdien lijkt er een complot

gesmeed om het me onmogelijk te maken om er iets aan te doen. Vooral mijn lieve vrouw is daar heel bederven in. Ik hoor nog, zo rond half december de kreet: “Nee we

doen het deze kerst kalm aan!” Alleen al aan overleg over het kerstdiner ben ik ettelijk halve dagen kwijtgeraakt. En zo als we gewend zijn kwam er dus iets heel anders op tafel. Als ze 's ochtends zegt: “vanavond krijgen we zuurkool”, dan weet ik één ding zeker en dat is dat we géén zuurkool zullen krijgen. “Ga je even mee boodschappen doen?” is een vraag

die redelijk vaak gesteld wordt en aantrekkelijk door het vooruitzicht van een lekker kopje koffie na afloop. En wat doe je dan? Je gaat door de knieën, het is ook best gezellig. Dan nog de nieuwe Potter en naar de film ‘de Ring’ moeten we ook. Dan vind je je zelf terug rondom 2 of 3 januari en je kijkt verbaasd achterom met de vraag: “Is het al voorbij?”

“Als een geoliede scheet te paard” pleegden ze bij de marine te zeggen. Maar nu is het voornemen echt gemaakt: minder staten, minder televisie, méér ‘pincetheffen’.

Amerikanen

Altijd heeft mij de open, eerlijke en vaak naïeve houding van doorsnee Amerikanen verbaasd. Nu ben ik er niet zó veel tegengekomen, maar die paar die ik heb leren kennen worden gekenmerkt door het verlies van hun Europese geslepenheid, immers vrijwel allemaal kwamen de ouders of grootouders uit Europa. De kleinzoon van Debye bijvoorbeeld, óók professor in de natuurkunde, ontmoette ik in Utrecht, toen de postzegel, waarop zijn grootvader afgebeeld was, gepresenteerd werd door de toenmalige PTT. Hij sprak je aan met een verfrissende onbevangenheid; er moet iets weggesleten zijn in die 50 jarige Amerikaanse persoonlijke evolutie sinds de grote oversteek van zijn grootvader, zodat wij, ‘oudlanders’, onze wenkbrauwen fronsen en denken van: hé! Was even ervoor de president-directeur van de PTT, Dik, zijn gesprekspartner, vijf minuten later was ik het, toevallig, en een uurtje later werd ik uitgenodigd om, bij gelegenheid, zijn woonplaats te bezoeken in de States, waarbij hij gaarne bereid was om enige tijd te besteden aan het tonen van de wijde omgeving en de universiteit waar hij werkte. Wel liever niet in de winter, want dan was zijn huis alleen met een sneeuwschuiver te bereiken.

Een andere Amerikaan waaraan ik vreugdevolle herinneringen heb is Dennis. Als hij binnen kwam was het of een frisse Noorse visser, net van zijn boot gestapt en je kwam berichten dat hij ettelijke grote zalmen had gevangen. Ik werkte en studeerde aan het Neurobiologisch Instituut van de *Kernforschungsanlage* in Jülich in Duitsland. Hij had biologie gestudeerd, was gepromoveerd en had zijn hele studie bekostigd door af te wassen en te bedienen in een restaurant. Zijn ouders immers waren Noorse emigranten, zonder een rooie cent gearriveerd in de States: het standaard Amerikaanse succesverhaal. Hij had een fellowship gekregen van de Duitse staat en mocht voor twee jaar de staf van bovengenoemd instituut versterken. Hij sprak geen woord Duits, noch zijn vrouw, vier kinderen en de hond ook niet! 't Is nogal een operatie om met

zo'n compleet circus helemaal naar Europa te verhuizen, via IJsland en Luxemburg, want dat was natuurlijk het goedkoopst.

De vriendschap is eigenlijk ontstaan door pindakaas. Zijn kinderen waren dol op pindakaas en die had hij zelfs meegebracht vanuit Amerika. Maar toen deze op was en zij ontdekten dat je pindakaas ook in Nederland kon krijgen kwamen ze vaker bij ons koffie drinken en sloegen dan meteen een voorraadje pindakaas in, die ze zelfs lekkerder vonden dan de Amerikaanse.

Hij zat financieel altijd krap maar was toch wel gelukkig met de situatie. Zijn vrouw was een dochter van een van de eigenaren van 'Dupont-Nemours': een van de grootste farmaceutische bedrijven in de USA. Zij had gebroken met haar eerste man, waardoor zij met twee kinderen achterbleef. Haar vader echter, had deze stap niet geapprecieerd en had haar ontferd, immers haar eerste man was straaljagerpiloot, dat was tenminste een èchte vent met een ècht beroep. Je ging er toch niet vandoor met een academicus van zo'n universiteit. Dat was destijds, tijdens de Vietnamoorlog, in Amerika, vloeken in de kerk. Dat was zoiets als een regelrechte relatie aangaan met een *commie*, een communist! Dus: géén geld meer en Dennis mocht het opknappen. Zij hebben óók twee kinderen gekregen: in totaal moest hij dus opkomen voor 4 stuks.

's Ochtends tegen koffietijd en 's middags kwam hij altijd mijn lab binnen zeilen, het contact met mij ging zoveel beter en gemakkelijker als met de Duitsers en ik was altijd bereid om hem tekst en uitleg te geven als er weer eens een administratief varkentje gewassen moest worden, en er waren veel van zulke varkentjes!

Op een dag zwaait de grote metalen deur van mijn lab open, hij komt stralend binnen met een reeks gezichtsuitdrukkingen die zo afgekeken zouden kunnen zijn van de stomme filmwand. Zijn mimiek is altijd onimiteerbaar.

"Zjooz", zegt hij,

"ik moet een auto gaan kopen. Ik denk aan een VW-bus!" Ik val bijna van mijn stoel. Zijn financiële verhoudingen kennende, moet dat onbetaalbaar voor hem zijn.

"Maar Dennis, dat is veel te duur, weet je wel hoeveel die dingen kosten!"

"Zjooz... maar zij worden hier in Duitsland gemaakt, de helft van de studenten in de USA rijdt er in rond, dat kàn hier toch niet zo duur zijn" Daarbij spreidt hij zijn armen half uit, trekt op indrukwekkend wijze zijn voorhoofd in de plooiën en kijkt daarbij alsof je een vieze mop verteld hebt.

"Zjooz... ik moet wel een VW-bus hebben, we willen verschillende dingen in Europa bezoeken en dan moet alles mee: vrouw, vier kids èn de hond".

Ik beloof samen met hem een dealer op te zoeken om informatie te krijgen over een VW-bus.

's Middags lopen we de indrukwekkende showroom van de VW-garage weer uit, terwijl hij naar zijn hoofd grijpt en wankelt alsof hij door een steen getroffen is. Hij snapt er niets van.

"Hoe kan dat nu, terwijl ze hier gemaakt worden?" Ik leg hem geduldig uit: belastingen, belastingen èn belastingen en hij lacht zich een ongeluk over die domme Duitsers die hun eigen auto's zo duur maken. We besluiten om snel weer terug te gaan naar het instituut, hij zal het wel eens vragen aan onze prof, die door ons allebei liefkozend *Herr Feldmarschall von Bratwurst* genoemd wordt.

Twee dagen later. Hij zwaait weer mijn lab binnen met een smile van links naar rechts en vertelt me dat hij een auto gekocht heeft.

“Van mijn overbuur in de flat en die heeft me verzekerd dat het een goeie auto is” en hij heft het lied aan van Janis Joplin:

“*Oh Lord won't you buy me a 'Murciediez Benz'*”. Ik haal een beetje verbluft mijn schouders op.

“Ik zal hem je laten zien, kom hier aan het raam... daar op het parkeerterrein staat hij!” Ik kijk naar buiten en niet ver van mijn renaultje 5 staat een stokoude doorgeroeste Mercedes. Ik kijk hem ongelovig aan en vraag cynisch of hij er ook aan gedacht heeft om een bezem in de kofferbak te leggen?... zodat hij de roest en olievlekken van de parkeerplaats kan verwijderen. Hij kijkt me dramatisch geschrokken aan en zegt: “Zjooz mèn, ze passen er allemaal in, zelfs de hond kan mee tussen de benen van mijn vrouw, en hij rijdt, dat is toch het belangrijkste!” We besluiten om eerst maar eens een bak Amerikaanse oploskoffie te gaan drinken, want thee is voor deze gelegenheid niet goed genoeg en de Duitse koffie vindt hij niet te zuipen.

De week erop zwaait hij op een goeie ochtend weer mijn lab binnen met een stapel formulieren. Het schijnt dat de auto naar de TÜV moet (TÜV = APK), want dat was blijkbaar niet bij de prijs inbegrepen. Ik moet hem geduldig uitleggen wat de TÜV is en probeer hem ook alvast voor te bereiden op een hard gelag, want als die bak goedgekeurd wordt dan vreet ik een bezem.

“Waar is die TÜV?”

“Dat weet ik niet”.

“Maar dat zal ‘*Obersturmbannführer von Kraut-Essen*’ toch wel weten”. Daarmee bedoelde hij onze directe chef en hij doet net alsof hij deze bij zijn kraag vastpakt en door elkaar schudt en hij roept in een soort filmengels, zoals de slechte Duitsers in oorlogsfilms altijd doen:

“*We have ways to make you talk and if you don't tell me... I will kill you with a messer!*”

We lachen ons allebei een hoedje

“Zjooz?...”

Hij kijkt me hulpeloos aan.

”Wil jij dan met me mee gaan, want ik versta geen klap van wat die lui allemaal leuteren”

”OK”

Het bureau van de TÜV ziet er indrukwekkend uit. Grote hardstenen trappen voeren naar een grote hal en we worden verwezen naar een grote bepaalde deur. Als de deur openzwaait bevinden we ons in een grote bureauruimte waar in een halve cirkel zo’n acht bureaus staan opgesteld waarachter steeds een mannetje zit in een grijze stofjas achter een grote typemachine. De man, bij wie niemand voor het bureau zit, wenkt ons en we schuiven aarzelend aan. Dennis legt de papieren op het bureau en wij wachten gespannen af. De man neemt een formulier van een stapel, draait het in de typemachine en begint te tikken. Dan vraagt hij:

“Naam?”

Ik vertaal meteen en beantwoord de vraag ook maar meteen.

“Geboortedatum?”

Ook dat gaat simultaan en hij zegt zijn geboortedatum, die ik natuurlijk weer moet vertalen, want de figuur achter het bureau verstaat ook geen woord van over de grens.

“Beroep?” Ik vertaal en vraag wat zijn beroep is. Dennis aarzelt en vraagt mij wat hij moet zeggen en we besluiten het op ‘werkzaam bij de KFA’ te houden.

“Maar dat is toch geen beroep!” roept de man vanachter z’n typemachine met een duidelijk geïrriteerd harder stemgeluid en herhaalt meteen:

“Wat is uw beroep?” met de nadruk op beroep.

Ik kijk Dennis weer aan en hij fluistert:

“... word ik nu geëxecuteerd *by the SS*?”

Ik fluister terug en zeg:

“Hou je kop verdorie, wat is je beroep?”

Hij haalt zijn schouders op en zegt na enige aarzeling:

“Bioloog” hetgeen onmiddellijk door mij vertaald wordt. De man achter de typemachine trekt bleek weg wordt daarna hoogrood en ontsteekt dan in grote woede. Daarbij kijkt hij steeds mij op een indringende wijze aan. Ik voel me schuldig en denk bij mezelf sarcastisch ‘heeft zeker niet goed z’n best gedaan in de oorlog...’ Hij zegt nu met hard en verheven stemgeluid, zodat op alle bureaus het typewerk even stilvalt:

“Bioloog, bioloog... *Mensch*, dat is toch geen beroep” waarbij hij mij, blijkbaar ‘*der Mensch*’, blijft aankijken wat mij ertoe brengt om maar meteen een verklaring af te geven, ik laat me toch niet door zo’n bureaueengst op mijn kop zitten:

“Luistert u eens, ik ben ook maar ‘n collega van *Herr Doktor*, ik weet ook van niets..” Maar ik kan mijn zin niet afmaken want op slag verandert zijn gezichtsuitdrukking. Zelfs een glimlach verschijnt. Dennis en ik kijken stomverbaasd naar deze plotselinge onverklaarbare gemoedsomslag en allebei denken we hetzelfde, zoiets in de trant van: ‘die auto is gestolen en nu hebben we eindelijk de daders’. maar de man vervolgt met een beduidend minder volumineuze stem:

“Maar... *Herr Doktor*”, en z’n stem gaat zelfs een octaaf omhoog wanneer hij herhaalt: “*Herr Doktor*, u hoeft toch niet hier in de rij te staan” Hij staat op vanachter z’n bureau met een geheven arm waarmee hij aanduidt hem te volgen. Wij zijn in totale verwarring en weten niet wat er nu gebeuren gaat. Dennis fluistert in het Engels: “Gaan we nu naar het vuurpeloton?”

“Houd je waffel”, brom ik tegen hem in het Engels, wanneer we de grote ruimte verlaten en een lange grote gang inlopen achter wat nu wel een grote grijze muis lijkt. Hij loodst ons naar een kleinere ruimte met slechts één bureau en verzoekt ons plaats te nemen op de comfortabele stoelen die er voor staan. Dan verlaat hij geluidloos de bureauruimte.

Even blijft het stil.

“Wat gaat er nu gebeuren?” vraagt Dennis schuchter en net als ik wil antwoorden dat ik het ook niet weet komt er een, in goed pak zittende, man binnen die meteen de hand uitsteekt en zich voorstelt aan ‘*Herr Doktor*’. Als ik wil gaan uitleggen wat er moet gebeuren zegt hij:

“Geeft u mij die papieren maar, daar zorg ik wel voor”, en hij pakt de stapel begint wild te tikken op een typemachine die op een apart typetafeltje naast zijn bureau staat. Na tien minuten typewerk vraagt hij aan Dennis om zijn handtekening te zetten. Dan

nog een tiental stempels erop en Dennis krijgt een grijs papier in de handen gedrukt. Ik vraag hem, namens Dennis, hoe dat nu zit met die TÜV? Hij zegt:

“Die heeft hij al, dat is dat grijze papier daar.” Wij slikken en de man begeleidt ons handendrukkend en buigend naar de deur. De deur valt dicht en wij slaken een zucht van verlichting op de koele grote gang. Ik pak onmiddellijk het papier en begin te lezen. Het blijkt dat Dennis voor zijn oud wrak een TÜV gekregen heeft, zonder enige keuring, voor de duur van twee volle jaren. Als ik het hem vertel begint hij te stralen als een zonnetje. Als verklaring voer ik aan dat alleen al het woord ‘dokter’ hier wonderen verricht, waarvan hij nu zelf getuige is geweest. Hij vertelt diezelfde middag dat het woord ‘dokter’ in de States hoogstwaarschijnlijk het omgekeerde effect zou hebben gehad, maar dat het goed is om te weten en dat hij er vaker gebruik van zou maken, hier in *Germany*. Hij vraagt zich meteen af of de buurflat die veel groter was dan de zijne en die vrij zou komen niet... .

Hij heeft met dat wrak heel Europa doorkruist. Een keer bijvoorbeeld, op een maandagochtend, kwam hij me stralend vertellen dat ze de dag ervoor een ‘tripje’ gemaakt hadden: eerst naar de Efteling, dat vond hij mooier dan Disneyland en daarna naar de stranden van Normandië want dat moest je als Amerikaan toch ook gezien hebben. En de ‘*Murciediez Benz*’ liep als een zonnetje, al die tijd. Toen het Duitse avontuur afgelopen was is hij ermee naar de luchthaven in Luxemburg gereden en als ze hem niet geruimd hebben staat hij er nu nog op de parkeerplaats.

Ik heb het contact met hem verloren op een enkele brief na waarin hij mij vroeg om hem te helpen zijn kinderen te kidnappen. Zijn vrouw was toch wel moe geworden van het gebrek aan pecunia. Ze waren gescheiden en hij mocht zijn kinderen niet meer zien, ook zijn eigen kinderen niet, waar hij zó enorm dol op was. Ik heb hem van dat idee af kunnen brengen want uitgerekend op dat tijdstip was het kidnappen van kinderen van gescheiden ouders door de vaders een hot item in de vaderlandse pers waaruit ook bleek dat justitie streng en hard in zou grijpen.

Hij is uiteindelijk professor in de neurobiologie geworden aan een universiteit in Houston.

Die professor doctor Dennis toch... .

Feb. 2004: Poeh... die TV!

Ik tref een goede vriend van mij, hij is helemaal in de wolken. Hij heeft de kabel afgeschaft en ontvangt nu zijn Tv-programma's per schotel. Met een paar trucs uit het grijze circuit kan hij nu méér dan 1100 programma's ontvangen. Een dag later vraagt mijn vrouw:

“kijk je vanavond eens gezellig met mij naar de TV? Zoek wat leuks uit in de gids”. Nu wordt ik van die gids al helemaal hartstikkend gek, zit ik na enige tijd bij Duitsland te lezen, ben ik Nederland al weer vergeten. Met mijn armzalige 24 kanalen kan ik niets vinden wat ik nu leuk of interessant zou vinden. Dan wil mijn vrouw hondjes kijken, ‘honden met een beroep’ heet dat programma. Ik zie tot mijn verbazing een ‘hond met beroep’ die ik al vier keer gezien heb. Zij blijft het prachtig vinden. Ik zeg tegen haar dat ik dat al een paar keer gezien heb.

“Tja”, zegt ze, “maar ze zijn zo lief”! Nou daar heb ik geen zin in, tig keer dezelfde hond. Als een film begint, die ik na veel wikken en wegen heb gekozen, mèt vier sterren, denk ik na 5 minuten: ‘Die heb ik toch al gezien...’ Ik geef het op, want de aanduiding ‘vier sterren’ is ook niet altijd een garantie dat het iets bijzonders is. In deze film, zo herinner ik me plots, zit zoveel het Amerikaanse ‘F-woord’ dat je, als je dit woord uit de tekst zou schrappen, maar de halve tekst over houdt en dat ‘ge-F’ irriteert me mateloos. Verder duurt de film zelf maar anderhalf uur, je bent echter vanaf half tien tot twaalf uur zoet mee, vanwege een onmetelijke zooi, ongelofelijk stupide, reclames die aan je voorbij trekt. Ik denk aan mijn vriend, met z’n 1100 kanalen, die krijgt dezelfde ellende ook nog in het Italiaans, Spaans en Russisch....en allemaal niets! Ik zeg tegen de vrouw:

“Ik ga postzegelen, boven!” Daar is geen TV, geen radio, geen computer... heerlijk wat een rust. En na twee uur het gevoel dat je wat bent opgeschoten en je hoofd niet gevuld is met schuim dat maar een minuutje beklijft.

Geen Carnaval

Ik sta voor de grote poort van de kathedraal van Amiens. Verbaasd over zo veel finesse en detail. Elke afbeelding is met groot vakmanschap uitgehakt in steen of hout. Het laat de middeleeuwse mens zien zoals hij was, in zijn specifieke kleding, met z’n typische trekjes en in relatie tot zijn medemens. Onvergankelijk zijn de tafereeltjes geworden, de verhalen van heiligen en martelaren die al lang geleden zijn overleden, ook voor de middeleeuwer reeds. Maar de verhalen zijn opnieuw verteld en herschreven en uiteindelijk aan de onvergetelijkheid toegevoegd door uitbeelding in steen of hout. Wat een vakmanschap, wat een toewijding. Voor elk tableau heb je jaren nodig om het te maken. Ik vraag me af of het volgens een plan ging, een tekening vooraf of een schets alleen, hoe groot was de inbreng van de kunstenaar of vond men het maar een timmerman of beeldhouwer slechts? Gewoon een vakman die z’n werk deed?

Alles had z’n menselijke verschijningsvorm: de maand mei was een mannetje met een takje in zijn hand, en iedereen wist dat het de maand mei was. De gierigheid was een mannetje die als maar naar z’n spaarpot zat te kijken en zijn geld zat te tellen. Kortom niets menselijks was ze vreemd, die simpele middeleeuwers die zich met zoveel onbegrepen zaken moesten bezighouden, die zoveel vragen moesten beantwoorden en steeds maar weer oplossingen moesten bedenken die binnen hun kader vielen. En zo bouw je kathedralen. Net op de rand, vooral die van Amiens is net op de rand. Groter en hoger ging bijna niet. De Notre Dame van Parijs past er twee keer in. Het is de waanzin teruggebracht tot menselijke proporties. In Beauvais zijn ze zelfs twee keer begonnen, die kathedraal moest nog hoger en groter en telkens stortte het dak in. De gotiek was natuurlijk ook verraderlijk. Je moest je ten aanzien van het wereldse wat terughoudend opstellen, maar het beste en grootste was voor de Heer niet groot en goed genoeg, toch? Dus meer bogen en hoger, spits. De ramen groter en kleurrijker! Waar grensde het aan overmoed?

Nu in februari, is het stil in Amiens. In de kanaaltjes downtown kabbelt het water rustig voort en de meeste eethuizen en cafés zijn gesloten. Deze kathedraal heeft twee keer een vuurstorm doorstaan. Mijn vriend laat me foto’s zien van voor de ‘grote

oorlog' en de daarop volgende nog grotere oorlog. Vaak staat er geen steen meer op de andere. Maar ze hebben toch wel geprobeerd langs de kathedraal te mikken. Nu wordt hij helemaal schoon gemaakt. Hij was zwart en grijs. Het blijkt dat alle stenen en houten taferelen beschilderd waren. Ze hebben bij de Egyptenaren ook pas na een paar honderd jaar ontdekt, dat alle tempels en zelfs de piramiden beschilderd waren en voorzien van bladgoud. Het moet werkelijk indrukwekkend zijn geweest.

De zon schijnt lustig door de grote ronde ramen en het orgel grijnst me toe. Wat een 'sound' moet dat veroorzaken en ik kom in de verleiding om Cd's te kopen. Maar als je dat geluid door je Cd-spelertje perst is het effect al weer verdwenen, dus laat ik het maar. De blote, eigen indruk moet genoeg zijn. Ik ben trouwens mijn fototoestel vergeten mee te nemen, maar hoe wil je zoiets vangen in een fotootje?

Een boekje dan, kunnen we thuis nog eens nalezen wat we allemaal niet gezien hebben 's Avonds blader ik het door en zie hoe de beul van Sint Firmin, hem onthooft. Het is een bijzonder vervelend type, die beul. Want wie gaat er nu zo'n handeling uitvoeren met een blote bil? Dat moet een bijzonder leip type zijn geweest die nergens voor terugschrok en dan ook nog, half ontkleedt, de dames het hoofd op hol bracht. Kijk daar achter de heilige staat de kerk afgebeeld zoals hij in de 15e eeuw was. Er moest nog een toren bij en de voorkant was klaar na vierhonderd jaar, onvoorstelbaar!

We kuieren nog wat door deze prachtige stad. In het café bestuderen we de folders van de VVV.

"Weet je dat Jules Verne hier gewoond heeft? Nee toch... en hij is ook nog hier begraven, was getrouwd met een 'Amiëense' of 'Amiënese'? Hoe zeg je dat nou?"

Het is een grote stad, heeft zelfs een universiteit. Aan de achterkant zie ik verschillende collegezalen waarin gewerkt wordt... door de docent. De studenten zitten verveeld te wachten tot het college afgelopen is, dan begint de vakantie. Even gemakkelijk als we het centrum bereikt hebben verlaten we het ook weer. Op weg naar mijn vriend die in een dorpje onder Beauvais woont.

Zijn huishouden is er een van Jan Steen. Overdadig opgekleurd. De twee zoons dwarrelen ertussendoor...

"Nee ik eet niet mee want ik ga op wintersport. Met de trein van twintig over twaalf. Een vriendin van mijn vriendin komt me halen... Nee je hoeft me niet te brengen"

Het is ongelofelijk hoe die twee, mijn vriend en zijn vrouw, hun weg weten te vinden in die vrolijke chaos. Zij zijn beide verzamelaars: postzegels, mineralen, geverfde eieren, boeken. De postzegels zijn de gemeenschappelijke basis, maar vormen uiteindelijk slechts marginaal een onderdeel van een genoeglijke avond bij een goed glas.

Zij zijn beide leraar, maar stomverbaasd als ik vertel dat een baan bij ons bestaat uit 26 uur mèt de leerlingen. Ze vraagt nog eens:

"mèt de leerlingen... 26 uur?" Zij hebben slechts 19 contacturen, maar zijn toch de gehele week bezig.

"En de chef... ach ja de chef... van die jonge carrièremakers zijn 't. Als het maar volgens het boekje gaat! Hoeveel leerlingen in een practicum bij jullie? Tot dertig? Oh, maar bij ons kan dat ook, als de baas dat zou willen. Dan komt hij de volgende morgen en dan staken alle leraren. Simpel, dus hij zal het wel uit z'n hoofd laten om zoiets te eisen." Zo gaat dat in Frankrijk. Wat zijn wij toch sukkelaars... In ons

poldermodel staan we elke keer weer voor gek, de harde veldwerkers zonder vuisten! De tweede zoon dwarrelt binnen. Ook een ingenieur, maar geen vliegtuigbouw, elektronica deze keer. Een boom van een vent die als enige hobby rugby heeft. Hij moet morgen naar Parijs voor een bijeenkomst van de bond en daarna gaat hij naar een match. Schijnt hier in Frankrijk een geliefde sport te zijn. In pak ziet hij er goed uit, maar nog niet binnen, trekt hij zijn sportkleden aan, wat hem nog potiger maakt.

Uiteindelijk krijgt ook madame de kans om er even rustig bij te komen zitten. Allebei leraar, een compleet huishouden inclusief de was van een heel rugbyteam. Er staan drie Peugeots in de tuin achter het hek en natuurlijk... is er herrie over wie met welke auto gaat, het zou ook niet anders kunnen!

In de nacht val ik steeds weer tegen mijn vrouw aan, het bed dwingt me ongewenste intimiteiten op. Ik kan er niks aan doen, dat willen Franse bedden nu eenmaal. Als ik dan maar toegeef is de nachtrust gered.

“Hebben jullie vannacht nog last gehad van de jeugd?”

“Nee, alleen je oudste zoon heb ik vanochtend om 7 uur horen vertrekken”

“Ik bedoel de jeugd buiten, veel problemen tegenwoordig in dit dorpje. In de stad zijn ze weggejaagd en nu komen ze hier bij elkaar. Contrabande en hasj, maar wat wil je ook bij de prijzen van de sigaretten tegenwoordig. De politie heeft gisteravond een controle gehouden, gelukkig heb jij niks gehoord!”

Aan de kust in Merville sur Mer is bijna geen jeugd. Bij de meeste huizen zijn de luiken dicht: het is een typische zomerse badplaats. Heeft ook iets, zo’n badplaats geheel ontdaan van enige aankleding. Het is gek maar het geeft op de een of andere manier veel meer rust dan een stil bos of een eenzaam heideveld. Een strandwandeling is een waar genot bij windkracht 6 en een temperatuur nauwelijks boven het vriespunt, kortom het is genieten geblazen.

We volgen de route met de apocalyptische naam: ‘*Operation Overlord*’. Al die stranden die je aan de hand van filmische geschiedenis uit je geheugen kunt opdiepen. De Pegasus brug ligt vlak bij ons dorpje. Als ik er voor sta zie ik meteen die gekke Schot, die al doedelzakkend de brug overstak en de Duitsers met stomheid sloeg, voor enkele ogenblikken dan. Eerst fotografeer ik ook nog de verkeerde brug, want er liggen twee waterwegen naast elkaar. Wilden ze de Duitse kanonnen tot zwijgen brengen dan hebben ze beide bruggen moeten aanvallen, maar in de film zie je steeds maar één brug, die met zo’n rare hijsinstallatie er aan. Die Duitse kanonnen hebben in de achtertuin van ons appartement gestaan. Centraal buiten het dorp, een groot regelcentrum van waaruit de enorme munitie werd geleid naar Engeland en naar de naburige stranden, uitermate gevaarlijk dus voor D-Day. Binnen één dag hadden ze hem plat, die Engelsen en Schotten.

Wanneer je dan de respectievelijke stranden afloopt, Sword, Juno, Gold en voor onze trip als laatste Omahabeach, dan stijgt met de stranden de verwondering. Op de eerste plaats hoe de Duitsers het voor elkaar gekregen hebben om in slechts 4 jaar tijd zo een verdedigingssysteem te bouwen. Overal zie je bunkers en er was geen hoekje in die kust die niet door hun geschut bereikt kon worden. Dan de verbazing bij de cijfers als je in Arromanches, in de bioscoop van 360 graden, de landing nog eens meemaakt en je de resten van de Mulberry’s in zee ziet liggen. Hier toverden de geallieerden binnen enkele dagen een haven in de zee, waar per dag meer tonnage aan land werd gebracht

dan voorheen dagelijks werd overgeslagen in Le Havre. In juni en augustus 1944 meer dan 500.000 ton oorlogsmaterieel. Daarna konden de havens van Cherbourg en Antwerpen het overnemen.

Staande op de rotsen bij Arromanches maakt het uitzicht en de woeste zee, daarboven onstuimige luchten gelaardeerd met strepen blauw en zon een onvergetelijke indruk.

Nog grotere indruk maakt het Amerikaanse kerkhof nabij Colleville. In volmaakte rust en indrukwekkende orde en netheid liggen hier zo'n tienduizend gesneuvelden. Het uitzicht over de rotsen en de zee maakt dat je weer even adem kunt halen..

De nekslag krijg je wanneer je Point du Hoc bezoekt. Ook hier lagen grote Duitse batterijen boven op de rotsen. Deze vormden een grote bedreiging voor de landende troepen. Dus werd het terrein eerst even vakkundig omgeploegd door de kanonnen van een slagschip. Sommige bunkers zijn als kartonnen doosjes uiteen gereten en het lijkt alsof de stukken achteloos verspreid zijn neergekwakt. Toch heeft het nog een half bataljon gekost om dit 12 hectare groot terrein te veroveren. Hier zijn de menselijke proporties tot waanzin gebracht en als we naar de 50 meter dieper gelegen zee staren realiseren we ons dat dit nog niet eens zolang geleden gebeurt is. Nu rijd je vanuit Limburg in een ruk, in een uur of zes naar Normandië. Toen, in december 1944, hield voor mijn ouders de wereld bijna op in de Ardennen. Het heeft de geallieerden een half jaar gekost om van hieruit in Limburg te komen en ten koste van wat niet allemaal?

De schrijver van de Michelinids suggereert op deze dag ook nog een bezoek aan Bayeux. Ik weet niet hoe die samenstellers van reisgidsen dat voor elkaar krijgen, hoogstwaarschijnlijk heeft deze samensteller een Amerikaanse inslag: 'Europa in vijf dagen'! Wij krijgen het in ieder geval voor vandaag niet meer rond, vandaag halen we Bayeux niet meer. Een poging tot verklaring van de waanzin, in de vorm van een wandtapijt, moeten we vandaag aan ons voorbij laten gaan, maar we hebben nog enkele dagen om te studeren.

Normandië heeft een geweldig landschap. Als je het 'Nederlandse gekneuter' gewend bent: huisje, boompje, beestje, dan werkt dit landschap verlichtend. Je hebt weer ruimte om te ademen, er is weer licht en lucht. Er staat niet elke halve meter iemand op je tenen. Je kunt vanuit het ene dorp geen vijf andere dorpen zien. Een rit in dit landschap is een verruiming van blik en geest. Houdt er wel rekening mee dat de schrijver van de reisgidsen blijkbaar gewend is aan deze verhoudingen, hij *timed* de afstanden en objecten, geschikt ter bezichtiging, steeds veel te optimistisch. Je hebt altijd tijd te kort. Maar ze zijn leuk, die stadjes. Als je in Honfleur de lichtreclames wegdenkt, kun je je zo in een piratennest wanen. Geen wonder dat hele hordes Franse schrijvers hier hun uitvalsbasis vonden. Deze stadjes spreken je verbeelding aan. We pakken gezellig een kopje koffie in de haven en bespreken een dag met typische, tamelijk Engels, aandoende dorpjes. Vragen ons af of de Normandische dorpjes nu eigenlijk Engels aandoen, of de Engelse dorpjes Normandisch lijken? Waar zijn al die appelboomgaarden voor al die cider en calvados? Of denken wij hier nog steeds te Nederlands in termen van plantages met honderden boompjes in rijen van tien?

De kerk van Honfleur is werkelijk adembenemend. Geheel van hout buiten de stenen fundamenteën, er was een tekort aan metselaars maar niet aan timmerlui! Nou, dan bouw je hem toch van hout. Een paar eeuwen later werd Le Havre belangrijker als havenplaats en er moest een brug komen: ook adembenemend. De 'brug van

Normandië', eerst een hangbrug en daarachter, net zo adembenemend een brug in de vorm van een achtbaan, en dat alles voor slechts 5 euro's.

Het trauma van je eerste Franse schoolboekjes dwingt je om Mont St. Michel te bezoeken. '*En route pour le Francais*', meen ik me te herinneren, heetten die boekjes en een van de eerste foto's, verbonden aan het leren van de Franse taal, was een foto van Mont St. Michel. Dus ook dat moeten we zien. Tegenwoordig ligt het tussen de schapen en niet meer tussen de golven. De verzanding heeft zulk een graad bereikt dat golven niet meer voorkomen. Dijken en kanalen hebben hun dichtslibbende en dus verwoestende werk gedaan. Men overweegt om de dijken weer te slechten, op deze manier wordt de doorstroming rond het eiland bevorderd en spoelt het zand weer weg. Ook met schapen rondom blijft het een magnifiek gezicht: een historisch manifest geschreven in steen en hout. In de zomer zou ik dit niet willen bezoeken. Reeds nu struikel je over via kakelende koptelefoons centraal geleide Koreanen, in het seizoen kom je helemaal niet meer vooruit door de mensenmassa's. Net de avond van tevoren hebben we op de Franse televisie 'De Naam van de Roos' gezien. De grandioze verfilming van het onleesbare boek van Umberto Eco. Je waant je weer terug in die tijd als je de kloostertuin van Mont St. Michel doorbanjert of een blik werpt in de zaal der schrijvers en de refter van het op de top van de rots gepriemde klooster.

Zoals het ging met Mont St. Michel zo gaat het ook met het tapijt van Bayeux. In je vroegste geschiedenisboekjes staan hiervan afbeeldingen. Je kon je geen voorstelling maken van de werkelijkheid van dit stripverhaal, maar het is werkelijk een stripverhaal op een lange lap linnen geborduurd. Stripverhalen zijn blijkbaar in onze genen verankerd. Reeds de middeleeuwer wist dat dit een geweldige manier was om indruk te maken en om de aandacht vast te houden. Daarvoor werd dit gebruikt: een publiek stripverhaal dat in de kerk hing en dat iedereen kon lezen. En als je niet kon lezen, wat vaker voorkwam, dan kon je het toch begrijpen, want dat heeft een stripverhaal zo in zich.

We bezoeken het historische stripverhaal van Bayeux. Het geeft geen verklaringen, buiten het eeuwenoude gegeven dat mensen zich niet houden aan afspraken. Geen verschil met GTST of Suske en Wiske. Het verklaart alleen wel waarom de Engelse dorpjes zo Normandisch aandoen.

Als we dan al de Michelingids volgen moeten we ook tot het bittere einde gaan. In ons dorp staat in de gids een restaurant genaamd '*chez Marion*' aangeprezen als uitzonderlijk goed, vooral op het gebied van '*fruits de mer*'. Als afsluiting van ons kort verblijf vinden we dat we dit restaurant moeten bezoeken. We bestellen de '*fruits de mer*' als voorgerecht, in de gids omschreven als de grootste stapel '*fruits de mer*' die de schrijver ooit had gezien. De stapel is indrukwekkend. Op een bed van zeewier ("dat kunt u niet eten" zegt de ober) ligt een verzameling die we net vanmiddag tijdens onze strandwandeling ook gezien hebben ("de rest kunt u allemaal eten", zegt de ober). Opgediend met twee sausjes erbij. We hebben afgesproken over de rand te gaan. Wat zij eten, eten wij ook. Er wordt een garnituur aan bestek naast ons bord gelegd. Een rij martelwerktuigen: pinnen, tangen, vorken en scharen. Naast ons zit een Frans echtpaar en die beginnen al die schelpen leeg te plukken. De oesters zijn lekker, maar dan de strandschelpen en zeeslakken met inhoud. Margaret geeft het al vlug op en beperkt zich tot de langoustines en gamba's. Maar ik zet door, halfgare mosselen,

wittige tot rozige strandschelpdieren, vette zeeslakken en zee-egels. De zee-egels hebben een behandeling ondergaan die de inhoud hebben veranderd in iets onbetekenends, iets slijmachtigs, iets dat qua inhoud en geur meer aan uitwerpselen doet denken. Als dan de inhoud van een schelp nog enige spastische bewegingen begint te maken terwijl ik met een martelwerktuig probeer de inhoud van de schelp te scheiden teneinde deze te verorberen heb ik het gehad. Deze *'haute cuisine'* is te hoog gegrepen voor deze boer, ik beken: ik geef op! De glimlach van de ober vind ik cynisch, als deze de resten van onze *'fruits de mer'* opruimt.

De voortzetting van de maaltijd is volledig in overeenstemming met de 'drie sterren' die de gids voorspelde. Het dessert is zelfs onovertroffen goed, waarvan akte!

We rijden naar huis, we zweven over de Franse autobaan. Jeroen, mijn jongste, belt ons via GSM en vertelt dat hij met een 'vrachtje' naar Parijs moet:

"Zwaai als je me tegenkomt", maar die kans is klein, want Frankrijk is groot!

In België kan Margaret nog maar net een grote kuil in het wegdek ontwijken. Later vertelt m'n zoon dat hij met zijn 21 meter lange combinatie en z'n 18 wielen, op de terugweg zonder lading, met een wiel in die enorme kuil terecht is gekomen, waardoor de computergestuurde vering geheel van slag raakte. Hangend aan het stuur heeft hij zijn gevaarte langs de weg stil moeten zetten zodat de rekendoos de teugels weer in handen kreeg.. Het is nog steeds een beetje 'oorlog' in België!

Mrt. 2004: Pipa

Wij gaan naar 'n rommelmarkt. Eigenlijk doen we dat nooit, maar sinds mijn zoon z'n karige inkomsten een beetje probeert op te vijzelen is het een handig excuus. Ik kom altijd met iets naar buiten. Mijn vrouw vindt het maar niets: "We hebben al zo véél rotzooi", zegt ze altijd. Waar ik altijd op gespitst ben zijn spullen, boeken bijv. over de mijn. Misschien in de hoop ooit eens een foto van mijn vader zaliger te zien, die was best een hoog dier op die koel, maar een foto.... nooit. Ik denk dat hij niet zo van foto's hield, vond dat maar flauwe kul, allemaal. Hé, een boek over 'de Bouwers' een verslag in boekvorm over het werk van 'het beambtenfonds' in de jaren 1944-46. Ik duik er in en verdomd, het bestuur van de afdeling ON I met een groepsfoto èn mijn vader erbij!

Een prachtige foto... dat ben ik, zonder baard dan! Ik pingel nog 2 euro van de prijs af, toch nog duur 5 euro, maar ja voor je vader. We verlaten de hal en gaan gezellig een kopje koffie drinken, waar ik natuurlijk meteen aan het bladeren sla. Tussen de achterste bladzijden vind ik enige postzegels, niet veel soeps, Indonesië of zo. En dan tussen de laatste twee pagina's weer enige postzegels, maar nu beneemt het me de adem. Bundespost 1955 'Helper der Menschheit' blauw, hoogste waarde. Ik ken de prijzen niet uit m'n hoofd, maar ik weet dat dit wel eens veel waard kan zijn. Thuis gekomen klim ik meteen in de catalogus.... zo'n 130 euro! En, ik heb hem zelf nog

niet eens. De serie is nu compleet en apentrots laat ik hem aan mijn vrouw zien. Broodnuchter zegt ze:

"dan heb je 80 euro meer verdiend dan je zoon, want die heeft daar de hele dag z'n

voeten plat gestaan en staan te verrekken van de kou en hield na aftrek van de kosten zo'n 50 euro over". Toen zoonlief thuis kwam heb ik hem een paar tientjes in de hand gestopt. En mijn vader kijkt me tevreden aan vanaf z'n foto, 35 jaar na zijn dood alsof hij zeggen wil: Heb ik dat niet goed gefikst, na al die jaren? Die pipa toch...

Apr. 2004: Juliaantje

Ik moet bij pater Prefect komen! Oh jeetje, dat is wat, dan is er iets niet in orde, dan heb je wat uitgevreten. Op het Bernardinuscollege in Heerlen had je toen, naast de directeur, de eigenlijke baas en dat was Bijlsma die je op de trap altijd een draai om je oren gaf. Daarnaast had je nog pater Prefect, die regelde de rest. Die deed ook de buitenschoolse activiteiten, waarbij hij, in tegenstelling

tot zijn seculiere collega's van tegenwoordig, altijd klaar stond voor de leerlingen, óók in het weekend. Dus de dansclub en de missieclub, de verkenners en het schoolblad: hij zat er altijd bij. Nu moest ik bij hem komen:

"Jos, jij zit toch in de postzegelclub?", hij kende iedereen bij z'n naam!,

"jij bent toch zelfs door pater Ficq gekozen tot voorzitter, is het niet?".

"Ja pater, dat klopt."

"Wij moeten een foto maken voor het feestboek en daarin staan alle buitenschoolse activiteiten, dus ook de postzegelclub: pak een stockboek met pincet en dan

maken we een kiekje!" En ik blij dat dat alles was.

Bij pater Ficq in de club kreeg ik mijn duurste 'Juliaantje' voor een prikkie: de tien gulden blauw gestempeld voor 2 gulden. En blij dat ik was met deze aanwinst. Die twee gulden waren ook nog eens voor de missie, dus daardoor was deze onmogelijke uitgave naar thuis toe ook nog gerechtvaardigd. Daar moet ik opeens aan denken als ik naar de TV zit te kijken bij de uitvaart van de 'Oma des Vaderlands'. Ik ben helemaal niet koningsgezind, maar potverdrie, bij de uitvaart, die ik noodgedwongen mee moet maken omdat mijn vrouw het zó graag allemaal wil zien, houd ik het maar met moeite droog. Hoe ouder hoe sentimenteler lijkt 't wel. Zij is mijn koningin, langer zal Trix het niet houden en Willem zal mijn langste tijd niet duren. Zij was herkenbaar op de postzegel, net als in het gewone leven. Trix vind ik nog steeds de koningin van Suriname op die stippeltjeszegels. Juul was ook mijn Oma, zoals de oma's voor mijn kinderen waren: vooroorlogse vrouwen zonder flauwe kul waarop je kon vertrouwen

Mei. 2004: Provençaalse Filatelie

Heb de laatste bijeenkomst gemist, zat in Frankrijk, in de Provence. "Ah", zult u denken: "dus geen postzegels!" Mis! Als je er mee besmet bent.... Bij aankomst, overhandigt mijn camping-bazin afgescheurde postzegels die ze voor me opzij gelegd heeft. En de volgende dag ontmoet ik Ben, mijn Deense postzegelvriend, die hier een huisje heeft. We spreken af om een avond te ruilen. Hij verzamelt "Tyksland"

(Duitsland) en natuurlijk Denemarken en Faeröer. Als motief is hij in muziekinstrumenten geïnteresseerd. Ik heb mijn Duitse doubletten meegesleept en kan hem van een paar ontbrekende stukken voorzien. Hij heeft zelf een mancolijst gemaakt en kan meteen op zijn laptopje controleren of hij de zegel mist. Zelf gemaakt programma, ik zit verbaasd te kijken hoe de gepensioneerde met die laptop omspringt. Ik vind veel motief en ruil er maar wat op los. Ik weet nooit wat ik heb maar kan alles gebruiken. De waarde van zijn tien zegels is omgekeerd evenredig met de stapel zegels die ik bij hem weghaal, maar wie maalt erom. Ik loop er al jaren mee te sjouwen en ben blij dat ik hem een plezier kan doen. We krijgen het over de club. In zijn woonplaats zijn er twee. Per bijeenkomst, twee keer in de maand, zijn er zo'n 25 man. Ze verzamelen allemaal Denemarken en daarnaast Duitsland, Zweden en Groenland. Nederland en België worden bijna niet verzameld, jammer! Hij klaagt over het uitgifte-beleid en dat daardoor zoveel verzamelaars stoppen: het is gewoon te veel. Het uitgiftebeleid is een ziekte die de filatelisten teistert en veel slachtoffers maakt, ook in Denemarken. Daarom is hij in 2000 met Duitsland gestopt: Ook in Denemarken legt 'de baas' steeds meer beslag op vrije tijd. Veel werkende mensen hebben geen tijd of mogelijkheid om aan het verenigingsleven deel te nemen. En de werkelozen hebben nergens zin in, zul je nu altijd zien! Niemand vind je voor het bestuur en de harmonie waar hij lid van is, een wereldbekende band, kan geen 'Nachwuchs' meer vinden. Overal in de wereld is het 't zelfde!

De Leerlingen van tegenwoordig?

Laatst stond het levensverhaal van een 'captain of industry' in de krant. Hij werd bejubeld om al datgene wat hij bereikt had: veel geld en roem. Wat vooral indruk maakte was dat men vond dat hij zo 'Bourgondisch' was. Hij kwam niet stressig over, hield van een goeie hap en een lekkere borrel, was aardig in de omgang. Blijkbaar had zijn carrière aan zijn manier van optreden niet veel veranderd of misschien kon hij zich die levenshouding juist daardoor wel permitteren. In ieder geval vond men hem een aangenaam mens en wie wil er nu niet door anderen als 'aangenaam' ervaren worden? Bij deze man is het feit dat hij 'Bourgondisch' genoemd wordt blijkbaar een groot voordeel dat dus maatschappelijk geapprecieerd wordt. Als studenten of leerlingen er echter een 'Bourgondische' levensstijl op na proberen te houden dan fronsen men de wenkbrauwen. Da's niet goed en bedenkelijk. Leerlingen moeten hard werken, niet slempen, niet te losjes. Zo zie je dat bij de een 'n bepaalde levenshouding goed is, terwijl het bij een ander in een andere leeftijdscategorie als slecht ervaren wordt.

Helaas doet voorbeeld volgen, goed voorbeeld doet soms volgen, slecht voorbeeld des te sneller. Dus toen studenten en leerlingen zich ook die aangename levenshouding gingen aanmeten was de maatschappij verontwaardigd. Al snel heten die leerlingen lui, dom en slecht.

Mij wordt door de samensteller van dit geschrift ('t eindexamenboek) gevraagd: "zijn de leerlingen van tegenwoordig dommer of luier dan vroeger?" Ik weiger te accepteren dat de leerlingen van nu dommer of luier zijn dan toen wij leerling waren of toen ik met lesgeven begon, maar de leefstijlen zijn veranderd en dat komt soms goed uit. Wanneer het echter niet van pas komt is iedereen natuurlijk verontwaardigd! Ze waren, zo ervaar ik dat, wel scherper, sneller, maar ook brutaler toen. Nu zijn ze

trager, veel vriendelijker en ze zien wel wat de tijd brengen zal.

Hebben ze gelijk of ongelijk? Naast de voorbeelden die ze maar al te graag willen volgen, hebben veel kinderen ook ervaren, wat ze liever niet willen navolgen: de gevolgen van het harde werken van hun ouders om de status ‘Bourgondisch’ te bereiken was geplaveid met de nare consequenties van overtrokken ambities. Echtscheidingen, hartinfarcten en alle andere overspannen nadelen. Het gevolg is dat ze vlugger tevreden zijn en ook met minder tevreden zijn: een stickie is vaak al voldoende.

Terugblikkend in de geschiedenis verbaas ik mij er altijd over dat ‘de Gouden Eeuw’ zo snel en definitief omsloeg in gezapigheid. De kinderen in die tijd hebben hetzelfde ervaren: *l’histoire se répète*. Nu kun je achteraf wel boos zijn dat ze het zo hebben laten verloederen, maar ze waren tevreden met wat ze hadden. Als je niet noodzakelijkerwijs hoeft te rennen dan loop je toch gewoon.

Diezelfde intelligentie die in de ‘Gouden Eeuw’ gebruikt werd om rijker te worden, meer aan invloed te winnen en rijkdom te vergaren werd een eeuw later gebruikt om van het leven te genieten. Nù, heeft zich dat verschijnsel in nauwelijks dertig jaar voltrokken. ‘Maar de kids zijn wel luier geworden?’ Nee ik denk het dus niet: ze hebben hun geldingsdrang verlegd naar andere gebieden. Van ‘hoe wordt ik de beste in wiskunde’ naar ‘hoe kan ik het plezierigst leven’. Ze streven dan andere doelen na dan hun opvoeders zouden willen. Dat steekt natuurlijk die opvoeders, maar die ouderen geven wel zelf het voorbeeld.

Hoe zit het met de Bourgondiërs zelf? Die hadden die levensstijl al heel lang maar zijn er nu achter gekomen dat, wil je die levensstijl kunnen handhaven, wel degelijk je intelligentie moet aanwenden om je in de keiharde wereld te kunnen handhaven. Dat betekent vaak ook hard en lang werken. In Frankrijk wordt hard en lang gewerkt en is de prestatiedwang in het middelbaar en universitair onderwijs heel groot. Er wordt veel meer verlangd van die studenten, niet alleen denken maar ook leren, gewoon van buiten knallen die hap en ophoesten wanneer gewenst. Vooral niet van: ‘dat zoeken we op in het studielandschap’. Het zou wel eens kunnen zijn dat ‘Bourgondisch’ een heel andere betekenis gaat krijgen in de toekomst...

Veel succes met al je energie, als je ‘m maar goed gebruikt!

Aug. 2004: Bataille!

Afgelopen weekend zat vol met postzegels! Maar het was óók mooi weer en die combinatie zorgt altijd voor problemen. Op zaterdag moest ik natuurlijk naar Horst: COLF-vergadering en tentoonstelling (en natuurlijk ook een beurs). Op zondag wilde ik eigenlijk ook wel naar de ‘Leodiphilex’ in Luik. Toen ik dus zaterdagmiddag thuis kwam uit Horst zat mijn vrouw al een beetje verongelijkt te kijken en heb ik haar maar snel naar buiten getorst om van het zonnetje te genieten: “Het weekend is voor ons, dat weet je toch, waarom moet dat gezegel nu altijd in het weekend?”

“Ja schatje, ik weet het wel, maar die vergadering daar kom ik niet onderuit, dat moet”. Over Luik heb ik toen maar mijn mond gehouden. Komen we thuis ligt er een brief van een kennis die me de folder over Luik toestuurt, hij was al de derde om me te attenderen op de ‘Leodiphilex’.

“Heb je geen zin om mee te gaan?”, vraag ik zo langs mijn neus weg.

“Ach nee”, zegt ze, “wat moet ik tussen al die postzegels... Maar als je nu zo vroeg mogelijk gaat en je zo tegen twee uur terug bent, dat kan toch ook, want ik moet ook de was nog doen en dan kan ik ook ‘ns rustig de krant lezen!” Hebbes!

“Tuurlijk sjattepoemel ik ga zo vroeg mogelijk. Eerst krijg jij thee aan bed, en dan hebben we nog wat aan de middag... gezellig terrasje in Valkenburg misschien?” Even later zegt ze:

“Waarom organiseren die postzegellui die tentoonstellingen altijd in mei en in oktober? Dan is ’t altijd mooi weer. Als jullie een tentoonstelling organiseren vallen altijd de mussen van het dak! Waarom doen ze dat niet in januari of februari en in november?” Even sta ik stomverbaasd, maar dan denk ik:

“ze heeft verdorie gelijk!” Zo’n prachtige tentoonstelling in Luik, kost zo veel tijd, geld en inspanning en in Horst idem. Je kon de bezoekers op een hand tellen, terwijl de entree gratis was. Let op mijn woorden: in 2007 in Klimmen, is ’t in januari!

Sep. 2004: Keuzes maken

Eigenlijk moest ik die dinsdag naar de postzegelclub in Aken. Klein kluppie, maar altijd wel gezellig en ik vind er altijd wat. Maar er is voetballen. En op die avond Duitsland tegen Nederland. Al die half vriendschappelijk bedoelde opmerkingen met evenzo spitse cynische antwoorden, nee dat hoeft voor even mij niet. Ik blijf liever thuis voor de buis. Eigenlijk kijk ik nooit naar het voetballen, ik weet dat de bal rond is maar daarmee houdt het dan ook op. Maar de match Nederland-Duitsland dat laat ik

me niet ontgaan, dan wil ik wel, dan trekt de sensatie, stel je voor dat onze geliefde en gerespecteerde oosterburen op hun donder krijgen, daar wil je toch bij zijn!

“Hé joh, de 15e”, zeg ik tegen mijn zoon.

“De 15e? , dan is er toch wat “, zegt mijn vrouw.

“Ja, zeg dat maar af, want dat geloof je toch zelf niet.”

Ze neust in de agenda en daar komt het noodlot:

“Je wilde zelf uit alle macht naar de opera: de ‘Dreigrosschenoper’. En ik heb twee weken geleden die kaarten gekocht en goedkoop waren ze niet hoor!”. Ik krimp in elkaar, verdorie ja, ik had die ‘Dreigrosschenoper’ al 30 jaar geleden willen zien en het is er nooit van gekomen dus heb ik alle zeilen bijgezet om hem te zien. Dikke bult, eigen schuld, dan maar de videorecorder. Als mijn vrouw de videorecorder wil instellen, want zelf heb ik daar het geduld niet voor, blijkt dat hij het niet doet, ’t beeld valt steeds weg.

“Zul je nu altijd zien”, brul ik uit: “ net als je zo’n ding nodig hebt issie kapot!. Maar dat is onze recorder helemaal niet, wat is dit voor ‘n kloemel, waar is de onze?” barst ik uit. Mijn vrouw wil geduldig uitleggen dat onze heer zoon, voor GTST ...maar ze krijgt de tijd niet om uit te praten.

“Wat ’n flauwe kul, heb ik dat ding ‘ns nodig, issie natuurlijk kapot”, ik pak maar vlug m’n krant en trek me kniesorend terug. Alle hulptroepen worden ingeschakeld en de volgende avond, na de opera kijk ik tevreden naar die wedstrijd, want de afloop wist ik al, dat hebben de voetbalhaters bij de opera tijdens het applaus verraden

Okt. 2004: Krakende Talen

Was laatst bij de vergadering van Euro-Phila. In die club zit heel Europa dus ik was benieuwd hoe dat zou gaan. Ik moet zeggen het ging vanzelf. Voertaal was Duits en Nederlands. Daarbij werd het Frans rechtstreeks vertaald door de voorzitter die vloeiend Duits en Frans door elkaar spreekt. Ongelofeloos! Maar die komt dan ook uit Luxemburg en daar kunnen ze dat. En de organisatoren? Die spraken gewoon ‘Kirchroadser Plat’ en iedereen kon ze verstaan, schijnt toch een wereldtaal te zijn. En de formaliteiten? Vaststellen van de statuten stond op het programma. Nou dat doet de notaris in Luxemburg het gemakkelijkst en het goedkoopst. Een enkele Duitse deelnemer was het allemaal wat te gemakkelijk, maar dan denk ik: dat krijg je bij die benzineprijzen. In Luxemburg is het leven toch minder gecompliceerd. En ik? Tja, met het Duits is het helemaal geen probleem maar het schakelen tussen Nederlands, Duits en Frans, daar raak je van in de knoop. Dat merk ik altijd op vakantie op de camping. Normaal spreken ze daar natuurlijk Frans. Maar dan komt onze Duitse vriendin en dan begint de grote verwarring: Zo heb ik al eens in een gereedschapszaak geprobeerd schroeven vast te draaien met behulp van een rivierkreeft en wilde ik op de camping de kussens gaan koken. Opeens begint mijn vrouw, die helemaal niet zo vreemdtalig is, Duits tegen me te praten in de voortent. Ik wist niet wat me gebeurde, maar duidelijk het gevolg van al die mix-taal. Toen ze met me mee ging, naar mijn Deense postzegelvriend, die alleen maar Engels brabbelt, was ze echt van slag. Ze had de volgende dag hoofdpijn, dat was een brug te ver.

“Als jij wilt gaan zegelen dan doe je dat maar mooi alleen, want ik raak helemaal van slag door dat Deengels.”

“Als jij me belooft me niet meer in het Duits te vragen of ik een glaasje wijn wil, dan ga ik wel alleen røtelfløten

Nov. 2004: Géén Hobby’s

Ik kan me nog herinneren dat mijn vader tegen mijn moeder zei: “Meid, nog een paar jaar en dan ga ik met pensioen. Dat heb ik allemaal goed geregeld. We zullen niets

tekort komen. Dan gaan reizen en genieten!”. Hij was zo rond de 55, altijd hard gewerkt en net zo oud als ik nu. Twee jaar later was hij overleden. De afbraak van zijn levenswerk, de mijnen, en vooral de manier waarop, eiste z’n tol. Hij kon ’t niet verdragen. Hieraan moest ik allemaal denken toen ik een brief kreeg van de vakbond. Als je ziek, zwak of misselijk, óf vrouw bent, moet je lid zijn van de Bond dus

ben ik al jaren lid. De Bond vroeg me deel te nemen aan de demonstratie in

Amsterdam. Ben je gegaan? Ik eigenlijk wel en ook weer niet. Mijn zoon die ook lid is, want werkeloos, ging. Hij had toch niets te doen en een dagje uit zit er tegenwoordig niet meer in. Ik wilde ook gaan, maar ik kan niet tegen massa's en mijn gezondheid laat niet toe dat ik er maar wat op los reis zonder de zekerheid (NS!) vanwege de regelmaat van eten en zo. Dus toen heb ik gezegd: "Jong, ga jij voor mij en dan neem je je juffrouw ook mee op mijn kaartje en dan schreeuwen jullie extra hard!". Zij hebben Amsterdam gehaald en goed hun best gedaan. Ik vond dat goed geregeld. Volgens mij heeft die Zalm met z'n balk ellende geen hobby. Willen ze me daar een paar jaar postzegel-genot door de neus boren en aan de haal gaan met mijn zuur bijeen gespaarde ABP-geld, of VUT of FPU of hoe dat ook heten mag. Ik wil postzegelen en dan ook eens ongestoord. Maar nee, ik moet blijven werken en mijn zoon, die zoals het een jeugdig persoon van nu betaamt geen enkele hobby heeft, is werkeloos. "Tja", zal Zalm zeggen: "mijn werk is mijn hobby!" Maar mijnheer Zalm, we zijn toch niet alleen maar voor ons plezier op deze wereld!

Exact.

Het lesgeven is vaak een kwestie van leiding geven. Als je goed leiding kunt geven, dan loopt het wel. Dus het idee van de minister om oud-militairen in te zetten als leraar is misschien helemaal zo gek nog niet.

Mijn eigen broer is na zijn tijd als marineofficier het onderwijs ingegaan en ziet: de moeilijkste klassen waren als deeg in zijn handen. Ik weet nog dat hij vertelde over zijn lessen aan het lager grafisch beroepsonderwijs, dat in Amsterdam en omgeving het meest moeilijke publiek had dat je je kon voorstellen. Hij deed het en zonder problemen. Menig leraar werd tijdens de rit overspannen: 'Mijnheer van den Bosch kunt u ook niet wat lessen natuurkunde geven?' Na enige tijd gaf hij naast wiskunde en natuurkunde, ook nog scheikunde, Nederlands, Engels en levensbeschouwing. Hij werd door zijn leerlingen altijd op handen gedragen hetgeen overigens niet altijd van de directies kon worden gezegd.

Tegenwoordig mag je niets meer uitleggen, ze moeten het zelf opzoeken. Het 'studiehuis-regime' schrijft van boven af opgelegde zelfstandigheid voor, die helemaal nog niet aanwezig is. De leerlingen smeken je min of meer om tekst en uitleg, om een verhaal erbij, om een glimp van de persoonlijke ervaringen die je met de materie hebt opgedaan. 'Dat voorkauwen, daar worden ze maar lui van', wordt dan wel gezegd door de nieuwlichters. Mijn ervaring is nou net het tegenovergestelde: ze worden juist gestimuleerd om zich in het vak te verdiepen. Ze vragen zich af: 'waarom heeft die man daar voor de klas, zo'n interesse in dat vak, lijkt toch best een aardige man, en toch is hij er zo mee begaan'

En een leuk smoeltje is meegenomen maar doet eigenlijk niets ter zake. Dat merk ik bij de nationale wetensquizz op de televisie. Kent u dat fenomeen? Samen met de klas buigen wij ons altijd over de vragen, voor zover ze over biologie gaan. Deze worden namelijk van tevoren in de krant gepubliceerd. Op een bepaalde avond worden deze dan vragen behandeld en hoe briljant die vragen ook zijn, die avond is steeds een zware teleurstelling. De presentator is meestal van het simpele soort en is gedurende de laatste sessie zelfs veranderd in een 'dom blondje' begeleidt door een lullig en op den duur irritant orkestje. De setting is miserabel amateuristisch, zo in de trant van:

‘we hebben er nog wel een paar tientjes voor over, maar het mag niet teveel kosten’. Ik dacht dat we nu juist veel meer exactelingen nodig hebben, dan is zo’n wetenschapsquiz een uitstekende gelegenheid om dat te promoten en dat mag toch wel wat kosten. Niet in Nederland. Het schouwspel is een toonbeeld van tuttigheid, uiterst maf gepresenteerd, ondersteund door een panel van professoren met het idee dat het dan wel een garantie voor kwaliteit zal wezen. Het mooiste is dat er vragen zijn, waarbij het goede antwoord ook nog fout is en de betreffende prof die het moet uitleggen er niets, maar dan ook niets van terechtbrengt. Het bewijs voor worteldruk bestaat uit een namaak boom. De prof moet op een laddertje klimmen en dan met een bloemengietertje het water in een slang laten lopen. Die slang moet dan de vaten van een boom voorstellen. Daarbij dondert hij ook nog bijna van die ladder af. Terecht maakt een andere prof uit het panel een opmerking en oppert een heel andere oplossing die overigens ook nog fout is. In de klas hebben we er de volgende dag nog eens hartelijk over gelachen en de leerlingen verbazen zich er over dat die lieden niet weten wat zij, net in de les en in hun leerboek, hebben behandeld. Het is ongelofelijk amateuristisch aangepakt en in schrille tegenstelling tot wat andere zenders op dit gebied presteren. Op Duitsland 3 is er een programma dat heet ‘Quarcks & Co’, gekenmerkt door eenvoudige tekst zonder de hilariteit van gillende presentatrices en met een keur van profs gesitueerd op hun werkplek die keurig visueel de zaken uitleggen. Op de BBC is er een hele reeks van fantastische programma’s waar ze hun beeld materiaal kunnen lenen. In Nederland is dat niet mogelijk en wordt het meteen weer een soort ‘Fred Haché-show’, oneindig platvloers.

Slaan de kwesties die behandeld worden dan niet aan? Jawel, er worden vragen gesteld die de mensen bezighouden. De discussie in de woonkeuken van mijn vriend z’n gezin over hoe je een biefstuk moet bakken, snel schroeien, volgens Aristoteles, of langzaam aan op matig vuur, loopt hoog op, vooral tussen de keukenprinsessen. Dus het spreekt de mensen wel aan. De volgende vraag over het geluid dat je hoort als je een vinger in elk oor houdt, in een stille omgeving, leidt tot grote hilariteit. Immers oma, die overigens al een paar glazen op heeft, kan wetenschappelijk maar niet onder de pet krijgen dat ze, als ze voor de spiegel staat met één vinger in haar rechteroor, terwijl ze vervolgens naar de badkamer loopt, niets hoort. De conclusie van de goegemeente is dat ze blijkbaar aan het andere oor doof is en al helemaal niets zou horen als ze een vinger in elk oor zou steken. Trouwens waarom loopt een mens ’s ochtends vroeg met één vinger in zijn oor van de slaapkamer naar de badkamer? Dit brengt haar uit haar, toch al door de alcohol aangetaste, evenwicht en ze eindigt met de melancholieke conclusie dat ze toch wel erg oud wordt en maar beter in bed kan blijven om te sterven. Haar zoon, mijn vriend, reageert op de hem typerende wijze: hij moet er niet aan denken om ’s ochtends wakker te worden en dan te ontdekken dat hij overleden is en ook nog doof aan een oor, als je voor de spiegel staat, wat sowieso een onverdraaglijke ervaring is, zo ’s ochtends vroeg.

De glazen worden nog eens gevuld en de vraag van de plassende vissen houdt iedereen bezig onder het toeziend oog van het leger goudvissen dat vanuit een groot aquarium het schouwspel gade slaat.

De leerlingen doen het anders. Zij shoppen met de vragen langs de verschillende

vakdocenten en peutenen zo de goede antwoorden bij de leraren los, hetgeen overigens geen garantie is voor de juiste antwoorden, maar ze zijn er wel mee bezig en dat is het belangrijkste.

We hebben meer exacte studenten nodig, en dat komt overeen met meer actieve studenten. Bij de moeilijke biologieolympiade, waar slimheid en inzicht een veel belangrijker rol spelen dan bij de gewone toetsen en testen, word ik altijd weer geconfronteerd met het verschijnsel dat in de les middelmatig presterende leerlingen opeens zeer goede resultaten halen. Een teken dat de goeden vaak te lui zijn en te weinig om handen hebben. Dus meer wetenschapsquizen, waarbij de grijze cellen kraken, zijn een goede zaak. Maar dan wel een betere presentatie alsjeblieft!

Dec. 2004: Big Brother

In de voormalige DDR, het ‘arbeidersparadijs’, mocht je geen postzegels verzamelen van het ‘derde Rijk’. Dat was ongezond, vond de overheid. De overheid bepaalde wat goed of slecht voor je was. Zo bepaalde die overheid ook je politieke richting en welk

buitenland je niet kon verdragen. Ook welk Tv.-programma en welke tijdschriften een gevaar vormden voor jou en dus ook voor de volksgezondheid. Afschuwelijk hè? Nu lees ik in de krant, dat de inspecteurs van de V(oedsel) en W(aren) A(utoriteit)

op een beurs in Leeuwarden de verzamelaars van aanstekers, bierviltjes, asbakken, sigarenbandjes en wijnetiketten, de uitstalling van deze spulletjes hebben verboden. Anders een boete van 4500 Euro! Ik zie het al voor me: de volgende tentoonstelling worden mijn zegels uit de tweede wereldoorlog verboden en uw zegels met bier- en wijnproducten erop ook. Tevens mogen zegels, met de propaganda uit de voormalige communistische wereld erop, niet meer. En zegels uit Suriname ook niet want daar heerst een ongezond klimaat! En heb vooral niet het lef om zegels met islamitische motieven te tonen. Krijgt u dan ook niet zo, het gevoel van: ‘*Big brother is watching me*’?

Ik vraag me dan ook af, als ik het consumptiepatroon in menige sportkantine bekijk, of wat zich afspeelt in menige disco, of die inspecteurs niets anders te doen hebben dan het meest makke volksdeel van Nederland, namelijk de verzamelaar, op de kast te jagen. Hé, Nederlandse Vereniging van Verzamelaars, die jaarlijks honderden verzamelbeurzen organiseert, niks conclusie ‘doodsteek’: ga een proces aanspannen tegen de staat vanwege beperking van de vrijheid van meningsuiting. Immers, denk ik, dat je net als met postzegels, met sigarenbandjes en zo, toch heel wat meer met een verzameling kunt uitstralen als datgene wat zo een maffe inspecteur van de VWA denkt.

Jan. 2005: Griep

Gelukkig is de stress, twee weken vóór de Kerst, wat minder. Normaal ren je van feest naar borrel, maar dit jaar is het gelukkig wat rustiger. Of dat aan de recessie ligt? In ieder geval kan ik weer eens wat uitgebreider aan mijn verzamelingen beginnen. Tijdens het sorteren van brieven en kaarten die betrekking hebben op de Duitse

eenwording, krijg ik opeens zo'n neuskriebel. Onophoudelijk niezen is mijn deel. Daarna een loopneus en een 'scherpe' keel. Ik ga naar beneden en grijp naar de cognac. Mijn vrouw bekijkt zich het tafereel zwijgend en als ik de cognac door mijn keel gorgel zegt ze alleen: "Oh nee hè!". Wanneer ik dan paracetamollend naar bed ga en er natuurlijk ophef ontstaat omdat de Vicks weer verdwenen is, nu ik hem nodig heb, barst ze los. Ze vindt me onuitstaanbaar als ik 'zogenaamd' ziek ben.

"Je hebt ook altijd wat, blijf dan morgen thuis".

De hele nacht lig ik te ijlen en te piekeren over de vraag of ik morgen naar school ga of niet. Ik ga toch, want de proefwerken worden gemaakt en dat toezicht houden met een beetje verhoging is niet zo'n probleem. Mijn vrouw wordt dan steeds hardvochtiger. Ik verbaas mij er altijd over hoe een lieve vrouw kan veranderen in een ravenmoeder, zo vlug als ik door bacteriën en virussen geteisterd word. De volgende avond neem ik koorts op:

"zie je wel", zeg ik, "koorts!" .

"Prima", zegt ze! Ik weet niet wat ik hoor:

"Prima?".

"Ja, nu ben je echt ziek, ga nu ook maar naar de dokter, bel maar meteen!"

Die dokters van tegenwoordig, heb je ook niets aan:

"Een virusinfectie en u weet dat je daaraan niets kunt doen, alleen maar ziek wezen."

Krijg ik een boekje met de titel: 'Kwaaltjes verhelp je zelf!' Haal je daarvoor nou de griepspuit? Drie weken ben ik er zoet mee geweest. De kerstballen bijna van de boom gehooft als ik niet zelf om codeïne gevraagd had. En de postzegels? *Forget it*

Over Tsunami, Prins en Tonpost

De 'tsunami' heeft het prinselijk overlijden weer van de voorpagina's gespoeld. De opeenvolging van nieuwsfeiten laat mij terug mijmeren naar vervlogen tijden waarin ik nogal veel placht te reizen. In 1983 bezocht ik de 'Anak Krakatau' (het kind van de Krakatau) de nieuwe kleine vulkaan die groeit op de plek waar de oude vulkaan in zee lag. In de straat Sunda om precies te zijn. Honderd jaar daarvoor is de 'oude' Krakatau met veel geweld ontploft. Honderden, misschien wel duizenden jaren is de vulkaan rustig geweest en leefden er tevreden vissers op het eiland.

In 1883 ging 16 kubieke kilometers stof en steen de lucht in. Men hoort de knal tot in Australië en in het honderd kilometer veraf gelegen toenmalige Batavia, vallen brokken steen met een doorsnede van één meter uit de lucht. Twee jaar lang hangt het stof van de uitbarsting in de wereldatmosfeer. De eruptie veroorzaakt een tsunami van 30 meter hoog. (Dat is drie keer zo hoog als de tsunami die nu in 2004 Thailand en Atjeh teisterde). Nederlandse koopvaardijboten liggen 30 kilometer landinwaarts. Van de westkust van Java is elk vissersdorpje en havenplaatsje weggespoeld. Hoe de situatie op Sumatra en verder weggelegen eilanden en landen is, wordt door de geschiedschrijving niet vermeld. De resterende bevolking is zo geschrokken dat ze de kuststrook laten voor wat hij is. Het oerwoud en de mangrovebossen hernemen hun oorspronkelijke natuurlijke plaats. Deze ramp is de oorzaak van de aanwezigheid van

een natuurpark: het 'Ujung Kulon National Park'. Hier overleven de restanten van de populatie Javaanse neushoorns en de befaamde wilde Bantengs (wilde runderen). Als toerist kun je dit park bezoeken. Je moet dan 5 uur met een boot en soms kan het aardig spoken in de straat Sunda. Het eenvoudige hotel, de zogenaamde 'Peucang lodge', ligt aan een maagdelijk wit strand, waar schildpadden 's nachts eieren leggen en de lokale varaan de gestolen soepkippen verorbert. Uiteraard is het hotel *overbooked*! Maar er is nog een kamer die leeg staat. Kunnen daar niet een paar deelnemers van onze reisgroep slapen.

"No sir, die kamer is gereserveerd voor de president of Prins Bernhard."

Onze deelnemers zijn gewoon op het strand gaan liggen en hebben genoten van romantische zonsondergangen in diepblauwe zeeën en dartele varanen onder een keur aan tropische planten die tegenwoordig in miniformaat ook onze huiskamers sieren. Waren we er drie weken eerder geweest dan hadden we kennis kunnen maken met Prins Bernhard en zou zijn intieme vriendenkring met zeker 30 man zijn uitgebreid.

Een paar jaar eerder bezocht een reisgroep de Galapagos Archipel in de Pacific. Op het eiland 'Floreana' leeft een van origine Duitse vrouw: Mevrouw Wittmer. Zij beheert

reeds vanaf 1932 het lokale postkantoor op dit eenzame eiland. Zij is de enige overlevende van een groep zonderlingen die zich zo van het wereldgebeuren afsloot. In vergetelheid overleefden zij totdat deze eilandengroep na de Tweede Wereldoorlog als nationaal park en exponent van het idee van de Darwinistische evolutietheorie wereldbekend werd. Iedere natuurliefhebber wil deze vulkanische eilandengroep met zijn endemische flora en fauna bezoeken.

Spartelen tussen de tamme zeehonden en lopen tussen de unieke zeeleguanen. Onze reisgroep wordt geleid door een mevrouw uit Maastricht. Zij is activiste voor het WWF, weet alles over vogels en verzamelt natuurlijk vogels op postzegels. Zij leert de 'facteur' van Floreana mevr. Wittmer, kennen en post enige kaarten en brieven in 'de ton'. De werking van deze ton is als volgt: U doet uw brieven en kaarten in de ton. Bij elk volgende schip bekijkt men de post en neemt men de kaarten en brieven mee die op de route liggen. Het kan zijn dat uw kaart via het vasteland van Ecuador per luchtpost komt of gewoon met een Nederlandse postzegel erop door een bezoeker meegenomen en in Nederland op de bus gedaan. U weet dat het stuk van Galapagos komt door de unieke stempels die Mevr. Wittmer er op geplaatst heeft.

De reisleidster, onze mevrouw uit Maastricht, bekijkt de post in de ton alvorens haar post erin te deponeren. Ze merkt een kaart op die gericht is aan Z.K.H. Prins Bernhard, De schrijfster is een dartele jongedame. Onze reisleidster weet de activiteiten van onze Prins op zijn WWF-waarde te schatten; men zou haar zelfs royalist kunnen noemen. Ze neemt de kaart mee en doet deze in Nederland in gesloten couvert op de bus. Drie weken later krijgt ze van het secretariaat van de Prins een bedankbriefje voor de goede zorgen en de betoonde discretie.

Feb. 2005: Wat Moet?

Ik lees een artikel uit een reeks die gaat over de voorwaarden waaraan je moet voldoen om thematisch te mogen tentoonstellen. Na enige tijd vraag ik me af wat je nu eigenlijk wilt: wil je een verhaal vertellen of wil je de jury verleiden? Voor mijn gevoel is de tijd van punten halen, voorbij. Ben ik net de vreselijk ingewikkelde puntentelling aan het bestuderen, valt mijn vrouw er middenin. Dat doet ze altijd als ik ergens in verdiept ben. En steeds van die dodelijk doordeweeks vragen. Natuurlijk wel belangrijk, maar zie je nu niet dat ik net even...

“Je krijgt 20 punten voor... Nee, ik ben nog niet naar de apotheek geweest... eh, 20 punten, waar stond dat ook weer, oh ja, hier... Ja, dat moet ik ook nog doen, maar jij moet eerst opgeven hoeveel je verdiend hebt en dat hoeft pas vóór 1 april.” Ik krijg opeens zo genoeg van al die regels en al dat moeten, ik spring op en zeg dat ik de hond ga uitlaten. Als ik weg ga roept ze me na:

“denk je d'r aan dat de groene bak nog buiten moet! Want die worden altijd zo hartstikke vroeg geleegd.”

Normaal komt er dan nog een hele waslijst achteraan van zaken die ik nog allemaal moet doen, maar het blijft stil, hé. Ik loop tevreden met de hond de straat in. Opeens schrikken we allebei hevig en wordt de rust wreed verstoord door een of andere idioot die met minstens 100 op de teller door de dorpskern raast en nog net een van rechts komende verkeersdeelnemer weet te ontwijken. Al die borden en punaises die de gemeente voor veel geld geplaatst heeft, helpen geen zier. Het lijkt wel of ze het tegendeel bewerken: reed men, toen de maximumsnelheid nog 50 was als een gek, nu de maximumsnelheid 30 geworden is,

raast men als volslagen idioten, zo van: ‘als je 80 rijdt kun je zonder al te veel moeite alle chicanes nemen’. Soms denk ik dat dat woud van borden de uitwerking heeft van die bekende rode lap. Te veel regels of te weinig jury’s, dat is de vraag!

Mrt. 2005: Belastingen

Bij de maartse buien hoort het belastingblauw (de belastingbrieven waren altijd blauw gekleurd!). Nu zegt elke collega dat ik harstikke gek ben dat ik dat nog zelf invul, maar ik blijf eigenwijs volhouden dat een beetje academisch misvormde zoals ik, in staat zou moeten zijn om die formuliertjes in te vullen. Daar komt nog bij dat mijn vrouw slechts een zeer klein ondernemstertje is en het niet leuk voor haar zou zijn als d'r paar zuur verdiende centjes in z'n geheel naar een accountant zouden gaan. De jongens van: ‘wel makkelijker’ gingen dit jaar digitaal. Nu heb ik gelukkig een poetertje, want als mijn kleine ondernemstertje die, belastingtechnisch, ook nog zou moeten aanschaffen, ging ze failliet. De omzetbelasting (BTW) ging als een speer en al vlug kreeg ik via de email het berichtje dat men het in dank had ontvangen. Voor dat ik mijn financiën kan opbiechten moet ik weten wat zij verdiend heeft dus naar het formulier ‘inkomstenbelasting voor ondernemers’. Liep voor geen meter.

De IT-hulptroepen verklaarden dat het aan mijn programma lag en via min of meer illegale wijze werd dat euvel verholpen. Wat een formulier: 159 pagina's! Ik snapte er niets van: actieve passiva en doorslaande balansen. Uiteindelijk werd haar winst steeds hoger terwijl ze steeds minder verdiende. Tijd voor de belastingtelefoon. Via 'inkomstenbelasting' werd ik doorverbonden met 'ondernemers', maar die waren net even weg. Gelukkig had ik al een tijdje een album met zegels op mijn bureau liggen dat opnieuw geordend moest worden. Toen ik na anderhalf uur 'een ogenblikje geduld' een beetje kramp kreeg in m'n nek vanwege de hoorn, was het album al voor de helft op orde. De volgende dag, heb ik het twee uur volgehouden, en het album is geordend. Uiteindelijk heb ik zelf maar wat ingevuld, want als zij het niet meer weten, verbinden ze je door met 'ondernemers', en daar laten ze je van honger en dorst omkomen. Gelukkig kan ik mijn tijd altijd veel beter gebruiken.

De Open Dag.

"Och", zegt opeens het meisje dat in de klas voor me zit, "ik denk dat er weer een 'open dag' op stapel staat".

"Hoezo?", vraag ik.

"Nou, de ramenwassers zijn weer verschenen en dat duidt op 'de open dag'. Binnenkort zullen ook wel weer extra poetsploegen verschijnen en krijgt dit of dat een likje verf." Als ik in de pauze naar de docentenkamer loop staat er inderdaad een man deurposten te schilderen. Het plantsoen wordt vakkundig geschoffeld en de stoep wordt geveegd: 'de open dag' is nakende. Ik vind een soort rugzakje in mijn kastje, het presentje voor de nieuwkomertjes. Dit staat helemaal in het teken van de tijd: zwart met zwarte bandjes, gothic. Aan de voorkant staat groot het logo van de school. Een kinderhand is vlug gevuld; nog een potje eigengemaakte gel erbij, ze mogen dat zelf produceren in het scheikundelokaal, wat papierkraam en de kindjes komen gegarandeerd naar deze school, hopen we dan maar.

De dag zelf valt voor ons wel tegen: het is op een zondag en dan ook nog van 12 tot 5. Is je hele dag kapot en van wandelen met de hond in die heerlijke lentelucht, komt niet veel terecht. Maar het is je broodwinning, dus daar moet je toch wel wat voor over hebben.

Ik organiseer een paar leerlingen die demonstraties kunnen geven zoals het snijden van een varkenshart - want dat lijkt zo op een mensenhart -, het opnemen van de bloeddruk en het maken van een ECG. Men kan niet zeggen dat we geen hart voor de zaak hebben! Vroeger deed ik dat zelf, die demonstratie met dat varkenshart. De reacties zijn altijd heel verdeeld op dat onveredelde frikadellenvlees. Dat loopt van 'goh wat interessant' tot 'ajakkes' en lieden die dan pardoes omdraaien en het lokaal verlaten. Altijd zegt een spionerende collega in de loop van de middag:

"Ik dacht dat jullie over het leven doceren, maar ik zie alleen maar dooie dingen!" Vorig jaar tot overmaat van ramp, kreeg ik ook nog twee artsen op mijn nek. Blijkbaar kunnen die ook nog vader worden! De een bleek achteraf ook nog eens een hartspecialist te zijn en beiden hadden er een duivels genoeg in mij aan de tand te voelen. Vergelding voor hun trauma's opgelopen tijdens hun middelbare

schoolperiode? Ze begonnen allerhande kennisvragen te stellen met een duivelse grimlach op het gezicht. Zoiets heb ik meteen in de gaten. Mijn geheugen laat me in zo'n situatie direct in de steek. Ik weet niets meer, ben alles vergeten, blokkeer helemaal. Het gevolg is dat je met een rooie kop maakt dat je weg komt en wel zo snel mogelijk.

Nu vragen we enkele vijfde en zesde klassers om te assisteren en hopen dan maar dat ze ook komen opdagen ondanks hun toezegging. De sectie heeft wel besloten om alleen maar experimenten te laten zien, die de leerlingen in de loop van hun loopbaan ook te doen krijgen. Het kabinet ziet er ongelofelijk opgeruimd uit; één keer in het jaar mag dat ook wel. De modellen staan opgesteld en de torso's van opeenvolgende decennia laten goed zien hoe revolutionair de ontwikkelingen op dat gebied zijn verlopen. De torso van de jaren zestig is onder de navel zedig voorzien van een in gips uitgevoerd lendendoekje. De torso van de jaren zeventig was geslachtloos maar zonder broekje. De jaren tachtig manifesteerden zich als vrouwelijk slechts, uitgevoerd in zwaar plastic en uitneembaar, en de jaren negentig sloten af met lichtgewicht plastieke uitneembare geslachten van beiderlei kunnen, waarbij je dus de standaard aanwezige borsten kunt voorzien van het mannelijk geslachtsapparaat. Altijd leuk voor een grap! Ik stel de torso aan de klas voor als mijn 'beste vriendin'. Ze zegt immers nooit wat terug en je kunt er alle kanten mee op, meewarige blikken zijn dan mijn deel.

Ook de koffer met voorlichtingsartikelen, waarin een forse bruine plastic penis bedoeld om condooms te demonstreren en talloze andere snuisterijen ter voorbehoeding, geven altijd aanleiding tot ongelovige blikken en fluisterpartijtjes tussen de ouders onderling. De moeder trekt de vader ietwat naar achter en fluistert dan van achter de hand terwijl ze met de wijsvinger kleine aanwijzingen geeft. Ja, we laten alles zien, wat een vak hè!

De open dag eindigt voor mij echter een beetje in een dip. Verschillende oud-leerlingen komen met hun kinderen kijken. Je voelt je dan echt oud worden. Een oud-leerling, vroeger een spichtig manneke, nu een bonk van een vent, duidelijk gemest door veelvuldig cafébezoek, komt met zijn twee kids op mij af en zegt glimlachend en plompverloren:

"Zo, u nog steeds hier?". De volgende vraagt:

"Hoelang moet je nog?" En de laatste geeft me de nekslag met:

"Goh, ik dacht dat u allang weg zou zijn".

Is dit wraak of domheid? Ik denk het laatste, want wat zou er in al die jaren veranderd kunnen zijn? Toch geef ik het al vroeg op, laat de leerlingen maar lekker demonstreren en zet de demonstratievideo op eindeloze herhaling. De jongere collega's moeten het maar opknappen. Thuis wacht de hond. Hij vraagt niet naar leeftijd, begroet me altijd even enthousiast en kwispelend bij terugkomst en wil maar een ding: wandelen.

Apr. 2005: Tandem & Tandelingen

Ik moet weer eens naar de tandarts. De ellende met die tandartsen is al vroeg begonnen. Toen mijn zus en ik zo rond de vijf jaar waren, hebben wij revolutionair en solidair aan onze ouders verklaard:

"Wij gaan niet meer naar die tandarts, het is een slager!" ('slager', had mijn oudere

broer eens gezegd!) Mijn autoritaire vader viel bijna van zijn stoel en heeft heel wat moeten soebatten en dreigen. Hij is zelfs met de tandarts gaan praten. In de naoorlogse sfeer van de maakbaarheid der vooruitgang, hoorde dat je piano leerde spelen, dat je

bij de verkennerij ging en ook dat je naar de tandarts ging. De pianoleraar heeft me na vijf jaar gevraagd of ik er, alsjeblieft, mee wilde ophouden. Bij de verkennerij heb ik het zeggen en schrijven drie weken uitgehouden en nog steeds sterf ik van de angst voordat ik naar de tandarts moet gaan. ‘Terwijl het echt reuze meevalt’, zeg ik tegenwoordig dan maar steeds tegen mezelf. De man en zijn assistente doen ook aandoenlijk vriendelijke pogingen om je op je gemak te stellen, ze beginnen altijd over de vakantie. Ik maar denken dat ze het nu, na 15 jaar, wel weten. Een van de laatste keren zegt hij, nadat hij mij op de hoogte heeft gebracht van het noodlottige bericht dat het een zenuwbehandeling zal moeten worden:

“Maar zenuwbehandelingen zijn echt mijn hobby, snel en pijnloos!”

Ik kijk hem ongelovig aan, zoiets kun je toch niet menen, wat een raar vak toch. Ik merk fijntjes op dat ik het dan toch veel liever bij mijn hobby, het postzegel verzamelen, houd.

“Hoewel je dan ook goed naar de tandjes moet kijken”, zeg ik natuurlijk.

Volgens mij heeft hij dat gegeven in de computer gezet. Nu, elke keer als ik kom, begint de assistente en/of de tandarts over het postzegelen en niet meer over de vakanties. Hij heeft zelfs toegegeven dat het hem best ook wel interesseert, maar leren zal hij weinig over deze hobby, je kunt immers nooit wat terugzeggen als je in die stoel ligt. En als hij klaar is, weet ik niet hoe vlug ik, opgelucht, weg moet komen.

Mei 2005: Alles puur Psycho

De hond is weer eens aan de slinger. Dat houdt altijd de hele familie bezig.

“Wat heeft hij gegeten? Heb jij hem wat verkeerd te eten gegeven?”

Hij heeft namelijk ooit een darminfectie gehad. Niemand verheugt zich daarop, behalve de dierenarts. Maar nu is het volgens mijn vrouw eigenlijk alleen maar psychisch. Doordeweeks is hij bij ons in huis omdat heer zoon moet studeren. In het weekend gaat hij dan naar zijn baasje en, volgens mijn vrouw, brengt hem dat uit balans. Aangezien het lieve leven van een hond voornamelijk door de maag gaat, laat hij het resultaat van die evenwichtsstoring meteen via de achterkant weten.

“Alles puur psycho”, zegt mijn vrouw dan altijd.

Nu moet ik toegeven dat ik ook van die rare reacties kan vertonen. Als ’s avonds de telefoon gaat en iemand wil een lang gesprek beginnen, moet ik prompt naar de WC en zit ik een half uur met samengeknepen billen te hopen dat het gesprek vlug afgelopen zal zijn. Sterker nog wordt het, wanneer ik mij ’s avonds over mijn postzegels buig. Ik worstel mij los van TV en computer, trek me terug in alle rust op mijn postzegelkamertje, neem de pincet ter hand en nog geen vijf minuten later moet ik rennen. Je kunt er de klok op gelijk zetten.

“Alles puur psycho” lacht mijn vrouw dan weer.

Ondanks het, waarschijnlijk, hoge waarheidsgehalte van die kreet heb ik er een hekel

aan gekregen sinds ik bij de ABP-arts ben geweest Die verklaarde namelijk dat mijn gezondheidsproblemen slechts een tijdelijke werk dip waren:

‘Alles puur psychisch. Zit alleen maar tussen de oren, dus weer zo snel mogelijk aan het werk’.

Terwijl ik weet dat ik nooit ‘diabeter’ zal kunnen worden. ‘Gevoelige typjes, daar in Huize vdB’, zult u zeggen. Mijn hond en ik hebben inderdaad een zeer sensibele aard, maar gelukkig wordt dat door ons nuchtere vrouwtje altijd meteen gecorrigeerd. En gaan we te ver, dan hebben we nog altijd de alwetendheid van de keuringsartsen om ons met beide c.q. vier benen op de grond terug te brengen

Jun. 2005: Europa? Europa!

Ik zit gebogen over mijn verzameling Europa-zegels. Hele dure stukken zitten daarbij, de laatste tijd worden ze steeds duurder, nominaal, qua aankoop, bedoel ik. Gevolg

van de Euro. Nu moeten we gaan stemmen, voor of tegen. Zou er door Europa voor de gewone man ook nog eens een voordeeltje te behalen zijn? Ik betwijfel het. Neem de postzegelverzamelaar: hij betaalt zich het blauwzuur door de gestegen tarieven van al die geprivatiseerde firma's, die het allemaal goedkoper zouden moeten maken. Maar nu moeten we toch gaan stemmen.

Ik moet denken aan wat me eens tijdens een rapportvergadering gebeurd is. Een collega zei dat de leerling weliswaar een zes verdiende, maar het was zo een vervelend joch dat hij het afrondde op een vijf. Tjee, wat was ik boos, mede omdat het jong daardoor zou blijven zitten en de school zou moeten verlaten, en bij mij was hij helemaal niet lastig! Ik kan niet tegen dat soort oneigenlijke argumenten. Dus zal ik vóór stemmen. Hoewel ik iedereen begrijp die de pest in heeft over die ‘balk ellende’ die de afgelopen jaren over ons uitgestort is.

Op weg naar het stembureau vraagt mijn vrouw wat ik ga stemmen. Ik zeg:

“natuurlijk vóór” ‘ Zij zegt:

“ik denk over tegen” en ze spettert wat over Turkije en de dure Euro. Ik flip uit:

“maar al die Turken zitten toch al hier en wie houdt ons die hele Islam van de nek? Dat moeten die Turken dan toch maar doen voor Europa!. En die Polen komen toch wel, dan maar beter legaal En dat die vuile kapitalisten misbruik gemaakt hebben van de invoering van de Euro, dan hadden we maar anders moeten stemmen in het verleden.”

Ik heb het niet meer en ze houdt zich maar stil. Als we naar buiten lopen vraagt ze opnieuw:

“en wat heb je gestemd?”

“Dat weet je toch”, zeg ik,

“Maar jij?”

“Och, ik heb toch maar vóór gestemd”. Ik blijf verbaasd staan en zeg:

“Nou dan zijn er in ieder geval twee mensen die in Klimmen vóór gestemd hebben! Jij mag over, al ben je soms knap lastig”

Maar dat laatste snapt ze niet. Ik geef haar maar vlug een kusje.

Aug. 2005: Schrijf 't 'ns op!

Het is zoeken, maar met de internetcatalogus vind je alles heel gemakkelijk. Vreemde landen die allang verdwenen zijn, roep je met een klik op en hoppa, daar heb je de gezochte zegels met tekst en uitleg. Gelukkig heeft iemand zich vanaf het begin de

moeite gedaan om alles op te schrijven en daar plukken wij nu de vruchten van. Zouden we meer moeten doen, ook in onze familiesituatie.

Ik word nu geconfronteerd met een erfenis van een ver familielid en nu is natuurlijk iedereen opeens geïnteresseerd in wat en hoe.

Niemand weet er iets van, ware het niet dat ik

destijds goed naar m'n opa geluisterd heb. Men dacht aanvankelijk dat mijn opa maar 'n enkele broer en zus had. Ik wist dat het er minstens acht moesten zijn. Maar data van gebeurtenissen weet ik ook niet meer en dan wordt het moeilijk om zaken te plaatsen. Mijn moeder wist dat nog wel en ze hield dat bij in een klein boekje; dat ik natuurlijk kwijt ben. Ik heb me scheef gezocht.

Krijgen we een aantal foto's, van die ouwe bruine, weet u wel, weet niemand wie er op staat. Waarom heeft nu niemand achter op die foto's genoteerd wie de personen waren die daar zo staan te pronken. Vragen kan niet meer want opa en moeder zijn inmiddels overleden. In onze jeugdige overmoed vonden we dat niet relevant en nu wil iedereen het weten.

Postzegelverzamelaars hebben daar ook een handje van: verzamelen tot ze er in verzuipen en straks wordt het een grote grijze massa. Je komt dingen tegen waarvan je totaal vergeten was dat je ze had. Het is zo moeilijk om consequent te blijven. De massa aan gegevens verplettert je. Vroeger werden die enkele foto's netjes opgeborgen en voorzien van onderschrift. Nu sterf je van de foto's en als de ontwikkelcentrale er niet de datum op zou drukken wist je niet eens meer in welk jaar je ze gemaakt hebt. Doe daarbij het tanende geheugen en de chaos is compleet. Verbaas me er altijd over dat mijn opa nog zoveel wist, mèt punt en komma, uit het verre verleden. Maar ja die hadden toen nog geen foto's!

Sep. 2005: Broodje Parkiet

Terug van vakantie: paniek, Pietepiet de parkiet is niet goed! Hij is een erfstuk. Had Oma gekregen om wat aanspraak te hebben toen ze naar het verzorgingshuis ging. Toen Oma overleed kwam hij, natuurlijk, bij ons in huis. De geërfde dwergpapegaaien waren, gelukkig, net weg. Vanwege het motto: 'alleen is ook maar alleen' werd snel een vrouwtje gekocht en zij werd Isis genoemd. Nu hangt Pietepiet erbij alsof zijn laatste uur geslagen is. Na een paar dagen kan ik het niet meer aanzien, dat dier is ziek! Meteen naar de dierenarts.

"Maar meneer die is helemaal niet ziek. Het is wèl een 'Biafra-parkiet', zo mager als een lat!"

"Dokter als u wist voor welk kapitaal aan voer elke maand, die kooi in gaat, hoe kan dat nou?"

“Hij is compleet gestrest. Zit er een andere parkiet bij?” Ik vertel dat we er een blauwe soortgenoot bij gezet hebben, maar zonder het blauw om de neusgaten, dus duidelijk een vrouwtje. Om dit te bevestigen vertel ik van de postzegel van de Antillen ter

gelegenheid van het gouden huwelijk van Juliana en Bernard, twee blauwgesnavelde mannetjes parkieten boven de gouden ringen toch, haha.! De dierenarts helpt me vlug uit de droom: “Je kunt het bij parkieten niet zien, amper voelen. Je zou al binnenin moeten kijken om zeker te gaan. U hebt twee mannetjes en die ene heeft tijdens uw vakantie de leiding over genomen en de ander gaat eraan onderdoor, hij heeft hem uitgehongerd. Dat is nu eenmaal de natuur, pikordebepaling” Helemaal ontzet spoed ik mij naar huis met mijn stresskip.

“Ben jij nou een bioloog,” krijg ik ook nog verwijtend naar m’n hoofd geslingerd. Vlug in twee aparte kooien en nu maar krachtvoer toedienen en vitamientjes in het water. Die ander heet vanaf nu ‘Isidoor’ en het is een hele toer om hem niet als een zij te blijven aanspreken, als je dat al anderhalf jaar gedaan hebt. Maar wat me nog wel het meeste tegenvalt, is dat het verhaal van die Antilliaanse postzegel niet klopt, ik vond dat zo een prachtige misser, als het waar was geweest. Nu blijkt het een ‘broodje aap’-, beter een ‘broodje parkiet-’, verhaal

Okt. 2005: Neef Ton

Op mijn verjaardag had ik een droeve plicht te vervullen. Neef Ton werd gecremeerd. Neef Ton was een van de twee zonen van ‘tante Marietje van Tonnie en Pietje’, zoals zij in de familie altijd genoemd werd. Zij was al vroeg weduwe en bleef midden in de oorlog zitten met haar twee kinderen. Mijn ouders beschouwden hen altijd als een ‘ocharme-familie’ terwijl ik in mijn kinderlijkheid altijd dacht dat het een ‘arme familie’ was. Verbazingwekkend vond ik daarom dat die jongens zoveel leukere dingen konden en mochten doen, dan wij thuis. Ton had, heel spannend, een ‘doka’ op zolder, een heuse donkere kamer waaruit hij zomaar foto’s kon toveren. En Piet, die rookte al en dat mocht zomaar. Piet kon ongelooflijk mooi piano spelen. Ik moest er nog achter gaan komen dat dat heel moeilijk was en vooral niet voor mij weggelegd. Onder het toeziend oog van mijn Oma, die bij hen inwoonde, mocht ik af en toe eens een blik in de familieschatten werpen: een postzegelverzameling. Daarin complete vellen Duitse inflatiezegels, vele miljarden, wow, dat was wat! Maar ik mocht er niet aan komen. Wie die zegels verzameld heeft weet ik niet, ik weet alleen dat mijn Opa vertelde dat hij in 1923 met één zilveren gulden naar Aken kon voor een heel weekend in een hotel met alles d’r op en d’r an. En van datzelfde geld kon hij ook nog een complete pannenset mee naar huis torsen. Neef Ton was het zwarte schaap van de familie, tenminste zo klaagde Tante Marietje altijd tegen haar broer, mijn vader. Tante Marietje was een lief mens met groot gevoel voor humor. Maar als ze het op de heupen had, meestal na een stichtende mis met preek op zondagochtend, en ze kwam in onze richting, dan riep Moeder heel hard: ‘Tante Marietje!’ en dan stoven alle kinderen weg, om de confrontatie uit de weg te gaan. Dus, met zo’n moeder kon dat schaap niet zo zwart zijn. Daarom had postzegelneef Ton grote aantrekkingskracht op

mij. Heeft het toch nog goed gedaan, woonde in een villa naast Marcel van Dam. Maar de postzegelverzameling, die is in de loop van veel echtscheidingsellende verloren gegaan.

Nov. 2005: Oproer

Vol afgrijzen kijk ik naar de tv. In Parijs slaan ze elkaar de hersens in. ‘Waarom?’ vraag ik me af. Ik denk terug aan het jaar 1968 van de vorige eeuw. Ook toen begon het gedonder in Parijs. Men was het oude regime beu. Toen was het de weerstand tegen het oude feodale systeem. Nu is het tegen de manager cultuur die onze wereld verminkt. Ergens heb ik wel begrip voor het oproer. Is het niet mensonterend om te zien hoe de grote maatschappijen steeds grotere winsten maken en de rijken steeds rijker worden. Om de winst nog hoger te maken ontslaan ze mensen. Ze vergeten dat er ook nog lieden moeten zijn die geld moeten kunnen verdienen om hun producten te kunnen kopen. Ik heb het bepaald niet slecht, maar merk wel dat ik er alleen maar op achteruit ga. Ik heb zo mijn twijfels over al die privatiseringen. Het betekent, en dat hebben we nu genoeg gezien: de ijzeren wet van het geld en voor de rest niets. Heb je werk dan moet je je kapot werken, overwerk, extra uren, op zaterdag werken: de baas vindt dat normaal. De liefde voor een bedrijf, die bijvoorbeeld een postbode vroeger had, is ver te zoeken. Als ze de laan uit vliegen omdat er een vier jaar jongere staat, amper de luier van de vot, alleen omdat die goedkoper is, dan houd je weinig inzet over. Steeds meer jongeren krijgen geen baan na afloop van hun school. Die scholen zijn qua opleiding ook uitgekleed omdat de pedagogie en didactiek zich verkocht hebben aan het kapitaal, het dus allemaal goedkoper kan en de bazen meer bonussen kunnen opstrijken. Wie kan er nog compassie opbrengen voor zo’n maatschappij? Dan word je naar de barricades gedreven en viert de vernielzucht hoogtij. Je hebt immers toch niets te verliezen. Ik buig mij over mijn oudere Nederlandse postzegels en verlang terug naar het sociale verleden. Ik ben bang voor wat de toekomst brengen gaat. Het zal niet tot Parijs beperkt blijven, dat is altijd al zo geweest. Overigens u weet het?; managers mogen niet zwemmen! Ze verdrinken steeds omdat ze alleen maar kunnen graaien!

Dec. 2005: Zussenweekend

Mijn vrouw gaat er met haar zussen een weekendje tussenuit. Hè, eindelijk de kans om eens iets aan m’n zegels te doen. De week was hectisch en vol met allerlei tijdrovende

zaken zoals de aanschaf van een nieuw brilletje, voor de prijs waarvan ik vier complete collecties had kunnen kopen. Ik heb mij echt voorgenomen om zaterdagochtend tegen tien achter de zegels te zitten. Daarom breng ik mijn vrouw om 8 uur naar het station in Heerlen. Het weer is prachtig. Om elf uur belt ze op: ze zit vast in Geleen-Oost en ze worden teruggesleept naar Heerlen. Even later belt ze en zegt dat het tussen Sittard en Roermond ook al stil ligt door een ongeluk. Of ik haar in Heerlen wil komen halen en haar naar Roermond wil brengen. Tuurlijk schatje!

Zaterdagochtend weg. Terug uit Roermond wil ik me net over m'n zegels buigen, belt m'n oudste zoon. Of ik geen zin heb om een kopje koffie te komen drinken? Tuurlijk moppies. Om vier uur ben ik terug en wil net de pincet ter hand nemen gaat weer de telefoon: M'n andere zoon: of ik het niet leuk zou vinden om met ze uit te gaan eten, ze hebben wat te vieren en dan hoef ik niet zelf te koken, zij betalen! Lieverds, maar natuurlijk! Om half negen kom ik weer thuis, uitgeput en val voor de tv, waarop nu ineens echt iets interessants te zien is zodat ik pas om één uur naar bed ga. De volgende dag is het weer zó schitterend dat ik toch eerst maar wat ga wandelen. Vanmiddag eens naar een ruilbeurs. Normaliter is dat niet mogelijk omdat bij ons de gouden regel geldt dat het weekend voor het huwelijk is en daar verstaat mijn vrouw nu eenmaal geen postzegels onder (zussen dan wel?!). Leuk en gezellig is het. Als ik thuiskom moet ik mijn eigen potje koken, conform de instructies van mijn keukenprinses. Ik kijk even in mijn agenda en zie tot mijn grote schrik dat ik vanavond, zondagavond, een vergadering heb. Allemaal zakenlieden die doordeweeks nooit kunnen. Hè, weer 'n avond kwijt; geen zegels dit weekend, de goden laten me niet met rust!

Jan. 2006: 30 Jaar vol (1)!

Een ordner valt open en twee brieven vallen eruit. Ze zijn geschreven door onze oud-voorzitter Frans Hogervorst in 1979. Bij de oprichting van 't Fakteurke in 1975 was hij voorzitter. Een nogal rauw uitziende man die door zijn uiterlijk duidelijk liet blijken zich niets van de maatschappelijke conventies aan te trekken. Als zijn roestige overjarige Volvo voorreed verzuchtte mijn vrouw altijd: 'wat jij toch met die man moet?' Ik moest er niks mee, maar hij verzamelde en handelde in postzegels en dan heb je altijd mijn aandacht natuurlijk. Postzegels was niet alleen zijn passie maar ook zijn bron van inkomen. Overigens handelde hij in alles wat los en vast zat. Hij vertelde wel eens dat hij moest oppassen met het aanbieden van bepaalde postzegels, want er waren personen waarvan hij wist dat ze exact dat nummer zochten en die huis en haard zouden verkopen om die ene te krijgen. Maar aan ontheemde vrouwen en kinderen wilde hij zich niet schuldig maken, zei hij dan. Hij ging vaak naar Amerika, wilde daar een nieuwe toekomst opbouwen, een vakantiepark op de grens van Californië en Arizona, aan de Colorado-rivier. Tussendoor kocht hij dan van oliebaronnen in Texas die cash nodig hadden, koffers vol met brieven waaronder bijv. de nummers (Ned.) 1,2 en 3 samen op brief. Hij verkocht ze hier in Europa met vette winst, immers wie verzamelt er nu Nederland in de States? Invoerrechten? Nooit van gehoord, hij zeulde die koffers gewoon door de douane, onder het motto: 'wat niet weet maakt niet heet!'. Eens kwam hij buurten en terwijl hij zei: 'heb je dit al eens gezien?' legde hij met zijn pincetloze tamelijk groezelige handen (zijn auto's waren altijd in eigen reparatie) drie brieven op tafel. De waarde ervan kwam overeen met de waarde van mijn pand waarin we aan de koffie zaten. Eens heeft hij van een ander lid van de vereniging een boerderij gekocht. Cash geld had hij nooit. Hij legde dus als voorlopig onderpand, een verzameling Nederland op tafel, die ruimschoots garant stond als aanbetaling.
(Wordt vervolgd)

Feb. 2006: 30 Jaar vol (2)!

Een paar jaar later, in 1979, had ik de eer voorzitter te mogen zijn van ons illustere gezelschap. Een hele toer in den beginne. Vooral het in de teugels houden van het bestuur was een hele opdracht. Het waren allemaal hardwerkende bestuursleden, daar niet van. De penningmeesteres woonachtig op Termaar, kon de secretaris, woonachtig in Ransdaal niet uitstaan. Zo vlug als het bestuur in vergadering bijeen kwam, vlogen die twee elkaar in de haren. Wat de oorzaak van die tweespalt was, is mij tot op heden nog niet duidelijk. Ik heb om dodelijke slachtoffers te voorkomen, destijds besloten om het vergaderen zo veel mogelijk te beperken en dat is een goede traditie geworden. De oud-voorzitter Frans Hogervorst was zoveel in het buitenland dat hij besloot om Klimmen vaarwel te zeggen. Hij bood zijn boerderij op de Koulen te koop aan. Een koper werd gevonden en Frans moest zien dat hij alle roerende goederen, zoals de meubelen, kwijt werd. Hij organiseerde een openbare verkoop bij opbod. Daar hij gezegend was met een groot aantal kinderen werden bijvoorbeeld een groot aantal aftandse ziekenhuisbedden te koop aangeboden. Tot de kavels behoorden bijvoorbeeld ook een aantal autowrakken waaronder een ex-stadsbus. Er was één doos met postzegels, die door mij gekocht werd. Alle zegels waren stuk. Ik deed mijn beklag bij Frans die mij het bedrag in goede series meteen vergoedde. De veiling bracht het, voor die tijd, ongekende bedrag van 25.000 gulden op. Er zat een gek in de zaal die op alles wat los en vast zat bood, tot en met de stoelzittingen van de ex-stadsbus. Nadat alles verkocht was, kon de nieuwe eigenaar het pand in ontvangst nemen. Deze vroeg naar de sleutel. Sleutel? Welke sleutel? Nou de sleutel van de voordeur natuurlijk. Oh, die sleutel... die is er niet want er zit geen slot op, de voordeur stond altijd open. Frans was goudeerlijk en betrouwbaar!
(wordt vervolgd)

Mrt. 2006: 30 Jaar vol (3)!

De vereniging kwam in de tachtiger jaren in rustiger vaarwater. Men hechtte zijn goedkeuring aan het lidmaatschap van de Nederlandse Bond en begon dus ook aandacht te schenken aan de echte filatelie. De oud-voorzitter Frans Hogervorst was inmiddels helemaal vertrokken naar de Verenigde Staten en trachtte daar een bestaan op te bouwen als varkensboer op de boerderij van zijn dochter. Hij besloot kordaat om al zijn postzegels, die hier op het 'oude continent' in bankkluizen of bij veilinghuizen lagen, te verkopen. Liefst in één keer. Toevallig kende ik via een regelneef, een investeringsmaatschappij die in postzegels probeerde te investeren, hetgeen uit mijn huidige zicht bijna een 'contradictio interminis' is. Frans kwam op de proppen met een partij die een cataloguswaarde had van 1 miljoen. Voor 25% wilde hij die wel van de hand doen. Uiteraard eerst zien, zei de deskundige van de investeringsmaatschappij. Ik barstte natuurlijk van nieuwsgierigheid. Zo togen wij o.a. naar Frankfurt om het geheel te bezichtigen. De ene prachtverzameling na de andere kwam op tafel. Zwitserland vanaf het prille begin maar inclus alle bekende en gekeurde vervalsingen. Japan compleet en Duitsland en Engeland niet zo maar compleet, nee... honderd keer compleet! De investeringsmaatschappij hapte echter niet toe. Wel kreeg Frans een maandje later het aanbod van de deskundige die tevens veilinghouder van een bekend veilinghuis in het Noorden des lands bleek te zijn, om bij dat veilinghuis de boel te

laten veilen. Daar is hij toen niet op ingegaan. Daarna heb ik het contact met Frans verloren. Een tiental jaren later bleek dat hij teruggekeerd was en een winkelpandje in Maastricht had verworven waar hij wederom een postzegelhandel begon. Alle zegeningen van het moderne ondernemerschap heeft hij daar nog mogen ervaren, inclusief een heuse overval en een hartaanval.

(wordt vervolgd)

Apr. 2006: 30 Jaar vol (4)!

De inbraak in zijn winkelpand doet de deur dicht. Al zijn postzegelverzamelingen, het werk van vele jaren verdwijnen. Op een verenigings-avond, waar hij opeens na al die jaren opduikt, komt het nog bijna tot een handgemeen omdat hij meent delen van zijn verzameling bij een, overigens te goeder trouw bekend staand lid, te herkennen. Het is een zeer pijnlijke zaak en het bestuur maant beide partijen hierover met de politie contact op te nemen. Nog enige tijd later worden delen van zijn verzamelingen aangeboden bij een veilinghuis in het noorden des lands. Bewijs maar eens dat het van jou is, je hebt geen poot om op te staan. Frans heeft er genoeg van en besluit zich toe te leggen op ansichtkaarten, maar eerst gaat hij een grote reis maken. Een reis naar Mexico, Australië en Indonesië. In Australië komt de klap, resultaat van een zeer Bourgondische leefstijl en veel zorgen en ergernis: een hartaanval. Het herstel ter plekke duurt enige tijd, de reis wordt niet voortgezet, ze keren naar Nederland terug. Het ondernemen valt hem steeds zwaarder, vooral ook omdat zijn gezichtsvermogen snel achteruit gaat. Ook hier komt hij weer in het ziekenhuis terecht. De verplichtingen die zijn ziekte hem opleggen kan hij niet aan, hij zet zijn Bourgondische leefstijl tot in het ziekenhuis voort. Leuk is bijvoorbeeld het experiment om een sigaret te roken en een borrel te drinken terwijl je aan de monitor ligt: je hart en dus het apparaat reageert onmiddellijk. Hij komt nog met een mooie grote foto in de krant: de afdeling word verbouwd en de hele dag dreunen de afbouwhamers rond je bed en rond de afdeling. Voor het herstel der patiënten natuurlijk niet zo bevorderlijk. Na zijn ontslag uit het ziekenhuis, waar men eigenlijk weinig voor hem kan doen, komt op 1 oktober 1995, toch nog de fatale dreun. Een hartinfarct maakt een einde aan het leven van deze bewogen mens, filatelist in hart en nieren. Een voorrecht om hem gekend te mogen hebben.

Een ruimtereis

Je word geboren en je krijgt je koffertje mee. Daarmee moet je door, alsmaar door, iedereen moet door. Aanvankelijk denk je dat het alsmaar door gaat, maar dan komt de deceptie! Het stopt en je moet door de sterrenpoort. Wanneer en hoe weet je niet, je weet maar een ding: ga je er niet door heen, dan gaat 't verhaal niet door. Opeens moet ik door de poort. Je geliefden gaan wel mee maar ze kunnen niets doen. Ze troosten je en bereiden je voor, maar hoe het precies gaat en langs welke lijnen weet niemand. Je moet het helemaal alleen doen. In de sterrenpoortgang word je teruggegooid op jezelf, je valt helemaal uit elkaar en je moet het zaakje zelf weer bij elkaar zoeken. Je raakt van alles kwijt: je eigen wil, je eigen verstand, Je ziet alles vertekend en vindt naar verloop van tijd, links en rechts brokstukken terug. Soms mag je even uitrusten en mag

je je geliefden in de ogen kijken. Af en toe zie je het einde van Stargate gloren. Je mag door, verlaat de sterrenpoort en mag verder in de grote trek naar de zonsondergang. Maar garantie is er niet: je kunt zo weer een sterrenpoort tegenkomen.

Ik droom voor het eerst sinds mijn opname, tot dan toe kon ik alleen maar doezelen. Ik droom dat ik op ruimtestation 'Babylon 8' zit. De gangen zijn eeuwig verlicht maar ik zie niets bewegen. Eeuwig licht is makkelijk: men laat de lampen aan en het lijkt voor jou een eeuwigheid te duren voordat de zon opgaat. Opeens staat er een juffrouw aan m'n hand te trekken:

"Mijnheer van den Bosch, u moet wel doorademen!"

Dat is wel de bedoeling natuurlijk, maar ik merk dat het wat moeilijk gaat met zo'n pijp in je mond en keel. Ik doezel weer verder en maak een opnamesessie mee van het televisieprogramma L1 economie. Mijn god, ik dacht dat ik in een ziekenhuis lag, dat ze nu de opnames van zo'n programma hier doen. De cameralui rammelen met de camera's en met de lampen en als het programma opgenomen is ruimen ze even effectief de zaak weer op, ziet ook wat slordig uit een televisieopname op een IC-afdeling. Maar hier in dit space ziekenhuis hebben ze wel de ruimte, inderdaad. Alleen die cameralui: als ze alles opgeruimd hebben en de laatste trekt de stekker eruit laat hij een enorme scheet, geen respect voor de burens.

Opeens staat er een verpleegster naast me en ze zegt: we gaan u even lekker verzorgen. Ze strijkt met haar hand langs mijn arm met een liefkozend gebaar. Ze is lief of erg professioneel!

"U mag van de intensiv care af" zegt ze nadat ze me aan alle kanten gepoedeld heeft. Wat een schat toch. Op het tussenstation doeziel ik weer weg. Onthechting, je moet alles loslaten, je bent gefragmenteerd en je probeert te defragmenteren. Weer droom ik even, de tweede keer in vijf dagen, en ik ben weer op 'Babylon 8' dat bestaat uit buizen met rode adressen en het stinkt er naar betadine. Je kunt zoiets ook verzamelen. Ga verzamelen, terug naar mijn postzegels, ik word wakker. De klok is stil blijven staan, geen beweging in klok, afdeling en rug. Rugpijn na borstpijn. Maar voor 't goede doel aanvaard je de borstpijn. De rugpijn is een verrader. Je ligt in de modder van Vlaanderen en je mag geen andere houding aannemen. Daar bleven ze dan ook steken toen, in 14-18. Ik mag door de sluis, waar is het einde van deze sterrenpoort?

Uiteindelijk toch maar een slaappil gevraagd. Geen wonder dat dat verslavend kan werken. De nacht was 8 uur korter. Ik droomde toen ik wakker werd van flinterdunne reclame's op folie's die aan elkaar plakten en door mijn tong uit elkaar vielen, het is al vijf uur.

Suikertje, suikertje prik! De waarden lopen uiteen, niet alleen mijn eigen metingen met die van het ziekenhuis, maar ook van laag tot hoog. M'n vingers worden er blauw van. Op zondagochtend jagen ze me m'n bed uit, ga douchen man. Eindelijk weer 'n beetje mens, een beetje dichterbij de defragmentatie. Aan mijn bed staat een allerliefste verpleegster en ik kan het natuurlijk niet laten. Ik moet altijd vragen waarom en hoezo. Zij heeft vier jaar diergeneeskunde gestudeerd en is toen maar de verpleging in gegaan. Studeren, werken en verdienen, dat trekt. Ben je daarvoor jaar in, jaar uit op het gymnasium of atheneum bezig om ze uit de modder te trekken? De Belgische verpleger van de middagsjoch heeft een complete opleiding op middelbaar technisch niveau en is toen de verpleging in gegaan... wat doen we fout? De verpleger van de

nachtsjiejch is een sergeant medische troepen in het leger die tijdelijk uitgeleend is aan het ziekenhuis vanwege gezondheidsproblemen van z'n vrouw. Loopt er hier nog wel een normale verpleger rond? Ze doen het wel goed dat moet ik zeggen: allemaal zeer gemotiveerd en ze werken zich kapot.

Gedurende mijn verblijf op 'Babylon 8' en gedurende mijn 'ruimtereis' ontmoet ik alleen maar 'holodokters'. Sinds mijn gebrek een sterrenpoortgang noodzakelijk maakte heb ik steeds tegenover andere cardiologen gezeten. Ze nemen het dossier, kijken het even door en nemen hun beslissingen. Wanneer wordt die taak overgenomen door een computer, deze zou het waarschijnlijk beter doen. Die 'holodokters' hebben ook de meest vreemdsoortige namen en zijn van vreemde afkomst. Chinezen, Tsjechen, Italianen en soms ook wel een autochtoon met Belgisch accent. De afdeling wordt effectief gerund als een productie-unit. De enige menselijke *trait d'union* is de afdelingsarts, stuk voor stuk zeer aardige vrouwelijke doktoren die zich werkelijk moeite doen om als verstandig mens met je te praten en tekst en uitleg te geven.

Na vijf dagen word ik weer teruggestuurd naar het 'bovendek'. Verbazingwekkend hoe normaal het leven doorgaat is.

Mei 2006: Lente

Ik doezel een beetje in zware lente lucht. De laurier en de sering geuren volop. Mijn hoogbejaarde buurvrouw aan de tuintafel zegt dat ze met TNT aan 't sproeien waren. "Hè TNT? U zult wel DDT bedoelen, maar dat is ook verboden tegenwoordig".

"Nee TNT, dat weet ik zeker!", zegt ze. Ik houd m'n mond maar en moet een beetje grimlachen bij het idee. Zie het al voor me: die arme boer zou niet ver komen. Dan denk ik: TPG heet tegenwoordig ook TNT. Ik kom er niet meer uit, al die namen die niets meer met de eigen activiteit te maken hebben. Voor dat ik het weet zit ik aan

postzegels te denken. Die nieuwe persoonlijke zegels, mijn god wat een afgang. Dat velletje met die voetballer erop – en nu niet omdat ik helemaal niets geef om voetballen hoor – maar z'n vader was geen architect en de opmaak geeft ook blijk van een totaal gebrek aan ideeën. Dat kader alleen al, met die kop erin. En wie is die geweldige voetballer dan. Vroeger kende iedereen Cruyff, maar die kreeg maar geen postzegel, en deze? Als je dan het velletje ziet met het hele team erop dan schrik je je het apelazarus. Lijkt wel een poster voor gezochte misdadigers. Zal aan de ongeschoren mode liggen, maar ik vind ze er allemaal uitzien als maffiosi en steeds weer was de pap geen kunstenaar. Is er dan geen andere manier om aandacht te besteden aan het WK? Moet er überhaupt aandacht aan besteedt worden, want de ervaring leert dat het vaak sneller voorbij is dan je hopen mag. Hebben we nu geen andere onderwerpen meer om op een postzegel te laten zien. Trouwens dat hele 'persoonlijke zegelgedoe' vind ik voor mijn verzameling fnuikend, ik besluit om ze uit mijn verzameling te bannen. Ondertussen heeft de merel op de dakrand zijn lied aangeheven. Hebben we die ooit op een zegel gezien, deze prachtige vogel en onvolprezen zanger, ik graaf vergeefs in m'n herinnering. Hij zou een zegel moeten krijgen. Mijn vrouw roept me: "Het nieuws begint". Ik sta op, terug naar de harde realiteit

Jun. 2006: Is er nog Hoop?

Die ouderwetse encyclopedie: als ik er iets in opzoek kan ik het niet laten en zit ik uren te bladeren en lees allerlei interessante feiten. Gaat me gewoon veel beter af dan het gezoek op internet, zal wel een kwestie van gewoonte zijn. Deze keer is het de 'Filatelie Encyclopedie'. Weet u dat exact 125 jaar geleden de eerste postzegeltentoonstelling werd georganiseerd. Dat was in Wenen in 1881 van 13 tot en met 20 november. De bladen lagen gewoon plat op tafels en de heren in rokkostuum bogen, met hun hoge hoeden op, ver voorover, om de zegels goed te kunnen zien. Even later ben ik net het avontuurlijke filatelistische leven van de Belg Moens aan het bestuderen, zwaait de deur open en dendert mijn jongste zoon naar binnen. Hij is voor de afwisseling weer eens even tijdelijk werkeloos en steekt van top tot teen in het oranje. Ik vrees het ergste en mijn vermoeden wordt bewaarheid. Er volgt een enorm verhaal over oranje en de wedstrijd op zondag en de geweldige prestaties waartoe onze jongens in staat zijn. Hij vertelt in geuren en kleuren hoe hij zijn huis opgetuigd heeft met allerlei oranje sniksnak. Ik probeer, op basis van vele jaren met desillusies, zijn

enthousiasme wat te remmen en waarschuw hem dat hij misschien weer heel snel alle rommel moet gaan verwijderen. Eeuwige roem is vaak heel veraf en maar moeilijk te behalen. De hindernissen zijn groot, uitgemeten in strafschoppen bijvoorbeeld. Hij is echter niet te remmen, veegt al mijn argumenten in de hoek en zegt: 'koekje'. Daar moet ik het mee doen, buiten de weddenschap die ik met hem moet afsluiten, voor een tientje, dat Nederland in de halve finale komt. "Ik heb wel nog een enveloppe met een voetbalzegel erop voor je", zegt hij plotseling en overhandigt mij een brief waarop een voetbalzegel uit 2003. Ik val bijna van mijn stoel, dat het hem opgevallen is en dat hij daaraan gedacht heeft: er is nog hoop. Ik hoop voor hem dat ik dat tientje kwijt ben

Aug. 2006: Vakantie

Kijkt u wel eens op een blog? Dat is een rubriek op internet waar een stelling geponeerd wordt en dan kun je daarover schrijven wat je wilt. Zo is er ook een Postzegelblog. Die had laatst een verhaal over vakantie en of een postzegelverzamelaar zijn liefhebberij meeneemt. Tot een paar jaar geleden liet ik alles achter, ik ging kort op vakantie en schakelde de knop totaal om. Tegenwoordig, het zal wel aan de leeftijd liggen, kan ik het opbrengen veel langer te blijven. Ik neem zelfs bepaalde zaken mee, af en toe zelfs een album. Die postzegels gaan sowieso niet meer uit m'n hoofd. Dat is verdorie een ziekte, een virus waarmee je besmet bent en dat altijd zorgt voor koorts. Je blijft alert, let altijd op postzegelwinkels, koopt altijd de nationale postzegelbladen en indien er een tentoonstelling in de buurt is, benut je de gelegenheid. Op rommelmarkten zucht mijn vrouw al bij voorbaat diep wanneer er een stalletje is met oude ansichtkaarten want dan weet ze dat het enige tijd gaat duren. Hoe kom je in contact met lokale filatelisten? De truc die ik geleerd heb van een Deense vriend gaat als volgt: je pakt een band van 'de Yvert' en legt die goed zichtbaar op je tafeltje wanneer je op het terrasje zit. Lukt altijd want iedere postzegelverzamelaar spitst de oren wanneer hij 'een Yvert' of 'een Michel' ziet. Door zo'n contact ben ik

ook met albums gaan slepen. Hij verzamelde Duitsland en ik kan altijd wat doen met motief.

“Ga je die albums nu ook nog meeslepen?” riep mijn vrouw uit.

“Als we elk jaar de helft van de kleren, ongebruikt weer mee terugnemen, dan kan een album van mij ook nog wel mee” was mijn antwoord en toen was het even stil. Vroeger sleepten we een halve supermarkt mee, maar sinds we ontdekt hebben dat het pils bij de Lidl in Frankrijk zelfs goedkoper is, is de ruimte voor een paar albums toegenomen. En jaren van geduldige opvoeding doen zich gelden. Toen we daar laatst langs een postkantoor liepen zei mijn vrouw opeens:

“Moet je niet even gaan kijken!”

Okt. 2006: Op Cursus

Ik heb voorlopig niet zoveel tijd voor de postzegels. Niet dat ik er veel zin in heb, want dat gedoe met die Rembrandt-boekjes heeft me de zin in het verzamelen van Nederland aardig verziekt. Ik had het idee dat, met enige moeite, de hele jaarcollectie van Nederland nog wel bij elkaar te krijgen was. Bij de velletjes van ‘Mooi Nederland’

bleek dat al onmogelijk, maar 60 euri voor een prestige-boekje is voor mij een station te ver. En de handel maar juichen, kunnen ze eindelijk eens wat verdienen over de ruggen van de gewone verzamelaar. Ik heb daar nu toch zo de pest aan gezien, al die vermenging van belangen en dat gespeculeer met geld, dat ik dezelfde neigingen krijg als de grote roerganger die destijds de Farizeeërs de tempel uit joeg. Vooral de dubbele

bodems van TPG. Overall staren de reclames van het boekje je nog aan, maar nergens meer te krijgen. Er zouden er 30.000 gedrukt zijn, blijken het er 45.000 te zijn, 't is alleen maar geld, geld en nog eens geld. Je wordt belazerd waar je bij staat en daarbij dat amateuristisch gestuntel van het TPG-management, ik ben 't spuugzat. Nederland *finito*, over en uit. We hebben een pup gekregen, je moet meer gaan bewegen in plaats van ergeren en met een hond moet je de deur uit. Het zou eerst een asielhond worden maar toen we die pup zagen waren we verkocht. Geen dubbele bodem, geen verhoogde oplage, één uniek exemplaar en nog ondeugend ook. Heeft bij het knabbelen een voorkeur voor m'n schoenen, maar is gelukkig wel zindelijk. Hij moet op puppycursus elke woensdagavond. Het is meer een cursus voor de baasjes want hij vindt het geweldig, krijgt-ie zo maar snoepjes. Kost ook een hoop geld hoor, maar je krijgt er wel wat voor terug en dat moet je bij die Rembrandt-boekjes nog maar afwachten. Als je toch zo zielig bent dat je daar 'de grote klapper' mee moet maken, geef mij dan maar zo'n pup. Wouter Bos met zo'n pup en hij wint gegarandeerd de verkiezingen in november.

Parijs

Onlangs was ik weer eens in Parijs. Vroeger een wereldreis, een treinreis waar je een dag mee zoet was, tegenwoordig een uurtje of vier in de auto en je bent er. In de toekomst zal het met de Thalys nog sneller gaan. Ditmaal willen we de postzegelmarkt bezoeken. Het is onze tweede poging, de eerste liep stuk op het bezoek van het Amerikaanse staatshoofd. De postzegelmarkt ligt pal naast het Élysée en dan mogen de stalletjes er niet staan. Ook de postzegelmarkt zelf is in het verleden al vaker het onderwerp van discussie geweest: toen vertrouwde men blijkbaar, de politieke inzichten van postzegelverzamelaars niet zo. We rijden Parijs in en meteen krijg ik het gevoel of ik thuis ben. Kaartje in de hand en karren maar en goh... we komen altijd precies uit waar ik wezen wil. Parkeren is geen probleem. Na het bezoek aan de markt lopen we nog een beetje door de stad zelf. Er is vanavond een voetbalwedstrijd en dus wordt het straatbeeld opgesierd door Ierse supporters die met groene vlaggen zwaaien en veelvuldig de bars frequenteren, ze zijn wat luidruchtig maar niet vervelend, 't zijn geen Engelsen! Philippe, mijn Franse vriend weet een leuk en goedkoop restaurantje en voldaan aanvaarden we, na het eten, de terugreis.

Reeds lang geleden is dat 'thuisgevoel' ontstaan. Ik was een jaar of 15 en kreeg van mijn ouders de kans om met de paasdagen een tante in Parijs te bezoeken. Thuis liet ik een groot spanningsveld achter, ondanks mijn vertrek: mijn oudste broer zou namelijk met z'n aanstaande mijn ouders bezoeken. Het was een buitenlandse dame, afkomstig van een Spaans eiland met de cinematografieke naam 'Mary-Jane'. Daarbij was ze ook nog ontzettend vermogend hetgeen mijn oom tot de uitspraak bracht: 'al is ze lelijk als de nacht, dan nog zou ik haar willen hebben'. Haar vader woonde in Engeland en bezat veel plantages en het leek of de toekomst voor m'n broer al vast lag.

Maar ik ging naar mijn tante in Parijs. Deze tante, tante Dora, was eigenlijk een 'oud-tante'. Het was een zus van mijn opa. Zij kwam vaak bij ons thuis en nu mocht ik dus een keer naar haar toe. Zij had op de een of andere manier een zwak voor dat puberende joch. Ik kon haar tot waanzin drijven door slechts een enkel woord, dat ik dan wel duizend keer herhaalde. 'Rapunzel' was zo'n woord. Ik had het uit het dikke sprookjesboek van Grimm en ik vond het een mooi woord, ik kon het duizend keer zeggen. Ik hoefde haar slechts aan te kijken en mijn lippen te vormen, dan riep zij het al uit: 'Nee, nee, zeg het niet' en daarbij maakte ze geweldige theatrale bewegingen. Het 'Rapunzel' gleed er dan verheerlijkt uit en zij riep dan uit: 'Ik word gek van dat joch!' hetgeen een herhaling van 'Rapunzel' noodzakelijk maakte.

De treinbiljetten worden gekocht bij een bonafide reisbureau met de geweldige naam 'Lisonne Lindemann'. De reis gaat met de 'noord-express' en eindigt in het Gare du Nord. Er is een restaurant in de trein maar ik durf mijn coupé niet te verlaten dus kom ik zowat uitgedroogd in Parijs aan. Mijn tante woont in een appartement aan een of andere boulevard. In de hal staat een geweldig hekwerk waarin de lift verborgen gaat. Mijn tante is een kordate vrouw. Ze worstelt de eerste dag met mijn dieetvoorschriften, immers diabeet zijnde moet alles volgens de regels van de kunst. Als echter de hoeveelheid voorgeschreven brood uitkomt op zo'n tweeëneenhalf stokbrood gooit ze met evenveel gemak alle voorschriften in de prullenbak en zegt: je eet maar waar je zin in hebt en waar jij van vindt dat het goed voor je is. Het loopt dus geweldig. Al vlug gooit ze me de straat op onder het motto dat je het alleen maar leert als je het zelf

moet doen. De eigenlijke reden is dat ze helemaal geen zin heeft om haar ochtendjas uit te doen en met mij alle bezienswaardigheden af te lopen, welke Pariijzenaar heeft er nu zin in om de Eiffeltoren te gaan beklimmen?

Ik voel me bevrijd. Ik loop in m'n eentje over straat en dat voelt geweldig aan. Dat gevoel krijg ik steeds weer als ik in Parijs over straat loop, dat verlies je nooit meer. De stad assimileert je en accepteert je zonder aanzien des persoons, niemand interesseert zich voor jou en dat kan bevrijdend werken. Het geeft mij een soort geluksgevoel.

Mijn tante heeft een grote kennissenkring, haar zoon is immers een bekende toneelspeler en regisseur. Die kennissenkring heeft op zich genomen om mij telkens een dagdeel mee te nemen en bezig te houden. De eerste die met mij opgezadeld word is een heuse gravin: de *comtesse* de Bourbon Parma. Zij doet in antiek en bezit een mini Cooper waarmee ze alle zaken en markten afstroopt om nieuw 'oud' materiaal te vinden. Ze gaat in haar autootje zitten, doet vervolgens haar ogen dicht en rijdt naar het volgende doel. Verkeersregels bestaan niet en prompt rijdt ze bijna een agent omver als ze de verkeerde kant van een straat met eenrichtingsverkeer in wilt rijden. Nu zijn we zuur denk ik, maar ze doet heel zielig tegen de agent en verdorie ze komt er vanaf met een waarschuwing en een hoop tekst en uitleg hoe ze dan wel moet rijden om haar doel te bereiken, terwijl ze dat donders goed weet. Die middag heel wat meubeltjes gezien, *Louis Seize* en *Quinze* en allerhand andere snuisterijen. Kleine stukken worden meteen in de mini Cooper geladen zodat de wagen verandert in een ongeleid projectiel vol met antieke kandelaars.

De volgende dag moet mijn tante naar het appartement van haar zoon. Ze noemt hem steeds '*mon petit garçon*'. Het appartement ligt aan de "*Rue Faubourg St. Honoré*", een van de duurste straten van Parijs. M'n tante klaagt over de spilziekte van haar zoon, het is een echte artiest zegt ze, hij denkt alleen aan de dag van vandaag. Hij denkt nooit aan z'n oude dag maar hij zorgt wel goed voor mij. Raymond noch zijn vriend, is thuis en zo krijg ik de kans om het appartement eens goed te bekijken. Hier hangt zelfs tapijt aan de muren. Op het einde van de gang hangt een enorm schilderij van een kerkvorst aan weerszijde geschraagd door twee enorme kandelaars. Een enorme bibliotheek vult een grote kamer en mijn tante haalt en brengt er enige boeken. Rare boeken, ze zitten aan de bovenkant vaak nog aan elkaar en als je ze wilt lezen moet je ze opensnijden met een mesje. Ze laat me ook enkele boeken zien die hij zelf geschreven heeft. Voor een oorspronkelijk Belgische jongen heeft deze Raymond toch wel een enorme sprong gemaakt. We verlaten het appartement gebruik makend van een enorme lift, twee keer zo groot als die in het gebouw waar mijn tante woont. We nemen een taxi terug.

"Let eens op" zegt mijn tante: "die taxichauffeurs hier zijn allemaal bedriegers en ze rijden nooit direct, ze rijden altijd om en proberen zo om meer te vangen. Zie je wel", zegt ze na een tijdje. Er ontspint zich een pittige discussie en haar felle toon verbaast me. Ze laat zich geen mouw aannaaien. Als we later de hond uitlaten, ze heeft een klein teckelkeffertje als knuffeldier, lopen we in op een groep Amsterdammers die uit een toeristenbus zijn gestapt.

"Kijk nou eens wat een lelijk mormel!" roept een vrouw in onvervalst Amsterdams uit als ze m'n tante en haar hondje ziet. Aangezien we binnen gehoorsafstand lopen bijt

mijn tante haar toe in onvervalst Amsterdams (ze heeft in haar jeugd enige tijd in Amsterdam gewoond en is daar op de toneelschool geweest):

“Hij mag dan lelijk zijn maar hij is wel heel lief!” Het toeristen-mens staat perplex, de eerste keer dat ik een Amsterdamse met de mond vol tanden heb zien staan.

’s Avonds valt de vriend van Raymond binnen. Hij is Amerikaan en heet Bill. Hij is danser van beroep. Mijn tante weet hem zo ver te krijgen dat ik mee mag naar de repetities van de dansschool. Zij leest zich dan verder al scheurend door de meegebrachte boeken. Ik probeer het loop tempo van Bill bij te houden. Geconfronteerd met het echte Parijse tempo val ik languit op een zebepad, ik schaam me kapot. Gelukkig weet een agent te verhinderen dat de auto’s gaan rijden nadat de voetgangerslichten op rood gesprongen zijn. Bill loopt nu wat langzamer. In een grote zaal met veel spiegels op de eerste verdieping van een pand, wordt, staande aan rekken, door een grote groep zeer lenige dames en heren geoefend in kunstige bewegingen.

Wat me nu opvalt is dat ik me destijds absoluut niet realiseerde wat het betekende dat Bill de ‘vriend’ was van Raymond. Ik vond dat heel natuurlijk eigenlijk, het waren per slot toch artiesten en daar gaat alles nu eenmaal anders.

Het eten bijvoorbeeld, gebeurde pas na de voorstelling. Dan moet er apart een restaurant openblijven om de artiesten te voeden. Eten voor de voorstelling is ondenkbaar, niet alleen kan je dan niet goed spelen maar het brengt ook nog ongeluk. We bezoeken de voorstelling waarin hij de mannelijke hoofdrol speelt: ‘*Qui a peur de Virginia Woolf*’. Een omstreden project, de voorstellingen zijn omhangen met intriges en schandalen. Mijn tante vertelt me dat zijn tegenspeelster, Madeleine Robinson, Russische van origine, met zo’n overtuiging speelt dat hij zich na een klap in z’n gezicht, iets dat vaker in dat stuk voorkomt, regelmatig onder doktersbehandeling moet stellen. Ze haalt met zo’n overtuiging uit en wenst niet in te tomen. Het leidt ertoe dat ze haar hoofdrol moet afstaan aan een ander die iets meer inhoudt.

Het stuk gaat in een razend tempo aan me voorbij, ik snap er geen snars van. Maar indrukwekkend is het wel. Het diner begint om half twaalf in een nabij gelegen restaurant.

Een ochtend *sight-seeing*. Het graf van Napoleon, dat wil Tante Dora ook nog wel eens zien. Ik maak driftig foto’s met de camera van mijn ouders die ik voor deze gelegenheid mee gekregen heb. Een palletje staat verkeerd en alle foto’s zijn mislukt dus geen kiekjes van deze reis. Vandaag doen we alles met de métro. De metro is een aparte ervaring. Heb je het eenmaal door is het ideaal voor gebruik en daarmee wordt de grootste stad heel klein. Ik verbaas me altijd hoe snel je Parijs door bent. Het systeem is doordacht en getoetst op de praktijk. Dat geldt voor de metro maar ook voor het stelsel van de ‘*boulevards périphériques*’. Amper stoplichten. Je moet je aanpassen aan het tempo, dat wil zeggen mee razen, dan kan je niets gebeuren. Je moet natuurlijk niet, als je verkeerd gereden bent, midden op een boulevard gaan draaien, dan krijg je problemen. Je bent Parijs sneller door dan een provincieplaats zoals Heerlen.

Bij terugkeer thuis blijkt de verloving van mijn broer niet door gegaan te zijn. Hij geeft toch liever de voorkeur aan het vrije zeemansleven. Mijn oom vindt het doodzonde, hij vindt haar een ‘moordwif’ en hij vindt mijn broer maar een sufferd. Veel belangstelling voor mijn verhaal is er eigenlijk niet en veel kans om te vertellen krijg ik niet.

Onze huwelijksreis in 1973 gaat natuurlijk ook naar Parijs. Ik moet wel een week vrij vragen aan de directeurs van het Coriovallum College, de school waar ik les geef. Dat geeft nog een hoop gedonder. Normaliter is er rond Pasen altijd een week vrij, maar nu opeens om onverklaarbare redenen niet. Voor de algemeen directeur is het helemaal geen probleem, maar de afdelingsdirectrice is ongehuwd. Ze is gespeend van elke romantiek, ligt dwars en vindt het niet goed. Gewoon gaan, zegt de algemeen directeur en dat doen we dan ook.

Bij die gelegenheid bezoeken we mijn tante, en het zal de laatste keer zijn want een jaar later in 1974 overlijdt ze. Haar van dag tot dag levende zoon vergeet ons te informeren en zo komt het dat we niet eens geboortedatum en sterfdatum kennen van deze ‘*grand-lady*’ die ongetwijfeld veel invloed heeft gehad op ons familieleven. Onlangs is ook onze ‘verloren neef’ overleden. Zoek op Internet maar eens op ‘Raymond Gérôme’ en je zult verbaasd staan wat ‘*mon petit garçon*’ allemaal klaar gespeeld heeft.

Nov. 2006: De Deurbel

Eindelijk vind ik de gelegenheid om weer eens iets aan m’n postzegels te doen. De stapel die ik nog verwerken moet, groeit op mijn bureau, maar het gedreutel van mijn puppy, verhindert dat ik op mijn postzegelkamer apart kan gaan zitten. Nu is mijn vrouw beneden en zij let een beetje op het ‘*Ungeheuer*’. Hij is ontzettend lief, maar je kunt hem geen minuut alleen laten of hij heeft de sierklossen van het tafelkleed geknauwd of het handvat van je schooltas onderh(t)anden genomen.

Het weer is wat slechter geworden en dat is voor de postzegelarij gunstig. Ik buig mij over de watermerken van een ingewikkelde serie, gaat opeens de deurbel. Hè, op dit uur, wie kan dat nu zijn? De hond slaat aan: als die bel gaat gebeurt er wat bij de voordeur. Ik spoed mij naar beneden, ’s avonds gaat mijn vrouw liever niet naar de voordeur. Doe de deur open, er waait een regenvlaag in m’n gezicht maar niemand te zien. Ik kijk nog even om het hoekje maar het blijft leeg. Op dit uur en in dit weer belletje trekken lijkt me stug. Mijn vrouw vraagt ongerust wie of wat.

“Ik snap er niks van”, zeg ik, “niemand”!

We gaan ieder weer ons weegs. Na tien minuten gaat verdorie weer die rot bel. Hij heeft een dingdong die tamelijk vals klinkt en door merg en been dringt. Vanwege de praktijk van mijn vrouw hebben we deze draadloze uitvinding gekocht, omdat anders vele meters kabel aangelegd zouden moeten worden. Ik loop weer naar beneden, mijn vrouw kijkt al nieuwsgierig om de hoek... Niemand! Verdorie, hoe kan dat nu toch. Ik loop naar de praktijkruimte beneden en bekijk, in de stromende regen, de bel. Ik duw even op het knopje en hij doet ‘t, sterker nog: hij blijft ’t doen, houdt niet meer op. Een concert van valse dingdongs door het hele huis. Ah, ik zie het al, het vocht van de regenvlagen heeft de bel doorweekt en nu maakt hij af en toe contact. Gewoon die

knop er af en de batterijen verwijderen, lijkt mij de goede oplossing. Een kruisschroevendraaier nodig, zou er moeten zijn, weer niet te vinden. Natuurlijk als ik

eens zo'n kreng nodig heb. Door het ge-dingdong krijg ik de neiging met een tang die rot knop van de deurpost te rukken. Ik kan me maar net beheersen, ik zou het dan morgen immers zelf weer moeten repareren. Dan maar een gewone schroevendraaier en naar een kwartiertje prutsen valt het kapje en houdt het ge-dingdong èn het enthousiaste geblaf van de hond op. Nat maar voldaan genieten we van de stilte die over het huis daalt.

Dec. 2006: De Droom

Burgemeester mevrouw Balk-Ellende en haar wethouder Vis staan aan mijn deur. Althans dat droom ik. Ik droom dat ik ze binnen laat in de immense hal van mijn geweldige bungalow en ik vraag vriendelijk waaraan ik de eer te danken heb. Wel, er zijn binnenkort verkiezingen en zij komen mij opwekken om ter stembus te gaan! Als ik dan tevens ook nog op hun partij zou kunnen stemmen, dat zou het hen zeer tot eer strekken. Ik zeg dat ik zeer vereerd ben en dat ik zeker zal gaan stemmen op hun verheven partijen. Immers, zijn de laatste jaren de tarieven van energie en levensonderhoud, niet sterk gedaald? Ook mijn salaris is behoorlijk gestegen en mijn AOW en pensioen, waarvoor ik zo'n veertig jaar gespaard heb, is ook gegarandeerd. Is immers de staat niet je meest betrouwbare partner? Er is door hen veel aandacht besteed aan de werkgelegenheid, mijn kinderen hebben geen moeite met het vinden van werk en hun beginsalaris is niet bepaald karig te noemen. Veel topmanagers zijn er in geslaagd met steun van de regering, de werkgelegenheid te behouden en krijgen daarvoor bonussen die bescheiden te noemen zijn en die ze ook verdiend hebben. Op school gaat het ook geweldig: het niveau is gestegen en de klassen zijn eindelijk kleiner geworden. Er is weer een duidelijke lijn waaraan men zich te houden heeft en we worden eindelijk verschoond van al die nieuwlichterij die toch nergens op uitloopt dan alleen maar op bezuinigingen. Zelfs de posttarieven en de kosten van de zorgverzekering zijn door de geweldige concurrentie werking behoorlijk gedaald. Voor een luttele cent is mijn verzameling compleet.

Opluchting alom dus en ik zie geen enkele noodzaak om deze beleidsmakers niet te steunen. Terwijl ik ze vriendelijk uit zwaai word ik uit mijn droom wakker, badend van het zweet strompel ik naar de badkamer. Ik zweer mezelf nooit meer over politiek te dromen!

Dec. 2006: Seks

Het hoofdstuk 'voortplanting en ontwikkeling' staat op het programma van de vierde klas. Een hele groep zaadvragende en zaaddragende ogen, kijkt mij aan. Helemaal niet belust op kennis maar veel meer in de trant van: 'En, wat zou u nu eens willen weten?' Ondertussen spettert de seks er vanaf. Het 'badseizoen' is tegenwoordig het gehele jaar geopend. Volle boezems en blote buiken, strakke truitjes en dito broeken, het kan allemaal tegenwoordig. Ik ben blij dat ik tot de oudere generatie behoor, dan kun je het wat makkelijker van je af zetten. Maar je kijkt er altijd naar. De hormonen gieren door dat lokaal en het mooiste is: ze hebben het zelf helemaal niet in de gaten. Ze weten sowieso niet veel: menstruatiecycli van 3 maanden en vrouwen die twee van de vier weken niet vruchtbaar zijn, worden nog vaak tot de goede antwoorden gerekend.

Uiteraard op het einde van de les giechelend de standaard vraag:

“Mijnheer, gaan we ook practicum doen?” Als de bel gaat begeef ik mij naar de koffiekamer en daar word ik opgewacht door een afvaardiging van de redactie van het schoolblad met de vraag of ik mee wil doen aan een enquête voor het nieuwe nummer. Ik verbaas mij over hun plotsklapse interesse in mijn persoon, maar vooruit dan. De eerste vraag, in ‘multiple choice’: Wat doet u het liefst in uw vrije tijd:

A: Een boek lezen,

B: TV kijken,

C: Uitgaan of

D: Seks.

Ik kijk ze aan en ontdek de zelfde giechelende gezichtjes van toen net. Ik zeg:

“Zijn er geen andere mogelijkheden?”

“Nee, u moet kiezen uit deze vier”, grinniken ze.

“Maar ik postzegel zo graag”. Goed dan, dan mag ik een ‘boek lezen’, vervangen door ‘postzegelen’. Ik kijk die snoetjes nog eens aan en besluit kordaat die arme kinderzieltjes niet teleur te stellen. Ik antwoord:

“D, Seks”.

“Hè eindelijk eens iemand die eerlijk is” zeggen ze in koor. Maar zegt de jongen in het gezelschap:

“je kunt misschien ook seksen bij het postzegelen”.

“Nou”, zeg ik, “Als je 57 bent houd je het graag puur”, en ik denk: ‘je moest eens weten!’

Jan. 2007: Flipse van TNT

Flipse had per 1 januari promotie gemaakt. Daarvoor, was hij assistent van de directeur zegelwaarden en moest door buiten de hokjes te denken alle moeilijke

karweitjes opknappen die zijn chef voor hem liet liggen. Dit, resultaat gerichte, kunst- en vliegwerk was goed gegaan en het gevolg was dat zijn baas nu ‘black-belt-manager’ geworden was van TNT en hij de afdeling zegelwaarden toegewezen had gekregen. Er waren wel bedenkingen geweest, per slot had hij geen rechten of economie gestudeerd, OK, OK ja, HAVO slechts. Maar in een moderne firma en daar mocht je TNT toch wel toe rekenen, was belangrijker dat je je goed kon focussen. Hij had ze ook beloofd dat het met de helft van het personeel zou kunnen en dat werd een win-win

situatie. Omdat zijn baas toen, vooral proactief was op de golfbaan, die wilde immers ook hogerop, had hij ‘t maar hard gespeeld en de uitgifte van het ‘prestige-boekje’

voor zijn rekening genomen. OK, afgezien van een enkele fout (hij had toevallig wèl Duits in zijn pakket, zijn baas had geen enkele bandbreedte voor vreemde talen) werd dat een hef-boom-constructie. Vooral die moord-deal met Sieger. OK, het was een idee van zijn zwager die postzegels verzamelde maar ook wel resultaat gericht dacht

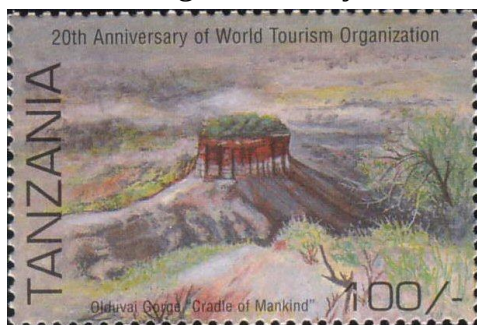
en dat belooft in de toekomst nog veel toegevoegde waarde. De Duitsers hadden wel gesputterd toen het mis dreigde te gaan, maar hij had zich er goed uitgeluld en zijn strategie, een Duitse zegel die alleen frankeergeldig was in Nederland, is kort door de bocht, maar briljant. Sinds de oorlog niet meer vertoond. Had de Duitsers wel aangesproken. Via de gewone zegels werd met reclame ook nog eens geld verdiend. UNOX werd een benchmark, anderen zouden zeker volgen. Nog even en ze konden

pas op de plaats maken met die vervelende postzegelverzamelaars om de tekorten in de pensioenreserves aan te vullen, daar zou hij wel voor zorgen. Hij leunde tevreden in zijn nieuwe bureaustoel en zag het POP-gesprek met zijn 'black-belt manager' met vertrouwen tegemoet. Straks misschien nieuwe kansen in Brazilië? Met zijn vingers trommelt hij een samba...

Winter. 2007: Geschiedenis

Dubois vertelt (1)

Kent u het gevoel, dat je overvalt wanneer je op een plek staat, waar geschiedenis is

geschreven, waar belangrijke ontwikkelingen hebben plaats gevonden? Ik heb dat een paar keer ervaren. Bij voorbeeld toen ik aan de rand van de Olduvai kloof stond in Tanzania. Toen ik zo over de rand keek overviel me een ongeloofelijke diepe berustend gevoel. Hier was het dus gebeurd. Hier is beslist dat de mens zich menselijk, verder ontwikkelde. Dat is historie puur! Je krijgt het idee alsof je er zelf aan deelgenomen hebt. Enige

minuten later was ik tot tranen geroerd, toen ik een vuistbijl in mijn handen hield, die men in het museum had neergelegd om vast te pakken. Je kon die vuistbijl alleen maar op één bepaalde manier in je hand houden, hij kon alleen maar voor mensen en afkomstig van mensen zijn.

Dat speciale gevoel kreeg ik ook toen ik op de rand van de Korbacher Kloof stond, tijdens de laatste excursie van onze jaarlijkse bijeenkomst, de jaarvergadering van de 'ArGe Bergbau und Geowissenschaften' in Baunatal bij Kassel. Hier vond vele miljoenen jaren geleden de keuze plaats hoe

zoogdieren zich verder zouden ontwikkelen. Ik moest enkele keren diep ademhalen.

Misschien kwam het ook door dat ik meteen de link legde met de sympathieke dieren die ik in de BBC serie 'Walking with Dinosaurs' zag. Het betreffende dier ziet uit als een hond en heeft de naam 'Procynosuchus' toegewezen gekregen. Word ook wel een beetje lacherig de 'Korbacher Teckel' genoemd. Mijn leerlingen werden ook echt getroffen toen ze de film te zien kregen. Meestal is de interesse in videofilms minimaal, maar bij deze film waren ze allemaal gespannen en keken ze tot het einde toe, hoewel de pauze al begonnen was. Dat komt werkelijk niet vaak voor.

De BBC heeft bij deze films een technisch hoogstandje geleverd. Alles werd wetenschappelijk gecontroleerd voordat men de computersimulaties op het landschap losliet. Landschappen die men speciaal voor deze film, god weet waar in de wereld

uitgezocht en gefilmd heeft, omdat er 250 miljoen jaar geleden gewoon nog geen gras bestond. De 'Procynosuchus' sjouwt in deze film in zijn ondergrondse burcht, met zijn jongen rond, terwijl er voor de ingang van zijn hol een Raptor staat die het water in de mond loopt bij het idee van een lekker hapje. Er ging een zucht van verbazing en teleurstelling door het klaslokaal toen de commentator vertelde dat de 'Procynosuchi' hun jongen opvraten als ze vanwege dreigend gevaar, van burcht moesten wisselen. Tja, dat de (r)evolutie soms

ook zijn eigen kinderen opvreet, weet iedereen en zal niemand verbazen!

Soms echter kan het verleden ook teleurstellen. Een collega die intensief genealogisch aan zijn stamboom werkte, stuitte op een verslag van een rechtszaak waarbij een van zijn voorouders als verdachte voor de rechter stond. Hij was helemaal hoteldebotel, want hij kreeg het gevoel alsof zijn verre voorouder, vanuit het verleden tegen hem sprak. Hoogstwaarschijnlijk vroeg de rechter aan de beklaagde of hij aan deze zaak nog iets toe te voegen had. De beklaagde antwoordde:

“Leck mich doch am Arsch” en verzonk in stilzwijgen!

Kijk eens, krijg je vanuit het verleden nog ene om de oren. Gelukkig heb ik zo'n teleurstelling nog niet meegemaakt. Ik ben weer helemaal gemotiveerd om de volgende keer bij de bespreking van het hoofdstuk 'Evolutie' en 'Missing Link' in de les, in geuren en kleuren over Archeopteryx, Procynosuchus en Homo habilis te vertellen. Voor een vuistbijl heb ik inmiddels ook gezorgd. Die truck werkt altijd.

Feb. 2007: Nu wordt 't Ernst

Hè, een ouderwetse avond, buiten stormt het en op de televisie is ook weer eens niks... dus dat wordt postzegelen.

“Maar je gaat toch niet boven zitten?”, vraagt mijn vrouw en kijkt benauwd naar buiten naar de fluitende windvlaggen.

“Ik haal het wel naar beneden”, zeg ik, mijn nabijheid moet haar geruststellen. Als ik na het eten met mijn albums aan tafel ga zitten blijft ze bij me zitten. Dit is nog nooit vertoond, ik begin mij al zorgen te maken... interesse in de filatelie? Opeens zegt ze: “Zouden we niet liever in de kamer gaan zitten, het gaat buiten zo tekeer.” Ik kijk haar

ongelovig aan en pareer:

“Meid, we zitten hier niet in Amerika, deze bijbouw is een bunker!” en ik herinner me de aanleg van de fundamenteën, anderhalve meter diep, die de gemeente ambtenaar tot de vraag bracht: ‘of ik misschien oorlog verwachtte?’ Ze heeft het nog niet gezegd of met een daverende klap, valt mijn enige schaduw brengende naaldboom van een meter of 12, langs de bijbouw af, en belandt op het dak van de burens. Stijf van de schrik zitten we allebei naar buiten te kijken naar een woud van verlaat kerstgroen dat boven de geblokkeerde deur uitkomt. Nu wordt het toch wel ernstig met die klimaatveranderingen. Als je al de bomen om de oren vliegen wordt het serieus.

Achterom knip ik me een weg door al het kerstgroen om de schade onder ogen te nemen. De boom is gespleten en een helft staat nog, vervaarlijk zwiepend overeind. Mij is direct duidelijk: die moet ook om, want anders komt hij vanzelf en god weet waar. Ik bel mijn zoon, want met het handzaagje dat het uiteindelijke restant vormt van mijn hele familiale gereedschapswinkel kom je niet ver. De motorzaag is natuurlijk kapot en het wordt een buurjongen die zo vriendelijk is om ons uit de brand, c.q. wind te helpen. Om half tien ligt hij helemaal om en heb ik alleen nog maar zin in pils en de boys ook. De hele zaterdag zijn we in de weer geweest om al dat groen weg te krijgen en een gelukkie dat een buurman ook nat naaldhout in zijn allesbrander stopt, anders waren we drie beurten bij RD4 kwijt geweest.

Milieu is misschien een goed thema.

Mrt. 2007: Die ouwe Buys

“Tja”, zeg ik zuchtend, de puinhopen overziend die de storm heeft aangericht,

“die ‘ouwe Buys’ had toch maar weer eens gelijk”.

” Buys?” vraagt mijn zoon:

“Wie is die ‘ouwe Buys’?”

“Buys Ballot”, zeg ik, “de man van het KNMI”.

“Nooit van gehoord”, zegt hij. Ik ga er eens even voor zitten... Wie heeft er nou niet gehoord van de wet van Buys Ballot? Maar als ik zou vragen hoe die luidt zou u het waarschijnlijk ook niet weten.

Christophorus Henricus Didericus Buys Ballot leefde van 1817 tot 1890 en is

internationaal befaamd geworden door het verband dat hij wist te leggen tussen luchtdruk en wind. U ziet het resultaat elke avond op de tv, links een hogedrukgebied en rechts een lagedrukgebied en dan begeven de winden zich daar tussenin op voorspelbare wijze. Soms heel hard als het verschil in luchtdruk maar groot genoeg is en dan vallen er bomen om. Die ‘ouwe Buys’ deed meteorologie alleen als hobby erbij, want hij was van origine geoloog en mineraloog,

scheikundige en later vooral wiskundige. Hij heeft mede het KNMI opgericht en met zijn volgelingen brengt u elke dag behoorlijk wat tijd door voor de buis tijdens het weerbericht. Je zou zeggen een naam die we in ere moeten houden. Er is nog nooit een

postzegel uitgegeven waarop hij geroemd wordt. Hij verdient het wis en waarachtig. Nee, in Nederland geven we zegels uit waarop een rookworst staat of een blikje als roem aan de grote verworvenheden van onze Nederlandse samenleving. Het intelligentiepeil van de bedenkers, ontwerpers en beslissers ligt op worst- en zuipniveau. Dat er ook nog andere zaken zijn dan alleen maar vreten en zuipen, consumeren en geld verdienen zijn we even uit het oog verloren. Maar wat wil je gezien het kennisniveau van de gemiddelde medelander. Als je het niet leert weet je het ook niet. Zo kun je nog talloze voorbeelden noemen van personen en zaken die op een postzegel geëerd zouden kunnen worden en waarvoor we ons internationaal niet hoeven te schamen.

Op het vlekkeloze witte strand van Udjong Kulong (Java), omzoomd door ruisende palmbomen en kristalhelder blauw water, tussen de spartelende zeeschildpadden, werd mijn oog getroffen door een aangespoeld, leeg emmertje Remia fritessaus. De laatste sporen van onze Nederlandse beschaving, hoewel ik die nog niet op een postzegel heb gezien, maar ik ben er zeker van dat het niet lang meer zal duren.

Lente 2007: de Neanderthaler

Dubois vertelt (2)

Net vandaag weer, word ik aan de Neanderthaler herinnerd. In de krant stond dat men eindelijk het DNA van de Neanderthaler ontcijferd heeft en nu bezig is om dit met menselijk DNA te vergelijken. Ik ben een beetje bang dat het resultaat zou kunnen zijn, dat hij helemaal niet zo menselijk was.

Ik stel me vaak voor, dat hij als laatste van zijn soort, ergens aan de Spaanse kust een echte ‘pensionado’ was. Er waren geen andere Neanderthalers meer. Ze waren allemaal verdwenen, behalve hij zelf. Als soorten uitsterven, moet het altijd het geval zijn geweest, dat er ooit maar eentje overbleef. Hij zal zeer eenzaam geweest zijn en

hij miste zijn partner natuurlijk. Ach, kon hij maar nog een keer zijn vrouw horen praten! Toen ze nog leefde hoopte hij vaker dat ze eindelijk eens d'r mond dicht zou houden. Men heeft immers ontdekt dat Neanderthalers goed konden praten. Bij een skelet

heeft men het tongbeen gevonden en dat duidt op spraakvermogen. Waarom zou het bij de Neanderthalers anders geweest zijn dan bij ons? Ik heb altijd lopen piekeren hoe het zover heeft kunnen komen, dat Neanderthalers, onze neven zoals men het ons al op school heeft geleerd, uitgestorven zijn. De selectiedruk kan toch niet zo groot geweest zijn. Hoeveel Neanderthalers zullen er op het hoogtepunt van hun bestaan in Europa geweest zijn, misschien 600.000? Doe daarbij het recente mensenras, dat zijn er nog eens een half miljoen, nou en? Dat alles verdeeld over heel Europa. Je hebt toen toch nog een heel eind moeten lopen om de volgende burens te ontmoeten. Daarbij komt ook nog dat men ontdekt heeft dat Homo sapiens het met de Neanderthaler heel

goed kon vinden. Nee, de reden moet ergens anders te vinden zijn. Enige tijd geleden

kreeg ik een artikel onder ogen over de trilziekte of Kuru bij de Papoea's in Nieuw Guinea, het voormalige Nederlands Nieuw Guinea. Het werd aan de Indonesiërs overgelaten en het is sindsdien een wingewest van Indonesië geworden. Daar stierven enige tijd geleden complete stammen uit, maar men kon de oorzaak van de ziekte maar niet vinden. Enige tijd later bleek dat het hier ging om zogenaamde 'prionen', lichaamseigen eiwit-moleculen, die verkeerd om aangemaakt worden en bij overbrenging op een ander lichaam een dodelijk ziektebeeld ontwikkelen. Vooral vrouwen en kinderen overleden. Het bleek dat vrouwen en kinderen de hersenen van overleden familieleden opeten. Men noemt dit ritueel kannibalisme. Zo infecteerden ze zich met die 'prionen'.

Neanderthalers kenden ook rituelen, zo heeft men bij opgravingen vastgesteld. Door menige klap van een knuppel op het hoofd, wisten ze zeker dat al de wijsheid en de kennis in de hersenen verborgen zit. Het idee dat je door die hersenen te eten de goede eigenschappen van de overledene overneemt, was de oorzaak van de epidemie in Nieuw Guinea. Ik kan me zo voorstellen dat dit ook bij de Neanderthalers gebeurd is. In Nieuw Guinea waren er medici, die de mensen gewaarschuwd hebben en overgehaald hebben om met deze gewoontes op te houden.

Ik ben er zeker van dat de laatste Neanderthaler mannelijk was omdat net als bij Kuru, de vrouwen en kinderen het eerst stierven. Bij ons heeft een soortgelijke ziekte ook al slachtoffers gemaakt. Er is een geval bekend van een jonge Nederlander die aan 'Creutzfeldt-Jakob' gestorven is. Dat is in principe hetzelfde, alleen worden de 'prionen' via het rundvlees overgedragen. Die Neanderthalers hebben toch ook vlees geconsumeerd, zult u zeggen. Klopt, maar die mammoeten, neushoorns en bizons waren eenvoudige steppengrazers en die aten niet, zoals tegenwoordig, hun eigen knoken, wat het begin is van de duivelse cyclus.

Hoe ouder ik word en hoe meer ik de mensen leer kennen, vooral de lelijke kant van de tegenwoordige eendimensionale mens, die alleen nog maar over geld kan praten, verlang ik steeds meer naar deze eenvoudige types die met zo veel minder al tevreden waren: geen rotsschilderingen, een paar bloemen slechts in hun graf!

Mijn laatste Neanderthaler zit aan de Spaanse kust en kijkt naar de zonsondergang. Hij zal ook sterven, maar als een tevreden man. Hij leeft immers nog en zoals alle individuen die uitsterven, zal hij gaan, in de overtuiging, dat er ergens anders beslist nog soortgenoten zullen zijn. Maar ver weg, heel ver weg!

Apr. 2007: Eten met Flipse

Zo'n week of twee geleden gaf ik gevolg aan een uitnodiging van TNT om een excursie te maken naar hun verdeelcentrum in Luik op het vliegveld Bierseet. Kon ik allemaal eens gaan bekijken wat eigenlijk in Beek had moeten staan en waar Maastricht nu toch nog steeds last van heeft! De vliegtuigen vliegen af en aan, zo'n zeventig per avond en de pakketjes flitsen door het verdeelbandwerk alsof het een

lieve lust is. 80.000 Pakketjes per uur worden daar afgewerkt, werkgelegenheid voor ettelijke duizenden mensen. Natuurlijk was vooraf en erna net zo interessant, vooral het etentje met het 'management' en daar zat Flipse! Ik moet zeggen: 'de vis wordt duur betaald'. Hij moet er behoorlijk voor zweten. Ik moet er niet aan denken, elke dag van half zeven 's ochtends tot 's avonds tien of elf.

Voor de filatelist is natuurlijk interessant te horen hoe dat gaat met de uitgifte van zegels maar het is niet mijn pakkie-an. Elke uitgifte heeft zo z'n aparte commissies die allemaal willen meepraten en beslissen. En dan moet de stippeltjeskoningin er ook nog tussen door samen met Crouwel. Je dient dan ook nog 'de kunst' te overtuigen in de persoon van een ontembare kunstenmaker die bepaald wat een 'grote K' heeft of niet.

Op school hebben we ooit nieuwe schilderijen gekregen uit 'het gemeentelijk depot van onverkoopbare werken'. Tegenover mijn lokaal hing

een depressie-opwekkend schilderij van 'iets' wat op een debiele leerling leek. Mijn protest werd door de directeur gesmoord met de opmerking:

"Dat is kunst met een grote 'K' en daar weet jij niets van!"

Zo gaat dat met de kunst. En dan ook nog die filatelisten... Al met al: het is nooit goed, wat je ook doet. Mijn advies aan Flipse: doe wat jij denkt dat goed is en laat je niet van de rechte weg afbrengen. Waarom waren de mannen uit het verleden zo groots? Wat zij bepaalden werd gedaan en daarmee basta! Was het spoor goed dan werd je geprezen, was het slecht dan vloog je de laan uit en verder kon iedereen de boom in. Als je met iedereen rekening gaat houden en het resultaat is dan Unox rookworsten en Hema theepotten op je postzegels, zult gij de geschiedenisboeken niet in gaan.

Mei 2007: Het Boodschappenlijstje

De familie zit op de camping. Deze maand geen postzegelavonden, want hier in het zoete zuiden van Frankrijk worden blijkbaar niet veel mensen beziggehouden met onze mooie hobby. Onze dagelijkse besognes beperken zich tot de boodschappen. Maar als je dit jaar onze boodschappenlijstjes ziet, zou menigeen denken: 'die zijn gek geworden'. Brood, water, olijven, wijn, OK, dat zijn hier normale zaken, Maar een

waterpistool? En een nietmachine? Dan krab je je toch wel even achter de oren. De lijst wordt gesloten met 'tuinzegels'! Toen ik de opgemaakte lijst onder ogen kreeg, heb ik een halfuur krom gelegen

van de slappe lach net als de oude madame van de camping, die ook een bijzonder

gevoel voor humor heeft. Mijn vrouw snapte er niets van, dat ik daarover zo kon lachen. Het vereist natuurlijk enige uitleg. De hond is erg ‘joueu’, speels, zoals men hier zegt. Telkens als er een andere hond in de buurt komt maakt hij een theater en wil van alles. Dan houdt hij geen rekening met de baas, met als gevolg dat ik door die 35 kilo trekkracht al twee keer in de goot ben beland. De instructrice had gezegd: hij moet dan even goed schrikken en dat kun je het beste met een waterpistool, vandaar... Mijn vrouw loopt nu bewapend rond met een heus waterpistool en als hij weer eens doorslaat hopen we maar dat ze goed kan mikken. De nietmachine is ook zo’n object dat je nu toch werkelijk niet op de camping nodig hebt, behalve... als je je krantje wilt lezen. Hier staat altijd een lekker windje en dat is vooral wanneer de zon onvoorwaardelijk schijnt, heerlijk verfrissend. Een ‘Sisyfus job’ wordt dan echter het geworstel met de krantenpagina’s en ik weiger over te stappen op tabloidformaat zolang als niet alleen het formaat kleiner wordt maar, evenredig daaraan, ook de kwaliteit. Even de zijkanten vastnieten en hop, klaar is kees! Tuinzegels, en wat zijn dat nu weer? Elk jaar geven de Franse posterijen bloc’s uit met postzegels over tuinen. Aangezien ik enige ruilvrienden heb die ik daar een plezier mee kan doen, koop ik deze bloc’s bij uitgifte, en dat is deze week. Ik stuur mezelf enkele brieven met complete bloc’s erop. Zij zijn er wild op en ik heb weer iets te ruilen. Wat een lijstje!

Lente 2007: Gedrag

Dubois vertelt (3)

Mijn vader vertelde vaak deze grap: Een toerist die door bossen en velden wandelde, had zijn horloge vergeten. Hij moest op tijd in het hotel terug zijn. Gelukkig liep hij een boer tegen het lijf, die in de wei zijn koe aan het melken was. Hij vroeg hem of hij

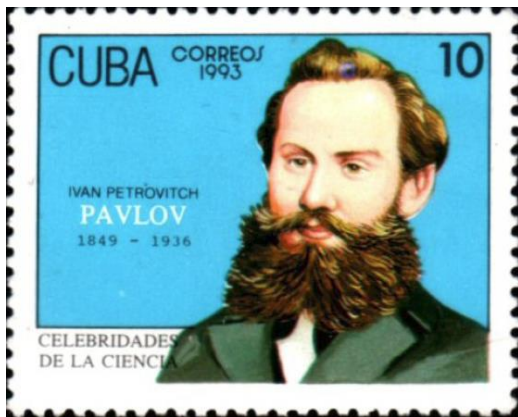

misschien wist heo laat het was. Natuurlijk zei de boer. Tot verbazing van de toerist bukte hij zich onder de koe, keek tussen de uiers en zei: kwart voor drie. De toerist kon zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen en vroeg aan de boer, hoe het mogelijk was dat deze aan de uiers kon zien hoe laat het was. De boer antwoorde guitig:

“Als ik me buk, kan ik onder de uiers door de kerktoeren zien en dan weet ik precies hoe laat het is!”

Dit verhaal kwam in mij op toen ik een documentaire zag waarin men aan de hand van ontdekte fossiele eieren van Sauriërs het gedrag van die Sauriërs kon omschrijven. De attractieve wetenschapster, verklaarde met de stenen eieren in de hand, terwijl ze voor het fossiele nest in een woestijnachtige omgeving stond, hoe het wijfje van die Sauriërs de eieren verzorgd heeft, rondgesjouwd heeft met de jongen, een kindercrèche gevormd heeft enzovoort. Voor mij verbazingwekkend hoe men van alles, aan de hand van zo’n vondst, gecombineerd met enige ‘crocodile-hunter’ ervaring, te weten kan komen. De toeschouwers zeggen dan meestal: ‘wat men tegenwoordig toch niet allemaal weet’. Daarna vergeten snel alles wat ze gehoord en gezien hebben. Maar ik ben argwanend

geworden. Dat komt omdat ik met mijn jonge hond een puppencyrusus gevolgd heb. In het verleden heb ik mij langere tijd in de theorie van het gedrag verdiept, de gedragskunde of ethologie. Dat zat toen standaard in het studieprogramma. Ik heb dus Pawlow, Lorenz, Eibl-Eibesfeldt, Tinbergen en Von Frisch gelezen. Dus dacht ik dat

ik veel van het gedrag van dieren afwist. Overigens zo ging het ook met de pedagogiek en de didactiek. Na jarenlang gestudeerd te hebben denk je dat je er iets van af weet, totdat men in de praktijk de theorie verzilveren moet. Dan merk je opeens dat er een reuze verschil bestaat tussen theorie en praktijk.

De puppencyrusus is eigenlijk meer een cursus voor het baasje. De hond vindt het allemaal heel natuurlijk en verheugt zich op een berg snoepjes. Ik heb de conclusie getrokken dat je

beter alle theorie het raam uit kunt gooien omdat het er alleen maar op aan komt dat je consequent moet zijn en verder niets. Sindsdien bekijk ik de ethologie sceptischer, en dat is natuurlijk wetenschappelijk ook het beste wat je doen kunt. Ik zou graag eens willen weten hoe men nu zo precies aan de uitspraken komt over bijvoorbeeld onze 'Procynosuchus', onze 'Korbacher teckel', die zijn jongen opgevreten zou hebben wanneer er gevaar dreigde en zij hun holennest moesten verlaten. Sinds onze excursie in Korbach en ons bezoek aan het museum aldaar waar je een paar knoken van dat dier kon bekijken, blijft deze vraag in mij wringen.

Mijn oude natuurkundeleraar, professor, doctor, ingenieur, maar een nul als pedagoog, placht ons 'aan te sturen' met de volgende opmerking: 'Jullie zijn te dom voor de natuurkunde. Als men jullie vraagt wat de overeenkomst is tussen een kanarie en een brug, dan antwoorden

jullie: de brug is van staal en de kanarie is ook geel!'

Ethologen en vooral pedagogen, dient men principieel te wantrouwen.

Jun. 2007: Van die Dagen...

Gehaast zat ik vanochtend op de tweede traptree om mijn schoenen dicht te veteren. Mijn hond heeft net voor de zoveelste keer mijn pantoffels gedood uit ergernis dat ik niet met hem ga wandelen. Ik ben al aan de late kant, breekt verdorie mijn schoenveter. Vijf gaatjes, bruin... Is natuurlijk niet in voorraad. Als je dag zo begint, dan weet je dat je op je hoede moet zijn, dat wordt weer één van die dagen. Op school heb ik eerst een uur van hot naar haar gerend, met aktemappen in mijn hand en vervolgens moest ik de resultaten van het eindexamen in de computer invoeren. Iets nieuws... 'Nee dat lukt bij iedereen, kind kan de was doen'... Behalve bij mij natuurlijk, ik kijk schichtig om mij heen, ik zal daar wel weer te stom voor zijn. Maar naast mij zit mijn geniale ICT collega, en die geeft het na tien minuten ook op en loopt tierend de kamer uit, wat een opluchting, ligt dus niet aan mij. Dan gaat opeens de

telefoon, mijn vrouw aan de lijn. Zij heeft om elf uur een brief in de bus gekregen dat ik om negen uur bij onze Arboarts moest verschijnen. Ik vraag aan mijn vrouw welke postdienst en jawel hoor: een of ander onbekend merk. De arts blijkt net, onverrichter zaken, het pand verlaten te hebben. Ik informeer bij de secretaresse van de Arbodienst: de brief had er vijf dagen over gedaan, maar, ‘zij vreesde er al voor’, zei ze.

Bij het proefwerktoezicht mijmer ik terug naar die mooie dagen dat alles nog gewoon door Tante Pos geregeld werd, met mooie postzegels erop en prompte bezorging. We

hebben wel altijd op PTT gesakkerd, maar nu weet je wat je mist. Heb me altijd geërgerd aan die lui die alsmaar bezig waren over die goeie ouwe tijd en nu? Als ik thuis kom kijk ik meteen naar de post en, hé, iemand heeft al mijn postzegels van de brief gescheurd. Dit is toch wel het einde, ze moeten met hun

tengels van mijn postzegels afblijven. Wie doet nu zoiets? Als mijn vrouw thuis komt is dat mijn eerste vraag.

“Ik” zegt ze en sprakeloos kijk ik haar aan.

“Jij?” vraag ik ongelovig, “sinds wanneer interesseer jij je voor postzegels?”

“Sinds ze er zaadjes op plakken”, zegt ze, “ik heb gelezen dat er zegels met zaadjes in omloop zijn en die zaten op die brief, dus heb ik ze er vanaf gehaald en ze in de grond gestopt, wil gewoon eens zien wat er uit komt”. Ggrrrrmpffff

Zomer 2007: Geologen

Dubois vertelt (4)

Een goede vriend van mij had Joodse ‘roots’. Hij had altijd van die typische grappen, die alleen hij of zijn geloofsgenoten konden vertellen. Bijvoorbeeld deze: Sam had een goede verhouding met God de Vader. Hij bad vaak en intensief. Helaas ging het hem zakelijk niet zo goed. Hij had dringend 100.000 Euro nodig, anders zou hij in grote moeilijkheden komen. Hij bad tot Jahweh en smeekte hem:

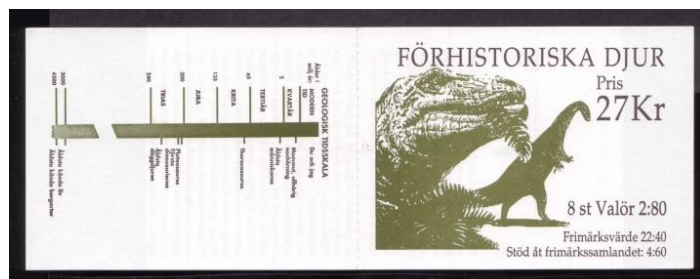
“God, Jij, die zo oneindig barmhartig en machtig is, help me alstublieft, want ik zit in grote problemen”. God antwoordt direct:

“Zeg me wat er aan de hand is”.

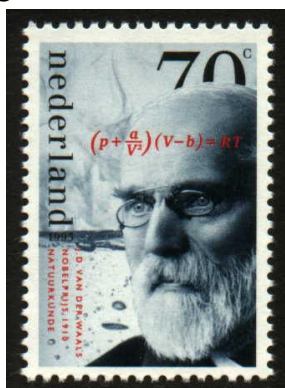
“Ik heb dringend 100.000 Euro nodig, kun je me die lenen? Voor jou zijn immers duizend jaar maar een paar seconden en miljoenen Euro’s slechts een paar cent, alstublieft, leen me dat geld!” God antwoordt:

“Geen probleem, maar heb even een paar seconde geduld”.

Geologen hebben dit geduld vakmatig met de paplepel ingegoten gekregen. Ze hebben bij levende lijven het hier en nu al verwisseld voor de eeuwigheid. Steeds als ik met een geoloog praat, valt me op dat relativering bij hun ingebakken is. Ze schenken niet veel aandacht aan de volgende dag, want wat is nu één dag? Vooral als je voortdurend

in honderdduizenden of zelfs miljoenen jaren denkt. Dan krijg je zo een beetje de instelling van: De aarde bestaat vier miljard jaar en wat hebben wij, mensen toch een grote bek!”

Een andere vriend van mij was geoloog, hij is helaas al overleden. Hij heette Lucas van der Waals, zijn oom was de Nobelprijswinnaar, U weet wel die van de ‘vanderwaalskrachten’, tussen atomen en moleculen. Hij kwam uit een voorname familie, die vele natuurkundigen, schrijvers en politici voortgebracht heeft. Hij vertelde mij, dat hij daar behoorlijk onder geleden had, immers alleen de allerbeste prestatie was net goed genoeg. Maar hij wilde per sé geoloog worden. Het leven was hem ook niet goed gezind, hij heeft heel vroeg zijn vrouw en grote liefde verloren. Dat alles heeft hem tot een man

gevormd die zijn ideeën als waarmerk gekoesterd heeft. Hij werkte in het Geologisch Bureau in Heerlen, toentertijd de vesting van Carboonkunde Na de sluiting van de mijnen is dit instituut verworpen want de staat heeft ons erfgoed laten versloffen en nu is alles verdwenen, helaas! Op een dag waren we met een commissie in het kader van een milieuconferentie bij elkaar. We bestudeerden de groeves in Limburg. Dit alles vond plaats in een chique hotel. Een diner à la carte was er bij inbegrepen. Toen de gérant kwam en iedereen het menu bestudeerde, vroeg hij:

“Heeft u dikke soep?” Toen wij met de tweede gang begonnen, rookte hij zijn pijpje en heel tevreden voor zich gekeken. (Toentertijd rookte nog alle milieufanaten als gekken, protest was altijd met rook omgeven, hij paste heel goed in dit beeld).

Hij was van mening dat men niet met het graven en de exploitatie van onze bodemschatten zou moeten stoppen. Onze provincie is tamelijk dicht bevolkt en er is nog maar weinig ruimte bijvoorbeeld voor de woningbouw. Als je daarbij ook nog alle bodemschatten wil benutten leidt dat ontegenzeggelijk tot milieuproblemen. En dan praten we niet eens over de milieuproblemen die onze oosterburen zullen veroorzaken bijvoorbeeld

door de bruinkoolwinning in de buurt van Düren, waardoor al ons grondwater verdwijnt. Zo gaat dat met grote gaten, grote gaten geven grote problemen!

Limburg is in ieder geval al een gatenkaas omdat er al sinds de Romeinen kiezel, zand, mergel en bruinkool gedolven is. Dan houdt je na al die jaren alleen maar veel grote lege gaten over. Dat was ook de kern van de discussie tussen milieuactivisten en de overheid. Lucas echter, relativeerde alles en zei:

“Als men niet gegraven had, hadden we ook de Mosasaurus en al die andere prachtige fossielen nooit gevonden’. Ik raakte in een dilemma want de milieuactivist in mij zei ‘nee’, maar de bioloog zei ‘ja’. Immers Mosasauri zijn ook interessant, toch?

Aug. 2007: Regout

De laatste tijd is er veel aandacht voor Regout, de porseleinbaron uit Maastricht. Biografieën en zelfs een musical of iets dergelijks. Er wordt her en der geopperd dat een postzegel aan hem besteed zou zijn. Nu heb ik verder niks met Regout, ik spaar zelfs geen porselein, maar ik voel dat mijn opa zich in zijn graf omdraait. Vaak vertelde hij dat hij in 1916 uit het bezette België terug vluchtte naar Nederland. Hij ging naar België, eind van de 19e eeuw, omdat je daar veel meer en beter betaald werk kon vinden. Hij trouwt en krijgt er twee kindjes. Dan breekt de ‘Grote Oorlog’ uit en daar zit je dan als vreemdeling. Na twee jaar bloembollen eten besluiten ze terug te

keren naar Nederland. Bij de grenspassage worden ze door de Duitsers ook nog eens van al hun schampere spulletjes bestolen en eindelijk ben je terug in Maastricht. Hij kan gaan werken bij Regout omdat zijn broer handschilder is bij datzelfde bedrijf. Hij moet grote stapels aardewerk de oven in dragen hetgeen na een paar keer, jammerlijk mislukt, hij is gewoon ondervoed. Hij wordt op staande voet ontslagen en dat heeft hij Regout nooit meer vergeven. Toen hij vier decennia later nog zo'n dertig jaar van de rust in het landelijke Houthem kan genieten, houdt hij zich onledig met kleine reparatiewerkzaamheden. Vaak voor de baron of voor de pastoor. De baron kan nooit betalen en dan krijgt hij

zomaar een ‘*Louis Seize*’ meublement. Maar de pastoor betaalt goed. Op een keer, in de kerk, zegt de pastoor:

“Pol, wat hebben we toch een mooi orgel! Weet jij van wie we dit gekregen hebben?” Mijn opa antwoordt ontkennend.

“Van de grote MijnheerRegout uit Maastricht, opdat hij zeker in de hemel zou komen!” Vanaf dat moment heeft mijn opa, die in de goede Limburgse socialistische traditie, toch elke zondag in de kerk zat, nooit meer één stap in die prachtige kleine kerk van Houthem gezet. En elke keer als hij dit verhaal vertelde spuwde hij vuur over Regout en hoopte dat deze zou branden in de hel, hoewel hij daar eigenlijk niet in geloofde. Zijn tweede vrouw, waarmee hij toch nog 25 jaar van zijn DSM pensioen heeft kunnen genieten, heeft zich van de weeromstuit op het kerkhof in Houthem laten begraven. Hij gaf de voorkeur aan het graf van zijn eerste vrouw in Heerlen, weg van die snoodaard.

Sep. 2007: Afweken

Oh, als ik ergens de pest aan heb, dan is het wel het afweken van postzegels. De doos was inmiddels zo vol geworden dat ik met goed fatsoen ook niemand anders met deze tijdrovende taak kon opzadelen. Ik hikte er al een paar maanden tegenaan. Ik moet nog zoveel doen, er wachten hele jaargangen met foto's van vakanties en anderszins. De paar lopende meters grammofoonplaten grijnzen me aan sinds ik voor m'n verjaardag een platenspeler (ja, zo'n ouderwetse) maar met USB(computer)-aansluiting gekregen heb, waardoor ik de meest gekoesterde Lp's eindelijk eens op CD kan gaan zetten. De lezingen moeten aangepast worden. Het lijkt wel of, naarmate er meer te doen valt, een lethargische blokkade optreedt en ik vlucht in het uitlaten van de hond (die dat

natuurlijk prachtig vindt!). Vooral nu de druk op school ook weer toegenomen is, krijg ik steeds minder voor elkaar. De ergernis over al die wachtende taken groeide zodanig dat het mijn antipathie om actief te worden oversteeg.

“Wat ga jij nu doen?” vroeg mijn vrouw belangstellend toen ik opeens met kranten en een bak water ging sjouwen.

“Ik ga postzegels afweken”, zei ik schoorvoetend.

“Postzegels afweken?” vroeg ze ongelovig, “dat heb ik je alleen in tijden van crisis zien doen, voel je je wel goed?, Ik verkoos hierop maar niet te antwoorden, maar dat loden gevoel had zich inderdaad tot een ware crisis ontwikkeld. Eigenlijk moest ik me eerst nog verdiepen in een cijferprogramma van de school. Het vorige voldeed perfect, dus voeren ze een nieuw in met nog meer toeters, bellen en valkuilen. Maar daar had ik helemaal geen zin in. Diezelfde dag hebben we ook nog ‘aangenaam klassiek’ gekocht en ’s avonds zat ik heerlijk te soppen onder het toeziend oog van m’n hond en bij de oorstrelende klanken van Bach, Chopin en Vivaldi. Heerlijk rustig en daarna een aangenaam gevoel eindelijk eens iets gedaan te hebben. Ik had de smaak te pakken, vier heerlijke avonden ben ik zo bezig gebleven, nooit geweten dat afweken zo ontspannend kon zijn.

Herfst 2007: Luxemburg

Dubois vertelt (5)

Mijn vriend schrijft me een brief van uit Luxemburg, Daarin schrijft hij dat hij aan onze jaarlijkse bijeenkomst deelgenomen heeft. Ik had eigenlijk ook graag willen deelnemen. Om te kunnen schrijven, namelijk, moet je ook wat meemaken. De dagelijkse sleur geeft niet zo veel inspiratie om bijvoorbeeld columns zoals ‘Dubois vertelt’ te schrijven. Excursies of congressen of gewoon reizen zijn dan een goede gelegenheid om leuke ervaringen op te doen. Je komt dan op zaken, waar je anders nooit op gekomen zou zijn. Waarvan je nooit gedacht zou hebben dat ze een verhaal waard zouden kunnen zijn.

Ik verheugde me al een half jaar op onze bijeenkomst in Luxemburg. Je hoort altijd wat nieuws. Nieuwe ideeën zoals tijdens onze bijeenkomst in Kassel. Ik vond dat werkelijk eenmalig. Een klein probleem in deze is altijd, de nuchterheid van mijn vrouw. Ze vindt absoluut niets aan postzegels. Natuurlijk gaat ze mee als er een vrouwenprogramma is. En aan een geologische excursie wil ze ook nog wel meedoen. Maar daarmee heb je het aan interesse dan ook wel gehad. Als het gezellig is gaat ze best graag mee, maar daar moet dan ook wat tegenover staan bijvoorbeeld een zussenweekend.

“Ik zou graag met mijn zussen een weekend in een grote stad willen doorbrengen, deelde ze mij mee. Je zult dan een weekend alleen moeten zijn”. Zo werd dat uit onderhandeld en ik had daar vrede mee.

Dit jaar liep het op de een of andere manier, helemaal scheef. Ik heb strategisch gewacht tot na de carnavalsvakantie in Normandië. Met carnaval thuis zijn, maakt ons ongelukkig. In Normandië krijg je lucht en rust, ik kan daar met de hond aan het strand

wandelen. Er is altijd wat te zien. Ik verheug me op het lengen der dagen en ik verlang naar de zon. Tot juli wachten duurt me gewoon te lang, dus gaan we al in juli naar de Provence.

De inschrijfpapieren voor de meeting in Luxemburg had ik vanaf januari zo opvallend

mogelijk op mijn bureau gelegd, ze moest er over struikelen. Ze waren haar ook wel opgevallen, maar toen kwam ze met de onvermijdelijke vraag: hoe dat dan nu met het geld moet? Ze had berekend dat de bijeenkomst net zoveel zou kosten als twee weken in Zuid-Frankrijk. Vroeger kon ik nog gebruik maken van enkele geheime wapens maar na 35 jaar huwelijk zijn die wapens al lang niet meer zo geheim

en werkzaam. Mijn enige argument was dat mijn hersens ook gevoed moeten worden. In mijn nadeel werkte ook nog, dat zo een bijeenkomst in begeleiding van onze hond, schier onmogelijk zou zijn, hij bevindt zich in de puberteit en gedraagt zich af en toe eigenlijk als een monster.

“Dat betekent dus”, zei ze, “dat ik de hele dag met de hond door moet brengen, terwijl jij leuke uitstapjes maakt.” Ik wilde nog corrigeren, dat het geen ‘uitstapjes’ zijn, maar leerrijke excursies maar dat kon ik meteen vergeten. Ik voelde me ingesloten door haar argumenten en gaf het uiteindelijk maar op. Mijn vader zou zich omdraaien in zijn graf. Dat zijn nu de gevolgen van de emancipatie en de democratisering van de huishoudelijke verhoudingen

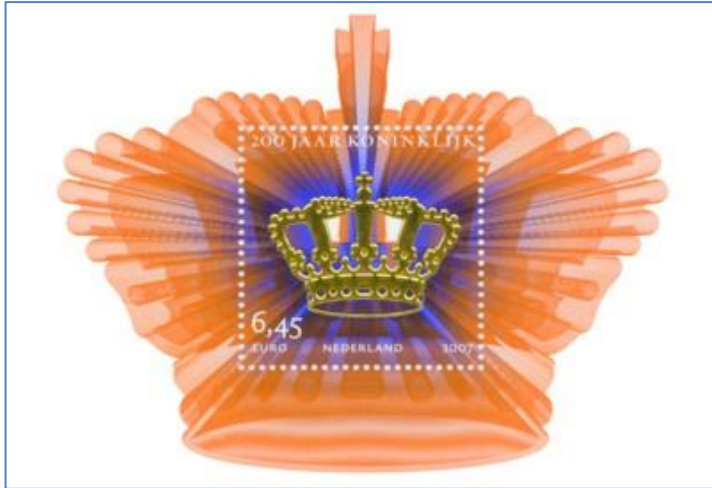

Mijn vriend heeft het geruzie meegekregen en schrijft me een troostende brief uit Bad Mondorf. Hij vertelde me hoe alles verlopen is en met welke excursies hij meegedaan heeft. Hij loofde de Luxemburgse Post, die speciaal voor deze gelegenheid een poststempel ontworpen heeft. Daarvoor gebruikten ze ook nog een aparte machine die zuivere en heldere afstempelingen produceerde. Ik verbaasde me inderdaad over de kwaliteit van de stempelafdruk. Hij heeft postzegels gebruikt die me laten weten wat hij me toewenst namelijk geld en bodemschatten, zodat mijn financiën zich eindelijk een beetje zouden verbeteren. Maar daar heeft hij toch de plank misgeslagen: wat moet ik met zand? Goud zou dan beter geweest zijn, maar dat vind je zeker niet in Luxemburg.

Nov. 2007: Cadeautje

Mijn zus is een dag eerder jarig dan ik. Er zit twee jaar verschil tussen. We hangen erg aan elkaar, soms lijkt het wel of we tweelingen zijn. We geven altijd een cadeau als we elkaar rondom onze verjaardag in september bezoeken. Laat ik nu voor haar een wereldliteratuur boek uitzoeken dat alleen maar in het Duits verschenen is. Zij leest Engels vloeiend. Maar ik weet niet of ze dat met Duits ook heeft. Ik bijvoorbeeld, lees wel gemakkelijk in het Duits maar in het Engels is het lezen voor mij niet 'easy'. Dus besluit ik om haar dan maar eerst een ander cadeautje te geven en dan terloops te informeren hoe het zit met dat Duits. Geen probleem, met als gevolg dat ik snel in Aken het boek ga kopen en klaar maak voor verzending. Uiteraard is 'n goede

verpakking niet meer te vinden. Ik heb net alle oude, bewaarde verpakkingen bij het oud papier gezet omdat ze al 5 jaar in de weg lagen. Na enig geknutsel met dik papier is het pakketje klaar. Mijn vrouw gaat boodschappen doen, zij zal het naar de post brengen. Nog even overweeg ik om er zelf een lading postzegels op te plakken, maar die heb ik niet in huis dus laat dan ook maar.

Op de post, consternatie! De postman loopt zelfs apart naar buiten om te kijken of het in de brievenbus past: net niet dus. Dat wordt dan € 6,20. Mijn vrouw slaat achterover, het boek van grote literaire waarde kostte in Aken € 5,50! De verzending is duurder dan een bundel wereldliteratuur. Maar, ‘voor 25 cents extra is het aangetekend’ zegt de baliekluiver. ‘Doe dat dan maar’ geeft mijn vrouw toe.

Thuisgekomen vertelt zij het mij, en ik vraag natuurlijk direct:

“heb je die aparte aangetekend ‘kroonzegel’ er op laten plakken?”

“Nee, het is zo’n computerstrookje” antwoordt ze. Ik krimp ineen.

“Hoe kun je dat nu achterwege laten”, tier ik.

“De kans om zo’n ‘kroonzegel’ echt gelopen in handen te krijgen, hoe kun je dat nu...”

“Ga dan verdorie zelf naar de post” is haar commentaar,

“jij altijd met je postzegels, hoe moet ik dat nu weten? Trouwens ik dacht dat jij opgehouden was met het verzamelen van Nederland, of niet soms?” Ik zwijg en denk over mezelf: ‘soms zwets je teveel!’

Dec. 2007: Staking

“We gaan staken!” galmt het door de klas. Nadat ik de rust weer hersteld heb, zeg ik:

“Jullie kunnen helemaal niet staken!”. Verbouwereerd kijken ze me aan. Dat de leraar, die altijd zo solidair is, tot zo’n uitspraak kan komen, valt toch wel erg tegen.

“Nee, natuurlijk niet”, zeg ik, “om te kunnen staken moet je wel eerst gewerkt hebben.” Na een aanvankelijke stilte gaat er een lachsalvo af. Een snuggere zegt: “en dat zegt een leraar!”.

Je moet zo’n stakingsactie toch wel serieus nemen; er heerst een groot gevoel van ongenoegen en dat uiten zij op de voor hen kenmerkende stuntelige manier. Met eieren en zo. Wij kregen in het verleden meer dan

1150 uur les per jaar, 35 lesuren (van 50 minuten) was geen uitzondering. Zij zitten met hun 1040 op nog geen 31 lesuren per week. Maar van die 31 uren hangen ze,

terwijl ze weinig of niets doen, zo'n uur of tien in een studieruimte. Wanneer ik dan vraag of ze tevreden zouden zijn met die 1040 uur als ze dan ook daadwerkelijk les kregen, is iedereen akkoord, hé...

Het hangen en niets doen is fnuikend. Ik heb op school ook nooit kunnen studeren. Je zat maar wat te keten in de hoop dat pater Venantius geen koord in je nek ramde. Thuis, bij een achtergrondmuziekje (verderfelijk vond mijn vader) kon ik studeren als de beste.

Nu nemen ze de boeken niet eens meer mee naar huis want na 4 uur is 't sjeich! En in het weekend studeer je niet, dat behoort zo ongeveer tot de ongeschreven rechten van de mens.

Ik heb inmiddels besloten om een 'PowerPointpresentatie' te gaan maken over de voordelen van het verzamelen van postzegels, dan wordt zo menig vervangingsuurtje gevuld met zinnige informatie. Je kunt de postzegels gebruiken als illustraties bij werkstukken, of om historische processen te illustreren. Behalve natuurlijk als het mooi weer is, dan geef ik ze een flora in de hand, weet u wel, die ouwe rooie van Thijssse, en dan loop ik met ze het veld in. Kunnen ze een aantal bloemen determineren. Als leraar biologie heb ik het voorrecht dat te mogen doen en verdomd, ze vinden het prachtig nadat ze al twee uur toezicht hebben gehad omdat weer eens vele van de collega's op cursus moeten, of vergaderen, of ziek, zwak en misselijk zijn.

Winter 2008: Aardbevingen

Dubois vertelt (6)

Weer heeft een aardbeving toegeslagen. Die arme mensen op Sumatra zijn weer eens het slachtoffer van de hik van Moeder Aarde. Steeds wanneer zo'n bericht op de televisie verschijnt, ben ik ook ontredderd. Indonesië is zo een prachtig land, maar het

heeft ook z'n schaduwzijden en aardbevingen zijn er een van. Gelukkig heb ik tijdens mijn reizen daar, zo iets niet meegemaakt.

Mijn persoonlijke confrontatie met dit fenomeen had ik gewoon thuis in bed. Ik moest naar de WC en ben net weer in mijn bed, hoor ik plotseling een onheilspellend geluid. Ik kijk op mijn wekker, het is 3 uur 22. Het is een lawaai alsof een hele kolonne vrachtwagens dwars door mijn huis rijdt. Stijf van de angst zit ik rechtop in bed. Mijn vrouw wordt wakker wanneer de eerste schilderijtjes van de muur vallen. De

boeken op de plank kiepen om en het water in mijn glas op het nachtkastje gaat gevaarlijk heen en weer. Buiten regent het. Tijdens mijn reizen naar Indonesië werd altijd gezegd: in het geval van een aardbeving meteen naar buiten. Hoewel die paar seconden aanvoelen als een half uur, ben je zo verbaasd dat we verstijfd van de angst blijven zitten en het dak allang op ons hoofd had kunnen vallen. Daar komt nog bij dat het buiten nog steeds regent en wie heeft er nu zin om met je pyjama aan in de regen te gaan staan. Het was maandag 13. April 1992. De aardbeving had een sterkte van 5,5 op de naar boven open schaal van Richter. In heel Nederland en in grote delen van België en Duitsland was de beving duidelijk te voelen. Veel mensen stierven deze nacht aan een hartinfarct vanwege de schrik. Het epicentrum lag in Roermond. Grote

scheuren van wel anderhalve meter en spontaan spuitend water. De verzekeringen haasten zich te verklaren dat zij voor natuurnuurocatastrofes niet aansprakelijk zijn.

Wij gingen op deze dag, het begin van de vakantie, op weg naar Egypte om de onverstoorbare goden en farao's te bewonderen.

Lange tijd werd ik 's nachts bij het minste geringste geluid, panisch van angst wakker. Ook als mijn vrouw zich eens stevig in bed omdraaide. Dat verloren gevoel! Alsof de bodem onder je wegvalt en alles zijn vaste vorm verliest. Het is gruwelijk. Men kan zich geen verschrikkelijker en eenzamer gevoel voor stellen, wanneer je zo op jezelf teruggeworpen wordt.

Confrontaties met Moeder Aarde zijn bijna altijd vervelend. In Indonesië bezochten we verschillende vulkanen. Daar spreekt men over de aars van Moeder Aarde. En inderdaad, het stinkt er enorm. Het beneemt je de adem als de wind verkeerd staat. Een bezoek aan Bali, het eiland van de goden, begon ook met een waarschuwing vooraf, voor het geval Moeder Aarde weer eens de hik zou hebben. Maar ja, daar staat het bed naast de deur. Op Java was tijdens een reisdag alles bedekt en in duisternis gehuld vanwege as en stof. Zelfs in het paradijs loert continue het duivelse gevaar.

Het idee dat onze aarde niet standvastig en solide is, maar meer als los zand aan elkaar hangt, zit nog niet zo lang in de hoofden.

Zelfs Darwin heeft eerst een keer deze traumatische ervaring moeten meemaken, om te begrijpen met welke enorme krachten je hier te maken hebt. Maar, hij bezat de mogelijkheid om iets met deze ervaring te doen. Toen op 20 februari 1835, na de beving en de daarbij horende tsunami, in Valdivia, Chile, Zuid-Amerika, de havenkade ongeveer één meter gestegen was, kreeg hij de ingeving, dat bergen inderdaad groeien kunnen en het land natuurlijk ook zakken kan. Daarom vindt je fossielen van zeedieren op de besneeuwde toppen van

de Andes. Als je oneindig veel tijd hebt en ook net zoveel aardbevingen dan is alles mogelijk. Na het bezoek aan Concepcion in het binnenland, een grote stad die binnen 20 seconden volledig vernietigd werd, werden zijn hersenen wakker geschud. Hij kreeg de ingeving dat de kern van de aardbol heet en vloeibaar was direct onder onze voeten. Vanwege de verstrekende gevolgen van dit idee, ontweek hij iedere discussie met Kapitein Fitzroy en hield zijn mond. Iets later had Wegener hetzelfde idee, de theorie van de continentendrift was geboren.

Eigenlijk zou iedereen één keer in zijn leven zo'n ervaring moeten ondergaan. Dan weet je pas dat alles wat wij voor zeker en vast houden, alleen maar een ogenschijnlijk rust van een superdun schilletje is. En geldt dat eigenlijk niet voor het hele leven?

Jan. 2008: Herinneringen

Zo'n jaarwisseling zet aan tot het ophalen van herinneringen. Er komen allerlei zaken uit het verleden bovendrijven, veelal hilarische zaken. Geen vuurwerk en een fles champagne bevordert die nostalgische bui. Dit jaar moest ik opeens denken aan degene die mij het postzegelen heeft geleerd. Ik heb, geloof ik, al eens eerder verhaald

over die oom. In mijn ogen een type die alles kon en er ook prat op ging dat hij alles zelf deed. Hele verhalen over het kweken van kanaries en het houden van honden en tropische aquaria, het verzamelen van postzegels en sigarenbandjes. Waar die mensen vroeger toch allemaal tijd voor hadden. Het werkte ook aanstekelijk, kanaries heb ik nog net niet gekweekt maar alle andere stadia heb ik doorlopen. Als hij in een ‘vertelbui’ was hing ik aan z’n lippen en zagen mijn ouders die bui al hangen: met postzegels en een aquarium ben ik begonnen, maar een hond heeft moeten wachten tot ik 57 was!

Hij knutselde ook altijd zelf, een vakman deed het, naar zijn mening, niet veel beter en was, ook toen al, onbetaalbaar. Hij had op zolder een kluskamer gemaakt en zelf de elektrische leidingen aangelegd. Als je het licht aandeed begon alleen de radio te spelen en moest hij naar de andere kamer, want om de een of andere raadselachtige reden reageerde het licht in de werkkamer op het lichtknopje van de logeerkamer.

Zittend in zijn praaststoel, stormt mijn tante binnen met de mededeling dat de stortbak van de WC weer kapot is. Of daar nu maar eens een echte loodgieter, na zou kunnen kijken.

“Geen denken aan”, was de lichtelijk geïrriteerde reactie omdat ze zomaar durfde te storen in een geweldig verhaal over het kweken van ‘intensief roodkanaries’,

”dat kan ik ook en ik ben veel goedkoper... waar is de waterpomptang?” En weg was ie. Na een minuut of vijf klonk er een rauwe kreet vanuit het kleinste kamertje. Met veel wringen kregen we de deur open en daar hing mijn oom aan de stortbak met een voet, klem zittend, in de pot. Hij was van de WC-rand zo de pot ingegleden en kwam er niet meer uit. We hebben de buurman moeten halen om hem er uit te wrikken. Met Sinterklaas was zijn kostje gekookt, we hebben er nog jaren over gelachen.

Feb. 2008: Even afhalen

Ik heb op eBay een enveloppe gekocht. Eentje, die precies past in mijn nieuwe ‘Postkrieg-verzameling’. Afrekenen doe je normaliter per bank, maar toen ik het adres zag, het is in Stolberg, dacht ik:

“Je kunt je de portokosten besparen door het even te gaan halen”. Dat was OK, ik kreeg het adres en met behulp van m’n poetertje zocht ik de route op. Fluitje van een cent! De autobaan op, bij Aken de autoweg naar Luik en dan de eerste afrit links naar Brand, Kornelimünster en dan Stolberg... kind kan de was doen. Volgens ‘Michelinroute’ duurt het geheel slechts 20 minuten, a.s. woensdagavond na 7 uur.

Ik ga op pad en het verloopt voorspoedig. Maar ik heb geen rekening gehouden met de vloek die er op mij rust, betreffende wegwerkzaamheden en omleidingen, zo vlug als ik mij in Duitsland buiten de autowegen vertoon. Dus: vóór Kornelimünster een omleiding wegens werkzaamheden. Nadat ik, het bord volgend, links afgeslagen ben, rijd ik de duisternis in en er wordt niets meer aangegeven over hoe ‘t verder moet met die omleiding. Min of meer blind koers ik door de duisternis, volledig verloren in de voor-Eiffel. Na twintig minuten op de tast beland ik tot mijn verbazing in Stolberg, waar ik ook wezen moet. Ik duik een typisch Duitse woonwijk in waar iedereen enthousiast aan ‘energieweinig’ doet. Geen licht en dus geen huisnummer te zien. Leuk! Ik parkeer m’n auto en ga maar te voet verder. Ik bel ergens aan en een Italiaan staat me te woord. Vriendelijke man die me een paar huizen verder stuurt. Daar bel ik aan en stuit op een Turkse die me naar een volgend adres stuurt. Daar vind ik geen

nummer en naam maar wel wat ik zoek. Nummer en naam, zeer slim, zijn in het zwart aangegeven.

Een zeer interessant fila-gesprek volgt, nog wat leuke dingen overgenomen en reclame gemaakt voor 'unser Verein'. Dan terug:

"Dat is 'einfach' twee keer rechts en dan niks aantrekken van 'Umleitung', gewoon doorrijden". De weg is echter afgesloten alsof het de grens tussen Oost en West in de koude oorlog betreft. Dus ijl ik vervolgens weer door de voor-Eiffel en kom door de vreemdste plaatsjes. Na een half uur, volgens mij ben ik al bijna in België, struikel ik over de autoweg. Poeh hè, ik geloof dat ik in het vervolg de klus maar liever door de post laat klaren.

Lente 2008: Stenen

Dubois vertelt (7)

Wat moet een mens met stenen? Toen ik nog een jongetje was sleepte ik mijn ouders

al mee naar een gebied waar groeves lagen om daar stenen te verzamelen. Stenen fascineerden mij Mijn zusje werd er helemaal gek van als 's zondagsmiddags de vraag gesteld werd:

"waar gaan we vandaag wandelen?" Al bij voorbaat mekkerde ze:

"als het maar niet een groeve is, of een andere plek waar je stenen kunt verzamelen".

Altijd, wanneer ik een onbekend landschap bezoek, glijdt mijn blik meteen over de aardlagen van de geo-geschiedenis. Ik kijk rond of ik misschien mooie stenen of fossielen kan vinden. Daarbij lijkt het wel of ik zo blind ben als een mol want ik kijk altijd over de mooiste stukken heen. Mijn vrouw daar en tegen vindt altijd iets moois.

Wij zijn in, 'Les Vaches Noires' in Normandië en lopen langs het strand. Zij vindt binnen enkele minuten een paar prachtstukken. Terwijl ik, hoewel ik voorzien ben van

een echte geologenhamer (stinkend duur), over alles heen kijk. Er zijn nu eenmaal mensen die zich interesseren voor stenen maar of ze die ook zien, dat is een ander hoofdstuk.

Thuis had ik schappen vol met stenen en fossielen. Maar na een tijdje was ik het eeuwige gemak van mijn vrouw spuugzat: Zij vond het maar stofnesten. Ik

was het gezeur op een gegeven moment zo beu dat ik de hele santenkraam naar school sleepte, waar het sindsdien goede diensten verricht in het kader van de practica, als ze tenminste niet inmiddels gestolen zijn.

Tijdens onze verre reizen was me al opgevallen dat ook andere mensen iets specifiek met stenen hebben. In Nepal stapelt men grote hopen stenen midden op de weg en men mag er alleen maar rechts langs lopen. Doe je dat niet dan brengt dat ongeluk. Als je een tempel bezoekt moet je zogenaamde 'rolstenen' meenemen. Dat zijn stenen die door de rivier glad geërodeerd zijn en waarin zich een fossiel bevindt. Ik heb menige 'rolsteen' gekocht, maar die heeft nooit de tempel bereikt, ze waren echt te mooi om te offeren.

Altijd, als ik een plek bezocht nam ik een paar stenen mee. Uit de Himalaya, van de Mont Ventoux en vanaf de vulkanen uit Indonesië. In Tanzania heb ik illegaal stenen gekocht. ‘Ruby’s’, ongeslepen robijnen. Ik heb robijnen voor een digitaal horloge geruild dat een waarde had van 5 gulden. In Frankrijk hebben de jagers ook iets met stenen. Altijd wanneer zij op een bepaalde plek zijn leggen ze enkele stenen op een kleine hoop en iedereen die er voorbij komt legt er dan wat stenen bij.

Mijn vriend Tibor Berkowitz, geboren in Hongarije, violist en professor in de

filosofie, hij was daar ook al eens minister van onderwijs, speelde in een kwartet met Einstein, Brecht en Mann. Hij heeft Auschwitz overleefd, kende Mao en Stalin persoonlijk. Een man dus, wiens ervaringen goed voor een schitterend boek geweest zouden kunnen zijn. Hij had op zijn sterfbed nog maar een wens:

“breng me een steen mee, een mooie, van de top van de ‘windberg’ de Mont Ventoux!”

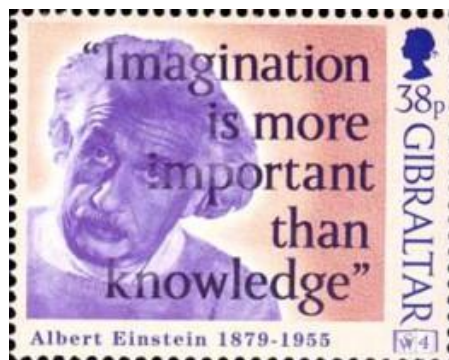
Gelukkig had ik er thuis een liggen, die ik voor hem meenam. Helemaal niets bijzonders, stenen van de Mont Ventoux zijn niet zo bijzonder. Hij was helemaal opgetogen en telkens wanneer ik hem bezocht hield hij de steen in zijn hand, alsof hij de zomerse warmte kon voelen. Met die steen in de hand heeft hij mij veel verhalen verteld,

bijvoorbeeld over dat kwartet met Einstein, Brecht en Mann. Ze zaten samen in een huis in Wenen. Tibor was daar ook, hij trad in Wenen op. Hij werd beschouwd als een muzikaal wonderkind. Brecht was er omdat hij daar studeerde Mann en Einstein wachtten op de emigratietoestemming voor Amerika. De viool van Einstein was zo oud en versleten dat Tibor hem vroeg of hij voor hem geen nieuw exemplaar zou mogen kopen. Einstein zou geantwoord hebben:

“Mijn beste Tibor, met een nieuwe viool speel ik net zo slecht als met de oude, dus laat het maar liever achterwege!”

Hij was als jood geboren en daarbij ook nog als Leviet. Dat laatste leidde er toe dat er steeds geloofsgenoten uit de omgeving naar hem toekwamen of hem opbelden en om raad vroegen. Dit bracht hem vaker tot waanzin.

Hij stierf als overtuigde marxist en hij wilde uitdrukkelijk gecremeerd worden. Daarom kan ik geen steen op zijn graf leggen. Dit joodse ritueel is voor enkelen van ons relatief vreemd maar wordt toch ook door niet-joden steeds meer gepraktiseerd. Stenen vergaan niet zo vlug, als bloemen.

Als men de graven eeuwig wil bewaren, zoals de Joden dat plegen te doen, laat dit ritueel toch ook een eeuwig respect zien.

Door de crematie heeft hij zich van de vloek van de religie ontdaan en kan niemand hem meer lastig vallen.

Heeft hij eindelijk de rust die hij wenste.

Mrt. 2008: 'Deep Throat'

Alleen al om mijn vrouw te jennen zeg ik natuurlijk al dagen van tevoren dat ik zeker naar die 'vieze' film ga kijken. Zij houdt daar helemaal niet van, nooit van gehouden ook. Ze vindt het niet romantisch. Ik zelf was van nature geïnteresseerd, zal ik maar eens zeggen, ook al omdat het in onze jonge dagen absoluut verboden was, dat maakte het alleen maar aantrekkelijker.

De eerste keer dat ik van het bestaan van deze film hoorde, studeerde ik nog en een Amerikaanse collega vertelde me erover: hij had zich kapot gelachen en het kon ook oraal... wat een idee!

Maar ik ben de film niet gaan bekijken, ik had zinniger dingen te doen dan mijn tijd te verdoen aan zo'n rolprent in een achterafzaaltje in de passage in Heerlen met allemaal oude vieze mannetjes.

Ik werd weer, direct, met het fenomeen porno geconfronteerd toen ik na aanschaf van een 'digitale dolby surround' op paaszondagochtend zat te zappen in de 350 kanalen die we erbij gekregen hadden. Opeens, tussen het eieren tietsen en een sneetje paasbrood, liggen er twee op het scherm te rampetampen, zo maar gratis en voor niks. Het leek wel of ik een levende paashaas zag, zo stomverbaasd was ik. Dacht in m'n onnozelheid dat ze dat wel tot de avonduren zouden beperken, maar het wordt blijkbaar hard gespeeld. Enorme vooruitgang die digitale tv, hoor.

Na de digitalisering kijk ik eigenlijk steeds minder televisie. Vroeger had je 6 kanalen rotzooi, nu heb je er 350 met rotzooi en ik word zo moe van het zoeken. Alle goeie programma's beginnen pas na halftwaalf en dan ben ik kapot, nog even wat lezen en dan slapen. Vraag me wel eens af wie dat volhoudt, ik niet in ieder geval.

Op 'deep throat avond' is het weer het zelfde liedje. Geen klap op die tv. Dus zeg ik na de koffie:

"ik ga boven wat postzegelen".

Ben weer eens met de inflatiezegels begonnen en heb er toch weer een paar leuke ontdekt. Achtergrondmuziek 70-er jaren van de radio, watermerk, tanding en albumindeling nemen me volledig in beslag. Om halftwaalf vallen mijn ogen dicht en kruip ik lekker naast mijn vrouw die al ligt te snurken.

"Enne, hoe was je pornofilm", vraagt ze de volgende ochtend.

"Och verdorie, helemaal vergeten, de postzegels waren interessanter", zeg ik.

"Ja, ja" antwoordt ze (altijd wantrouwend wanneer het om seks gaat...).

Apr. 2008: Ouderdom

Mijn opa was 92 toen hij overleed. Hij zei de dag ervoor nog, terwijl hij 'n grote teug nam van zijn borreltje:

"Als ik moet gaan, dan ga ik en anders blijf ik!". Dat zeggende stak hij nog een sigaartje op want de lucht moest strak blauw gehouden worden in zijn kamer van bejaardentehuis Boslust (ook wel, door hem ondeugend 'Lustbos' genoemd). De dag erop, was hij dood. De arts vroeg nog of het noodzakelijk was de oorzaak te bepalen,

maar ons leek het op die leeftijd tamelijk overbodig. Tegenwoordig zit iedereen zich al jaren van tevoren zorgen te maken over de gebreken van de ouderdom en als oma van 85 overlijdt dan eist men toch nog een sectie om achter de doodsoorzaak te komen.

Als je 55+ wordt komen de gebreken, zeker... je bent niet meer zo goed ter been, trappenlopen wordt een probleem. Verkoop je huis en leef gelijkvloers in een nieuwe patio: 'dat is beter als je ouder wordt', is de slogan.

Er worden nieuwe 'patiowoningen 55+' gebouwd en het idee pakt ons. We zien het al helemaal voor ons. We bekijken de tekeningen en worden steeds enthousiaster. Maar dan moet je wel, eerst je huidige huis verkopen. Laat nu net op het ogenblik dat wij dat idee krijgen, de huizenmarkt instorten. De prijs van het nieuwe huis is 'vanaf'. Wat wij zouden ambiëren is wel erg duur. Langzaam gaat de droom in rook op.

Had ik net mijn verzet tegen een verhuizing opgegeven. Het financiële verschil dat we moeten bijpassen, wordt te groot en dat betekent dat je tot je levenseinde krom moet gaan liggen alleen om je knieën te ontzien. De kinderen krijgen een erfenis in de schoot geworpen die wij gespaard hebben ten koste van ettelijke vakanties in Zuid-Frankrijk. Zondagochtend bij de koffie zegt mijn vrouw:

"Ik heb er niet van kunnen slapen, krijgen we eindelijk wat meer ruimte en dan gaan we weer zulke zware verplichtingen aan. Weg rustige oude dag in ons zonnige Frankrijk"... Ik twijfel nog. Maar dan zegt ze:

"Verdorie, dan moeten we weer elke cent omdraaien, kun jij bij wijze van spreken niet eens meer een postzegel kopen als je er zin in zou hebben!"

Dit argument slaat in als een meteoriet en overtuigt me meteen. De volgende dag heb ik het afgeblazen

Zomer 2008: Pareltjes

Dubois vertelt (8)

Mijn vrouw heeft mosselen gemaakt. Ik houd van mosselen met frites en een glaasje witte wijn erbij, heerlijk. Opeens bijt ik op iets hards. Niet te geloven, als ik het uit mijn mond vis: een echte kleine parel. Natuurlijk ken ik de ontstaanswijze van een parel in een oester. Ze maakt er een, met behulp van een irriterend zandkorreltje en zo.

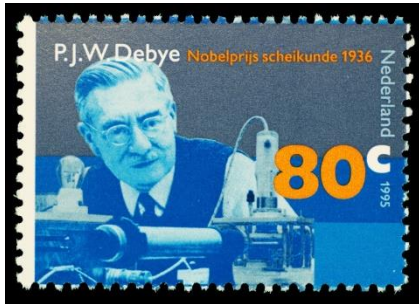
Maar dat een mossel dat ook doet, hoewel zij natuurlijk in hun mantel aan de binnenkant van hun schelp ook een parelmoer laag hebben, dat wist ik niet. Vallen parels onder ons verzamelgebied? Mineralogie? Calciumcarbonaat maar organisch gevormd.

Spreekwoordelijk worden ze ook veel genoemd. 'Parels voor de zwijnen gooien!' Zo uit zich menig collega docent in de pauze. Soms vind ik in de zelfde vijver, echter een echte parel, die uitblinkt en bij examens en olympiades fantastische

prestaties neerzet, vaak na vele jaren en onverwacht.

Ik lees de biografie van Pieter Debye, einde van de 19^e eeuw in Maastricht geboren. Hij was ook zo'n pareltje. Hij ontwikkelde zich briljant. Geld om naar een Nederlandse universiteit te gaan was er niet. Dan was de Technische Hogeschool in Aken, een alternatief. Met de trein pendelde hij heen en weer. Veertig jaar later, in 1936, kreeg hij de Nobelprijs voor chemie, die hij ook in ontvangst mocht nemen,

omdat hij immers nog steeds Nederlander was en zich daardoor aan de voorschriften van het Naziregime kon onttrekken. Hij werd directeur van het Max Planck Instituut in Berlijn en voorzitter van de 'Academie'. Hij stond zeker in een ambivalente

verhouding tot de toenmalige machthebbers, want hij weigerde zich te laten naturaliseren. Hij weigerde Duitser te worden.

De autoriteiten bevelen dat de naam 'Max Planck' boven de entree verwijderd diende te worden. Planck was namelijk openlijk, helemaal geen fan van de dictatuur. Dus liet Debye een plank over de naam aanbrengen, zodat de naam verdween en eigenlijk toch

aanwezig bleef. Het duurde drie maanden voordat de machthebbers het begrepen hadden.

In 1939 werd hem de bodem te heet onder de voeten en kon hij naar Amerika vluchten. Zijn vrouw ontsnapte ook en zijn zoon was daar al. Zijn dochter bleef samen met haar kinderen in Berlijn, zij was getrouwd met een Duitser.

Nu verwijt men hem, postuum, vanwege een met 'Heil Hitler' ondertekende brief, van opportunisme. Zijn naam werd in ons land geschrapt uit de namen van instituten en bij prijsuitreikingen.

Onbegrijpelijk! Heb je ooit een instituutsdirecteur gezien die geen opportunist is? Mijn vroegere instituutsdirecteur gebruikte de helft van zijn werktijd, om de overheid voor te spiegelen hoe voortreffelijk zijn research-projecten wel niet waren, als er maar genoeg geld vrijkwam. Kun je überhaupt iemand dit opportunisme verwijten? In de oorlog, heeft hij inderdaad het naziregime niet publiekelijk veroordeeld. Wat wil je, als je dochter en je

kleinkinderen nog in Berlijn zitten. Ik noem dat slim en gezond opportunisme. Smerig en gemeen opportunisme, dat is de houding van de Nederlandse universiteitsbesturen die direct bij de minste geringste onbewezen verdachtmaking, de naam van deze briljante geleerde uit hun rangen hebben laten verwijderen. Hij heeft in ieder geval zijn bijdrage aan de Amerikaanse inzet om Europa te bevrijden van het Nazi juk, in Amerika geleverd en is daarvoor na de oorlog geëerd en gedecoreerd en met eredoctoraten overladen, zelfs ook in Duitsland.

Telkens wanneer ik naar mijn pareltje, dat op mijn bureau ligt, kijk, denk ik aan hem en hoop ik ooit nog eens zo'n pareltje onder mijn leerlingen te vinden.

Mei 2008: Gedeelde Passie

Op naar 'Stamp Passion'. Elders in dit nummer vindt u nog wel enige aantekeningen over deze manifestatie. Ik heb mij ook los kunnen rukken van huis, haar(d) en hond. Mijn vrouw ziet in, dat je die drang om zo'n postzegel-manifestatie te ondergaan, af en toe moet bevredigen, anders loopt het vat te vol en dan krijg je kortsluitingen. Vooral na deze week waarin mijn leraarschap weer eens flink op de proef gesteld werd door plagiaat-plegende 'kinnekes', die dachten dat ik niet zou kunnen googelen maar

daardoor wel het recht op hun examen zouden verspelen. Zo'n luiheid krijgt me op de kast en toch moet je het weer zien recht te strijken, want 'Heer, vergeef het hen, want

zij weten niet wat zij doen'! Maar goed, tijdens het zoeken in de bakken bij de onvolprezen partijencentrale kreeg ik geestelijke bijstand door mijn buurman die in een vroeger leven ooit bekend stond als kardinaal Simonis.

Ik dacht al: 'die ken je'. Hij zocht aanvullingen voor zijn Duitsland/Bund ongestempelde verzameling en was verrukt over hele albums vol met zegels waarin ook de hoogste waarden zaten. Ettelijke jaargangen voor een habbekrats, slachtoffers van de 'kapitaalvernietiging'.

Het zal voor hem moeilijk geweest zijn om die stapel albums naar huis te sjouwen, vooral omdat hij pas een fikse heupoperatie ondergaan heeft. Maar deze mannen vinden altijd support in tegenstelling tot ons, gewone

stervelingen. Echter toch ook een gewoon mens, blijkbaar, toen hij verzuchtte:

"ik had me nog zo voorgenomen om niet meer dan 50 euro te gaan uitgeven".

Tja, zo gaat het mij nu ook altijd. Ik heb ook met interesse de tentoongestelde verzameling van Boudewijn Büch bekeken. Zijn reisbelevissen in postzegels neergezet, geweldige verzameling en prachtig opgemaakt. Dit zijn de mensen die de filatelie nodig heeft: literatoren en kardinalen die verzamelen en die daar ook voor uit durven te komen. Die toegeven dat ze gewone burgerlijke behoeftes hebben en kunnen genieten van iets moois.

Na een hele week van blaaskakerij via de media klinkt het gekraak van de pergamijne schutbladen als muziek in de oren.

Toen ik terug kwam vroeg ze:

"Hoe was het?". Het antwoord was kort en bondig:

"geweldig!" Ik heb haar snel mijn nieuwe aanwinsten laten zien!

Jun. 2008: Moeders Speeltje

Eerlijk als ik altijd ben, zeg ik tegen mijn vrouw, dat ik enig postzegelwerk gekocht heb, op ebay. Ik zal dat gaan betalen via onze girorekening, wel zo gemakkelijk, tegenwoordig met IBAN en BIC.

"Koop niet te veel", zegt ze, maar dat komt er altijd automatisch achteraan.

"Trouwens", zegt ze, "jij koopt wel eens een postzegel, ik wil ook wat gaan kopen".

Ik schrik wakker, normaliter zegt ze nooit tegen mij wat ze gaat kopen, ze koopt eigenlijk alleen wat ze noodzakelijk vindt en of ik dat nu ook vind doet nooit ter zake.

"Er is een TomTom in de aanbieding en die wil ik nu graag aanschaffen" Even blijft het stil:

"Een TomTom? Maar die hebben we toch niet nodig". Als ik naar een vreemd adres moet, zoek ik het van tevoren uit via de computer of pak één van de 584 kaarten die in mijn kast liggen. Alle andere ritten kunnen we dromen. Dan volgt er een heel verhaal, dat het toch wel handig is, vooral in het buitenland enzovoorts... Ik merk al, dat tegensputteren geen zin heeft, haar besluit staat vast. Dus rijden we enige tijd later met TomTom naar ons vakantieadres (voor de 25ste keer, de auto rijdt die weg blind),

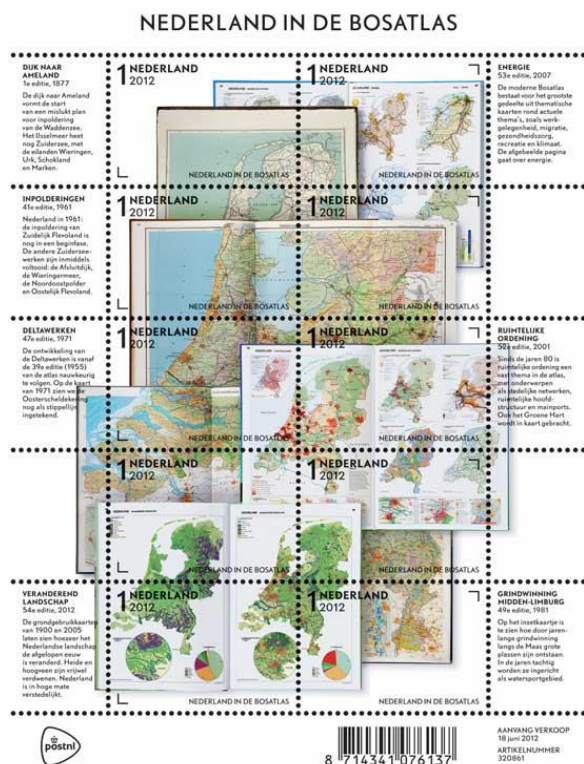
“alleen maar eens om te kijken wat die TomTom zegt!”

Wat wel handig is, is dat juffrouw TomTom alle verwensingen over het rijgedrag van de andere weggebruikers over zich heen krijgt. En het blijkt dat de radar waarschuwingen in België loze dreigingen zijn, want TomTom begint niet te piepen. Ook als het wat moeilijker wordt, blijft Juf TomTom vriendelijk en duidelijk uitleggen hoe te rijden.

Als we in de buurt komen van onze bestemming besluiten we toch nog eerst even bij de lokale Lidl langs te gaan en wijken van de route af. Juf TomTom wil dat we omdraaien en daarna dat we links af gaan, terug.. terug!. Na enige tijd zegt mijn vrouw zelfs:

“Ik vind dat ze een beetje geïrriteerd klinkt!”. Na nog een paar verwoede pogingen om ons op de juiste weg te krijgen zegt ze:

“dadelijk zegt Juf TomTom: Val toch dood, stelletje eigenwijze knakkers, ik stop ermee als jullie persé om willen rijden moet je het

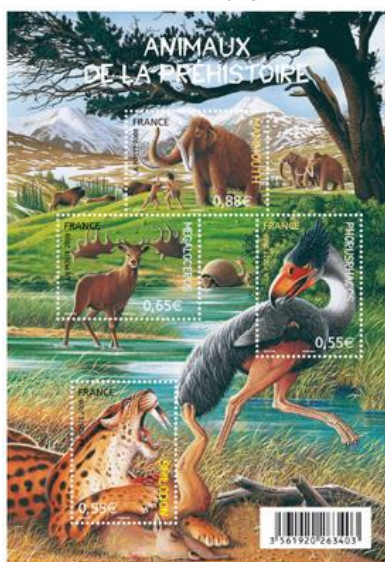

zelf maar weten!”.

Ik draai Juf TomTom snel de nek om en de rust is weergekeerd, kunnen we tenminste weer eens aangepast aan het Franse verkeer rijden, dus veel harder dan van Juf TomTom mag!

Zomer 2008: Afstompen

Dubois vertelt (9)

Vakantie in Zuid-Frankrijk. Ik denk een goed excuus voor mijn afwezigheid op de bijeenkomst in Kiel. Als je in het onderwijs zit, grijp je elke kans om die tinnitus in je oren kwijt te raken. Ook dit jaar is het mij gelukt om mijn oor-ruis te reduceren tot een acceptabel niveau. Tegelijkertijd krijg in deze gezegende omgeving nieuwe inspiratie.

In een buurdorpje ligt een mooi klein museum. Je bent toch steeds weer stomverbaasd, hoe zo een kleine gemeenschap dat voor elkaar krijgt. Mormoiron heeft misschien 1500 inwoners en die doen zich zo'n moeite om een echt museum in stand te houden.

In dit museum vindt je veel informatie over de verschillende zandsoorten uit de omgeving. Een lekkernij voor de geologen en vooral de mineralogen.

Ongelofelijk hoeveel kleuren zand men kan aan treffen. Oker is misschien wel de bekendste en onze verre voorouders hebben dit zand gebruikt om op rotswanden in de omgeving te schilderen. Van deze voorouders vindt je veel zaken in dit museum, met liefde verzamelt door veel dorpsgenoten. Nu is alles hier tentoongesteld. In de gipsgroeve, heeft men ook een echt uniek skelet gevonden, namelijk van een paardachtig steppendier, een graseter. Cuvier heeft het *Paleotherium magnum* genoemd. Nu ligt een afgietsel hier in het museum, want zoals bij alle grote vondsten, ligt het origineel in Parijs. Ze hebben in Napoleons tijden ook de *Mosasaurus* van Maastricht naar Parijs gejat en nooit teruggegeven. Legale diefstal dus eigenlijk!.

De schoonheid van de juffrouw bij de receptie is omgekeerd evenredig aan haar kennis over de spullen in het museum, en na enkele vragen mijnerzijds belt ze de conservator. Die komt na een paar minuten aanzetten in zijn auto en ik krijg een persoonlijk rondleiding door de aimabele Monsieur Hermant. Tevreden over zoveel inzet rijdt ik na enige tijd weer naar mijn caravan (je bent Nederlander of niet)

De volgende dag komt mijn vrouw heel opgewonden terug uit het dorp. In haar hand de nieuwste Franse postzegels met prehistorische dieren er op. Het waren de laatste exemplaren, de losse zegels waren al uitverkocht, want iedereen vroeg er om, zo vertelt ze. Het verbaast ons dat ze überhaupt zomaar aan het loket te krijgen waren, sinds La Poste geprivatiseerd is, is de verkoop van filatelistisch materiaal aan het loket zeer beperkt. Het blokje ziet er goed uit, heel kleurrijk en met veel actie. Er staan slechts 6 dieren op afgebeeld.

Na enig studiewerk, trek ik de conclusie dat er iets niet klopt met dit blokje. De dieren zijn weliswaar opwindend, mooi en kleurrijk, maar ze passen niet bij elkaar. Ik vraag me af waarom er op een Frans blokje, nu uitgerekend drie Amerikaanse fossielen afgebeeld moeten worden. Men heeft toch wel genoeg voorbeelden zeker in eigen land, zoals die *Paleotherium* uit Mormoiron. Uniek omdat men nooit complete skeletten van planeters vindt, ze worden immers altijd uit elkaar gereten door predatoren en de resten worden versleept door aaseters.

Monsieur Hermant heeft me zulke mooie reconstructies laten zien en zal zeker bereid geweest zijn om ze de ontwerper ter hand te stellen. De dieren op het blokje passen helemaal niet samen. Niet op een continent en ook niet in de tijd. Wordt maar weer eens aangetoond dat de commercialisering uiteindelijk gelijk staat aan afstomping, men heeft zich nog niet eens de moeite genomen kennis te nemen van de Franse prehistorie en dan heb je nog geluk dat de ontwerper niet Mickey Mouse erbij getekend heeft, dat zou geen enkele manager opgevallen zijn. Ze zouden het een commerciële verkoop knaller genoemd hebben.

Nu blijft het *Paleotherium magnum* onbekend in de Filatelie en al die moeite van de

dorpelingen onbeantwoord. Het zou zo weinig moeite gekost hebben! Zijn familielid, het oer-paardje uit de groeve Messel in Duitsland, een *Propaleotherium* heeft geluk gehad. Hij is door een postzegel en een stempel wereld-

beroemd geworden. *La Poste*: een gemiste kans!

Aug. 2008: Impact

Eigenlijk ben ik helemaal geen voetbalfan. Normaliter kijk ik nooit naar een sportprogramma. Mijn broer bijvoorbeeld, is de hele zondagavond verkocht en bekijkt alles wat los en vast zit op sportgebied.

Maar met zo'n EK, dat is wat anders. Aanvankelijk neem ik me altijd voor er niet veel tijd aan te besteden, maar als je dan de eerste wedstrijd gezien hebt en het valt je op hoe goed ze spelen en dat ze dan ook nog winnen, dan begint het. Het wedstrijdschema gaat je hele leven bepalen.

Vlak voor die vermaledijde zaterdagavond zegt mijn vrouw nog smalend:

“vanavond ga je zeker postzegelen?” Ik kijk haar aan en zeg dat één dommerik vragen kan stellen die tien wijzen niet kunnen beantwoorden. Zijzelf kijkt nooit. Niet omdat ze het niet interessant vindt, nee ze windt zich teveel op. Ze kan de spanning dan niet verdragen.

Naarmate de spanning stijgt, begint ze ook nog extra commentaar te geven, een eigenschap trouwens die haar jongste zoon geërfd heeft. Dan krijg je dus, terwijl jezelf het commentaar op de t.v. probeert te volgen, in stereo, twee extra toeters van links en rechts, die er doorheen zitten te schreeuwen.

Ik trek mij terug voor het schermje in de eethoek en zij mag in de woonkamer kijken naar een detective.

Tegenwoordig zeggen ze dat ‘zoiets impact heeft op je leven’. Ik vind dat eigenlijk ongelofelijk, maar als ik naar buiten kijk tijdens de wedstrijd zie ik aan de lege straten dat ik niet de enige ben die zich laat meeslepen. Je zit wat verloren uren voor die buis. Als ik langs mijn hobbykamer loop, hoor ik de postzegels schreeuwen om aandacht. Je moet er bij de organisatie van verenigingsactiviteiten terdege rekening mee houden. Zelfs mijn hond went aan het nieuwe ritme en staat pas na afloop van de wedstrijd naast me om uitgelaten te worden. Dan slaat echter het noodlot toe en zoals wij, de kinderen van de koude oorlog, al lang gewend zijn, helpen de Russen ons uit de droom en staan we binnen tien minuten weer met beide benen op de grond.

Als ik terug ben van het uitlaten van de hond, een spoor van afgeblazen stoom achterlatend, zeg ik tegen haar:

“ik ga naar bed en morgen ga ik weer postzegelen, hoor!”

Sep. 2008: Een ‘Smfr’

Mijn kameraad en ik hebben het idee opgevat om een gezamenlijke een ‘Smfr.’ te bezoeken. Hij is al wat ouder en kan zich moeilijk verplaatsen, dus gaan wij maar naar hem toe in het hart van het Ruhrgebied.

Een ‘Smfr.’, zult u vragen, is dat een dyslectische smurf? Nee, 't is geen smurf. In Duitsland worden alle leden van een postzegelvereniging als ‘Sammelfreund’ aangesproken, dus geen ‘Kamerad’ (dat was bij een vervelende andere club). Nu dus als verzamelsmurf... eh nee verzamelvriend. Wij zijn alle drie lid van een ‘ArGe’.

Nee, geen argonauten-club maar een ‘*Arbeitsgemeinschaft*’. Ja dat Duits met z’n afkortingen! Ik word altijd een beetje melig als ik naar Duitsland ga, nu ook. Ik zit altijd versjes te verzinnen zoals deze:

Hé, hallo, wat steekt daar zo?
Is ’t een mug of is ’t een vlo?
Is ’t een wesp of is ’t een vlieg?
Nee... ‘t is een ‘bienenstiech’!

Trouwens, voordat je weg bent is tegenwoordig ook een heel gedoe. Heb je je GSM? Denk eraan dat je de radio er uit haalt als je ergens parkeert en ook de TomTom want die worden gestolen. En je rekenmachine en je papieren niet vergeten, die als plastics in een metalen doosje zitten. Jeetje, 5 kilo zwaarder aan ‘hardware’ ga ik uiteindelijk de deur uit. Mijn vrouw gaat niet mee, ze vindt dat ge-filateleuter maar niks. Wel is het nu tenminste rustig in de auto.

We treffen onze ‘*Smfr*’ aan in mineur. Hij heeft de erfenis van een oom toegeschoven gekregen omdat hij de enige is die postzegelt in de familie en nu zit hij op zijn hobbykamer tot over de oren in de zegels. Dozen vol Bund ongestempeld (behalve het eerste jaar natuurlijk) en ook nog eens dozen vol met Berlijn en DDR (idem). Hij wordt er gek van en weet niet waar naartoe ermee want sinds de zegels in Duitsland ongeldig verklaard zijn vanwege de invoering van de Euro verklaard kun je je kamer ermee behangen (‘*Kapitalvernichtung*’, volgens mijn vriend). Mijn suggestie, om het aan ’t Fakteurke te schenken slaat hij in de wind. Sommige mensen willen gewoon niet geholpen worden. Toch kunnen we aardig ruilen en zeer tevreden verlaten we in de namiddag z’n woonstede.

Het Ruhrgebied laat z’n gasten niet zo maar gaan. Het kost nog twee uur in de file staan voordat we weer ‘*Heim in unser Reich*’ zijn.

Okt. 2008: Pure Winst

Economische crisissen kondigen zich altijd aan wanneer mensen zich gaan afvragen wat ze met hun postzegels moeten doen. ‘Wat is het zaakje waard?’, spookt er dan door hun hoofd. ‘Het aandeel van de kleine man’ brengt de mens er toe om de markt te volgen. Dus, nog voor de krediet-crisis los barst wordt ik opgebeld door vrienden van kennissen, die gehoord hebben dat ik ‘wat met postzegels doe’ en ‘of ik niet eens wil kijken?’ Je kent het verhaal: de kinderen hebben er niets mee, het ligt in de weg en de algemene onrustige overtuiging dat je beter af bent als je ze weg doet.

Zo word ik ontvangen door een leuk echtpaar met twee schatten van kinderen en dito honden in een prachtige villa. Zij heeft, door haar vader daarin gestimuleerd, altijd postzegels verzameld. En, natuurlijk naderhand, abonnementen genomen bij TNT’s Collect Club jaarcollecties, FDC’s en mapjes, allemaal twee maal en dat jaren lang. Nou, u kent het hele verhaal, al die volle dozen vallen onder het hoofdstuk ‘kapitaalvernietiging’. Je krijgt zo’n beetje het gevoel een sloper te zijn, een sloper van dromen, hup alweer een droom aan flarden. Vroeger kon je nog zeggen dat ze beter aandelen hadden kunnen kopen voor al dat geld, maar omdat de beurzen om je heen instorten kun je dat ook al niet meer.

“Heeft u het geld nodig, weet u zeker dat het de kinderen niet zal interesseren? Als u het naar een veiling brengt dan krijgt u er misschien 200 euro voor. Nou... daar word je niet vet van. Zelfs met die leuke, door uw vader geschreven luchtpostbrieven uit de Oost, zal het niet veel méér worden. Die FDC's zijn eigenlijk best mooi, uit verre landen met liefde door Papa geschreven.”

Als u nu alles eens netjes in een grote doos doet en op zolder zet, heeft u er dan last van?”

“Welnee, plaats zat”.

“Misschien dat u over een jaar of twintig wel weer zin krijgt, of een van uw kinderen misschien?” Het is eigenlijk net als met aandelen, vaak kun je het beste niets doen en betere tijden afwachten. Voldaan verlaat ik het pand terwijl de postzegels de zolder op gaan. Deze filatelist staat op pure winst!

Nov. 2008: “Yes, we can”

Jarenlang zit ik in het bestuur van de stichting 'Op d'r Plats'.

“Hoe kom je daar in godsnaam, in?”

“Hoe kom je daar ooit weer uit”, kun je beter vragen.

Ach, je bent als filatelist gebruiker en wil het gemeenschapshuis blijven bestaan, zal het ook een bestuur moeten hebben. Wij hebben bij de gemeente moeten solliciteren of we wel kwaliteiten genoeg hadden. Diegenen die zwaar genoeg bevonden werden mochten aan treden. Dat is nu inmiddels zo'n 15 jaar geleden. Dit jaar had ik, zoiets van: ‘ik stop er mee’. Je bent de kop van Jut. De gemeente lacht zich kapot want dat stelletje losers doet het voor niks en laat zich elk jaar weer welgevallen dat ze het net niet voor elkaar krijgen en dus altijd in de financiële problemen zitten.

Inmiddels is door deze ‘enthousiaste’ aanpak van de gemeente het bestuur tot een minimum van 3 bestuursleden gekrompen en je vindt ook nog geen hond die mee wil werken. Statutair kan dat helemaal niet maar als niemand zich meldt wat moet je dan? Nu weet de gemeente het ook niet meer: wel commercieel / niet commercieel? Wel opknappen / niet opknappen? Consequent de zaak onderhouden of het er maar een beetje bij laten hangen? En wij als bestuursleden zitten er tussen. Ondertussen zijn er talloze klachten en wensen, vliegen de steenmarterkeutels om je oren, want ook die vereniging huist ongevraagd in ons gemeenschapshuis. De microfoons, waar alsmaar de batterijen uit vallen is ook zo'n ergernis, kan dat nu niet eens.... Nee, geen geld en zo gaat het al jaren.

Als dan de jaarlijkse afrekening plaatsvindt en we komen net 5000 te kort dan vult de gemeente dat tekort aan tot minus 2000, zodat je niet te veel noten op je zang krijgt. Daar wordt je zo moe van op den duur en je vraagt je af waar je het voor doet. Nu ben ik helemaal niet royalistisch, maar zoals u elders in deze uitgave kunt lezen hebben we dit jaar een gelukkie, met dank aan het Oranje Fonds. Als ik de volgende keer de microfoon moet gebruiken zal ik er heel even bij stilstaan onder het motto: “Yes , we can! “

Winter 2008: Dubois

Dubois vertelt (10)

Begint hij nu ook nog over zich zelf te kletsen? Nee, hemeltje lief nee, ik ben toch helemaal niet interessant. Nee, ik zou graag wat willen vertellen over mijn vereerde naamgenoot Eugène Dubois, (*1858-†1940). Apothekerszoon uit Eijsden, dat is een klein dorp in de buurt van Maastricht.

Exact 150 jaar geleden werd hij geboren, toen de wereld nog heel was. Geen ketterse ideeën vertroebelden het verstand van de mensen. Men werkte zes dagen in de week en dan, de zevende dag ging men naar de kerk. Toen kwamen die vermaledijde Engelsen, een ervan heette Darwin. Hij zaaide twijfel in de hersenen van de mensheid.

De voorname burgers van het Albion, fluisterden onder elkaar dat, mocht die Darwin gelijk hebben en de mensen van de apen af zouden stammen, het maar niet algemeen bekend zou mogen worden.

Veel biologen en geologen zagen in de theorie van Darwin een plausibele verklaring, die steeds weer door bewijzen meer geaccepteerd werd. De ondergang van de kerk als wetenschappelijk instituut op Bijbelse basis werd in gang gezet en het instituut kerk verzette zich natuurlijk heftig, want het betekende een groot verlies aan macht.

In plaats van geloof ontstond er twijfel en begon men na te denken, een nachtmerrie voor de paus. Eugène Dubois was een goede leerling, de argumenten van Darwin

hadden hem overtuigd. Toen hij begon met zijn studie medicijnen in Amsterdam ontkiemde steeds meer het idee dat je de *Missing Link* tussen mensapen en mensen zou moeten vinden, zodat ook de laatste these van Darwin, dat mensen en apen gemeenschappelijke voorouders hebben, bewezen zou worden. Hij was als arts briljant en de suggestie ontstond dat hij benoemd zou worden als professor in de anatomie. Maar het verlangen om het laatste bewijs te vinden kon hem niet tegenhouden, hij wilde per sé de *Missing Link* vinden.

Naar zijn mening was de oorsprong van de mensheid te zoeken in Indonesië, het toenmalige Nederlands Indië. Hij liet zijn carrière eerst maar eens lopen en ging als militaire arts naar Indië. Ongelofelijk dat men vanwege een idee zijn loopbaan aan de wilgen hangt en met vrouw en kinderen naar een land vertrekt, waaraan destijds heel veel risico's verbonden waren en dat wist hij als arts natuurlijk het beste.

In het jaar 1892 vond hij op Java eindelijk de fossiele resten van de *Homo erectus javensis*. Zonder twijfel een *Missing Link*, immers de herseninhoud lag tussen die van mensapen en mensen in. Met dit bewijs in de hand maakte hij zich klaar om de revolutionaire vondst in Europa te tonen. Maar wat voor een teleurstelling onderging hij. Men twijfelde niet alleen aan het menselijke karakter van de schedel, maar verweet hem ook de levende antichrist te zijn.

Natuurlijk was er ook veel steun door wetenschappers, (Haeckel bij voorbeeld), maar anderen betwisten hem zijn ontdekking zoals Virchow. Geheel terecht voelde hij zich persoonlijk aangevallen. Naar een aantal jaren vol met negatieve ervaringen en

onzinnige aanvallen door de clerus, trok hij zich terug op zijn landgoed in Tegelen, waar hij in 1940 overleed. Hij mocht niet op het plaatselijke kerkhof begraven worden. Nu is er over zijn leven een biografie geschreven. En kijk eens aan, niet door een Nederlander, zoals je zou verwachten, maar door een Amerikaanse, Pat Shipman, heeft het boek geschreven: *'The Man Who Found the Missing Link'* (2001). Pas nu is er ook een Nederlandse vertaling verschenen (2008).

Een zeer lezenswaardig boek dat op indringende wijze het leven van deze grote man op gedocumenteerde wijze in een romanvorm belicht. Hij heeft later ook over zijn eigen onderzoeken in de bodem van Tegelen interessante artikelen geschreven die een hoge wetenschappelijk waarde vertegenwoordigen.

Maar het belangrijkste is dat hij aantoonde dat Darwin gelijk had en ook de mensen aan de wetmatigheden van de evolutie onderworpen zijn.

En hoe ziet het er bij de post uit? Er zal zeker wel een postzegel of een speciaal

stempel zijn. Helemaal niets! Bij de tentoonstelling in Leiden over zijn vondsten in Indonesië heb ik eens aan de Post gevraagd, waarom het zo stil blijft. Het antwoord was net zo stupide als verbazingwekkend en wetenschappelijk ook nog fout. De postdirectie schreef, dat ze ervan overtuigd was, dat de bevolking van Nederland niet geloofde dat de mens van de aap afstamde, waardoor een herinnerings-postzegel of een speciaal stempel overbodig werden.

Daar wordt je toch stil van. Je hebt ook helemaal geen zin om te antwoorden, want tegen zo iets doms vergaat je

de lust om te argumenteren.

Toevalligerwijs is er in Maastricht een Duboisdomein. En toevallig ligt daar ook een postkantoor, daardoor kreeg hij toch nog zijn eigen stempel, zie de afbeelding. Helaas is het postkantoor inmiddels opgeheven vanwege bezuinigingen.

Overigens de afbeelding op de postzegel is geen Neanderthaler of een andere voorouder, nee het is alleen maar onze koningin met afrolook.

Dec. 2008: "Eerst het Zuur en dan..."

De Sint heeft ook dit jaar zitten denken,
wat kan ik jullie nu toch 'ns schenken?
En al heb ik dan van zegels geen verstand,
er kan altijd wel wat extra's uit de mand.

Bijvoorbeeld een pincetje of een loep,
een borreltje, een pilsje of heel veel snoep.
Cadeautjes geven is mijn lust en leven,
èn voor iedereen, dat is mijn streven!

Nu horen we al een jaar of acht,
vraag niet te veel, niet te snel en wacht!

De economie moet eerst omhoog gekrikt,
de juiste commissarissen gestrikt,
zodat de managers op hun pluche plakken,
en de bonussen vullen snel hun zakken.
Steeds maar weer hoorden we gezwind,
eerst het zuur en dan het zoet, mijn kind.

Ook moet nog even de tax omhoog,
anders houden we Nederland niet droog.
En, om de winsten te garanderen,
gaan we heel Nederland privatiseren.
Veel goedkoper wordt alles zonder staat,
al is de service ver onder de maat.
En steeds maar hoorden we gezwind,
Eerst het zuur en dan het zoet, mijn kind.

Er op vooruit ging niemand, acht jaar lang.
Voorop de staatsschuld zei Zalm bang.
't nieuwe kabinet was echter eensgezind:
Na het zuur komt nu het zoet, mijn kind.

Ze hadden het nog niet gezegd,
of het ging opeens allemachtig slecht.
De hele markt valt in stukken en duigen,
ABN-Fortis kan daarvan getuigen.
Komt na al het zuur toch weer verdriet,
dus cadeautjes... die zijn er niet.

Postzegelaartjes, trek hieruit een wijze leer,
bij zuur hoort zoet, je leeft maar één keer.
Laat je niet piepelen door de politiek,
van die heren wordt je alleen maar ziek.

Veracht de economie als een echt vak,
ze denken alleen maar aan hun eigen zak.
Nu maar hopen dat Woutertje blijft schuiven,
Dan worden de zure toch nog zoete druiven.

Hoewel de Sint van geschenken niet vies is,
Dit jaar dus bijna niks, vanwege de crisis.
Maar met één Bondsblokje met twee zegels erin,
maakt hij het iedereen toch weer naar de zin!

Sint en Piet.

Jan. 2009: Alweer voorbij

Enigszins verbaasd zit ik achter mijn bureau. De feestdagen zijn alweer voorbij. Een heel drukke tijd achter de rug. Nog snel even een nieuwe bril gekocht en dat was toch

ook wel nodig. Als je ouder wordt, worden je ogen snel slechter. Vroeger was een catalogus lezen geen probleem, maar tegenwoordig vraag ik me af waarom ze die met zo'n kleine lettertjes drukken, terwijl toch juist die ouderen, met slechtere ogen, de meest intensieve gebruikers zijn.

Zo ging het ook met de onderschriften op de televisie. De programma's zijn al niet bijster interessant en wat de schaapjes niet klaar krijgen als ik in bed lig, krijgen die programma's zo voor elkaar: het eindigt meestal in gesnurk.

Als je dan ook al met samengeknepen ogen, drie-en-een-half uur naar een film moet zitten kijken die je eigenlijk niet eens interesseert, die eigenlijk maar anderhalf uur duurt. Je kent het einde al want je hebt hem al vier keer gezien, die continue onderbroken wordt door maandverband en toiletreiniger of die irritante 'postkrediet tante', zodat je ondertussen kunt afwassen, thee zetten en de hond uitlaten, dan heb ik het wel gehad.

Een goede reden om vlug naar boven te verdwijnen en lekker rustig te gaan postzegelen. Mijn vrouw vindt dat niet gezellig.

"Hè, blijf nu toch even gezellig zitten". Maar dat hielp de laatste tijd steeds minder. Nu heeft ze een nieuw wapen in de strijd gegooit een breedbeeldtelevisie. Is toch wel een machtig apparaat. Omlangs werd mijn amanuensis op school bijna nog door zo'n ouderwets apparaat geplet, dat onverwachts van zijn verankering naar beneden kwam. Zo'n nieuw, plat apparaat klem je eenvoudig onder de arm. Het grootste voordeel: je kunt de ondertiteling lezen. Maar of het voor de gezelligheid helpt? Ik vraag het me af. In de kerstvakantie heb ik inderdaad wat meer gekeken, vooral na 11 uur 's avonds, want dan heb je pas de programma's die het kijken waard zijn. Maar als we weer gewoon moeten werken dan sterf ik om 11 uur van de slaap, dus toch maar weer gewoon postzegelen.

Ik heb in de vakantie ook het boek gelezen over de 'Felder broers'. Die hebben weinig tv gekeken. Wat hebben die in Limburg op geologisch gebied een werk verzet. Het was hun hobby en beroep en als je geen tv kijkt, houd je tijd over. Zou daar het grote geheim zitten, gewoon niet meer kijken?

Feb. 2009: Een rustige Namiddag

De hond zit zich voortdurend te kratsen. Hij krijgt verdorie al kale plekken bij zijn oren. Aangezien ons troeteldier gezond dient te zijn, en we toch een ziekteverzekering voor hem hebben afgesloten, gaat hij naar de dierenarts. Hij krijgt drie keer 'Thermae 9½' voorgeschreven, drie wassingen met speciaal spul tegen parasieten en wat tabletten en dan moet het zeker over zijn. Daarvoor dient hij zich bij de dierenarts te vervoegen om twee uur des middags en kan opgedroogd en uitgestonken om half 7 weer opgehaald worden.

Hé, een middag vrijaf. Kan ik eindelijk eens beginnen aan die herschikking van mijn doubletten. Komt dat even goed uit.

“Juffrouw houdt u er wel rekening mee dat mijn hond niet tegen een bench of een hok kan”.

“Mijnheer, aangezien we in het oude politiebureau van Voerendaal huizen, hebben we een paar cellen met stalen deuren en hekken, daar kan hij niets uitvreten, weest u maar gerust”.

“OK, OK” en ik voel me een beetje als het Nederlandse volk aan de vooravond van de tweede wereldoorlog toen Colijn zei ‘u kunt rustig gaan slapen’.

Mijn vrouw moet werken die middag, dus een rustige postzegelmiddag is gegarandeerd. Hè, alleen die sigaar ontbreekt nog aan de volledige tevredenheid. De middag wordt afgesloten met een glaasje wijn en een hapje kaas, de perfecte harmonie. Om kwart over zes tijd ik richting veterinaire.

“Gaaf u hem maar alvast halen”, zegt de juffrouw aan de balie. Inderdaad scheiden twee zware stalen deuren ons van elkaar. De tweede deur zwaait open en ik sta perplex. Ik kan geen woord meer uitbrengen als ik de puinhoop probeer te overzien. Een vol stalen hekwerk, bevestigd aan scharnieren, in de muur gemetseld, ligt er compleet uit. De hond springt dol van blijdschap tegen mij aan alsof hij zeggen wil: kijk eens wat ik klaargespeeld heb. De tuinslang, met geweldig ‘Gardena systeem’, ligt aan stukjes over de vloer en de bezems hebben het ook nauwelijks overleefd. Snel wordt het aanwezige personeel erbij gehaald om deze prestatie te aanschouwen, iedereen is sprakeloos terwijl de hond vrolijk de uitgang zoekt en niet weet hoe snel hij naar buiten moet komen, omdat hij blijkbaar begint te vermoeden dat niet iedereen het zo geweldig vindt. Het ziet er naar uit dat de verzekering voor de kosten van mijn rustige postzegelmiddag gaat opdraaien

Lente 2009: Vrouwen

Dubois vertelt (11)

Als ik auto rijd, concentreer ik mij op het verkeer, dan blijf ik waakzaam, terwijl de radio aanstaat. Zit mijn vrouw achter het stuur, praat ze voortdurend of, sinds we een navigatiesysteem gekocht hebben, begint ze een discussie met de ‘navi-juffrouw’.

Ondertussen probeer ik een dutje te doen en vertrouw volledig op haar stuurkunst.

Zou ik rijden en zit zij naast mij, heb ik altijd ‘bijna-ongelukken’ omdat ze voortdurend over mijn rijstijl zit te mopperen. Dat heeft er toe geleid dat we overeengekomen zijn dat wanneer zij in de auto zit, zij ook rijdt. Een oplossing die het risico op een scheiding enorm vermindert.

Archeologen hebben ontdekt dat de oorzaak voor dit kenmerkende gedrag uit het paleolithicum stamt. De mannen moesten jagen, dus achter allerlei gevaarlijke dieren aansluipen en dan kun je je maar beter heel stil houden. Slechts kleine signalen zijn genoeg om elkaar te begrijpen. Een blik, een keer knippen met je ogen en rats flats suisde de speer door de lucht en trof de mammoet tussen de ogen. De behoefte aan voedsel was daarmee voor enkele weken gedekt en de mannen konden bij elkaar gaan zitten en overleggen hoe ze zich konden handhaven tegenover die stompzinnige Neanderthalers of hoe ze moeten omgaan met die vervelende burens. Natuurlijk onder het genot van

veel, heel veel bier dat door de vrouwen gemaakt was.

Is er sindsdien iets veranderd?

De vrouwen echter, verzamelden aardbeien of kruiden. De kinders namen ze eenvoudigweg mee. Ze kletsten voortdurend en ontliepen op die manier allerhande dieren, immers de meeste dieren maken dat ze weggkomen als ze mensen zien of horen.

Dat was een wereldbeeld waarmee ik zou kunnen leven. Het was harmonisch en komt overeen met mijn eigen ervaringen. Ik zit graag, na het werk ('de jacht') in mijn stoel, drink dan weliswaar geen bier, liever een glaasje wijn, rook een sigaartje (is ons inmiddels ook al ontnomen) en denk na hoe ik me de belastingen (de Neanderthalers) van het lijf kan houden. Dan verschijnt mijn vrouw en die kletst me de oren van de kop (maar ja, je hoeft niet te luisteren). Omdat ze voortreffelijk kan koken, is het allemaal snel vergeven en vergeten. Ik kan me voorstellen dat je in welke tijd dan ook, zo zou kunnen leven.

Tegenwoordig vindt je steeds meer vrouwen in beroepen zoals, archeologie, paleontologie en geologie. Met de veranderde levensstijl, veranderen natuurlijk ook de resultaten van de lopende onderzoeken. In Amerika, natuurlijk, heeft men ontdekt dat de mensen daar al vijf- tot zesduizend jaar eerder rondgelopen hebben (de Clovis-mens), dan dat we gedacht hadden. Vroeger is men over de skeletten van de mammoets gestruikeld, maar sinds de voorzichtige vrouwenhand gebruikt wordt vindt men veel meer tere zaken, zoals netten, textiel, weefsels en kleine werktuigen. Daaruit trekt men de conclusie dat ook vrouwen deelgenomen hebben aan de jacht. Men heeft mammoetkerkhoven gevonden zonder een speer of pijl. Dat zou betekenen dat die beesten ook zonder hulp van de mens uitgestorven zouden zijn

De rolverdeling, zoals de mannen zich dat oorspronkelijk voorstelden, zittend in hun clubfauteuil van hun antropologenclub, in de geuren van een heerlijke pijp en een glas

whisky in de hand, valt in duigen. De vrouw krijgt een veel belangrijkere rol toebedeeld als oorspronkelijk gedacht. Ze zou veel meer geholpen hebben bij de jacht. Mammoeten werden als aas gegeten, die waren zeker te groot voor de mens. Er was dus geen sprake van een mammoeteconomie. Nee, ze zouden veel meer hazen en schildpadden gegeten hebben. Gelukkig heeft Burian zijn schilderijen geschilderd voordat het ontluisterende beeld van de samenwerking bij de jacht, algemeen bekend werd.

Dan gaan zich ook nog de sociologen er mee bemoeien: de socio-archeologie! God beware ons daarvoor. Zij beweren dat het leven in het Paleolithicum veel harmonischer was en dat pas de toenemende complexiteit van de maatschappij er toe geleid heeft dat de vrouwen achtergesteld zijn. In de steentijd, zeggen zij, was de samenwerking tussen mannen en vrouwen veel intensiever. Zou ook economische zelfmoord geweest zijn om het vrouwelijk potentiaal niet te benutten. Hé, daar moet ik nog eens over nadenken.

Mrt. 2009: Ook weer verdwenen

Ja, ik geef het toe, ik ben een ‘winkbuul’. Kan er ook niks aan doen dat mijn ouders in Heerlen woonden. Heb daar overigens best een leuke jeugd gehad. Vijf minuten lopen en je zat in de weilanden en bossen. Waar nu de schouwburg staat heb ik in het zand gespeeld. Daar hield de wereld op en begon de speelwereld voor alle kinderen uit west Heerlen. In de bossen van Terworm moest je oppassen, want daar kon je achterna gezeten worden door boswachter Knols en die schoot met hagel, zeiden ze. Later, toen mijn aandacht meer centrum gericht werd, verlegde zich de speeltijd wat meer van de middag naar de avond en heb ik menig uurtje doorgebracht in zeer gezellige gelegenheden, waar het aangenaam toeven was.

Helaas begon men toen, om mij heen, de gezelligheid af te breken. Het eerst op de lijst stond het café van ‘happy Dolffie’ op de hoek van Geleenstraat en Valkenburgerweg. Onvergetelijk huiskamercafé. Toen verdwenen de oude boerderijen ten behoeve van de dwarsliggende as ‘Promenade’, naar mijn mening de doodsteek voor de stad. Die werd uit elkaar getrokken en het afbraakvirus sloeg toe. Al het kleinschalige werd afgebroken, het dorpskarakter verdween geheel en daarmee ook de gezelligheid. Het enige wat niet afgebroken werd en dat vanaf het prille begin op een totaal verkeerde plek stond was het lelijke gebouw van Schunck. Groter betekent niet altijd mooier. Maar in Heerlen zeg je dat tegen dovemans oren.

De overlevingskansen voor het centrum worden met de toename van al die grote winkels in de periferie steeds kleiner en je ziet het resultaat. De ‘tering’ nadert het Pancratiusplein, de enige plek waar je je krampachtig aan een beetje gezelligheid kunt vastklampen.

Ik ben uit Heerlen weggegaan met goede herinneringen en als ik weer eens, gedwongen, terug moet dan doet het steeds weer pijn om te zien hoe doods het geworden is. Ooit stapte ik trots als een pauw aan de hand van mijn moeder het postkantoor binnen, om bij loket 8, de zelfgespaarde bijenplak-zegelkaarten bij te laten schrijven in mijn spaarbank-boekje. Eén gulden vijftientig stond er in, met de hand geschreven en met een officieel zuiver

poststempel ernaast. Dit prachtige postkantoor, ooit de trots van Heerlen, is dicht en met grote vreze, vrees ik dat er weer iets afschuwelijks voor in de plaats gaat komen. Ook al weer weg. Ik ga, verdorie, tegenwoordig liever naar Maastricht, nou zeg!

Lente 2009: Lascaux

Dubois vertelt (12)

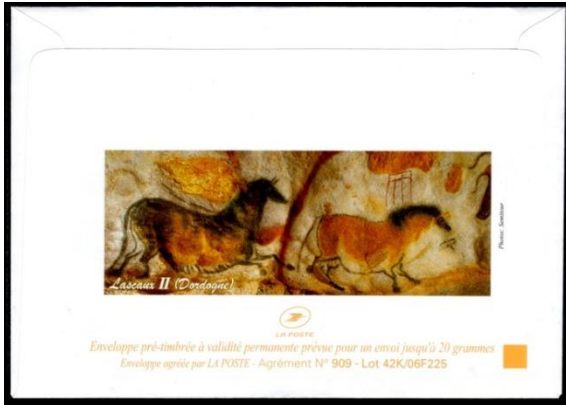

Op mijn wensenlijstje van te bezoeken reisdoelen, stond naast de Piramiden en de Borobudur ook de grot van Lascaux. De twee eerste doelen heb ik bezocht wat verhoudingsgewijs eenvoudig was.

Maar de grot van Lascaux was onbereikbaar. Zal me ooit wel eens lukken, dacht ik. Maar toen de grot van Chauvet werd ontdekt en toen het boek daarover verscheen,

realiseerde ik me dat een bezoek aan de grot van Lascaux onmogelijk was en dat het zelfs beter was om een bezoek niet na te streven, zodat ik er na niet met een slecht geweten en schuldcomplexen rond zou lopen.

Ik bezocht in Brussel de tentoonstelling over de grot van Lascaux. Het betreft een prachtige fotografische kopie, heerlijk om te bekijken.

Pap-Achterkant. Kant en klaar brief uit de Dordogne.

Wat er nu nog van over is, foto L'Express.

Wat is het toch dat mensen aanzet om zoiets altijd aangeraakt te moeten hebben. Enige tijd geleden las ik in het tijdschrift L'Express (7. 7. 2008) een droevig bericht over de rotsschilderingen in de grot van Lascaux. De sixtiense kapel van de prehistorie wordt door schimmels opgevreten en het zal niet lang meer duren of men ziet helemaal niets meer van deze heerlijke afbeeldingen.

De grot werd op 12. September 1940 ontdekt en sinds 1948 kan hij door het publiek bezocht worden. Maar de massa bezoekers is dermate gegroeid en daarmee ook natuurlijk de ademgassen zoals kooldioxide, dat men in 1967 klimatisering heeft aangelegd. Het aantal bezoekers is zo gestegen dat er nog slechts vijf bezoekers per dag naar binnen mochten. De klimatisering was naar enige tijd versleten en het heeft tot 1998(!) geduurd voordat men hem vervangen heeft.

Er is een exacte kopie van de grot gemaakt die men kan bezoeken. De originelen heeft men met fungiciden behandeld. Dat heeft weliswaar enige tijd gewerkt, maar niet lang genoeg. Het slechte ventilatie badkamer-syndroom is niet meer te stoppen en de prachtige afbeeldingen zijn langzaam maar zeker door de schimmels en algen vernietigd.

Het werd al jaren geleden duidelijk dat een

constante koeling en sluiting voor het grote publiek de enige manier was. Toen heeft men een supermarktkoeling geïnstalleerd, die men echter alleen maar naar binnen kreeg door de ingang te vergroten. Helaas heeft men daarbij alle veiligheidsmaatregelen aan zijn laars gelapt. De bacteriën, die men middels een formaline bad nog enigermate buiten de grot en in bedwang had kunnen houden kregen bij deze verbouwing vrij spel en hebben zich in een mum van tijd in de grot gesetteld. Na veertien dagen was de ventilatie alweer kapot en dat leidde ertoe dat de condens van de wanden liep. De vernietiging door de 'dodelijke Champignons' zoals de Fransen het zo treffend kunnen zeggen ging gewoon verder.

Nu, tijdens de conferentie over het wereld erfgoed van de Unesco in Quebec, is men tot de conclusie gekomen dat als gevolg van een reeks foute bureaucratische beslissingen het doodsoordeel over Lascaux uitgesproken is. Het is eenvoudigweg niet meer te redden. Om de fotografische kopie te maken was meer licht nodig, hetgeen er

toe leidde dat de schimmelgroei nog meer toenam Fout op fout stapelde zich in het verleden op, maar blijkbaar heeft men er geen lering uitgetrokken, want dezelfde fouten werden steeds opnieuw gemaakt. Door de foto belichting zijn de schimmels gebruind en ten slotte zwart geworden. Fungicide na fungicide werd geprobeerd, wat korte tijd hielp, maar de schimmels zijn resistent geworden.

Alleen herstel van het oorspronkelijke klimaat in de grot zou een mogelijkheid zijn om de povere resten van dit artistieke hoogtepunt van de menselijke geschiedenis te redden. Vooreerst blijft de grot gesloten.

Apr. 2009: Vrijdag de Dertiende

“Dus”, zegt mijn vrouw, “ga jij nou eerst maar even liggen, kun je wat bijkomen, heb je wel nodig, zo te zien”. Wat een meevoelende vrouw heb ik toch! Ik had die ochtend een bijzonder onprettige aanvaring met een collega. Ik haat lieden die zich, terwijl ze er niets mee te maken hebben, bemoeien met je professionele doen en laten. Zij zat zo ongeveer nog in de bloemkool, toen ik al les gaf en dan zo’n opmerkingen? Daar word ik witheet van en mijn hart en brein draaft dan door. Hè, even rusten, ja lekker.

“Dan ga ik alvast boodschappen doen, ik heb een hele lijst!” zegt ze. Meteen flitst door mijn gedachten: even liggen en dan twee uurtjes postzegelen, voordat ik de hond uitlaat. Er ligt een hele stapel brieven en zegels die ik nog moet opbergen en ik kom er maar niet aan toe, tenminste als mijn vrouw in de buurt is. Kweeoonie waar dat aan ligt, maar zij is programmabepalend en ik laat het ook graag toe, hoor! Ik kruip op de bank, de hond vleit zich lekker naast me en nog eventjes en we snurken allebei dat het een lieve lust is. Ik doezel net weg stormt mijn vrouw weer naar binnen:

“Ik heb een lekke tuub!” schreeuwt ze het uit. Versuft sta ik op:

“Hoe kan dat nou, 20 jaar niet gehad, ik ben er vanochtend nog mee naar school gereden en terug, en niets gemerkt.” Maar inderdaad zo plat als een dubbeltje. Boekje erbij, krik gezocht, waar is de handel voor de krik? Heeft mijn zoon natuurlijk weer apart ‘opgeborgen’, half uur zoeken. Netjes eerst de bouten losgemaakt, daarna opgekrikt, nieuwe band erop, het zweet gutst over mijn rug, want die bouten zaten muurvast en die banden zijn loodzwaar. Klaar is Kees, als alles weer op de grond staat nog even de ultieme trap, het moet één keer zo’n etsend geluid geven, hebben ze me twintig jaar geleden geleerd. Ik trap, valt de sleutel en een halve bout op de grond. Stomverbaasd staan we allebei ongelovig te kijken, een stalen bout van 2 cm doorsnede: overgetrokken!

“Nou”, zegt mijn vrouw, “zie je nou wel wat ik altijd zeg, je kent je eigen kracht niet! En nu? Kun je rijden op drie bouten? Had meteen maar de garage gebeld, jij hebt daar ook geen gevoel voor”, zegt ze. Getergd en wanhopig bel ik de garage, daar kan ik meteen terecht, je kunt rijden met drie bouten maar niet harder dan tachtig en met samengeknepen billen. In de garage breekt zelfs nog een tweede bout dwars door. Metaalmoetheid volgens de garageman.

“Nee”, zeg ik, “Kan niet anders, volgens mij is het vrijdag de dertiende!”.

Zomer 2009: Dollo

Dubois vertelt (13)

Heeft u al eens voor het Vaticaan, de Borobudur, of de piramides gestaan? Of misschien de dom van Keulen? Wat voelde u toen? Ik voelde me heel klein en stil.

Ook als ik de Alpen zie of de oceaan heb ik datzelfde gevoel. Ik word meditatief, word nadenkelijk en krijg weer hoop voor de mensheid. En ik denk dan na over hoeveel er nog te ontdekken en te onderzoeken valt.

Kent u Dollo? Hij is een ontdekker, een Franse ingenieur, die zich in de loop van zijn leven steeds meer voor fossielen interesseert. In een steenkolenmijn in Bernisart in Zuid-België graaft hij 23 Iguanodons uit, die men op een diepte van

322 meter gevonden heeft. Tot die tijd zijn er van de Iguanodon slechts een paar beenderen bekend. Hij reconstrueert de 23 exemplaren op zo'n indrukwekkende manier, dat men ze tentoonstelt in het Natuurhistorisch Museum in Brussel. Daar staan ze tegenwoordig nog steeds. Men kan ze in volle glorie bewonderen.

Dollo werd later Belg. Moet een gaaf type geweest zijn, Die dolle Dollo! Hij schrijft in een jaar (1887) niet minder dan 94 wetenschappelijke publicaties, alleen maar over de Iguanodon. Hij stond bekend om zijn lapidaire schrijfstijl en zei ooit eens: 'Mijn werk is nog niet ten einde, het is nog niet kort en krachtig genoeg!'

Deze Dollo kwam na een aantal jaren van studie van de paleontologie, tot de conclusie dat de evolutie onomkeerbaar is. Als een ontwikkeling of een eigenschap verloren of verdwenen is, keert ze nooit meer terug. De dino's konden niet meer terug evolueren, dat was onmogelijk geworden na de inslag van de meteoriet. Ze zouden zich in het nieuwe milieu niet meer kunnen aanpassen. Afgelopen, over en uit! De dino's waren uitgestorven!

Tegenwoordig duidt men dit aan als de 'wet van Dollo'. Het wordt over het algemeen geaccepteerd, hoewel kippen opeens weer tanden kunnen krijgen. Dat komt door genetische mechanismen, die echter ondergeschikt zijn aan de evolutie. Uitgestorven diersoorten keren niet meer terug.

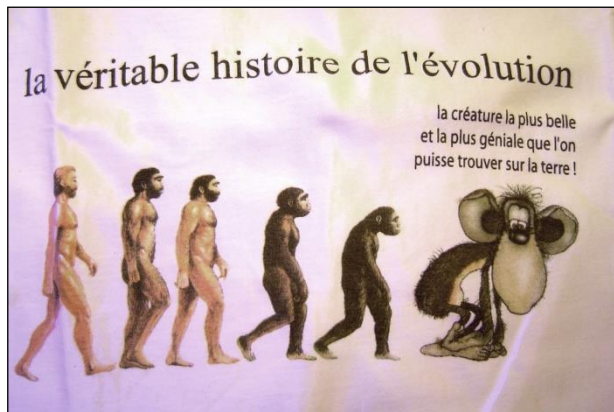
Dollo was zeker heel belangrijk in de wetenschap maar hij staat (ook) niet op een postzegel, misschien omdat hij eerst Fransman was en daarna Belg geworden is? De Iguanodons staan wel op een mooie Belgische postzegel. Toch slaat de twijfel toe, misschien had hij een beetje ongelijk in het geval van de mens.

Het volgende: u kent het fenomeen van 'woord van het jaar'. In het jaar 2008 was het in Duitsland; *Finanzkrise*'. In Nederland kent men dit fenomeen ook, bij ons was 'het woord van het jaar 2008': 'zwaffelen'! De betekenis van dit woord zal

u verbazen. U kunt het, als u aan de volgende tekst twijfelt, even Googelen. Een trend die gelukkig nog niet naar het buitenland doorgedrongen is. Men slaat met zijn half geërecteerde penis tegen iets of iemand. In Nederland ontstond er een enorm schandaal toen bekend werd dat jongens op schoolreis (!) naar India, in New Dehli tegen de Taj Mahal , 'gezwaffeld' hebben. Heel trots hebben ze dat ook nog gefilmd en op het internet gezet. Als je je een beetje in de geschiedenis van dit grafmonument verdiept

en je hoort zoiets, dan heb je geen woorden meer. Die oen die dat gepresteerd heeft is van school gestuurd. Maar, de geschiedenis nam zijn loop en zo werd het 'woord van het jaar 2008' geboren!

Ik heb kortgeleden mijn lievelings-T-Shirt in Frankrijk gekocht. Het toont de loop van

de evolutie van de mens, maar dan in omgekeerd richting. Klopt toch niet, zult u zeggen, de mens heeft toch met de apen gemeenschappelijke voorouders gehad.

Als ik de kranten lees, televisie kijk en mijn leerlingen beluister, dan bekruipt mij het gevoel dat Dollo misschien toch niet gelijk had. Op de een of andere manier geldt die wet niet voor de mensheid, Om mij heen zie ik, met de

toenemende technische vooruitgang, een toename van een intellectuele stupiditeit zonder grenzen. Misschien zullen we uiterlijk niet veel meer evolueren, maar onze hersenen kunnen zonder heel veel te veranderen toch gruwelijk versimpelen of 'ver-apen' als je mijn T-shirt moet geloven. Deze veronderstelling zou echter een belediging van de apen zijn.

Juni 2009: Europa?

Grote ruzie in de tent. Gaan we stemmen of niet. Allebei verfoeien we de politiek, door schade en schande wijs geworden. Maar ik volhard in mijn stelling dat het je burgerplicht is en ga je niet dan moet je je mond houden, hetgeen voor mijn vrouw een onmogelijkheid is. Maar juist zij, wil eigenlijk niet. Het zegt haar niets, Brussel lijkt tegenwoordig verder weg dan Timboektoe. En dan de keuze die je hebt, keuze?... Volgens haar, is die er niet, 't is kiezen tussen de blinde of de dove! Zij:

"En ik heb het ook nog zo druk op die dag, ik moet ook boodschappen doen... wat eten we vandaag eigenlijk?" Een onmogelijke vraag die telkenmale opduikt als het onderwerp te heet wordt en waarop ik dan het antwoord schuldig moet blijven, heeft zij dus weer gewonnen en laat ik tijdelijk de rust maar weerkeren.

Ik trek me even terug op mijn postzegelkamer. Soms heb ik dat. Dan pak ik een willekeurig album en dan ga ik eens rustig zitten kijken na al dat postzegelmoois. Het is oud-Duitsland. Al die staten en dan de zoveelste keer dat Frankrijk en Duitsland elkaar in de haren vliegen, wat een ellende. Ik pak het volgende album: de inflatie en herinner me de verhalen van mijn opa over die tijd, hoe zijn die lui gecrepeerd. Volgend album, de reactie! En weer vliegen ze elkaar in de haren. Volgend album: de totale afbraak van Duitsland, het begint bij de lokale postzegels, en weer een grote ellende voor de burgers in alle landen. Ik mijmer even verder: wat hebben

mijn ouders toch in een rot tijd geleefd! In de bloei van hun leven konden ze elke nacht de schuilkelder in rennen en daarna bestond er alleen nog maar werk.

Wat hebben wij het goed eigenlijk. Altijd redelijk verdient, een goede opleiding kunnen volgen, lekker op vakantie. Mijn opa had op mijn leeftijd al twee wereldoorlogen achter de kiezen. Hebben we geluk gehad? Nee, het is een gevolg van het inzicht dat het met Europa alleen maar goed gaat als we alles zo veel mogelijk samen proberen te doen. Europa moet, zoveel mogelijk, ondanks alle stomiteiten die er uitgehaald worden.

Ik bekijk het laatste album: de val van de muur, het Russische Rijk op de knieën, ongeloofelijk dat ik dat nog mee mocht maken en waardoor? Door de NATO en Europa. Ik draaf naar beneden:

“Schat, Europa moet! We vinden wel een gaatje om te gaan stemmen en anders kook ik wel.”

Dit argument verzet bergen... we zijn gaan stemmen!

Zomer 2009: Geloven

Dubois vertelt (14)

Ik moet het ieder jaar aan mijn leerlingen duidelijk maken. De biologie is een natuurwetenschap en dat betekent dat men zaken accepteert als ze bewezen zijn, totdat iemand het tegendeel kan bewijzen. Voor ‘geloven’ is er geen plaats in de natuurwetenschappen. Ook dit jaar weer, zal die discussie opblazen want Darwin is zo’n thema dat altijd weer aanzet tot discussie tussen gelovigen en de twijfelaars. Natuurlijk komt dan ook altijd weer de Bijbel ter sprake en de kindertjes, die allemaal al meer of minder door de religie verpest zijn, beginnen zich dan automatisch te weren. Ik verklaar dan kort en krachtig dat de schrijver van de Bijbel de eerste darwinist was. Hij zag in ieder geval al in, dat God, hoe machtig die ook was, en alles aankon, toch zes dagen nodig had om de wereld te scheppen. De aanzet tot het darwinisme was echter het inzicht dat alles oneindig

veel langer geduurd heeft. Maar als morgen iemand komt die het tegendeel van Darwins theorie kan bewijzen, dan laten we hem eenvoudigweg vallen. Gelukkig is de bewijslast overweldigend, dus nemen wij aan dat het gegaan is, zoals de evolutietheorie het aangeeft. Dan is voor mij de kous af. Desondanks proberen de leerlingen kritisch te zijn en roepen dat nog niemand een levende dinosauriër gezien heeft. Dan komt de persoonlijke vraag of ik wel aan God geloof! Voor de geloofsvragen verwijs ik hen dan naar een andere vakrichting.

Sommige mensen hebben het er moeilijk mee. Ze kunnen niet eenvoudigweg zeggen: “Maar zij draait zich toch!” Dat zei Galilei tegen de Paus die hem met hel en vagevuur bedreigde. Nee, zij blijven in een discussie steken, die men niet winnen kan omdat de tegenargumenten meestal niet wetenschappelijk zijn. U kent dat zeker ook wel, zondagmorgen, wanneer de getuigen van Jehova aanbellen. Bij mij zijn ze nooit meer

aan de deur geweest, nadat ik op de trap over mijn peignoir gestruikeld ben omdat de bel ging en ik met het tablet met de thee en het ontbijt na beneden donderde. Ik heb ze hoogstwaarschijnlijk een paar keer te veel, goddelijk, verwenst.

Ik weiger in het biologieonderwijs de creatie, de schepping, als wetenschappelijk theorie te behandelen omdat je dan de basisprincipes van de natuurwetenschappen overtreedt. Ondertussen is het bij de oudere generaties geen punt van discussie meer. Die accepteren dat de kerk nu eenmaal haar eigen inzichten heeft. Ze leven hun leven in eigen verantwoordelijkheid en ik denk dat het ook goed zo is.

Sommige lieden echter vinden hun plezier in het argumenteren met bisschoppen, priesters en politici. Bijvoorbeeld Dawkins! Ik heb zijn boek: 'God als Misvatting' gelezen en hij heeft gewoon gelijk. Maar winnen kan men de discussie nooit omdat de tegenpartij argumenten gebruikt die wetenschappelijk niet tellen. Dawkins, de arme ziel, ging in een Duitse televisiediscussie ten onder, omdat hij op de eerste plaats het Duits niet machtig was en dus niet adequaat en spits kon reageren. Op de tweede plaats omdat de drie personen die tegenover hem zaten, rotsvast van hun gelijk overtuigd waren. Daarbij kwam ook nog dat ze het argument van de eeuwige twijfel misbruikten en dat is bij wetenschappers principieel zo. Ik heb net een boek gelezen over de 18e - eeuwse ontdekkers. Namen zoals Thévenot, Huygens, Deleboë, Hooke, Newton,

Swammerdam, de Graaf, Boerhaave en van Leeuwenhoeck. Allemaal lieden die de toenmalige wereld verbaasden en de wetenschap enorm vooruit geholpen hebben. Zij namen namelijk het bewijs als basis en niet Aristoteles of Descartes. Zij hebben enorme risico's gelopen

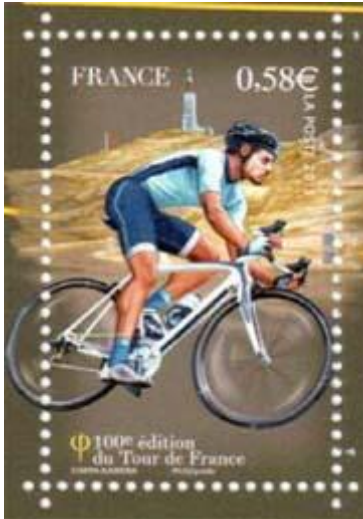
met hun ontdekkingen, zoals het inzicht dat de voortplanting met behulp van eicellen en zaadcellen gebeurt. Ze moesten hun boeken zelf financieren en ook nog eens zoveel tijd in de verheerlijking van de schepper investeren om niet het gevaar te lopen om als ketter aangeklaagd te worden. Dat waren nog eens grote mannen, helden!

Maar wat de meeste indruk op mij gemaakt heeft was het verlangen naar rust dat ze allemaal over zich heen kregen toen ze wat ouder werden. Ze wilden gewoon hun onderzoek doen, zonder de hectiek van de dagelijkse sleur en zonder zich te moeten verdedigen in discussies op basis van ongekwalificeerde argumenten. De Deense arts Niels Stensen ging het verst in zijn zoektocht naar zijn zielenrust, hij converteerde van lutheraan naar katholiek en werd tenslotte zelfs bisschop. Hij bleef echter trouw aan zijn onderzoek bijvoorbeeld over het functioneren en de werking van de spieren en was nog steeds gefascineerd door fossielen en de geologie. In 1998 werd hij door Paus Johannes Paulus de tweede zalig verklaard.

Aug. 2009: Vakantie

Wanneer ik dit schrijf nadert de vakantie. Het Faktuweeltje moet half augustus klaar zijn, maar dan zit ik nog in Zuid-Frankrijk. Dus moet er goed gepland worden en zorgen we er voor dat deze uitgave al half juli klaar is. Dan wel zonder de garantie van

actualiteit. Terwijl ik dit zit te schrijven moppert mijn vrouw af en toe wel, dat ik ook wel eens mag helpen met het pakken van de koffers, zakken, tassen en wat dies meer zij. Volgens haar valt het echter dit jaar mee, hebben we niet zoveel lading, maar dat

zegt ze elk jaar en op punt van vertrek zit de auto tot de nok vol. En dan kom ik met mijn postzegelalbum met doubletten aankakken, u kunt wel denken wat dan de reactie is.

Maar die Deense ‘Sammelfreund’ van mij kan ik toch niet zo maar laten zitten.

“Het is toch veel te warm om te zegelen, je zult zien: dat sleep je voor niets mee!” Van de andere kant, het eerste wat ik altijd kocht als ik ter plekke was, is het Franse postzegelblad. Afgelopen jaar bracht ze dat uit zich zelf zomaar mee, ze begint te leren dat een passie niet ophoudt aan het begin van de vakantie, het virus blijft rondwaren. Tegenwoordig kom ik nauwelijks nog in het dorp, zij doet de boodschappen en ik ga met de hond wandelen. Ik geniet

van de rust die je daar nog vinden kan. Het is raar verbaasd te moeten zijn, dat je eens niets hoort.

Dit jaar zal het wel anders zijn, want de Tour de France komt langs en dat geeft veel opwinding en een overvloed aan mensen. De bevolking van dit dorp groeit dan binnen enkele dagen met 1000 procent en loopt dan even snel weer leeg, leuk om mee te maken maar een geluk dat het niet elk jaar gebeurt. Ik moet natuurlijk alleen zien dat ik op de dag van doorkomst van de tour een poststempel van het dorp aan de voet van de Mont Ventoux, op speciale kaart te pakken krijg, voor onze clubmaat en fila fietser Hans.

In Carpentras en in Avignon speur ik steeds naar filatelistische activiteiten. Stempels met klassieke motieven en zo, voor de voorzitter. Ik zoek op markten en tentoonstellingen, maar hier is de filatelie stiefmoederlijk bedeed. Er is wel een vereniging van ‘Vitolphilisten’ (= sigarenbandjes) en ‘Philuménisten’ (= lucifermerken) die regelmatig een tentoonstelling organiseren in het ‘Centre Culturelle’ in het dorp. Ook wel leuk om te zien maar ik prefereer toch de postzegels. Gekke lui hè, die filateleuteraars.

Sep. 2009: Limburgs Dreven

Terug van vakantie overvalt me de bibberatie. Nog maar twee maanden voor de postzegeltentoonstelling en er moet nog zo veel gebeuren. Dan is het heerlijk als je elke ochtend gedwongen wordt om met de hond te gaan wandelen. Wat je dan allemaal meemaakt. Het is heerlijk weer en ik tijg richting Ransdaal. De hond: na honderd keer de bal halen staat hij de honderden-eerste keer weer even snel naast je voor een nieuw record. Je vormt ook een lopende vraagbaak:

“Meneer kunt u me de weg naar bungalowpark Walem vertellen?”

“Meneer waar ligt Fromberg?”.

Ik bereik Ransdaal en opeens staat er iemand op een oprit met een groot aantal dozen.

Daarnaast liggen zeker twintig poppen op een rij.

“Gaaf dat naar de rommelmarkt?” vraag ik belangstellend. Als je in Ransdaal zo’n praatje begint ben je zeker een half uur kwijt

“De mam is overleden en de hele zolder staat vol. Ik moet die rommel kwijt. Nu heeft ene uit het Noorden me gebeld dat hij interesse heeft. Porseleinen poppen van de mam, 5 euro het stuk. Ik moet ze wel vasthouden voor hem, want het is een heel stuk rijden!”

De poppen: inderdaad porselein. Daar ligt volgens mij een kapitaal. Vijf euro het stuk? Als ik verder loop, realiseer ik me dat hij misschien ook nog wel postzegels op zolder had liggen, vergeten te vragen, verdorie! Ik passeer een stukje oerwoud dat gekapt wordt. Ik zeg:

“Nou, nou, wat een werk!”. En prompt hang ik weer een half uur vast. Hij heeft het haar beloofd, haar man was overleden en wat moest ze er mee, ze had het geërfd als groentetuin, maar daar was nooit wat van gekomen.

“Nu komt drie weken geleden, toen ik hier aan het kappen was, d’r Sjeng langs en die zegt: ’t Lieske is ook dood! Is die vrouw ook overleden, dan doe ik het maar voor de kinders”. Hij vertelt dat hij altijd postbode is geweest, maar ook altijd in de fruitteelt heeft geholpen, vandaar die passie voor bomen snoeien en kappen.

“Dus een echte facteur”, zeg ik.

“Ja”, zegt hij, “wij deden van alles. Ik draai een keer een extra ronde in Eijs, komt daar een vrouw met een varken aan een touw, voor naar de slachter. Dat varken voelde dat het niet goed ging en werd wild. Hield die vrouw dat varken niet meer, dus ik ook aan dat touw. Komt de slachter met een hamer en gaf dat varken een klap voor de kop. Ja, zo ging dat toen. Heb ik het postjasje uitgetrokken en die man geholpen. Kregen we daarna een borreltje en een boterham en ging ik weer gewoon verder.”

Die man stuur ik ook een uitnodiging voor onze tentoonstelling!

Okt. 2009: Postzegel-kleefkracht

De school heeft zijn impact al weer achtergelaten. Amper drie weken aan de gang en mijn oude vertrouwde oor-ruis is weer terug. Tinnitus heet dat met een geleerd woord. Het komt door het lawaai, als antwoord op lawaai gaan mijn oren zelf ruisen, zoals een slecht afgestemde radio. Zal wel de leeftijd zijn.

Dat is wat me zo aan Zuid-Frankrijk bevalt: de rust. Er komt ook wel eens een vliegtuig over en er razen ook wel auto’s langs de camping, maar daarna is het stil en ’s avonds, vooral in het voorjaar, kun je de stilte horen. Alleen een nachtegaal of een kikker verstoort de rust. Als ik met de hond ga wandelen, moet hij even aan de lijn, de weg voor de camping is in het hoogseizoen druk, maar een paadje verder kan hij los en hebben we van niemand last.

Poepzakjes...de Fransoos lacht zich een bult. Hier bewaren we de hondenpoep in de door de gemeente geleverde zakjes van plastic voor ons nageslacht over duizend jaar. Héél milieuvriendelijk! Als je het laat liggen in het struikgewas, dan is het weliswaar een paar dagen een lelijk gezicht, maar daarna is het weggeregend of uitgedroogd en

heeft niemand er meer last van.

In mijn caravan liggen veel Cd's met muziek, vooral klassiek, maar zelfs dat is me teveel lawaai: ik wil rust.

De vrouw en ik denken vaak na over alternatieven. Vooral wanneer we de pensioengerechtigde leeftijd gaan halen, als deze tegen die tijd tenminste niet tot onbereikbare hoogte is opgeschroefd. Waarom niet gewoon 6 maanden naar de rust aan de voet van de Mont Ventoux? Lijkt me eigenlijk heerlijk. Maar dan denk ik even aan mijn postzegels. Zes maanden geen postzegels, er is daar nauwelijks iets op dat gebied. Ik denk ook dat het klimaat zich er niet zo voor leent. Geen ruilavonden meer, alleen maar met de hond wandelen en lezen, met de vrouw naar de markt... Nee, dat is allemaal leuk maar niet als er geen afwisseling zit in het dagelijkse bestaan en dat wordt mij geleverd door die postzegels.

Nu, in oktober, even een dagje naar de Postex. En dan onze gezellige ruilavonden. De tentoonstelling in november, ik kan het nog niet missen. Verbazingwekkend wat postzegels een kleefkracht veroorzaken, nietwaar? Moeten de leerlingen maar wat meer hun mond dichthouden tijdens de les en als iedereen door elkaar zit te praten houd ik gewoon mijn oren dicht:

‘Oost-Indisch doof’ noemde mijn moeder dat, komt met de leeftijd!

Winter 2009: Berlijn

Dubois vertelt (15)

Onze jaarlijkse bijeenkomst vond dit jaar in Berlijn plaats. Al sinds de val van de muur had ik mij voorgenomen Berlijn te bezoeken, maar tot nu was daar niets van gekomen. Voor de val van de muur had ik vaker de gelegenheid om Berlijn te bezoeken, maar met het Oostblok had ik niks! De atmosfeer beviel me niet, hoewel de Duitse regering

er veel aan gelegen was om buitenlandse studenten in de gelegenheid te stellen West-Berlijn en de scheidingsmuur te laten zien. Dat was mogelijk voor een prijs waarvan je nu alleen nog maar kunt dromen. Een week voor 50 D-Mark alles inclusief.

Ik heb altijd postzegels verzameld van geheel Duitsland, de DDR weliswaar niet fanatiek, waar ik overigens nu spijt van heb.

Nee, mijn stad was Parijs, daar woonde mijn tante en die heb ik meerdere keren bezocht. Elke dag stuurde zij mij al heel vroeg, ik was misschien net 15 jaar, er op uit. Terwijl ze mopperde: “Je denkt toch niet dat ik met jou al die bezienswaardigheden

ga aflopen! Dat moet je toch echt maar eens alleen gaan doen”.

Zij heeft meer dan 40 jaar in Parijs gewoond, haar zoon was een echt bekende acteur. Maar zelf heeft zij bijvoorbeeld nooit de Eiffeltoren bezocht, ze had daar ook geen zin in, zoals de meeste Parijzenaren. Veel later heb ik dat pas begrepen.

In Parijs voelde ik mij thuis zoals in mijn geboortestad. Ik begon al snel de kunst van het omgaan met het verkeer te leren, iets dat mijn vrouw tegenwoordig nog tot vertwijfeling kan brengen. Ik rijd soepel en zonder bedenkingen het Parijse verkeer in en sta binnen twintig minuten aan de ‘Boule Péripherique’ voor het hotel. Laat de auto

dan daar staan om verder te gaan met de métro.

Voor Berlijn had ik zo mijn reserves. In mijn hoofd zat nog steeds die herinnering aan grijs en gedeeld, maar dat bleek een enorme misvatting. De 'Wende' waaraan ik mij zal herinneren als de grootste politieke gebeurtenis in mijn leven, heeft de stad goed gedaan. Ze straalt nu een creatieve vernieuwing uit, waarbij de menselijke factor niet over het hoofd gezien moet worden. Na de eerste dag (wat een goed idee die rondvaart op de eerste dag) kreeg ik langzaam het zelfde gevoel als destijds in Parijs. Hier zou je goed kunnen leven, dacht ik zo. Dat hebben ook veel Nederlanders gedaan,

Het openbaar vervoer is overzichtelijk. Als je één dag aan het handje gehouden wordt, kun je daarna

zelfstandig aan de slag. Ons programma bevatte één hoogtepunt: het 'Naturkundemuseum'. Hoe vaak heb ik de zegels met fossielen van de DDR bewonderd en nu stond ik ervoor. De Archeopteryx lachte me toe, en er was ook nog een tentoonstelling over Darwin! De kroon op het bezoek was de rondleiding door de conservator Oliver Hampe, die ons ook nog achter de coulissen liet snuffelen. De fameuze 'knokenkelder'! Wie komt daar ooit naar binnen en wie kan de waarde van zo'n rondleiding meer appreciëren als onze 'Geo-club'? Het object dat het meest verwonderde was de ruggenwervel van de Brachiosaurus, Je hebt vier man nodig om het te verplaatsen.

Het was een heerlijke ervaring om al die beelden die je tot nu toe alleen op door mij verzamelde postzegels had gezien, in de realiteit te bewonderen. De volgende dag ben ik alleen op pad gegaan. Ik ben uitgestapt op de Alexanderplatz en van daar naar de

'Brandenburger Tor' gelopen. Je denkt dat je op de 'Ramblas' in Barcelona loopt. Het plein voor de 'Brandenburger Tor' draagt de naam 'Pariser Platz' en je kunt inderdaad geen betere naam bedenken. Ik moest een beetje slikken toen ik aan de oostkant, links voor het 'Tor', de Amerikaanse ambassade zag liggen, waarnaast het sinds 1907 gerenommeerde vijf sterren hotel Adlon. In mijn

gedachten was het plein nog steeds leeg, maar het is heerlijk bebouwd. Chapeau! In de hoek naast de Franse ambassade ligt ook nog een 'Kennedy-Museum'. Helaas had ik geen tijd om het te bezoeken.

Ik ben inmiddels met mijn broer overeengekomen dat we Berlijn nog een keer gaan bezoeken, want er is zo veel te bekijken en te genieten.

Oh ja! Als u begint aan je laatste reis en dan voor de poort en Petrus staat, en hij u niet binnen kan laten omdat u niet in het grote boek te vinden bent. Ondanks een perfecte levenswandel! Als u lid was van de 'Geoclub' en met veel plichtgevoel iedere jaarvergadering en de daarbij behorende bijeenkomst hebt bezocht, dan moet u dit uitdrukkelijk vermelden. Ik denk dat hij dan kort de wenkbrauwen zal optrekken, het

voorhoofd zal fronsen en je erop zal wijzen dat je dan helemaal niet in het gewone 'grote boek' kunt staan, maar dat je naam in het 'boek van de martelaren' staat, dus een ereplaats en dat je zeker een zilveren 'erespeld' verdiend hebt.

Nov. 2009: Koninklijk Onderscheiden

(door Wil Cools)

Tsja, daar zit je dan 's morgens aan de ontbijttafel, nog half slaapdrongen en de consequenties overdenkend van die geweldige beslissing van de vorige avond:

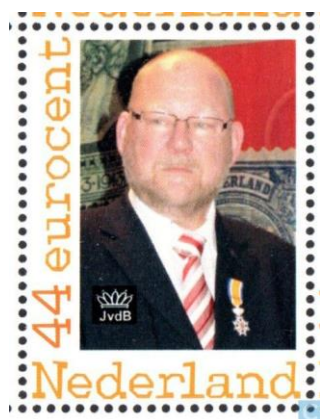
"We gaan voor Jos een Koninklijke onderscheiding aanvragen!" Snel en enthousiast besloten, maar hoe aangepakt? Gelukkig is er Piet nog, een man die van alle markten

thuis is. Een week later ligt er een dik postpakket in de brievenbus: allemaal formulieren die ingevuld en vragen die beantwoord moeten worden. En wat voor vragen! Hoe kom ik in 's hemelsnaam al de voorletters van Jos' echtgenote te weten? En al die diploma's van Jos (wat heeft die goede man niet allemaal gestudeerd!)? Dan maar de administratie van de school vertrouwelijk ingeschakeld! En ja hoor, Jos moest eens weten hoeveel

van hem bekend is!

We zijn enkele weken verder... alle formulieren ingevuld... alle vragen beantwoord.

Oef! Waar zijn we aan begonnen? Intussen heeft de rector van de school een lang epistel geschreven evenals de collega biologie, de voorzitter van de beheerraad van 'Op d'r Plats', de voorzitter van 't Fakteurke... Hup! Al die formulieren in een mooi gefrankeerde brief, gericht aan het gemeentebestuur van Voerendaal.

"Ho, ho! Mijnheer de voorzitter: zo gaat dat niet! Al die gegevens moeten wel digitaal aangeleverd worden, keurig verdeeld over velden en gemotiveerd!" Daar gaat weer een vrij weekend....

"Zijn nu alle gegevens correct verstrekt, mevrouw de secretaresse van de burgemeester?"

Het grote wachten begint, een aanvraag moet driekwart jaar vóór de uitreiking ingediend worden. Het wordt zomer... ook ambtenaren hebben recht op hun welverdiende vakantie...het wordt september (alle voorbereidingen voor de expositie zijn in volle gang) ...het wordt oktober.. Toch maar eens gebeld naar mevrouw de secretaresse.

"Er is ons nog niets bekend!" .. Het wordt eind oktober; ik begin onrustig te slapen.

"Mevrouw, wij zouden onderhand toch wel graag eens willen weten of ...

"Ik wil voor u wel de provincie bellen..." Weer gaat een week voorbij. Op 29 oktober komt het verlossende telefoontje. Op dat moment begint KPN echt goud te verdienen aan mijn telefoontjes... De bloemen... De familie moet ingelicht... het aantal buffetten moet... bloed, zweet en tranen.

Op 7 november: een stralende Jos, een trotse echtgenote, fiere kinderen, enthousiaste leden, een voorzitter door het dolle heen ... Nu begrijp ik pas goed dat arbeid adelt.

Winter 2009: Ster tegen elke Prijs?

Dubois vertelt (16)

De 'Deutsche Post' heeft twee postzegels uitgegeven, die bij elke oudere persoon een zweem van nostalgie zal veroorzaken. Het zijn de postzegels waarop Heinz Erhardt en Bernhard Grzimek staan. Beide zijn onvergetelijk. Als jongen en later als leraar, heb ik me verheugd op de uitzendingen van deze twee persoonlijkheden. Het waren mannen waar de levenshouding van af straalde. En die in het naoorlogse Duitsland golven van sympathie veroorzaakten.

Erhardt zorgde met zekerheid voor ononderbroken lachkrampen, eenvoudigweg ongelofelijk want hij was ook niet meer de jongste. Maar hij deed dat zo geniaal! Ik heb een keer gezien hoe hij met zijn volslanke postuur, dus met buikje, danste. Dat zou een 18 jarige niet eens klaar krijgen, zo elastisch als hij was. En dan die humor, gewoon heerlijk. Bovendien was hij ook nog muzikant en dichter. Het gedicht van de postzegelverzamelaar Heinrich Franz von Ohnegleich

is uniek!

De andere held van het eerste uur is Bernhard Grzimek. Hij werd op 24. April 1909 geboren, was dierenarts en had als hobby de studie van dierengedrag. Na de oorlog werd hij directeur van de dierentuin van Frankfurt en het lukte hem te voorkomen dat de dreiging van sluiting, werkelijkheid werd. Maar het bekendst werd hij door zijn televisie-uitzendingen getiteld: 'Ein Platz für Tiere'. Als gedragsonderzoeker wist hij juist de menselijke instincten voor het goede doel te gebruiken. In zijn uitzendingen kwamen vaak dieren met een hoge aibaarheid voor of dieren baby's wat vooral

natuurlijk de jongere kijkertjes aansprak. Veel mensen vielen in de doneer modus en schonken als gekken voor de dierentuin en de andere projecten van de professor in de hele wereld. Al zijn aangrijpende filmopnames waren voor die tijd uniek.

De eerste films die ik destijds op school door middel van een technisch wonder, het videoapparaat, kon laten zien waren de films Grzimek. Daaruit ontstond de wens om ook zelf eens die steppen en oerwouden van Afrika te bezoeken. In 1978 hebben we dat met 70 leerlingen gedaan en zijn naar Kenia gevlogen om ons zelf terplekke

op de hoogte te brengen van de stand van zaken. Onvergetelijk, niet alleen de confrontatie met de natuur, maar ook het contact met de inheemse bewoners. Dat heeft op mijn studenten een hele diepe indruk gemaakt en ertoe geleid dat enkele van hen met groot idealisme met de studie van de geneeskunde begonnen zijn.

In de zogenaamde ontwikkelingslanden was het gedrag van de leerlingen in de lokale scholen die wij bezochten, zo totaal anders als bij ons. Het was er stil, muisje stil, als de leraar sprak. Maar het meest verbazingwekkende was wel dat al deze leerlingen graag naar school gingen, zelfs om geld bedelden om een uniform te kunnen kopen zodat ze naar school konden gaan.

Ik was ten diepste getroffen. Het heeft me behoedt om in de valkuil van de sleur van

het lerarenbestaan te vallen. Ik heb na zeven jaren van mijn leraarschap, dat is meestal de periode dat men begint te twijfelen aan het nut van al die moeite om leerlingen te vormen, ervaren dat het de moeite loont om jonge mensen te begeleiden en vooral ook om hen de gelegenheid te geven ook eens wat anders van de wereld te zien.

Wanneer kreeg ik tranen in mijn ogen? We reden tijdens een reis naar Tanzania in de richting van de Ngorongoro-krater. Deze krater is tegenwoordig een park waar men alle Afrikaanse dieren kan zien buiten de olifanten. Deze krater is een unieke natuurlijke diertuin. Op weg naar de rand van de krater reden wij over een roodgekleurde weg. Bij de rand aangekomen stond er een grote gedenksteen. Hij was opgericht ter nagedachtenis aan Michael Grzimek, de zoon, die bij een vliegtuigongeluk om het leven gekomen is. Hij is verongelukt tijdens het filmen.

Op die steen staat geschreven: 'Hij heeft zijn leven gegeven om de Afrikaanse dieren te redden'. En ik dacht bij mezelf, de vader heeft zijn zoon gegeven, om hun gemeenschappelijk doel, het redden van de Afrikaanse dierwereld voor elkaar te krijgen. Ik was net vader geworden van een prachtige zoon. Ik stond daar en de tranen liepen over mijn wangen.

Altijd als ik naar de Grzimek Dierencyclopedia kijk die bij mij thuis in de kast staat moet ik daaraan denken. Toen was het een monumentaal werk en voor mij als jonge leraar onbetaalbaar, maar ik kocht hem toch. In veel maandelijkse afbetalingen kon ik het na drie jaar mijn eigendom noemen. Honderden guldens heeft het gekost. Tegenwoordig ligt het op de rommelmarkt en heb je alle dertien banden al voor 30 euro.

Menigeen zal zich afvragen wanneer hij zo'n postzegel plakt: 'Wie was dat nu?'

Ja, dat was de man die voor Afrika vocht. Die alles over had voor de dierenwereld. Die de onvergetelijke film: 'Serengeti mag niet sterven', heeft gemaakt en ondanks het verlies van zijn zoon voor deze rechtvaardige zaak onversaagd doorgevochten heeft. We zouden tegenwoordig, mannen van dit slag, best wat meer kunnen gebruiken, want nog steeds staat de natuur in Afrika aan de rand van de afgrond en het zal niet lang meer duren of onze kleinkinderen kunnen geen in het wild levende olifanten of leeuwen meer bewonderen.

'Heinrich Franz von Ohnegleich'

Heinz Erhardt 1963

(vertaling Jos van den Bosch)

Mijnheer Hendrik-Frans van Nooitgedacht,
Verzamelde gaarne postzegelpracht,
Met getande en met gladde randen
Van andere en overzeese landen.
Hij plakte ze allemaal bij elkaar,
Schoon en ordentelijk, da's zonneklaar,
In een vakjesalbum, zoals je die wel ziet,
Alleen, die Mauritius, die had hij niet.

Bewogen heeft hij hemel en aarde
Om beslag te leggen op die portowaarde.
Ja, zelfs toen de liefde hem overmande,
Met Minna, waarin hij genadeloos verzandde,
Teder vroeg hij bij elke kus:
Heb jij voor mij die Mauritius?

Beiden bracht al snel de ooievaar,
een kind, een meisje weliswaar.
Hendrik-Frans nam een ferm besluit:
Mauritius noemen we die spruit!
Zeker, helemaal dekt de naam de lading niet,
't is immers geen zoon maar een ferme griet.
“n eind aan 't gezeur”, sprak hij cru,
die Mauritius, die heb ik nu!

Met voorliefde ging de deern al vroeg
Dansen leren in de kroeg.
Ook op lichamelijke oefeningen was ze tuk,
Dat wordt straks een ‘aangetekend’ stuk!

Dec. 2009: Grensstreken

Vaak bezoek ik de ruilavond van onze Akense zustervereniging. Heel gezellige mensen, ze komen sindsdien ook vaker naar onze ruilavond, een vooruitgang vind ik. Er heerst zowel bij ons als ook daar, een geanimeerde sfeer. De aanwezigheid van enkele Nederlandse ruilvrienden leidt altijd tot veel humor. Vooral als het over Alemannia en Roda gaat. Er wordt wat afgelachen, wij Nederlanders zijn voor hen wat voor ons de Belgen zijn. Maar we bijten van ons af en proberen zo spits mogelijk te zijn in onze antwoorden.

Mijn zoon heeft een huis gekocht in Duitsland, 50 meter over de grens. Veel goedkoper dan in Nederland, tenminste als je de ruimte en de grootte van het huis er bij betreft. Nog geen vijf jaar geleden was dat heel anders, alle Duitsers kochten een huis in Vaals en omstreken omdat het hier in verhouding met Duitsland veel goedkoper was.

Je ziet hoe snel de economische verhoudingen kunnen veranderen. Een van de vele voordelen die het heeft om in Duitsland te wonen is de aanschaf van een auto. Hij mag een auto kopen in Duitsland met een Duits kenteken. Ik verbaasde me de laatste tijd al over de grote hoeveelheid nummerborden met HS erop, maar dat zijn allemaal Nederlanders! Inderdaad, geen BPN en veel goede tweedehands auto's. De wegenbelasting is veel lager, geweldig. Als je als jong stel zo'n huis gekocht hebt weet je niet meer waar de centen blijven.

Wat hem echter wel opvalt, is de reactie van de Nederlandse automobilisten op een Duits kenteken. Hij wordt veel vaker gesneden, moet veel vaker boven op de rem gaan staan, krijgt veel vaker minachtende gebaren naar z'n hoofd geslingerd. Toen hij nog in een Nederlandse auto reed en vaak in Duitsland, had hij veel minder last van deze

problemen. Passen wij ons zo langzaam aan, aan het Europese idee? Hebben wij daar zo'n moeite mee? Ik betrapte me er nu regelmatig op dat ik in de auto dacht: 'sjtomme Pruus!' Ik heb me voorgenomen dat niet meer te doen, leren noemt men dat!

Gaat het vooruit met Europa? Ik hoop het, maar mijn brief aan de Akense voorzitter met de uitnodiging voor onze tentoonstelling deed er 9 (negen!) dagen over. In 1910 was een brief van Maastricht naar Berlijn in twee dagen bezorgd, kijk, dat noemt men vooruitgang.

We gaan vooruit, mijn oudtante Marie in Rotterdam zou vragen: is't heus?

Jan. 2010: Vleesch of Visch?

Ben ik conservatief of progressief? Ben ik links of rechts? Ik weet het niet. Kijk ik naar de politiek en zie ik minister Donner aan de gang, dan krijg ik zo mijn twijfels, maar Woutertje Bos brengt ook geen duidelijkheid.

Over het algemeen omarm ik nieuwigheden maar toch altijd met enige reserve. Met geweldige uitvindingen, zoals daar zijn: klittenband en ritssluitingen, sta ik op voet van oorlog. Telkens weer een worsteling om in je pantoffels of in je jas te komen. Het blijft altijd haken en hangt overal vast. Ik krijg na tien minuten proberen, bijna een crisis en heb menige ritssluiting naar de Filistijnen geholpen.

De schoolleiding vindt mij, denk ik, conservatief. Terwijl ik en de leerlingen juist vinden dat ik daardoor heel progressief ben. Veel nieuwerwetsigheden zijn echt geen vooruitgang.

In de kerstvakantie heb je net even de tijd om daarover te piekeren. Het heet 'kerstvakantie' maar afgezien van enkele rustige momenten, is hij voorbij als een geoliede scheet te paard. Je hebt amper de tijd om eens even over jezelf te reflecteren, want naar de nacht(merrie)mis gaan we ook niet meer.

Tijdens de wandelingen met de hond in het prachtige be-poeder-sneeuwde landschap heb ik toch een aantal conclusies getrokken en heb ik me over mezelf heen getild. Aanleiding was mijn verzuchting, die ik tijdens de laatste verenigingsbijeenkomst heb geuit: ik groei in mijn 'postzegelkamer' zowat dicht. Niet alleen door de postzegels maar vooral door mijn fanatisme t.a.v. drukwerken. Ik kan geen boeken en bladen wegdoen.

De bibliotheek van de vereniging groeit gestaag en in dat kader bewaarde ik ook alle postzegelbladen. Dat waren er elke maand zo'n stuk of vijf en vanaf 2000 zaten die aanvankelijk in tijdschriftenhouders, toen op stapels en daarna door elkaar. "Wat moet ik ermee?". was dan ook mijn vraag. Zowat het hele bestuur verklaarde me voor gek: gooi toch weg, je kunt toch alles digitaal oproepen.

Nou, u weet hoe ik over de computer denk, een prachtig apparaat... als hij functioneert! Juist toen ik de persberichten voor de Limphilex moest versturen liet hij het afweten, bijvoorbeeld. Maar goed, de volgende zaterdag heeft de harmonie een zware klus bij het ophalen van oud papier. Er staat zowat een halve ton aan papier voor de deur. De poetsvrouw haalde opgelucht adem: ze kon eindelijk weer eens mijn kamer dweilen. Ik moet nu alleen nog maar mijn bureau daar opruimen... als ik daar de tijd voor vind.

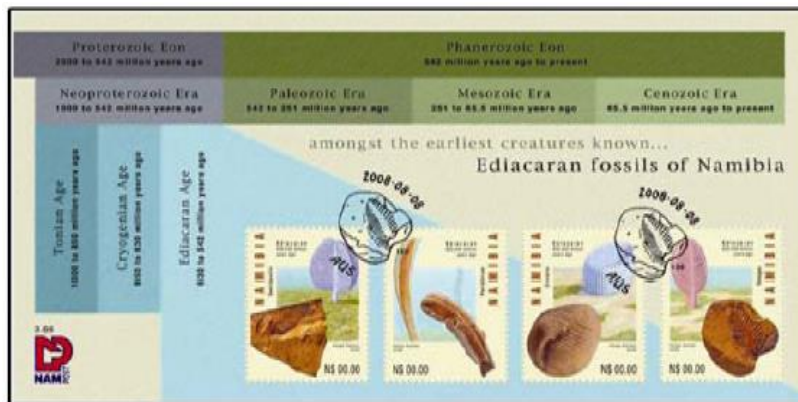
Lente 2010: Wie betaalt de Veerman?

Dubois vertelt (17)

Eigenlijk is milieuvervuiling een karakteristiek van het leven. Zoals een volksfilosoof al eens opmerkte: Eén nadeel heeft het leven, uiteindelijk wordt er stront gegeven! Namibia heeft mooie postzegels uitgegeven. Daarop staan fossielen uit het Ediacarium (630-542 miljoen jaar geleden), zo ongeveer de eerste grotere levens-vormen op onze planeet. Kenmerkend voor het leven is de omzetting van stoffen. Dat noemen ze stofwisseling, maar eigenlijk is het milieuvervuiling.

Voor ons begrip kon je gedurende deze periode in het Precambrium of Proterozoïcum, niet veel vervuilen, want de oer-atmosfeer was niet gelijk aan de huidige. De tuin van

Eden moet behoorlijk gestonken hebben en was verziekt met stikstof en zwaveldampen. Adam kon daar beslist niet leven. Het eerste wat die nieuwe primitieve levensvormen deden was de lucht verpesten met giftige zuurstof. Zo ontstond al meteen de eerste grote milieuramp.

Wie betaalt de veerman? Bij voorbeeld deze ediacardische levensvormen. Zij werden volledig uitgeroeid. Alleen een enkeling, die zich aan het gif kon aanpassen bleef over. Zo werd door de evolutie een levensbedreigend gif (zuurstof) omgevormd tot een levensbelangrijke factor. Dat betekent dat niet alleen de organismen veranderen. Maar door verandering van de organismen kunnen ook de milieufactoren veranderen. Wat ooit slecht was kan later goed zijn. Ook in onze evolutie zijn daar voorbeelden voor te vinden. Malaria bijvoorbeeld is een heftige infectieziekte. Vele duizenden mensen worden ziek en er sterven dagelijks heel veel mensen aan deze kwaal. .

Een andere, erfelijke, ziekte is sikkelcelanemie. (drepanocytose). Dat kan, heel raar, een voordeel zijn. Want in malariagebieden is de fitte diegene die aan sikkelcelanemie lijdt. Door deze ziekte namelijk, is hij beschermd en immuun tegen malaria. Een nadeel is echter, dat door de vormverandering van de rode bloedcellen, het zuurstofgehalte in het bloed lager is. Daardoor zijn de patiënten trager en langzamer. Dus nooit meer in Oost-Afrika op de kelner schelden als je op een terrasje zit en de bediening een eeuwigheid duurt.

Evolutionaire voordelen kunnen ook weer nadelen hebben. Ook het individu moet soms de veerman betalen. Alles wat er gebeurt, heeft zijn gevolgen en die kunnen positief zijn, maar helaas ook wel eens negatief. Een ander menselijk voorbeeld is het snurken. U zult zich afvragen: wat heeft snurken met evolutie te maken? Ik denk heel veel. Men heeft pas nog bij een Neanderthaler skelet ontdekt, dat de bouw van het strottenhoofd het spreken mogelijk maakte De ingang van de luchtpijp en de slokdarm zijn in de loop van de evolutie tamelijk dicht bij elkaar gegroeid. Dat heeft tot gevolg, dat men geluiden produceren kan en zelfs gecoördineerd praten kan. Dat betekent

echter ook dat kinderen zich makkelijker verslikken en stikken kunnen. Nou ja, zult u zeggen, dat zal toch wel niet zo ontzettend vaak het geval zijn. In Engeland stikken elk jaar zo'n 200 kinderen vanwege een brok in de luchtpijp. De veerman wordt dus zeker betaald, zo ook bij het snurken.

Toen wij op onze jaarlijkse bijeenkomst in Kassel waren, hebben wij overnacht bij onze vriendin. Ze schreef me later: "en nu, mijn beste, even over je gesnurk: dat grensde zowat aan mishandeling. De geluidsoverlast heeft mijn reputatie in de buurt beschadigd en was veel meer, als toegestaan in een disco bij muziek op volle sterkte, of op een bouwplaats of zelfs op een landingsbaan. Mevrouw S. stond op het punt het huurcontract op te zeggen en heeft na jullie vertrek een week van diepe slaap nodig gehad, voordat ze weer enigermate fit aan het werk kon gaan. Je zult blijvend in haar herinnering gegrift staan".

Ik ben me van geen kwaad bewust. Mijn vrouw is er op de een of andere manier aan gewend. Ze klaagt nooit, maar haar familie is wel erfelijk belast met gehoorproblemen. Het doet mij denken aan de dove en de blinde.

Uiteindelijk heb ik mij bij een slaaplaboratorium gemeld. Twee proef overnachtingen heb ik gehad. Men heeft gemeten dat ik tot 40 keer per uur 's nachts een ademstilstand had, omdat ik door de ligging van de tong geweldig snurkte. En beslist daardoor de milieuwetten betreffende de geluidsoverlast overtrad. Ieder nacht kwam ik 20 procent zuurstof te kort. Van een diepe slaap was nauwelijks nog sprake. Als gevolg daarvan was ik natuurlijk overdag hondsme. Ik heb nu met een apparaat, met een masker dat overdruk regelt, proefgeslapen. Man, wat heb ik geslapen! Nu krijg ik ook zo'n apparaat naast mijn bed. Ik denk dat de arts gelijk krijgt wanneer hij zegt, dat ik verheugd zal zijn over de toename van energie en activiteit. Zo ontkom ik aan het evolutionaire zwaard van Damocles. En wie betaalt de veerman? Gelukkig heb ik een goede ziekteverzekering. De prijs aan de veerman wordt in dit geval door de ziekteverzekering betaald.

Feb. 2010: Carnaval

Dit jaar blijven we thuis. Tijdens de carnavalsvakantie. We gaan niet, zoals min of meer traditie geworden is, naar Normandië. U zult zich wel afvragen: dat is zeker geen Limburger? Niets is minder waar, ik ben een Limburger in hart en ziel. Ik zou niet in bijv. Purmerend kunnen leven, alleen dat landschap al, met al die bevroren sloten en zo, nee, niets voor mij. Bij mij moeten er golvende lijnen in de horizon zitten, eindeloze strakke horizonten vind ik niets.

Maar dan toch geen carnavalsvierder? In de tijd voorafgaande aan de vastenavond loopt het spanningsniveau langzaam op. Je begint, bij het horen van die eindeloze carnavals-schlagers, mee te schunkelen. Een goeie buut op de televisie wil er ook wel in. Met interesse volg ik altijd de 'Zitsungen' op de Duitse televisie. Als dan het 'weekend suprême' in de buurt komt begint het overal te kriebelen en na het zien van de carnavalsoptocht ben je bijna niet meer te stuiten. Mijn karakter is helaas onderworpen aan een soort 'alles of niets-wet'.

Of ik doe net niet, of ik doe het heel goed. Vroeger deed ik het altijd goed, vaak te goed, met als resultaat dat ik al na één dag uitgeteld was. Dat heb ik gelukkig afgeleerd. Maar naarmate je ouder wordt, wordt ook de nasleep moeilijker, ik zal maar zeggen: je hebt meer recuperatietijd nodig, tenminste als je niet, zoals zo vaak, met een fikse griep anderhalve week gevloerd bent. Dat vind ik dan zonde van de tijd. Dus dit jaar beperken we ons tot de optocht en daarna gaan we in onze carnavalsburcht, omgeven door al die opa's en oma's met hun kleinkinderen, en waar zou dat anders en beter kunnen zijn dan in 'der beste Plats'...dus in 'Op d'r Plats', eentje drinken om het af te leren. Mijn vrouw blijft in de buurt en zal mij bewaren voor het in actie treden van die 'alles of niets-wet'.

De houten kop zal de volgende ochtend uitblijven en zo is er dan eindelijk eens wat tijd over om me bezig te houden met die postzegels die er tegenwoordig maar stiefmoederlijk van af komen. Aangezien er nog geen kleinkinderen zijn, hoeven we ook niet naar het kindercarnaval.

De enige die er een beetje bekaaid vanaf komt is de hond. In plaats van heerlijke wandelingen op de boulevard van Cabourg of langs de stranden van Utah- en Omaha-beach zal hij het moeten doen met z'n mandje en ietwat onregelmatiger uitgangstijden. Ik zal wel radio L1 voor hem aanzetten met wat leuke carnavalsmuziek, als we weg zijn.

Lente 2010: Nog eens Vrouwen

Dubois vertelt (18)

Kent u het verhaal van Cleopatra en belladonna? Ze wilde indruk maken op Caesar en hem met onredelijke middelen overtuigen, dat zij de beste koningin was voor het

Egyptische rijk. Ze zag zich al aan de zijde van Caesar bij de intocht in Rome. Maar daar was ook nog Markus Aurelius, de concurrent van Caesar. Ook hem ontving zij in haar boudoir en probeerde ook hem plat te krijgen met behulp van belladonna. De belladonna functioneerde perfect, maar de politiek liet haar, zoals zo vaak, weer eens in de steek.

Belladonna wordt tegenwoordig Atropine genoemd en dit extract uit de Wolfskers (Solanaceae, Nachtschadegewassen, *Atropa belladonna*, zeer giftig) wordt gebruikt om de pupillen te vergroten als de retina van je oog door de oogarts onderzocht moet worden. Je pupillen worden groter. Het zwarte oppervlak wordt dan groter en dan? Ja, bij de seks

weet de mannelijke partner dan dat ze wel wil en dat het bed binnen de mogelijkheden ligt. Komisch is dat de mannen zich daar niet van bewust zijn. Men heeft een hele zaal mannen twee foto's laten zien. Op de eerste foto een vrouwengelaat en op de tweede foto hetzelfde gezicht maar dan waren de ogen met atropine gedruppeld. Van de 500 aanwezige mannen, kozen er 498 de tweede foto, hoewel ze niet konden zeggen waarom. Zo iets noemt men een instinctreactie. Dat wil zeggen, men is er zich niet van bewust, maar het functioneert meestal wel.

Vroeger bezochten mijn vrouw en ik vaker een stamcafé. Tegenwoordig noemt men dat een disco. Toen kon je nog wel eens verloren gaan in een leuke intellectuele

discussie over interessante onderwerpen. Soms was dat ook wel met een vrouw. Toen we later thuis kwamen, vroeg mijn vrouw:

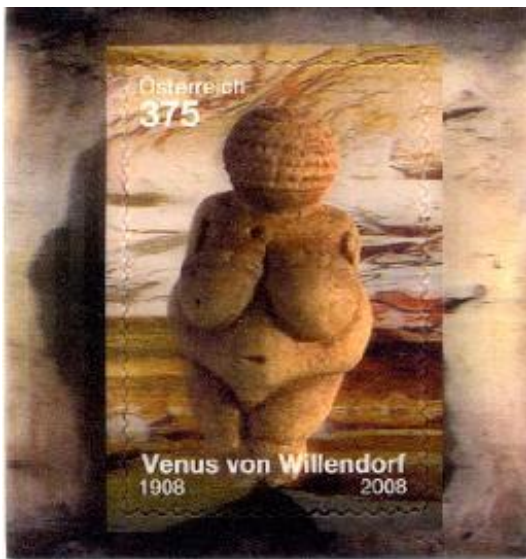
“wat was dat voor een vrouw?” Ik antwoordde:

“Och het was een interessante discussie, en ergens had ze ook nog wel gelijk”. En dan kwam de teleurstelling:

“Die was gewoon geil!” zei ze toen.

“Wat?, Daar heb ik niets van gemerkt. We hebben over evolutie en fossielen gepraat. Ze had natuurlijk wel een lekker gezichtje, maar geil? Wat gebruik jij akelige woorden!” Was ik dom? Of was mijn vrouw jaloers omdat ze niets over evolutie en fossielen wist? Nu denk ik, 40 jaar later, dat ik gewoon te oenig was en er gewoon niets van gemerkt heb.

Omgekeerd functioneert dat overigens ook. Als mannen een meisje zien, kijken ze meteen naar bepaalde bereiken, in ieder geval nooit direct naar het hoofd. De reactie bij een frontale ontmoeting is altijd in het bereik van tussen de 1,50 en 1,70 meter. Als je naar de achterkant kijkt is het altijd daar tussen in. Je kunt er donder op zeggen. Vrouwen zien dat niet. Naar mijn mening zijn dat ook instincthandelingen. Op de prikkel (borsten en billen) volgt altijd de zelfde reactie, met dank aan Pawlow.

Er is weer een ‘Venus’ gevonden in ‘Hohle Fels’ Steeds is het concept het zelfde. Zoals bij de ‘Venus van Willendorf’ is men steeds weer verbaasd over de volle vormen. Geen kleine borsten of een leuk achterste. Nee, zo groot, dat men zich nauwelijks kan voorstellen dat het nog groter zou kunnen. En nu prakkiseren de archeologen zich suf over de vraag, waarom deze figuren zo overdreven vol gevormd zijn en het hoofd meestal ontbreekt. De kleine beeldjes zijn nooit groter dan 6 centimeter. Ze werden als amulet gedragen. Het hoofd was meestal vervangen door een ring, gewoon omdat het hoofd ook niemand interesseerde.

In de 17^e eeuw hield men van dikke vrouwen. In Afrika heeft men ook nu nog het liefst een dikke vrouw, want het schoonheidsideaal is dik en sociaalmaatschappelijk betekent een dikke vrouw, dat de man rijk of in ieder geval welvarend is. Nog aan het hof van Lodewijk de Veertiende, had men een voorkeur voor dikke vrouwen. Schoonheidsidealen veranderen blijkbaar met de cultuur, maar instinctreacties blijven het zelfde.

Uit mijn perspectief is een Venus helemaal niet zo raadselachtig. Zij geeft gewoon en exact weer waar de prehistorische man het eerst na gekeken heeft, als hij een vrouw zag. Dat is, denk ik sinds 40.000 jaar niet veranderd.

Mrt. 2010: Paters en Broeders

Netelig onderwerp. Op dit moment denkt dan iedereen meteen aan seks! Ik zat ook op een middelbare school met paters. Franciscanen in mijn geval. Het woord seks bestond

toen in mijn belevingswereld nog niet. Vreemd, want wel had, om de een of andere reden, in mijn overtuiging, het hele circus van kerk, clerus en catechismus, al volledig afgedaan. Ik was een atheïst in de knop. Je hield je mond erover, thuis kon je een lel om je kop krijgen als je zoiets zei.

Op school kregen we ook les van paters. Eerzame, maar ook eenzame figuren in donkerbruine pijen die zich na de lessen terugtrokken achter die grote deuren, waar geen gewone sterveling ooit mocht komen.

Seks is iets dat je maar met moeite kunt onderdrukken, het zit namelijk ingebakken in alle dieren en planten. De evolutie zou geen schijn van kans hebben als er geen seks was en het in stand houden en de verbetering van de soort is door seks gewaarborgd. De natuur heeft het daarom ook zo lekker mogelijk gemaakt om er zeker van te zijn

dat iedereen het doet en het met de soort goed gaat.

Paters mochten niet, daarbij ook nog op een jongensschool. Toen een pater tijdens de les als maar in mijn nek en aan mijn haren zat te friemelen heb ik duidelijk laten blijken dat ik daar niet van gediend was. Het resultaat: hij voorspelde dat ik te stom was en dus de tweede klas nooit zou halen. Uit pure rancune heb ik die klas gehaald en ben ik pas in de vierde blijven zitten.

Gelukkig zaten wij niet intern, die paters zaten er wel, dag en nacht. Na schooltijd en in het weekend konden allerlei activiteiten op school georganiseerd worden want er was altijd wel een pater om een “oogje in het zeil” te houden. Fotoclubs, scouting, leesclubs en filmclubs bloeiden voorspoedig. Vraag tegenwoordig eens een leraar om na de schooltijd of in het weekend iets te doen. Ze hebben het allemaal te druk met vergaderen over al die zieke, zwakke en misselijke kindertjes en het weekend is heilig! In de vakantie gingen we zelfs op kamp, eerst met de fiets van Heerlen naar Venray en dan een week in tenten, in de rimboe, onder toezicht van een pater natuurlijk. We vonden het geweldig want je mocht een hoop dingen doen waar je thuis niet aan behoefde te denken. Op school zat ook nog een pater die zijn overtollige energie kwijt kwam in de postzegelarij. De smoes was: het ondersteunen van de missie maar tegelijkertijd verzamelde hij zelf natuurlijk ook. Op zaterdagmiddag werd vlijtig geruild en met catalogi gewerkt. Ben ik hem altijd wel dankbaar voor gebleven

Apr. 2010: Tefaf

Krijg ik kaarten aangeboden om naar de Tefaf te gaan! U begrijpt wel dat ik nooit zo’n smak geld zal uitgeven om het gebeuren in ogenschouw te nemen, maar gratis? Uiteraard met de trein, parkeren is onbetaalbaar en in de hoop dat een broodje gezond ook verkrijgbaar zal zijn.

We staan voor een gesloten deur. De hele tent in paniek: stroomstoring.

“U mag twee uur wachten”. We smachten naar een kopje koffie, jammer dan, want ook de koffiezetapparaten zijn down. Uiteindelijk verschalken we koffie in het

restaurant van het ziekenhuis, dat heeft wel een noodaggregaat.

Als we de lunch in het AZM willen gebruiken - dat is in ieder geval goedkoper - belt mijn kennis of ik zin heb om een lezing te volgen (zonder lichtbeelden dan wel) over de commercie achter de Tefaf. Net als bij postzegels blijkt dat je niet met het idee moet rondlopen er aan te verdienen, vooral niet aan moderne kunst. Hoewel nu het

tijdstip om het halve varken van Damien Hirst te kopen volgens de zogenaamde economische 'varkenscyclus', het beste zou zijn.

Eigenlijk wil men die beurs helemaal niet zo laten groeien, om dat te remmen verhoogt men dan ook voortdurend de toegangsprijs. Voor de handel is alleen de eerste dag, zonder publiek, interessant. Dan vliegen de miljonairs in en uit om even over een paar miljoen te onderhandelen. U krijgt een 'fixed price', maar als het over miljoenen gaat wordt er stevig 'getaward'. De resterende dagen zijn 'peanuts'!

Over de heisa door omzetverlies vanwege die stroomstoring moet ik hartelijk lachen. Veel boze gezichten bij al die bobo's, die speciaal uit Holland, 1e klas, zijn gekomen om even een beursje te pakken in Maastricht. Ik prijs me gelukkig: ik heb tijd maar geen geld. Die hebben veel geld maar geen tijd.

Net als bij een postzegeltentoonstelling ben ik na twee uur plat: tien schilderijen gaat nog maar honderden tegelijk is wat veel. Eigenlijk zou je eerst de catalogus moeten bestuderen om 99% te laten voor wat het is.

Zoals verwacht: het broodje gezond met een glaasje wijn en een soepje in het zelfbedieningsrestaurant kost "slechts" 83 gulden (vergelijken met guldens mag je niet doen, zegt mijn vrouw dan). Toch een leuk dagje uit. De pijn aan mijn voeten, waarvan ik drie dagen lang heb mogen genieten, zal me heugen. Volgende beurs wordt weer gewoon een postzegeltentoonstelling. Ik blijf maar bij 'het aandeel van de kleine man'. Alhoewel zo'n Gauguin aan mijn huiskamermuur toch niet zou misstaan. Even sparen dan maar.

Zomer 2010: Darwin

Dubois vertelt (19)

Oostenrijk heeft mooie zegels ter ere van de 200ste geboortedag van Darwin

uitgegeven. Men noemt het jaar 2009 het 'Darwinjaar'. Veel zegels zijn verschenen, maar die van Oostenrijk zijn werkelijk buitengewoon. Geen kop van Darwin, maar een allegorie waarvan de betekenis mij eerlijk gezegd een beetje ontschiet. De zegel moet de evolutie van de mens tonen. Een mensaapje geeft een kind een boek

en een aapmens kijkt nieuwsgierig toe terwijl hij het kind een spiegel voor houdt. Die Oostenrijkers zijn altijd goed met allegorieën. Op de tentoonstelling: ‘Darwin en Maastricht’ in de universiteit van Maastricht heeft me de lector voor biologiegeschiedenis Ludo Hellemans, specialist voor de geschiedenis van het leven van Darwin, een schilderij getoond dat hij bij een antiquair gevonden had. Een cadeau voor een professor in Wenen, toen hij met emeritaat ging. Het toont een mooie naakte vrouw, die half in slaap, glimlachend op een bed van planten ligt. Omgeven door allerlei schepsels, vooral apen die de slapende schoonheid bekeken. Men gaf zo’n schilderij aan de ‘pensionado’ professor ten afscheid, zodat hij zich in zijn werkkamer kon terugtrekken en bij het genot van een goede sigaar en een goed glas kon nadenken over evolutionaire problemen.

Ik heb interessante gesprekken met Ludo gevoerd. Natuurlijk over Darwin en daarbij ook over postzegels. Darwin was grootverbruiker van postzegels. Hij gaf iedere maand meer geld aan postzegels uit dan aan het huishouden. Zijn correspondentie was dan ook immens. Overigens kan men alles lezen en bekijken. Op de Darwin internetsite staat alles wat hij geschreven heeft.

Hij was ook een gewiekste belegger en is als rijke man gestorven, omdat hij het belang van spoorwegen vroeg erkende. Hij heeft zijn geld gestoken in aandelen van spoorwegmaatschappijen.

Interessant was ook dat hij zelfs verdedigd werd door een Maastrichtse Jezuïet. Er was destijds in Maastricht een Jezuïetenpater die mierenspecialist was. Hij heette Erich Wasmann en heeft hartstochtelijk op seminars met Haeckel over de vraag gediscussieerd of de mens ook aan de wetten van de evolutie onderhevig was of niet.

Hij was een overtuigde Darwinist maar alleen zonder de BTW te willen accepteren: volgens hem was de mens door God geschapen. Overigens worden zijn determineringsboeken nog heden ten dage gebruikt.

Ludo Hellemans heeft de eerste druk van het belangrijkste boek van Darwin opnieuw in het Nederlands vertaald. Aanvankelijk werd alleen de zesde druk vertaald, maar de toenmalige vertaler heeft, en dat was normaal in die tijd, zelf ook nog een hoop commentaar en tekst toegevoegd, waardoor het origineel er tamelijk bekaaid vanaf kwam. Ik heb die eerste druk met de zesde druk vergeleken en men merkt dat Darwin in de verdediging gedwongen werd maar dat zijn overtuiging gegroeid was. Wat mij bijvoorbeeld opviel is dat hij het woord ‘geloof’ meerdere keren weggestreept heeft en vervangen heeft door bijv. ‘overtuiging’. Wat me ook interesseerde waren de uitspraken van de Amerikaanse auteur Bryson over de betekenis van Mendel in het hele verhaal. Ik denk dat het voor Darwin gunstig was dat, hoewel de wetten van Mendel al gepubliceerd waren, ze nog niet algemeen bekend waren. Het Vaticaan (en Duitsland) hebben niet voor niets zegels ter ere van Mendel uitgegeven. Mendel bewees dat de erfelijke factoren onveranderd overgedragen worden, dus een constante factor vormen. Ze modificeren weliswaar binnen bepaalde grenzen maar komen altijd weer in hun

oorspronkelijkheid terug. Dat zou de tegenstanders van Darwin nog meer kruis gegeven. Hij zou het nog zwaarder gehad hebben. Pas later bleek dat beide theorieën min of meer juist waren.

Daardoor kom ik op de vraag waarom Duitsland in 2009 geen Darwinzegels uitgegeven heeft? Ik denk dat men in de Bondsrepubliek met het zelfde dilemma zit opgescheept als in Nederland, namelijk dat de religie nog altijd bepaald wat er op de postzegels komt te staan of niet. Een directielid van de post heeft me eens geschreven dat hij de overtuiging toegedaan was, dat de meeste mensen in Nederland niet in de afstamming van de apen geloofden. Daar komt natuurlijk ook nog bij dat de Duitsers nog met het trauma vanwege ‘de strijd om het bestaan’ (*‘Kampf ums Dasein’*) opgezadeld zitten, dat in de laatste eeuw helaas verschrikkelijk misbruikt is.

Maar wat kan Darwin daaraan doen? De wereld zou volkomen onbegrijpelijk zijn zonder Darwins inzichten. De laatste honderd jaar heeft bewezen dat deze man een ongelooflijke vooruitziende blik heeft gehad. Iedere dag stapelen de bewijzen zich op, die aantonen dat hij gelijk heeft. En dat terwijl hij niets wist van mutaties, erfelijkheidswetten en DNA. Een werkelijk enorme prestatie, die ook in Nederland en Duitsland meer aandacht verdiend zou hebben

Mei 2010: Meedoen

Toen ik in Berlijn de kans kreeg om het; Naturkunde-Museum’ te bezoeken, heb ik die kans natuurlijk met beide handen aangegrepen. Een machtige rondleiding door een van de conservatoren gaf eersterangs informatie. Er stond een vitrine waarin een plek in Tanzania nagebootst was waar de resten van dinosauriërs opgegraven werden in het jaar 1913. Duitse paleontologen hebben daar prachtige skeletten opgegraven die je nog steeds in dat geweldige museum kunt bewonderen.

Enkele jaren geleden kreeg ik van missiezusters een stapeltje bankbiljetten van het toenmalige Duits Oost-Afrika, precies de periode waar we naar stonden te kijken. Ik vroeg aan die conservator of hij het misschien niet leuk zou vinden om bij de picknickspullen en gebruiksvoorwerpen uit die tijd, ook een echt bankbiljet uit die tijd te hebben, dat hij er bij zou kunnen leggen. De man was razend enthousiast en zo is het gebeurd dat nu in die vitrine of het diorama, zo noemt men dat, een echt bankbiljet uit die tijd ligt, geschonken door ondergetekende. Daarna heb ik ook nog een warme bedankbrief gekregen.

Het ‘Centre Ceramique’ in Maastricht ging een tentoonstelling organiseren over Dubois. Een volgende logische stap, na de klapper, die ze gemaakt hebben met die tentoongestelde, geweldige Chinese dinosaurusskeletten, Dubois is weliswaar geen Maastrichtenaar, maar hij is genoeg dichtbij geboren om er aandacht aan te besteden. Een lofwaardig initiatief. Toen ik aanbod om mijn postzegelverzameling over ‘Darwin en de Evolutie’ waarin Dubois een voorname rol speelt, ter beschikking te stellen, was hun reactie: ‘We kunnen zo’n tentoonstelling zelf wel organiseren’.

Het belangrijkste voor instellingen met pedagogische doelen is de mensen enthousiast te houden. Als iemand op vrijwillige basis aanbiedt om mee te werken moet je dat

altijd met respect behandelen. Hun houding lijkt me nu niet de meest gunstige voor een samenwerking met wie dan ook of met welk museum dan ook. Zou het succes ze, daar in Maastricht, een beetje naar het hoofd gestegen zijn, nu ze één keer een goede tentoonstelling hebben georganiseerd (die bij bezoek met een paar klassen een organisatorische puinhoop bleek te zijn)? Ze hadden toch kunnen zeggen: ‘hartelijk bedankt voor het aanbod, maar het past niet zo in onze opzet’ dan was deze kinderhand al gevuld geweest.

Zomer 2010: Paters

Dubois vertelt (20):

Netelige kwestie! Als je tegenwoordig over priesters en monniken praat, denkt iedereen meteen aan seks. Ik zat op een Franciscaner college. In mijn toenmalige

wereld existeerde het fenomeen seks nog niet. Raar, want in mijn overtuiging had ik met die hele heisa van kerk, clerus en catechismus, al afgedaan. Bij mij namen de dinosauriërs al de plaats in van de Bijbel. In plaats van wonderen verzamelde ik fossielen of postzegels met fossielen er op. Ik was al heel jong een overtuigde atheïst. Hierover heb ik thuis natuurlijk mijn mond gehouden, mijn vader zou me geslagen hebben. Het is voor mij altijd een ‘*contradictio interminis*’ gebleven, dat hij als technicus, hij was immers meer of minder mijn ingenieur, tegelijkertijd overtuigde katholiek was.

Van de andere kant was hij ook zeer pragmatisch. Op een dag klaagde onze poetsvrouw. Haar zoon was gezakt voor zijn wiskunde examen. Terwijl hij toch iedere morgen naar de vroegmis ging om voor het succes te bidden. Mijn vader beantwoordde haar:

“Als hij al die tijd, die hij in de kerk gezeten had, wiskunde opgaven geoefend zou hebben, dan zou hij gegarandeerd geslaagd zijn”.

Op mijn school gaven de priesters ook les. Na de lessen verdwenen ze direct in hun wereld achter de grote, altijd gesloten deuren. Een wereld zonder seks? Menigeen kan het zeker niet onderdrukken. Het hoort bij de natuur, omdat anders de evolutie niet functioneert. Als ik in de biologieles over seks begin, dan zuchten de leerlingen en willen er eigenlijk niets over horen. Bij de seksuele voorlichting hebben ze de hele

zaak al voorgekauwd gekregen. Tegenwoordig hebben ze het misschien in de praktijk ook al gedaan. Maar als ik dan vertel dat de mensenseks ons, als studerende biologen, eigenlijk helemaal niet zo interesseert en dat de seks van de varens en mossen, de eencelligen en slakken bijvoorbeeld veel interessanter zijn, dan spitsen ze de oren. Evolutie functioneert alleen als je iets te kiezen hebt. Dat seks bij soortgelijke dieren en dus ook bij mensen, de grote drang vormen die de evolutie aanstuurt, kan men tegenwoordig ook nog als tegengif tegen bepaalde politieke stroming gebruiken en tegen menige politieke leuzen. Juist de

verschillen maken een populatie sterk. Een goed argument tegen de nieuwe rechts-

radicale stromingen, die sinds enige tijd vooral de jeugd vergiftigen.

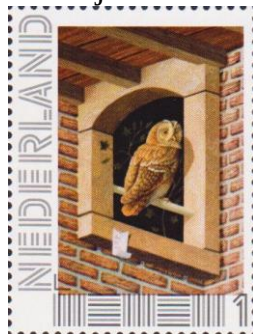
De kerk past zich niet aan. Ze houdt vast aan de domme regel van het celibaat. Eens door een paus bedacht om de kerkelijke goederen en eigendommen te beschermen tegen de erfrechtelijke aanspraken van de vele priesterlijke nakomelingen.

Maar de natuur wrekt zich, ze laat zich niet onderdrukken en iedereen moet aan haar wetten voldoen. De aandrang om in deze neoliberale tijd, vanwege zoveel leed een financiële vergoeding te eisen, zal de ondergang van het instituut kerk alleen maar bespoedigen.

Als men niet tijdig handelt en zich aanpast zal de natuur haar aandeel opeisen en dan moet, net als bij de dino's, alles er aan geloven.

Jun. 2010: Kiezen

Wanneer ik dit schrijf, moeten de verkiezingen nog plaats gaan vinden. Tuurlijk moet je gaan stemmen, dat zal ik ook zeker doen. Maar of het veel helpt? Ik heb een beetje de pest gekregen aan steeds weer dat 'kiezen'. Je denkt dat je wat te kiezen hebt maar dat blijkt dan later toch weer een pot nat te worden.

We konden ooit op mijn werk kiezen voor een collectieve ziekteverzekering. Eigenlijk was het enige voordeel dat het goedkoper was, voor de rest bleven de voorwaarden eigenlijk hetzelfde. Maar goed, je bent solidair (ik was nog jong!) en dus doe je mee. Inderdaad was de premie de eerste twee jaar lager, maar toen kwam de ene prijsverhoging naar de andere en uiteindelijk was je duurder uit tenzij je switchte naar de oude: je schiet er niets mee op.

Het grote adagium bij de privatiseringen was: je kunt kiezen. Je moest alles gaan uitzoeken en het zou goedkoper worden. Daarbij sta je bloot aan een voortdurende golf van telefoontjes en domme reclame, waar je alleen maar moe van wordt. Als je geen academische opleiding hebt kun je de vergelijkingen niet maken. Ze hebben de feiten zo goed verstopt in prachtige websites en folders met kleine lettertjes, dat je ze niet kunt vinden (zelfs als je wel een academische opleiding hebt, nog niet!). Ik besloot om gewoon niets te veranderen en niks te kiezen.

Waar zit ik nu? Bij dezelfde ziekteverzekering waarvan de naam al drie keer veranderd is en mij totaal onbekend, maar ze blijven vergoeden en ik betalen. De elektriciteit wordt geleverd door de oude bekende die trots 'Limburg' in z'n vaandel had. Maar voor trots koop je niks. Inmiddels heeft de firma de zoveelste nieuwe naam gekregen en het bezit is inmiddels uit onze handen en naar het buitenland gegaan.

Ook het stemmen bracht niet het gewenste resultaat: ik ben er weer op achteruit gegaan en mag de crisis betalen. Ik stem dan ook niet meer op partijen die mijn wensen in hun programma hebben, maar op die partij waar ik de minste schade van lijd en die de grootste kans heeft om te regeren.

Laatst kreeg ik van iemand een steekkaartje met vijftien heel oude zegels van Duitsland erop, allemaal dezelfde zegels. Moet ik kiezen? Ik heb naar lang wikken en wegen een nieuw albumblad gepakt en alle vijftien in mijn album gestopt.

Ik hoop ze nog lang alle vijftien te mogen bewonderen en de volgende eigenaar mag dan kiezen

Jul. 2010: Het postzegelloze Tijdperk?

De vakantie begint. De eerste paar dagen ben je onrustig... moet ik nog wat doen?, spookt continue door je hoofd. Allengs neemt de tijd, die je door brengt in de tuinstoel, toe en de drijfveer om actie te ontplooiën neemt af.

Aanvankelijk stort je je nog op de boeken die je nog wilde lezen en op de postzegelalbums die je nog onder handen wilde nemen, maar met toename van het aantal zonuren ebt de lust om daarmee bezig te zijn, langzaam weg.

Het is een feit: hoe actiever je bent, hoe meer je kunt doen en ook wilt doen. Van de andere kant: het is ook maar goed zo. Het lijntje kan niet altijd

gespannen zijn.

Toch kan ik mij er nog toe aanzetten om eens wat albums door te bladeren. Aanvankelijk een zeer rustgevende bezigheid. Af en toe maak ik wat notities over zaken die nog veranderd of aangepast dienen te worden, zodat ik niet altijd onwetend voor de ruilalbums zit op de verenigingsavonden van het komende seizoen. Ik blader door mijn Duitsland verzameling. Kijk: het echec van de eerste wereldoorlog. Je kunt het allemaal tot op de postzegel volgen! De enorme economische crisis die volgde, de instabiele regeringen en daarna het opkomende nazidom met de bekende gevolgen. *'L'histoire se répète'*, zei ooit een filosoof: de geschiedenis herhaalt zich en hij had gelijk. Het zijn immers dezelfde mensen. Ze zijn in de grond van hun aard niet erg veel veranderd sinds de laatste ijstijd. Ze zijn wat moderner geworden. Goochelen met allerlei technische apparaten, hyven, chatten en e-mailen, maar het blijven uit de hand gelopen omnivoren, die qua gedrag niet veel verschillen van ontspoorde leeuwen, apen, honden en katten.

Dan dringt zich de parallel aan mij op: Nu: een enorme economische crisis, gepaard aan een enorme graailust. Las ik net dat het aantal miljonnairs verbazingwekkend is toegenomen, ondanks de crisis.

Ik moet nog steeds bijkomen van die enorme verkiezingsoverwinning van de extremisten, nota bene in Limburg, met als gevolg: instabiliteit. De angst slaat me om het hart en ik leg vlug de albums weg. Nee, nu even niet, eventjes rust aan 'het front dat veroudering heet'. 'Welke boeken neem ik mee naar Frankrijk?', is de volgende vraag. Ik denk dat ik maar voor een paar thrillers kies. Over een paar weken beginnen we wel weer aan de historische romans, oh ja... de televisie laten we ook altijd thuis. We missen hem geen minuut, gek hè?

Sep. 2010: Fakteuren

Een heerlijke zomeravond.

We staan met 6 man het spel der spellen te bedrijven: pétanque oftewel jeux des boules. Het is België tegen Nederland, want de Fransen zitten tegenwoordig 's avonds allemaal naar de televisie te staren.

Ik ben goed op dreef en 'leg' mijn ballen precies waar ik ze hebben wil, zelfs het ketsen gaat redelijk. Wanneer ik weer eens mijn bal exact naast het 'couchonnette'

leg roept mijn Belgische tegenstander (bewonderend of vertwijfeld), uit:

“gelijk ‘nen facteur!” In België en Frankrijk geldt een postbode blijkbaar als het voorbeeld van accuratesse en effectiviteit. Ik antwoord hem:

“dat zul je niet lang meer kunnen zeggen” en hij kijkt mij verbaasd aan en vraagt om uitleg. Ik vertel hem van de snode plannen van TNT en dat postbode dus een uitstervend beroep is.

“Allez, allez zeg, da’s toch zot van jullie Ollanders: den facteur z’n congé geven?” Hij vertelt mij dat de postbode in hun leven niet weg te denken is. In Noord-Frankrijk zelfs de levensdraad met de buitenwereld. Veel belangrijker dan bijvoorbeeld een agent, immers daar heb je alleen maar last van. Ik probeer hem uit te leggen dat TNT geen staatsbedrijf, immers geprivatiseerd, is. Maar dat maakt geen indruk, alleen het uitspreken van de suggestie zou leiden tot een groots

opgezette staking, de regering zal het wel uit z’n hoofd laten om daaraan te beginnen, beweert hij. Pingelepong, gaat m’n GSM weer: ‘welkom in Frankrijk, de tarieven...’ Ik wis het meteen, dat is verdorie al de derde keer vandaag, het houdt maar niet op. “Allez, zeg mannen, gaan we seffens nog spelen”, onderbreken de andere strijdmakkers. Ik antwoord dat de privatisering ons even dwars zit, maar nu gaan we weer aanpakken en we winnen vanavond drie keer op rij, tot groot verdriet van de Belgen die de wereld niet meer snappen.

De volgende dag zit ik voor mijn caravan en aanschouw het bezorgen der brieven aan de camping. Met een fikse vaart komt het gele wagentje van ‘La Poste’ aangespurt. Ik ben benieuwd hoe hij de post, zonder uit te stappen, in de brievenbus krijgt, die immers aan de verkeerde kant van de weg staat. Hij zet hem in z’n achteruit, en schuurt langs de scherpe stoeprand, zodat hij met een handreiking de post in de brievenbus kan mikken. Dan scheurt hij vol gas vooruit om de privépost in de volgende brievenbus te gooien, zet weer achteruit en scheurt de weg op.

Postbode is een zittend beroep geworden!

Winter 2010: Krakatau

Dubois vertelt (21)

Er staan veel vulkanen afgebeeld op postzegels.

Ik kijk naar de postzegels van Indonesië uit 2003. Onder de stralende hete zon ligt de berg van as. Het is eigenlijk niet veel bijzonders, de er omheen liggende diepblauwe,

rustige zee is veel indrukwekkender.

Wij varen met onze vissersboot tussen twee eilanden van de eilandring door en ontwaren dan de kleine centrale berg. Nu begrijp je waarom deze ‘Anak Krakatao’ genoemd wordt, ‘het kind van de Krakatau’.

Door het water waden we naar het zwarte strand. Het valt op dat aan de rand van het strand naaldbomen staan. Het is hier heter dan heet en alleen naaldbomen kunnen dit klimaat overleven. Ook de zwarte krabben op het strand zijn interessant. De natuur

heeft zich na de laatste uitbarsting zeer snel aangepast. Wij beklimmen de kleine berg. Dat blijkt zeer vermoeiend te zijn en kun je vergelijken met de ‘springprocessie van Echternach’. Je loopt drie stappen naar boven en zakt dan weer twee stappen terug in

het losse vulkaanstrand.

Op de vulkaanrand kijken we in de aars van Moeder Aarde en het stinkt ontzettend. Daar onder pruttelt het en als je goed kijkt zie je een beetje rode hete lava.

Het wordt inmiddels heel warm en alleen de wind die van de zee af blaast maakt het oponthoud draagbaar. Het is al tien uur en we moeten voortmaken want vanaf elf uur word het nog warmer, te warm. Dan smelten

je schoenzolen weg onder je voeten.

Wij draaien om en overzien het slachveld. De kleine eilandjes in de zee, die de vulkaan omringen, geven de oorspronkelijke omtrek van de vulkaan aan. Een ongelofelijke grote berg moet dat geweest zijn, die in een ogenblik in de lucht gejaagd werd. Metersgrote brokken gingen honderden kilometers door de lucht. De knal werd duizenden kilometers verder in Australië nog waar genomen. Moet een onvoorstelbaar en indrukwekkend drama geweest zijn.

De gebeurtenis is al bijna weer vergeten, want het menselijk geheugen is in de tijd zeer beperkt. Op Java is de bevolking na de tsunami uit de kustgebieden weggetrokken. Daarom vind je er nu een heerlijk natuurpark: ‘Ujung Kulon’, dus toch nog iets positiefs.

Wij bereiden ons voor op de terugvaart. We willen nog enkele vissen vangen omdat de lokale varaan onze kip heeft opgevreten. Ik heb nog nooit gevist, hoe gaan we dat doen? Maar mijn bootsman stelt me gerust:

“alles is eenvoudig in Indonesië”, zegt hij, “gooi gewoon die lijn met haken in het water en dan zie je wel wat je vangt”. Ik ben bang dat ik op deze primitieve manier alleen maart oude schoenen zal opvissen, maar ik volg zijn aanwijzingen. En, voilà, binnen de kortste tijd vangen we ettelijke grote makrelen, die als gekken naar de metalen haken bijten. Op deze wijze hebben wij in korte tijd ons avondeten met eiwit aangevuld.

Zo blijft er nog tijd over voor een discussie tussen de deelnemers over de invloed van de natuurfenomenen op de inwoners van de Indonesische eilanden. Talrijke gebeurtenissen hebben er toe geleid dat de bevolking zeer bijgelovig is. In dit land onder de koperen ploert heeft elke boom en elke steen zijn eigen geest. Allen maar op deze wijze kunnen de eenvoudige mensen die onbegrijpelijke dingen verklaren.

De reisgids wil deze onbegrensde bijgelovigheid demonstreren en vertelt aan een van onze deelnemers enige feiten uit het leven van onze ‘Cookie’, de vrouw die ons culinair verzorgd. Deze vrouw demonstreert haar kookkunst op een klein houtvuurtje met een beetje rijst, kruiden en de gevangen

makrelen. In korte tijds produceert ze een maaltijd waarna je je vingers nog aflekt. De reisleader vertelt aan de inheemse begeleiders, welke speciale krachten ons expeditielid heeft en wil het met behulp van de kokkin bewijzen. Als deze dan allerhande feiten uit haar leven uit haar hand weet te lezen en dat doet met veel drama, is de vrouw stom verbaasd. Ze aanbidt hem sindsdien. Hij krijgt altijd dubbele porties. Onze conclusie: kennis geeft macht en macht maakt dik!.

Okt. 2010: Brandalarm

Heerlijke postzegelavond, tevens mijn verjaardag. Paar leuke dingen kunnen vinden. Ik slaap dan altijd gemakkelijk in, denkend aan de verwerking van al dat moois. Ik kom thuis van de club zegt mijn vrouw:

“de hele avond al, gaat het brandalarm af, omdat de batterij leeg is”. We hebben er twee, onder en boven. In pyjama wissel ik de batterij, en het is boven stil... Tot drie uur. Dan begint het theater beneden. Ik lig in bed en denk: ik ga toch niet vanwege zo’n stomme batterij opstaan - hond wakker, ladder erbij - en zo verder.

Uiteindelijk sta ik toch om 5 uur op. Ik probeer om dat ding van het plafond te krijgen, om het te voorzien van een nieuwe batterij. Ik heb natuurlijk binnen de kortst mogelijke tijd het hele geval in mijn handen, de schroeven en de pluggen zijn te klein. Leuk, ’s nachts om 5 uur. De hond wil niet meer in de mand.

Ik lig anderhalf uur wakker en dub over de problemen van TNT, de postzegels en de postbezorging.

“Bah”, zei mijn oudste broer: “ik haat de zondag! Dan is er geen post!” Elke dag ging hij na gedane arbeid aan z’n bureau zitten om de post van die dag te bestuderen. Dat gaf reden tot tevredenheid ondanks de rekeningen die natuurlijk ook per post werden gestuurd.

Mijn andere broer is tegenwoordig bijna onbereikbaar: hij doet niet aan internet, heeft een broertje dood aan de computer. Hij kalligrafeert zijn brieven. Hij blijft digibeet. Zijn generatie heeft de computer net gemist. Mijn jongere zus zit er helemaal in, is volledig gedigitaliseerd en heeft het vaak zo druk dat ze geeneens tijd vindt om te antwoorden. Om iedereen tevreden te stellen schrijf ik af en toe, een uitgebreide brief

op de computer en stuur ze die per post, men waardeert dat hogelijk. Feit is, tegenwoordig kun je er geen pijl meer op trekken, op de post bedoel ik. Dagen achtereen vind ik alleen maar reclamefolders in mijn brievenbus, de ‘vakliteratuur voor mijn vrouw’ noem ik dat. Voor de rest blijf ik vaak dagen achter elkaar verstoken van post. Ze bezorgen het niet eens meer omdat de hoeveelheid te gering is.

Dat kan soms nare consequenties hebben. Een familielid overleed: ik word gebeld door TNT en een juffrouw deelt mij mede dat door omstandigheden de rouwbrief ons niet op tijd zal bereiken, ze geeft mij mondeling de details. Wanneer ik de brief op de dag van de begrafenis krijg staat er een stempel op: Gefaxt op datum! Omdat het blijkbaar vaker voorkomt heeft men het al geformaliseerd. In mijn bed denk ik: iemand heeft de lont aangestoken en je weet wat er dan met TNT gebeurt!

Winter 2010: Muggen

Dubois vertelt (22)

In de film 'Jurassic Park' speelt de mug een grote rol. Men heeft een mug in barnsteen gevonden en daarin zit een druppel bloed met DNA van een dinosauriër. Men ontcijferd dit DNA en is zodoende in staat om een dino te reconstrueren. Behoort allemaal tot de hedendaagse technische mogelijkheden en men moet niet verbaasd zijn wanneer dit een keer realiteit wordt. Die muggen hebben dus ook al de dino's geplaagd en misschien ook al ziektes overgebracht.

Ik haat die beesten, omdat mijn vrouw weigert te gaan slapen als een zoemend exemplaar in de slaapkamer aanwezig is. Minutenlang zitten we achter dat beest aan.

Als bioloog ben ik het er mee eens dat ze in de loop van de evolutie een doorslaand succes zijn, maar je moet ze in de gaten houden. Ze zullen ons nog heel veel ergernissen en problemen bezorgen.

Bij mijn afstuderen, hield mijn baas er 'ge vleugelde' uitdrukkingen op na, zoals deze, die zijn favoriet was; *„Mit viel Geduld und Spucke, fängt man schließlich doch die Mücke“*. Ik heb daadwerkelijk de mug gevangen en mijn doctoraalscriptie geschreven.

Een van mijn leerlingen was eigenlijk helemaal niet zo goed in biologie. Op zijn eindexamen had hij een zesje. Ging desondanks biologie studeren. Specialiteit muggen en de ziektes die zij overbrengen. Bart Knols is na zijn promotie een echte 'diehard' geworden, tegenwoordig zelfs professor aan een universiteit. Heeft zich daadwerkelijk met de vraag bezig gehouden: 'Hoe vang ik een mug?' Het probleem om die muskieten in bedwang te houden is nu net: hoe kan ik ze in grote aantallen vangen, om ze dan eventueel te vernietigen of te steriliseren zodat ze weliswaar paren maar geen nakomelingen produceren.

Tijdens zijn zoektocht werkte hij ook gedeeltelijk op het gebied van de malaria research voor de Atoomcommissie van de Verenigde Naties in Wenen. Toen dit instituut de Nobelprijs kreeg, had hij dus al vast een keer van de Nobelprijs geproefd. Dan ontdekt hij, dat muggen vooral het bereik van de benen prefereren en dat de geur van zweetvoeten daarbij dan een grote rol speelt. Men noemt deze geur ook wel 'tenenkaas'. Hoe kun je deze geur imiteren? Tijdens het bezoek aan een kaaswinkel kreeg hij het idee om eens 'Limburgse Stinkkies' te proberen, een van onze streekproducten. Mijn moeder was gek op die kaas, maar als ze hem gekocht had protesteerde de hele familie en werd de kaas vervolgens in de schuur bewaard. Hij stinkt werkelijk erbarmelijk. Ik heb eens een tekenfilm gezien uit de dertiger jaren met Popeye the Sailor man. Die zegt op een gegeven moment: *"That smells like Limburger cheese!"* Dus de stank was al over de oceaan doorgedrongen. Uit onderzoek blijkt, dat de geur inderdaad een grote aantrekkingskracht op muggen uitoefent en dat men hem als lokstof goed gebruiken kan. Toen hij de onderzoeksresultaten in een bekend Amerikaans wetenschappelijk tijdschrift publiceerde en het blad ook nog op 1 april verscheen, dacht iedereen dat het een grap was en men lachte zich krom, hoewel het doodernstig gemeend was. Tegenwoordig wordt deze wetenschap gebruikt om muggen te vangen.

Omdat dit artikel niet alleen van grote wetenschappelijke waarde was, maar ook de grimlach uitlokte, kreeg hij voor de tweede keer een (semi) Nobelprijs. De IG Nobelprijs, de prijs voor wetenschappelijk werk waarover men ook lachen kan. Hij heeft de prijs vreugdevol in Amerika, in ontvangst genomen.

En de muggen? Die zoemen verder en worden langzamerhand een groot probleem. Het zal niet lang meer duren, dan moeten ook wij in onze regionen 's nachts met een

musketennet slapen omdat vreemde exotische muggen, zoals de Aziatische tijger mug, bij ons binnengedrongen zijn en allerlei ziektes geïntroduceerd heeft. Ze kunnen door de inmiddels wereldomvattende logistiek geïntroduceerd worden, zoals ook de verbreiding van ander ongedierte op deze wijze in ijltempo gebeurd. Ze nestelen bijvoorbeeld in oude autobanden die uit Azië naar Europa en Amerika geïmporteerd worden. Die

banden worden hier gereviseerd en hergebruikt. In die oude banden staat altijd een beetje water inclusief muggenlarven. Deze zijn heel wat resistenter en beter toegerust om te overleven als de inlandse muggen. Amerika heeft de import van oude banden al verboden omdat daarmee het 'Nijldelta' virus binnengehaald is en dit virus wordt door muggen verspreid. De ziekte heeft al honderden slachtoffers geëist.

In Europa overvalt ons de tijger mug, die knokkelkoorts overdraagt. Het ergste is dat deze muggen ook overdag steken, dus dan kun je het zonneterrasje wel vergeten. Vroeger heb ik altijd gemopperd als mijn vrouw vanwege de muggen opstandig werd. Tegenwoordig help ik haar heel ijverig om het tuig te pletten. Inderdaad: vernietig de mug!

En hoe zit het met mijn voormalige scholier? Hij krijgt beslist ooit ook eens de echte Nobelprijs, want alle goede zaken komen in drievoud. En de muggen zullen hem beslist trouw blijven.

Nov. 2010: Les Ch'its

In de herfstvakantie wilde ik eigenlijk naar de Postex gaan, maar mijn vriend in Noord-Frankrijk nodigde ons uit voor een bezoekje. Lekker wandelen, veel 'muilen en ruilen' en zondagsochtends samen naar zijn postzegelclub.

De auto volgeladen. De hond, Duits bier en een tas met ruilalbums vergezelden ons op weg naar het roerige Frankrijk. Mijn vriend had ons al gewaarschuwd: tank vol, vlak voor de grens, want je kunt nooit weten.

Na enig oponthoud vanwege een groot stuk plastic, verloren door een Belgische aanhanger, dat verschrikkelijk bleef klapperen, bereikten we de omgeving van Mons. Voor de Belgisch-Franse grens accepteerde het tankstation onze creditkaart natuurlijk niet.

Mijn humeur was inmiddels in dezelfde staat als de autoweg ter plekke.

Gelukkig konden we net voor de grens nog voltanken. Aangekomen in de streek waar onze vrienden wonen reden we langs een groot warenhuis met tankstation, dus toch weer even volgooien. We moesten een half uur in de rij staan. Ik maakte van de gelegenheid gebruik om dan maar meteen de hond uit te laten.

Na het diner keken we nog even naar de televisie: de Franse ministers orakelden de

een na de ander, dat er niets aan de hand was, er was genoeg benzine, niemand hoefde zich druk te maken. Dus de rijen bij de tankstations werden steeds langer.

Van die postzegelclub, de Groupement Philatélique du Beauvaisis, Section de Méru-Andeville (!), vertelde mijn vriend, moest ik mij niet zoveel voorstellen. Normaal slechts een man of acht en nu ook nog met dat stakings-gedoe... Hoewel die stakers wel gelijk hebben, voegde hij er onmiddellijk aan toe.

Zondagochtend op weg naar het lokaal in het dorp. Waarom niet in de stad Méru, was mijn vraag. De voorzitter van zijn club was socialist en de nieuwe burgemeester was dat niet, dus moesten ze een nieuw lokaal zoeken. Hier is de burgemeester ook socialist, dus krijgen we het lokaal voor niets, was het antwoord.

Op de bijeenkomst kwamen maar liefst 15 leden opdagen. Het leek wel een 'Poolse landdag'. Allemaal even enthousiast werd er van alles geruild, zelfs champagne doppen aan de hand van een heuse dikke echte catalogus. Ook daar een paar "Buzinistes", schijnt toch een internationale aandoening te zijn.

De secretaris kletste de vergadering vol, terwijl iedereen er lustig op los ruilde. De penningmeester klaagde over betaal-achterstanden, er was gratis koffie, een verloting en om half een ging iedereen huiswaarts.

'Les Ch'its', wat een volk, hè!

Dec. 2010: Ballotage

Toen ik in het verre verleden lid wilde worden van een studentenvereniging ging dat niet zonder slag of stoot. Je werd geballoteerd, zo noemde men dat. Je moest een das dragen, zo niet dan was je 'naakt', en dan kon je meteen aftaaien.

De ballotagecommissie oordeelde streng, hoewel, door het gegeven dat het aantal studenten dat lid wilde worden van zo'n club afnam, werd de ballotage wat minder streng. Daarna mocht je meedoen aan de ontgroening. Je kunt erover denken wat je wilt, het stelde niet veel voor, maar door die rare toestanden leerde je wel de verschillende mensen beter kennen. In de zeventiger jaren werd het geheel afgeschaft want er was geen student meer over die nog deelnam aan zo'n club. Nog vroeger was dat heel streng, Pie Debye, de latere Nobelprijswinnaar, werd vanwege z'n 'lage afkomst' (zijn ouders waren niet bepaald rijk) door de Maastrichtse studentenclub geweigerd. Later had die club natuurlijk spijt als haren op z'n hoofd en toen Nobelprijswinnaar Debye in Aken een eredoctoraat uitgereikt kreeg werden zij niet uitgenodigd!

Het punt is dat je als club van tevoren natuurlijk nooit weet wat voor vlees je in de kuip hebt. Men vindt het beter om er alles aan te doen risico's uit de weg te gaan. Vooral ook postzegelclubs balloteerden. Voor zover ik mij herinner konden nieuwe leden zelfs via de Bond min of meer gescreend worden wanneer er aanleiding bestond te veronderstellen dat er sprake was van onregelmatigheden. Er zijn clubs die dat nog steeds doen en wanneer nieuwe leden zich

aanmelden aan hun leden vragen of zij bezwaren naar voren brengen tegen het lidmaatschap.

In onze club doen we dat niet, maar soms (gelukkig heel zelden) moet je dan naar verloop van tijd ingrijpen en iemand het lidmaatschap afnemen. Wij zijn misschien naïef te noemen, we gaan uit van het goede in de mens. Het lidmaatschap van een postzegelclub is natuurlijk van dien aard dat onregelmatigheden vanzelf naar verloop van tijd aan het licht komen en de maatschappelijke consequenties zullen gering zijn. Wanneer je echter voor 'club Nederland' wil werken, vindt men het van belang dat je in het verleden het roer recht gehouden hebt. Je moet een verklaring van goed gedrag overleggen.

Heb je echter in het verleden overal lak aan gehad dan kun je geen leraar of lid worden van de postzegelclub maar je nog altijd aanmelden als lid van de tweede kamer, schrale troost vind ik

Jan. 2011: 't Prijskaartje

Ooit kocht ik een prachtig postzegelblok, een behoorlijk duur stuk, maar in de aanbieding. Een aanvulling voor mijn verzameling Duitsland, daar waar steeds een groot gat gaapte. Ik kon mijn aandrang om de hokjes te vullen niet bedwingen. Ik keek er steeds met grote ogen naar... tot dat een doorgewinterde verzamelaar het bekeek. Het blok is zo vals als een krolse kater. En natuurlijk geen mogelijkheid om verhaal te halen: goedkoop is vrijwel altijd duurkoop.

Het echte prijskaartje zie je pas achteraf. Van de andere kant, ga ik eens een kledingstuk kopen en vind ik iets mooi, sla ik meteen achterover van de prijs die er aan hangt, heb ik weer het duurste stuk gekozen dat er op die afdeling hangt. Dat gebeurt mij dus, maar dan weet je wel wat je koopt (of niet koopt natuurlijk vanwege gebrek aan pecunia).

Het is meestal eigen aan mensen om te handelen op de eerst genoemde manier: je laat je meeslepen door de aantrekkelijke prijs en dan kom je naderhand op de koffie. Leg je er nu maar bij neer, voor niets gaat alleen de zon op. Dat was ook mijn reactie toen er weer eens een worst voor onze verenigingsneus gehouden werd in verband met gemeentelijke subsidie. De laatste keer dat dit ons in het vooruitzicht gesteld werd was toen ik nog voorzitter was. We haastten ons om een hele reeks formulieren in te vullen en onze boekhoudkundige ziel bloot te leggen. Maanden later kregen we een vriendelijke brief van de gemeente dat we in principe iets subsidie kregen maar vanwege recente bezuinigingen bleef daar, helaas, niets van over. Ook hier werd het prijskaartje er pas naderhand aan gehangen.

Het algemene prijskaartje voor 2010 zal ook pas duidelijk worden in 2011, vrees ik. Men heeft zich rijk gerekend in de overtuiging dat door solidariteit te schrappen er vanzelf geld over blijft. Deze harde opstelling, wordt nota bene gedragen en ondersteund door die mensen, die er nu in 2011 het meeste last van zullen krijgen, de meerderheid! Zij zullen het 't eerste in hun portemonnee voelen. Als we dan alle kunst en cultuur kapot bezuinigd hebben en het tekort van de staatskas door de inval in Iran nog meer gestegen is, kunt u nog altijd lid worden van de postzegelclub, want die cultuuruiting doet het nog altijd zonder subsidie en voor slechts 15 euro bent u het mannetje / vrouwtje. Dit prijskaartje is duidelijk!

Lente 2011: Rolstenen

Dubois vertelt (23)

Twee hele mooie Trilobieten sieren mijn fossielen verzameling, die ik overigens inmiddels aan de school gegeven heb. Het zijn zogenaamde ‘rolstenen’ en ze komen uit Nepal. Ik heb ze aan mijn slechte conditie te danken. Met een collega organiseerden we destijds, samen, reizen naar Nepal. Wij kwamen met de deelnemers ettelijke keren van te voren bij elkaar zodat ze goed geïnformeerd dat land zouden bezoeken. De reis bestond uit twee delen: het eerste deel was vol met cultuur, kloosters

en ontwikkelingshulp. Het tweede deel bestond uit ‘trekking’, dat is onder leiding en de bescherming van Sherpa’s de Himalaya’s in. Je stijgt daar tot behoorlijke hoogte. Passen tussen de 3500 en 4500 meter boven de zeespiegel zijn geen uitzondering. Niet voor niets wordt dit land ‘het dak van de wereld’ genoemd. Alles moet te voet gebeuren want echte wegen vind je in dit land maar weinig, het zijn allemaal wandelpaden. .

Omdat wij geen gezondheidsproblemen van de deelnemers wilden krijgen, legden wij er de nadruk op, dat een goede conditie zeer van voordeel zou zijn. Meteen begon de groep te trainen door te schaatsen en te skiën, allemaal om hun conditie op te krikken. De organisator echter, ik dus, moest zo veel organiseren, dat ik helemaal niet toekwam aan training. Met bezwaard gemoed begon ik aan de tocht.

De vlucht was rampzalig, het vliegtuig viel bij de landing bijna uit elkaar. Er was echter geen keuze vanwege het Nepalese vlieg monopolie. De mededeling dat de piloot een Zwitser was stelde helemaal niet gerust.

Het tweedaagse verblijf in een Boeddhistisch klooster liet ik aan mij voorbij gaan, met als smoes dat ik de trekking nog moest organiseren. Die opeenhoping van vlooiën en vliegen, die je alleen maar voorzichtig, zonder ze te beschadigen moest wegwap- peren, was toch een beetje te veel gevraagd voor mijn tere gestel. Maar de deelnemers vonden het super, dus was ik ook tevreden.

Toen kwam de trekking. Al de eerste dag sjokte ik aan het einde van de groep in begeleiding van onze dokter, mijn vrouw en de ‘bezem-sherpa’. De getrainde deelnemers liepen als hazen bergop en bergaf, maar ja die hadden conditie. Ik arriveerde pas in het kamp wanneer de anderen al fris gewassen en gemoedelijk voor hun tenten zaten. Maar het wachten op het eten, dat door de Sherpa’s gemaakt werd duurde voor iedereen even lang. Overigens, het is niet te geloven hoe die dat doen, immers hout is schaars. Op vier staken brandhout bereiden ze een behoorlijk driegangen menu voor 25 personen het zijn tovenaars die Sherpa’s.

De tweede dag was verliep identiek. Met z’n drieën, sjokten we achteraan. We, liepen

in ons eigen tempo en vroegen niet meer constant aan de Sherpa, hoe lang het nog duurde. Het enige Engels dat die kende, was: ‘twenty minutes, sir’.

Onderweg werd het interessanter. We liepen aan rijstvelden voorbij, kwamen langs kleine marktjes en ontmoetten interessante mensen. Met de hulp van de bezemsherpa en handen en voeten, was zelfs een bepaalde vorm van communicatie mogelijk. We bekeken een kleine papierfabriek, bezochten kleine tempels en keken op markten rond. Daar vond ik dan iemand die ‘rolstenen’ verkocht. Dat zijn ronde zwarte stenen die men uit een rivier haalt. Een goed geoefend oog ziet meteen of er een fossiel in zit. Met een klap van de hamer splijt de steen en er in zit dan een fantastisch fossiel, meestal trilobieten in, zowel het positief als het negatief. Men verkoopt deze fossielen om ze aan de goden te offeren.

Toen we weer in het kamp arriveerden, vroegen we de sportievelingen, of ze ook die papierfabriek, de marktjes en die interessante tempel gezien hebben. In hun sportieve verdwazing waren ze er aan voorbij geraasd, in hun hersenen had zich het streven naar sportieve topprestaties vastgebeten. Bovendien waren ze ook nog kapot moe

Dit effect herhaalde zich de volgende dag. Terwijl ik nog maanden door dit prachtige land had kunnen wandelen was onze groep bij terugkeer uitgeblust. Ze bevestigden eigenlijk ons aanvankelijke adagio, dat het natuurlijk beter is om een goede conditie te hebben om deze reis te maken, spreekt vanzelf. Had ik echter de conditie van mijn medestrijders gehad, dan had ik hoogstwaarschijnlijk heel veel interessante dingen niet meegemaakt en zou ik zeker niet in het bezit van die twee mooie fossielen gekomen zijn.

Ik heb wel, om onze vooruitziende blik niet al te veel te ondergraven, alleen een beetje gegriinnikt bij de conclusie en verder maar mijn mond gehouden.

Feb. 2011: Kleine verandering

Tegen het einde van het vorige jaar zaten mijn vrouw en ik weer eens in conclaaf om te overleggen welke acties we moesten ondernemen om de financiën in het volgende jaar te beteugelen. De vooruitzichten zijn nu niet zodanig dat je zegt: ‘laat de boel de boel, zoveel scheelt het niet’. Maar het structurele rood kruipt steeds dichterbij.

Eerste punt van de agenda bij deze rituele besprekingen zijn altijd de kranten. Wij hebben er twee, een lokale en een landelijke. Ben je in het onderwijs actief zul je toch op de hoogte moeten blijven. Daar alle vaktijdschriften uit belastingoverwegingen in het verleden al geschrapt zijn, wordt je basis wel erg smal als je ook nog die goede nationale krant gaat wegdoen. Mijn vrouw werkt echter lokaal en dat betekent dat ze op de hoogte moet blijven van wat er zoal in de buurt gebeurt. Je kunt niet gaan zitten wachten op een klant die overleden is. Dus toch maar niet.

Volgend agendapunt: de telefonie en aanverwante zaken. Daar had mijn vrouw zich goed voorbereid. Ze had alle rekeningen dienaangaande bij elkaar geteld en daar viel wat te halen als we alles bij een firma zouden nemen.

Nu houd ik helemaal niet van switchen, ik weiger van energie of van

ziektekostenverzekering te veranderen. In mijn optiek leidt die concurrentie er alleen maar toe dat anderen rijker worden en ik armer. Maar dit was zo overtuigend: hier kon goed ingehaald worden. Aldus geschiedde. Heel simpel allemaal, een belletje en een monteur zou komen, waarmee mijn grootste bezwaar, het geklooi en gedoe omdat het niet klopt of functioneert, of juist bij ons net verkeerd functioneert, werd weggenomen. De monteur kwam, zag, boorde ergens vrij willekeurig, een gat in de wand, vroeg om een verlengdoos, die nu aan de muur bengelt met drie stekkers erin, plaatste de ontvanger, maar liet alle andere kabels er uit, constateerde dat tv en het internet functioneerde en zei goedendag.

Inderdaad: de telefoon deed het en de tv ook maar het internet is andere koek. Aangezien ik de laatste keer die instellingen heb aangebracht toen ik Internet kreeg, en dat is zo'n 15 jaar geleden, functioneerde niets. Drie dagen heeft me dat gekost waarbij het aantal wachtwoorden al niet meer te tellen is.

Als u dit kunt lezen, dan is het gelukt, anders zweeft dit bericht ergens in het digitale heelal en knutselen we maar weer verder in de hoop dat het eens zal lukken

Mrt. 2011: Erfenis

Ik heb een neef, of beter gezegd een oud-neef in Parijs... gehad. Zijn moeder was een zus van mijn opa en is na de oorlog vanuit Brussel naar Parijs getrokken. Die neef heeft het helemaal niet slecht gedaan, daar in Frankrijk. Hij was een bekende acteur en regisseur. Ooit heb ik hem in Parijs in een glansrol gezien: hij speelde de echtgenoot in 'Wie is er bang voor Virginia Wolf?' Dat was in de jaren zeventig.

Toen mijn oudtante is overleden is het contact verlopen. Hij was een echte artiest en maalde niet om geld maar hield wel van mooie dingen: schilderijen, boeken en ook postzegels. Zijn appartement in de Rue de Faubourg Saint-Honoré was een paleisje.

Opeens krijg ik een brief van een firma die stambomen uitzoekt voor notarissen. Mijn oud-neef is ongetrouwd en kinderloos overleden en nu zoekt men de erfgenamen. Dat was tien jaar geleden. Nu hebben we een advocaat laten uitzoeken hoe het er nu eigenlijk ermee staat. Het blijkt dat na opening van het testament en het opsporen van maar liefst 26 erfgenamen en na aftrek van 60% successierechten en het uitbetalen van de zoekfirma, per persoon zo'n 500 euro overblijft waarvan dan ook nog de legeskosten betaald moeten worden. We hebben niets meer van de notaris gehoord sindsdien. En die postzegels en schilderijen? Dat zal wel altijd een goed bewaard notarieel geheim blijven.

Bij een andere kennis van mij in Duitsland was de familie alerter. Opeens staat een vrachtwagen voor de deur en men begint dozen met postzegels uit te laden. De familie had besloten, aangezien hij de enige verzamelaar in de familie was, al die postzegels maar naar hem te brengen ten einde deze te laten verkopen. Dozen vol met hele vellen zegels Bondsrepubliek en DDR. De oom zette blijkbaar al zijn geld om in zegels en nu zijn die helaas onverkoopbaar. Mijn kennis weet niet wat hij er mee aan moet. Hij kan letterlijk zijn kamers ermee behangen of ze bij het oud-papier zetten. Doodzonde toch?

Maar ja, wat doe je zelf? Je blijft op die postzegels zitten tot je omkiept. Heb daar al menige discussie met moeder de vrouw over gehad en de uitkomst was altijd: ik heb er nu plezier in en de erfgenamen moeten het maar uitzoeken. De ervaring leert dat het voor de erfgenamen, als je niet een beetje oplet, geen kwestie is van ‘het uitzoeken van’ maar van ‘het nakijken hebben’. ‘Sammelfreunde’.:”let op uw saeck”

Apr. 2011: Zaterdag

Iedereen rept er over. Het wordt de eerste zomerse dag! Voor de eerste keer gaat de thermometer over de twintig. Op de nabije camping stromen de vaste gasten toe en gooien ze alle caravanvensters open. Onze tuindeur blijft de hele dag open en heerlijke frisse buitenlucht waarin allerhande geuren van bloeiende bloemen, bomen en struiken voortdrijven, waait naar binnen.

De hond staat te popelen om aan de ochtendronde te beginnen. We lopen al heel vroeg, begeleid door het vrolijke gefluit van de merels, het drukke getjilp van de mussen en

het gekoer van de duiven, richting Ransdaal. Opeens een hevig gebrom. Ik wordt ingehaald, op deze eenzaamste landweg van Klimmen, door een Porsche! Enkele ogenblikken later volgt een hele rij. Porsches, MG's, rijkelui-sportwagens die, uitlaatgassen verspreidend, langsrazen. 'Langzaam' staat niet in hun woordenboek en de benzine is blijkbaar niet duur. De hond moet, tegen zijn zin, aan de lijn. Ik ben midden in een

rally terechtgekomen. Blijkbaar hebben ze zich verreden want even later gaat iedereen op die landweg draaien en keren.

Wanneer het lawaai weer achter de spoordijk verdwenen is ontmoet ik een autochtoon. Hij zegt dat het vandaag weer genieten wordt van rally's, fietstouren, mountainbikes en wandelaars.

"Gek" zegt hij, "zo vlug als het weer wat beter wordt begint iedereen te rennen, te racen en te fietsen. De luuj hōbbe gee rus i ge lief." Laatst werd hij midden in de nacht gewekt door een heuse vossenjacht. En 'n lawaai dat die maakten. Ik was het met hem eens: gekker moet het toch niet worden! Na het passeren van het tunneltje kom ik in een fietstour-route terecht. Bijna schampt zo'n sportfanaat, met blik op oneindig, mijn arm. Ik kan nog maar net op zij springen. Gelukkig loopt de hond aan de voet, dus aan de linker kant, anders was hij door het zonbebrilde racemonster overreden. Een fietsbel kennen al die toerfietsers en mountainbikers niet. Bij een weiland kan ik eindelijk de hond zonder levensgevaar loslaten en kunnen we met de bal spelen.

Dan, hond weer aan de lijn want er schijnt ook nog een wandeltocht uitgezet te zijn. Grimmig, en fanatiek recht voor zich uitkijkende, zwaar beschoeide walkers, kruisen mijn pad. Als ik thuis kom, vraagt mijn vrouw:

"en, ben je nog iemand tegengekomen?"

"Breek me de bek niet open! Door half Limburg ben ik van de weg gereden", antwoord ik. Ik gooi de tuindeur open, pak mijn postzegels en vanachter mijn bureau, genietend van die heerlijke lentelucht, zien ze me vandaag niet meer op straat.

Zomer 2011: China

Dubois vertelt (24)

Als ik door ons mooie tijdschrift blader, valt me op dat er naast geologie, paleontologie en geografie ook veel aandacht wordt besteed aan archeologie. Ik lees de

pagina's over Egypte altijd met veel interesse. Vind het best OK dat de archeologen zich bij ons thuis voelen, hoewel ik me afvraag waarom ze nu uitgerekend in onze werkgroep zitten.

Ik zat daarover te piekeren, nadat ik in het kleine Belgische stadje Maaseik een tentoonstelling met de titel: 'Het terracottaleger van keizer Xi'an' bezocht. Waarom de Chinezen nu uitgerekend dit gemoedelijke stadje in België uitgekozen hebben? Objecten die ze normaal nooit uitlenen, staan nu opeens in het kleinste museum van België, het is me een raadsel. Goed, beter een kleine tentoonstelling als

helemaal geen tentoonstelling, ze was werkelijk de moeite waard.

Men toonde een aantal zaken die men in de grafkelders van China's eerste keizer Qin Shi Huang Di gevonden heeft. Er lag een heuvel, midden in het landschap en een boer wilde daar in 1974 een waterput slaan, hij vond een graf. De schaal van het graf werd

als maar groter. Nu bedraagt de grafoppervlakte al 54 vierkante kilometer.

De keizer leefde van 259 tot 210 voor Christus. Hij wist met veel militair machtsvertoon heel China in zijn macht te krijgen. Het is frappant hoe het idee over 'verder leven na de dood' overal eender zijn. want bij een lezing over de Maya's hoorde ik dat de inzichten en verwachtingen bij beide culturen helemaal niet zo verschillend waren. Voor mij een teken dat men die ideeën al had, lang voordat de mensheid Afrika verlaten had.

Die Qin Shi Huang Di was een radicale hervormer. Hij kroonde zichzelf tot keizer, centraliseerde de cultuur, de politiek, de economie en het leger. Toen begon hij met de bouw van de monstrueuze 'Chinese Muur'. Maar ook in het geloof wat er na zijn dood gebeuren zou was uiterst radicaal. Omdat hij, ook na zijn dood, er altijd voor zijn onderdanen wilde zijn, vond hij aan de voet van de berg Li de ideale plek om zijn idee te realiseren. Er werd door ongeveer 700.000 dwangarbeiders een mausoleum gebouwd, slechts weinigen overleefden deze keizerlijke veldslag tegen de dood. Hij wordt door een leger van ongeveer 15.000 levensgrote terracotta beelden bewaakt, die tot in het detail nagemaakt zijn. De restauratie van iedere figuur duurt vele maanden. Ook zijn opvolgers in de West-Han dynastie lieten zich door hele terracotta legers begeleiden.

De grafsoldaten zijn allemaal verschillend en individueel geïmiteerd. Ze zijn zeer verfijnd weergegeven, en de ruiters lopen naast hun paard om de keizer naar het volgende leven te begeleiden en te beschutten. In de tentoonstelling in Maaseik stonden veertien van deze beelden, ieder met zijn eigen gezichtsuitdrukking, zijn eigen

kapsel en in mooie kleding of gevechtstenuue. De beelden zijn in doorsnee 1,85 groot en wegen ongeveer elk 300 kilo. De grafgiften zijn uit ijzer, brons, zilver, goud en jade.

Het schijnt dat de landkaart van zijn rijk op de bodem van het graf weergegeven is. De zee is van kwikzilver gemaakt. Er is pas een deel van het graf vrij gelegd en er is nog voor vele jaren werk te doen. Die Chinezen vinden het natuurlijk prachtig want het ondersteunt het, alles overheersende, idee dat ze de wereld wel eens zullen laten zien waartoe ze in staat zijn.

Daar verbleken de farao's bij. Ik denk dat men dit streven niet moet onderschatten, want wat ze 2000 jaar geleden voor elkaar kregen, kan nu net zo goed gebeuren. Want je weet dat de aandrijvende kracht in de wereld het geld en de macht is en dat is bij de Chinezen niet anders. Na diegenen die toen en nu het onderspit delfden word niet meer gevraagd. Dus stel ik voor, met beetrekking tot ons blad: als de Egyptenaren er in staan, dan ook de Chinezen, zodat we ze niet uit het oog verliezen.

Mei 2011: Hoe het was

In een stralend zonnetje zitten we voor de caravan op de camping. Het familiebedrijf is in andere handen overgegaan, vanaf nu heerst er de commercie. We realiseren ons dat de tijden van saamhorigheid en gezelligheid voorbij zijn. De verhalen uit het verleden borrelen op... weet je nog, toen... Wat werd er niet allemaal samen ondernomen, hele picknicken en diner-dansant in de hooischuur. De koteletten op de barbecue en dat allemaal tegen kostprijs. Iedereen hielp mee. Er werd gezongen en gedanst. Er werden grappen uitgehaald en als ik weer eens door een stoel zakte moest ik even blijven liggen zodat iedereen van deze heugelijke, bijna jaarlijkse, gebeurtenis 'enen plak kon trekken'. Als je dan half van de wereld van al die tafelwijn voor je tent lag uit te puffen, werd er opeens geroepen:

“hé, je komt toch zeker jeu de boulen”.

De kinderen speelden met elkaar, als een bende trokken ze over de camping en hielden zich bezig met spelletjes en onnozelheden. Heerlijke tijden met heerlijke mensen. Tegenwoordig zit iedereen in z'n caravan of in een mobilhome. Voor het edele *pétanque* krijg je de Fransman niet meer losgeweekt van de *télé*. Je ziet ze vaak helemaal niet meer. Het blijft bij een vriendelijk 'bonjour' of 'bonsoir' of vaak ook helemaal niets.

De individualisering slaat toe. Men ont-socialiseert. Maar is het in onze postzegelwereld ook niet zo. Die individualisering is heel langzaam binnengeslopen en iedereen heeft het omarmd. Vroeger spaarde iedereen Nederland en je moest al heel wat in huis hebben om je op een tentoonstelling te durven vertonen. Nu kan iedereen zelf kiezen. De 'thema-tiekkers', zoals de Belgen ze zo graag noemen, bepalen zelf wat ze willen sparen en laten zien. De ont-socialisering slaat ook in veel verenigingen toe, men spaart via de 'collect-club' en sluit zich niet meer aan bij een echte club. Te zwijgen over de bereidheid om zich in te zetten voor een vereniging door deel te nemen aan besturen of commissies.

En dan die persoonlijk zegels... Leuk, maar door zijn succes binnenkort niet meer verzamelbaar, hier draait de individualisering onze hobby de nek om. De commercialisering neemt het roer over en daarmee gaan veel leuke dingen verloren. Of we daar nu zo blij mee moeten zijn?

Jun. 2011: Organiseren

Heb met veel genoegen deelgenomen aan het Europhila-postzegelweekend in Maasmechelen.

Natuurlijk vallen de mussen van het dak. Dat heeft als voordeel dat je eens lekker ongestoord een bak met kaarten en brieven kunt doorwoelen. De hele organisatie heeft zich aangepast aan de tropische omstandigheden.

De Post heeft bijv. vergeten voldoende scharnieren te leveren. Dan donderen de kaders in elkaar, want juist de scharnieren zorgen ervoor dat de zaak zichzelf overeind houdt. Geen probleem, overall een scharnier uit gesloopt en daarmee de ontbrekende aangevuld, voilà!

Wat zeer belangrijk is in België, is een voorraad bier. De opening vindt daarom plaats in een goed gevulde kantine, de schepen had verstek laten gaan, want te druk (met de BBQ, hoogstwaarschijnlijk). Daarmee is het geheel gepiept in 5 minuten en dan een toast met een goed glas bier. Geen microfoons, geen e-toestanden, gewoon goudeerlijk handwerk en iedereen is tevreden.

Het 'Palmares' blinkt uit door informaliteit, maar het eten is voortreffelijk in een goede ambiance. Zelfs mijn vrouw is tevreden, daar zij aan één zijde geflankeerd word door een andere aardige Limburgse, waarvan de man ook lijdt aan postzegelwaan, en ze hoeft zich dus niet de hele avond in het Sloveens verstaanbaar te maken. Mijn buurman is d'r Hai van de club uit Geleen, die echter ook in Maasmechelen lid is.

Het Palmares zelf verloopt tamelijk chaotisch omdat de voorzitter geen tijd heeft gehad om de cijfers op het lijstje in te vullen via de computer, iedereen moet maar even meeschrijven. Daar iedereen al een behoorlijk glas achter de kiezen heeft word er met groot enthousiasme geapplaudisseerd, al weet je af en toe niet waarvoor, maar wat maakt dat uit.

Zo wordt het organiseren, een feest. Geen techniek, geen toestanden, kan er ook niks mis gaan.

De laatste keer bij de ruilzondag in Mondriaan ging het mis toen de techniek ingeschakeld moest worden. De computer keek me aan en zei: 'je kunt me wat'. Hij verdomde het, terwijl het drie keer eerder zonder problemen verliep! Hai, die een lezing zou geven, kon onverrichterzaken terugkeren naar Geleen en ik ergerde me kapot. Gelukkig hebben we samen bij het Palmares stevig de glazen geheven en is dat leed vergeten. Hij probeert het in oktober nog een keer, al ga ik het wel checken deze keer

Aug. 2011: Rush-hour

Als ik met de hond ga wandelen, neem ik altijd één onderwerp mee om te overdenken tijdens het wandelen, tenminste als hij me daartoe de gelegenheid geeft. Dit keer is het een opmerking van filatelievriend Albert, die me via email, opmerkzaam maakte op het gegeven dat de Postzegelclub Eupen, opgeheven is vanwege het feit dat men geen bestuur kan vinden. Die club heeft, had, 51 leden! Al piekerend kom ik tot de overtuiging dat je toch altijd moet proberen de zaak van de positieve kant te bekijken. Die luitjes daar in Eupen hebben duidelijk geen zin in besturen, maar willen misschien toch wel postzegelen.

Voordat ik kan komen tot positieve voorstellen, duiken er op deze meest eenzame weg in de omgeving van Klimmen liefst twee auto's op. Dus roep ik de hond aan de voet en houdt hem in de houtgreep. Als die stroom auto's voorbij is laat ik hem weer los en

terwijl ik me omdraai flitsen er voor mijn voeten twee konijnen uit de berm. Jeetje, het is 'rushhour in Rensdeel' zou de in 'Kresneppelskai' (= Krasnapolsky) logerende Amerikaan uitroepen! Hond het veld in, onder het prikkeldraad door, de weg over, maar het konijn kan toch lekker veel harder. Mijn bespiegelingen ruw onderbroken. Na vijf minuten komt hij, met de tong uit de bek, uit het maïsveld gekropen. Hondskapot, dus

voorlopig loopt hij rustig mee en kan ik mijn overdenkingen weer oppakken.

Terug naar mijn fila-positieve benadering. Meteen de bestuurstaken beperken tot het minimum, dus slechts het organiseren van en de gelegenheid geven tot bijeenkomsten die vooral uitmunten in gezelligheid en de mogelijkheid om te ruilen en te handelen. Een 'wilde veiling' is ook zo'n lokkertje, als ze iets voordelig kunnen krijgen dan komen ze wel. En, vooral: géén vergaderingen! Dat is op termijn dodelijk. We beginnen met 't Fakteurke nu weer aan een nieuw seizoen met wat nu al 't filatelisten wonder van Klimmen' wordt genoemd. De vereniging van Eupen was honderd jaar ouder als onze vereniging en het aantal leden was ongeveer even groot. Ik zou zeggen: alle oud leden van Eupen mogen gratis ondersteunend-lid worden in Klimmen (tenminste als ze email hebben). Je bent in 36 minuten van Eupen in Klimmen, alleen maar autoweg, ongeveer 6 euro benzinekosten, waarom zou je het laten?

Sep. 2011: Vakantiefila

Op vakantie laat ik de filatelie, noodgedwongen, achter me. Je kunt gewoon niet hele albums gaan meesjouwen en er dan vervolgens niets mee doen. Dit jaar heb ik elke avond 'jeu de boules' gespeeld. Ik moet zeggen, ik bracht het er goed vanaf.

Ik speel dit alleen op vakantie, des te frapperender waren mijn prestaties. Ik ketste en legde als een prof en dat tot mijn eigen stomme verbazing! Iedereen zegt:

"Je hebt zeker veel geoefend". Maar niets is minder waar, ik speel dat spel alleen tijdens mijn vakanties. Uitroepen als:

"doet ie 't toch weer, waar haalt ie 't vandaan" waren regelmatig te horen. Ik heb lang nagedacht hoe dat nu toch mogelijk is en ben tot de conclusie gekomen dat het door

het balspel met de hond moet komen. Iedere dag moet ik goed opletten wanneer ik de hond uitlaat en hem met zijn bal bezighoudt. Je wilt niet weten hoeveel ballen reeds in bomen zijn blijven hangen of in de ondoordringbare bramenstruiken, verdwenen zijn. Op de een of andere manier vertaalt zich dat in een betere balbehandeling bij het ‘*jeu de boules*’. Onze prestaties trokken regelmatig kijkers, vooral wanneer tegelijkertijd een Belgische bieravond werd georganiseerd door onze Antwerpse campingeigenaar. Na enkele spannende potjes, volgden enkele lekkere potjes of ‘pintsjes’ zoals men daar pleegt te zeggen. Een Duveltje bij die Provençaalse temperaturen, smaakt uitstekend. Je treft dan ook nog de meest interessante personen en komt met ze in gesprek. Een zekere Piet DeMeester, rappe prater en ook afkomstig uit Antwerpen vertel ik onder andere over mijn hobby.

“Hé”, zegt hij, “wat leuk, naast wijnhandelaar ben ik de drukker van de Belgische catalogus, uiteraard de beste catalogus ter wereld.” Als ik het vergelijk met de Nederlandse ‘speciaalcatalogus’ dan moet ik hem gelijk geven, alleen al het uiterlijk maakt een veel steviger indruk. Hij blijkt ook verschillende tentoonstellingscatalogi uitgegeven te hebben en de catalogus van Monaco, dat die bestond wist ik niet eens. Een interessante man. Aan het einde van de avond, misschien onder invloed van ettelijke Duveltjes, belooft hij mij een catalogus toe te sturen, als presentexemplaar. Helemaal gelukkig tijd ik richting caravan, niet alleen twee keer gewonnen vanavond maar ook nog een inspirerend gesprek gehad waar ik zeker op zal terugkomen.

Herfst 2011: Zinkviooltje

Dubois vertelt (25)

Het leven is hard en de Duitse grammatica is voor een buitenlander tamelijk onbegrijpelijk. Daarom vraag ik altijd aan een goede vriendin die in Kassel woont of ze mijn columns wil nakijken en corrigeren. Dat doet ze met veel inzet en zo goed mogelijk. Met de digitale mogelijkheden van tegenwoordig hoeft dat geen groot probleem te zijn.

Op de televisie zag ze onlangs een uitzending over het zinkviooltje en ze vroeg me wat dat nu eigenlijk met mineralen te maken heeft. Deze plant, die geel is vanwege de aanwezigheid van zink en lood in de bodem, heeft mijn levenspad al een paar keer gekruist. Tijdens mijn studietijd was La Calamine of Kelmis in België een geliefd excursiedoel. Wij sloften achter de emeritus professor aan. Maar de groep was zo groot, dat men nauwelijks in staat was te horen wat die daar voren, aan het mompelen

was. En, dat ook nog op zaterdagochtend. Tenslotte was ik nog kapot van de nacht ervoor bij de studentenvereniging. Trouwens, een fles jenever ging achter in de groep van hand tot hand. Er viel veel op te steken maar niets met betrekking tot de botanica. Toen het examentijd geworden was ik alles, behalve goed in botanica. Ik kon gewoonweg al die namen niet onthouden, mijn hersenen zijn altijd net een

zeef. Determineren was ook beslist niet mijn sterkste kant. Ik dacht in mijn onnozelheid, dat een examen in de winter de mogelijkheden om materiaal aan te schaffen zeer zou beperken. Kwam hij met een reusachtig herbarium en begon me te doorboren. Het werd de *'Reinfall von Schaffhausen'*. Aan het einde van het examen vroeg die prof mij ook nog over het zinkviooltje. Ik vertelde een en ander over de mineralen en zo. Toen vroeg die gemene vent ook nog welke kleur dat viooltje dan wel heeft. Ik dacht, ik wist het natuurlijk niet, dat het wel een bijzondere kleur zou zijn vanwege al dat zink en zo, en ik antwoordde gewoon met violet. Helaas pindakaas, *Viola calaminaria* is gewoon geel! Daarop vroeg hij aan mij:

“Mijnheer Dubois, als u uit het raam kijkt. Wat valt u dan op?” Ik keek in de botanische tuin en antwoordde laconiek:

“Heel veel planten!” Hij vroeg me toen of me niets opviel aan de bomen die vlakbij stonden. Ik vond zo vlug geen antwoord. Hij maakte mij er opmerkzaam op, dat de bomen geen bladeren droegen en voegde daar cynisch aan toe:

“Wanneer ze weer bladeren dragen, komt u dan alstublieft nog eens een keer terug, maar natuurlijk alleen als u zich diepgaande kennis van de botanica toegeëigend heeft.”

Ik zakte als een baksteen voor het examen en kreeg een half jaar aan mijn broek.

Het gebied rondom het dorp Kelmis is bekend vanwege het voorkomen van zink en

lood. Dat was de reden waarom het altijd een twistpunt was tussen België, Nederland en Duitsland. Het hoogste punt van Nederland behoort pas sinds 1815, na de nederlaag van Napoleon in Waterloo, tot het Koninkrijk der Nederlanden. Toen behoorde België daar ook toe. Bij de onderhandelingen met het Koninkrijk Pruisen was het moeilijk om het eens te worden over de grens tussen Vaals en Aken, vanwege de zinkmijn Altenberg in het dorp Kelmis in de heerlijkheid Moresnet. In 1816 kwam het tot een compromis en Moresnet werd verdeeld en werd een deel

van het Koninkrijk Nederland. Neu-Moresnet werd Pruisisch en daartussen maakte men een zogenaamd ‘Condominium’ dat de naam ‘Neutraal Moresnet’ kreeg. (Kelmis). De burgemeester van Kelmis werd de hoogste autoriteit. Het bestond van 1816 tot 1919.

In 1830 werd België onafhankelijk en aangezien Limburg naar Nederland terugging, ontstond op deze plek een ‘vierlandenpunt’. De vlag van deze artificiële constructie was Zwart-Wit-Blauw, maar een staatshoofd bestond niet. Het bestuur bestond uit twee commissarissen, één Belgische en een Pruisische. Aanvankelijk waren er maar 256 inwoners, maar 50 jaar later was dit gegroeid tot 2500 door de smokkelarij, contrabande en dienstplichtonttrekking. Alcohol destillatie was echter legaal! Postzegels heeft deze vierde staat nooit gehad. Ze zijn weliswaar gedrukt, maar niet door een postadministratie.

Ook zo’n verhaal! Er bestond een Belgische postzegelhandelaar met de naam J. Moens. Die was ook eigenaar van een postzegelblad, Hij ergerde zich ongelofelijk aan zijn Franse collega’s die zijn nieuwtjes, zo maar, klakkeloos en zonder bronvermelding overnamen. Puur plagiaat dus. Hij schreef een brief aan deze redacteurs

over de postzegels van Moresnet en ondertekende met J-S Néom. De postzegels heeft hij zelf laten drukken. Ze hebben het nieuws weliswaar gedrukt maar natuurlijk zonder bronvermelding. In de volgende oplage van de grote Franse postzegelbladen stonden grote hoofdartikelen over de spectaculaire uitgave van de postzegels van Moresnet. Toen heeft Moens in zijn eigen blad een brief aan die ‘handelaren van 1 april grappen’ afgedrukt. De auteurs zouden de heren De Visch en Livra zijn, omgekeerd is dat april (Livra-Avril) en de vis. (In het Frans is een 1 aprilgrap, een ‘*Poison d’Avril*’ oftewel een aprilvis).

Moresnet heeft nooit eigen postzegels uitgegeven. Het is als zelfstandig gebied in 1919 opgeheven en aan België toegevoegd. Maar de zinkviooltjes bloeien er nog altijd hoewel het delven van zink al in 1895 gestopt is.

Okt. 2011: ‘Doe ’s ff normaal, Man!’

Stel u bezoekt de jaarvergadering van de postzegelclub. Wanneer een lid zou uitpakken zoals dat in onze volksvertegenwoordiging tegenwoordig gebeurt, dan zou u zeker instemmen met een corrigerende opmerking van de voorzitter. Als dat lid zou blijven doorgaan met pesterige opmerkingen die niets met de agendapunten te maken hebben, zou u ermee instemmen om het betreffende lid het woord te ontnemen en hem buitenzetten, of niet soms? Gelukkig, zelfs bij de fermste discussie, bijvoorbeeld over

het al dan niet roken tijdens de bijeenkomsten, bleef de toon zakelijk en gedroegen de leden in de oppositie zich heel netjes. Maar u bent volwassen en fatsoenlijke mensen (dus postzegelverzamelaars!).

Enkele jaren geleden, in de klas is een leerling het niet eens met zijn proefwerkcijfer. Ik weet niet meer of de redenen die hij aanvoerde, juist waren of niet. Ik kon het op dat moment niet beoordelen. Teruglopend naar zijn tafel zegt

hij ‘randdebiel’. Ik kan het niet missen. Bijna bij zijn stoel sommeer ik hem terug naar mijn bureau:

“Wil mijnheer P. hier komen?” Ik maak hem duidelijk dat ik als docent, de Heer P. niet nodig heb. Mijnheer P. heeft mij nodig teneinde, ooit, zijn eindexamen met succes af te sluiten.

“Tevens is het opmerkelijk dat mijnheer P., die toch als tamelijk intelligente leerling bekend staat zulke domme acties uitvoert, daar het contraproductief werkt om mij tegen zich in het harnas te jagen door de algemene fatsoensregels te overschrijden” Het is doodstil in de klas. Op mijn eis dat mijnheer P. zijn excuses zou kunnen aanbieden volgt een stamelend excuus. Ik heb geen last meer van hem gehad, hij is twee jaar lang zeer voorkomend geweest en heeft zijn eindexamen met glans gehaald. Is later zelfs biologie gaan studeren en, op de koop toe, ook nog culturele antropologie erbij. Zou mijn aanpak er aan bijgedragen hebben? Ik hoop het, want je komt er veel verder mee in je leven. Het leven wordt ook zo veel mooier en je oogst respect bij andere medemensen. Nieuwe leerlingen krijgen nu het goede voorbeeld gepresenteerd,

hoe normen en waarden te verwoorden. Vooral opgroeiend Nederland is daar zeer gevoelig voor. Zij zullen die nieuwe normen en waarden, die blijkbaar acceptabel zijn in het hoogste forum, het parlement, van onze rechtstaat, snel gaan imiteren. Ben ik blij dat ik binnenkort met pensioen ga.

Herfst 2011: Revoluties

Dubois vertelt (26)

Het schijnt allemaal mis te lopen! Overal heerst een revolutionaire sfeer. Nieuws dat je uit balans brengt, overspoelt de dagelijkse sleur. Wat voor een cultuurschok krijg je als je hoort, uit wetenschappelijke bron, dat de Tyrannosaurus rex veren had! Dat kan niet waar zijn, de Rex met veren als een kanarie. Dan valt een legende in duigen en er blijven verbaasde paleontologen achter.

Een ander nieuwtje was werkelijk een cultuurschok: in de prehistorie heeft niet de man de groep verlaten, maar de vrouwen zijn gegaan. In het Amerikaanse tijdschrift „Nature” verscheen een publicatie waarin onder andere het Max-Planck-Instituut voor evolutionaire antropologie in Leipzig verklaarde dat bij de vroege Hominidae niet de ‘heroïsche’ mannen de grote wijde wereld in trokken, maar de vrouwen.

Nu zijn er van de vroege Hominidae maar een paar fossielen bekend en dan wordt het al moeilijk om conclusies te trekken over de levenswijze en het gedrag. Daarvoor gebruikt men het element Strontium. Strontium komt via de voeding in planten en dieren terecht. Iedere bodemsoort heeft een bepaalde hoeveelheid van de isotopen van dit element en aan de hand daarvan kun je, via de geabsorbeerde voeding direct conclusies trekken over de grond waarop een dier, of een mensaap, aapmens, in die

tijd geleefd heeft en waar hij zijn tanden gekregen heeft. Daaruit kan men concluderen of het individu geëmigreerd is of niet. Men heeft twee soorten aapmens geanalyseerd, de Australopithecus africanus en de Paranthropus robustus. De gebruikte en onderzochte kiezen waren zo tussen de 2,4 en 1,7 miljoen jaar oud en waren afkomstig uit de grotten van Sterkfontein en Swartkrans in Zuid-Afrika. De analyse toonde aan dat de grote kiezen mannelijk en

de kleine kiezen van vrouwen afstamden. De mannelijke kiezen hebben hun voedsel direct uit de omgeving van de grotten gevonden. Bij de vrouwen echter bleek dat zij ergens anders opgegroeid waren. De seksuele dimorfie werd als een realiteit geaccepteerd. Dat betekent dat de vrouwen weggegaan zijn en rondgetrokken zijn. Zij hebben de grote wijde wereld veroverd.

Het biologische voordeel kun je misschien gemakkelijk verklaren doordat vrouwen een chromosoom meer kunnen overdragen en dus voor meer variabiliteit zorg konden dragen.

Dus: alle verhalen over mannen die de verre wijde wereld veroverden... allemaal nonsens. Er was dus ook geen sprake van matriarchaten maar patriarchaten, de vrouwen zijn weggetrokken en hebben zich verspreid. De stoere jongens, de landveroveraars, waren vrouwen en de mannen zijn bij het kampvuur blijven zitten. De gevolgen van deze onderzoeken zijn weliswaar voor het grootste deel speculatief, maar

het raakt je toch wel. Waarom is het bij olifanten en vossen anders?

Dit soort teleurstellingen krijg je maar een keer in een groot aantal jaren en men verbaast zich waarom deze teleurstellingen steeds vaker voorkomen. Heeft dat iets met de zon te maken? Op dit moment schijnt de zon weer aan het begin van de elfjarige zonnecyclus te staan. Als je 's ochtends de krant openslaat dan voel je het al. Allen

maar verontrustende berichten over revoluties en ineens stortende economieën, zelfs de komkommertijd ontkomt er niet aan. Overal lijken er Gaddafi's te zijn. Overal rommelt het en ontstaat amok. Overal wil men de verouderde structuren neerhalen. Het komische is dat de verouderde structuren daartoe zelf de gelegenheid geven. In plaats van, wijs, plaats te maken, blijven ze aan het pluche kleven,

net als die oerhominiden. Dan heb je opeens de grote 'kladderadatsch'. Terwijl ik dit schrijf is Gaddafi nog altijd aan de macht, maar in Egypte en Tunesië is er al een machtswisseling geweest.

Ook Duitsland en Nederland zuchten onder de uitwerking van de economische crisis. Wat eens zo vanzelfsprekend leek, namelijk een vereend Europa lijkt verder weg dan ooit. En toch weet iedereen, in zijn hart, dat men de zaak alleen maar op koers kan houden, als er sprake is van een verenigd Europa. Maar niet iedere manager heeft begrepen dat men de zaak alleen maar door solidariteit kan redden. Dat betekent dat menig bedrijf of instituut over de kop gaat. En dan zeggen ze allemaal dat het hen spijt. Je zou er natuurlijk ook al eens van te voren over nagedacht kunnen hebben. Vaak is het dan te laat en dan volgt weer de ontredde.

U weet, dat Lodewijk de 16^e de revolutie in Frankrijk met een vingerwijzing had kunnen stoppen, maar helaas was hij er te dom voor. En zijn vrouw, Marie-Antoinette, was nog dommer. Toen men haar vertelde dat het volk morde omdat het geen brood kon krijgen, zei ze dat ze toch ook koeken zouden kunnen eten. De koppen rolden en in een elfjarige cyclus zullen de koppen blijven rollen van diegenen die te lang bij het kampvuur zijn blijven zitten en weigeren zich aan de situatie aan te passen en flexibel te zijn.

Van de evolutie kun je leren dat als je niet buigzaam en flexibel bent, je zult uitsterven. En terwijl het uitsterven een aanvang neemt, verlaten de muizen het zinkende schip.

Nov. 2011: OV-Chipkaart

"Goh", zegt mijn vrouw, "waarom neem je geen OV-Chipkaart?". De discussie ging over het bezoeken van filatelistische evenementen en natuurlijk over geld. Nu ik tot de conclusie gekomen ben, dat het werken toch wel erg veel vrije tijd kost, en ik er dus maar beter mee kan ophouden, zodat je nog enigszins ongestoord door fysieke mankementen kunt genieten van je kleinkind(eren?) en van je hobby, tracht ik alvast wat meer van die evenementen te bezoeken. Maar na de laatste keren, toen de terugreis in de file, na een dag slenteren op zo'n beurs, twee keer zo lang duurde als voorzien dacht ik dat die OV Chipkaart misschien toch zo gek nog niet is. En... veertig procent

korting en een aantal vrije reizen (immers boven de zestig!). Ik heb echter een gezonde afkeer van het gebruik van openbaar vervoer en talmde dus enigszins.

“Het gaat zo makkelijk”, zei mijn vrouw, “je kunt het helemaal via het internet doen”. “Goed dan”, en ik googelde al naar ‘Mijn NS’ waar ik een account aanmaakte. Aanvraag 60 plus bleek een fluitje van een cent tot de laatste vraag: vul het nummer van uw OV Chipkaart in! Maar die wilde ik nu toch aanvragen. Ik zat in een oneindige lus en kwam er niet meer uit. Nu heeft mijn vrouw weinig verstand van computers maar wel véél meer geduld dan ik. Na een half uur nam ze het roer over, want ik dreigde de computer het raam uit te gooien. Het was een situatie zoals een kennis van mij eens mee maakte: hij vroeg een visum aan voor een ver land. Paspoort moest opgestuurd worden. Toen het paspoort aangetekend retour kwam moest hij zich identificeren. “Heeft u een rijbewijs of een postbewijs?”

“Geen van beide! Mijn pas zit in die enveloppe”.

“Helaas, pindakaas, maar we kunnen u het pakje niet geven!”

Dat heeft wat voeten in de aarde gehad voordat hij z’n pas kreeg!

Mijn vrouw heeft 4 uur achter de computer gezeten voordat ze het helemaal rond had. Automatisch salderen was ook zo’n vreugde, wéér drie uur. En het activeren kostte inclusief parkeren in Heerlen en koffiedrinken vanwege de vermoeienissen omdat de vrije keuzedag voor de eerste reis naar Postex maar niet op die rotkaart wilde, werd een dure business.

En Véolia, weet van niks, blijkt met de OV Chipkaart nog duurder dan met een gewoon kaartje. Mijn argwaan tegen NS en Spoor is behoorlijk toegenomen, nu de reizen nog, zal me benieuwen.

Dec. 2011: Sinterklaas

Ik heb de knoop doorgehakt in de discussie die, na de geboorte van ons kleinkind, ontstond over de netelige vraag: ‘doen we Klaas of Kerst?’. Ik heb eerst geopperd om

er mee op te houden. Niemand heeft pecunia en je jaagt vooral de minvermogenden op ondragelijke hoge kosten. Ze hebben nooit geld maar nu was dit opeens geen argument, tot mijn stomme verbazing. Maar ja, het kleinkind hè. Mijn volgende suggestie: “kunnen we de ouders niet gewoon overslaan en allemaal wat voor het kind geven?” Dit stuitte op verschillende veto’s. Een geldelijke bijdrage in een groter geheel zou ook wel van pas komen want een

wasmachine of een diepvries is toch zo noodzakelijk. Tenminste zinvol, maar als we over een gering bedrag spreken? Ja, maar jullie hebben toch geen ijskast nodig? Ik stel voor om dan maar lootjes te trekken en een bepaald bedrag vast te leggen, waarbij Opa en Oma de vrijheid hebben om daar van af te wijken in het kader van ‘ontwikkelingshulp’. Daarbij accepteer ik dan maar dat ik toch nooit krijg wat ik nodig heb, zoals een postzegelcatalogus van Nederland bijvoorbeeld. Voor het overige zou ik echt niet weten wat ik leuk of nodig zou vinden. Mijn vrouw komt dan aan met: truien en hemden. Of pantoffels en handschoenen. Maar ik vind dat zaken die je gewoon moet kopen als je ze nodig hebt en voor mijn gevoel heb ik er nog kasten vol van.

Vroeger, toen er nog surprises gemaakt werden, ja dat was leuk. Maar de creativiteit van vrouw en kroost is op dit gebied zeer beperkt en het kwam er op neer dat ik stiekem voor de hele familie gedichten zat te schrijven, tot een half uur voor de aankomst van de goedheiligman. Dus daar ben ik ook mee opgehouden. Vanaf toen werden de cadeautjes gegeven met de kerst en hadden de zielen rust, maar niet de portemonnee.

Het kleinkind krijgt natuurlijk Klaas. De andere Opa heeft al een hobbelpaard gekocht, terwijl het kind amper kan zitten! Als hij straks kan zitten, weet je niet meer wat je geven moet. Van de andere kant..., ik denk, dat ik hem een postzegelalbum met afbeeldingen van dinosauriërs geef. Dat zet je dan in de kast en god weet wordt het ooit nog een filatelist. Een soort gooi in de toekomst. Een hobbelpaard is met 4 jaar al weer afgelopen.

Winter 2012: Handenschudden

Dubois vertelt (27)

Rare gewoonte dat handenschudden, of niet soms? Voor een buitenlander, zoals ik in Duitsland, was het werkelijk komisch om te zien dat mijn professor, toentertijd aan de universiteit in Aken, elke morgen, zijn assistent, die hij al tientallen jaren kende, steeds weer de hand schudde.

De Fransen doen het ook voortdurend. Kom je 's ochtends in het café, dan worden ook daar steeds, heftig en stilzwijgend, alle handen geschud. Het is naar mijn idee, een mogelijkheid om elkaar, zonder veel te moeten nadenken, te begroeten. Je hoeft bij deze manier van begroeting, niet elke keer iets aardigs te verzinnen. Men zegt, dat men elkaar in Zuid-Amerika de hand schudt en elkaar op de schouders klopt, om te laten zien dat men geen wapens bij zich draagt. Handjes schudden is daar meer een soort overgave, een capitulatie. Het moge duidelijk zijn dat mensen die elkaar niet kunnen uitstaan, elkaar ook niet graag de hand geven.

Het schudden van handen heeft nu in onze communicatieve tijd een toegevoegde waarde gekregen. Het gaat over de 'theorie van de zes scheidslijnen'. Deze theorie zegt dat iedereen op deze planeet via een zesvoudig netwerk met elkaar verbonden is. Ieder willekeurig iemand op deze wereld is met slechts zes paar geschudde handen van elkaar verwijderd.

De eerste persoon die op dit idee kwam was een Hongaarse schrijver genaamd Frigyes. Hij kwam tot de conclusie dat het aantal kennissenkringen exponentieel met het aantal schakelingen, het aantal handjes schudden dus, toeneemt. Dit fenomeen werd door verschillende mensen gecontroleerd.

Een Hongaarse wiskundige met de naam Erdős ontdekte het getal van Erdős. Ze wordt als volgt gedefinieerd: Een willekeurige auteur Janssen schrijft een artikel. Het Erdősgetal van Paul Erdős is 0. Iedere ander willekeurige auteur X heeft een getal van Erdős dat gelijk is aan het kleinste Erdősgetal van alle schrijvers waarmee X ooit een artikel geschreven heeft en dat is 1. Dus u kent Erdős, maar dan kent u ook Janssen. Dan is het Erdősgetal van Janssen 2, omdat hij twee keer handjes schudden verwijderd

is van Erdős, hij mag Erdős natuurlijk niet persoonlijk kennen, want dan is zijn Erdősgetal 1.

Een bekende Amerikaanse acteur, Steve Bacon, heeft dat eens gecontroleerd. Hij kwam op het idee om alle acteurs die samen met de acteur Steve Bacon ooit in een film gespeeld hadden met de acteur Steve Bacon te verbinden. Daar kwam uit dat iedere acteur ter wereld slechts maximaal 6 stappen of 6 keer handjes schudden, van Steve Bacon verwijderd was. Men heeft een willekeurig aantal mensen gevraagd pakketten of brieven aan een willekeurige ander persoon, ergens in de wereld te sturen. Alleen een naam en een plaats waren op de brief aangegeven.

Dus in de rimboe van Kenia kreeg een vrouw een brief en zij moest die sturen aan een voor haar totaal onbekende Amerikaan. Ze ging naar haar tante in de grote stad en die kende iemand aan de universiteit. Die had een vriend in Amerika. Die heeft toen de brief aan een vriend in Amerika gestuurd die ook verbleef op een universiteit. Die kende de gezochte persoon en had een vriend aan die andere universiteit. Hij heeft toen direct de brief aan die universiteit gestuurd en die kenden de gezochte ontvanger.

Het is interessant of dat ook bij u functioneert. Neem eens een willekeurige politieke figuur, bijvoorbeeld Mao Zedong. Van hem was ik eigenlijk maar twee keer handjes schudden verwijderd. Omdat een bekende van mij, Tibor Berkowits (zie Dubois 7, Stenen), toen hij nog jong was, minister van Onderwijs geweest is van Hongarije en Mao persoonlijk ontmoet heeft. Met een kennis van dit formaat is het niet moeilijk, want hij kende elke

grote politicus uit die tijd en veel bekende persoonlijkheden.

Bijvoorbeeld Einstein. Ik kende de kleinzoon zaliger van Pieter Debye en die kende Einstein persoonlijk. Dat is slechts twee keer handjes schudden verwijderd.

In onze wereld van tegenwoordig heeft men een lager Erdősgetal dan je zou denken. Dat wil zeggen als je bereid bent om handen te schudden. Het stopt natuurlijk als je weigert om handen te schudden of als je geen antwoord geeft op vragen, of geen e-mails beantwoordt, men zich dus van de buitenwereld afsluit. Dan wordt het Erdősgetal steeds hoger. Wat zal het Erdősgetal van ons bestuur zijn? Misschien zelfs een negatief getal? In plaats van de leden in de vereniging te houden, stuurt men leden weg. Op vragen krijgen we geen antwoord, zoals mijn vriend Jean-Paul van der Pas heeft ervaren. Steeds meer leden verlaten de vereniging en vooral de buitenlanders snappen er helemaal niets meer van.

Vanwege ons mooie blad is mijn Erdősgetal heel laag en heb ik een flink netwerk kunnen vestigen op het gebied van de paleo-filatelie, mijn verzamelgebied. Daarbij heb ik een groot aantal zeer aardige mensen leren kennen, met wie ik heel vaak direct in contact sta (Erdősgetal 1).

Intussen is het Erdősgetal van het bestuur oneindig gestegen. Communicatie laat zich echter niet tegenhouden. “Het bloed kruipt waar het niet gaan kan”, zegt het Nederlandse spreekwoord. Gelukkig hebben we tegenwoordig het internet en is het proces niet meer tegen te houden. Het zal niet lang meer duren of het Erdősgetal van het bestuur zal plotseling heel laag worden.

Jan. 2012: Uitverkoop

Elk jaar, tussen kerst en Nieuwjaar, organiseert Aix-Phila in Aken een grote opruimingsuitverkoop. Aangezien ik graag snuffel wil ik daar altijd wel enige tijd aan besteden. Het is vakantie en mijn vrouw heeft dan ook weer een smoes om te shoppen in Aken, waarna we gezellig samen gaan lunchen. Na de kerst wordt je niet meer gestoord door hordes kerstmarkt bezoekers.

Het is passen en meten daar bij Aix-Phila, want de ruimte is erg klein voor de grote groep filatelisten die er op af komt. Dit jaar viel het aanbod tegen. De variatie ontbrak, er werd heel veel Duitsland aangeboden. Na de overgang van de keiharde Dmark naar de euro werden de Dmark zegels ongeldig. Je kon ze wel nog enige tijd inwisselen maar velen hebben dat, uit speculatieve overwegingen, nagelaten en nu komt er een bulk op de markt waar je koud van wordt. Je kunt Duitsland in alle facetten van 1955 tot 2002 voor een prikkie aanschaffen inclusief meerdere prachtige albums. Maar ja, dat heb ik allemaal al. Dan hebben we het niet eens over de FDC's en ETB's: je kunt er de muren mee behangen. Pure kapitaalvernietiging, tenminste als je het als investering hebt aangeschaft. Voor mij is het hobby en dat andere aspect interesseert me eigenlijk niet.

In Nederland ligt dat anders, immers, is in Duitsland de postzegel nog een zaak van het ministerie van Financiën, in Nederland is alles geprivatiseerd en heeft destijds TPG alle rechten en plichten van de staat overgenomen, waaronder ook het voldoen aan de verplichtingen aangegaan door de verkoop van postzegels, hetzij in guldens of euro's. Dat nu ligt PostNL zwaar op de maag, want de hoeveelheden guldenzegels, die allemaal legaal verplakt kunnen worden zijn immens. En... ze kunnen niet van die verplichting af. De last wordt een loden last nu PostNL afgescheiden is van TNT, nog steeds een miljardenbedrijf. PostNL gaat in miljoenen slechts en dat steekt. PostNL is in ieder geval een 'sterfhuiskonstructie' met de toename van het internetgebruik. Vandaar de gelegenheid aangegrepen, met een leugentje om bestwil, dat het gebruik van gulden plakzegels fraude zou zijn en dat het om valse zegels zou gaan.

Nou mensen, ik blijf lekker mijn post frankeren met geldige guldenzegels die ik voor 40% nominaal kan kopen, scheelt naar het buitenland een slok op een borrel.

Feb. 2012: Europhila

Europhila gaat door! In mei 2013 komt het evenement naar Limburg. Wij, van 't

Fakteurke, geholpen door de Eerste Kerkraadse Philatelisten Vereniging (nooit: Postzegelvereniging zeggen, want dan breekt daar in Kerkrade de hel los!!), organiseren dan in Mondriaan in Heerlen de gezamenlijke Europese tentoonstelling.

Waarom? Omdat Europa moet en omdat we in Europa geloven! Als postzegel-clubs kunnen we het goede voorbeeld geven door samen, zonder al te veel poespas, zo'n tentoonstelling te organiseren. U kent het principe: je bent per vereniging aangesloten en de strijd gaat tussen de twee beste verzamelingen die getoond worden per vereniging. De vereniging die de meeste

punten haalt met die twee verzamelingen wint de ‘Jean Monnet-beker’ of de ‘Robert Schumann-beker’. U zult over Europhila in Heerlen binnenkort wel meer horen.

Goed: ik wilde een bijeenkomst van de “Geo-filatelisten” in Iphofen (Dld) bezoeken. “Och”, zegt mijn vrouw, “gaan we op die toer... dan wil ik best met mijn zussen naar Lille, shoppen en feesten”. Goed compromis. Zij meteen digitaal, de computer in. Van Klimmen naar Lille met de trein zo’n 170 euri.

“Kun je misschien niet beter eens kijken of het ook vanaf Luik kan?” vraag ik haar. Ja hoor: van Luik naar Lille 45 euri. Enthousiasme en verbazing alom.

“Maar dan moet je wel nog een kaartje kopen van Maastricht naar Luik”, zeg ik haar. Weer digitaal en de wijsheid van de NS laat haar van Maastricht naar Eindhoven, via Roosendaal en Brussel naar Luik, gaan. Voor tientallen euri. Je kunt wel van Luik naar Maastricht, maar vice versa bestaat niet. Dan maar in Maastricht aan het loket gaan vragen.

“Iets van vijf euri”, zegt de juffrouw, “maar dan moet u wel het Belgische kaartje kopen”.

“Kan ik dan mijn NS-voordeelpas niet gebruiken?” vraagt mijn vrouw.

“Ja dat kan wel maar dan kost het 4 euri meer!” Snapt u daar nog iets van? Ik zal naar de Geo-filatelisten gaan per trein vanaf Aken. Ben benieuwd wat voor digitale avonturen dat gaat opleveren. Zal het maar niet aan NS vragen want dan sturen ze me misschien via Venlo, Emmerich en Hamburg en verdwijnen weer veel euri aan de niet bestaande landsgrenzen in het kader van de Europese samenwerking.

Nog een leuk bericht: die Europhila-tentoonstelling gaat hoegenaamd vrijwel niets kosten, kijk dat is nu Europa ten top, daar moeten we naartoe.

Mrt. 2012: Wraak

De enige manier om bij de tandarts weg te blijven is door er vaak naar toe te gaan. Tegenwoordig doet zich een nieuw fenomeen voor: de mondhygiëniste. Mijn tandarts is een rustige man die zijn werk doet en je voor de rest met rust laat. Maar de hygiëniste wordt gedreven met een onstuitbare inzet om je te bekeren, een soort Jihad voor de tanden. Allereerst gaat ze aantonen dat je niet goed poetst. Loop je de hele dag met een rooie bakkes. Nu poets ik mij het liplazer, maar volgens haar doe ik dat niet

goed. Je wordt gedwongen, als een 6 jarig schoolkind, te demonstreren hoe je poetst en dan komt ze pas goed los. Je krijgt er geen woord meer tussen. Dan passeert het hele arsenaal aan borsteltjes, kolibrietjes, flossen en wat dies meer zij. Ik verslijt veel borsteltjes maar het moet altijd anders. Terwijl ik al 40 jaar mijn tanden gepoetst heb, zij was nog niet eens geboren. Nadat mij dit gezeur een aantal malen overkomen was, was ik het spuugzat.

Toen ik de laatste keer binnenkwam, vroeg ik haar:

“Spaart u postzegels?” Dit uiteraard voordat ze met haar vriendelijke kruistocht gestart was. Verbaasd keek ze me aan. Ik

ging vlug door:

“Volgens mij kun je heel goed thematisch verzamelen met als onderwerp: tandartsen of tanden, of misschien kaakchirurgie of zo. Er zullen zeker postzegels zijn met dit

soort thema's Ik herinner me zelfs een zegel van Nederland met tanden erop". Voor dat ze een woord ertussen kon krijgen, zei ik:

"Maar je kunt natuurlijk ook stempels gebruiken in je thematische verzameling". Nadat ik alle elementen van de thematische lijst BBF had doorgeploegd, wilde ik de voordelen van het lidmaatschap van een heuse postzegelclub gaan uitspitten. Ze interrumppeerde me hopeloos aankijkend en zei:

"Maar mijnheer Bos (grmpff!), ik spaar helemaal geen postzegels!"

"Nee, dat weet ik wel", zei ik, "maar u zou daar natuurlijk wel mee kunnen beginnen!" En ik begon uit te weiden over de voordelen van de geruststellende werking die uitgaat van onze hobby. Enigszins geïrriteerd riep ze op een gegeven moment hardop uit: "Mijnheer Bos (grmpff!), ik heb daar helemaal geen zin in, het interesseert me niet!" Toen werd het even stil, ze schrok van zichzelf. Ik zei:

"als u nu uw voorlichtingscampagne, die ik elke keer over me heen krijg achterwege laat, dan houd ik mijn mond over die postzegels". Ze ging aan de slag en heeft geen woord meer gezegd, hè, hè!

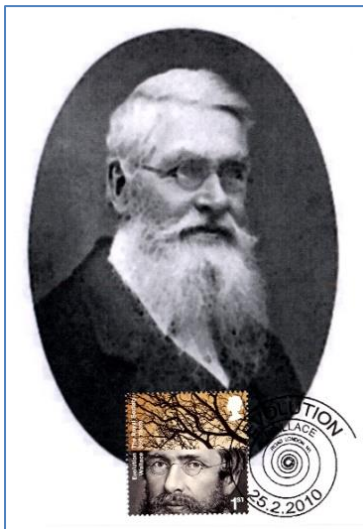
Lente 2012: Gered door Poststempel?

Dubois vertelt

Op 18 juni 1858 krijgt Darwin een belangrijke brief. Zijn bloeddruk stijgt binnen enkele seconden tot gevaarlijke hoogte.

Post is voor Darwin heel belangrijk. Hij schreef veel brieven en kreeg ook dagelijks zeer veel post. De hoeveelheid portokosten die vader Darwin elke maand moest betalen vormden een behoorlijke aanslag op het huishoudgeld van het Down House in Kent. Eerst betaalde hij het briefport, later postzegels. Hij begroette de uitvinding van de postzegel door Sir Rowland Hill en voorspelde een grote toekomst voor het nieuwe fenomeen.

Bekend is ook, dat hij veel aandelen van de Britse spoorwegen verwierf en dat hij als rijk man gestorven is.

Maar deze brief van juni 1858 treft hem als een donderslag. Een man in Indonesië suggereert hem een theorie, waarover hijzelf zestien jaar nagedacht en gepiekerd heeft. Deze man met de naam Wallace leefde op de Maleise Archipel en was een Engelse ontdekkingsreiziger en handelaar in vreemdsoortige en zeldzame dieren. Tijdens een malaria koorts aanval vond hij de oplossing voor het ontstaan van de soorten. Alleen had Darwin die oplossing al ongeveer 16 jaar eerder gevonden. Aanvankelijk was hij zeer vertwijfeld, want 'wie het eerst komt, het eerst maalt'! Hij wilde de eer aan Wallace overlaten. Er waren toen nog veel echte 'gentlemen' in Engeland. Zijn vrienden Lyell en Hooker konden hem echter overtuigen, dat hij zijn theorie samen

met de brief van Wallace zou moeten publiceren, zodat ze beiden de eer zouden krijgen die ze verdienden. Dat gebeurt op de vergadering van de eerbare 'Linnean

Society' in London op 1. Juli van hetzelfde jaar.

Darwin heeft veel tegenstanders. Vanwege het grote succes van zijn evolutietheorie in wetenschappelijke kringen word van alles geprobeerd om hem zwart te maken. De karikaturen van Darwin als aap zijn algemeen bekend. Vooral de clerus, die een einde aan hun rol in de wetenschap zag opdoemen, probeerde van alles om hem schade toe te voegen en zijn als door de duivel bezeten. Men probeert niet alleen zijn theorie te ontkrachten, maar ook zijn medestanders en aanhangers te ruïneren. Heel snel bijvoorbeeld, wordt bekend hoe het gegaan is met de brief van Wallace.

Darwin krijgt de brief, die op de 9de maart 1858 gepost is, zoals hij zelf zegt, op 18 juni 1858. Zijn tegenstanders kunnen weliswaar niets meer aan het grote succes van Darwin en Wallace veranderen, maar zij verspreiden de leugen dat Darwin de brief opzettelijk heeft achtergehouden en gewacht heeft met de publicatie, zodat hij de theorie onder zijn naam naar buiten kan brengen. Kortom men beschuldigt hem van plagiaat.

Helaas verbrandt Darwin tot 1862, af en toe alle brieven die hij kreeg, omdat de stapel

anders te hoog zou worden. De brief van Wallace echter ging via zijn vriend Hooker naar de drukker van de 'Linnean Society'. Daardoor is het origineel verdwenen. Darwin kon echter bewijzen dat hij al veel eerder aan verschillende mensen, bijvoorbeeld Hooker en Lyell, maar ook met de Amerikaanse wetenschapper Asa Gray, over zijn ideeën over evolutie geschreven had. De geruchten blijven echter hardnekkig de ronde doen. Nu echter, bewijst

Wallace zelf, dat Darwin, onmiddellijk na de ontvangst van deze brief zijn wetenschappelijke vrienden op de hoogte gebracht heeft. Hij, Wallace dus, correspondeerde namelijk ook zeer intensief met een van zijn vrienden, Frederic Bates, brouwer en hartstochtelijke natuurvorser. Op 2 maart 1858 stuurde hij deze Bates een brief, die dezelfde weg volgt als de brief aan Darwin. Beide brieven zijn in Ternate in Indonesië aan boord van een schip gegaan. Postboten varen niet elke dag, ze varen maar een keer in de week. De brief aan Bates bereikt Londen op 3 juni en Leicester op 6 juni. De brief is duidelijk gestempeld en het originele exemplaar is heden ten dage in het internet in de Bates-Archieven te bewonderen.

Een slechte kopie is hier afgebeeld. De brief bestaat uit een gevouwen blad, waarvan de voorkant voor de adressering gebruikt is. Op de brief schrijft Wallace: "via Southampton". De brief is afgestempeld in Singapore met als datum: 'Apr. 21. 58'. En daarna 'London, Ju 3. 58'. En 'Leicester Ju .6. 58'. Toch is de route niet helemaal zo goed te volgen als men niet op de hoogte

is hoe het toen ging. Nadat de brief in de brievenbus lag, werd deze verscheept naar Batavia (Jakarta) en van daar naar Singapore en Ceylon (Sri Lanka). Gearriveerd in Egypte in Suez, gaat de brief met de kamelenpost (duur minimaal twee dagen) naar Alexandrië. Met de boot via Gibraltar naar Southampton, waar hij begin juni aankomt. Net als de brief van Darwin gaat hij met de trein naar Londen en dan naar Leicester. Darwins brief gaat natuurlijk in de ochtend van de 18^e juni naar Down in Kent. Aan de hand van de stempels en de scheepvaarttabellen kan men berekenen wanneer de brief bij Darwin gearriveerd moet zijn. De datum die door hem aangegeven is, is zeer acceptabel. Veel vroeger als de 18^e kan het niet geweest zijn en zijn verhaal dat hij direct Hooker geïnformeerd heeft is met grote waarschijnlijkheid juist.

Overigens, zou Darwin hebben willen verhullen dat Wallace ook op het idee van de evolutie gekomen was, dan zou het toch heel gemakkelijk geweest zijn door de brief te vernietigen. Deze was dan spoorloos verdwenen, wat in die tijd met post van overzee geen enkel wantrouwen zou hebben gewekt. Door de stempels wordt nu bewezen dat Darwin niet alleen een eminente wetenschapper was, maar ook een echte '*gentleman*' was. Een overtuiging, die iedereen toegedaan is, die het werk van Darwin gelezen heeft.

Wat voor conclusies kunnen we hieruit trekken?

Ook enveloppen zijn belangrijk, niet alleen filatelistisch maar ook wetenschappelijk. Een aantal jaren geleden heeft een natuurhistorisch museum hier in de buurt alle brieven en enveloppen die Dubois uit Indië aan zijn wetenschappelijke vriend Kreuzer in Maastricht had geschreven vernietigd. De reden: de inhoud was wetenschappelijk niet interessant en waardevol genoeg. Hadden ze toch maar een beetje verstand van filatelie gehad!

Apr. 2012: De Staat in de Staat

Kent u dit begrip? Als filatelist die Duitsland verzamelt, heb je ze voorbij zien komen: De SS, de SA en SD. Leuke jongens waren dat, heel Duitsland kroop voor ze want als je ook maar een beetje naar links keek of Jood was, stond je met of zonder proces voor het vuurpeloton. De leiding was nu niet direct gezegend met intelligentsia dus de uitspattingen, roof, moord en concentratiekamp namen gaandeweg de oorlog alleen maar toe. Op de postzegels ter hunner ere uitgegeven staan ze er nog gekleurd op.

Soms kom je hier ook zo'n club tegen die heel Nederland onder de knoet houdt en dan heb ik het over het CBR. Ik ben gezegend met interesse voor filatelie, maar daarnaast ook diabeet, dus af en toe wat problemen met voeten en ogen. Mag het na 46 jaar diabetes, ik vind eigenlijk zelf dat ik het nog goed doe, in ieder geval goed genoeg om te werken tot 65! Toen moest mijn rijbewijs vernieuwd worden, dat betekende twee keer naar de huisarts, naar de oogarts, naar een neuroloog en naar een longarts want ik snurk en heb een CPAP, waardoor ik nergens meer last van heb. En, dat is allemaal kassa. De een houdt zich aan de regels en vraagt een 'normaal' tarief van ongeveer 50 euri. Maar anderen doen het zwart, niet te geloven. Een enkeling rekent voor het consult 168 euri (!). En allemaal op de meest onmogelijke plaatsen. Ik moest naar Sittard en naar Maastricht en naar de achterbuurten van Heerlen in vliegende storm, de dakpannen vlogen me om de oren. Ik kon het huisnummer niet vinden, dacht dus dat ik te laat kwam. Na een kwartier kwam hij om half zes uit de spreekkamer en zei

doodleuk: “Ik moet even wat gaan wandelen, want ik ben kapot moe”. Toen hij terugkwam zei hij: “Klaar voor de strijd?”. Leuk hoor. Geen wonder dat mijn bloeddruk veel te hoog was. Het snurkapparaat deed de deur dicht. Vlug schreef hij dat op het formulier, stopte het met één beweging in de enveloppe en zei ik betaal de postzegel wel. Geen kopie gekregen. Gevolg: hoogstwaarschijnlijk moet ik straks naar de postzegelclub gaan lopen. Vertrouwen ze de artsen van Heerlen niet, het hoeven niet je eigen dokters te zijn maar een collega kan dat toch ook? Mijn internist zal nog liever dood omvallen voordat ze onwaarheden vertelt. De hele grap kost me zo’n 500 euri, zelf betalen en niet aftrekbaar wordt er vriendelijk bij gezegd. Daar kun je veel postzegels voor kopen!

Lente 2012: Welke Vereniging?

Dubois vertelt (28)

OK, er was en er is veel commentaar op de vereniging en het bestuur van de Geo-club. Maar het zal net zo lopen als op school: iedere leraar heeft zijn eigen mening over de directie, maar niemand doet iets. Daarom luistert ook niemand als die leraren eens wat zeggen. Onze directeur begint dan altijd op machiavellistische wijze ‘positief’ te denken en te handelen.

“Alsjeblieft, zeg me dan toch wat jullie willen en hoe wij het dan zullen doen”. Als men dan met suggesties komt dan zegt hij opeens:

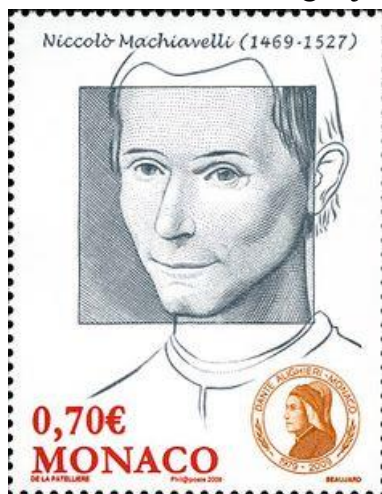
“Maar dat is niet mogelijk”. (omdat er geen geld is of omdat het tegen, god weet wat voor, voorschriften indruist). Dan krijgen de leraren onder elkaar meningsverschillen en de directeur beslist zoals hij het oorspronkelijk ook wilde doen. Men gaat over tot de orde van de dag, het ‘Avondland’ gaat toch wel onder.

De Romeinen wisten dat hun rijk onder zou gaan, en wat deden ze? Niets.

Omdat ik straks niet wil horen dat ik alleen maar kritiek zou hebben, zal ik in ieder geval maar eens een suggestie doen van wat voor vereniging ik lid zou willen zijn. Ik probeer het eens. Het zou een internationale vereniging moeten zijn, niet regionaal gebonden. Ik heb geen zin om in een Beierse vereniging lid te zijn. Als buitenlander al helemaal niet. Wat is er Beiers aan de paleontologie of geologie? Om alleen maar Rijnlandse mijnbouwverhalen te horen kan ook niet het doel zijn.

Ik wil lid zijn van een postzegelclub en dan zijn de postzegels en hun verhaal voor mij de hoofdzaak. Het liefste heel veel contacten via het internet. Dat gaat snel en het is het goedkoopst, want de kosten van zo’n hobby lopen binnen de kortste tijd behoorlijk op. Iedere januari zucht mijn vrouw vanwege al die verenigingsbijdragen, die zich in het begin van het jaar ophopen.

Een verenigingsblad is OK, het is het hart van de vereniging. Maar ik print zelf, wat interessant is. Dat is het goedkoopste met het beste resultaat en men hoeft na enige tijd niet zoveel weg te gooien vanwege het feit dat je op een gegeven moment niet meer

weet waarheen met al die bladen

Een van mijn vrienden werd directeur van een fabriek. Het eerste wat hij deed was de gereserveerde parkeerplaatsen voor de bobo's van de fabriek vrijmaken voor klanten en gasten. Directie en werknemers kunnen best een stukje lopen, zodat de klanten gemakkelijk kunnen parkeren. Zo zou het moeten zijn met directies, werknemers en bestuurders: dienstbaar zijn en niet vanwege positie en macht en de daarbij behorende voordelen hun positie verdedigen.

In verenigingen hebben de leden het voor het zeggen en hun mening is per definitie de juiste. Bestuursleden zouden behulpzaam en dienstbaar moeten zijn. Als die arrogant en hooghartig op de leden neer kijken en zich op beurzen ook nog tegenover anderen in deze zin over medeleden, uitlaten, namelijk dat het probleem zich vanzelf oplost omdat de meeste leden in ieder geval ongeveer 85 jaar oud zijn, dan is het niet verbazingwekkend dat het met de filatelie in het algemeen en de paleo-filatelie in het bijzonder bergafwaarts gaat.

Nieuw enthousiasme moet erin. Het gaat om de filatelie en niet op de eerste plaats om de gezelligheid. Als mijnbouwers elkaar eens gezellig willen treffen, moeten ze dat maar in een ander vereniging doen, maar niet in een internationale filatelieclub.

Bijeenkomsten van één dag, in de buurt van de grens, drie tot vier keer per jaar in het oosten, noorden, zuiden en westen in ook in het midden, zodat ook iedereen eens naar de bijeenkomst toe kan gaan, zonder meteen weer ergernis met moeder de vrouw te krijgen, vanwege de financiën.

Het belangrijkste blijft het tijdschrift, natuurlijk via het internet te betrekken, geschreven door goede redacteurs, zoals ze er waren. Voor die leden die nog geen internet hebben kan men het blad altijd nog laten drukken, dat wil zeggen die delen die het betreffende lid interesseren.

Meld de vereniging aan in Luxemburg! Dat betekent een hoop minder administratie en hoeft men ook niet meer rekening te houden met al die Bondsperikelen, die langzamerhand alleen maar tot genoeg van bestuurs- en juryleden in stand gehouden worden. Bij tentoonstellingen hoeven ze dan ook niet meer met de neus in de in de lucht te lopen en deel te nemen aan de palmares banketten.

Waarom moet ik 5 keer lid zijn bij een Bond? Op de eerste plaats als buitenlander, dan ook nog via een regionale vereniging en misschien nog 2 tot 3 keer als lid van gespecialiseerde verenigingen of werkgroepen.

Ik krijg de tijdschriften van de Duitse Bond van mijn Duitse vrienden voor niets, immers niemand interesseert het en niemand leest het. Toch vinden ze het jammer om ze weg te gooien, wat ik dan uiteindelijk toch doe. Als je foto's in die tijdschriften bekijkt dan zie altijd dezelfde Bondsbonzen, daar moet je eens op letten.

U weet het nu inmiddels wel: de evolutie dringt overal door. Als men zich niet aanpast aan de veranderde omstandigheden, gaat men ten onder. We denken dat we het zelf in de hand hebben. Ik weet het niet, maar we zouden het in ieder geval moeten proberen.

Ik wacht Iphofen af, wordt Iphofen ons Waterloo? Wordt de slacht bij Iphofen over onze hoofden uitgevochten terwijl wij de voetstappen van de dino's bewonderen en dan ook ondergaan?

Wij hebben nog een kans om de gang der dingen te keren, laten we die kans grijpen!

Mei 2012: Met de FPU

“Enne...? Ben je al aan het aftellen?” Als ik voor elke keer dat deze vraag me de laatste tijd gesteld is, een euro had gekregen, dan had ik de hele postzegelclub kunnen trakteren. En alle gepensioneerden vertellen me telkens weer:

“heerlijk, had ik tien jaar eerder moeten doen”. Dan vertellen ze er ook nog bij dat ze sinds ze in de VUT zijn niet eens meer tijd hebben om uit hun ogen te kijken. Want

naarmate je ouder wordt schijnt de tijd ook nog sneller te gaan. Mijn schoonvader zei dat destijds ook al:

“Ik heb het nog nooit zo druk gehad, sinds ik met pensioen ben gegaan.” Eerlijk gezegd ben ik niet aan het aftellen. Ik geef met plezier les en ben gelukkig in staat om de dagelijkse vergaderkwelling van me af te zetten. Dus ben ik de gelukkigste man op school, ik zou zo nog

jaren door kunnen gaan.

Maar goed, je bent inmiddels opa geworden en lesgeven is weliswaar je hobby, maar je bent niet alleen voor je hobby op de wereld. Daarnaast heb ik ook nog dat filatelievirus en dat zorgt ervoor dat ik altijd tijd te kort kom. Dus heb ik, natuurlijk in overleg met mijn wederhelft, besloten om aan het einde van dit schooljaar toch maar de jas aan de wilgen te hangen. Trouwens als je om je heen kijkt dat valt op dat er nog al wat leeftijdsgenoten omkiepen. Dus er moet ook nog tijd overblijven om samen te genieten. Ik heb ook nog een beetje geluk want ik ben nog net van 1949. Mijn collega, wiens vader en moeder een paar maanden later actief werden, moet blijven tot hij de 67 gepasseerd is

Of dat gedwongen langer blijven werken helpt? Ik betwijfel het, immers hoe ouder hoe kwetsbaarder. Die laatste jaren die ze nog moeten werken zullen versleten worden met veel uitval door ziektes en gezondheidsproblemen. Ik denk dat dit een zware tegenvaller gaat worden en het financiële voordeel zal ver te zoeken zijn. Dan heb je er ook nog die blijven werken omdat de vrouw gezegd heeft:

“wat moet ik de hele dag met jou thuis?”. Nou dat zijn dus geen hobbyisten, want als je bijvoorbeeld postzegels verzamelt dan heb je altijd wat te doen. Het zal een raar gevoel zijn: je staat 's ochtends op en je moet niets. Wel de hond uitlaten natuurlijk, maar dat is leuk, behalve als het regent. En dan komt de kleinzoon, hij kan al zitten dus een pincet en een loep liggen al klaar. Hopelijk maakt hij nog mee dat je een postzegel op een brief kunt plakken, anders weet hij helemaal niet waarover opa het toch steeds heeft!

Jun. 2012: Voetballen.

Er is nog zoveel te doen. Mijn hele verzameling schreeuwt om aandacht. Er moet nog zoveel gerangschikt worden en ik heb zoveel interessante ideeën voor nieuwe

lezingen. Er moet zoveel gescand worden om het in een PowerPoint presentatie te persen. De veiling moet ik ook nog voorbereiden. Want al die toestanden moeten eindelijk van mijn postzegelkamer af, ik kom nauwelijks nog bij mijn eigen verzamelingen.

Nee echt, ik heb me voorgenomen om geen aandacht te besteden aan het Europese kampioenschap voetbal, kost zeeën van tijd en je schiet er niets mee op zo leert de ervaring van vele jaren kampioenschappen en toernooien.

Ben eigenlijk helemaal geen sporter. Zo vlug als ik mijn kop op een sportveld liet zien botste er een bal tegen aan met een snelheid en een kracht die me deed duizelen. Een tennisarm heb ik gehad zonder een tennisracket aangekeken te hebben en een voetbalknie zonder ooit een bal, te zwijgen van een voetbal aangeraakt te hebben. Het wandelen met de hond is voor mij het uiterste wat aan lichamelijke inspanning gevraagd kan worden, maar dat doe ik dan ook hartstochtelijk twee maal een uur per dag. Ik ben er van overtuigd dat de mens niet geschapen is voor al dat fietsen, rennen en draven. Volgens de deskundologen en ingewijden, zo lees ik het steeds in de krant en alle gezondheidsblaadjes, is twee uur per dag ruim voldoende.

Ze organiseren op school een voetbal-pool. Om mijn collega, die zich al die moeite doet, niet in de kou te laten staan doe ik mee. Inleg is twee euro, daar val je geen buil aan. Wat zal Rusland doen? Tot mijn verbazing is de trainer van Rusland een Hollander! Nooit geweten, kun je nagaan wat mijn interesse voor sport is. De sportkrantpagina's mag mijn vrouw altijd meteen gebruiken voor de

vuilnisbak. En Polen? Zal wel goed zijn, want het tourmooi wordt in dat land gespeeld. Kijk, dàt wist ik toch nog wel. Toch even kijken, goh, wat spelen die Russen goed zeg. En die Polen slecht, maar de Grieken ook. Als ik de vooraf verplichte voorspelling van de eindstand ingevuld heb, moet ik mijn wedstrijdvoorspellingen herzien, want in mijn naïviteit laat ik Nederland kampioen worden, maar bereiken ze de kwartfinales niet eens. Zo zit ik toch weer achter die verdomde kiekkast en raast de tijd onproductief voorbij. Niets is zo veranderlijk als goede voornemens.

Hoewel...na de eerste wedstrijd heb ik al geen zin meer.

Aug. 2012: Hobbyisten

Het is mooi weer en ik laat de hond uit. Ik loop langs het spoor en geniet van de rust en de vogels die van geen ophouden weten. Veroordeelt tot eeuwige vakantie, in de FPU immers, lach ik om de malle fratsen die mijn hond uithaalt in het veld en alleen nog postzegels spoken door mijn hoofd.

Opeens zie ik door het tunneltje onder het spoor door, een man lopen met een laddertje. Aan deze kant van het spoor is het *'the middle of nowhere'*, en ik vraag me werkelijk af wat iemand in godsnaam daar midden in het veld met een ladder gaat doen. Ik laat de hond een paar keer met de bal spelen en besluit om even op het bankje te gaan uitrusten. De man gaat midden in het veld, op 10 meter afstand van mijn

bankje, op het laddertje staan en pakt uit zijn grote tas een fotocamera. Dan doet hij niets meer maar kijkt geïnteresseerd naar het apporteren van mijn hond.

“Uw hond kan goed aborteren” zegt hij opeens. Ik kan me bedwingen om niet in lachen uit te barsten en antwoord:

“Het resultaat van twee jaar hondenschool! Wat doet u eigenlijk, daarboven?” kan ik niet voor me houden.

“Oh, ik fotografeer treinen en aangezien de dienstregeling, vandaag niet comfort de normale planning is, kun je vandaag je hart openhalen aan bijzonderheden!” Ik sta verbaasd over zoveel taalvaardigheid, maar wil niet schoolmeesterig overkomen.

Opeens komt er een rij van maar liefst vier Véolia-treinstellen achter elkaar voorbij. Hij ‘trekt de ene plak na de andere’ zou mijn Belgische buurman zeggen.

“Kijk dat is nou de drijvende veer achter mijn hobby!” zegt hij.

“Met deze foto’s kom ik misschien in ‘hèt blad’, ze kunnen me nu niet met een kwartje in het riet sturen!” roept hij uit.

“U spot treinen, zo te zeggen?”, vraag ik hem.

“Ja zeker”, zegt hij, “hier rijden toch nog wel heel wat andere stellen, ik heb ook nog de ‘Blauwe Engel’ geconserveerd, een aantal jaren terug!”. Ik vertel hem van mijn interesse voor de post die met die treinen getransporteerd is.

“Ja, in de ‘Schienenbus’ van ZLSM kun je nog een volledig postkantoor aantreffen”, weet hij me te vertellen. Hij begint uitgebreid uit te leggen hoe de treinenloop ‘geconcipeerd’ is en dat hij van alle treinen die rijden foto’s heeft en daar ook regelmatig mee in ‘hèt blad’ staat. Als ik na twintig minuten vol met verhalen over ‘fusillades’ van verenigingen en hoe het bestuur de vereniging ‘reilt en zeilt’ en dat hij ook lezingen gaf met de ‘overheidsprojector’, door loop, klimt hij weer op z’n laddertje midden in de wei. Die hobbyisten toch....

Herfst 2012: Iphofen

Dubois vertelt (29)

Nou, en toen kwam Iphofen.

Ik heb alle moeite gedaan om er bij te zijn. Waarom? Nou ja, ik ben er een die niet meteen wegrent als er iets mis gaat. Ik heb me voorgenomen mijn besluit pas te nemen, nadat ik er rondgesnuffeld heb.

De statuten vernieuwing is verschoven tot in 2013, oud bestuur, oude statuten, nieuw bestuur, nieuwe statuten. Is best een goed idee geweest. Ik was de enige van de ‘oppositie’, de andere oppositieleden konden niet aanwezig zijn en hadden dat ook al lang van te voren aangegeven.

Degenen die al meteen weggerend zijn waren er natuurlijk ook niet.

Kon op het laatste moment nog een kamer krijgen in de ‘*Goldenen Stern*’, bij de Hollander, dus de uitgangspositie was tamelijk goed. De ontvangst was, zo als gewoonlijk heel hartelijk.

OK, eerst Iphofen zelf: ik kon mijn ogen niet geloven. Geen enkel papiertje geen enkele peuk op straat, je werd er gewoon een beetje achterdochtig van. Gewoon

opgeruimd, dat je zo iets nog meemaakt tegenwoordig!

Dan de Knauffabrieken. De mijn ligt 160 meter onder het aardoppervlak, in Hüttenheim. Daar wordt het Anhydride gedolven. Na een avontuurlijk rit in het laadruim van een vrachtwagen, halverwege begaf de accu het ook nog, kwamen we op de plek waar het 'AHA Erlebniss' zou moeten zijn: de voetsporen van de Chiroterium. Ik heb gekeken, nog eens gekeken, scherper gekeken en gefoto-grafeerd, nog meer

gefotografeerd, niets! Degene die deze voetsporen gevonden heeft moet ogen als een adelaar gehad hebben. Gelukkig had ik die voet-sporen al in het Ottonerum in Kassel gezien, de vereniging heeft zelfs nog een speciale stempel laten maken bij deze gelegenheid in 2006.

Komisch was dat de voetsporen aan het plafond hingen. Je kunt ze kilometer lang op het mijnplafond volgen. De totale lengte van alle gangen bedraagt 180 Kilometer. Pas later realiseerde ik me dat die voetsporen natuurlijk ook het negatief zou kunnen zijn, want meestal hangen Chiroteria niet aan het plafond. De fabriek van Knauf was fenomenaal. De bedrijfsdirecteur, Dr. Lopold, bestiert niet alleen de productie van die wereldberoemde gipsplaten, hij leidt ook nog de logistiek. Hij kent iedereen op de werkvloer persoonlijk. Hij kwam net terug uit Dubai, waar hij met 130 andere bedrijfsdirecteuren van 'plants' uit de hele wereld

overlegt heeft. Knauf heeft een jaaromzet van 6 miljard euro. Zo een man zou je in je bestuur moeten kunnen krijgen, helaas verzamelt hij geen postzegels. In deze fabriek gaat alles automatisch en per computer gestuurd. Het geheel is indrukwekkend. De avond met 'ruilen en muilen' was allerhartelijkst.

Plotseling komt er een jongeman binnen. Ik verbaas me en vraag me af of er nog wel zo'n jonge verzamelaars zijn. Hij is diegene die ons de volgende dag in de illustere psychologische wereld van de thematische verzamelaar gaat

introduceren. Niet te geloven, zo'n jonge frisse man, deze professor Läge.

Maar, ik heb mij opgegeven voor de excursie naar Würzburg en wat je beloofd moet je ook doen. Werkelijk prachtig, Würzburg. Heel modern, want alles werd in 1945 grondig platgelegd door de Engelsen als antwoord op de V1 en V2. Ondanks het moderne karakter toch heel veel mensen en gezellig. De boottocht was een kleine pauze in een vol programma, met daarbij ook nog prachtig weer. De goden waren het eens met ons zondaren.

Toevallig had ik een stick met mijn lezingen meegenomen. Ik was daarom in staat om onze verenigingsleden die avond te laten terugblikken in de tijd, de tijd van de koude oorlog, de postoorlog. Allemaal wilden ze deze lezing horen en zien, ondanks het voetbal. Een echte eer voor die eigenzinnige Hollander, die die 'Wessies' en 'Ossies' eens even ging vertellen wat er destijds allemaal aan de hand was. Een netelige zaak.

Maar, het was een succes. Het bleek dat niemand destijds de signalen gevangen heeft en eenvoudigweg al die brieven weggegooid heeft. Men heeft dit product van de koude oorlog niet bemerkt.

De volgende dag vindt de jaarvergadering plaats. Daar zit het bestuur. De explosie van Annaberg (de vorige jaarvergadering) dreunde nog na. Waarom toch zoveel ophef?

Zij begrijpen het nog steeds niet. Klopt ook wel. Het zijn eerlijke mensen, ze willen alleen het beste voor de vereniging. Maar de oppositie ook, daarvan ben ik overtuigd. Het zijn allemaal eerlijke mensen. Maar ook eerlijke mensen hebben hun nukken. De beste lak laat na enige tijd blutsen en krassen zien.

De voorzitter is pijnlijk accuraat en punctueel. Dat heb ik zelf meegemaakt toen wij de bijeenkomst in Klimmen organiseerden. Maar, wat hij beloofd heeft, daar heeft hij zich aan gehouden, alle afspraken zijn tot op de cent nagekomen.

De vicevoorzitter, doet mij altijd aan mijn vader denken. Wat logisch is, moet men altijd volgen, voor hem is twee en twee altijd vier. Als bioloog weet ik dat twee en twee ook wel eens drie of vijf kan zijn. Hij is geen diplomaat, maar hij werkt hard om de jaarvergadering tot een succes te laten worden.

Voor de tegenpartij geldt ongetwijfeld hetzelfde, maar die zijn weggebleven en dan wordt het definitief, er is geen weg terug. Om het blad en de vereniging te behouden heb ik voorgesteld om, naar goed Nederlands gebruik, een commissie in te stellen, die de statutenwijziging gaat bestuderen. Dat is in Duitsland tamelijk ingewikkeld. Dan zal er eind 2013 een nieuw bestuur aantreden met nieuwe statuten. Het blad zal floreren als nooit te voren, daar zullen de resterende redacteurs wel voor zorgen. Ik heb goede hoop: *'es wird schon schief gehen'* zeggen ze, in Duitsland.

Sep. 2012: Kort Geheugen

Aken is een mooie stad. Geworden. Toen ik ging studeren in Aken en dat is een eeuwigheid geleden, was het een vieze stad. Met heel veel gaten en vol met onkruid begroeide lege plekken. Gevolg van de oorlog, een uit de hand gelopen Europees conflict.

In Ethiopië, waar ik ook heb mogen vertoeven, lag de ene stam met de andere overhoop. Tja waarom? Het waarom was uit het kort geheugen gewist.

Ik studeerde, die eeuwigheid geleden in Aken, reed elke dag er naar toe en werd elke dag gecontroleerd: paspoort en kofferbak open. Twee maal drie keer per week door dezelfde beamtbe.

Soms had ik geen geld gewisseld en probeerde ik met guldens te betalen. Dan rekenden ze één op één, terwijl de gulden veel meer waard was. Je moest elke keer bankkosten betalen als je ging wisselen.

Nu rijd ik naar Aken en besef elke keer weer wat voor geweldig idee dat Europa is. Betalen met dezelfde munt, eventueel automatische grenscontrole per camera. Ik heb niets te verbergen dus ze doen maar.

Ik bezoek de ruildagen over de grens en betaal met dezelfde munt en leef in de hoop dat de enorme verschillen die die tien meter ooit uitmaakten eens grotendeels verdwenen zullen zijn. Vooral wij Limburgers moeten toch beseffen dat een verenigd

Europa de enige mogelijke toekomst voor ons is.

Dat is ook de reden waarom ik zo actief mee doe met Europhila. Dit jaar in Skofia Loka in Slovenië en volgend jaar in Mondriaan in Heerlen georganiseerd door de beide Europhila verenigingen EKPV en 't Fakteurke!

Wij moeten beseffen dat alleen innige samenwerking voor Europa de toekomst is. Hoe iemand het bestaat, vooral in Limburg, te beweren dat we uit Europa moeten en dat we met die flauwe kul moeten ophouden is onbegrijpelijk en vooral: dom! Tuurlijk krijg je mooie nieuwe dingen niet voor niets. In het beste huwelijk zijn vaker problemen, maar de som der aparte delen is veel meer dan de uitkomst van de simpele optelsom. Sterker nog: aanpassen is onze enige redding ten einde in de wereld te overleven. Daar denk ik aan bij de verkiezingen op 12 september a.s.

Herfst 2012: *Footprints*

Dubois vertelt (30)

De waarde van voetafdrukken werd mij duidelijk toen ik in 1983 in Laetoli, Tanzania, de; 'Footprints' van onze verre voorvaders mocht bewonderen. Dr. Mary Leakey heeft deze afdrukken ontdekt en ze werd er wereldberoemd mee.

Ik had het natuurlijk kunnen weten, immers in heel veel grote werken spelen voetsporen een belangrijke rol. Voetsporen in het zand, ook op de maan, spoorzoeken bij Karl May en de voetafdrukken van het Chirotherium, die zijn naam ook aan zijn poten te danken heeft: het 'voetdier'. Allen op basis van zijn voetafdrukken heeft men het kunnen recon-

strueren.

Daar stond ik in Laetoli en je kon meteen zien: het kunnen alleen maar mensen geweest zijn. Als kind, 's winters wanneer het gesneeuwd had, probeerde ik in de voetstappen van mijn vader te lopen, hij nam erg grote stappen, ze lagen ver uit elkaar. Ik probeerde als kind, in de voetstappen van mijn begeleider te lopen. Wie heeft dat niet gedaan? In Oost-Afrika was het echter geen sneeuw, het was vulkaanas, waarop zij liepen, misschien wel renden, om het gevaar te ontvluchten. Het zijn dus niet alleen voetsporen zelf, het gedrag duidt onweerlegbaar op menselijk gedrag.

Als kind al interesseerde me 'voetsporen' In de boeken van Karl May, voor zo ver ik me kan herinneren kon een van de hoofdfiguren aan de hand van de voetsporen uitmaken hoeveel individuen, welke richting, in welke toestand, ze waren. Of ze dorstig waren en of ze aan obesitas leden. Naderhand was ik blij als ik vossensporen van hazensporen kon onderscheiden,

Nu kwam sporenonderzoek weer eens van pas bij het bezoek aan de mijn in Hüttenheim. Eerste vraag: 'hoe kwamen die afdrukken tegen het plafond?' Omdat er alleen maar mijnbouwers aanwezig waren kon ik alleen op mijn eigen ervaringen afgaan. Dat plafond liep werkelijk kilometers ver door in die mijn met een inclinatie van slechts twee procent. Ze waren niet altijd goed te onderscheiden. Dat Chirotheria aan het plafond hingen is te verklaren doordat bij afdrukken die fossiliseren, altijd een

positief en een negatief ontstaat. Vond ik heel slim van mezelf! Maar dat je alleen maar aan de hand van deze afdrukken kunt herleiden hoe, waar en hoezo dit dier geleefd heeft, zich voortgeplant en gelopen heeft, is me een raadsel.

Maar het wordt nog gekker. In het Devoon leefde een soort salamander een

Ichthyostega. Die kent u wel, want welke filatelist is de afbeelding nog niet tegengekomen? Ik heb een paar afbeeldingen toegevoegd. ‘Ach ja, die, tuurlijk’. Je ziet vier poten. Men heeft nu ontdekt dat die helemaal niet bedoeld waren om te lopen. Dat komt door de mythe dat ze voor de ‘Missing Link’ tussen water en landleven aangezien werden. Voor een documentaire reconstrueerde de BBC dit dier. U weet dat die met bijzondere accuratesse gemaakt worden. Het bleek dat deze dieren met hun

vinnen helemaal niet konden lopen. De fossielen uit Groenland laten zien, dat ze alleen maar konden stuiteren of springen. Men heeft de gewrichten van deze fossielen vergeleken met die van de huidige salamanders, krokodillen en vogelbekdieren. Het resultaat is dat die niet kunnen draaien, tegenover en onder elkaar kunnen bewegen. Dat waren belangrijk voorwaarden om rechtop te kunnen lopen. Hij kon zich wel oprichten en om zich heen kijken, en hij was een carnivoor, maar lopen zat er niet in, alleen maar springen.

In Polen denkt men zijn voetsporen gevonden te hebben maar deze kunnen niet aan het dier toebehoren, zoals in ‘Nature’ in 2010 gepostuleerd werd. Dat betekent dat het bewijs weg is en de afdrukken moeten van een ander dier geweest zijn. Misschien van onze Chiroterium? Jammer, want deze postzegelafbeelding uit Polen was in alle thematische verzamelingen het begin van het verhaal. Daar komt dan ook nog het probleem van de tijdsaanduiding bij. De voetafdrukken in Hüttenheim komen uit een veel vroeger tijdperk, lange tijd voordat de sauriërs rond gelopen hebben.

Men zwijgt, want het wordt pijnlijk als paleontologen niet kunnen aangeven wanneer een dier geleefd heeft ook al is het gegeven door de geologische horizonten heel eenduidig. Het dier hoort eenvoudigweg niet in deze periode, het is zes miljoen jaar te vroeg aan dit strand rondgelopen. Het was nu: „a small step for a dino, but a step to huge for evolution!“

Okt. 2012: VUT

Tja, en dan zit je in de VUT of Prépension of FPU of hoe het ook heten mag. Je hoeft

niet meer zo nodig. Wat kun je dan eigenlijk het beste doen? Natuurlijk! Euforisch op vakantie gaan en dat hebben we dan ook gedaan. We hebben ons voor drie weken teruggetrokken op het zuid- Franse platteland aan de voet van de Mont Ventoux. Het was er inderdaad veel rustiger dan in het seizoen, maar toch was er nog veel te beleven. Hele hordes fietsers die voor een of ander goed

doel, maar liefst drie keer achter elkaar, die berg op fietsen. Ik heb er respect voor, maar goed kan dat toch niet zijn. Al die kanker- en

hersenchichtingen zullen er wel bij varen, niet alleen vanwege de publiciteit en de opbrengsten van de sponsoracties, maar ook door de slijtagepatiënten die dat op den duur oplevert, waardoor zij in stand gehouden worden.

Na enkele dagen staan we weer met beide voeten op de grond en herneemt het campingleven zijn weg. Ik wandel met de hond naar het dorp, daar tref ik dan mijn vrouw die alvast de boodschapjes heeft gedaan en dan pikken we samen een terrasje voor een 'noisette' en een 'pastis'. Er ligt een krant, de onvolprezen 'La Provence'. Nog veel erger dan het LD met slechts twee pagina's wereldnieuws en voor de rest sport en nieuws à la het lokale sufferdje. Mijn oog valt op een artikel over een overwerkte postbode. Hij heeft zijn probleem op typisch Franse wijze opgelost. Geen overleg met de manager, kan ik me iets bij voorstellen. Hij heeft de post gewoon over het balkon in de achtertuin gekieperd. Probleem opgelost. Maar dat vond de rechter niet. Zijn baas al helemaal niet, hoewel zijn argument dat de manager niet aanspreekbaar was wel indruk maakte. Zijn advocaat bracht in dat zijn rondes veel te overladen waren en dat hij die post later gebracht zo hebben. Hij had ook spijt! De rechtbank veroordeelde hem tot excuses en een boete van 700 euro.

In dezelfde krant staat dat de Société Philatélique Comtadine, zijn werkzaamheden weer opneemt. Prachtige foto van het bestuur erbij dat jong oogt. In lokaliteiten aan de rue Cottier in Carpentras, komt de club bij elkaar, die maar liefst 82 leden telt.

Dat zijn nu berichten die je in de zomer nooit aantreft, ik zat me eigenlijk af te vragen of er überhaupt wel verzameld werd in deze contreien

Helemaal tevreden keren we naar de camping terug.

Nov. 2012: Computer

Kun je je het leven nog voorstellen zonder computer? Als ik de gegevens van onze vereniging naloop heeft nog altijd 70% geen computer of maakt daar geen gebruik van om bijvoorbeeld e-mails te ontvangen. Hoe krijgen die hun bankafschriften en hun telefoonrekening?

Het verschil in leeftijd tussen mijn broer en mij is 6 jaar en hij schrijft zijn brieven nog altijd met de hand! Precies in die 6 jaar is het landschap enorm veranderd: toen werden de cijferlijsten nog met de hand ingevuld (hij was ook leraar, een familiekwaa!). Zes jaar later werd alles in de computer gestopt. Hij heeft wat dat betreft de trein net gemist, ik print mijn brieven aan hem uit en hij schrijft in een fantastisch handschrift terug. Maar je moet toch voorzichtig zijn. Aanvankelijk was ik natuurlijk gefascineerd door het medium voor wat betreft de veilingen van postzegels op ebay. Je kon leuke

zaken doen voor weinig geld. Vanzelfsprekend geen dure zaken, immers geen enkele garantie, 'tot de voordeur!' zeggen ze tegenwoordig. Maar het werd verziekt toen er een programma geïntroduceerd werd dat het 'te voet bieden' overnam. Zat je dagen lang je kans af te wachten, nam dat programma het 10 seconden voor afloop van de termijn over en bood net 25 cents meer. Het object werd voor je neus weggekaapt, niet leuk meer. Facebook is ook zo iets, je komt er niet om heen maar het is gevaarlijk. Mijn vrouw wilde continu foto's van het kleinkind zien. Mijn zoon drong er op aan dat ik ook op facebook

verscheen, immers “al die foto’s van het kleinkind ga ik niet apart opsturen, bekijk ze daar maar”.

“Ja maar, ik wil niet dat iedereen meekijkt!”.

“kun je helemaal zelf regelen”, was zijn antwoord. Toen ik eenmaal aangemeld was wilde iedereen ‘vriendje’ worden. Veel gasten die ik niet kon negeren zoals familieleden. Je kunt bijvoorbeeld slecht tegen je zus zeggen dat ze geen ‘vriendje’ mag zijn.

Op de verjaardag van mijn zoon vertelde ik over de moeilijkheden die ik had bij het verlengen van mijn rijbewijs in verband met de keuringen etc. Toen ik eindelijk mijn rijbewijs verlengd had gekregen schrijft een sukkel (géén familie!), goed bedoeld natuurlijk, op facebook: ‘gefeliciteerd dat je je rijbewijs terug hebt’. Hoezo, terug hebt? Was je het kwijt dan? Zeker te veel geconsumeerd op een super gezellige postzegelavond en toen tegen de lamp gelopen.

Oei, oei je moet zo voorzichtig zijn!

Dec. 2012 (1): Bijbaantje

“Wazzzuppp? Jij hier? Ga je dit weekend nog chillen met je dropkie?”

“Ja, alles chill mattie! Lekker vet, gucci, naar Maastricht, daar heb je een paar vreetketen waar je lekker kunt dashen!

“Hé tüüp, Ik heb wel mo money nodig !”

Dit zou een willekeurig gesprek kunnen zijn bij een PostNL verdeelpunt, waar de ‘postbodes’ hun vrachtje ophalen. Voor dat ze uitbetaald worden, moeten ze ook nog werken, een heel vervelende kant van de hele operatie, ook zeer onrechtvaardig, vinden ze. Het verdient helemaal niet slecht, tenminste als je het vergelijkt met schappen vullen bij Appie of oberen ‘bie de Böck’. Meestal is er ook wel werk, je hoeft maar drie dagen op te draven enne... niet in het weekend. In het weekend moet je je geld weer uitgeven. Je kunt natuurlijk ook kranten gaan rondbrengen, maar dat betekent héél vroeg op. Bij buurtkranten is wat meer speling en als je daarvan echt ‘baalt als een stekker’ flikker je de hele handel toch gewoon in het park! Of de post? Die stop je toch gewoon in een willekeurige brievenbus, de brave burgers zorgen dan zelf wel dat het op de juiste bestemming komt, toch?

Een (oud)leerling van mij, maakte het erg bont: hij werkte als nachtportier in een hotel. Vond het ook nog heel gemeen als je hem overdag tijdens de les wakker maakte. Maar hij werkte niet in het weekend, dan ging hij immers uit. Valt wat tegen als je na je middelbare schooltijd, op kamers gaat en moet studeren, omdat je er anders uit vliegt. Dan daarnaast moet gaan werken wil je rondkomen en ook nog wilt uitgaan in het weekend. Die tere kinderzielen worden toch wel overbelast.

Er is toch wel een en ander veranderd in de loop van de jaren. Op de vierde klas van de HBS, was het enige vertier: een postzegelclub onder het wakende oog van pater Filatius. Op de vijfde klas kregen we ook dansles onder heel veel wakende en jaloerse patersogen. Bij de eindexamenfeestjes bestonden er plotseling ook ‘meisjes van het andere geslacht’! Heel even waren voetballen en postzegels niet meer zo interessant. Ik vraag me wel eens af: zijn ze eerder volwassen? Of zijn ze alleen maar eerder op consumptie toegespitst?

Wij waren later volwassen en wijzer maar eerder zelfstandig. Die van nu moet je potjandorie het huis uitgooien, anders blijven ze tot sint-juttemis thuis plakken. Rare wereld toch, je krijgt er geen hoogte van, of het allemaal zoveel beter is?

Dec. 2012 (2): Doodgewoon

“Oh, die jury... stelletje sufneuzen! Heb je gedaan wat ze zeiden en nu is het weer niet goed. De volgende keer doe ik gewoon niet meer mee”.

U kent dit soort commentaar, tenminste als u een beetje actieve filatelist bent. Een voor de hand liggend alternatief. Als je er geen plezier in hebt moet je het niet doen of je jezelf ook maar eens afvragen: waarom doe ik gewoon niet voor de joeks mee? Gewoon om te laten zien wat ik gemaakt heb, wat ik in huis heb. Dat doe ik: jury of geen jury, wat ik mooi vind laat ik zien, de medailles (gelukkig alleen nog maar op papier) vind ik niet belangrijk. Het wedstrijdelement is mij vreemd. Dat is altijd al zo geweest. Een afwijking in mijn ‘oergenen’, ik hoef mij niet zo nodig te meten met alles en iedereen, meer een Neanderthaler dan een Homo concurrentius.

Om ons heen is dat anders. De fanaticiteit waarmee men zich in de sport gooit, is schrikbarend. Kinderen nog, die volledig in de fout gaan en voor hun hele leven gebrandmerkt zijn en over het slachtoffer en zijn gezin maar te zwijgen, dat komt nooit

meer goed. Hoe kan dat? Ik heb mij laten verleiden, dit afgelopen jaar om naar de voetbal-kampioenschappen te kijken. Daar kun je veel van opsteken. De beslissing van de scheids is nooit goed. Met veel misbaar, wordt door de ‘gouden jongens’ aan de scheids duidelijk gemaakt dat hij fout zit en dat men dat niet accepteert! *Never not*, nooit niet!

Dat is doorgeschooten democratie. Als je meedoet aan het ‘spelletje’ wordt de beslissing

van de jury, scheidsrechter, leraar, niet geaccepteerd. Al die kinderen zien dat en denken dat het normaal is. Er is maar een oplossing: alle hulpmiddelen afschaffen, geen camera, gewoon twee grensrechters en de scheidsrechter heeft altijd gelijk. Ook als hij een verkeerde beslissing neemt. Hard hè? Accepteer je dat niet, dan speel je maar niet mee.

Wij creëerden de omgekeerde wereld.

Als de lokale scheids (burgemeester) beslist om geen enkel risico te nemen dus dat de huizen, vanwege het asbestrisico – en dat kennen we onderhand – geruimd moeten worden, dan is het ook weer niet goed.

Ook hier geldt, als je die burgemeester eenmaal gekozen hebt, dan leg je je bij zijn beslissingen neer. Want als de eerste dode valt als gevolg van asbest, dan krijgt hij ook de schuld.

En als die er dan niet meer beschikbaar is om de schuld te geven, dan beschuldigen we de ‘grote Rechter’ van verregaande onrechtvaardigheid en krijgt Hij gewoon de schuld.

Feb. 2013: Commercieel?

Persberichten! Zowel voor de Stichting ‘Op d’r Plats’, ons onvolprezen honk, waar ik via de postzegelclub, als bestuurslid, in gerold ben, alsook voor de postzegelclub.

Van de stichting gaat een persbericht uit, om de aandacht te vestigen op de nieuwjaarsreceptie en het carnavalsfeest. Dat organiseren we ieder jaar, op carnavalsmaandag, met groot succes. Vooral voor ouders met kinderen. Zij kunnen nu ook eens plezier hebben en worden ze niet platgedrukt en neer gedreund door de discodreun, die tegenwoordig, blijkbaar, bij het carnaval hoort.

Het persbericht voor de postzegelclub vanwege onze manifestatie in mei en de daarbij behorende persoonlijke postzegel. Zullen de mensen wel leuk vinden, denk je zo. Er kwamen twee reacties: een van de infosite van de gemeente en een van een weekblad dat in Parkstad verschijnt en de officiële spreekbuis van de gemeente Voerendaal is. De gemeente weigerde de info te plaatsen omdat het ‘commercieel’ was! En het weekblad vroeg of we een advertentie wilden plaatsen want: ‘het waren commerciële activiteiten en die plaatsen ze niet in de kalender!’

Nu zou je toch denken dat juist die twee in de gaten kunnen hebben hoe de haas in de gemeente Voerendaal loopt. Ja...’super commercieel’, een vereniging die financieel amper z’n hoofd boven water houdt en tig keer subsidie heeft aangevraagd bij de gemeente. We kregen 50(!) euro en tegen de tijd dat deze betaald zou worden, werd dit wegbezuinigd.

Het gemeenschapshuis werkt zich kapot en is op sterven na dood, financieel dan, slachtoffer van zijn eigen succes. Heeft allemaal groots in de krant gestaan, maar de dagkrant lezen ze niet bij gemeente en ‘t gazetje. Zo dicht staan ze bij de gemeenschap, alleen de verdomde eurotekens versluieren het zicht.

De gemeente... ach, ik heb mijn mond maar gehouden en al meteen spijt dat we Voerendaal weer eens op de kaart hebben gezet bij de uitgifte van die ‘commerciële’ Europa-postzegel waarop Voerendaal glorieus vermeldt staat. Hoe was dat ook weer?: ‘Dichter bij de mensen!’.

Lente 2013: Tattoos en Veren

Dubois vertelt (31)

Ik heb een mooi cadeau gekregen. Een filatelisten-vriend, die opgehouden is met het verzamelen van postzegels, heeft mij een thematische verzameling cadeau gedaan. Zijn verzameling over Michelangelo Buonarroti. Waarom heeft hij dat gedaan? Ik

denk omdat hij het niet over zijn hart verkreeg al dat werk, de verzameling waarvan hij hield, zo maar te verkopen. De verzameling zou uit elkaar gehaald worden en men krijgt voor thematische verzamelingen qua geld, in ieder geval maar heel weinig terug.

Misschien herkent u dat. Mij gaat het net zo. Ik geef mijn boeken liever aan een vriend of een bekende, waarvan ik weet dat hij ze op waarde kan schatten en waarderen en er goed voor zorgt, dan dat ik het eenvoudigweg zo maar van de hand zou doen. Maar de ouderdom en ook de ruimtelijke onmogelijkheid dwingt me om maatregelen te nemen. Het thema Michelangelo, echter, heeft me gegrepen. Gelukkig heb ik een aantal boeken over

kunst nog niet weggedaan en ik heb me eens verdiept in het leven van Michelangelo. Natuurlijk ook zijn kunstwerken, heb ik eens wat beter bekeken. Het zijn stuk voor

stuk odes aan de menselijke volmaaktheid. Zo mooi en gaaf. Men krijgt de overtuiging dat het lichaam af en compleet is. Er hoeft niets meer aan toe gevoegd te worden om nog mooier te worden. Er zijn slechts weinigen in staat om het menselijk lichaam zo in marmer vast te leggen. Maar voor mensen is het nooit goed genoeg. Ze denken altijd dat het beter kan. Ik kijk om mij heen en zie een toenemend aantal lichamen, dat

opgesierd is. Ik zou zeggen ontsierd zijn, met tattoos. Stelt u zich eens voor: Michelangelo had op de armen van de 'Slaaf' of van 'David' een tattoo gezet. En dan ook nog met een domme Japanse tekst, want de tattooïst kent geen Japans en ik betwijfel of al die tekens een filosofische betekenis hebben.

Ik ben de mening toegedaan dat een tattoo een brevet van onvermogen is, een tekort aan zelfvertrouwen. Men maakt zich mooi met andermans veren en denkt dan dat men meer aantrekkingskracht heeft, beter bij de mensen ligt en meer kansen heeft. Dat is een denkfout een 'mismatch', een kromme evolutie.

Weliswaar is het bijvoorbeeld bij vogels zo, dat mooie veren voor het wijfje aantrekkelijker zijn en het mannetje meer voortplantingskansen heeft. Maar die veren zijn ontstaan omdat daardoor de dino's, in hun omgeving beter gefunctioneerd hebben en zich daardoor beter konden handhaven. Oorspronkelijk waren veren uitgroeisels

van de huid met een duidelijke functie. Niet om te vliegen, dat was z gezegd een bijwerking die pas later als mogelijkheid opgedoken is. De lichaamstemperatuur kan men met veren en vooral met dons beter regelen. Daarna kwam, pas op de tweede plaats, de seks, met kleuren en tekeningen en misschien ook met vleugels.

Canadese wetenschappers hebben bij Ornithomimus (vogelachtigen) ontdekt dat de jonkies alleen dons hadden, maar de ouderen (adulte) exemplaren hadden voorpoten met lange veren. Die grote veren waren bedoeld om de eieren warm te houden, aanvallers af te schrikken en misschien om bij geslachtsrijpheid, te imponeren. Het vliegen kwam pas later.

De Chinese paleontologen ontdekten sterke kleurpigmenten in fossielen van dino's die miljoenen jaren oud waren. Op de een of andere manier was de oorspronkelijke dino niet goed genoeg toegerust en de kleuren en vormen gaven bij hun ontwikkeling voordeel. Dus niet het vliegen, maar het uiterlijk was de prikkel. Er was zelfs een soort Tyrannosaurus, de Yutyrannus, 9 meter lang en 1400 kilo zwaar, die leefde ongeveer 125 miljoen jaar geleden, de bekende Tyrannosaurus rex verscheen pas 60 miljoen jaar geleden. Zijn veren waren 15 tot 20 centimeter lang, hadden echter meer de vorm van dons, zoals Pino uit Sesamstraat. Het komische is dat ze zo groot zijn, de grote dieren verliezen minder snel warmte, omdat de verhouding lichaams grootte tot lichaams-

oppervlakte groter wordt. Het moet toen dus tamelijk koud geweest zijn. Waar deze

fossielen vandaan komen is niet bekend, omdat ze van zwarte markt handelaren aan een museum aangeboden werden. Dat is een groot probleem in China, want fossielen zijn erg gewild in China. Men vermaalt ze en neemt het dan in, in de overtuiging dat je daardoor van ziektes geneest.

Er zijn getatoeëerde bendes, die op de zwarte markt opereren, die ze van de eenvoudige boeren kopen en het dan aan de

verzamelaars aanbieden. Deze stukken gaan dan voor de wetenschap helaas, voor altijd verloren. Het dwingt de paleontologen om daarop in te spelen. Ik mag hopen, dat de tattoos zich, zoals Lamarck dacht, en zoals bij sauriërs volgens hem zou gebeuren, snel tot vleugels zouden ontwikkelen. Zodat ze sneller opvallen. Maar daar maak ik weer een evolutionaire denkfout! Helaas onmogelijk.

Mrt. 2013: Uit de Kast!

Mijn postzegelverzameling is uit de kast gekomen! Iedereen komt tegenwoordig uit de kast, dus dacht mijn postzegelverzameling: we gaan ook maar eens wat doen.

Die kast, is een fort van een kast die ik ooit eens op school op de kop had getikt. Toen de school ging verhuizen heeft men alle ameublement bij het grofvuil gezet (zoals dat hoort bij een organisatie die altijd geld tekort heeft). Ook een paar fantastische houten kasten, van oerdegelijke aard! Toen ik ging navragen of ik misschien zo'n kast mocht meenemen, werd een beetje abject gereageerd... er waren blijkbaar afspraken met een 'inverdienende vuilophaler'. Maar, ik mocht er een meenemen. Er was een heuse

aanhangwagen nodig voor het transport. Thuis aangekomen was het een hele toer om de kast, eentje uit één stuk en niet te tillen, naar boven, naar mijn 'postzegel-kamer' te krijgen. Daar stond hij een decennium en het aantal albums nam gestaag toe. Ik verzamel alles zoveel mogelijk in Lindner albums. Beschermd door een cassette en je kunt altijd bladen met interessante zaken toevoegen. Zo heb ik bijv. aan het album Nederland 1945, een krantje toegevoegd dat de geallieerden uitwierpen boven bezet Nederland, ('De Vliegende Hollander'). Uiteindelijk was er te weinig plek voor al die albums en ik stelde aan mijn zoon voor om er nog een plank bovenop te

maken. Toen hij het zich bekeek zei hij:

”Pa, vannacht hoor je een geweldige knal en dan stort je kast in elkaar. Het is hout man, daar kun je niet alsmaar gewicht bovenop blijven stapelen!”.

Inderdaad, nadere betrachting leerde dat de wanden gevaarlijk doorbogen. Snel werden stapelrekken uit staal besteld. Dus moest de kast weer naar beneden (gelukkig heeft hij het nog een weekje volgehouden). De heren zonen:

“We slopen hem gewoon, want uit het raam gooien kan niet, past niet door het raam, jammer!”.

Dat kon ik niet over mijn hart verkrijgen. Na twee en een half uur worstelen en via de gefronste wenkbrauwen van mijn vrouw, staat hij nu in de garage

Lente 2013: Pauselijke Oplossingen

Dubois vertelt (32)

Als u dit leest, ben dan blij!...

Opeens lag ik weer in het ziekenhuis. Een rotte bacterie was een verbond aangegaan met m'n diabetes en begon te winnen. Radicaal ingrijpen en dat heeft me een teen gekost. De vraag was: wanneer kan je het ziekenhuis weer uit? Immers Kerst stond voor de deur. Om nu de kerst in het ziekenhuis door te brengen?

Als alles goed ging, zou ik op vrijdag 21.12.2012 weer thuis zijn. Die dag is onze

trouwdag en, verbazingwekkend, dat is al veertig jaar zo! Toen mijn wederhelft weer aan mijn bed stond zei ik tegen haar:

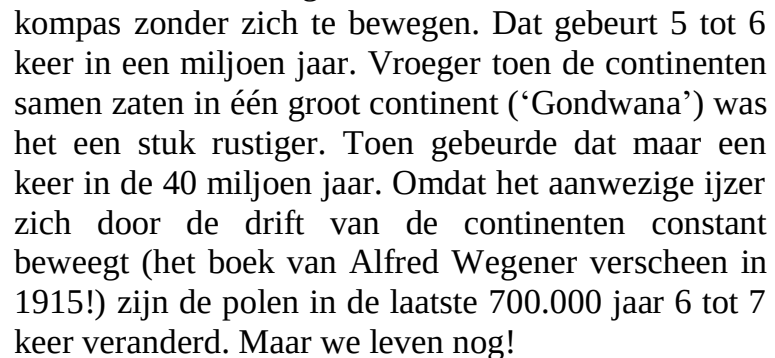
“Lief, zet de champagne maar alvast in de ijskast, want we consumeren hem meteen die ochtend”.

“’s Ochtends al? Waarom zo vroeg!” zei ze verbaasd.

“Niet alleen vanwege mijn thuiskomst of ons veertig jarig huwelijk, maar op die dag vergaat de wereld, tenminste dat zegt de Maya-kalender in Zuid Amerika. Ik geloof er weliswaar niets van, maar je weet maar nooit. Die luitjes zijn altijd goed voor verbazingwekkende ontdekkingen en prestaties. Er is geen enkele programmaoverzicht voor die dag gepubliceerd. Stel je voor dat het ’s ochtends gebeurt, zit je daar met je fles dure champagne!. Ze hebben namelijk niet gezegd hoe laat op deze dag de wereld onder zou gaan. Stel je eens voor dat het heel vroeg gebeurt, ik zou het zonde vinden als ons die heerlijke champagne door de neus geboord zou worden.”

Ik vraag me af, waarom we niet hetzelfde gedaan hebben wat Paus Pius de vijfde in 1564 gedaan heeft. Men had ontdekt dat een voorspelling van Copernicus er op wees, dat de wereld door een enorme meteoriet getroffen zou worden. Ondertussen had men begrepen dat Copernicus met zijn berekeningen af en toe gelijk had. Het gerucht verbreidde zich snel. Dat had tot gevolg dat men beseftte dat men zich voor de ondergang toch nog wel een beetje wilde amuseren en dat die Paus Pius met zijn strenge decreten daarbij lelijk in de weg stond. Dus ontstond er plotsklaps een rebellie tegen de Paus, waardoor zelfs de bouw van de Sint Pieter stil gelegd werd. Toen heeft de paus heel eenvoudig een week uit de kalender weggestreept. Hij voerde een nieuwe kalender in en daarmee was het probleem opgelost. Want juist in deze week zou volgens de berekeningen van mijnheer Copernicus de aarde door een catastrofale meteoriet ten ondergaan. Overigens heb ik pas later begrepen dat de Maya's geen wereldondergang voorspelden, maar enorme veranderingen. Dat zou kunnen gebeuren omdat de polen wel eens van positie veranderen. Satellieten zouden ontregeld worden. Ook het noorderlicht zou bijvoorbeeld op een andere plaats verschijnen. Noord en zuid

Er zit een anomalie in de buurt van Zuid-Afrika die tot een omslag zou kunnen leiden. Daar zit een enorme hoeveelheid gloeiend ijzer op drie tot vijfduizend kilometer diepte, dat als een dynamo functioneert. Als dat gaat draaien, dan verandert het

Of het zo zal zijn dat we er met een sisser van af

Ik volg 'Postzegelblog'. Dat is een medium op internet waarop artikelen worden aangeleverd over actuele filatelistische zaken en waarover je dan schriftelijk mee kunt discussiëren. De verklaring van PostNL over het ongeldig worden van de 'guldenezegels' is een oeverloze discussie geworden. Het loopt van filatelisten die zich ergeren en PostNL een proces willen aandoen tot filatelisten die zeggen: 'goed zo, eindelijk heldere verhoudingen!'

Ooit heeft hij één goeie aankoop gedaan: de Juliana met hangend haar 10 gulden met certificaat. Die ene zegel brengt bijna net zoveel op als alle andere duizenden zegels bij elkaar.

Mijn conclusie: maak van iets waarvan je plezier beleeft nooit een investering. Je komt dan maar al te vaak bedrogen uit omdat je de zaken versluierd bekijkt!

Mei 2013: Poeh hè

Wanneer ik dit schrijf staat nog van alles te gebeuren. Ik hoor net het ‘koningslied’, voor de eerste keer op de radio. Doet erg ‘Schots’ (en scheef) aan. Je verwacht elk moment een doedelzak te gaan horen. De Oranjefeesten moeten nog gaan gebeuren met de troonswisseling en daarna onze tentoonstelling. Jeetje, wat is dat weer een brok werk, dankzij mijn eigen scherpstlijperij en ondanks de ervaring die je in de loop van de jaren hebt opgebouwd. Zal alles goed gaan? De opening waarvoor we op het laatste moment toch nog een prominente Europarlementariër konden strikken. De feestavond: zal het concept iedereen bevallen? Hebben we genoeg boekjes en zal iedereen tevreden zijn met de cadeautjes?

Daarnaast de hele problematiek rondom ons honk, ‘Op d’r Plats’. Aangezien ik vanuit

de postzegelclub al 15 jaar in dat bestuur zit, is opvolging gewenst. Dat heeft ook bergen energie gekost en de afloop is nog steeds onzeker. Of we in augustus nog op onze plek in Klimmen zullen zitten? Bestaat de Bond dan nog? We moeten nog naar de jaarvergadering van de Bond en hoe loopt dat af? Misschien ligt de Bond op z’n k...

Op het moment dat u dit in uw (digi-)postbus krijgt, zit ik – asgodbleef - in Frankrijk te genieten van een welverdiende vakantie na

deze roerige periode. Ik heb mijn vrouw moeten beloven dat we de dag na de expositie zouden vertrekken (heeft één voordeel: zij pakt alles in!). Ze heeft al een week toegegeven, want normaliter vertrekken we begin mei naar ons stekje in de Provence. We ademen daar niet alleen frisse lucht, we krijgen ook een portie lang gemist zonlicht. Maar vooral ook hun levensinstelling komt langzaam over ons heen. Komt het vandaag niet, dan zien we morgen wel weer.

Alles is vergankelijk, niemand onvervangbaar, dat is zeker en we moeten ons blijven aanpassen anders overleven we niet.

Jun. 2013: Verhoging tarieven

PostNL gaat de tarieven verhogen. Ze willen meer verdienen, of minder verliezen. Wat kan de strategie die daarachter zit, nu zijn? Als ik daar ‘dikke deur’ zou wezen dan zou ik proberen het allemaal wat aantrekkelijker te maken. Ik zou juist de tarieven

verlagen, dat verkoopt beter. Ik zou proberen de mensen meer te binden door de persoonlijk contacten, die toch heel belangrijk zijn bij alles wat met post en brieven te maken heeft, te vergroten.

Wat doet PostNL? Ze brengen het aantal briefbestellingen terug! Ze

gaan het aantal brievenbussen met de helft verminderen! Ze gooien alle postbodes eruit. Een postkantoor, of iets wat daarop lijkt is ook niet meer te vinden. Straks weet

niemand meer dat er überhaupt nog zoiets als post bestaat. Geen postbodes meer, geen brievenbussen meer, de postzegels alleen nog maar om de verzamelaars een loer te draaien. Wie plakt nog nieuwe gelegenheidszegels op een brief. Straks is misschien een echt gelopen postzegel, op brief, meer waard dan de ongestempelde variant, als er dan überhaupt nog iemand verzamelt.

Ik zie het al net zo gaan als in het onderwijs. Je bezuinigt zolang door, totdat de problemen zich vanzelf oplossen: je houdt geen school meer over. Dan zijn er ook geen problemen met moeilijke leerlingen en dure leraren meer. Het kost dan niets meer en die managers, die al die plannen bedenken zitten allang weer ergens anders 'problemen op te lossen' tegen een hogere vergoeding en een grotere bonus.

Je hoort zelden of nooit dat managers een bedrijf leiden, ze 'lossen alleen maar problemen op'.

Ook de vreemde manier waarop ze de zegels ongeldig verklaren, zo maar opeens vanaf 1 november, getuigt ook van weinig voeling met de consument en al helemaal niet met de filatelist. Het lijkt op wanhopige pogingen om het schip even drijvende te houden voor enkele managers die er nog net een bonus uit zullen slepen in deze 'sterfhuiskonstructie'.

Aug. 2013: Nog gekker?

Er waren zeven Slovenen bij onze tentoonstelling Euro-Phila. Toen alle bladen opgehangen waren, kwamen ze heel bescheiden iets vragen:

"Staat er misschien in de buurt een molen, die ze konden bezoeken?"

Het kostte me enige hoofdbreken, maar opeens: natuurlijk, de molen van 'Vrouwenheide'. Daar was ik eens geweest, jaren geleden, toen was het een uitspanning waar je koffie kon drinken en iets kon gebruiken. Het was ook nog

molendag, zo vernam ik van Bernard Witter, de COLF-voorzitter, die in z'n schaarse vrije tijd ook nog molenaar is. De wieken zouden draaien. Wat waren die Slovenen gelukkig: een echte molen, en hij werkte ook nog. Helemaal tevreden keerden ze de volgende dag huiswaarts: ze hadden een echte Hollandse molen gezien en gefotografeerd.

De bewondering voor Nederlandse molens is in het buitenland onmetelijk groot! Wij zijn er zelf ook wel een beetje trots op. PostNL heeft onlangs een mooi velletje met maar liefst 10 verschillende molens (ook een Limburgse molen stond erbij: de Sint Hubertus in Klein Genhout). Ik vind het een mooi velletje. Met het artikel van Bate

Hylkema op Postzegelblog erbij, heb je meerdere fantastische album pagina's gratis.

Je vraagt je af of deze bewondering in het buitenland ook betekent dat wij dus wel fameuze windmolenproducenten zullen zijn? Helaas pindakaas: Denemarken en Duitsland bouwen de meeste windmolens. Hebben we ons de kaas van het brood laten eten!

Laatst kreeg ik een mailtje van mijn vriend in Frankrijk. Hij stuurde me een kopie van een aanbieding van zegels met molens erop. Een serie van maar liefst 20 zegels met

prachtige ‘Hollandse’ molens erop. Uitgegeven door de ‘Republique Democratique du Congo’. Er zullen weinig Congolezen zijn die molens hebben gezien in hun leven. Ik vrees dat het ook zal gelden voor die postzegels. Er werd maar liefst 55 euro gevraagd voor die serie!

Gekker moet het niet worden!

Herfst 2013: Kristallisatiekernen

Dubois vertelt (33)

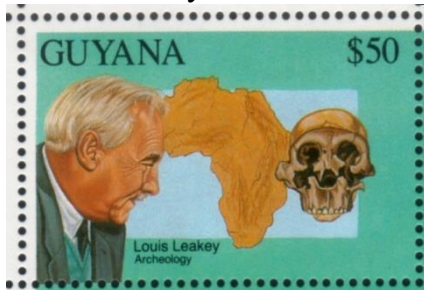
Kent u het experiment met een suikeroplossing? U maakt een verzadigde suikeroplossing, maar u zorgt ervoor dat het geheel stabiel blijft. Niet bewegen of aanraken. Dan gooit u er een suikerkristalletje in. De suiker kristalliseert meteen!.

In de lokale krant staat een interessant artikel. Een vrouw uit Heerlen, Hanny van Arkel (29), is lerares aan een basisschool. Ze was fan van de rockgroep ‘Queen’. Ze voelde zich vooral aangetrokken tot de gitarist van de groep: Brian May. Ze bezocht de website van haar idool en ontdekte dat hij erg gefascineerd was door de astronomie. Ondanks de vele concerten had hij daarnaast nog astrofysica gestudeerd en mag zich doctor May noemen.

Hanny komt via die website van May op een andere website terecht die ‘Galaxy Zoo’ heet. Het gaat om een project van astronomen die een miljoen foto’s van een telescoop willen classificeren, maar door tijdgebrek er niet aan toe komen. Amateurs moeten het maar doen, de beschrijving, de vorm enzovoort. Hanny bekijkt 22.000 foto’s en neemt op een foto een blauwgroene nevel met een vreemde vorm waar. Ze vraagt de astronomen van ‘Galaxy Zoo’, maar die weten er ook geen raad mee. Het fenomeen wordt ‘Hanny’s Object’ genoemd. Later ontdekt men dat het hier gaat om de resten van een zwart gat. Die ontdekking verandert haar leven totaal.

De BBC vraagt of ze haar verhaal mogen uitzenden in het populaire programma ‘*Sky at Night*’. Dan begint het circus pas goed, want dan melden zich ook alle Nederlandse kranten en de televisie. Er volgen lezingen in Engeland, Ierland, Duitsland, België en Amerika. Ongeveer alle grote telescopen ter wereld staan gericht op ‘Hanny’s Object’. Ze bezoekt regelmatig Engeland en discuteert inmiddels op gelijk niveau met Brian May. In Duitsland heeft ze zelfs in de ‘Playboy’ gestaan (maar niet zoals u nu misschien denkt!). In Amerika heeft iemand ook al een stripboek over haar gemaakt (‘Hanny and the Mystery of the Object’). Haar idool Brian May was voor haar een kristallisatiepunt.

Veel mensen hebben dat zo in zich. Iemand die ook als kristallisator functioneerde was Louis Leakey. Ook zo’n enthousiaste man, met veel mannelijke maar ook veel vrouwelijke bewonderaars.

Bekend is het verhaal van de gedragswetenschapster Jane Goodall. Zij had gewoonweg geen zin meer om in Londen haar administratieve job te doen. Ze reisde naar Kenya en vroeg mijnheer Leakey of hij niet interessant werk voor haar had. Zo begon ze als onderzoeker van primaten. Zoals men weet werd ze wereldberoemd met haar langjarig werk in het Gombe

Stream National park, het chimpansee reservaat in Tanzania.

Bij Diane Fossey ging het ook zo. Fossey kon hem (Leakey) in 1966 overtuigen dat zij de geschikte persoon was om een langdurige studie over het gedrag van de berggorilla's te doen. In de ochtend van 27 december 1985 werd Fossey met ingeslagen schedel in haar hut in het Karisoke Research Center aangetroffen. Tot op heden is de moord niet opgehelderd. Beide vrouwen zijn

wereldberoemd geworden en er zijn ook veel films gemaakt. Beide zijn/waren ambassadeur voor het World Wildlife Fund. Niet alleen zijn eerste vrouw, nee ook zijn tweede vrouw en zijn kinderen introduceerde Leakey in het veld ten behoeve van de paleo-archeologie.

Zijn zoon, Richard, is door zijn opgravingen wereldberoemd geworden en zijn tweede vrouw, Mary, is over de voetstappen Laetoli gestruikeld. Ze hebben allemaal academisch niveau bereikt door pragmatisme en hebben zich met groot

succes gemengd in de wetenschappelijke

discussies. Bij Mary leidde dat ertoe dat ze steeds meer tegenover haar man kwam te staan want haar wetenschappelijke ontdekkingen stonden haaks op de zijne zodat ze zijn theoriën ongeloofwaardig vond.

Desondanks heeft ze in Engeland nu haar eigen postzegel gekregen, zoals hij ook al, enige tijd voor haar. Ik ben er zeker van, Richard zal er te zijner tijd ook wel een krijgen. Hij heeft het verdiend.

Sep. 2013: Spijt?

Heeft u tijdens de vakantie, de televisie gemist? Wij hebben de hele maand juli op de camping gezeten en zelfs mijn vrouw heeft de tv niet gemist. Het enige wat we gezien hebben, op de tv van de buurman, is de aankomst van de Tour op de top van de Mont Ventoux, hetgeen zich afspeelde in onze 'voortuin'.

Kom je thuis, gaat natuurlijk automatisch, tegen etenstijd, het nieuws aan. Wie zie ik daar verschijnen: Willem Vermeend, de topeconoom van de PvdA, tegenwoordig professor in Maastricht. Ik wantrouw economen principieel! Kent u die mop van Gorbatsjov die de één mei parade afneemt in Moskou. Komt er een regiment mannen in lange regenjassen met een aktetas onder de arm, voorbij gemarcheerd. Vraagt hij aan de generaal naast hem:

“Wat is dat voor legeronderdeel?”. Antwoordt de generaal:

“dat is een regiment economen, wanneer je een land echt kapot wil krijgen!”.

Welnu, deze Vermeend

zegt dat hij toch wel spijt heeft van de privatiseringen, waarvan hij groot voorstander was, zo'n tien jaar geleden. Hij geeft toe dat het een fout geweest is. Het gaat om KPN, dat dreigt overgenomen te worden door een Mexicaan! Tegen de wil van heel Nederland hebben ze destijds onze 'kroonjuwelen' verkwaanselt Wij schreeuwden van de daken: laat ons een vinger in de pap houden bij NS, bij KLM en bij de PTT, zoals in Duitsland. Splits die spoorwegen niet op. Houdt de energiemarkt in het eigen land. Nee, de vrije markt en het daarmee verbonden kapitalistische model moest en zou zegevieren.

We hebben het geweten: de crisis waar we nu in terecht zijn gekomen is daar ontegenzeggelijk het gevolg van, en we zijn er nog niet uit. Nog even en PostNL is wegbezuinigd en de laatste centjes zijn uitgekeerd als bonus aan het 'management'.

Als u ooit 112 belt krijgt u misschien een Mexicaanse pizzaboer aan de lijn.

Na deze uitzending had ik meteen alweer genoeg van de tv en de politiek en Vermeend. Ik ben maar wat gaan postzegelen.

Herfst 2013: Gedrag

Dubois vertelt (34)

Als je het menselijk gedrag bestudeert, vraag je je af, waar dat allemaal vandaan komt. Ontegenzeggelijk voldoet het aan bepaalde wetmatigheden. Waar de grenzen liggen weet geen mens. Toch ben je altijd weer verbaasd wat mensen allemaal uitvreten.

Veel van hun gedrag is voor een groot deel instinctief, aangeboren of in de loop van hun leven aangeleerd. Dat maakt het een beetje moeilijk om achter de façade te kunnen kijken, om ze beter te kunnen begrijpen.

Instinctief handelen, doet men zonder zich ervan bewust te zijn. Je hebt al allerlei mensenkennis nodig om dit gedrag te herkennen en te kunnen bestuderen.

De studie van het menselijk gedrag is hoogst interessant en meestal ook zeer serieus. Maar af en toe moeten we grimlachen als je in de boeken van de gedragswetenschappers bladert.

Nieuwe inzichten leren ons dat heel veel, al lang voor de geboorte vastgelegd is. Bijvoorbeeld de seksuele oriëntatie, beïnvloedt het gedrag naderhand heel erg. Al lang is bekend dat criminaliteit in hoge mate aangeboren kan zijn. De omstandigheden zijn ook erg bepalend voor het latere gedrag. Nog altijd geldt dat het fenotype, de uiteindelijke verschijningsvorm, tot stand komt door de inwerking van het milieu op het genotype.

Menige schrijver heeft zich al vertild aan de geschiedenis van Kaspar Hauser. en zijn gedrag. Hauser zou een zogenaamde tabula Rasa geweest zijn, dus een onbeschreven blad. Daarop

heeft men dan naderhand zijn gedrag aangebracht.

In de ethologie kent men dan ook de Kaspar-Hauser- experimenten. Daaraan kun je zien welk gedrag aangeboren is en wat er naderhand bij komt. Men broedt bijv.

vogeleieren uit zonder dat de uit het ei gekropen jonkies met soortgenoten in contact komen. Wat ze dan als gedrag vertonen is aangeboren, bijvoorbeeld de vogeltrek.

Het eerste echter, wat men ons toen, in de colleges over gedrag, voorhield was dat de resultaten van dierexperimenten niet overdraagbaar zijn op mensen. Ratten bijvoorbeeld tonen heel typisch gedrag wanneer er van overbevolking in de rattenpopulatie sprake is. Men zou heel vlug tot de conclusie kunnen komen: ‘ach gaat dat bij ratten ook zo!’. Foute conclusie en het mag niet. Mensen zijn anders.

Maar hoe ligt dat nu bij de apen, primaten dus. Als je in de dierentuin naar de chimpansees kijkt wordt de situatie nog ingewikkelder. Zij gedragen zich immers zo menselijk en wij gedragen ons zo aapachtig, af en toe.

Ik denk dat dat ook de oorzaak was van het meningsverschil was tussen Mary en Louis Leakey (zie Dubois vertelt 33). Hij, Louis, hoopte door de studie van de primaten, waarvoor hij Fossey en Goodall gevraagd had, inzicht in vroeg menselijk

gedrag te verkrijgen.

Intussen is al aangetoond dat het gedrag bij de primate soorten onderling zeer verschillend is. De laatste tijd blijkt dat het gedrag van Bonobo's bijvoorbeeld, zeer verschilt van het gedrag van Gorilla's en Chimpansees. Natuurlijk spreken de

Bonobo's ons veel meer aan, want zij zijn socialer en liever voor elkaar. We zouden ze best als burens willen hebben. Onze bekendste primatoloog is een geboortige Nederlander: Frans de Waal. Tegenwoordig leert hij en staat hij als professor aan een universiteit in Californië. Zijn boeken zijn lezenswaardig, zoals over de politiek binnen een chimpanseegroep.

Maar nu heeft hij zich op glad ijs begeven. Hij heeft zich in de discussie gemengd over religie en atheïsme, valt desondanks Dawkins (zie Dubois vertelt 14) en Hitchens tamelijk ongenueanceerd aan. Hij denkt aan de hand van zijn studies van de primaten, conclusies over geloof, moraal en atheïsme te kunnen trekken en maakt dan de grootste fout

die een etholoog maken kan. Daarbij lijkt het ook nog, tenminste volgende de recensenten, dat hij de boeken van Dawkins en Hitchens helemaal niet zo goed gelezen heeft.

Nog een klassieke fout. Bisschop Wilberforce ervoer al tot zijn schade en schande dat je een wetenschapper (in dit geval Darwin) niet alleen maar op basis van je eigen (ingebeelde) autoriteit, kunt veroordelen.

Er moet heel veel bestudeerd en ook heel veel gelezen worden. Dat was zo en dat zal ook altijd zo blijven. Jammer voor Frans de Waal, maar daarmee heeft hij de kans op een Nobelprijs verkeken

Okt. 2013:100 Jaar!

Mijn oude middelbare school bestaat 100 jaar. Dus een reünie.

Ik twijfel een beetje of ik wel zal gaan. Mijn jaargang (die van 1968) schittert altijd door afwezigheid. Maar mijn vrouw heeft een ‘zussenweekend’ dus wijd ik me aan het jubileum.

Meteen het gedoe met het vervoer. Kan wel met de auto gaan, maar denk ik milieubewust: ik neem de trein, heb die Ov-jaarkaart toch niet voor niets. Zegt mijn vrouw, die daar altijd zeer voor geporteerd is:

”je bent gek, ga met de auto, want Heerlen is onbereikbaar dit weekend!”. Wil ik weer eens met de trein. Dus met de auto. De open dag is leuk. Zwerf, na vijftig jaar weer eens door de ruime gangen, de trap op waar ik destijds een ferme draai om mijn oren kreeg toen ik bij binnenkomst op de trap durfde te praten. Ik eet in de hal een broodje met een kopje koffie: 2 euro. Ik moet 7 (zegge: zeven euro’s) betalen in de parkeergarage.

Het feest ’s avonds, is heel druk. Als 3000 mensen gaan praten, hoor je niets meer, vooral als daar de ‘Jansse Bagge Band’ tussendoor tettert. Ontmoet nog ons aller ‘Frenske’ minister van BuZa. Drink een paar pilskes, heb ik ook op die school geleerd. Ik heb mijn zoon zo gek gekregen om mij op te halen.

Overdag ontmoet ik verschillende collega’s en bemerk dat ook hier de ‘manager-mot’ zijn slag geslagen heeft. Niet meer de kwaliteit staat voorop maar alleen de efficiëntie dus bezuinigen!

Dwalend door de gebouwen kom ik in een ruimte waar een hele hoop oude foto’s staan opgesteld. Kijk eens aan, daar zit een clubje gebogen over een aantal postzegelalbums. En wie is die jongen met dat sluijk witblonde haar? Hij werd ook wel ‘witte’ genoemd:

“dat ben ik” zeg ik tegen mijn bejaarde buurman. Hij kijkt goed naar mij en dan naar de foto en zegt:

“Je bent ze kwijt?”.

“Nee hoor”, zeg ik, “die postzegels heb ik nog steeds”!”

“Dat bedoel ik niet”, zegt hij, “je haren ben je kwijt!”.

Nov. 2013: Postex

De Postex is een grote jaarlijkse manifestatie in Apeldoorn. Een beetje filatelist probeert daar naar toe te gaan. Ik kan ’s ochtends meerijden met ons bestuurslid Albert, die daar vanwege zijn juryactiviteiten toch moet zijn. Wel zo gemakkelijk. Dan met de trein terug.

Had me voorgenomen een paar uurtjes te snuffelen en daarna nog een paar verzamelingen te bekijken. Het aanbod was reusachtig. Als je iets speciaals zoekt, vind je het er gegarandeerd. Over de prijzen ga ik maar niet zeuren. Denk dan altijd: beter tien spullen à 1 euro verkocht dan eentje van 10 euro niet. Naast mij staat, een duidelijk joodse, filatelist in een doos oude brieven te snuffelen. Grote baard en een keppeltje op. Hij vraagt naar brieven met het stempel Heerlen, mijn oren

spitsen zich. Maar de drukte is zodanig dat ik geen kans zie hem daarover aan te spreken. Het snuffelende publiek dringt mij steeds verder weg en ik loop maar naar de volgende stand.

Op het stationnetje bij de America-hal loop ik weer tegen hem op. We hebben de tijd, dus ik kan het niet laten hem te vragen, waarom hij uitgerekend stempels van Heerlen wil hebben. Hij blijkt in Heerlen geboren en getogen maar woont nu elders. Hij probeert zoveel mogelijk stempels van Heerlen te krijgen en ook brieven van firma's die Heerlen rijk was. We zitten lang samen in de trein. Hij heeft altijd op postkantoren gewerkt, begon op het oude postkantoor van Heerlen. Daar woonde ik vroeger om de hoek, dat prachtige oude postkantoor! Vele gezamenlijke herinneringen over het oude bekende, gezellige, herkenbare Heerlen komen op. Uiteraard gaat het gesprek enige tijd latere over het geloof.

Altijd interessant zo'n gesprek tussen een overtuigde atheïst en een religieus man. Betrap mezelf op mijn frequent gebruik van krachttermen, een automatisme dat moeilijk te onderdrukken is.

Waar zo'n treinrit al niet goed voor is. De drie uren waren zo voorbij!

Dec. 2013: Janus

Op mijn oude middelbare school vond elk jaar het 'Janus-Toernooi' plaats. Waarom het 'Janus' heette? Wist ik veel, als HBS'er. Had iets te maken met een kop met twee gezichten. Janus was een Romeinse god. De god van het begin en het einde, zit ook nog een beetje in ons woord 'januari'. Bij een nieuw begin wens je iets of iemand alle geluk, geef je hem een cadeautje.

PostNL geeft ons ook een 'cadeautje' bij het nieuwe begin. De posttarieven gaan van 60 naar 64 cents.

"Leuk?", zul je zeggen, "dat is toch hoger, duurder?"

Nee, dat ziet u verkeerd. Toen PTT, TNT werd, de privatisering dus, werd ons voorgehouden dat het goed zou zijn voor de consument. Weet u nog: concurrentie en meer efficiëntie, dus lagere tarieven. Inmiddels staat het tarief voor een brief op 64 eurocenten. Even omrekenen: mag je niet doen, zei mijn moeder altijd, als Opa constateerde dat z'n sigaartjes (vroeger tien cent) nu één gulden kostten. In 1994 betaalde je voor een brief 36,3 eurocent. Per 1 januari betalen we 64 eurocent. Dat is 176,3 procent! Surprise!

Toen ik mijn hond uitliet waaide het heel erg. Ik hoorde op die eenzame landweg, niet, dat er een grote bestelwagen naderde. Verrast door het plotseling verschijnen van die wagen riep ik de hond aan de voet om ongelukken te verhinderen. De auto stopte en het raam ging open. Weer iemand de weg kwijt? Het chauffeurshoofd kwam naar buiten en hij verzuchtte:

"Wat een heerlijke hond heeft U!, Hoe oud is hij? "We kwamen aan de praat over honden, u kent dat wel. Opeens kwam zijn arm naar buiten en in zijn hand een grote hondenkoek.

"Mag ik?" vroeg hij. Ik stemde toe, Boris genoot. Toen reed hij verder en ik zag PostNL achter op de auto staan! Janus, de twee gezichten van één bedrijf!

Jan. 2014: Geluk

Ooit was er eens een echt arbeidersparadijs. De regering van dat DDR paradijs bepaalde dat iedereen gelukkig moest zijn en ook hoe iedereen gelukkig mocht zijn. Wilde je niet op hun manier gelukkig zijn dan kreeg je klappen. De leiding was het gelukkigst, daar zorgden ze wel voor.

Postzegels verzamelen was een volkssport in dat paradijs. Er werden genoeg postzegels uitgegeven. Vóór deze gelukkige periode was er een periode die minder gelukkig afgelopen was. Dat beviel de DDR machthebbers niet en dus bepaalden ze dat je de postzegels van die, minder gelukkige, periode, niet mocht verzamelen. Ze stonden niet in de catalogus, ze waren verboden. Een dilemma, want postzegelverzamelaars werden daar juist minder gelukkig van.

Ik lees in de krant dat men steeds meer voor iedereen wil gaan bepalen, wat zijn geluk en of wensen dienen te zijn. In Nederland is dat een volkssport geworden: zwarte Piet is minder gelukkig, vuurwerk en drank is helemaal niet gelukkig en ook de verschijnselen uit die minder gelukkige periode, die de leiders van de DDR verboden, staan onder druk. Je mag de zaken die gerelateerd zijn aan die periode niet meer tonen en/of verzamelen, althans dat wil 'men'. Bij de voorbeelden die getoond worden staan steeds weer de postzegels met het konterfeitsel van 'Herr H'. Ik word er een beetje ziek van dat gedoe en die neiging om voor mij te bepalen waar ik gelukkig van dien te worden. En ja, ik word heel gelukkig van de compleetheid van mijn verzameling en het verhaal dat daarmee

verteld wordt. Ik kan daar uren in sjravelen. Maar betekent dit, dat ik alles wat in die ongelukkige periode gebeurd is, goedkeur?

Als ik Nederlands Indië verzamel, keur ik dan de politionele acties goed?

Als ik DDR verzamel keur ik dan die dictatuur goed?

We moeten nu toch eens ophouden met voor anderen te bepalen wat ze dienen te doen en te laten, tenminste zo lang als dat binnen de grenzen van de legaliteit ligt.

Feb. 2014: De derde ronde!

Kent u deze mop? Speelt heel lang geleden toen je pas een fiets kreeg, als je met veel pas- en meetwerk op een volwassen fiets paste. Jantje wilde heel graag een fiets. Maar

hij was er nog te klein voor. Bij zijn communiefeest was het dan eindelijk zover. Hij kreeg een prachtige fiets, zonder versnellingen maar met een terugtraprem en met blokjes op de trappers, want hij kwam nog niet goed bij de pedalen. Toen alle gasten vertrokken waren, was hij natuurlijk niet meer te houden. Hij had al geoefend op de fiets van de buurjongen. Het lukte hem heel aardig. De pap en de mam stonden voor het huis en keken toe hoe Jantje een blokje om koerste.

“Kijk pap, ik kan al heel goed fietsen”, riep hij toen hij voor de eerste keer langs fietste. Bij het tweede rondje kwam hij triomfantelijk met slechts één hand aan het stuur en hij riep:

”kijk mam, ik kan al met één hand fietsen!”. Mama in alle staten:

“ben toch voorzichtig jongen, papa zeg ook ’ns wat!”. Bij het derde rondje kwam hij heel trots langs gefietst en riep uit:

“Kijk jongens, ik kan al zonder handen fietsen!”. Allebei de ouders waren in alle staten, ze renden achter hem aan maar hij was al weer het hoekje om. Toen hij weer om de hoek verscheen riep hij uit:

“vwkijkvv vikv vkavn al vondev voovtandenv vietsen!”.

Aan deze witz moest ik denken toen ik in de krant het bericht las dat PostNL de bezorging van de post, gaat beperken tot 3 dagen. Alleen nog maar op dinsdag, woensdag en donderdag of vrijdag zal post bezorgd worden.

Dat is al het tweede rondje. Nog even en we worden getuige van het laatste rondje en vindt er helemaal geen bezorging meer plaats. Dan blijven echter vooral de filatelisten tandeloos achter. Je houdt de tijd niet tegen. Toen kreeg je een fiets pas op je zevende. Nu heeft mijn kleinzoon van drie al vier fietsjes op een rij staan en de vraag is of hij ooit, na zijn zestiende, nog een fiets zal gebruiken en zal weten wat postzegels zijn. Tijden veranderen.

Lente 2014: Bochum

Dubois vertelt (35)

Op de jaarvergadering in Bochum was ik er deze keer helaas, niet bij. Gaarne had ik de nieuwgekozen bestuursleden persoonlijk de hand geschud. Ik wens het nieuwe bestuur

veel succes en hoop dat men heel vlug een nieuwe eerste voorzitter kan vinden. Graag had ik aan de excursies deelgenomen. Maar als je zelf in het bestuur van een postzegelclub zit, dan is er ook daar altijd wat aan de hand. Omdat wij als postzegelclub ’t Fakteurke in de Euregio de Europese idee, zeer ondersteunen zijn wij lid van ‘Europhila’, een overkoepelende Europese organisatie voor postzegelverenigingen.

Twee jaar geleden heeft men ons gevraagd of wij een tentoonstelling wilden organiseren. Om een tentoonstellingsruimte te kunnen reserveren is het noodzakelijk dat men al lang van te voren een datum vastlegt. Helaas viel de datum van de manifestatie net samen met die van onze geo-jaarvergadering. Verbazingwekkend is het steeds weer hoeveel werk het toch nog is en hoe weinig efficiënt al dat werk uiteindelijk voor het postzegel verzamelen, uiteindelijk, is. Er waren ondanks alles toch nog 500 bezoekers, vooral door de samenwerking met zorginstituut ‘Mondriaan’. Mijn penningmeester heeft berekend dat elke bezoeker ons, 5 euro heeft gekost. Dan hoef je je niet te verwonderen, waarom er zo weinig tentoonstellingen georganiseerd worden. Gelukkig konden we kostendekkend werken en kon het geheel met gesloten beurs afgesloten worden.

Zo is mijn pensioen begonnen, want ik ben sinds augustus van het afgelopen jaar met prepensioen.

Ik had, al enige jaren geleden, het genoeg om het mooie Neanderthaler Museum in Mettmann te bezoeken. In ieder geval zou ik het zeer op prijs gesteld hebben om het

nu eens samen met een specialist, zoals Rudolf Hofer, te bezoeken. Die Neanderthalers zorgen toch steeds weer voor stof tot nadenken en ontroeren je steeds weer op bijzondere wijze.

Hoe gaat het eigenlijk met onze vereniging? Ik las in ons blad van augustus dat er zelfs een paar waren die voorgesteld hebben om de vereniging maar op te heffen.

Maar, maar mijne heren, wat een defaitistische houding. Dat ben ik van een Duitse vereniging helemaal niet gewend, weet u wel: *‘bis zum letzten Atemzug!’*.

Het toont duidelijk hoe ouderdom en enthousiasme omgekeerd evenredig proportioneel zijn. Zo ken ik de vereniging niet, wil ik hem ook niet kennen. Het moet

toch mogelijk zijn om iemand zo te enthousiasmeren dat hij graag voorzitter zou willen worden. Hij heeft een ‘droomteam’ ter beschikking en als hij het ‘type’ manager is, hoeft hij helemaal niet veel te doen. Maar het moet wel snel plaats vinden want de tijd loopt door. Per slot van rekening neemt met de ouderdom ook de tijdgevoeligheid toe.

Het lijkt wel alsof het leven steeds sneller aan je voorbij trekt. De tijd speelt op onze leeftijd een komische maar ook een zeer uitgesproken rol. Toen je jong was kroop de tijd voorbij, alles duurde onmenselijk lang. Jünger en Guyeau hebben zich daarmee beziggehouden. Jünger was gefascineerd door een zandloper. Hoe ouder een zandloper wordt, des te sneller wordt hij.

Bij ons zijn onze hersenen het probleem. Tijd en duur wordt in onze hersenen begeleid door herinneringen. Guyeau, een Franse filosoof, heeft zich daarmee in zijn boek: “La genèse de l’idée de temps” over geschreven. Hij gaat er van uit dat tijdsbewustwording een vraag van de innerlijke ‘optiek’ is. De herinneringen geven ‘perspectief’ aan ons bewustzijn. Duur en tempo hangen af van de intensiteit van onze ervaringen, hoe ze zich afwisselen, de hoeveelheid, associaties en de emoties die daarmee verbonden zijn. Het functioneert als een verrekijker. Al deze factoren laten details en illusies ontstaan, die dichterbij ons object staan. Gebeurtenissen die meer indruk gemaakt hebben, schijnen dichterbij en lijken met de tijd mee te bewegen.

Maar omgekeerd gaat dat ook zo. Als je op iets moet wachten, duurt dat een eeuwigheid, men kijkt als het ware omgekeerd door de verrekijker. Volgens Guyeau, wordt de schijnbare duur van een gebeurtenis in het verleden bepaald door de verschillen en de intensiteit van de gebeurtenis. Daarom lijkt de jeugd zo langdurig en het hier en nu, op hoge leeftijd, zo kort en snel. Als er iets gebeurt, gaat de tijd nu eenmaal sneller, en als je je verveelt of ergens op wacht, gaat het nu eenmaal langzamer. Later, als je op onze leeftijd bent, verbaast men zich hoe snel de tijd vergaan is. De eerste dagen van mijn vakantie heb ik het gevoel dat ik al weken op de plek zit. Thuisgekomen, na drie weken, heb ik het gevoel alsof we maar één week weggeweest zijn.

Laten we ons niet door de tijd in de houtgreep nemen en op de kast jagen. Zo snel mogelijk moet het bestuur gecompleteerd worden. We moeten ons iets laten invallen en eens buiten de vereniging gaan vragen. Maar hoe dan ook, het probleem van de voorzitter moet opgelost worden en we moeten het misschien iets lichter opnemen. Dat is volgens mij de grootste hindernis bij het vinden van een opvolger: ‘Glück auf!’

Mrt. 2014: Breuk

Er is een nieuwe serie postzegels voor dagelijks gebruik uitgekomen. Tien Nederlandse objecten die overal ter wereld worden geassocieerd met ons land, staan centraal op de nieuwe permanente postzegels die PostNL uitbrengt. Iconen als de molen, de fiets en de tulp staan onder andere op de postzegels afgebeeld. Mooi in Delfts blauw, zien we die tien Nederlandse Iconen.

Nou ja 'Nederlandse' iconen? Er staat 'Nederland' op de zegels, maar ze hadden er beter 'Holland' op kunnen zetten. Je kunt ook beter zeggen 'Hollandse' iconen. Want het zijn bijna allemaal kenmerken van zaken van boven de rivieren, een echt Limburgs icoon vind je er niet bij.

Ik vind dat kenmerkend voor de situatie van dit ogenblik. Men zegt in Den Haag 'Nederlands' en 'Europees' te denken maar ze stapelen de ene miskleun op de andere, omdat ze alleen maar Randstedelijk kunnen denken.

Neem de accijnsverhogingen, wij wippen gewoon even over de grens en die in de Randstad moeten het volle pond betalen. Met als uiteindelijk resultaat dat het geheel geen meer-opbrengst kent en niets bijdraagt aan het herstel van de economie.

Ook dat gedoe met de leeftijdsgrens voor alcoholconsumptie en de polsbandjes. Heb je de carnavalsoptocht van Heerlen en Maastricht gezien. Die Noordelingen weten niet wat voor een chaos dat is, ook moet zijn, want dat is nu juist carnaval. En daar wil je handhaven met die lullige polsbandjes? Trouwens even over de grens hoeft dat allemaal niet en als je een rondje geeft (wat natuurlijk in het Noorden niet zo vaak voorkomt),

dan pakt iedereen toch een glas bier van het dienblad.

Het is natuurlijk zuur voor de pomphouders, maar nu profiteren wij in dit geval eens van Europa. De sufferds in het Noorden doen zichzelf tekort.

Helaas ontstaat er zo, steeds meer, een scheur, een breuk in het landschap. Door politieke dommigheid en de cultuurverschillen tussen Noord en Zuid drijven we langzaam uit elkaar.

Het is in ieder geval wel een reden om vóór Europa te stemmen: wij hebben er voordeel bij.

Apr. 2014: Sterker

Wij organiseren in november de tentoonstelling '100 jaar Spoor in Klimmen en Voerendaal'. Je probeert zo'n manifestatie zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Maar wat moet je tegenwoordig allemaal al niet doen om een filatelistische tentoonstelling aantrekkelijk te maken? Met alleen postzegels kom je er niet.

Ik zie het trauma al weer voor me: twee of drie man tussen de kaders na al dat werk om die zaal opgebouwd te krijgen. De beurs wordt wel goed bezocht, maar het doel moet toch zijn om meer mensen voor onze hobby te interesseren, liefst vooral de jeugd. Uiteraard een persoonlijke postzegel op speciale enveloppe met uniek stempel. Maar ook dat is tunnelvisie. Het antwoord is: samenwerking in verscheidenheid! In dit geval samenwerking met bijvoorbeeld modelspoor verenigingen en modelbouwers. De

ervaring leert dat treintjes en modellen een magnetische werking hebben op vaders en zonen. Als de ZLSM langs komt, krijgt niemand me meer van de plaats, dan moet ik, met open mond, heel even genieten van het stoom-geweld.

Door te zoeken naar afwisseling voldoen we aan een algemene natuurwet: sterker door verscheidenheid. Veel mix levert een sterker geslacht op. Rashonden zijn sukkelaren. Iedereen weet dat het ‘vuilnisbakkie’ altijd een stuk slimmer en gezonder is. De grote mannen in de geschiedenis waren altijd het product van ‘ex teelt’ (Bijv. Churchill, vader Engelsman, moeder Amerikaans). Zo’n mix leverde in de historie altijd de diamantjes op,

lees je geschiedenisboekje er maar eens na.

Juist die moeilijke en opstandige vreemde kinderen, die liever eigenwijs hun eigen weg gaan, worden de krachtige mannen of vrouwen die onze maatschappij verder brengen en in noodsituaties kunnen redden en leiden. Hoe meer verscheidenheid, hoe beter: Dus niet: minder, minder, minder, maar juist: meer, meer, meer! Daar ligt onze toekomst en een nieuwe ‘gouden eeuw’.

Lente 2014: Weer die Neanderthalers

Dubois (36):

Tijdens mijn reizen naar Oost-Afrika, had ik het genoegen verschillende stammen van

Kenya te bezoeken en te leren kennen. De meest indrukwekkende waren de Massaï. Lang, slank, gespierd en heel intelligent. De Bantoes daartegen, maakten een opgeblazen en een min of meer ‘domme’ indruk. De meesten waren dik en niet erg actief. Die Massaï echter, sprongen in de rondte bijvoorbeeld met wilde krijgsdansen. De basis van hun gemeenschap is het vee. Landbouw is niet hun pakkie-an. Ze leven van vlees, bloed en de melk van hun dieren. De kinderen gaan graag naar school. Vader moet dan een koe verkopen, zodat zijn zoon een schooluniform kan kopen. Dan mag hij aan het onderwijs meedoen. Dat was

tenminste de indruk die ik kreeg.

De meeste Massaï waren in vele vakken briljant. Ze zwermden voor wiskunde, natuurkunde, biologie en scheikunde. Ze wilden het liefste medicijnen studeren. Vijftien jaar later vind je die veeartsen, chemici of natuurkundigen in verzopen staat. in de voorsteden. *slums* van Nairobi. Die ‘domme’ Bantoes echter, zijn intussen min of meer rijke boeren of zakenlieden geworden.

Een scholier vroeg me eens, of de scholieren van tegenwoordig slimmer of dommer zijn dan vroeger. Toen moest ik aan een biologie collega denken, die elke morgen met rood aangelopen gezicht en een dikke nek, de lerarenkamer binnen gestormd kwam. Hij brulde de retorische vraag, wat hij met dat zooitje domme leerlingen eigenlijk zou moeten doen, omdat ze te stom zijn om ze iets bij te brengen. Hij was gepromoveerd,

zeer intelligent en een specialist op het gebied der korstmossen. Maar omdat er op dit gebied geen werk te vinden was, is hij -maar- leraar geworden. Zijn tante was directrice van de school en je kon toen als academicus meteen leraar worden. Hij heeft in zijn beroep niet veel vrienden gevonden. Al vroeg in de ochtend zat hij in een tussenuur met een glas cognac voor zijn neus in het café. Helaas is hij zeer vroeg gestorven aan leverkanker. Naar zijn mening waren de huidige scholieren dommer.

Ik heb de overtuiging dat de kinderen niet dommer maar ook niet veel slimmer zijn als wij toen.

Ik organiseerde eens een project met de eindexamenkandidaten. In groepen van twee moesten ze in een lokaal museum een stuk van een expositie inrichten. Toen kwam Sjeuf Felder, de paleontoloog/geoloog. Hij heeft de prehistorische vuursteenmijn in Gronsvelt bij Maastricht uitgegraven. Hij hield een lezing om het project van

de examenkandidaten te ondersteunen. Hij was er van overtuigd, dat een kind van een vroege Homo sapiens uit de steentijd, net zo snel met een fiets of computer zou kunnen omgaan als een kind dat in onze wereld geboren werd. Het ligt niet zo zeer aan de intelligentie, het zijn de levensomstandigheden die dat uitmaken. Soms waren ze zelfs slimmer en sneller, stelde hij. Als bewijs verlangde hij van de leerlingen om maar eens een schaap met zelf gefabriceerde stenen werktuigen te slachten

Die lezing was een reuze ervaring voor de leerlingen. Je kon een speld horen vallen, zo enthousiast waren ze over die man. Hij vertelde hoe hij met samen zijn broer Werner als jonge man, in de Tweede Wereldoorlog aan de 'Arbeitsdienst' van de bezetter probeerde te ontkomen. Daarvoor braken zij hun gymnasiumopleiding af en gingen als koepel ondergronds werken. Aan het einde van de oorlog, studeerden ze in hun vrije tijd, Engels. Dan, na de oorlog, bezochten ze de avondschool en deden alsnog hun examen. De mijn maakte het mogelijk dat ze geologie konden gaan studeren. Zij werden wereldberoemde geologen en paleontologen.

Sjeuf had met zijn vuursteenmijn een plek op een tentoonstelling in het Londense Natuurhistorische Museum naast Richard Leakey en zijn opgravingen. Werner, de broer kent u misschien ook. Hij heeft onze groep tijdens de bijeenkomst in 2005 in Klimmen, in hun mijn als gids rondgeleid. Helaas zijn ze allebei inmiddels overleden.

Vaak hebben intelligente mensen ook een nadeel, want ze gebruiken hun intelligentie ook graag om lui te kunnen zijn. Dat ligt aan de omstandigheden en dat geldt zeker

niet voor iedereen. Dit fenomeen vind je tegenwoordig ook in het onderwijs. Van de intelligenten wordt vaak te weinig geëist. Een beetje meer prestatiedruk zou kunnen helpen. Helaas zou dat een negatieve uitwerking hebben op de zwakkeren. Evolutie in het onderwijs, of niet soms?

In de Dordogne, in Frankrijk, hebben archeologen werktuigen gevonden die door leerlooiers gebruikt werden. Het lijkt alsof wij deze werktuigen, die tegenwoordig nog gebruikt worden en alleen door de

techniek verfijnd zijn, afgekeken hebben van de Neanderthalers.

Het leerlooien is zeker nog 10.000 jaar ouder, dus voor dat de moderne mens in Europa kwam, want dat was 40.000 jaar geleden. Een bewijs dat de Neanderthaler niet uitgestorven is, alleen maar omdat hij technisch nog niet zo ver ontwikkeld was. Domme grotbewoners waren ze dus zeer zeker niet, want de datering sluit fouten uit. Blijft de vraag waarom ze uitgestorven zijn. We kunnen verder raadselen.

Mei 2014: Opgaan in je hobby

Ik ben altijd bezig met postzegels. Je kunt inderdaad spreken van een virus. Er gaat vrijwel geen dag voorbij waarin ik niet op de een of andere manier met de filatelie bezig ben. Als ik de krant lees gaan mijn oren rechtop staan als postzegels ter sprake komen. Is er iets interessants uit te halen voor een leuk artikel? Als iemand anders iets publiceert over de filatelie, ga ik direct in mijn eigen verzameling zoeken of dat inderdaad zo is of misschien ook in mijn verzameling aanwezig is. In een gesprek moet ik echt oppassen want voor dat ik het weet sta ik anderen aan de kop te zeuren over postzegels en niet iedereen ziet wat in 'dat oud papier', zoals mijn vrouw dat wel eens spottend noemt.

Ik ben in de orde van Oranje Nassau opgenomen op voorspraak van menige filatelist en van de postzegelarij.

Zelfs op vakantie blijft dat virus mij plagen. We gaan ver weg, om echt los te komen van de dagelijkse beslommeringen, hoewel je thuis vaak veel luxer de zomer door komt, kruipen we in een caravan want anders laat je niet los. En wat is het eerste dat ik koop in Frankrijk: het Franse postzegelblad!

Ik zit op paaszaterdag 's middags naar de 'Amstel Gold Race' op de televisie te kijken. Best een heel leuk programma, met het volle voordeel van het prachtige weer. Zo mag ik Limburg graag zien. Zelfs Mart Smeets is verdraagbaar. Hij heeft het over de velden vol met bloeiende paardenbloemen waarboven een buizerd zweeft. En de renners maar zwoegen, het schijnt een heel moeilijk parkoers te zijn, voor menige beroepsrenner te zwaar, want de

volgende dag vallen er veel renners af. En dan komt 'de Kneet' opeens met de verklaring: het is immers 'een koers op een postzegel' dit gekronkel door het Limburgse landschap. Ze organiseren deze roemrijke klassieker, met zo'n lengte van 250 kilometer, door een gebied van 20 bij 20 vierkante kilometer.

Die uitdrukking 'de koers op de postzegel' komt daarna meerdere malen terug, ik raak er helemaal van hoteldebotel. Na afloop van de directe uitzending ben ik er helemaal van overtuigd. Je kunt heel veel ontdekken in zo'n kleine postzegel. Met een binoculair kun je turen naar plaatfouten en druk-afwijkingen. Ik heb tot nu toe al eens op een postzegel afgedrukt gestaan. Maar nu is het is me eindelijk gelukt, ik vereenzelvig me zo met mijn hobby, dat ik nu in een postzegel woon!

Herfst 2014: Verzamelaars en Europa

Dubois vertelt (37)

Toen ik student was, dat was in het grijze verleden, ongeveer 40 jaar geleden, reed ik elke dag heen en weer. Ik woonde in Heerlen (Nederland) en studeerde in Aken (Duitsland). De afstand was gering, maar 10 kilometer. Het verschil was geweldig: het waren twee verschillende werelden. Men spreekt verschillende talen. Het waren twee verschillende culturen. Praktisch moest je altijd opletten het goede geld bij je te hebben, want de prijzen volgden altijd de hoogste koers. Veel jaren heb ik altijd tien procent te veel betaald. De grenscontrole, je moest stoppen. Paspoort laten zien en koffer openen. Die was net als mijn beurs, altijd leeg. Ik haatte die groene uniformen, die je, vaak niet direct vriendelijk en altijd autoritair, vroegen om uit je auto te stappen.

Ik vond er maar niets aan, die grens. Het is een systematische onnatuurlijke beperking van de menselijke gevoelens en ontwikkelingsmogelijkheden. Voor mij was bijvoorbeeld, het ijzeren gordijn onoverkomelijk. Alleen het idee al je te moeten onderwerpen, heeft me er van weerhouden om aan zeer goedkope studiereizen van de universiteit naar Oost-Duitsland deel te nemen (Een busreis, één week Berlijn, inclusief bezoek aan Oost-Berlijn, 50 Dmark).

Wij, als Nederlandse studenten, gingen niet veel uit in Aken en namen niet veel deel aan studentenfeesten. Want in Duitsland waren ze niet gemakkelijk met alcohol achter het stuur. In Nederland en vooral België kneep de politie vaker een oogje toe.

Ik heb heel veel bekeuringen gekregen omdat op elke hoek in de dorpen, een autoweg was er nog niet, de snelheid gemeten werd. Apparatuur die in Nederland helemaal nog niet bekend was. Snelheidsmetingen met behulp van radar,

Ik was, om het zo eens te zeggen, een gedwongen Europeaan. Ook toen al was ik geïnteresseerd in postzegels, maar andere interesses hadden de overhand. De culturele verschillen tussen de verenigingen in Nederland en Duitsland waren zeer opvallend. In

de sociale sfeer was het verschil helemaal erg groot. Ik moet toegeven, eigenlijk was ik helemaal niet zo graag in Aken, ik voelde me er niet thuis. Ondertussen heeft er een enorme verandering plaats gevonden. De grensformaliteiten zijn verleden tijd. Ik ben in tien minuten in Aken. Ik hoef me geen zorgen meer te maken over de valuta. Aken heeft een grandioze evolutie doorgemaakt. Ze is aangenaam geworden.

Mijn vrouw en ik gaan er vaker naar toe, een beetje inkopen doen maar vooral om gezellig op een terrasje te zitten en koffie te drinken. Gelukkig is het alcoholbeleid nu overal hetzelfde en men past zich aan.

Tegenwoordig ga ik ook naar postzegelclubs aan de andere kant van de grens. Ik ben geëvolueerd van een 'gedwongen Europeaan' tot een 'enthousiaste Europeaan'. Ook

als verzamelaar heb ik een evolutie doorgemaakt. Ik verzamel niet meer om te verzamelen. Nee, het is de geschiedenis achter de zegels, die me interesseert. Daarom heb ik ook altijd onenigheid met de juryleden. Ik wil graag een verhaal vertellen en dat past vaak niet in het stramien van de juryregels.

Van die postzegelverhalen heb ik veel geleerd. Ik verzamel enthousiast Duitsland, naast natuurlijke historie. Waarom Duitsland, zult u vragen? Omdat je aan Duitsland de geschiedenis kunt aflezen. Wie zijn geschiedenis kent wordt het duidelijk waarom ik ook een enthousiaste Europeaan geworden ben. We hebben in deze wereld alleen maar een toekomst als we samenwerken.

Mijn fysiotherapeut is een Duitser, geboren in Aken. Heeft zijn studie in Nederland gedaan en spreekt voortreffelijk Nederlands, dat op zich al een reuze prestatie is. Hij woont in België. Dat was 50 jaar geleden niet mogelijk geweest.

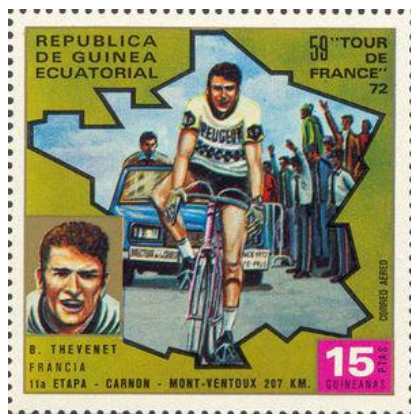
Natuurlijk zijn er nog verschillen, maar laten we ons voornemen om die niet groter te maken dan ze zijn. Het voorstel om een tol in te voeren voor buitenlanders kan een schot in eigen been worden. Ik heb eens berekend wat een Duitser zou moeten betalen wanneer wij in Nederland de zelfde berekening op buitenlanders zouden los laten. Dat betekent: men betaalt ongeveer 47% indirecte belasting via een vignet. Voor mijn auto heb ik dat eens berekend. Hij zou in Nederland een vignet moeten betalen ten bedrage van € 844,-. Dat zou de doodsteek voor de Europese gedachte worden.

Dergelijke domme besluiten trekken de Europeanen uit elkaar, men moet ze afwijzen en met alle middelen bestrijden. Hoe het überhaupt mogelijk is dat er politieke partijen zijn die in hun programma hebben staan: ‘ons land uit Europa!’ dommer kan het niet. Zelfs in ons drielandenpunt, hier tussen [Nederland, België en Duitsland zijn er sommige oenen die dat zeggen.

Ik hoop dat het gezonde verstand zal overwinnen. In ieder geval gaan stemmen voor Europa. Ik ben een Europeaan, lang leve Europa!

Sep. 2014: Internet

Op de camping wordt een gezellige avond georganiseerd. Een goede gelegenheid om eens kennis te maken met wat er zoal allemaal op zo’n camping verzameld is. Ik heb naast een professor in de Bio gezeten en naast een Zwitserse ex-wereldkampioen gewichtheffen. Er was een Nederlandse jongeman die voortreffelijk Frans sprak en

alles wilde weten over de wielrennerij van die oude Franse wielermaniaci. Hij was pas geslaagd voor zijn atheneum en wilde de Mont Ventoux op.

“Ben je dan zo’n wielrenner?”

“Nee, maar dat is de enige manier om mijn hoofd leeg te krijgen voordat ik ga drummen”. Hij bleek de vaste drummer van drie professionele bands en hij ging terug want hij moest optreden op het ‘North Sea Jazz Festival’!

En natuurlijk de jongeman uit Heerlen, gehandicapt, die met slechts één been de Mont Ventoux op is gefietst op een normale racefiets. Redenen genoeg om eens gezellig te praten en elkaars wederwaardigheden uit te wisselen. Helaas, een deel van de meute trekt asociaal een

tablet of x-pad tevoorschijn en begint te tikken op hun 'sociale media'. Dit is nu exact ook de reden van de ondergang van de filatelie. Het is begonnen met de TV. Een tijdverslinder waardoor je voor andere activiteiten 's avonds, niets meer over houdt. Nu komt de genadeslag door de 'sociale media'. De paar minuten echt sociaal contact met elkaar, noemde men vroeger 'praten', worden weggenomen door een continu getik op tablets en wat dies meer zij.

En ja, ik maak ook intensief gebruik van mijn computer, maar het Facebook gebeuren bijvoorbeeld begint me op de zenuwen te werken. Voor aardige mensen, die ik vroeger één keer per 3 jaar ontmoette, word ik nu voortdurend herinnerd aan hun verjaardagen. Onnozele berichten over begonnen vriendschappen of even zo onnozele acties en reclame vullen mijn scherm en vreten tijd. Vooral; ook omdat het verslavende karakter van deze media je dwingen zo snel je aan je bureau zit, te kijken en te lezen.

Het wordt tijd dat ik ga schiften, kieskeuriger word. Helaas, zonder kunnen we niet meer, het kan ook een hulpstuk zijn, maar de filatelie zoals hij was, diepgravend, goed opgemaakt, doordacht en leerzaam, is niet meer.

Dit FakTuweeltje wordt per email gestuurd. Een verspreiding per post wordt te kostbaar!

Okt. 2014: Aantekenen

Uiteraard doe ik mee aan onze internationale tentoonstelling Europhila 2014 in Vaasa (Finland). Het is wel een heel eind weg. De Slovenen kruipen met z'n allen in een busje en rijden dag en nacht om er op tijd te zijn. Maar dat doe ik niet meer. Ik ga ook niet, zoals onze Belgische fila-broeders, met het vliegtuig naar Finland. Je moet kieskeurig zijn met het aantal kilometers per jaar en Frankrijk slokt een heel groot deel daarvan op.

Tot nu toe sleepte onze Vlaamse broeders de verzamelingen mee in hun handbagage. Echter, alleen de voorzitter gaat op tijd en die hangt al vol met vele kilo's. Ik besluit om onze vrienden in Vaasa niet in de steek te laten en stuur de verzamelingen als aangetekend pakket Heb toch genoeg euro plakzegels en die wil ik daarvoor gebruiken.

Mijn vrouw handelt het af, ze moet toch toevallig naar de supermarkt. Ze vraagt hoeveel dat dan wel kost, verzekerd, aangetekend en wel en of het ook kan met al mijn plakzegels. Het meisje verklaart dat de kosten zo'n 56 euro's (!) bedragen en dat het plakken van zegels niet mag, immers de streepjescode moet via de computer etc.

Het pakket is weg en ik val van mijn stoel. Het 'trace and track' systeem laat wel zien dat mijn pakket op dinsdag aangekomen is, maar het duurt tot de morgen van de aanvang van de tentoonstelling voordat het op het postkantoor afgehaald kan worden. Iets later moet ik weer een brief aangetekend sturen, maar binnenslands. Ook nu weer worden mijn plakzegels niet geaccepteerd en leg ik mij weer daarbij neer. Ik heb eens aan onze 'erefakteur' Wolfgang gevraagd wat dat

nu in Duitsland kost en dan kom ik op heel wat lagere bedragen uit. Daar kost het aantekenen van een brief slechts € 2,15. Terwijl het hier € 7,95 kost. Bij de commissievergadering ontstaat een flinke discussie over dit onderwerp. Albert verstuurd zijn aangetekende stukken altijd met zijn eigen euro plakzegels en inderdaad: het zou toch raar zijn als je speciaal voor zo'n brief gekochte zegels niet daarvoor zou mogen gebruiken.

Volgende keer plak ik de brief of het pakket helemaal vol. Maar dan moet het meisje natuurlijk gaan rekenen en ik vrees dat daar de oorzaak zit van het probleem. Zelf heb ik ook al de grootste moeite om het juiste porto inclusief aantekenenrecht te berekenen. Ik heb de indruk dat daar de schoen wrikt. Ze zitten een half uur te worstelen met een rekenmachientje. Ze kunnen gewoon niet meer rekenen.

Nov. 2014: Tentoonstellen

Zo, nog een week en dan hebben we de tentoonstelling alweer achter de rug. Het is toch weer een hele operatie, waarbij je moet oppassen dat de routine, die we zo langzamerhand hebben opgebouwd geen roet in het eten gooit.

Het teamwork in de commissie en in het bestuur is voorbeeldig.

De hoeveelste tentoonstelling is dit nu onderhand? Ik moet diep graven en kom tot een totaal van zes tentoonstellingen, te beginnen in 1990, zo'n 25 jaar geleden. De eerste twee

werden gehouden in Meerssen, daar hadden we de zaal voor nop.

Sindsdien is het steeds moeilijker geworden om zo'n manifestatie kostenneutraal te organiseren. De eerste twee keer hielden we nog geld over! Kom

daar maar eens om op dit moment. De medewerking van de buitenwereld is minimaal. Denk maar niet dat je iemand uit het openbare of publieke leven vindt om zo'n tentoonstelling te openen. In België heb je zo een minister te pakken

en krijg je veel presentjes en subsidies. Soms denk ik wel eens: 'zijn wij filatelisten melaats of hebben we de zwarte builenpest, of zo?'

Als wij de Bond niet hadden en de GSE, dan kon je een tentoonstelling gevoegelijk vergeten. Maar ook lokaal: de gemeente subsidieert eenmalig, 35 euro, die wij natuurlijk in dank aanvaarden.

Zou bij gelegenheid van het feit dat het spoor langs Klimmen en Voerendaal 100 jaar bestaat,

een wat ruimere ondersteuning niet mogelijk zijn?

Forget it! Ze hangen de affiches niet eens op.

Als je 'De Uitkijk' vraagt om een artikeltje te publiceren, krijg je een man aan de telefoon die je vertelt dat je maar een advertentie moet zetten, "want u verkoopt toch postzegels?"

Dommer kan het niet!

Maar het parochieblaadje is wel te vermurwen, naast de harmonie en de computercursus, nu ook eens postzegels,...goh!

Heb je bij een ander lokaal trompettertje, nu eens op tijd, de aankondiging in gestuurd, heeft de uitgever, opeens, na 30 jaar, de ‘deadline’ twee weken vervroegd!

Toch moeten er in Voerendaal zo’n 800 mensen zijn die postzegels sparen, op basis van de laatste statistische gegevens. Je hebt er geen statistiek voor nodig om te weten dat het allemaal oudere mensen zijn. Op weg naar de ‘participatie maatschappij’, zou je toch verwachten dat zo’n initiatief wat meer ondersteund zou worden. Maar goed, wij laten ons niet klein krijgen, we gaan gewoon door met onze succesvolle verenigingsavonden.

Of een tentoonstelling nog tot de mogelijkheden behoort in de toekomst, betwijfel ik.

Herfst 2014: Die Postzegels toch

Dubois vertelt (38)

Het seizoen is voorbij. De gepensioneerden kruipen weg in hun tuin of gaan op vakantie. Ik zit momenteel in Zuid-Frankrijk in mijn caravan en blijf uit de buurt van de postzegel, hoewel het virus voortdurend de kop opsteekt. Het eerste wat ik doe als ik hier aankom, is het Franse postzegelblad kopen. Dat inspireert me steeds weer en levert me stof om na te denken.

Ik realiseer me dat ik, steeds als het over mijn hobby gaat, in mijn opwindung een beetje te enthousiast word, ja zelfs een beetje naïef. Daardoor kom ik steeds weer in rare situaties terecht en snijd mezelf af en toe in mijn eigen vingers. Zoals toen, in Aken, op een zondagmorgen. Ik kom terug van de postzegelclub en heb goede zin, want ik heb een paar leuke stukken voor mijn thematische verzameling kunnen bemachtigen. Ik heb ook enige goede contacten kunnen leggen.

Voor mij rijdt een juffrouw op een fiets. Wat is die allemaal aan het uithalen, midden op de rijweg? Ze slingert en zwalkt, waar wil die naar toe? Ik wil in ieder geval geen juffrouw onder mijn wielen. Ik wijk een beetje uit, kijk zo geconcentreerd naar de rug van die juffrouw, dat ik een stoplicht, dat daar ergens boven een winkelruit hangt, over het hoofd zie. En daar flitst het ook al. De juffrouw buigt met een behoorlijk boog precies in de tegenoverliggende straat. Een paar dagen later krijg ik een brief van de politiepresident met een leuke foto en de vraag of ik dat misschien geweest was.

Ik informeer bij een Duitse vriend en hij voorspelt me een boete van 350 Euro en intrekking van mijn rijbewijs voor langere tijd. Hij raadt me aan om contact op te nemen met een advocaat, want om in Duitsland niet meer te mogen rijden is bezwaarlijk als je zo dicht bij de grens woont. Dus ga ik naar een advocaat en die lacht als hij de foto ziet.

“Die grote zonnebril, die zou ik ook wel willen hebben”, zegt hij me,

“Daarmee herkent geen zwijn u! En omdat de Duitse politie niet mag informeren, heeft u nog een keertje geluk gehad. Ik zorg er voor dat u nergens last van heeft”.

De advocaat kostte me 350 Euro. Daar kun je een hoop postzegels voor kopen.

In onze vereniging krijgt men een idee voor de tentoonstelling in november onder het

motto: '100 jaar spoor in ons dorp' Ze willen eigen persoonlijke postzegels uitgeven. Daarvoor is een foto nodig van de oude spoorbrug en van een moderne trein. Deze brug stond er al in 1914. Ik krijg de opdracht om deze postzegels te realiseren en te bestellen. Een echt goed idee. Ik heb al een foto van een oude trein onder deze brug en nu wil ik er ook een met een moderne trein.

Is toch eenvoudig, niet? Je gaat er naar toe, je wacht tot er een trein komt en dan maak je een foto. Ik verlaat het perron en loop naast het spoor. De trein komt en toetert vriendelijk. Ik maak de foto's, prima.

Als ik naar het perron terugkeer staat er een man in uniform en vertelt me dat het verboden is om naast het spoor te lopen. Ik leg hem uit hoezo en waarom. Hij vindt het idee heel sympathiek maar hij moet me toch bekeuren. Alle waarschuwingslichten knipperen al, het hele spoor is in staat van alarm en de dienstregeling zijn al veranderd. Ik had het van tevoren moeten aanvragen.

Vroeger liep het hele dorp langs het spoor. Het helpt niets, de personalia worden opgenomen en dan kan ik met mijn foto's naar huis. Het zijn mooie postzegels geworden.

Een week later lag er een bekeuring van 150 Euro in de brievenbus. Wat ben ik toch een sufferd en echt naïef, wanneer het om mijn hobby gaat. Dan vergeet ik alles, ik had het kunnen weten.

En hoe gaat het met de postzegelverzamelaars? Vraag het me niet. Op dit ogenblik heb ik het idee dat het een uitstervend ras is. Menige verzamelaarsvriend heb ik dit seizoen verloren. Onze postzegelclub groeit, maar alleen omdat de andere verenigingen op sterven na dood zijn. De gemiddelde leeftijd van de verzamelaar is over de zestig. Het wordt nog eens een elitaire hobby.

En de Neanderthalers? Die maken een stormachtige ontwikkeling door. Hoewel ze uitgestorven zijn (maar misschien ook niet, in onze genen), vindt men steeds weer nieuwe raakpunten voor nieuwe inzichten en verbazingwekkende feiten. Hoewel men zegt dat ze uitgestorven zijn, blijven ze in het middelpunt van de gesprekken en wetenschappelijke discussies en men ontdekt zo ongeveer elke week iets nieuws.

Er verschijnen ook continue nieuwe postzegels, raar niet?

Dec. 2014: Conventies

Ik lees een boek: 'Gouden Tijden' heet het. Het gaat over het leven in Nederland zo'n 50 jaar geleden. Toen je nog elke ochtend met de kolenkit de kelder in moest en de

haard in de keuken opgestookt werd. De enige warme plek in het hele huis. Telefoneren deed je bij de buurman en vol bewondering keek je naar de enige auto in de straat, welk een rijkdom! Je kreeg je fiets toen je de communie deed, eentje met houten blokken op de trappers, want met die fiets zou je de volgende 20 jaar door moeten komen.

Iedereen hield zich aan de conventies, de afspraken die men met elkaar gemaakt had en daar legde men zich bij neer. Het jureren op de

postzegeltentoonstelling was een vanzelfsprekendheid en je volgde het juryrapport op de voet. Nu kan niemand zich meer neer leggen bij de conventies. Immers je er bij neerleggen heeft geen nieuws waarde, dan gebeurt er niets en dat is saai. Dat mag het leven niet zijn: saai en monotoon. Het leidt er toe dat de ontevredenheid alsmaar toeneemt en vaak onsmakelijke vormen gaat aannemen.

Je moet meediscussiëren over oud-wethouder van Rey! Hij moet zijn proces nog krijgen, maar is al veroordeeld. Het zal best wel een doortrapte politicus en zakenman zijn, maar het oordeel is nog altijd aan de rechter. Zo hebben we dat afgesproken, dat is de conventie!

Als de rechter dan uitspraak doet, alle belangen afwegend, dan bestaat men het ook nog hem te verwijten dat hij te slap is. De wet is noch te slap, noch te streng. De wet is een afspraak die we samen gemaakt hebben en waarmee iedereen zich akkoord heeft verklaard.

Men eist strengere maatregelen, het liefst zou men de dader lynchen! Men gaat voorbij aan de mogelijkheden die de wet daarvoor biedt, je kunt altijd in hoger beroep. En, ze vergeten dat jij vandaag slachtoffer, morgen ook dader kunt zijn en dan maar wat blij bent als men zich aan de conventies houdt.

In gedachten houd ik dat de grootste booswichten in de processie, altijd, onschuldig en biddend naar de hemel kijkend, voorop liepen. Dat geldt voor heel wat mensen. Toch hebben die meestal de grootste mond!

Dus, ik ga niet meediscussiëren over van Rey, noch mee demonstreren tegen die vermaledijde rechters. Als de jury of de scheids zegt: zo moet het, dan leg ik me daarbij neer of volg de daarvoor aangewezen paden.

Het leven hoeft echt niet altijd opwindend te zijn en nieuws waarde te hebben!

Jan. 2015: Leuk Oud Zeer

De jaarwisseling is altijd heel gezellig. Nu mag je het woord . gezellig, tegenwoordig niet meer gebruiken, maar ik doe het lekker toch. Dat ligt helemaal in de lijn van de

verwachting. Want wat gebeurt er natuurlijk als je met de hele familie bij elkaar zit: de oude koeien worden uit de sloot gehaald. Dat hoeft helemaal niet onaangenaam te zijn. Het leidt ook wel tot wat meer zelfinzicht en vaak tot grote hilariteit van alle aanwezigen.

Zo vertelt mijn zus dat ze altijd zo'n bewondering voor mij had. Ik zei bijvoorbeeld tegen mijn vader, die nogal sterk de kenmerken van de ouderwetse opvoeding hanteerde, gewoon 'nee', als ik vond dat hij het mis had. Als ik dan een hengst voor mijn kop dreigde te krijgen bleef ik gewoon staan. Zo van: 'kom maar op als je durft!'. En dat als 8-jarige!

Heb ik overigens mijn vader nooit kwalijk genomen, hij was ook maar het slachtoffer, c.q. product van zijn tijd.

'Jong geleerd, oud misdaan', met al die broers bij hem thuis was het hoogstwaarschijnlijk de enige manier voor mijn opa om die bende in toom te houden. Op 12 jarige leeftijd was ik tot het inzicht gekomen dat kerkbezoek een vrij nutteloze

aangelegenheid was en ik besloot niet meer te gaan.

Nou dat heeft in de familie behoorlijk wat reuring gegeven. Aangezien ik naar de HBS ging en een (onuitstaanbare) wijsneus was, vonden een aantal familieleden dat er dan misschien wel iets van waar zou zijn. Na een jaartje gaf mijn vader zijn verzet op, mijn oom zei: “loot dat jong noe toch gewaëre”.

Gelukkig heb ik meerdere zaken *niet* van mijn vader, bijvoorbeeld het ‘postzegelen’. Dat verzamelen vond hij maar ‘*abartig*’ zoals de Duitser zegt, en overbodig.

Ik speelde ook nooit met mijn zus, zegt ze. Wat een wonder...ze wilde nooit mee gaan, om fossielen te zoeken. Voor postzegels had ze al helemaal geen interesse. Dat heb ik allemaal van die aangetrouwde oom geërfd.

“Kan helemaal niet”, zegt mijn zus. Maar ik, als bioloog, weet wel beter: al doende kijk je de kunst af. Die oom, dacht ook aan andere dingen als alleen maar aan de mijn en het kaarten, de grote passies van mijn vader. Van de weeromstuit ben ik toen helemaal gestopt met het edele kaartspel.

Rond de jaarwisseling heb ik, vermurwd door de jaren, toch maar ook weer eens getoept (en gewonnen en gelachen!). Naderhand dacht ik: als ze mij weer aan het kaarten krijgen, wie weet gaat er eentje in de toekomst nog wel eens met de postzegels aan de slag!

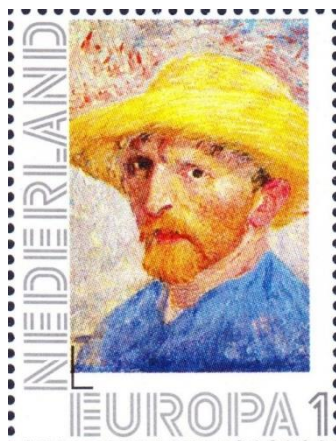
Voorbeeld doet volgen toch?

Feb. 2015: ‘Nieuwe Lente’ van Slag

De agenda voor dit jaar heeft de vorige keer in ons lijfblad gestaan. Het is even wennen, dit jaar nu eens geen tentoonstellingen of andere festiviteiten. Komt eigenlijk niet slecht uit, immers we moeten financieel even op verhaal komen. Hoewel, bij deze vereniging het adagium geldt: we hoeven er niet rijker van te worden.

Een van de activiteiten die op losse schroeven staat is Phila-Zuid in Mondriaan. Zelfs Mondriaan is in het defensief gedwongen, ook daar waart de geest van de bezuinigingen rond.

Het geld lijkt toch altijd belangrijker dan de mensen. Wat een vergissingen worden er nu gemaakt, denk maar eens aan al die ‘verwarde mensen’ die onbehandeld rond lopen. Men drijft de sociale verhoudingen naar een dieptepunt door alleen maar te

kijken naar het geld, niets is meer mogelijk. Vooral diegenen, meestal vrijwilligers en mantelzorgers, die nogal actief zijn in verenigingen en sociale instellingen worden er zwaar mee geconfronteerd.

De zin vergaat je af en toe als je ziet hoe levenswerk van jaren kapot wordt bezuinigd. Dat alles met de smoes: denk aan de toekomst, we moeten moderner en beter, hetgeen dan slechts een bezuinigingsoperatie blijkt te zijn.

Door al dat gereken, kunnen onze kinderen niet eens meer rekenen. Niemand heeft meer tijd om vrijwilligerswerk te doen, merkte de voorzitter van de voetbalvereniging op tijdens de presentatie van hun ‘totaal-idee’. Iedereen in de productieve leeftijd moet hard ‘sjoeften’ om de hypotheek bij elkaar te krijgen en hij moet steeds harder werken om toch minder te verdienen. Ik kan die Grieken wel

begrijpen hoor.

Ook de filatelisten kunnen de tijdsgeest niet uitbannen. Bij al die ellende zijn er ook instanties die nog eens extra zout in de wonde wrijven. Bijvoorbeeld PostNL, zij gaan een reeks postzegels uitgeven, die menige verzamelaar met een kleine beurs tot wanhoop gaat brengen: maar liefst zestig (60!) extra zegels over van Gogh, naast de gewone uitgaven. Dit in de vorm van een uitgifte van een serie van zestig 'Persoonlijke Postzegels'... financieel niet bijster aantrekkelijk: 50,60 euro! 40 postzegels voor nationale frankering á 0,69 = 27,60 euro. 20 postzegels voor internationale frankering á 1,15 = 23,00 euro.

De uitbaters van PostNL denken niet aan de filatelie, ook daar wordt alleen maar aan het grote geld gedacht en hoe ze er vóór de grote 'kladderadatsch' nog zoveel mogelijk uit kunnen slepen.

Lente 2015: Afval

Dubois vertelt (39)

Voor mij loopt een vrouw met hond. Ze laat de hond uit. Het is buiten de bebouwde kom. Mijn hond doet zijn behoefte altijd buiten de bebouwde kom, heeft hij van het begin af aan gedaan. De hond van deze vrouw ontlast zich en tot mijn verbazing pakt de vrouw een plastic tuut en pakt de ontlasting in. Ik pieker al: moet ze daar nu mee rond gaan lopen? Nee, een paar honderd meter verder gooit ze de tuut in de bosrand.

Des poedels kern van de milieuproblematiek in een notendop. Had ze nu alles laten liggen, zonder plastic tuut, zou het probleem door de natuur opgelost zijn en in enkele dagen verdwenen. Nu echter, zadelt ze onze kleinkinderen over vele generaties op met een dubbel milieuprobleem: plastic en poep.

Plastic is een echt groot probleem.

Thor Heyerdahl al, bracht na zijn Kon-Tiki expedities (vanaf 1947) verslag uit over de plastic

milieuvervuiling van de wereldzeeën.

Ik sta dertig jaar geleden, aan het mooiste witte strand van West-Java. Je ziet de kruipsporen van de reuzenschildpadden. De planten die hier groeien en bloeien, staan er in groot-formaat, bij ons zijn het dure kamerplanten die nooit bloeien, hier staan ze in volle bloei. Duizenden mini-krabbetjes golven in de richting van de zee. Dan

opeens, midden in dat tropische sprookje, dobbert daar een plastic mayonaise emmer van Rémia in de golven.

Tegenwoordig duikt men op bepaalde plaatsen in de oceanen in een zogenaamde 'plastic-soep'. Een Nederlandse student (Boyan Slat, 19 jaar) heeft over dit probleem nagedacht en heeft op basis van de zeestromingen een grote ring ontworpen waar het plastic vanzelf in drijft. Dan wordt het

door op zonne-energie lopende motoren, verzameld. Het kan dan met behulp van schepen afgevoerd worden. Kost geen arbeid. Dit ontwerp is getest en functioneert. Hij heeft nu geld bijeen verzameld en de productie van deze drijvende ringen komt op gang.

Rest ons de poep. In het straatbeeld is het natuurlijk ondragelijk. Maar voor wie, zoals ik, aan de rand van een dorp woont, is het wel het beste dat je je hond zijn zaakje buiten de bebouwde kom laat opknappen. Een paar dagen later is het probleem vanzelf opgelost.

Natuurlijk beginnen de boeren meteen te klagen, maar dat doen ze altijd. Er zouden ziektes verspreid worden, maar als ik zie en ruik, hoeveel bio-industrie mest op het land gegooid wordt, dan kan ik me daar echt niet over opwinden.

Bij mensen is het een iets groter probleem. Gewoon menselijke uitwerpselen als mest op het land gooien, is bij die mensenmassa's die tegenwoordig in de steden leven niet mogelijk. In de middeleeuwen moet het ongelofelijk gestonken hebben in de steden. In Versailles was oorspronkelijk geen toilet te vinden. In het grote paleis van Würzburg ook niet, zo heb ik begrepen tijdens onze excursie gedurende het weekend in Iphofen. Men deed het gewoon op de vloer en de grote hoeveelheid personeel ruimde het dan wel op. Eau de cologne was zeer noodzakelijk. Op Java, zie je 's ochtends vroeg de mensen midden in de velden gehurkt zitten met de broek over de knieën.

Gelukkig hebben wij de biologische afbraak industrieel technisch kunnen versnellen met behulp van reinigingsinstallaties. Hier en nu zal er van onze poep weinig overblijven.

Bij de Neanderthalers zou dat ook zo zijn geweest, als niet een Neanderthalerin zou hebben gezegd: "Poep asjeblijft in de lege buurgrot!"

Niet eens zo zeer vanwege het stinken, maar meer omdat poepen in het open veld tot zeer gevaarlijke situaties zou kunnen leiden. Als je daar zo zit, ben je een gemakkelijke buit voor die gekke sabeltandtijger die daar buiten rond sluipt. Dus asjeblijft liever in de buurgrot.

Het aantal Neanderthalers liep sowieso al terug. Nu heeft men in die grotten in Gibraltar, die ooit hoog boven zeeniveau lagen, gefossiliseerde poep gevonden. Het blijkt dat het menu van onze oud-neven complexer was als we dachten. Bijvoorbeeld: er werd veel meer groente gegeten en ook mosselen. Echte fijnproevers dus.

Ik denk ook dat poep voor onze ontwikkeling veel belangrijker is dan wij denken. Als ik bijvoorbeeld het gedrag van mijn hond bestudeer, dan zou dat wel eens de reden geweest kunnen zijn waarom die wilde dieren bij ons ingeburgerd zijn en zo aan ons hangen. Mijn hond vindt menselijke uitwerpselen een delicatessen en ruikt het op een afstand van meer dan honderd meter. Die honden hadden de keus: een keer een beenham of heel veel keren een amuse op het dagelijkse menu. Gelukkig hebben ze voor het laatste gekozen.

Nu zult u vragen: wat heeft dat met postzegels van doen? Nou ja, bij het enthousiasme waarmee in bepaalde landen postzegels verschijnen, zou het me niet verbazen als er ooit een zegel met een 'hoop' erop verschijnt. Voor mijn verzameling natuurlijk het liefste een Neanderthaler hoop uit Gibraltar.

Mrt. 2015: Bravoure

Een aantal foto's komt voorbij op facebook. Van een gala ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van mijn vroegere studentenvereniging. Ben al langere tijd geen lid meer van die club, soms moet je eens ophouden met het verleden.

Ik verbaas me over de mooie mensen die er op staan. Tuurlijk, ze zijn jong, maar als ik het vergelijk met de foto's uit onze tijd, dan waren wij maar een stelletje samengeraapte provo's. Baardapen met lang haar. Eigenlijk foeilelijk, denk ik nu.

Tegenwoordig zijn ze glad geschoren, goed gekapt, super netjes aangekleed, allemaal filmsterren en glamourgirls. Wat is er mis gegaan, of is er wel iets misgegaan? Bij die baardapen, krijg je meteen al van die onveilige

gevoelens, immers alle toestanden nu, worden veroorzaakt door personen en individuen met een dergelijk uiterlijk.

Toen, was ik ook idealist, socialist, communist en wat al niet meer. De jaren 68, we gingen met bravoure op de barricade, tenminste dat schreeuwden we. We lieten het wel uit ons hoofd om het ook te doen: provinciale provocateurs. Toch werd ik door

mijn medestrijders een beetje raar aangekeken, ik had weliswaar (en heb nog steeds) een baard en vond ook dat alles socialer moest, hield ook van de Stones, trapte tegen het gezag en propageerde het gescheiden papierafval... maar verzamelde ook postzegels! Gelukkig zijn die puberale en juveniele oprispingen overgedreven, ondanks de baard. Daarvoor is het hoofd kaal geworden.

Kan me zo voorstellen dat een hobby de radicalisering wat tegenwerkt. Tegenwoordig is postzegel verzamelen natuurlijk helemaal uit ("Opa, wat zijn eigenlijk postzegels?")

Als die religieuze rakkertjes, terroristen in de dop, nu eens fanatiek lid van een voetbalclub waren geweest met

kans op een profstatus? Zouden ze dan in het Midden Oosten gezeten hebben? Het is een kwetsbare leeftijd zo tussen de 14 en 26. Dan worden de grootste oenen nog vervelend.

Niet voor niets lag de dienstplicht precies in deze leeftijdsfase. Vraag aan iemand van boven de 25 mee te vechten. Hij heeft, misschien al een relatie of hij is zelfs vader of hard bezig met zijn carrière. De kans dat ze zich doodvechten is verkeken.

Er is nog veel werk aan de winkel.

Laat ze vooral fanatiek supporter zijn en zich af en toe een beetje kloppen met de politie. Altijd beter dan met Kalasjnikovs op onschuldige burgers schieten... of zie ik het verkeerd?

Maar met de postzegels zal ik maar niet aankomen.

Lente 2015: Het Overzicht

Dubois vertelt (40)

Op de zolder staan ongeveer 3000 dia's. Weet u nog wat dat zijn? Dia's? Dat was in de zeventiger jaren het modernste en het beste wat er was op het gebied van de fotografie. Altijd haarscherp, met de beste kleurweergave en onverslijtbaar.

Ernaast liggen in dozen en kisten ook nog honderden foto's. Als ik ooit gepensioneerd raak zoek ik alles uit en breng het geheel op orde, zei ik 4 jaar geleden.

Of je kinderen hebt doet eigenlijk niets ter zake want als je het ondermaanse verwisselen moet voor het eeuwige, wordt alles gegarandeerd in de container gekieperd en vergeten. De kinderen interesseert het niet, pas als ze zelf gepensioneerd worden komt ook de interesse, maar dan is het te laat. Je kunt dan niet meer vragen wie dat ook al weer was, hoe heette die tante ook al weer, enzovoorts. Er ligt een schat aan informatie.

Toen we in Berlijn die buitengewone excursie in het Natuurhistorische Museum gemaakt hebben, viel me op dat er in de kelder nog heel veel niet uitgepakte kisten stonden. Die lagen daar al sinds 1910 en men heeft nooit de kans gekregen om ze door een vakkracht te laten uitzoeken.

Welke schatten liggen daarin verborgen? Het zijn artefacten en fossielen die al eens, een keer door vakkrachten opgegraven zijn, dus sowieso de moeite om eens bekeken te worden. Het zelfde speelt in Leiden in het 'Natuurhistorische Museum'. Veel kisten die Dubois, mijn eerbiedwaardige naamgenoot, ongeveer 100 jaar geleden uit Indonesië meebracht, liggen onbekeken, nog altijd in de kelder en er is geen geld om ze te laten bestuderen. Dan krijgt de professor in Leiden een stimulerings prijs van de staat en hij zet het geld in om deze kisten te laten openen en te onderzoeken. Zes mensen houden zich er mee bezig.

Die Dubois heeft veel uit Trinil op Java meegesleept. Veel beenderen en artefacten die in samenhang met de Homo erectus zijn gevonden. Hij dacht overigens dat het mensapen waren, want hij noemde het individu waar de schedel van afkomstig was Pithecanthropus erectus. Nu weten we dat het een echte Hominidensoort was, Homo erectus is tegenwoordig zijn juiste naam.

Naast heel veel knoken, vindt men ook mosselschelpen, overigens van zoetwater mosselen. Deze grote mosselen kamen toen heel veel voor in de rivieren. Hier heeft men er voornamelijk vanwege de parels op gevist, die soms er in zitten. In Monschau is een conglomeraat van juweliers in het dorp vanwege de zoetwater mosselen die daar vroeger in de riviertjes zaten met hun parels.

Een Australische student bekijkt die fossielen ook en fotografeert ze. Toen hij terug was in zijn geboorteland, ontdekt hij dat er krassen op de gefossiliseerde mosselschelpen te zien zijn. Het moeten krassen zijn die er opzettelijk op aangebracht zijn. Zo ontdekt men dat ook de Homo erectus, zich op de een of andere manier in abstracte bejippen kon uiten. Men heeft deze krassen onderzocht: zij zijn

daadwerkelijk 500.000 jaar geleden ontstaan door handwerk. Sommigen praten al over ‘kunst’. Op deze manier begint de kunst kalender opeens veel eerder dan men eerst dacht. Toen begon de kalender van de ‘kunstueringen’ zo’n 100.000 jaar geleden met de stenen artefacten uit Oost-Afrika.

Verbazingwekkend nieuws dus. Als u eens op Facebook op ‘Geology page’ surft, krijgt u een tsunami aan dergelijke berichten dagelijks, over u heen. Alles verandert zo snel, dat je het overzicht zou kunnen verliezen. Zo hebben de ontdekkingen in Georgië de stamboom zo wezenlijk verandert, dat het inmiddels tamelijk chaotisch geworden is. Iedere dag volgen nieuwe ontdekkingen. Elke dag krijgt de stamboom zomaar uit het niets, nieuwe takken.

Ikzelf heb voorlopig het overzicht verloren. Kan er niet iemand een overzichtelijke stamboom fabriceren, zou heel behulpzaam zijn voor de onwetende leek.

Apr. 2015: Doet ‘t er toe?

Naar aanleiding van het lezingentoernooi waar ik ook aanwezig was, ben ik toch wel aan het denken gezet. Bij de organisatie van onze evenementen vallen wij altijd op door onze gastvrijheid. Het resultaat is dat iedereen altijd toch wel graag naar Zuid-Limburg komt als er weer eens een tentoonstelling of iets dergelijks is. Ligt misschien ook wel een beetje in onze aard, altijd op z’n minst koffie met vlaai, en géén kadergeld.

Ooit belde iemand van de NVTF mij op, met een dringend verzoek mee te doen aan een tentoonstelling in Mondorf les Bains in Luxemburg. Ze hadden een tekort aan exposanten, of ik niet alsjeblieft, alsjeblieft... Dus wat doet de gek? Hij zegt toe en denkt: als ze me vragen dan zal daar ook wel wat tegenover staan. *‘Forget it!’* Ik moest kadergeld betalen zonder einde, Ik mocht zelf de zaak gaan ophangen en ook weer afhalen. In de prijzen viel ik niet want er hing een of andere rijke stinkerd met proefdrukken en andere unieke dure stukken, die met de prijzen aan de haal ging. Bij het afhalen werd ik begeleid door vrouw en schoonmoeder, die lekker uit wilden gaan eten en in dat gat was bijna niets te vinden. Al met al heeft die uitnodiging mij honderden guldens gekost. Ik was genezen van het internationaal tentoonstellen.

Met wie valt of staat zo’n filatelistische manifestatie eigenlijk? Met de deelnemers, zult u natuurlijk meteen zeggen. Als je ziet hoe die over het algemeen behandeld worden, zou je denken dat ze de sluitpost vormen. Maar zonder deelnemers geen tentoonstelling, geen toernooi.

Iedereen klaagt dat de bereidheid om tentoon te stellen zo klein is. De bondsbonzen worden in de watten gelegd. De officials worden begeleid. De simpele deelnemer mag het zelf uit zoeken. Dat heeft er toe geleid dat mijn bereidheid om tentoon te stellen of in concurrentie, een lezing te houden, bijna tot nul is gedaald. Heb je er dan niets voor over, zul je vragen. Jawel! Vraag me om een lezing te geven en ik kom. Ik vraag in

principe niets, als het in de omgeving is. Is het verder weg, dan mag je, als je gevraagd wordt, toch een reisonkostenvergoeding en een broodje kaas verwachten.

Je moet de filatelie steunen, zorgen dat meer mensen enthousiast worden. De houding van de organisatoren is gewoon hautain te noemen.

Misschien dat het twintig jaar geleden nog lukte om verzamelaars zo gek te krijgen, tegen hoge kosten, deel te nemen. Als je nu in het buitenland tentoon wilt stellen, ben je al vlug een paar honderd euro kwijt, alleen aan kadergeld.

Zou je mijn vrouw eens moeten horen!

Mei 2015: School

Oh ja, ik heb ook nog lesgegeven in filatelie op school, tijdens mijn ‘glansvolle’ carrière (voor zover überhaupt in het onderwijs mogelijk!). Dat was in het kader van zogenaamde ‘hulplessen’ Sommige leerlingen waren zo goed, dat ‘hulplessen’ overbodig waren en die kregen dan wat leuks, bijvoorbeeld filatelie lessen. Ik heb ze laten zien hoe ze aangenaam en nuttig hun tijd kunnen verdoen met postzegels. Vonden ze best leuk, maar ja toen bestonden postzegels ook nog. Nu zijn al die

hulplessen wegbezuinigd en mogen ze blij zijn als ze wat extra rekenlessen krijgen, want dat leer je niet meer op de lagere school.

Als er dan weer eens een publieke storm van verontwaardiging opsteekt door bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen, draait iedereen meteen richting onderwijs. Nu vindt men het opeens usance dat leerlingen leren hoe je je moet gedragen, hoe je je fatsoen houdt. En ja, dat mag dan ‘het onderwijs opsoppen.

De neergang is begonnen toen docenten zich niet meer konden kleden. Na de HOS nota werden de salarissen van jonge leerkrachten grandioos verlaagd en dat zag en rook je meteen. De kleding veranderde van colbert naar T-shirt en flodderbroek. De aftershave veranderde van ‘Eau Sauvage’ van Dior in een watertje van het Kruidvat.

Als de uitstraling weg is en je het gezag alleen nog kunt ontlenen aan je kennis, dan vallen er velen door de mand. Je moet eigenlijk alle zeilen bijzetten om je gezag te ondersteunen en daarbij zijn kleding en opstelling belangrijke hulpmiddelen.

Helaas werkt de ‘democratisering’ in de andere richting. Vooral jongere leraren ondermijnden de gezagsverhoudingen door te proberen terug te vallen naar het benaderingsniveau van de leerling. De voornaam was een geliefd middel om de populaire jongen uit te hangen bij de leerlingen. Maar liefde laat zich niet kopen en dat hebben die gabbertjes heel snel in de gaten. Ik ben niet voor democratie in de klas maar voor rechtvaardigheid.

Nu moeten diezelfde leraren de leerlingen mores leren! Maar dan in de oorspronkelijke betekenis: leren hoe je je moet gedragen. Dat je niet bij het eerste zonnestraaltje half naakt door de school kunt lopen, of dat je altijd netjes mijnheer en mevrouw zegt. Dat je de rommel die je maakt ook opruimt en niet antwoordt op het opruimbevel van de leerkracht: ”daar ben ik toch niet voor ingehuurd!” Waarna je als toezichthoudende leraar een beker yoghurt naar je hoofd krijgt!

Jun. 2015: Willy

Ik sta voor de PostNL balie in de supermarkt. Voor mij staat een jongeman met een brief in de hand. Hij vraagt aan de juffrouw die achter de kassa staat:

“Mag ik een ‘blauwe Willy’ van u?” Ze kijkt hem stomverbaasd aan.

“Een blauwe Willy?” vraagt ze.

“Ja”, zegt hij, “een blauwe Willy en geen rooie, want in de brief zit maar een blaadje en ook geen zilveren want hij is voor binnen Nederland!”

Ik moet mijn lachkramp beheersen. Tuurlijk denk ik onmiddellijk aan de leus die jaren geleden op de muur hing, in ons biologielokaal, in het kader van de preventie-campagne tegen geslachtsziektes: *‘don’t be silly, put a condom on your willy!’*.

Een paar dagen later zie ik op de voorpagina van mijn krant: de kop: ‘Waar is Willy?’ En weer een paar dagen later volgt er een immense discussie over het gebruik van de

koosnaam ‘Willy’ door het volk voor onze vorst. Veel mensen vinden het respectloos en afkeurenswaardig.

Ik weet het niet, het verbaast me dat deze bijnaam zo snel ingeburgerd is. Nog meer omdat tegenwoordig het verschijnsel ‘bijnamen’ niet meer voorkomt. Vroeger op school kreeg iedere leraar, die iets voorstelde, een bijnaam. Bij ons had je ‘de neus’, ‘puntje’ en berucht was ‘de beer’. Mijn schoonvader gaf iedereen op de camping ook een bijnaam, het was gewoon een sport om de grappigste bijnamen te verzinnen.

Toen ik zelf leraar werd, ontdekte ik dat leraren het eigenlijk wel leuk vonden als ze een bijnaam kregen. Ze keurden het naar buiten uit, natuurlijk af, maar voor zichzelf vonden ze het toch wel een eer om een bijnaam toebedeeld te krijgen. Het was eigenlijk een vorm van respect. Je kreeg pas een bijnaam als je respect en gezag had opgebouwd bij de leerlingen. Kreeg je geen bijnaam dan was je niets en bleef je niets.

Het was een hele toer om de bijnamen van je leerlingen los te peuteren, om er achter te komen hoe je genoemd werd. Sommigen houden vol dat ze tot hun pensionering niet geweten hebben wat hun bijnaam was. Maar gek genoeg, met het verdwijnen van het respect voor de leraar verdween ook het fenomeen ‘bijnaam’.

Dat ZKH. Willem Alexander, zo snel het nodige respect zou verdienen zodat hij nu al een bijnaam heeft, had ik niet verwacht. In dit geval is het alleen wat ‘lullig’ voor hem in het buitenland. Net als ene professor Prik, hij veranderde zijn naam, toen hij internationaal bekend werd, toch maar in Perrick, zie ik Willem Alexander niet zo snel doen

Aug. 2015: Te Veel

We kennen een ongekennde periode van welvaart. Die duurt al sinds de jaren vijftig van de vorige eeuw. Een groot goed. Door de samenwerking in Europa is voorkomen dat men zich steeds weer in de haren vliegt. Wij konden ons leven leiden en niet lijden, zoals bij mijn ouders en grootouders, die in één of (opa) zelfs twee wereldoorlogen terecht kwamen.

Mijn ouders zaten in de bloei van hun leven achter geblindeerde ramen en brachten

een groot deel van hun heerlijke zomeravonden, door in de kelder in grote angst voor een bom op hun hoofd.

Bij mijn Opa was de huisraad zeer beperkt. Immers als je weer eens moest verhuizen om wat voor reden dan ook, moest alles op één sjoepkar passen. Toen hij uit België, met zijn gezin gevlucht was voor de gevolgen van de ‘Grote Oorlog’ had hij geen cent te makken en verhuisde elke tweede maand zodat hij een maand huur kon overslaan.

Pas na de tweede wereldoorlog konden mijn vader en moeder ook eens wat duurdere spulletjes kopen. Toen begon het opstapelen. Van generatie op generatie neemt de hoeveelheid spullen toe en nu zitten we er tot over onze oren in en weten op een gegeven moment niet meer waar we ze moeten laten. Je krijgt nu andere zorgen: wat gaat er mee gebeuren als wij dit ondermaanse verlaten? Die massa's foto's en dia's. Al die boeken, prachtige boeken.

Voor de Grzimek dierenencyclopedie heb ik, als student, jaren lang krom gelegen, nu liggen ze op de rommelmarkt voor 2 tientjes! Wat moet je ermee, ikzelf Google even als ik wat weten moet. Ook de postzegels kunnen voor menigeen een probleem vormen, vooral nu de geldelijke waarde duidelijk terugloopt. De teleurgestelde reacties van de kinderen wanneer ze horen dat die door Pa geroemde verzameling, die hij zo mooi vond en die zeker ook waardevol was, op de markt slechts een paar euro's oplevert.

De stapeling van eigendommen is zeker een probleem, maar alleen voor diegene die er een probleem van maakt. Mijn adagio is en dat zeg ik tegen alle mensen die met deze frustraties rondlopen: in je laatste hemd zitten geen zakken en je kunt er dan ook niet meer van genieten. Je hobby is er om nu van te genieten en zolang je er plezier van hebt, geniet er dan ook van. Als jij omkiept, is er altijd wel iemand die het stokje overneemt en zo niet... RD4 weet er wel raad mee. Laat die welvaart geen molensteen om je nek worden, je leeft maar één keer.

Zomer 2015: Neustadt

Dubois vertelt (41)

Tot mijn stomme verbazing zegt mijn vrouw: “Waarom ga je niet naar Neustadt? Ga met de trein!”

Het programma lijkt me erg interessant en je hebt het nodig zodat je ideeënproductie weer eens wordt opgejaagd. Sinds ik gepensioneerd ben is de inspiratie duidelijk verminderd. De contacten met collega's en leerlingen was

altijd een bron voor inspiratie waaruit je je laven kon.

De voorwaarde is echter dat ik alleen ga, want we hebben kleinkinderen en een hond... Dan zijn er opeens stakingen. Mijn reis is via het internet geboekt. Ik haat onzekerheid. Gelukkig staken ze zo lang, dat een staking in de periode dat ik naar Neustadt ga, onwaarschijnlijk is. Een interbellum zonder stakingen.

Ik stap op donderdagmorgen in de trein en opeens komen er hele massa's binnen, met bierflessen in de hand. De vrouwen ontkurken champagneflessen en het wordt heel gezellig in de regionale trein. In een of ander dorp stapt de hele bende uit en opeens is het weer rustig. Later maken de verzamelaars-vrienden me duidelijk dat het hier om "vaderdag" gaat. Er zijn toch gekke gewoontes en tradities?

Het is een lange reis, zeven uur, maar daardoor smaakt het grote bier na afloop in het hotel des te betert. Het is fijn om de bekende gezichten weer te zien. Hoewel het aantal is verminderd, het is afhankelijk van de ouderdom, het wordt een elitaire hobby.

De eerste avond lopen we het programma door. De nieuwe voorzitter presenteert de doorloop alsof hij dat dagelijks doet. Dat geeft zeer veel vertrouwen, moet ik zeggen. Dit vertrouwen wordt in de volgende dagen bevestigd. Die man kent verdorie Jan en alleman hier.

Het is heerlijk om zich mee te laten voeren in de stroom van het programma. Je laat de verbazing over je heen komen. Je hoeft verder niets te doen dan je te verbazen en de interessante zaken over je heen te laten komen. Wat opvalt, is hoe men hier met de culturele erfenissen omgaat. Ik heb daar in mijn laatste column al over geschreven, hoe men bij mij thuis in de regio, de historie van de mijnen zo snel mogelijk heeft laten verdwijnen. Hier worden de oude groeves en mijnen verzorgd en door veel enthousiaste vrijwilligers geleid.

De grotten waren ook zeer interessant De uren vliegen voorbij. Snel een hap bij de bus, ook zo een fantastisch idee. Je hoeft niet urenlang in een restaurant te wachten en je vergooit niet meer tijd dan nodig voor het middageten. Je eet sowieso veel te veel in deze dagen. Het eten in het hotel was eenvoudig maar erg goed.

De 'Reichsburg Kyffhausen' was werkelijk machtig, de oude 'Willy' werd hier echt vereerd.

Wanneer ik dit opschrijf moet ik aan onze koning denken. De koning is in zeer korte tijd erg populair geworden met als koosnaam 'Willy'. Onze koning wordt nu door iedereen 'Willy' genoemd en dat in zeer korte tijd.

Terug naar Neustadt. Altijd weer dat aanstekende enthousiasme van de gidsen, sommige zijn zo jong. Maar wel zeer vriendelijk, zeer spits en altijd klaar voor een discussie met die oude ervaren kerels. Raar dat deze jongeren zich zo aangetrokken voelen door de mijnhistorie. Thuis is dat ook zo. Een paar dagen voor mijn reis was ik

te gast bij een boekpresentatie. Een zoon van een voormalige buurman heeft een roman geschreven: “Zwarte Droom” heet het werk. Ik zal het nu gedurende mijn vakantie in Frankrijk gaan lezen. Hij schrijft over een kompel die een carrière ambieert bij het theater. Niet als kunstenaar maar als technische medewerker. De schrijver noemt hem ,X , en het lukt die persoon inderdaad om uit die mijn te komen en als

theatertechnicus te beginnen. Hij beschrijft, volgens de kritieken, de atmosfeer van de jaren vijftig in onze omgeving heel goed. Verschillende oude kompels lezen het werk vooraf en bekritisieren het, zodat het zo authentiek mogelijk is. Dan komt er een van hen en zegt: „Je hebt heel goed het levensverhaal van ,X , verwerkt“. Het blijkt dat die persoon daadwerkelijk met dezelfde naam, bestaat, kompel was en ook later bij het theater is

gekomen. De betreffende persoon was bij de boekpresentatie aanwezig, inmiddels over de tachtig en hij heeft het eerste exemplaar in ontvangst mogen nemen. Kijk, daar geniet ik van.

In Neustadt gaat de tijd razendsnel voorbij. Daar komt dan de heerlijke atmosfeer tijdens de excursies ook nog bij. Je hoeft je niet met de dagelijks zorgen bezig te houden. Je kunt je volledig op het program concentreren terwijl je rondgereden wordt. Een van de hoogtepunten is het bezoek aan de ‘Außenstelle Mittelbau DORA’ van het KZ Buchenwald. Onvoorstelbaar wat hier in een paar maanden gepresteerd werd. Helaas voor het verkeerde doel. We hebben het museum en drie onderaardse gangen bezocht. Voor deze drie gangen hadden we een uur nodig. En dat was naar mijn schatting slechts 2 procent van alle gangen. Weer thuis heb ik het aan mijn zoon verteld en hem de foto’s laten zien. Hij vertelde mij, enige tijd geleden, erover, omdat hij een uitzending op National Geographic gezien had en nu kon zijn vader hem de foto’s laten zien.

Als deze krachten en die energie voor goede doelen gebruikt zou zijn! Ook hier groot respect voor hoe men met de geschiedenis omgaat. Niets wordt verdonkeremaand, men laat kristalhelder zien hoe het geweest is en je mag hopen dat het er toe leidt dat zo iets nooit meer gebeurt. Ondertussen weten de Duitsers hoe met geschiedenis om te gaan, *chapeau!*

Voor opa, want zo mag ik mij inmiddels noemen, is de tocht met de smalspoortrein een hoogtepunt. Dat is een echte toeristenmagneet, die toch ook nog steeds voor het normale passagiersvervoer gebruikt wordt. Nou, daar moet ik nog eens met mijn kleinkinderen naar toe! Heerlijk deze oude technieken die nog steeds functioneren. Daar kan geen museum aan tippen.

De jaarvergadering verliep tegen de verwachting in, eigenlijk, zonder problemen. Dat

ik dat nog eens mag meemaken. Ik ben nog een dag gebleven en heb 's middags de burcht bezocht. Heerlijke dorpen zijn deze stadjes in de 'Süd-Harz'.

Ieder nadeel heeft zijn voordeel, zei eens de bekende Nederlandse voetbal filosoof Cruyff. Dat de tijd stil is blijven staan in deze omgeving betaalt zich nu uit. Waar vindt je in het westen deze heerlijke dorpen nog, waar het straatbeeld niet ontsierd wordt door moderne gebouwen en akelige villa's. Een genot om hier, naar de burcht toe,

doorheen te wandelen. Daar aangekomen heb ik op een terras een kop thee 'Friesentraum' gedronken en daarna een glas rode streekwijn. Ik ben 's avonds bij de 'Tatort', in slaap gevallen, een teken dat zulke dagen zeer intensief zijn.

De treinreis, de volgende dag ging wezenlijk sneller dan op de heenreis. In ieder geval tot Keulen. Daar was het internationale treinverkeer onderbroken.

Een bovenleiding van de ICE-lijn was gebroken. Nou ja, je kunt ook niet alles hebben. Toch ICE en geen stakingen. Nadat ik thuis opgewonden over mijn belevenissen, is mijn vrouw meteen begonnen om via het internet informaties op te vragen over hotels in de nabijheid van de Lüneburger Heide te zoeken, waar ook honden toegestaan zijn. En de heren Bergmann, Hofer en Baumbach.... Ik zal eens nadenken over een bijnaam, ze hebben het verdiend.

Sep. 2015: Dagen van 38 Uur

We komen terug van vakantie. Nou ja... vakantie, we verplaatsen het huishouden drie maanden naar zuidelijker streken. Alles prima gegaan, lekker rustig, een super zomer.

Terug thuis sluit ik de computer weer aan en niets doet het! Ook de telefoon is stil. We contacteren Ziggo en wat blijkt: ons modem heeft de geest gegeven. Voeg daarbij het feit dat ik in de herkeuring zit voor mijn rijbewijs, waardoor ik niet mag rijden omdat ik dan niet verzekerd ben, dus dan ben je perfect onbereikbaar!

Een rustige week, waarin ik veel kan postzegelen, volgt. Mijn vrouw handelt het Ziggo-gebeuren af. Naast een nieuw modem krijgen we ook 'gratis en voor niets' een nieuw apparaat, dat hier

in huis 'het kastje' heet en de zenders voor de televisie regelt. Ik vraag aan mijn vrouw waarom het oude 'kastje' vernieuwd moet worden.

"Moet niet", zegt ze "maar het is gratis en biedt veel meer mogelijkheden... en we krijgen er een zender met heel veel series en films gratis bij, dus dat wordt smullen". Ik kijk een beetje benauwd. Bij het zien van die berg kabels bij het nieuw aangeleverde 'kastje', slaat me meteen al de schrik om het hart.

"We krijgen een monteur erbij", stelt mijn vrouw me gerust. De monteur, een sympathieke jongeman, oud-leerling, sleutelt en verkabelt dat het een ware lust is. Het resultaat is na een half uurtje zichtbaar. Mijn vrouw jubelt: we kunnen nu zomaar films

zien, maar ook, tegen betaling, recente producties. We kunnen programma's herstarten, zodat je ze vanaf het begin kunt zien. Je kunt programma's in de herhaling zien. Je kunt zes programma's tegelijk opnemen. Kortom een scala aan mogelijkheden waarbij dan ook nog komt dat mijn vrouw de televisie ook nog op haar iPad kan bekijken. Ik kijk een beetje beteuterd.

“Wat zit je nu te iezegrimmigen?”, vraagt ze. Ik kijk haar aan en zeg:

“De dag heeft maar 24 uur. Hoe moet ik dat allemaal verwerkt krijgen, al die series en films?” De laatste serie, die ik aangeleverd kreeg op ‘stick’, van mijn kinderen, over een gefrustreerde scheikunde leraar die via drugs grof geld verdiende, sprak me wel (te) enorm aan. Het gevolg was dat ik uren achter elkaar heb zitten turen.

Achteraf vroeg ik me af: ben je er nu gelukkiger of wijzer van geworden? Gelukkiger of wijzer dan nadat je een paar uur hebt zitten pincetheffen? De realiteit leert, dat ik, als ik moe ben, gewoon naar bed ga, en daar verandert geen interessant programma wat aan.

Herfst 2015: De Ineenstorting

Dubois vertelt (42)

Het lijkt wel of onze vertrouwde wereld in elkaar stort. Het begint met de teloorgang van heersende ideeën en met de ineenstorting van de economie. Als je dan niet elastisch bent en je weet aan te passen en je buiten je dagelijkse cirkeltje gaat oriënteren, kan dat heel verkeerd aflopen.

De ondergang begint al met ons culturele meerwaardigheids gevoel. Europa, de bakermat van de cultuur. Flauwekul. Hou op met dat idee dat ons continent het begin was van alle moderne culturen.

Op de eerste plaats blijkt al dat de mens niet in Europa, maar in Afrika is ontstaan. ‘De zwarte Eva!’

Dan blijkt dat de landbouw niet hier, maar in het Midden Oosten is ontstaan.

Nou, we hadden toch nog de grottschilderingen van Chauvet en Altamira. En al die mooie ‘Venus-figures’ die men gevonden heeft. Nu ontdekt men in Sulawesi in Indonesië grottschilderingen die wezenlijk ouder zijn als de Europese (40.000 jaar. Dan vinden ze in Gibraltar ook nog kunst van Neanderthalers.

Het waren dus niet zo maar eenvoudige steppenbewoners, die eigenlijk als fouten in de evolutie bekeken moesten worden, ze konden al abstract denken. De totale ondergang van het idee dat het Avondland de bakermat van kunst en cultuur zou zijn geweest, komt door een paar krassen op wat mosselschelpen uit Java, waarover ik al in aflevering 40 heb bericht. Een totale teleurstelling! Van de troon gestoten hangen we desolaat rond, maar het leven gaat door.

Het lijkt wel of hetzelfde in de economie gebeurt. Hier is het nu 50 jaar geleden dat de mijnen gesloten werden. Al heel vroeg had men hier in de gaten dat de kolen uit onze bodem alleen nog maar verliezen zouden opleveren. Te duur, delving te moeilijk en te gevaarlijk. En, men zou niemand meer vinden die nog bereid is ondergronds te werken, of men zou weer buitenlandse werkkrachten moeten gaan importeren.

In Australië en Amerika liggen de kolen in het daglicht aan de oppervlakte. Je hoeft alleen maar met een bagger rond te rijden en de kolen op te scheppen en klaar is Kees. Daarbij kwamen ook nog eens de olie en het gas.

Energieproblemen zouden er niet zijn. Dus 50 jaar geleden besloot men de mijnen te sluiten en vervangende arbeidsplaatsen voor de regio te zoeken. Maar omdat de kompels tot dan toe altijd goed verzorgd werden en er voor hen gedacht werd, hadden ze niet het inzicht en de mogelijkheden, om zich te vermannen en nieuwe wegen in te slaan. Ook de overheid was te star.

Men keek met grote ogen naar Den Haag, die beloofd hadden te subsidiëren. Dan zou alles goed komen. Veel firma's, vooral die bedrijven die ongetwijfeld zonder financiële steun niet zouden overleven, werden opgericht in het kolengebied. Ze

gingen na enige tijd weer even snel failliet. Onze regio had lange tijd de grootste werkeloosheid in Nederland. Pas toen de subsidies uit Brussel konden komen, kwam men ertoe om ook eens over de grens te kijken.

Nu is de werkeloosheid op het normale niveau en er zijn niet alleen gezonde industriële bedrijven, maar ook wetenschappelijke researchcentra en een universiteit, die nauw

met de buitenlandse universiteiten om ons heen, samenwerkt.

Als je wilt overleven moet je je aanpassen en verder kijken dan je neus lang is. Dat betekent ook eens over de grens kijken. Misschien zelfs Europees! In veel gebieden in Duitsland begint dat spel nu pas. In veel regio's sluiten de mijnen nu pas, omdat men de globale concurrentie niet meer ontwijken kan.

Bij de opening van de herdenking van de mijnsluitingen 50 jaar geleden, hield de Europese vice-president Frans Timmermans (voormalige minister van Buitenlandse Zaken van Nederland) een rede. Hij is in onze regio opgegroeid, heeft dezelfde middelbare school bezocht als ik. Hij spreekt zes talen vloeiend, heeft het leven van een mijnwerker zelf meegemaakt. Zijn Opa was een kompel Zijn vader is er onderuit gekomen doordat hij zich via het militair eraan kon onttrekken. Hij schreeuwt het van de daken in zijn redevoering:

“Denk over de grenzen heen, werk samen en zoek nieuwe mogelijkheden. Breek de grenzen af, laat de kinderen ook Duits leren, dat zal veel uitmaken. Wacht niet tot de politiek je helpt, want dan kun je lang wachten!”

Eigenlijk is het net als de evolutie: wie zich niet aanpast, zal uitsterven, zoals die oude Darwin ons al geleerd heeft

Okt. 2015: Het “Michel-effect”

Zo vlug als je iets gaat beschrijven en vastleggen, krijgen een hoop mensen altijd de neiging om dat voor de absolute waarheid te houden.

In mijn vorige leven, op school, hadden we daar heel veel last van. Werden nieuwe pedagogische inzichten beschreven dan stortte zich een hele meute ‘deskundologen’ op de materie en dan hoorde je er niet bij als je reserves had. Er waren er, die er hun

beroep van maakten en met een ware bekeringsdrift stad en land af gingen om iedereen tot de nieuwe inzichten te bekeren. Kan me nog herinneren hoe er weer eens een, zwaar betaalde, ‘studiedag’ door zo’n instituut georganiseerd werd en iemand heel enthousiast begon te kakelen over ‘differentiatie binnen klasverband’.

Een oudere collega stond op en vroeg hoe lang betreffende spreker voor de klas had gestaan. Deze kwam na een tijdje stotteren met ampele 12 weken waarna hij zich was gaan specialiseren in de universitaire pedagogie, dus proefklasjes van 12 man. Wij stonden op en hebben de zaal verlaten, terug naar onze klassen van 30-33 man.

Uitgeverij Michel doet het zelfde. Zo vlug als er in die catalogus een waarde aan een zegel wordt toegekend, wrijven de handelaren zich in de handen. Ongestempeld meteen twee keer de verkoopwaarde en voor gestempeld een minimale waarde van 10 of 25 cent. Postzegelverzamelaars die om wat voor reden dan ook hun collectie moeten

wegdoen of iets willen verkopen beginnen meteen te rekenen. Een album met 1000 keer de zelfde zegel is dan al gauw 250 euro waard. De praktijk leert dat je er misschien één euro voor krijgt.

Doe daar nog bij dat op het ogenblik, om voor de hand liggende redenen de prijzen sowieso laag zijn en er volgt een lange reeks van teleurstellingen.

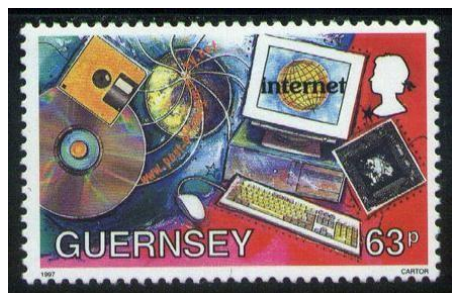
“Maar de waarde staat toch in de Michel!” wordt dan vaak gezegd.

Kijkt u wel eens naar ‘Kunst of Kitsch’? Zal voor verzamelaars zeker aantrekkelijk zijn. Na een expertise, waarbij de deskundige hopelijk niet – zelfs letterlijk - de ‘plank’ mislaat, volgt dan altijd het moment suprême: wat is het waard? Valt u niet op dat dan altijd gezegd wordt: ‘als u dit, nu zou willen kopen....’ En dan volgt een immens ‘ohhh bedrag’. Je zou echter moeten vragen: ‘wat als ik het wil verkopen?’ Frans Hogervorst zei altijd:

”Het is wat de gek er voor geeft. De kunst is die gek te vinden, dan verdient je geld”. Hij had gelijk!

Nov. 2015: Meuren of geuren?

Wij wandelen veel met de hond. Vooral in voorjaar en herfst is dat een geurenfestival. Persoonlijk vind ik de herfst het lekkerst ruiken. Gek, maar die rottende geuren, eigenlijk fermentatie geuren, zijn een feest voor mijn neus. Bij de productie van thee

laat men de blaadjes rotten en dan ontstaat die overweldigende geur, ik kan uren boven een theepakje hangen.

Maar smaken en geuren verschillen. In het voorjaar vind ik de geur van hondsroos eigenlijk een soort van parfum. Maar mijn vrouw vindt het vies, ze zegt: ‘piesgeur’!

De herinneringen die aan bepaalde geuren hangen zijn vaak verbazingwekkend. Een vleug van een geurtje kan me meteen verplaatsen in situaties van jaren geleden. De geur van de ODB bakkerij in de Geerstraat, hangt nog steeds in mijn neus en slaat dan ook meteen in

mijn maag, daar krijg je berehonger van.

De geur van een goede sigaar, jongens wat een feest! Het is dat het roken zo verslavend is en gewoon zo slecht voor je gezondheid, anders...

Toen ik voor het eerst geconfronteerd werd met postzegels ging dat aan de hand van een oud album van mijn oom. Dat kwam van de zolder en daar hing ook zo'n specifieke geur aan. In die tijd altijd vermengd met de geur van tabak. Postzegels verzamelen zonder te roken kon niet. Trouwens je had altijd gebrek aan sigarenkistjes, toch?

Als ik nu mijn postzegelkamer binnenkom, ruik ik postzegels puur. De tabaksrook geur is weg. Voor mij is dit een feest van herkenning en verbonden aan talloze herinneringen. Maar mijn vrouw vindt het maar meuren, naar 'oud papier' zegt ze altijd, wanneer ze begint over 'of het niet eens tijd wordt om op te ruimen en schoon te maken'. Gelukkig geldt er een strikt verbod tot het betreden en aanraken van mijn postzegelafdeling. Schoonmaken en opruimen mag ook alleen maar door één geautoriseerd persoon... en dat ben ik alleen!

Je moet je koninkrijk verdedigen totdat de koning dood is. Lang leve de koning!

Herfst 2015: Apen

Dubois vertelt (43)

In Nederland is er een traditioneel fenomeen 'Sinterklaas'. Zijn verjaardag viert hij op 5 december. Oorspronkelijk was hij een bisschop in Turkije die op de een of andere manier in Spanje terecht is gekomen. Daar stond hij bekend als een heel vriendelijke en vooral kindvriendelijk persoon. Al in de 17e eeuw werd het een traditie te doen alsof hij op 5 december uit Spanje naar Nederland kwam om daar de kinderen met cadeaus te verwennen.

In Duitsland kent men het fenomeen 'kerstman' en die twee samen heeft in Amerika geleid tot de 'Santa Claus'. Deze laatste is altijd in begeleiding van elanden is, moet de Kerstman alles alleen doen. De Nederlandse Sinterklaas echter, heeft volgens goed koloniaal gebruik, een 'zwarte Piet', ter beschikking die het zware werk, zoals het slepen met cadeaus, mag doen en tevens ook nog voor pedagogische doelen gebruikt, c.q. misbruikt wordt. Als een kind niet gehoorzaam is, dan loopt het de kans dat hij, niet alleen geen cadeaus krijgt, maar ook dat hij in een grote zak mee naar Spanje genomen wordt.

Zwarte Piet is zwart, al enige honderd jaar. Voor Nederlanders een vast gegeven, voor de meeste anderskleurige Nederlanders is dat helemaal geen probleem. Maar enkelen hebben klachten geuit en dat heeft er toe geleid dat men zich tot in hoogste instantie bij de Verenigde Naties, bij het comité voor mensen met een Afrikaanse afstamming, er mee bezig gehouden heeft. Men is daar tot de conclusie gekomen dat er sprake is van 'zwarte discriminatie'.

Als of die, bij de Verenigde Naties, niets beters te doen hebben, denk ik dan. Dat heeft er toe geleid dat, in ieder geval in de grote steden, de intochten van Sinterklaas, begeleid worden met 'Pieten' met allerlei kleuren. Overigens wordt de 'zwarte Piet' tegenwoordig meer als een soort clown neergezet, een kindervriend zonder

bijbedoelingen. Wat brengt mensen er toe om tegen zo een fenomeen te protesteren?

Omdat ze natuurlijk in het verleden vanwege hun huidskleur gediscrimineerd zijn. Neem bijvoorbeeld de ergerniswekkende apen-geluiden in de voetbalstadions wanneer een gekleurde speler een fout maakt. De relatie met dom en minderwaardig, zoals de apen nu eenmaal voorgesteld worden is niet uit te roeien.

Tegenwoordig weten we dat de apen heerlijk schepsels zijn, intelligent en levendig, het tegendeel van dom en apathisch en we moeten ons veel moeite doen om hun uitsterven te voorkomen, het zou voor de natuur en de mensheid een heel groot verlies zijn.

In 1860 vond er in Oxford een debat plaats. Dat was zeven maanden na de publicatie van het boek van Darwin: 'Over de Oorsprong van de Soorten'. Darwin zelf was te ziek om aan het debat deel te nemen. Zijn vriend en medestrijder, Huxley, viel voor hem in. Een publicatie van John William Draper uit New York werd gepresenteerd. In de discussie kwam het tot een woordenwisseling tussen bisschop Wilberforce en de primatoloog Thomas Henry Huxley. Wilberforce probeerde de theorie van Darwin te torpederen. Hij had het boek van Darwin niet gelezen, dat was duidelijk, maar hij stelde toch, de min of meer de theoretische, vraag aan Huxley:

“Stamt u van uw grootmoeders zijde of van uw grootvaders kant van de apen af?” Huxley was er spits op Wilberforce aan te vallen, omdat deze alleen de Bijbel als argument gebruikte en zich niet eens de moeite genomen had om zich te informeren. Huxley zou geantwoord hebben:

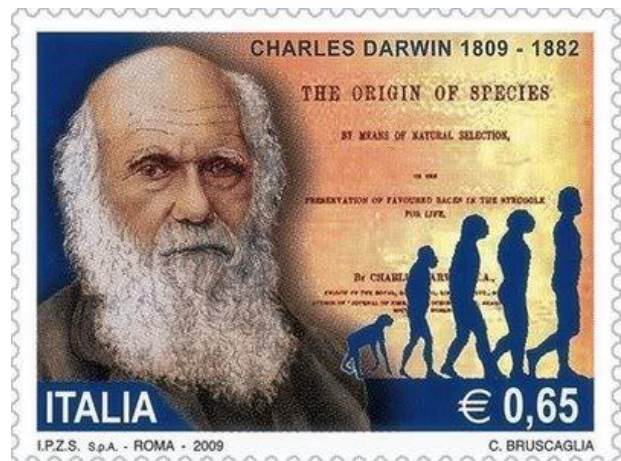
“Ik schaam me niet een aap tot mijn voorvaders te moeten rekenen,. Maar ik zou me wel schamen wanneer ik een man tot mijn voorvaders zou moeten rekenen, die zijn grote talenten zou gebruiken om de waarheid te verdonkeremanen”.

Ach, die arme apen. Trouwens waren onze voorouders apen? Wat je tegenwoordig in

de dierentuinen of in de jungle ziet, zijn apen (Pongidae). Onze gezamenlijke voorouders waren Australopithecinen. In de hele discussie over onze voorouders zouden 'apen' helemaal niet mogen voorkomen.

Zuid Afrika is de laatste tijd gezegend met heel veel interessante vondsten. Zoals 'het kind uit Taung'. Verschillende prachtige postzegels over dit onderwerp zijn al verschenen. Je hebt de indruk dat men er blij mee was. Onlangs heeft men weer sensationele

vondsten gedaan. De ‘Homo naledi’. De antropologen zijn blij, want deze vondsten zetten de hele ontstaansgeschiedenis van de mens op zijn kop. Het onderste gedeelte van onze stamboom verschuift een heel stuk in zuidelijke richting. Veel congressen zullen noodzakelijk zijn, voordat het een beetje duidelijk wordt wat deze vondsten voor de structuur van onze stamboom betekent.

De sensationele manier waarop men deze skeletten gevonden heeft, hebben we in menige televisie-uitzending kunnen zien. Het was ook wel de moeite waard, om in zo een zo’n gat te kruipen. Alleen erg magere antropologes konden naar binnen. Als je de beelden ziet krijg je voor je televisie een acute aanval van claustrofobie.

Verbazingwekkend hoe snel men deze vondsten bestudeerd heeft en ook gereconstrueerd heeft. Dat is te verklaren doordat Zuid-Afrika in de tussentijd een heel contingent aan antropologen verzameld heeft.

Zo verheugd als de wetenschappers waren om weer punten te verdienen voor Zuid Afrika, om dit prachtige land meer in het middelpunt van de hele wereld te brengen, zo ontluisterend waren de reacties in het land zelf. Er is een opstand ontstaan, na de bekendmaking van de ontdekkingen van de nieuwe menselijke voorvaderen.

Leidende Zuid Afrikaners, natuurlijk ondersteunt door de Zuid-Afrikaanse kerkenraad, zien in de ontdekking en de interpretatie ervan, een stuk van een racistische theorie, die bedoeld is om Afrikanen als ondermensen te beschouwen.

Zwelinzima Vavi, voormalige algemene secretaris van de vakbond Cosatu en trouwe aanhanger van het regerende ‘*African National Congress*’ (ANC) twitterde aan zijn driehonderdduizend aanhangers, dat hij er genoeg van had, om maar weer eens als een aap of zijn nakomelingen neergezet te worden. Het schouwspel uit 1860 schijnt zich weer eens te herhalen. Deze reactie heeft iedereen in de wereld verbaasd. Hij vroeg zich af:

“Moeten we wachten totdat alle zwarten in Europa vanwege de weersomstandigheden tot blanken geëvolueerd zijn? En de blanken in Afrika weer zwart zijn?” En verder:

“Ik ben geen kleinkind van een of andere aap of Baviaan. Klaar en uit!” Daarna: “Bewijs me wetenschappelijk dat ik dat ben!” Toen:

“Bewijs me dat ik toen een aap was en alsjeblieft kom me niet aan met oude Baviaanknoken. Heeft iemand ergens een Baviaan van mijn lengte gezien?”

Met betrekking tot de discriminatie van de Afro-Zweden zei het bovengenoemde VN comité:

“Gebrek aan historische kennis voedt het racisme en de intolerantie, en draagt zo bij aan het gebrek aan begrip voor de gevoelens van mensen die uit Afrika komen:”
‘L’histoire se répète!’

De Britse bioloog Richard Dawkins twitterde.

“De facto zijn wij allemaal Afrikaanse apen”. Naar mijn bescheiden mening, zou hij volkomen gelijk hebben... als hij gezegd had: Afrikaanse Australopithecinen, in plaats van apen.

Dec. 2015: Postzegels of brieven?

Wie blogt er niet tegenwoordig? Voor het deel van onze vereniging (zo'n 50%) dat in de moeilijkheden gaat komen vanwege het verdwijnen van de "blauwe brief", even uitleggen. Een blog is een internetsite waarop over één bepaald thema geschreven kan worden. Je hebt bijvoorbeeld 'Postzegelblog'. Daar wordt over postzegels geschreven en je kunt daar ook je commentaar geven.

Inmiddels is die 'Postzegelblog' veranderd in een voortdurende verhalenstroom over Leiden, immers, de handelaar die de blog dirigeert, zit daar in de buurt (en Leiden is natuurlijk héél interessant, er zijn veel postzegels over uitgegeven).

Maastricht komt nooit eens aan bod, jammer genoeg, omdat het zuiden sowieso altijd in de postzegels ontbreekt.

Maar goed, net als met de foto's vraag ik me bij al die schrijfsels af:

"Waar zijn ze over tien jaar?". Ik denk vergeten en verdwenen voor het nageslacht. Zo gaat het al met de familiefoto's. Bij de eerste de beste crash van de harde schijf gaat tien jaar familiegeschiedenis de afvoer in, weg en verdwenen!

Alle postzegels bij elkaar vertellen algemene geschiedenis. Mijn postzegelalbum is een geschiedenisboek. Maar een enkele brief kan ook een verhaal vertellen en story laten zien. Ik koop een album vanwege het album en daar zitten wat kantoor-brieven in. Bij nadere bestudering zie ik een bekende naam: Karel Appel. Een brief uit New York aan een ministerie in Den Haag, handgeschreven door Karel *him-self*. Hij woonde in die tijd, inderdaad, in New York. Prachtig document. Ik kan zeggen: "ik heb een echte Appel in mijn collectie."

Op het blog over de ontwikkelingsgeschiedenis van de mens op postzegels (ja zoiets bestaat!) schrijft men met eerbied en respect over Prof. R. von Koenigswald. Dit was een geoloog/ paleontoloog die als opvolger van Dubois, veel in Indonesië gewerkt heeft. Hij was het die door een

sympathiek Prisma pocketboekje te schrijven, in de jaren 60 van de vorige eeuw, mijn interesse voor de paleontologie en de geologie gewekt heeft

In Aken op de 'Tauschtag' vind ik opeens een brief die gestuurd is aan R. von Koenigswald, professor in Utrecht. De afzender uit Serawak, was blijkbaar niet erg rijk, want er zat het voor die tijd enorme bedrag van 94 guldencents aan strafport op. Iedereen op de blog was stink jaloers over zo'n mooi stuk.

Zo breng ik een stukje geschiedenis in het verhaal over paleoantropologie op postzegels.

Jan. 2016: Eén stempeltje, slechts

Goh, ik heb ook recht op Duitse Rente! Aanvragen per email. Kleinigheidje, denk je. Jeetje wat een formulier. Ik vul het zo goed mogelijk in: 'niet geschoten, is ook niets geraakt!' Na drie maanden krijg ik een brief:

"De aanvraag is afgewezen, maar ik kan het wel aanvragen"

Hoe ik die dikke brief ook bestudeer, ik snap er niets van. Dus ga ik naar de *Renten-Versicherung* in Aken. Je wordt heel vriendelijk te woord gestaan en met de

toezegging dat het met de ‘Rente’ goed zit en geregeld is, ga ik weer. Ik moet alleen ook de formulieren van de SVB invullen, die al toegezonden zijn, want door Europa, handelt de Nederlandse SVB het af, een goede zaak. Bij deze formulieren zit weer een Duits formulier, waarop ook gevraagd wordt wat ze allemaal al weten.

Maar daar moet een stempel op van mijn bank. Tja, leer mij die ouwe ‘pruusse-

stempelaere’ kennen. Dus, op maandagmorgen ga ik ‘even’. Er is nog maar één kantoor van mijn bank in de omgeving, in Heerlen. Mijn vrouw zegt:

“ga nu, want dan kun je vóór tien uur nog gratis parkeren!” Helaas, pindakaas: je moet ook vóór tien uur de parkeermeter vullen. Maar goed, alleen maar zo’n stempeltje, dus ik gooi één euro in die meter, dat is een duur kwartiertje!

Ik loop het oude postkantoor van Heerlen

binnen. Heb daar mijn jeugd zowat doorgebracht. Een rij van balies met ‘bankzaken’ erboven. Slechts één balie met ‘service’ en onbemand, geen goed omen. Toch ga ik daar maar staan.

Eén stempeltje slechts.

Ik word van de balie geplukt door een soort van ‘crisismanager’ in kraaijenpak die blijkbaar als functie heeft wachtende klanten gerust te stellen. Ik maak hem duidelijk dat ik maar één stempeltje nodig heb. Hij begint meteen uit te weiden over alle moeilijkheden die dat met zich mee brengt en dat ik toch echt maar beter op de bank kan gaan zitten wachten op mijn beurt.

“Of ik misschien een kopje koffie wil?”

Dan gaan mijn haren meteen overeind staan, als ze zo beginnen. Dan duurt het meestal lang. Na een kwartier wint de angst voor een vette bon (ik had al een blauwe zien lopen). Ik zeg de kraai dat ik toch maar de meter ga bijvullen. Net op tijd, anders was de ‘Rente’ van één jaar al weg geweest. Wanneer ik terug kom heeft mijn actie blijkbaar toch indruk gemaakt: ik kan meteen terecht en dan legt een andere kraai mij uit dat ik alles moet afgeven, ik krijg wel een set kopieën, de zoveelste. Alles wordt naar Amsterdam gestuurd en daar voorzien van dat stempeltje. Mij wordt meteen duidelijk waarom die banken zo veel personeel moeten ontslaan, te weinig doppers.

Lente 2016: Scheidslijnen

Dubois vertelt (44)

Een goeie mop: Een boerenzoon uit onze omgeving besluit een einde te maken aan zijn eenzaam bestaan. Hij wil trouwen. Maar er is een groot probleem, want in de familie gaat niets zonder de toestemming van ‘Omma’. Met bezwaard gemoed neemt hij zich voor om de aankondiging bij het avondeten te doen. Hij zegt;

“Lieve familie, ik ga trouwen“. Dan wordt eerst heel stil en iedereen kijkt in de richting van de ‘Omma’. De ‘Omma’ zegt luid:

“Manfred, maar niet met Liesbeth, haar vader heeft helemaal niets, geen land, geen

boerderij, niets!“.

„Maar ‘Omma’ ik wil; helemaal niet met Liesbeth!“ Zij:

“Maar ook niet met Klara. Die heeft al een kind, dus dat kan echt niet, echt!” Hij:

“Maar ‘Omma’ ik wil ook helemaal niet met Klara! Ik wil met Otto trouwen!“

Nu wordt het ijsig stil aan tafel. Na enige tijd zegt de ‘Omma’:

“Nee, komt helemaal niets van in... die is verdorie protestant!“

Je vraagt je af: waar liggen de scheidslijnen? Wat bepaalt, waarom mensen elkaar de koppen inslaan? Welke grenzen moeten overschreden worden? In Ethiopië heb ik de Awash streek bezocht Dat was, toen de regering nog marxistisch was. Er stonden nog

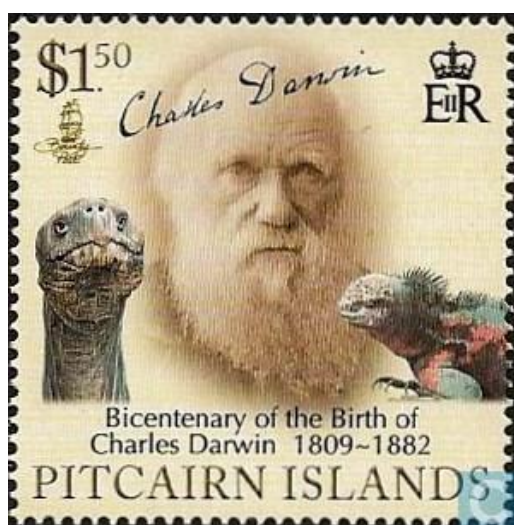

enkele paleizen van de voormalige keizer en die werden als hotel voor die enkele toerist gebruikt die de moed had, midden in de burgeroorlog, dit prachtige land te bezoeken. Deze streek is voor paleo-anthropologen een belangrijke plek, immers een paar miljoen jaar geleden heeft hier Lucy rondgelopen. De rivier speelt in deze streek een belangrijke rol, want de stammen op de linkeroever kunnen de stammen op de rechteroever niet uitstaan.

Het is begonnen met handen om een hals, daarna met messen en pijl en boog. Het is geëindigd met Kalasjnikovs, van de Russen gekregen en de MG 's, met dank aan de Amerikanen.

En nu dit hele land in oorlog was, een land van melk en honing gingen ze alle landbouw producties omzetten in bloemen productie. Deze bloemen werden dan naar Nederland verkocht (*flowers from Holland*). Van het zo verdiende geld werden heel snel nieuwe wapens gekocht.

Paleo-archeologen hebben op verschillende plaatsen wereldwijd, massagraven gevonden van vroege mensen, die duidelijk op gewelddadige wijze omgebracht zijn

Genocide is niet alleen een verschijnsel uit onze tijd. Dat is ook al honderdduizend jaar geleden in het Paleoceen gebeurd. Kleeft dat aan de Homo sapiens, aan ons dus? Wat is het dat er toe leidt, dat groepen mensen, andere groepen mensen vernietigen.

Waar liggen de scheidslijnen die bepalen waarom? Een antwoord komt van een nieuwe wetenschap die zich evolutionaire Psychologie noemt. Zij hebben ontdekt, dat de evolutie voor de mens ook wel eens nadelig kan zijn. In het begin dacht men: wie zich niet aanpast zal ondergaan.

De omstandigheden veranderen, net zoals toen bij de dinosauriërs. Als je je niet aanpast, of niet aanpassen kan, die verdwijnt. Klopt niet! Want de mensen hebben een nieuwe dimensie toegevoegd. We veranderen immers de omstandigheden zelf door onze evolutie. Ons brein is verantwoordelijk voor zogenaamde ‘volta’s’. Een ‘volta’ is een plotselinge verandering, bijvoorbeeld de agrarische revolutie, de industriële revolutie en uiteindelijk natuurlijk de digitale

revolutie. En dat moeten wij allemaal met ons ‘oer-brein’ verwerken. Soms gaat het goed maar soms gaat het ook fout. Dan spreken we van een ‘mismatch’. Dan krijgt ons ‘oer-brein’ het niet voor elkaar om zich aan te passen. Toen we boeren werden, kregen we de mogelijkheid om grote hoeveelheden voedsel te produceren. Calorie- en vetrijk

voedsel. Toen we nog jagers waren, was er alleen vlees, noten, vruchten en honing. Men beweegt zich als boer veel minder.

Het resultaat is een ‘mismatch’: obesitas. Het boerenleven zorgde ook voor veel meer kinderen, ook een ‘mismatch’. Soms vindt er ook een positieve aanpassing plaats. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om lactosesuikers te verteren. Dat was een voordeel vanwege de gedomesticeerde runderen die ons van melk konden voorzien. Aanvankelijk konden velen de melk niet verdragen. Ook nu nog zijn er hele volksstammen die geen melk verdragen kunnen. Vraag maar eens aan een Chinees of hij melk of

kaas zou willen hebben. Sommigen geven over bij de gedachte alleen al.

Met het boerenleven ontstond ook ander gedrag in de groep. Men heeft regels nodig om de organisatie van de groep niet te veel te ontregelen. De totaliteit van deze regels vormen cultuur.

Maar ook hierbij doet ons ‘oer-brein’ niet altijd mee. Dat komt tot uiting in een toename van kinderen met ADHD. Tegenwoordig slikken kinderen medicamenten, omdat ze anders niet kunnen functioneren.

Onze ‘mismatches’ lijken catastrofaal voor de natuur. Nog een tijdje en de tijger en de neushoorn kunnen het niet meer navertellen, een van de ergste gevolgen, vind ik.

Feb. 2016: Tegen!

Op dit moment lijkt het wel, of iedereen tegen is.

Je hoeft maar wat te doen of te zeggen, of je probeert bij te dragen aan de discussie of een oplossing te vinden, ze zijn tegen! Daarbij interesseert het niemand of ze hun eigen ramen ingooien, ze zijn tegen! Daarbij worden vaak argumenten gebruikt, die aantoonbaar fout zijn, die gewoon niet waar zijn. Iedere losse bewering in de digitale media wordt voor de hele, echte waarheid aangezien en zonder zich af te vragen of het wel juist is, is men tegen.

Asielzoekers opnemen? Tegen!

Voetbalveld in Klimmen? Tegen!

Samenwerking bij postzegelclubs? Tegen.

Je loopt je het vuur uit de sloffen om iets gedaan te krijgen, je wordt gevraagd om daarover iets te vertellen. Je komt de zaal binnen en daar zitten vijf mensen waarvan er een aantal al vanaf het begin alleen maar nee knikken en mompelen: tegen, komt niks van in, gaat niet door!

En dan is er nog helemaal niets gebeurd, nog niets beslist, nog geen enkel feit op tafel, alleen maar een idee: tegen! Er zijn zelfs partijen die sowieso altijd tegen zijn.

Als ze dan de kans krijgen om een beslissing te forceren die in hun richting gaat... zijn ze ook tegen. Wat moet je daar nu mee. Heel Nederland komt op deze manier in een

onbestuurbaar vacuüm terecht, waarvan we uiteindelijk allemaal de dupe worden. Maar pas op. In de zeventiger jaren was er een duo dat voorspelde al:

“de klêne man wordt altijd de djoep, de djoeperdepoe!”

Je moet juist van de nood een deugd maken, je moet negatieve zaken proberen om te buigen in positieve zaken en of voordelen. Daarvoor moet je misschien ook eens zeggen: ‘hé wacht ‘ns, het zou ook anders kunnen’. Daar hebben we in Nederland ons geld en onze welvaart mee verdiend en ons respect in de wereld.

De postzegelwereld dreigt ook aan dit ‘tegen-virus’ ten onder te gaan. In plaats van de nood een deugd te maken, om te buigen, is men overal tegen. En je ziet het resultaat om je heen: verval en aftakeling.

Terwijl in India, Brazilië en China de filatelie bloeit, de Syriërs en de Irakezen de grootste postzegelverzamelaars zijn en Griekenland een prachtig land om te verzamelen, zijn wij tegen.

De grote Darwin heeft het al voorspeld: wie zich niet aanpast gaat ten onder en verdwijnt van het wereldtoneel. Hou op met dat ‘tegen’, pas je aan en je zult overleven. Er is nog tijd om die ‘tegen-houding’ belachelijk te maken, er voor te zorgen dat mensen een beetje gaan nadenken.

Dat is voor het vaderland. en voor de filatelie de redding.

Lente 2016: Wiens schuld?

Dubois vertelt (45)

Komt een man bij de dokter. Hij klaagt dat hij de laatste tijd zo nerveus en gespannen is. De arts onderzoekt hem en komt tot de volgende conclusie: “Dat heb je van je kinderen geërfd”.

Met deze grap ben ik op school altijd met het hoofdstuk genetica begonnen. Vaak snapten ze hem niet. En dan meteen het volgende voorbeeld:

De moeder heeft bruine ogen, Vader heeft ook bruine ogen en is ook nog kleurenblind. Zoonlief heeft blauwe ogen en is ook kleurenblind. Van wie heeft de zoon die blauwe ogen en de kleurenblindheid geërfd?

Deze vraag zorgt voor de nodige verwarring. Het

blijkt namelijk dat niet de blauwogige postbode de vader is en dat de moeder ‘schuld’ is aan de kleurenblindheid. Complete chaos in de breinen.

Altijd weer die vraag: ‘Wiens schuld is het?’

Ik ben er aan gewend altijd de schuld te krijgen. Als een van onze kinderen iets uitgevreten had, kwam mijn vrouw na enige discussie altijd tot de conclusie:

“dat heeft hij van jou, immers je vader haalde ook zulke domme dingen uit”.

Opa rookte, de vader (ik) heb gerookt (is helaas waar), de kinderen roken ook! Papa is altijd de schuldige. Ik heb me er bij neergelegd.

Mijn twee zoons zijn in hun verschijning altijd elkaars tegenovergestelde, Zegt de een: ‘het is zwart’, dan kun je er donder op zeggen dat de ander zegt: ‘het is wit!’ Maar in een ding zijn ze gelijk: alle slechte eigenschappen hebben ze van mij geërfd. Het zij zo. Ik kijk geïnteresseerd toe hoe ze het met hun kinderen voor elkaar krijgen (of ook

niet). Nu heb ik de mogelijkheid de schuld af te schuiven.

En, of je het gelooft of niet, we komen weer uit bij onze neven de Neanderthalers.

Omdat ze elke keer weer mijn pad kruisen zal ik ze van nu aanduiden als , N-thalers'. Is ook beter want vanwege mijn dyslexie, die mijn tweede zoon natuurlijk van mij geërfd heeft (zegt mijn vrouw) verwissel ik op de computer altijd de 'e' en 'a', en dan moet ik het elke keer corrigeren.

Die N-thalers zijn de oorzaak van mogelijke depressies en zelfs misschien van rookverslaving.

Een Homo sapiens kon zich lang geleden niet in bedwang houden en heeft het met een N-thaler gedaan. Op die manier zijn kleine stukjes N-thaler DNA in ons genoom beland. Men heeft van ongeveer 30.000 patiënten het DNA vergeleken met het DNA uit oude N-thaler beenderen. Daaruit blijkt dat die lobbes met de hoge wenkbrauwen ons ook nog opgezaagd heeft met een snelle bloedstolling, obesitas, arteriosclerose, snellere verbranding door de zon, astma en hooikoorts.

Seks met de N-thaler heeft ons 2% van ons DNA opgeleverd. Sommige stukken zijn opvallend groot. Betekent dat, dat we daaraan alleen ellende over gehouden hebben? Nee, die 2% betekent dat het gaat om DNA waarmee we wat kunnen aanvangen.

Jammer, maar alleen de ziektes vallen op, zo schrijven de ontdekkers, in 'Science'.

Alle medailles hebben twee kanten. Bijvoorbeeld de snellere bloedstolling. Dit verhoogt weliswaar het risico tegenwoordig, op een hersenbloeding, maar vroeger zijn onze wonden sneller geheeld.

Wat is dan eigenlijk het voordeel ten aanzien van de rookverslaving. Dat is me een raadsel. Hoewel, hierdoor heb je misschien sneller de neiging om bij het kampvuur te kruipen waardoor je sociale gedrag natuurlijk enorm verbetert. Toen kenden ze de tabak en de sigaret nog niet, een N-thaler met een peuk in de mondhoek zul je niet vlug opgraven. Dus, of het N-thaler DNA alleen maar nadelen opgeleverd heeft is de vraag.

Omdat we patiënten dossiers gebruikt hebben om de eigenschappen te vergelijken, zijn alleen de ziektes opgevallen. Een ander kapsel en een blekere huidskleur zouden bijvoorbeeld ook veranderingen kunnen zijn die wij zo maar meegekregen hebben naar aanleiding van dit seksavontuur. Dan zijn we weer terug bij de schuldvraag. Als mijn vrouw weer eens roept:

“dat hebben ze van jou!” kan ik reageren met:

“Maar al die eigenschappen die goed zijn, die geslaagd zijn en waarvan jij nu profiteert, mag je niet uitvlakken!”

Misschien is het zelfs de schuld van die 'grote Vader'.

Een paar dagen geleden heeft men in Amerika de zwaartekrachtgolven gemeten. Nauwelijks was het instrument gebruiksklaar of men had de vis al gevangen. Einstein

had gelijk! Het is zo toevallig dat het nauwelijks te geloven is. Misschien heeft het hoogste wezen zo'n anderhalf miljard jaar geleden een 'goddelijke scheet' gelaten. Dan weten we nu ook misschien wie daar de schuld van is. Alle antwoorden leveren weer tien vragen op, heeft ook Einstein al gezegd.

Mrt. 2016: Opgeruimd staat netjes!

We zitten allemaal in een spullenpiek, tenminste dat zegt Ikea. Uitgerekend Ikea? En wat is een spullenpiek? Nou dat betekent dat we tot over onze nek in de spullen zitten en we een beetje depri worden van het ruimtegebrek. Immers de ruimte is geslonken en de spullen zijn toegenomen.

Een Japanse filosofe heeft daar handig op ingespeeld. Marie Kondo staat nu bekend als de 'opruimgoeroe'. Ze heeft verschillende boeken over dit onderwerp geschreven, en je kunt die bijv. op bolpunctcom vinden. Ik denk dat ze het liefst zoveel mogelijk verkoopt. Het schijnt een 'hot item' te zijn want ze verkopen als warme broodjes.

Wat is haar filosofie? 'Opruimen is verslavend. Ik ben er gelukkiger van geworden'. De mens is verslaafd aan verzamelen. Immers toen we nog als nomaden over de steppen trokken, keek je wel uit om te verzamelen. Elke keer als je verder moest vanwege het voedsel, kon je de hele tent weer inpakken en meeslepen. Het was een natuurlijke beperking, iedereen heeft de

neiging om zich daaraan te ontworstelen.

Het was een stap vooruit dat we al dat gesleep achterwege konden laten, maar het had een nadeel, we gingen verzamelen. Het geheim achter het succes van de KonMari-methode is volgens de Japanse bedenker, de simpele manier waarop je rommel voor altijd uitbant. 'Begin met wegdoen. Ga dan de ruimte reorganiseren, grondig, helemaal, in één keer. Als je deze strategie toepast, zul je nooit meer in de rommel zitten'.

Nu, ik ben begonnen, op zolder. Daar stonden spullen, waar ik zelfs helemaal niet zo erg aan hing, maar waarvan ik me wel realiseerde dat ik het mijn kinderen niet kon aandoen omdat te moeten opruimen. Papier, kilo's, de belastingen van 40 jaar geleden,

twee kasten vol. Boeken waar ik al veertig jaar niet meer in gekeken had. Waardevol wel, maar als je er niet meer in kijkt, wat dan?

De boeken naar de kringloopwinkel in Heerlen en het papier in de bananendozen van mijn onvolprezen vriend Harry.

Twee zaterdagen stond twee kuub papier aan de straat. De mannen van de papier ophaal voor de harmonie moeten me vervloekt hebben. Maar ze waren zo snel dat ik ze er niet bij kon helpen, wat ik van plan was, uit medelijden. En inderdaad ik

voelde me een stuk gelukkiger, twee zaterdagen achter elkaar. De zolder boog niet meer door.

Heb er alleen een tennisarm aan over gehouden, want om die verzameljaren naar beneden te slepen is niet niks!

